

DE KENNIS DER ZALIGHEID

Tekstverwijzingen zijn, waar mogelijk, achterwege gelaten

Tijdens de **Synode van Westminster** (1643-1649) werd onder meer de **Kleine Catechismus** opgesteld, bestemd voor de kerk van Engeland en Schotland. Daar werd deze Catechismus net zo gezaghebbend als de Heidelbergse Catechismus bij ons. Op een uitnemende wijze wordt in de Kleine Catechismus het christelijk geloof uiteengezet. Deze Catechismus nam een grote plaats in bij de verdediging van de rechtzinnige leer die naar de Schrift is. In 1753/1760 verscheen een tweedelige **verklaring van de Kleine Catechismus in de vorm van vragen en antwoorden**. Deze uiteenzetting, voornamelijk geschreven door de gebroeders **Ebenezer en Ralph Erskine en James Fisher**, is voor velen tot zegen geweest.

In de eerste plaats behoort men de eerste beginselen van het Woord Gods te leren. Als men daar eenmaal genoegzame kennis van heeft, dan krijgt men een ruime gelegenheid om daarin te vorderen. Als het fundament niet gelegd wordt, behoeft men niet te verwachten, dat men het gebouw kan oprichten.

HET HOOFDDOEL VAN DE MENS

Vraag 1

Wat is het hoofddoel van de mens?

Antwoord:

Het hoofddoel van de mens is: God te verheerlijken en zich in Hem te verblijden voor eeuwig.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat wordt bedoeld met het hoofddoel van de mens?

Datgene, dat het voornaamste oogmerk van de mens behoort te zijn en datgene, waarnaar hij als zijn hoogste geluk behoort te zoeken.

2. Wat behoort het voornaamste oogmerk van de mens te zijn?

De eer van God.

3. Wat behoort hij te zoeken als zijn hoogste geluk?

Zich in God te verheugen.

4. Welk verband is er tussen het verheerlijken van God en het zich verblijden in Hem?

Zij hangen met elkaar samen door rijke en soevereine genade, die de zondaar overreedt en bekwaam maakt Jezus Christus te omhelzen, als de enige Weg tot God en de heerlijkheid.

5. Sluit dit hoofddoel andere doeleinden, die daaraan ondergeschikt zijn uit?

Neen, want in het bedoelen van de eer van God als het voornaamste, mag de mens de ondersteuning van het natuurlijke leven gebruiken om zijn lichaam te versterken en naarstig te zijn in zijn dagelijks beroep, opdat hij zichzelf en zijn gezin kan onderhouden.

6. Waarom behoort de heerlijkheid van God het hoofddoel van de mens te zijn?

Omdat dit Gods voorname doel is in de schepping, onderhouding, verlossing en wedergeboorte van de mens.

7. Hoe kunt ge de heerlijkheid van God onderscheiden?

In tweeërlei zin: Zijn wezenlijke en Zijn geopenbaarde heerlijkheid.

8. Wat is Gods wezenlijke heerlijkheid?

Dit is hetgeen Hij volkomen in Zichzelf is.

9. Wat is Zijn geopenbaarde heerlijkheid?

Zijn heerlijkheid, zoals Hij ze toont en bekend maakt aan, in en door de schepselen.

10. Kan enig schepsel iets toevoegen aan Gods wezenlijke heerlijkheid?

Neen, want deze is oneindig, eeuwig en onveranderlijk.

11. Verheerlijken de hemelen en de aarde en alle lagere schepselen God niet?

Ja; op een lijdelijke wijze prijzen al Zijn werken Hem.

12. Hoe behoort de mens God te verheerlijken?

Daar de mens een redelijke ziel gekregen heeft, behoort hij God op daadwerkelijke wijze te verheerlijken: door Zijn lof te verkondigen, en door te trachten Hem de eer van Zijn Naam te geven.

13. Hoe moest de mens God verheerlijken in de staat der rechtheid?

Door een volmaakte, persoonlijke en ononderbroken gehoorzaamheid aan Zijn wet, en door Hem de eer van al Zijn werken te geven.

14. Heeft de mens aan zijn voornaamste doel beantwoord?

Neen, "want zij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods".

15. Heeft God dan Zijn doel niet bereikt in het scheppen van de mens?

Ja, want God zal aan sommigen van Adams geslacht Zijn rechtvaardigheid en macht verheerlijken en aan anderen Zijn genade en barmhartigheid.

16. Werd God ooit door een volmaakte gehoorzaamheid verheerlijkt sinds de val van Adam?

Neen, nooit, totdat Christus, de tweede Adam, als een nieuw verbondshoofd verscheen.

17. Hoe verheerlijkte Christus, de tweede Adam, als onze Borg en Plaatsbekleder, op aarde Zijn God en Vader?

Door het werk, dat de Vader Hem opdroeg, te voleindigen.

18. Welk werk droeg de Vader Hem op?

Hij moest een heilige menselijke natuur aannemen, om een volkomen gehoorzaamheid, zonder enige zonde, aan de gehele wet te bewijzen, en om een volkomen genoegdoening aan de rechtvaardigheid Gods, wegens de zonde van de mens, te geven door Zijn verdienend lijden en sterven.

19. Hoe verheerlijkt Christus God in de hemel?

Door voor ons in Gods tegenwoordigheid te verschijnen, en door die verlossing, die Hij op aarde door Zijn bloed verkreeg, toe te passen door de kracht van Zijn Geest.

20. Wanneer begint een zondaar oprecht Gods eer te bedoelen?

Als hij door het geloof, dat God werkt, in Christus gelooft. De Moorman geloofde, dat Jezus Christus de Zoon van God was en reisde zijn weg met blijdschap.

21. Kan iemand, zonder het geloof in Christus, God op een Hem welgevallige wijze verheerlijken?

Neen, want "zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen", en "al wat uit het geloof niet is, dat is zonde".

22. Hoe verheerlijkt het geloof in Christus, God?

Zoals het geloof het getuigenis Gods verzegelt, en ons met Christus verenigt, uit Wie alleen onze vrucht gevonden wordt.

23. Wordt God niet verheerlijkt door de goede werken der gelovigen?

Ja: "Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt".

24. Welke vruchten brengen de gelovigen voort, die God verheerlijken?

Ze kunnen samengevat worden in: Het geloof, werkende door de liefde, of in hun pogen om, in de kracht van Christus, te leven in gehoorzaamheid aan al de geboden van de Wet als regel: "Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft."

25. Hoe behoren wij God te verheerlijken in het eten en drinken?

Door een recht te verkrijgen op de middelen tot onderhoud van het natuurlijke leven door de tweede Adam, de Erfgenaam van alle dingen, Die zowel een verbondsrecht op de tijdelijke, als op de geestelijke weldaden voor Zijn volk verworven heeft, en door God er dankbaar voor te erkennen.

26. Hoe moeten wij God verheerlijken in onze godsdienstige werkzaamheden en andere daden van gehoorzaamheid?

Door alles te doen in de Naam van de Heere Jezus, God dienende in de geest, ons verheugende in Jezus Christus en door niet te betrouwen in het vlees.

27. Wat behoren wij naast de eer van God na te jagen?

Naast Gods eer, behoren wij de blijdschap in Hem te zoeken.

28. Waarom behoren wij dat te zoeken?

Omdat Hij het voornaamste Goed van het redelijke schepsel is, behalve Hem, is er niets anders, dat gepast is voor onze natuur, of dat de begeerte van de onsterfelijke ziel kan bevredigen.

29. Hoe kan een eindig schepsel zich in een oneindig God verblijden?

Door Hem als zijn eeuwig en algenoegzaam deel te kiezen en zich als zodanig in Hem te verheugen.

30. Hadden onze eerste ouders in de staat der rechtheid zulk een blijdschap in God?

Ja, er was volmaakte vriendschap en gemeenschap met God, want "God heeft de mens recht gemaakt".

31. Wat verbrak deze gezegende vriendschap en gemeenschap?

De zonde; onze ongerechtigheden hebben een scheiding tussen ons en onze God gemaakt en onze zonden hebben Zijn aangezicht voor ons verborgen.

32. Kan een zondaar in zijn natuurlijke staat zich in God verblijden of enige gemeenschap met Hem oefenen?

Nee, want "wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis en welke overeenstemming heeft Christus met Belial?"

33. Hoe kan een verloren zondaar de blijdschap in God en de gemeenschap met Hem weer verkrijgen?

Zoals we ze verloren door onze val in de eerste Adam, zo kunnen ze alleen weer verkregen worden door vereniging met de tweede Adam, want niemand kan tot God komen dan door Hem.

34. Wanneer begint een zondaar zich in God te verblijden?

Als hij, na Christus aangenomen te hebben, door het geloof op Hem rust en, in Hem op God, zijn gerechtigheid en sterkte, en als hij uit Zijn volheid genade voor genade ontvangt.

35. Wat zijn de uitwendige middelen, waardoor of waarin wij naar blijdschap in God moeten zoeken?

Door en in al de instellingen van Zijn dienst: openbare of per-soonlijke en verborgene, zoals het lezen en horen van Zijn Woord, de sacramenten, het gebed, meditatie, vasten, dankzegging e.d.

36. Staat God Zijn kinderen toe Zijn gemeenschap hierin te ervaren?

Ja, het zijn de plaatsen, waar Hij Zijn Naam doet gedenken en waarvan Hij beloofde, in deze, tot hen te zullen komen en hen te zegenen.

37. Welke bewijzen hebben we uit het Woord, dat ze Zijn gemeenschap ondervonden hebben in de plichten en inzettingen, welke Hij Zelf voorgeschreven heeft?

We vinden ze veel bezig in godsdienstige plichten, en in het Woord lezen wij van hen, hoezeer zij de instellingen van Zijn genade hoogachten.

38. Welke voldoening ontvangt de ziel door zich in God te verblijden?

Onuitsprekelijke verheuging, meer dan wanneer koren, wijn en alle andere aardse vertroosting vermenigvuldigd worden.

39. Is er ook een verschil tussen het blij zijn in God in dit leven en dat, wat de heiligen in het toekomstige leven zullen verkrijgen?

Niet een verschil in wezen, maar wel in graad, dus wat de wijze en maat ervan betreft.

40. Wat is het verschil tussen "de wijze" van het ervaren van Zijn gemeenschap hier en hierna?

Hier wordt Zijn gemeenschap middellijk ervaren, dus door tussenkomst van de middelen; hierna zal ze onmiddellijk zijn, dus zonder enig gebruik van de middelen: "Wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht."

41. Wat is het verschil tussen "de maat" van de blijdschap in God in dit leven en in het toekomstige?

In dit leven is de blijdschap slechts ten dele, in het toekomstige zal ze vol zijn en volmaakt. Hier is de vreugde slechts in het zaad of de eerstelingen, daar zal ze in de volle oogst zijn.

42. Is de gedeeltelijke blijdschap in God, in genade hier, een zeker onderpand van de volkomen vreugde in Hem in de heerlijkheid hierna?

Het is zowel het pand, als de voorsmaak daarvan.

43. Bereikt de begenadigde ziel in die staat het hoofddoel ten volle?

Ja, wat dat betreft, zal ze dan vol zijn van God en Zijn lof met verheven en ononderbroken Hallelujah's tot in alle eeuwigheid zingen.

44. Waarom wordt het verheerlijken van God tot het voornaamste van het hoofddoel van de mens gemaakt en waarom wordt dit gesteld boven het zich verblijden in God?

De enige reden en de enige grondslag van het voornemen Gods waarom Hij de mens wilde zalig maken, opdat hij zich in Hem verblijden zou, was de verheerlijking van Zichzelf. In overeenkomst hiermee bepaalde Hij, dat de mens alleen dan zich eeuwig in Hem zal verblijden, als hij in dit leven de verheerlijking Gods, meer dan de blijdschap in God beoogt. Het verblijden in God is dus een vrucht van de verheerlijking van God.

45. Moet "het geluk" dat het leven in Gods gemeenschap ons geeft, niet ons voornaamste doel zijn?

Neen, maar de verheerlijking van God Zelf, want als we dit als het voornaamste najagen, kan ons het leven met Hem niet ontgaan.

46. Moet "onze vreugde" in de verheerlijking van God niet tot ons hoofddoel gerekend worden?

Neen, wij moeten de verheerlijking van God stellen boven onze vreugde daarin, anders is onze vreugde niet in de eerste plaats in God, maar in onszelf. De vreugde, die wij ervaren in de verheerlijking van God, behoort tot het leven met Hem. Zijn heerlijkheid is boven de hemelen en dus ook oneindig boven onze vreugde, die wij in de verheerlijking genieten.

47. Wie worden door God verwaardigd in tijd en eeuwigheid met Hem te leven?

Zij, die Hij daadwerkelijk helpt Hem te eren en te verheerlijken, want Hij heeft gezegd: "Die Mij eren, zal Ik eren".

48. Is er iets anders, dat ons leven met God zo zeker waarborgt, als het belang, dat Gods eer daarin heeft?

Neen, want God alleen kan het grote doel van Zijn verheerlijking bereiken, zodat, daar Hij ons het eeuwige leven in Christus beloofde, eer de wereld was, ons dit niet kan ontgaan, want dit steunt op de eer van Zijn getrouwheid om het te vervullen: "Die het beloofd heeft, is getrouw".

49. Hoe blijkt het, dat het zich verlustigen in God, dat aan het verheerlijken van Hem verbonden is, eeuwig zal zijn?

Omdat Hij, Die het voorwerp er van is, de eeuwige God is, en dit blij zijn in Hem is niet van voorbijgaande aard, zoals de tijdelijke genietingen, maar ze is de eeuwige blijdschap in de eeuwige God.

DE HEILIGE SCHRIFT

Vraag 2

Welk richtsnoer heeft God gegeven om ons te besturen, hoe wij Hem zullen kunnen verheerlijken en ons in Hem verblijden?

Antwoord:

Het Woord Gods, dat in de geschriften van het Oude en Nieuwe Testament begrepen is, is het enige richtsnoer om ons te besturen, hoe wij Hem kunnen verheerlijken en ons in Hem verblijden.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom is er zulk een richtsnoer nodig om ons daarin te besturen?

Dit is noodzakelijk, omdat, daar God verheerlijkt wil worden door een redelijk schepsel, niets anders een volmaakt richtsnoer kan zijn tot dat doel, dan Zijn eigen geopenbaarde wil.

2. Kan de mens ooit door eigen wijsheid of kracht tot de verheerlijking en het zich verblijden in God geraken, nadat hij daarin gefaald heeft door zijn val in de eerste Adam?

Neen, zijn wijsheid en kennis in de dingen Gods zijn dwaasheid en onkunde geworden, en zijn macht om goed te doen is veranderd in een uiterste machteloosheid.

3. Waar heeft God de weg geopenbaard, waarlangs een mens weer aan het doel van zijn schepping kan beantwoorden?

In het Woord Gods: "Onderzoek de Schriften."

4. Hoe weet ge, dat de Schriften van het Oude en Nieuwe Testament het Woord van God zijn?

Door het goddelijk stempel, dat er duidelijk op gedrukt is, want zoals niemand werkt gelijk God, zo spreekt ook niemand gelijk Hij.

5. Wat verstaat ge onder het goddelijk stempel of de goddelijke indruk, die zo duidelijk in Zijn Woord te zien zijn?

Die majesteit en heiligheid, dat licht en leven en die kracht, die in het Woord zelf schijnen.

6. Wat kan men zeggen van hen, die, ofschoon ze het Woord wel lezen, dat goddelijk stempel niet zien?

Men kan zeggen, dat "de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk van de ongelovigen".

7. Daar alle mensen van nature geestelijk blind zijn, is het dan niet vergeefs voor hen, Gods Woord te lezen?

Neen, het is de wil Gods, dat zij de Schriften zouden lezen en onderzoeken, en de opening Zijner woorden geeft licht en het gezicht aan hen, die blind zijn.

8. Wat behoort een mens te doen, opdat Gods Woord geen verzegeld boek voor hem blijft?

Telkens, als hij het Woord van God leest, behoort hij tot God, de Auteur ervan, op te zien, biddende: "Ontdek mijn ogen, dat ik aanschouw de wonderen van Uw wet", en "Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden".

9. Met welke argumenten kunnen we hen, die ongelovig zijn, overtuigen dat ze de Schriften als het Woord van God hebben te aanvaarden?

We kunnen met hen handelen door verstandelijke argumenten, die betrekking hebben op de oudheid der Schriften, op het goddelijk karakter van hun inhoud, op de verheven stijl, de harmonie van alle delen, hoewel ze in verschillende tijdperken geschreven zijn, de nauwkeurige vervulling der profetieën, de uitnemendheid der verborgenheden en zaken in het Woord, de kracht en uitwerking ervan in de bekering van talloos velen, het thema van het geheel n.l. mensen te leiden tot hun voornaamste doel, dat is de verheerlijking van God in hun eigen zaligheid en ook op vele wonderen, die verricht zijn ter bevestiging van de waarheid der leer in haar vervat.

10. Kunnen deze en dergelijke verstandelijke argumenten ooit tot waar geloof brengen?

Neen, want verstandelijke argumenten kunnen ook alleen maar een louter verstandelijk geloof, dat gegrond is op de rede, voortbrengen, maar een waar en zaligmakend geloof rust geheel op het goddelijk getuigenis in het Woord zelf, of op het "Alzo zegt de Heere."

11. Hoe wordt dit getuigenis, dat in het Woord zelf is, ontdekt?

Door dezelfde Geest van God, Die het Woord gaf, daar die Geest zelf een uitlegger is. Een uit duizend.

12. Wat zal iemand ten volle overtuigen en verzekeren, dat de Schriften inderdaad het Woord van God zijn?

De Geest van God, Die getuigenis geeft door en met de Schriften in het hart van de mensen, is alleen in staat dit hart volkomen te verzekeren, dat ze waarlijk het Woord van God zijn.

13. Hangt het gezag van de Heilige Schrift, waar het om geloofd en gehoorzaamd behoort te worden, af van het getuigenis der kerk, of uitsluitend van God alleen?

Uitsluitend van God, Die de Waarheid zelf is en het Woord ingaf en dat daarom, omdat het het Woord van God is, als zodanig aanvaard dient te worden.

14. Waarom kan het gezag van de Heilige Schrift niet afhankelijk zijn van de kerk?

Omdat de ware kerk van Christus juist in haar gehele wezen afhankelijk van de Schriften en daarom kunnen de Schriften, wat hun gezag betreft, niet van de kerk afhankelijk zijn.

15. Zijn het licht der natuur en de werken der schepping en der voorzienigheid niet genoegzaam om ons aan te wijzen, hoe wij God kunnen verheerlijken?

Deze openbaren zodanig de goedheid, wijsheid en macht Gods, dat ze de mensen elke verontschuldiging ontnemen. Toch zijn ze niet genoegzaam om die kennis van God en van Zijn wil te geven, die nodig is tot zaligheid.

16. Waarom is een verdere openbaring, dan die het licht der natuur geeft, noodzakelijk?

Vanwege de heerlijkheid der goddelijke volmaaktheden, in het bijzonder Zijn barmhartigheid, genade, liefde en getrouwheid, ook vanwege de grove onwetendheid van de mens, de verhevenheid der geopenbaarde dingen, die anders nooit door engelen of mensen gekend zouden zijn, Joh. 1 : 18; het is ook noodzakelijk om de geesten en leringen van de mensen te beproeven en de bedriegerijen van de duivel te ontmaskeren.

17. Hoe blijkt het, dat de Schriften geen bedriegerijen van mensen zijn?

Als de schrijvers geneigd waren geweest te bedriegen, dan hadden ze zich geschikt naar de gesteldheid van de mensen, met wie zij omgingen en hadden ze hun begeerlijkheden door de vingers gezien; maar integendeel, wij zien, dat ze getrouw de dwalingen en verdorvenheden van de mensen aanwezen en zich onpartijdig stelden tegen alles, waar de verdorven natuur verzot op is en dat, terwijl ze, door dit te doen, blootgesteld werden aan de grootste moeilijkheden en het zwaarste lijden.

18. Wat betekent het woord "Schriften"?

Het betekent "iets, dat geschreven is" en het Woord Gods wordt nadrukkelijk zo genoemd, omdat God ons daarin de grote dingen van Zijn wet en Zijn verbond "geschreven" heeft.

19. *Waarom liet God Zijn Woord op schrift stellen?*

Om de waarheid des te beter te doen bewaren en verbreiden, tot meerdere bevestiging en troost van de kerk tegen de verdorvenheid van het vlees en de boosheid van satan en wereld.

20. *Hoe werd de wil van God aan de kerk bekend gemaakt, eer Zijn Woord geschreven werd?*

Door onmiddellijke openbaringen, door herhaalde verschijningen van de Zoon van God, Die er reeds in vroeger tijd vreugde in schepte Zich als mens te openbaren, door de dienst der heilige engelen, en door de patriarchen.

21. *Waarom worden de Schriften van het Oude en Nieuwe Testament het Woord van God genoemd?*

Omdat al de Schrift door God is ingegeven. De schrijvers werden door de Heilige Geest gedreven.

22. *Waarom worden ze gewoonlijk "Bijbel" genoemd?*

Bijbel betekent "Het Boek", zo genoemd om haar uitnemendheid, ze is onvergelykelijk beter, ja het beste van alle boeken, omdat ze de onveranderlijke gronden van het geloof in Christus bevat ter verkrijging van het eeuwige leven: "deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon van God, en opdat gij gelovende het leven hebt in Zijn Naam".

23. *Waarom wordt de Heilige Schrift "een Testament" genoemd?*

Omdat ze de laatste wil van de heerlijke Erflater is, eerst in de typen en ceremoniën afgebeeld en daarna daadwerkelijk als een testament, bekrachtigd door Zijn dood; en deze wil heeft betrekking op erfgoederen daarin vermaakt aan Zijn geestelijk zaad: "waar een testament is, daar is het noodzaak, dat de dood van de testamentmaker tussenkomt".

24. *Waarom worden de geschriften van Mozes en de profeten "het Oude Testament" genoemd?*

Omdat de wil van de Erflater Christus met een sluier bedekt was, op wettische wijze onderwezen werd en door het bloed van de offerdieren afgebeeld en verzegeld werd. Om deze reden wordt het Oude Testament in vergelijking met het Nieuwe "berispelijk" genoemd, en daarom moesten die ceremoniën verdwijnen.

25. *Aan wie werden de Godsspraken onder het Oude Testament toe betrouwd?*

Aan de kerk der Joden: "Welk is dan het voordeel van de Jood? Veel in alle manier. Want dit is wel het eerste, dat hun de woorden Gods zijn toe betrouwd".

26. *Waarom worden de Schriften van Mattheüs tot en met de Openbaringen "het Nieuwe Testament" genoemd?*

Omdat zij de helderste en meest volkomen openbaring bevatten, en om de feitelijke bekrachtiging van het Verbond der belofte door de dood van Christus de Erflater, Die ook de leven de Uitvoerder van Zijn eigen testament is: "En Die leef, en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid". "Ik leef, en gij zult leven".

27. *Zal deze nieuwtestamentische bedeling van de genade Gods ooit enige wijziging ondergaan?*

Neen, het zal nieuw en onveranderlijk blijven tot de tweede komst van de Heere Jezus.

28. *Zijn de Schriften van het Oude Testament nog een richtsnoer voor geloof en praktijk voor ons, die onder het Nieuwe leven?*

Ja, omdat zij evengoed als de Schriften van het Nieuwe Testament het getuigenis van God aangaande Christus zijn, want al de profeten profeteerden van Hem; van Hem gaven ze allen getuigenis, en Christus beveelt ze te onderzoeken, omdat in hen het eeuwige leven gevonden wordt en zij van Hem getuigen.

29. *Hoe kon het Oude Testament van kracht zijn, daar het toch niet bekrachtigd werd door de dood van de Erflater?*

De dood van Christus, de Erflater, werd uitgebeeld in al de zoenoffers van die bedeling. Vandaar wordt Hij genoemd: Het Lam geslacht van de grondlegging der wereld.

30. *Is nu onder het Nieuwe Testament deze bedeling van de typen en ceremoniën geheel afgeschaft?*

Ja, want er was beloofd, dat de Messias de offeranden en slachtofferen zou doen ophouden en dienovereenkomstig "Christus gekomen zijnde, is noch door het bloed der bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende".

31. *Waarom werd de ceremoniële bedeling afgeschaft?*

Omdat ze slechts "een schaduw der toekomstige goederen was en niet het beeld zelf der zaken".

32. *Waarin is het Nieuwe Testament uitnemender dan het Oude?*

Het is onder meer uitnemender, wat betreft zijn getuigenis, de dienst van God, zijn uitgebreidheid, gaven en duur.

33. *Waarin is het Nieuwe Testament uitnemender wat betreft "zijn getuigenis"?*

Het Oude Testament spreekt van een komende Messias, maar het Nieuwe openbaart Hem als reeds gekomen. Het Oude was duister en minder duidelijk, maar het Nieuwe helder en klaar.

34. *Hoe munt het uit, wat betreft "de dienst Gods"?*

De dienst Gods in het Oude Testament was een juk der dienst-baarheid, maar die in het Nieuwe is vrij, geestelijk en licht.

35. *Hoe munt het Nieuwe Testament uit, wat betreft "zijn uitgebreidheid"?*

Het Oude was beperkt tot de Joden, en enkele bekeerlingen uit de heidenen, maar het Nieuwe strekt zich over de gehele wereld uit, en het aantal, dat tot bekering komt is veel groter dan onder de oude bedeling.

36. *Hoe munt het uit "in gaven"?*

De gaven van de Geest zijn rijker en werken meer uit dan onder het Oude Testament.

37. *Hoe munt het Nieuwe Testament uit, wat betreft "de duur"?*

De bedeling van het Oude Testament in typen en offeranden was slechts voor een tijd, maar die van het Nieuwe zal onveranderlijk voortduren tot het einde der wereld.

38. *Waarom is de Heilige Schrift het enige richtsnoer, dat ons onderwijst, hoe wij God kunnen verheerlijken en ons in Hem kunnen verblijden?*

Omdat niemand dan alleen God, die Zijn Woord ingaf, door middel van dat Woord, de weg kan openbaren, waarlangs Hij zelf verheerlijkt kan worden door gevallen, zondige mensenkinderen en waarlangs dezen zich in Hem kunnen verblijden.

39. *Hoewel het licht der natuur of de natuurlijke rede niet het enige richtsnoer behoort te zijn, mag het dan toch niet erkend worden als een genoegzaam richtsnoer om ons te besturen?*

In geen geval, want het licht der natuur is ten uiterste onbekwaam om ons ook maar de geringste openbaring te geven van Christus, de Middelaar van het Nieuwe Verbond, Die voor verloren zondaren uit Adams geslacht de enige Weg van het behoud is.

40. *Is het genoeg te verklaren, dat Gods Woord het voornaamste richtsnoer is om ons te besturen?*

Neen, want dit zou ons ruimte geven ons een ander richtsnoer voor te stellen naast de Heilige Schrift, dat, hoewel niet het voornaamste genoemd, toch in zichzelf als ruimschoots goed en voldoende beschouwd zou kunnen worden om zondaren tot hun voornaamste doel te leiden, hetgeen onjuist is en in strijd met de Heilige Schrift.

41. *Waarin bestaat de volmaaktheid der Heilige Schrift?*

Ze bestaat hierin, dat de gehele raad van God aangaande alle dingen, die noodzakelijk zijn tot Zijn eigen verheerlijking, tot 's mensen verlossing, geloof en leven, óf uitdrukkelijk erin neergeschreven zijn, óf door juiste en noodzakelijke gevolgtrekking eruit afgeleid kunnen worden.

42. *Moeten duidelijke en noodzakelijke gevolgtrekkingen uit de Heilige Schrift evenzeer aanvaard worden als een deel van het richtsnoer, als de rechtstreekse uitspraken in de Heilige Schrift?*

Ja, dit blijkt duidelijk uit het voorbeeld van onze Heere, Die aan de Sadduceeën de juistheid van de leer der opstanding bewees uit Ex. 3 : 6. Matth. 22 : 31-32: "En wat aangaat de opstanding der doden, hebt gij niet gelezen, hetgeen door God tot ulieden gesproken is, die daar zegt: Ik ben de God Abrahams en de God Izaks en de God Jakobs? God is niet een God der doden, maar der levenden".

43. *Is de Heilige Schrift een helder en duidelijk richtsnoer?*

Alle dingen, die nodig zijn gekend, geloofd en opgemerkt te worden tot zaligheid, worden zo duidelijk in de één of andere Schriftplaats neergeschreven, dat een ieder in het rechte gebruik der gewone middelen ze voldoende zal gaan verstaan.

44. *Moeten menselijke en ongeschreven tradities, hoe oud ook, als een deel van het richtsnoer aanvaard worden?*

Neen, alle menselijke tradities moeten in het licht van de Heilige Schrift onderzocht worden "en zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben".

45. *Kunnen de heidenen door al de hulpmiddelen, die ze hebben, zonder openbaring, die kennis van God en Zijn wil verkrijgen, die nodig is tot zaligheid?*

In geen geval, want van hen wordt gezegd, dat ze zonder God in de wereld zijn en zonder hoop, en "Als er geen profetie is, wordt het volk ontbloot". "Want er is ook onder de hemel geen andere Naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden", dan die van Jezus.

46. Moet niet, zoals de Kwakers en andere geestdrijvers beweren, het licht in de mensen, of de Geest zonder het Woord, als een richtsnoer tot onze besturing gebruikt worden?

Neen, want welk licht of welke geest men ook zonder het Woord voorwendt, het is slechts duisternis, zinsbegoocheling en een geest der dwaling.

47. In welke taal werd de Heilige Schrift oorspronkelijk geschreven?

Het Oude Testament in het Hebreeuws, het Nieuwe Testament in het Grieks.

48. Waarom behoorde en behoort de Heilige Schrift vertaald te worden in de taal van ieder volk, tot hetwelk ze komt?

Omdat de zondaren een recht op en een belang bij de Heilige Schrift hebben, en omdat aan hen bevolen wordt ze in de vreze Gods te lezen en te onderzoeken.

49. Wie is de Opperste Rechter, in wiens oordeel wij moeten berusten, als er over geschillen in de godsdienst beslist moet worden en de besluiten en leringen der mensen onderzocht moeten worden?

Niemand anders dan de Heilige Geest, Die in het Woord spreekt.

50. Waarom moeten de apocriefe boeken verworpen worden, als niet behorende tot de canon van de Heilige Schrift?

a) Omdat ze niet in de oorspronkelijke taal van het Oude Testament geschreven werden, b) ook, omdat ze niet door de Joden, aan wie toch de woorden van God werden toevertrouwd, als Gods Woord erkend werden, c) ze hebben voorts niets van die indrukken van majesteit, heiligheid en kracht, die zo duidelijk van de Schriften van het Oude en Nieuwe Testament afstralen, d) ook werden ze geschreven na Maleachi, wiens boek het einde der profeten genoemd wordt. e) Ze bevatten veel tegenstrijdige en verkeerde dingen.

51. Waarin bestaat de onvergelykelijke uitnemendheid en nuttigheid van de Heilige Schrift?

Ze is de welvoorzene apotheek van alle onovertroffen geneesmiddelen, de rijke bron van alle ware troost, het volmaakte arsenaal van alle geestelijke wapenen, en het feilloze kompas om ons naar de haven der heerlijkheid te leiden.

HET DOEL VAN DE HEILIGE SCHRIFT

Vraag 3

Wat onderwijst de Heilige Schrift voornamelijk?

Antwoord:

De Heilige Schrift onderwijst voornamelijk, wat de mens moet geloven aangaande God en welke plicht God van de mens eist.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is het te geloven, hetgeen de Heilige Schrift onderwijst?

Het is toe te stemmen in en geloof te schenken aan de waarheden daarin, en dat wegens het gezag van God, Wiens Woord ze is: "Die zijn getuigenis aangenomen heeft, die heeft verzegeld, dat God waarachtig is".

2. Moeten wij niets anders geloven en niets anders doen dan alleen wat ons in de Heilige Schrift onderwezen wordt?

Ja, omdat de Heilige Schrift het enige boek in de wereld is, dat goddelijk gezag heeft en omdat de geopenbaarde wil en het gebod van God daarin zo allesomvattend is, is het onze plicht alleen dat te geloven en te doen, wat daarin rechtstreeks voorgeschreven wordt of wat als gevolgtrekking daarop gegrond is.

3. Waarom zegt men, dat de Heilige Schrift vooral de zaken van geloof en praktijk onderwijst?

Omdat, ofschoon alles, dat in de Heilige Schrift geopenbaard wordt, even waar is, toch niet alles daarin even noodzakelijk is tot zaligheid.

4. Wat is de volgorde der leer, die deze vraag behelst?

Het geloof of het geloven wordt als de grondslag van de plicht of de gehoorzaamheid gezien en niet onze gehoorzaamheid of plicht als de grondslag van het geloof.

5. *Waarom wordt dat, wat geloofd moet worden, gesteld vóór dat, wat beoefend moet worden?*

Om onderscheid te maken tussen de volgorde die er is in het Verbond der genade en die welke er in de staat der rechtheid onder het Verbond der werken was.

6. *Welke volgorde was er in het Verbond der werken?*

Volmaakte gehoorzaamheid aan de Wet door de werken, was de grondslag van de belofte des levens. "De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven".

7. *Wordt deze volgorde in het Verbond der genade bij de openbaring van het Evangelie omgekeerd?*

Ja, de belofte moet geloofd worden en het beloofde voorrecht, namelijk het leven, moet uit vrije genade ontvangen worden en hierop volgt uit dankbaarheid en liefde onze gehoorzaamheid aan de Wet.

8. *Waaruit blijkt het, dat dit de volgorde van de leer van het Evangelie is?*

Omdat God Zelf deze volgorde vaststelde, toen Hij op de berg Sinaï de Wet gaf; het fundament van het geloof werd eerst gelegd in de inleidende woorden: "Ik ben de Heere uw God enz.", wat de samenvatting en de inhoud van het Verbond der genade is, en dan volgen de 10 geboden, die als het ware op deze gave van soevereine genade en liefde geënt zijn.

9. *Vinden wij deze volgorde ook terug in de belijdenisgeschriften van de kerk van Schotland?*

Ja, zoals blijkt uit het antwoord op die vraag in de Kleine Catechismus: "Wat leert ons de inleiding tot de 10 geboden?" Het antwoord luidt: "Dat wij verplicht zijn al Gods geboden te houden, omdat Hij de Heere is, en ook onze God en Verlosser".

10. *Moeten wij dan de geboden houden, opdat God onze God zal worden?*

Neen, want dit zou een terugkeer tot het Verbond der werken zijn. Wij moeten ze echter houden, omdat Hij onze God is, overeenkomstig de strekking van het Verbond der genade: "Omdat Hij uw Heere is, zo buig u voor Hem neer".

11. *Waarom denken de mensen van nature, dat God om hun werken hun God wil zijn?*

Dit komt voort uit de natuurlijke neiging van het hart van de mens om zich te houden aan de volgorde in het Verbond der werken, namelijk "Doe dit en gij zult leven".

12. *Verzwakt de volgorde in het Verbond der genade onze verplichting aan de Wet niet en maakt ze de Wet niet ijdel?*

In geen geval, maar zij bevestigt eerder de Wet en stelt onze verplichting op haar juiste fundament: "Doen wij dan de Wet te niet door het geloof? Dat zij verre, maar wij bevestigen de Wet".

13. *Hoe wordt deze volgorde van de leer verder bewezen?*

Uit de wijze waarop Paulus die onderwijst. Hij zegt ons, dat alle ware evangelische gehoorzaamheid, geloofsgehoorzaamheid is. En dienovereenkomstig beschrijft hij in zijn brieven eerst de leer van het geloof, die geloofd moet worden en op die grondslag gaat hij voort de plichten in te scherpen, die beoefend dienen te worden.

14. *Geeft de Evangelische gehoorzaamheid ons recht op God als onze God?*

Neen, maar zij is een gevolg en een bewijs van ons recht op Hem.

15. *Schuilt er ook gevaar in om deze volgorde om te keren en onze werken te maken tot de grondslag van ons geloof, dat de Heere onze God is?*

Ja, zelfs een uiterst groot gevaar, want het is juist de kern van het pausdom. Door deze volgorde om te keren, worden wij teruggeleid tot het verbond der werken en de leer van de verdienste der goede werken. Dit is de grondslag van het gehele anti-christelijke gebouw.

16. *Maar vinden we in de Heilige Schrift niet herhaaldelijk, dat er een beloning beloofd wordt op de goede werken? Ps. 19 : 12 "in het houden van die is grote loon"; Ps. 58 : 12: "Immers is er vrucht voor de rechtvaardige"?*

Dat is waar, maar deze beloning is uit genade, niet uit schuld: de mens, die beloond wordt, moet een gelovige in Christus zijn, wiens persoon eerst aangenomen is door geloofsvereniging met Christus en door de toerekening van Zijn gerechtigheid, vóór enig werk aangenomen kan worden.

17. *Wat kan men zeggen van de werken der ongelovigen?*

Het zijn dode werken en ze kunnen een levende God niet be-hagen. Een kwade boom kan geen goede vrucht voortbrengen, en zonder Christus en de vereniging met Hem, kunnen wij niets doen.

18. **Wat moet men denken van hen, die iemand zedelijke plichten inscherpen als de bron van alle gehoorzaamheid, die Gode aangenaam is, zonder dat ze wijzen op de noodzakelijkheid van de wedergeboorte en de geloofsvereniging met Christus?**

Ze zijn dwaze bouwers, die het fundament op het zand leggen en het Evangelie van Christus verdraaien; tegen zulke mensen spreekt de apostel een vreselijke vloek uit: "indien u iemand een evangelie verkondigt buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt".

DE LEER AANGAANDE GOD IN HET ALGEMEEN

Vraag 4

Wie is God?

Antwoord:

God is een Geest, oneindig, eeuwig en onveranderlijk in Zijn Wezen, wijsheid, macht, heiligheid, rechtvaardigheid, goedheid en waarheid.

Toelichtende vragen en antwoorden De natuur en volmaakheden van God in het algemeen

1. **Wat is de eerste fundamentele waarheid, die geloofd moet worden en waarvan alle andere waarheden afhankelijk zijn?**

Dat God is, of dat er een God is: "Die tot God komt, moet geloven, dat Hij is".

2. **Wordt deze fundamentele waarheid gekend bij het licht der natuurlijke rede?**

Ja, dit leert ons de apostel: "want Zijn onzienlijke dingen worden van de schepping der wereld aan uit de schepselen verstaan en doorzien, beide Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid".

3. **In welke boeken heeft God de kennis van Zichzelf aan alle mensen geopenbaard?**

In de grote boeken der schepping en der voorzienigheid, die Hij voor de gehele wereld opent.

4. **Wat zegt het boek der schepping omtrent het bestaan van een God?**

Alle schepselen in het algemeen en ieder schepsel in het bijzonder, zegt, dat God ons heeft gemaakt en niet wij onszelf.

5. **Wat zegt het boek der voorzienigheid?**

Het zegt, dat dezelfde God, Die ons het wezen gaf, ons ook daarin onderhoudt en ons regeert tot het doel, waartoe Hij ons gemaakt heeft.

6. **Is het bestaan van ieder mens afzonderlijk niet een overtuigend bewijs, dat er een God is?**

Ja, want: "In Hem leven wij, bewegen wij ons en zijn wij". Geen mens kan enige hand hebben in zijn eigen vorming in de moederschoot, ook kan hij geen el tot zijn leng-te toedoen of één haar van zijn hoofd wit of zwart maken.

7. **Al verklaren de werken van schepping en onderhouding dat God is, kunnen ze ook zeggen, wat God is?**

Ze geven ons slechts een geringe glimp van Zijn eeuwige macht, wijsheid, grootheid en goedheid, maar alleen door het Woord der waarheid, door Zijn Geest in de ziel geschreven, kunnen wij de zaligmakende kennis van God en van Zijn volmaakheden verkrijgen.

8. **Door wie wordt God aan de kinderen der mensen in het Woord geopenbaard?**

Door Christus, de eeuwige Zoon van God: "Niemand heeft ooit God gezien, de eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, Die heeft Hem ons verklaard".

9. **Wat zegt God van Zichzelf in de Heilige Schrift?**

Er zijn drie korte maar veel omvattende beschrijvingen, die Hij daarin van Zichzelf gegeven heeft:

- dat God een Licht is, 1 Joh. 1 : 5.
- dat God Liefde is, 1 Joh. 4 : 8 en 16;
- dat God een Geest is, Joh. 4 : 24.

10. *Waarom wordt u gezegd dat God "een Licht" is?*

Wegens Zijn oneindige zuiverheid en alwetendheid, omdat Hij de Fontein en de Vader van alle licht is, de Gever van alle gaven, zowel van de stoffelijke, als de natuurlijke en zowel van die, welke wij door genade ontvangen, als van die, welke in de heerlijkheid genoten worden.

11. *Waarom wordt God "Liefde" genoemd?*

Omdat Liefde, overeenkomstig de openbaring, die Hij van Zichzelf in Christus geeft, de allesovertreffende uitnemendheid van Zijn natuur is, die aan al Zijn andere volmaaktheden een glans geeft in hun uitingen en werking omtrent de verlossing van zondaren.

12. *Waarom wordt Hij "een Geest" genoemd?*

Omdat Hij noodzakelijk en wezenlijk een levende en denkende Zelfstandigheid is; onverderfelijk, onstoffelijk, zonder vlees, beenderen of lichaamsdelen.

13. *Hoever gaat God alle geschapen geesten te boven?*

Hij is even oneindig hoog boven het wezen van alle geschapen geesten, als Hij is boven het begrip van alle redelijke schepselen: "De Almachtige, Die kunnen wij niet uitvinden".

14. *Daar God een hoogst eenvoudige en zuivere Geest is, waarom worden Hem dan in de Schrift lichaamsdelen als ogen, oren, handen, gelaat e.d. toegeschreven?*

Zulke figuurlijke uitdrukkingen moeten niet in hun letterlijke betekenis verstaan worden, maar in hun wezenlijke strekking en bedoeling, namelijk om sommige daden en volmaaktheden der goddelijke natuur bekend te maken, waarvan deze lichaamsdelen enige zwakke gelijkenis hebben. Bijvoorbeeld: als aan God ogen en oren worden toegeschreven, duiden zij Zijn alwetendheid aan, handen Zijn macht, en Zijn aangezicht is de openbaring van Zijn gunst. In dit licht behoren dergelijke figuurlijke uitdrukkingen, als ze op God betrekking hebben, verklaard te worden.

15. *Is het geoorloofd een zichtbaar beeld van God met de hand te maken of enige inwendige voorstelling van Hem in de verbeelding te hebben?*

Dit is absoluut ongeoorloofd en afgodisch en het wordt veroordeeld in het tweede gebod en andere schriftplaatsen. De mens kan zich zelfs geen voorstelling vormen van zijn eigen ziel of geest, daarom nog veel minder van Hem, Die de Vader der geesten is.

16. *Wat kunnen wij eruit leren, dat God een Geest is?*

Wij behoren Hem te aanbidden in geest en in waarheid.

17. *Wat is dat, Hem aanbidden in geest en waarheid?*

Het is Hem aanbidden vanuit een ware en zaligmakende kennis van wat Hij in Christus voor verloren zondaren is.

18. *Is het voor de mens mogelijk de ware, zaligmakende kennis van God te verkrijgen?*

Ofschoon noch mens noch engelen een alles omvattende kennis van God kunnen hebben, is het mogelijk en in het Woord beloofd, behalve de beschouwende en louter verstandelijke kennis van Hem, die de mens in grote mate door het licht der natuur kan hebben, een zaligmakende en genoegzame kennis van Hem te verkrijgen: "Ik zal hun een hart geven om Mij te kennen, dat ik de Heere ben". "Er is geschreven in de profeten: En zij zullen allen van God geleerd zijn".

19. *Waarin bestaat de zaligmakende kennis van God?*

Ze is gelijk de witte steen en de nieuwe naam, die niemand kent dan die hem ontvangt, en hij, die de kennis verkrijgt kan ze niet onder woorden brengen, maar hij bewondert stil, wat hij niet kan begrijpen; echter is er geen zaligmakende kennis van God, dan in en door Christus, de Zaligmaker.

20. *Wat is de taal van de ziel, die God ziet en Hem zaligmakend kent in Christus?*

Ze is als die van Mozes: "O Heere, wie is als Gij...? Wie is als Gij, verheerlijkt in heiligheid, vreselijk in lofzangen, doende wonder?" Of als die van de psalmdichter: "Want deze God is onze God eeuwig en altoos, Hij zal ons geleiden tot de dood toe".

21. *Wat zijn de stralen der goddelijke heerlijkheid in het aangezicht van Jezus Christus, waardoor wij God zaligmakend leren kennen?*

Het zijn de volmaaktheden van Zijn natuur, waardoor het Hem behaagt Zichzelf te openbaren, namelijk dat Hij oneindig, eeuwig en onveranderlijk is in Zijn wezen, wijsheid, macht, heiligheid, rechtvaardigheid, goedheid en waarheid.

22. Zijn deze volmaaktheden Gods, zaken, die van God zelf of van het goddelijk Wezen gescheiden kunnen worden?

In geen geval, want wat ook in God is, is God zelf en daarom zijn alle oneindige volmaaktheden niet te scheiden van het goddelijk Wezen.

23. Zijn de goddelijke deugden zo van elkaar te scheiden, dat, hetgeen oneindig is, niet eeuwig zou zijn en hetgeen oneindig en eeuwig is, niet onveranderlijk zou zijn, enz.?

Alle volmaaktheden zijn van God niet te scheiden, daarom zijn ze ook niet van elkaar te scheiden. Hoewel wij uit zwakheid afzonderlijk aan hen moeten denken en van hen moeten spreken, zijn ze toch alle te zamen genomen, nauwkeurig gezegd, slechts de ene oneindige volmaaktheid der goddelijke natuur. Zij kunnen daarvan niet afgescheiden worden, zonder dat we toestemmen, dat God niet oneindig volmaakt is, hetgeen de grootste godslastering zou zijn, die men zich kan indenken.

24. Waarom worden Gods volmaaktheden ook Zijn "eigenschappen" genoemd?

Omdat ze Hem toegeschreven worden als de wezenlijke hoedanigheden van Zijn natuur.

25. Hoe worden de eigenschappen van God gewoonlijk onderscheiden?

In onmededeelbare en mededeelbare.

26. Wat zijn de onmededeelbare eigenschappen van God?

Zijn oneindigheid, eeuwigheid en onveranderlijkheid.

27. Waarom zijn ze onmededeelbaar?

Omdat er onder de schepselen niet de minste gelijkenis van gevonden kan worden.

28. Welke worden mededeelbaar genoemd?

Het zijn Gods wezen, wijsheid, macht, heiligheid, rechtvaardigheid, goedheid en waarheid.

29. Waarom worden ze mededeelbaar genoemd?

Omdat er enige zwakke gelijkenis van gevonden wordt in de schepselen, namelijk in engelen en gelovigen. Vandaar dat ze ons in de Heilige Schrift ter navolging worden voorgesteld: "De Heere is rechtvaardig, Hij heeft gerechtigheden lief". "Zijt heilig, want Ik ben heilig".

30. Kunnen deze mededeelbare eigenschappen enig schepsel toegeschreven worden, zoals ze in God zijn?

Nee, want ze zijn in God oneindig, eeuwig en onveranderlijk. Hij is oneindig, eeuwig en onveranderlijk in Zijn wezen, in Zijn wijsheid enz. Het zou godslastering zijn dit van enig schepsel te zeggen: "Niemand is goed dan Eén, namelijk God", d.w.z. niemand is oneindig, eeuwig en onveranderlijk goed dan Hij alleen.

GODS ONEINDIGHEID

1. Wat betekent het, dat God oneindig is?

Het betekent, dat Hij volstrekt onbegrensd is in Zijn wezen en volmaaktheden.

2. Wat ligt in de oneindigheid van God besloten?

Zijn onbegrijpelijkheid, onmetelijkheid en alomtegenwoordigheid.

3. Wat betekent het, dat God onbegrijpelijk is?

Dat Hij, wat betreft Zijn wezen en volmaaktheden, het scherpste begrip van engelen en mensen oneindig te boven gaat.

4. Wat is de onmetelijkheid van God?

Daar ze Zijn alomtegenwoordigheid insluit, is ze die volmaakt-heden van Zijn natuur, waardoor Hij overal tegenwoordig is, bij alle en ieder van Zijn schepselen en tevens oneindig al hun grenzen overschrijdt.

5. Wat is het verschil tussen de alomtegenwoordigheid en de onmetelijkheid van God?

De alomtegenwoordigheid Gods is in Zijn onmetelijkheid ingesloten en hoewel daar niet van te scheiden, kan Zijn alomtegenwoordigheid bevat worden als betrekking hebbend op geschapen zelfstandigheden. Bij ieder van deze is Hij in Zijn alomtegenwoordigheid zeer dicht nabij, terwijl Zijn onmetelijkheid zich oneindig buiten de grenzen van alle geschapen zelfstandigheden uitstrekt.

6. Is God alleen wat Zijn kennis en macht betreft, overalteenwoordig?

Ook wat Zijn wezen aangaat is Hij overalteenwoordig, zoals blijkt uit Jeremia 23.

7. Hoe kan dat ook bewezen worden door het verstand?

Het verstand leert ons, dat geen schepsel op zichzelf kan bestaan zonder de tegenwoordigheid van God, omdat Deze het schepsel onderhoudt in zijn bestaan en werking: "in Hem leven wij en bewegen wij ons en zijn wij".

8. Hoe is God tegenwoordig bij de kerk hier op aarde?

Hij is bij de zichtbare kerk tegenwoordig door de instellingen en tekenen, die Hij zelf heeft voorgeschreven, en bij de onzichtbare kerk of de gelovigen door de inwoning en werking van Zijn Heilige Geest.

9. Hoe is Hij tegenwoordig in de hemel?

Door de schitterenste en meest onmiddellijke openbaringen van Zijn heerlijkheid, daar al de inwoners van het heiligdom hierboven Hem zien, zoals Hij is en zich in Hem voor eeuwig zonder enige onderbreking verblijden.

10. Hoe is Hij tegenwoordig in de hel?

Met vreselijke kracht en rechtvaardigheid, de verdoemden in hun wezen staande houdend, opdat zij voor eeuwig onder de slagen van Zijn wrekende toorn zullen liggen.

11. Wat kunnen we van Gods alomtegenwoordigheid leren?

Dat aan de heiligen geen verdrukking of verzoeking kan overkomen zonder Zijn kennis en medelijden.

GODS EEUWIGHEID

1. Wat is het verschil tussen tijd en eeuwigheid?

De tijd kent een voortdurende opeenvolging, de ene tijd gaat voorbij en de andere volgt, maar de eeuwigheid is van een oneindige, onveranderlijke duur.

2. Wat betekent het, dat God eeuwig is?

Het is die volmaaktheid van Zijn natuur, waardoor Hij bij voortduur bestaat, zonder enig begin, einde of opeenvolging van tijd.

3. Hoe bewijst ge, dat God zonder begin is?

Uit Psalm 90: "Eer de bergen geboren waren en Gij de aarde en de wereld voortgebracht had, ja, van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God". Dit betekent: daar Gij bestond, eer de bergen geboren waren en vóór het begin van de tijd, zijt Gij volstrekt eeuwig.

4. Hoe bewijst ge, dat God zonder einde is?

Uit Psalm 102: "Maar Gij, Heere, blijft in eeuwigheid" en: "Uw jaren zullen niet geëindigd worden"; want wat geen begin van tijdsduur heeft, kan ook nooit een einde daarvan hebben, maar moet noodzakelijk altijd bestaan.

5. Hoe bewijst ge, dat Hij zonder opeenvolging van tijd is?

Uit Psalm 90: "Want duizend jaren zijn in Uw ogen als de dag van gisteren, als hij voorbijgegaan is", en: "Eén dag is bij de Heere als duizend jaar, en duizend jaar als één dag". Hij blijft niet alleen altijd in "wezen", maar Hij is ook altijd Dezelfde in dat wezen.

6. Wat is het verschil tussen Gods eeuwigheid en de eeuwigheid van de engelen en van de zielen der mensen?

Gods eeuwigheid is wezenlijk, absoluut en onafhankelijk, zowel zonder begin als zonder einde, maar de eeuwigheid van de engelen en van de zielen der mensen is van geheel andere aard; want, zoals ze een begin hadden, zo laat hun tijdsduur een opeenvolging toe, zolang als de tijd duurt en hoewel ze nooit een einde zullen hebben, toch is hun eeuwigheid niet noodzakelijk en wezenlijk aan hun natuur, maar hun eeuwigheid vloeit voort uit de wil en macht van God, Die, als het Hem behaagde ze evengoed tot een einde kon brengen, als Hij ze een begin gaf.

7. Welk gebruik behoren de goddelozen van Gods eeuwigheid te maken?

Ze behoort hen met de grootste schrik te vervullen, zolang ze in hun goddeloosheid volharden; want in dat geval zal God hun eeuwige vijand worden en zal hen met eeuwige verwoesting straffen.

8. Welk gebruik behoren de gelovigen in Christus hiervan te maken?

Zij behoren het aan te zien als een stof van onuitsprekelijke troost, omdat hun God, daar Hij de eeuwige God is, de sterkte van hun hart en hun deel voor eeuwig zal zijn.

GODS ONVERANDERLIJKHEID

1. Wat verstaat ge eronder, dat God onveranderlijk is?

Zijn aller volmaaktste bestendigheid, waardoor Hij oneindig ver van enige werkelijke of mogelijke verandering is, maar altijd dezelfde blijft.

2. Hoe bewijst ge Gods onveranderlijkheid uit de Heilige Schrift?

Uit Maleachi: "Ik, de Heere, word niet veranderd" en Jakobus: "van den Vader der lichten afkomende, bij Welken geen verandering is of schaduw van omkering".

3. Hoe kan ze met het verstand bewezen worden?

Het verstand zegt ons, dat God, indien Hij veranderde, dit Hem óf beter óf slechter moest maken. Geen van beide is echter verenigbaar met zijn volstreckte volmaaktheid.

4. Kan enig schepsel in zijn natuur onveranderlijk zijn?

Neen, want ieder schepsel is in zijn bestaan en werking afhankelijk van God.

5. Zijn de heilige engelen of verheerlijkte heiligen niet onveranderlijk?

Ze zijn in een staat van onveranderlijke gelukzaligheid, maar dit moet toegeschreven worden aan soevereine genade en niet aan hun eigen natuur.

6. Bracht de schepping enige verandering in God?

Het bracht een verandering in het schepsel, van "niets" tot "zijn"; maar geen verandering in God, omdat Zijn wil en macht om te scheppen van eeuwigheid dezelfde waren.

7. Is God onveranderlijk, als in de Heilige Schrift gezegd wordt, dat Hij berouw heeft?

Als in deze en dergelijke plaatsen gezegd wordt, dat iets Hem berouwt, geeft dat een verandering in Zijn weg of uitwendige handeling te kennen, die Hij reeds van te voren onfeilbaar zag, maar dit is geen verandering in Hemzelf of in Zijn wil.

8. Wat kunnen wij leren uit de onveranderlijkheid Gods?

Dat Hij Zijn belofte zal vervullen, in Zijn liefde zal zwijgen, en het goede werk zal voleindigen, dat Hij in de ziel begonnen is.

9. Waarin is God oneindig, eeuwig en onveranderlijk?

In Zijn wezen, wijsheid, macht, heiligheid, rechtvaardigheid, goedheid en waarheid.

HET WEZEN VAN GOD

1. Wat verstaat ge onder het wezen van God?

Het is dat, wat gewoonlijk Diens "Zijn" genoemd wordt.

2. Wat is het goddelijke "Zijn"?

Het is de heerlijke en alles overtreffende natuur van God, waar-door Hij is, wat Hij is, oneindig gezegend in Zichzelf en door niemand begrepen dan door Zichzelf.

3. Wat is de hoogste volmaaktheid van "Zijn"?

Datgene, waaraan niets toegevoegd kan worden en waarvan niets afgenomen kan worden en dat onafhankelijk is van alle andere dingen.

4. Kan het "wezen" op zichzelf, of in een letterlijke en strikte betekenis, aan iets anders toegeschreven worden dan alleen aan God?

Neen, want al hebben de hemelen en de aarde, engelen en mensen een bestaan, toch is er geen ander oneindig, eeuwig en onveranderlijk wezen dan alleen God. God alleen kan zeggen: "Ik ben".

5. Wat is de betekenis van die naam: "Ik ben"?

Het betekent hetzelfde als de naam Jehovah; alsof Hij gezegd had: Ik ben het "Zijn" zelf, de Maker en Oorsprong van alle "zijn" in hemel en op aarde.

6. Wat zijn alle andere wezens in vergelijking met het wezen Gods?

Alle andere wezens zijn slechts geschapen, afhankelijke wezens en schaduwen, vergeleken bij het wezen van Hem, Die slechts sprak en ze waren.

7. Wat zegt God omtrent hen, die opgaan in geschapen wezens, zonder te letten op het hoogste, oneindige en eeuwige Wezen?

Dat ze onvernunftigen zijn onder het volk; dwazen, zonder verstand, onvernuftiger dan de os, die zijn bezitter kent.

8. Zijn alle geschapen wezens met hun volmaaktheden niet oorspronkelijk in en uit God?

Ja, zoals uit het onweerlegbaar getuigenis van de Geest Gods blijkt: "Zou Hij, die het oor plant, niet horen? Zou Hij, die het oog formeert, niet aanschouwen? Zou Hij, die de mens wetenschap leert, niet straffen?"

9. Wat kunnen wij van het wezen Gods leren?

Dat Hij, die aan alle schepselen het wezen gaf, ook het wezen zal geven aan al Zijn beloften, door ze volkomen te vervullen.

GODS WIJSHEID

1. Is alwetendheid, of oneindige kennis en verstand, niet onafscheidelijk verbonden met oneindige wijsheid?

Ja, "want de Heere is een God der wetenschappen en Zijn daden zijn recht gedaan".

2. Wat is Gods alwetendheid?

Het is die volmaaktheid van Zijn natuur, waardoor Hij in Zichzelf alle dingen op de aller volmaaktste wijze door één eeuwige daad kent.

3. Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat Hij alle dingen weet?

Uit 1 Johannes 3 : "God is meerder dan ons hart, en Hij kent alle dingen".

4. Hoe bewijzen we Gods alwetendheid met het verstand?

Hij, die alle dingen maakte, moet Zijn eigen maaksel wel kennen en begrijpen.

5. Waaruit blijkt, dat Hij een volmaakte kennis van redelijke schepselen heeft?

Als Hij hen en hun daden niet volmaakte kende, kon Hij niet hun hoogste Regeerder en Rechter zijn.

6. Wat is het voorwerp van de goddelijke kennis of alwetendheid?

God zelf, en alle andere dingen.

7. Waaruit blijkt, dat God een aller volmaaktste kennis van Zichzelf en Zijn eigen heerlijke uitnemendheden heeft?

Daaruit, dat anders Zijn verstand niet oneindig zou zijn, zoals in Zijn Woord getuigd wordt: "Zijns verstands is geen getal". Alle andere voorwerpen buiten Hem zijn slechts eindig.

8. Is Gods kennis absoluut onafhankelijk van het schepsel?

Het is zo onafhankelijk van het schepsel, dat voor Hem niets toevallig of onzeker is.

9. Hoe blijkt, dat God een zekere en onfeilbare kennis heeft van "toevallige" daden, of liever van die daden, die ons toevallig toeschijnen?

Het blijkt hieruit, dat gebeurtenissen in de toekomst, die van de vrije wil van de mens of van tweede oorzaken afhangen, uitdrukkelijk in Zijn Woord worden voorzien en dat God ze daarom tevoren kende, zoals: Jozefs verhoging en Israëls onderdrukking in Egypte; Achabs dood, hoewel door een pijl in eenvoudigheid (d.i. op goed geluk) afgeschoten; Augustus' bevel, dat de gehele wereld beschreven zou worden, waardoor Christus te Bethlehem geboren werd en vele andere voorbeelden.

10. Hoe weet God dingen, die slechts mogelijk zijn en niet gebeuren?

Hij kent ze in Zijn macht, die Hij gemakkelijk kan doen, indien Hij dat besloten had.

11. Hoe weet Hij toekomstige dingen of zulke, die inderdaad in de tijd zullen gebeuren?

Hij kent ze niet alleen in Zijn macht, zoals Hij ze kan doen, maar ook in Zijn wil die besluit, dat ze in de toekomst zullen gebeuren of ontstaan.

12. Is Gods wetenschap der dingen algemeen of bijzonder?

Het is een bijzondere kennis van ieder afzonderlijk schepsel en van iedere omstandigheid van dat schepsel.

13. Is er enige opeenvolging in Zijn kennis, d.w.z. kent Hij het ene ding vóór het andere?

Zoals er geen opeenvolging in Zijn wezen is, zo is er ook geen in Zijn kennis. Hij kent alle dingen eeuwig, onfeilbaar en on-veranderlijk door één enkele daad van Zijn oneindig verstand: "alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen van Hem, met wie we te doen hebben".

14. Hoe moeten we het onderscheid tussen de oneindige kennis en wijsheid van God verstaan?

Zijn oneindige kennis omvat alle dingen in hemel en op aarde door een intuïtieve blik van Zijn oneindig verstand; maar Zijn oneindige wijsheid bestuurt al deze dingen tot hun eigen doel, waarvoor Hij hun hun wezen of bestaan gegeven heeft.

15. Hoe blijkt Gods wijsheid in het werk der schepping?

Ze blijkt uit de uitnemende orde, schoonheid en harmonie, die in alle delen van de schepping te zien zijn, in de ondergeschiktheid van het ene ding aan het andere, en de gerichtheid van het geheel nl. om de heerlijkheid Gods bekend te maken. Het blijkt ook daaruit, dat ze voor het welzijn van de mens, als Zijn bijzondere gunsteling, bestemd zijn.

16. Hoe blijkt de wijsheid Gods in het werk der voorzienigheid?

Dat Hij het geheel van Zijn regering richt naar het plan, dat Hij van eeuwigheid in Zijn oneindig verstand had gemaakt of dat Hij Zijn raad hoogst oordeelkundig en ordelijk ten uitvoer brengt.

17. Hoe schittert de wijsheid Gods in het werk der verlossing?

Daarin, dat Hij op een Hem verheerlijkende wijze een mogelijkheid schiep om Zijn barmhartigheid en liefde jegens zondaren te bewijzen in een weg van volkomen voldoening aan Zijn rechtvaardigheid, door de gehoorzaamheid en dood van de gezegende Borg.

18. Welke bemoediging behoren wij uit de wijsheid Gods te halen?

Dat Hij alle dingen zal doen medewerken ten goede, en dat er geen misdadig plan om ons te vernietigen, hoe diep en verborgen ook, kan zijn, of Zijn wijsheid kan het gemakkelijk verijdelen of doen mislukken.

GODS MACHT

1. Wat is Gods macht?

Het is die wezenlijke volmaaktheid van Zijn natuur, waardoor Hij kan doen, al wat Hem behaagt in hemel en op aarde, in de zeeën en alle afgronden.

2. Wat is het voorwerp van Gods macht, of, waarover strekt ze zich uit?

Over alle dingen, die mogelijk zijn; ofschoon, daar Zijn wil de werking van Zijn macht bepaalt, Zijn macht zich alleen openbaart in die dingen, waarvan Hij besloten heeft, dat ze gedaan zullen worden.

3. Doet het enige afbreuk aan Gods almacht, dat Hij niet kan liegen en Zichzelf niet kan verloochenen?

In geen geval, want integendeel, God is juist daarom almachtig, omdat het onmogelijk is voor Hem kwaad te doen of af te wijken van de oneindige rechtheid van Zijn eigen wil: "Ook liegt Hij, die de overwinning van Israël is, niet".

4. Waarin openbaart God Zijn oneindige macht?

In schepping, voorzienigheid en verlossing.

5. Hoe wordt Gods macht geopenbaard in de schepping?

"Hij roept de dingen, die niet zijn, alsof zij waren", en dat zonder de medewerking van iemand anders.

6. Hoe wordt ze geopenbaard in de leiding van Zijn voorzienigheid?

Hij onderhoudt en bewaart al Zijn schepselen zó, dat ze niet terugkeren tot hun oorspronkelijk niets, en in het bijzonder beschermt en verdedigt Hij Zijn kerk te midden van alle gevaren en vijanden, die haar omringen.

7. Hoe wordt de macht Gods gezien in het heerlijke werk der verlossing?

Hij legde er de voornaamste hoeksteen van in de vereniging van de menselijke natuur met de Persoon van de Zoon van God, ondersteunde Hem onder de onbegrijpelijke last van Zijn eeuwige toom over onze zonden en vernietigde de overheden en machten in die natuur, die de satan eerst had overwonnen; vandaar wordt Hij genoemd: "de kracht Gods", "de arm des Heeren", en "de Man van Zijn rechterhand".

8. Hoe wordt de macht Gods door de mens gelochend en misbruikt?

Door ze te beperken, zoals Israël deed, door meer op een vleselijke arm te steunen dan op de arm van God, en door de toorn van de mensen meer te vrezen dan het ongenoegen Gods.

9. Welk nuttig gebruik kan het geloof maken van de macht van een belovend God?

Het kan daarop steunen voor de vervulling van het Woord van Zijn genade, eveneens voor het weerstaan en overwinnen van de zonde, de satan en de wereld, zeggende: "Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?" en om elke bevolen plicht, hoe moeilijk ook, te vervullen, zeggende: "Ik vermag alle dingen door Christus, die mij kracht geeft".

GODS HEILIGHEID

1. Wat is de heiligheid Gods?

Het is die wezenlijke rechtheid of zuiverheid van Zijn natuur, waardoor Hij Zich oneindig verheugt in Zijn eigen reinheid en in alles, wat met Zijn wil overeenkomt, en waardoor Hij een volkomen haat en afschuw heeft van alles, dat daarmee in strijd is.

2. Is God noodzakelijk heilig?

Heiligheid is voor Hem even noodzakelijk als Zijn wezen; Hij is even noodzakelijk heilig als Hij noodzakelijk God is: "Wie zou U niet vrezen, Heere...want Gij zijt alleen heilig".

3. Welke bijzondere eer geeft God aan Zijn eigen heiligheid?

Hij zondert ze af als de eigenschap, waarbij Hij zweert voor de vervulling van Zijn beloften en bedreigingen: "Ik heb eens gezworen bij Mijn heiligheid: zo Ik aan David lieg!"

4. Kunnen eindige schepselen de schittering van Gods heiligheid aanschouwen?

Neen, want wanneer de engelen zelf Zijn oneindige heiligheid zien, zoals ze geopenbaard is in Christus, worden ze uitgebeeld als hun aangezichten bedekkend met hun vleugelen.

5. Hoe krijgen zondaren deel aan Zijn heiligheid?

Door wederbarende genade en geestelijke inplanting in de tweede Adam, door geloofswerkzaamheden met de grote en dierbare beloften, en door het zien van de heerlijkheid van deze eigenschap, zoals ze schittert in de persoon en het lijden van de Zoon Gods, hen voor ogen gesteld in de spiegel van de Evangelie-openbaring.

6. Draagt alles wat aan God behoort een zegel en indruk van Zijn heiligheid?

Ja, Hij is heilig in al Zijn werken, Zijn Woord is heilig. Zijn verbond of belofte is heilig, Zijn dag is heilig, Zijn volk is heilig, Zijn dienende geesten zijn de heilige engelen, en de plaats, waar Hij woont is in de hoogte en in het heilige.

7. Waarin openbaarde zich de heiligheid Gods in de schepping van de mens?

Hij maakte hem recht, naar Zijn eigen beeld, en Hij schreef een wet in zijn hart, die een afdruk van Zijn heiligheid was, Rom.

8. Hoe openbaarde God Zijn heiligheid in Zijn voorzienig handelen?

Hij spaarde de engelen, die zondigden, niet. Ook de zichtbare en opmerkelijke oordelen die Hij in dit leven doet komen over de openbare overtreders, bewijzen Zijn heiligheid.

9. Waarin openbaarde God het allermeest Zijn heiligheid en afschuw van de zonde?

In het verbergen van Zijn aangezicht voor Zijn eigen geliefde Zoon, toen Deze onze ongerechtigheden droeg.

10. Wat is het meest tegengesteld aan de heiligheid Gods?

De zonde; deze wordt daarom die gruwelijke zaak genoemd, die God haat.

11. Hoe haat God de zonde?

Hij moet ze noodzakelijk haten met een volkomen haat.

12. Als God de zonde aldus haat, hoe kan dan de toelating der zonde bestaan met Zijn heiligheid?

Ze kan daarmee ten volle bestaan, omdat Zijn toelaten van de zonde geen invloed heeft op het doen van de zonde, want dat laatste komt geheel uit de vrije wil van de zondaar voort, bovendien neemt God daardoor gelegenheid om een duidelijker openbaring van Zijn heiligheid en Zijn afschuw van de zonde te geven, dan mogelijk was als Adam staande was gebleven. Nu spaarde Hij Zijn eigen Zoon niet, maar gaf Hem wegens de zonde over in de dood.

13. Welk nuttig gebruik behoren wij van de heiligheid Gods te maken? Door lof te zeggen ter gedachtenis van Zijn heiligheid, door de heerlijkheid van Zijn heiligheid uit te roepen, en door heiligheid na te jagen in onze gehele wandel.

14. Hoe kunnen we weten, of we gepaste indrukken van Gods heiligheid hebben?

Als we diep ontzag voor Hem hebben, zodat we Hem niet willen beledigen, en als in ons een aanhoudend verlangen woont om Hem meer en meer gelijkvormig te worden.

GODS RECHTVAARDIGHEID

1. Wat is de rechtvaardigheid Gods?

Ze is die wezenlijke eigenschap van Zijn natuur, waardoor Hij oneindig rechtvaardig is en Zich zelf gelijk blijft in al Zijn we-gen, die Hij met Zijn schepselen houdt.

2. Hoe kan men de rechtvaardigheid Gods beschouwen?

Zoals ze betrekking heeft óf op Hem zelf, óf op de redelijke schepselen.

3. Wat is Gods rechtvaardigheid in betrekking tot Hem zelf?

Ze is het stellen van Zijn eigen heerlijkheid als het vaste en onveranderlijke richtsnoer van al Zijn daden.

4. En wat is ze in betrekking tot de redelijke schepselen?

Dan is ze Zijn rechtvaardige regering over hen, overeenkomstig hun natuur en de wet, die Hij hun gaf.

5. Hoe wordt ze gewoonlijk onderscheiden?

In een wetgevende en vergeldende rechtvaardigheid.

6. Wat is Zijn wetgevende rechtvaardigheid?

Deze is het geven van allerheiligste, rechtvaardige en goede wetten aan redelijke schepselen. Daarin beveelt Hij ze, wat ze behoren te doen en verbiedt, wat ze behoren na te laten.

7. Heeft de mens de kracht om die wetten te gehoorzamen?

Hij had eens die kracht, maar hij heeft ze door de val verloren.

8. Hoe kan het met de rechtvaardigheid van God overeenkomen, dat Hij die gehoorzaamheid eist, die de mens door zijn machteloosheid niet kan bewijzen?

God kan van Zijn recht om gehoorzaamheid aan Zijn wetten te eisen geen afstand doen, al heeft de mens zijn macht verloren om ze Hem op te brengen; vooral, omdat de mens door vrijwillige afval en opstand onmachtig werd: "Alleenlijk, zie, dit heb ik gevonden: dat God de mens recht gemaakt heeft, maar zij hebben vele vonden gezocht".

9. Wat is Gods vergeldende rechtvaardigheid?

Het is Zijn onveranderlijke wil om aan redelijke schepselen te geven, wat hun overeenkomstig de wet toekomt en dat zonder aanzien des persoons.

10. Naar welke wetten zal God gerechtigheid oefenen onder de mensen?

Het zijn er twee: De wet der werken en de wet des geloofs.

11. Waar worden ze genoemd?

In Romeinen 3 : "Waar is dan de roem? Hij is uitgesloten. Door wat wet? Der werken? Neen, maar door de wet des geloofs."

12. Wat wordt verstaan onder de wet der werken en de wet des geloofs?

Door de wet der werken wordt verstaan, het verbond der werken en door de wet des geloofs, het verbond der genade.

13. Wat komt de zondaar wegens Gods rechtvaardigheid toe naar de wet der werken?

De dood en de vloek, die alle wee en ellende insluit in tijd en eeuwigheid.

14. En wat ontvangt de zondaar door de wet des geloofs?

Vrijpraak en aanneming door de borggerechtigheid, die hem toegerekend wordt en die hij aanneemt door het geloof.

15. Is God rechtvaardig, als Hij zo handelt met de goddeloze zondaar, die in Christus gelooft?

Ja, Hij betoont Zijn rechtvaardigheid, als Hij zo handelt: "Welke God voorgesteld heeft tot een verzoening door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid door de vergeving der zonden, die

tevooren geschied zijn onder de verdraagzaamheid Gods, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid in deze tegenwoordige tijd; opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende degene, die uit het geloof van Jezus is."

16. *Beloont God de oprechte, hoewel onvolmaakte gehoorzaamheid van Zijn volk aan de wet als een richtsnoer des levens?*

In het houden van Zijn geboden is inderdaad grote loon, maar dan is deze beloning geheel uit vrije genade en niet naar schuld, ze wordt niet geschonken om enige waardigheid in hun gehoorzaamheid, maar enkel en alleen om hetgeen Christus, door Zijn gehoorzaamheid tot de dood, heeft verdiend.

17. *Hoe wordt dit soort rechtvaardigheid genoemd?*

De belonende rechtvaardigheid, "Immers is er vrucht voor de rechtvaardige".

18. *Als God wraak neemt op overtreders, is dat dan niet een rechtvaardige daad van Zijn gerechtigheid?*

Ja, want iedere overtreding en ongehoorzaamheid ontvangt rechtvaardige vergelding, "alle overtreding en ongehoorzaamheid ontvangt rechtvaardige vergelding". "Alzo het recht is bij God, verdrukking te vergelden degenen, die u verdrukken". Daarom zegt dezelfde apostel: "Is God onrechtvaardig, als Hij toom over ons brengt? Dat zij verre; anders hoe zal God de wereld oordelen?".

19. *Hoe wordt deze rechtvaardigheid van God genoemd?*

Zijn wrekende of straffende gerechtigheid.

20. *Wat is wrekende gerechtigheid?*

Het is Gods straffen van de zonde, zoals in de wet gedreigd wordt.

21. *Kon God in Zijn eigen vrijmacht de zonde vergeven hebben zonder een voldoening aan Zijn rechtvaardigheid?*

Neen, want Hij heeft in Exodus 34 verklaard, dat Hij in het vergeven van de ongerechtigheid de overtreding en de zonde, de schuldige in geen geval onschuldig houdt, namelijk zonder een voldoening.

22. *Hoe bewijst ge, dat de wrekende of straffende gerechtigheid tot het wezen van God behoort?*

Uit de oneindige heiligheid Gods, die niet anders kan dan de zonde haten en derhalve ze ook moet straffen, uit Zijn getrouw zijn aan de bedreiging, uit de duidelijke oordelen, die Hij in dit leven over zondaren heeft doen komen, en uit het lijden en de dood van Gods eniggeboren Zoon, Die Hij zeker zou hebben gespaard, als er enige weg mogelijk geweest was om de zonde, behalve door verzoening, te vergeven.

23. *Welk gebruik behoren wij te maken van de rechtvaardigheid Gods, zoals ze verheerlijkt is in de "voldoening schenkende" dood van Zijn eigen Zoon?*

Wij behoren te pleiten op de volmaakte en volledige genoegdoening aan die rechtvaardigheid door de Borg, als het heerlijke kanaal, waardoor ons, naar wij verwachten, alle barmhartigheid en genade overvloedig zullen toevloeien; zoals de psalmdichter deed: "om Uws Naams wil, Heere, zo vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot".

GODS GOEDHEID

1. *Wat is de goedheid Gods?*

Het is die wezenlijke eigenschap van Zijn natuur, waardoor Hij oneindig goed is in Zichzelf en de Bewerker en Fontein is van alle goed voor anderen.

2. *Hoe kan de goedheid Gods onderscheiden worden?*

In Zijn absolute goedheid (in Zichzelf) en Zijn betrekkelijke goedheid (jegens anderen).

3. *Wat is Zijn absolute goedheid?*

Het is de wezenlijke goedheid van Zijn natuur, zonder ze te beschouwen in betrekking tot de schepselen, "Niemand is goed dan Eén, namelijk God".

4. *Wat is Zijn betrekkelijke goedheid?*

Zij is de betrekking, die Zijn goedheid heeft tot de schepselen zowel in de neiging van Zijn natuur om hen goed te doen als in de werkelijke openbaring en mededeling van de zegeningen van Zijn goedheid jegens hen in de schepping, voorzienigheid en verlossing.

5. *Hoe wordt de goedheid van God in het algemeen geopenbaard in het werk der schepping?*

Daarin, dat Hij aan de schepselen hun wezen gaf, terwijl Hij ze toch niet nodig had, daar Hij oneindig gelukkig in Zichzelf was en is, al was er nooit een schepsel gemaakt, en daarin, dat Hij alle dingen zeer goed maakte.

6. Hoe wordt de goedheid Gods in het bijzonder gezien in de schepping van de mens?

Hij maakte hem naar Zijn eigen beeld, voorzag de wereld van een zeer grote verscheidenheid van schepselen tot diens gebruik en gaf hem heerschappij over hen, en Hij sloot een verbond met hem.

7. Hoe wordt de goedheid van God geopenbaard in Zijn voorzienigheid?

Hij bewaart Zijn schepselen en voorziet hen ruimschoots van alles.

8. Hoe wordt Zijn goedheid onderscheiden?

In Zijn algemene en bijzondere goedheid.

9. Wat is Zijn algemene goedheid?

Zijn geven van de goede dingen in dit leven aan al Zijn schepselen zonder onderscheid: "Hij doet Zijn zoon opgaan over bozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen".

10. Is God zelfs goed voor Zijn goddeloze vijanden?

Ja, want Hij verzorgt hen niet alleen, vervullende hun hart met vrolijkheid, maar oefent ook grote lankmoedigheid over hen uit, en geeft diegene van hen, die in de zichtbare kerk zijn, ook de middelen tot zaligheid.

11. Wat is de bijzondere goedheid Gods?

Het is Zijn onderscheiden liefde jegens een vastgesteld aantal uit de verloren mensheid, betoond in hun verlossing door Christus.

12. Waaruit blijkt de goedheid Gods in het werk der verlossing?

Zowel uit het ontwerp, als de uitvoering daarvan.

13. Hoe blijkt Gods goedheid uit het ontwerp der verlossing?

Door ons te gedenken in onze lage staat, door hulp te bestellen bij een Held, en door Hem van eeuwigheid te zalven als het Hoofd van het nieuwe verbond.

14. Hoe blijkt ze uit de uitvoering van onze verlossing?

In het zenden van Zijn Zoon om onze natuur aan te nemen en in die natuur alle gerechtigheid voor ons te vervullen, en ons, op grond van die gerechtigheid, genade en eer en alle goed, vanaf een beker koud water tot het zitten met Hem in Zijn troon, te geven.

15. In welke stromen vloeit de bijzondere goedheid Gods naar buiten?

In de stromen van liefde, genade en barmhartigheid, overeenkomstig Zijn Naam: "Heere, Heere God, barmhartig en genadig"

16. Wat is het verschil tussen de liefde, genade en barmhartigheid van God?

Zij zijn vrijwel hetzelfde, alleen liefde beschouwt de zondaar enkel als Gods schepsel; genade ziet hem als één, die het oordeel verdient en barmhartigheid ziet hem in zijn ellende aan.

17. Wie zijn de voorwerpen van Gods bijzondere goedheid?

Zijn uitverkorenen, "bezoek mij met Uw heil, opdat ik aanschouwe het goede Uwer uitverkorenen".

18. Kan deze bijzondere goedheid Gods in woorden uitgedrukt worden?

Neen, want geen oog heeft het gezien, geen oor gehoord, noch is het in 's mensen hart opgeklimmen, de dingen, die God weggelegd heeft voor degenen, die Hem liefhebben, "O, hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen, die U vrezen".

19. Waar heeft God Zijn goedheid opgelegd?

Ze is opgelegd in Christus, Die de gaven van Gods goedheid voor mensen heeft ontvangen: "Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt gaven genomen om uit te delen onder de mensen", "Want Gij zet Hem tot zegeningen in eeuwigheid".

20. Hoe wordt deze goedheid uitgestald en ons nabij gebracht?

Uitgestald in de uitnemende grote en dierbare beloften, en nabij gebracht in het volle, vrije en ongehinderde aanbod van het Evangelie.

21. Hoe krijgen wij zodanig deel aan al deze goedheid dat het ons tot zaligheid strekt?

Door het geloof, dat Christus tot zaligheid aanneemt en alleen in Hem rust, zoals Hij vrij aangeboden wordt in het Evangelie.

22. Wat zijn de eigenschappen van deze goedheid?

Ze is een tijdige goedheid, ze verzadigt onze ziel, en ze is onveranderlijk en eeuwig.

23. Welk gebruik behoren wij van de goedheid Gods te maken?

Wij behoren voor de kinderen der mensen de Heere te loven om Zijn goedheid en Zijn wonderwerken, en wij behoren door de beschouwing van Zijn goedheid tot bekering geleid te worden, en God in Zijn goedheid na te volgen.

GODS WAARHEID

1. Wat is de waarheid Gods?

Ze is die wezenlijke volmaaktheid van Zijn natuur, waardoor Hij niet anders dan vervullen kan, wat Hij beloofd heeft en doen kan, wat Hij gezegd heeft.

2. Waarop heeft deze volmaaktheid van God in het bijzonder betrekking?

Op de openbaring van Zijn wil in Zijn Woord: vandaar, dat de gehele Heilige Schrift onfeilbaar waar is: "Er zal niet één jota noch één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied": "Het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid".

3. Hoe wordt Gods waarheid, wat betreft Zijn Woord, gewoonlijk genoemd?

Zijn getrouwheid of waarachtigheid: "Die het beloofd heeft, is getrouw".

4. Waaraan is de waarheid en getrouwheid Gods tegengesteld?

Aan alle verandering in de geest: "Maar is Hij tegen iemand, wie zal dan Hem afkeren? Wat Zijn ziel begeert, dat zal Hij doen", "Het is onmogelijk dat God liege".

5. Kan er enige onstandvastigheid in Zijn woorden zijn?

Neen, want waarheid houdt zich altijd aan zichzelf en Hij houdt trouw tot in eeuwigheid.

6. Kan Hij soms vergeten wat Hij gezegd heeft?

Zeker niet, want "Hij gedenkt in eeuwigheid aan Zijn verbond".

7. Waarin wordt de waarheid en getrouwheid Gods geopenbaard?

In de nauwgezette vervulling van Zijn beloften, en in de zekere uitvoering van Zijn bedreigingen.

8. Hoe geven wij God de eer voor Zijn waarheid en getrouwheid?

Door het geloof, dat verzegelt, dat God waarachtig is, en, Hem, Die het beloofd heeft, getrouw acht.

9. Door welke zonde wordt deze eigenschap van God het meest onteerd?

Door de zonde van het ongeloof, dat God tot een leugenaar maakt, omdat ze het getuigenis, dat God van Zijn Zoon geeft, niet gelooft.

10. Welk getuigenis geeft God van Zijn Zoon?

"En dit is de getuigenis, namelijk, dat ons God het eeuwige leven gegeven heeft; en dit leven is in Zijn Zoon".

11. Aan wie wordt dit getuigenis gegeven?

Aan allen, die het Evangelie horen, als een grond voor het geloof, "Gaaf heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen". "Want u komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal".

12. Waaruit blijkt, dat dit getuigenis aan allen, die het Evangelie horen, gegeven wordt als de grond voor het geloof?

Als dit niet zo was, zou het onmogelijk zijn, dat ongelovigen onder het Evangelie, God tot een leugenaar konden maken. Als dit getuigenis hen niet aanging en zij niet gehouden werden het met toepassing op zichzelf te geloven, zou hun verwerpen van dit getuigenis hun zonde niet kunnen zijn, omdat "waar geen wet is daar is ook geen overtreding".

13. Als het getuigenis, of de belofte van een God der waarheid aan iedere hoorder van het Evangelie gedaan wordt, is Hij in dit geval dan niet verplicht ze aan iedereen te vervullen?

Zeer zeker niet, omdat de ongelovige moedwillig de belofte verwerpt en er geen voordeel van wil hebben.

14. Welke voorbeelden uit Gods Woord kunnen dit bewijzen?

De belofte van Kanaän werd zonder onderscheid aan geheel Israël, dat uit Egypte kwam, gegeven; toch konden velen van hen niet ingaan vanwege hun ongeloof, zo wordt ook de belofte van het eeuwige leven aan al de hoorders van het Evangelie gedaan; toch ontgaat velen van hen die belofte, omdat het gepredikte Woord hen geen nut deed, daar het niet met het geloof gemengd was in hen, die het hoorden.

15. Wat is dan de beklagenswaardige toestand van de ongelovigen onder het Evangelie?

Zij zijn reeds veroordeeld en de toom Gods blijft op hen.

16. Welk gebruik behoren wij te maken van de waarheid en getrouwheid Gods?

Wij behoren de weg der waarheid te verkiezen, in de waarheid te wandelen; er in de wereld getuigenis van te geven, God te loven voor Zijn waarheid, en Hem op Zijn woord te geloven, zonder aan de belofte te twijfelen door ongelof.

DE EENHEID GODS

Vraag 5

Zijn er meer Goden dan Eén?

Antwoord:

Er is één enig God, de levende en ware God.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Hoe blijkt het uit de Heilige Schrift, dat er één enig God is?

Uit Deut. 6 : 4: "Hoor, Israël, de Heere onze God is een enig Heere". Jes. 45 : 22: "Ik ben God, en niemand meer".

2. Hoe bewijst het verstand deze waarheid, dat er één God is?

Het verstand zegt, dat er slechts één eerste oorzaak en één laatste doel van alles is en dat er geen twee of meer oneindige, eeuwige en onveranderlijke wezens kunnen zijn.

3. Waarom wordt Gods almacht gewoonlijk aangevoerd om te bewijzen, dat Hij alleen God kan zijn?

Omdat Hij niet almachtig kon zijn, als iets of iemand anders Hem kon tegenstaan.

4. Hoe kan het bewezen worden uit Zijn regering van deze wereld?

Er zou geen regering van alle dingen in de wereld zijn, geheel en al gericht op één bepaald doel, als er niet één oneindig wijze Regeerder ze bestuurde.

5. Hoe worden sommige van de goddelijke volmaaktheden in de Heilige Schrift uitgedrukt om de eenheid van Zijn wezen te bewijzen?

Zij worden in één samenvattend begrip uitgedrukt, bijvoorbeeld: God wordt Licht genoemd, Liefde, Sterkte. Al zulke op zichzelf beschouwde eigenschappen wijzen aan, dat God één is.

6. Is God samengesteld uit de verscheidene volmaaktheden van Zijn natuur, zoals de Socinianen beweren?

Zeer zeker niet, want al de verscheidene eigenschappen van God zijn slechts de éne oneindige volmaaktheid van Zijn volmaakt eenvoudige, dus niet samengestelde natuur, welke oneindige volmaaktheid, wegens onze zwakheid, beschreven wordt door delen, overeenkomstig de onderscheidene voorwerpen omtrent welke die natuur werkt.

7. Vormen de goddelijke besluiten in hun grote verscheidenheid een reden om de goddelijke eenheid te loochenen?

Neen, want de besluiten worden alleen onderscheiden met het oog op de verschillende voorwerpen en uitwerkingen, op welke zij betrekking hebben, maar niet met het oog op de daad der goddelijke wil die slechts één is.

8. Worden in de Heilige Schrift anderen geen goden genoemd?

Ja, nl. engelen, overheden en de goden der heidenen.

9. Waarom worden engelen goden genaamd?

Wegens de uitnemendheid van hun natuur, macht en wijsheid.

10. Waarom worden overheden zo genoemd?

Omdat zij Gods gevolmachtigden zijn tot het regeren en uit-oefenen van het recht.

11. *Waarom worden de afgoden der heidenen goden genoemd?*

Omdat onwetende en dwaze personen ze als zodanig geëerd hebben, maar er is geen reden om ze te vrezen, want ze kunnen kwaad, noch goed doen.

12. *Waarom wordt de satan de god dezer eeuw genoemd?*

Omdat hij over het grootste deel van het mensdom, dat zijn dienaar en slaaf is, regeert, want hij is de geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid.

13. *Waarom worden gierigaards afgodendienaars genoemd?*

Omdat de wereld die plaats in hun hart heeft, die God daarin behoorde te hebben.

14. *Wat kunnen wij eruit leren, dat God één enig God is?*

Dat wij ons ervoor moeten hoeden, geen verkeerde gedachten van Hem te hebben, alsof Hij gedeeltelijk in de hemel en gedeeltelijk op aarde zou zijn, want Hij is zodanig één, dat Hij geheel alomtegenwoordig is.

15. *Waarom wordt deze ene enige God, de levende God genoemd?*

Omdat Hij het leven wezenlijk in Zichzelf heeft, en omdat Hij het leven geeft aan elk schepsel, dat leeft, en omdat Hij het tegengestelde is van de dode en stomme afgoden.

16. *Waarom wordt Hij de ware God genoemd?*

In tegenstelling tot alle valse en denkbeeldige goden.

17. *Waarom worden "levend" en "waar" beide genoemd in het antwoord bij hoofdvraag 5?*

Omdat ze onafscheidelijk verbonden zijn in de oneindige volmaakte natuur van God. Hij, Die de levende God is, is de alleen ware God en de ware God, is de alleen levende God.

18. *Wat kunnen wij eruit leren, dat Hij de levende God is?*

Dat wij onze lichamen stellen tot een levende, heilige en Gode welbehaglijke offerande, welke is onze redelijke godsdienst.

19. *Wat kunnen wij eruit leren, dat Hij de enig ware God is?*

Wij behoren Hem te aanbidden in geest en waarheid, omdat Hij ziet naar waarheid in het binnenste, en we behoren er eveneens voor te waken, dat we geen afgod oprichten in of naar ongerechtigheid zien met ons hart, anders zal Hij niet naar ons horen.

DE HEILIGE DRIE-EENHEID

Vraag 6

Hoeveel Personen zijn er in de Godheid?

Antwoord:

Er zijn drie Personen in de Godheid, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en deze drie zijn één God, Dezelfde in wezen, gelijk in macht en heerlijkheid.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. *Hoe komt het, dat dit leerstuk van onze heilige godsdienst in de loop der kerkgeschiedenis steeds weer zo hevig door de tegenstanders is bestreden?*

De duivel en zijn instrumenten hebben het hevig tegengestaan, omdat ze weten, dat dit het voornaamste en eerste voorwerp voor ons geloof en onze godsdienst is; het is voor ons niet ge-noeg te weten, wat God is in Zijn wezenlijke volmaaktheden, zonder te weten, wie Hij is in het bestaan der personen, zoals Hij Zich in Zijn Woord als de Vader, de Zoon en de Heilige Geest geopenbaard heeft: "Een iegelijk, die de Zoon loochent, heeft ook de Vader niet".

2. *Is dit leerstuk van de Drieëenheid dan een fundamenteel stuk, waarmee onze zaligheid staat of valt?*

Buiten alle twijfel is dat zo, omdat wij zonder de kennis en het geloof in de Drieëenheid Gods, onwetend zouden blijven van de liefde van de Vader, de verdienste van de Zoon en de heiligmakende invloeden van de Heilige Geest in de verwerving en toepassing der verlossing, zonder welke er geen zaligheid zou kunnen zijn: "Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt".

3. Kan de Drieëenheid Gods bewezen worden uit het Oude Testament?

Ja, niet alleen uit de geschiedenis van de schepping_ van de mens, waar God van Zichzelf in het meervoud spreekt: "Laat Ons mensen maken", maar eveneens uit die ge-deelten van de Heilige Schrift, die uitdrukkelijk dit meervoud bepalen tot drie Personen. "Door het Woord des Heeren zijn de hemelen gemaakt, en door de Geest Zijns monds al hun heir". Hier wordt gesproken van Jehovah, het Woord en de Geest, Die samenwerken in de schepping aller dingen; dienovereenkomstig wordt ons gezegd, dat alle dingen door het Woord gemaakt zijn, en dat de Geest de hemelen versiert. Dezelfde waarheid blijkt ook uit Jesaja 63 waar wij lezen van de goedertierenheid van Jehovah, van de Engel Zijns aangezichts, die hen behoudt en van Zijn Heilige Geest, die zij smarten aandeden. Dit is een duidelijke openbaring van een Drieëenheid van Personen.

4. Wat is de betekenis van het woord Drieëenheid, dat zo algemeen gebruikt wordt om dit leerstuk aan te duiden?

Het betekent: Drie in Eén, d.w.z. drie onderscheiden Personen in één en hetzelfde enige Wezen.

5. Is een Drieëenheid van Personen in het Goddelijk Wezen niet een ondoorgrondelijk geheim of verborgenheid?

Ja, en dat is iedere volmaaktheid in God, die oneindig onze gedachten en beperkte bevattingen te boven gaat.

6. Is het niet onredelijk geloof te eisen, in hetgeen wij niet kunnen verstaan?

Het is helemaal niet onredelijk in zaken, die geheel bovennatuurlijk zijn, maar integendeel, het is ten hoogste redelijk, dat wij behoren te geloven, wat God van Zichzelf en van de wijze van Zijn eigen bestaan zegt. Bovendien is het een werk, aan het geloof eigen, ons verstand te onderwerpen aan de goddelijke openbaring.

7. Hoe heeft God deze verborgenheid in Zijn Woord geopenbaard?

Hij heeft ons daarin gezegd, dat er drie zijn, die getuigen in de hemel, de Vader, het Woord en de Heilige Geest en deze drie zijn één. Of zoals onze belijdenis (Geloofsbelijdenis van Westminster) het uitdrukt: "In de eenheid der Godheid zijn drie Personen, één in wezen, macht en eeuwigheid: God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest".

8. Wat wordt bedoeld met het woord "Godheid"?

De Goddelijke Natuur of het Goddelijke Wezen.

9. Wat wordt bedoeld met een Persoon in de Godheid?

Een volmaakte zelfstandigheid, denkend en individueel, die noch een deel is van, noch gesteund wordt door een andere, maar door een onmededeelbare eigenschap onderscheiden wordt in hetzelfde ondeelbare wezen.

10. Heeft iedere Persoon een eigen onderscheiden natuur of wezen?

Neen, maar dezelfde goddelijke natuur of hetzelfde wezen is gemeen aan al de drie heerlijke Personen: "Deze Drie zijn één", niet alleen verenigd in wil en genegenheid, maar ook in één en hetzelfde gemeenschappelijke wezen daar het de verheven en onmededeelbare eigenschap van de goddelijke natuur is in meer Personen dan één te wonen.

11. Wat was de dwaling der Sabellianen en der Tritheïsten, die staat tegenover dit fundamentele leerstuk der Drieëenheid?

De Sabellianen leerden, dat er in de Drieëenheid maar één Persoon is onder drie verschillende namen; de Tritheïsten, dat de drie Personen drie Goden zijn.

12. Wordt het woord Persoon, zoals dat voor deze verborgenheid gebruikt wordt, in de Heilige Schrift genoemd?

Ja, want van de Zoon wordt gezegd, dat Hij het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid.

13. Hoe bewijst u, dat er drie Personen in de Godheid zijn?

Uit de instelling van de doop, uit de apostolische zegenbede, uit de groet van Johannes aan de zeven gemeenten, en uit de doop van Christus, waar de Vader zich openbaart door een stem uit de hemel, de Zoon door Zijn lichamelijke verschijning op aarde en de Heilige Geest door op Hem neer te dalen in de gedaante van een duif.

14. Waaruit blijkt verder, dat er drie onderscheiden Personen zijn?

Uit de onderscheiden hoedanigheden, waarin zij voorgesteld worden te handelen, want in het werk der verlossing verordineert de Vader, verwerft de Zoon en past de Heilige Geest toe.

15. Hoe worden de Personen in de Godheid van elkaar onderscheiden?

Door hun persoonseigenschappen, die Zij niet aan elkaar kunnen mededelen.

16. Wat is de persoonseigenschap van de Vader?

Het genereren van de Zoon en dat van alle eeuwigheid.

17. Wat is de persoonseigenschap van de Zoon?

Het eeuwig gegeneerd worden door de Vader: "Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader".

18. Wat is de persoonseigenschap van de Heilige Geest?

Het eeuwig uitgaan van de Vader en de Zoon: "Wanneer de Trooster zal gekomen zijn, die Ik u zenden zal van de Vader, namelijk de Geest der waarheid, die van de Vader uitgaat, Die zal van Mij getuigen".

19. Waaruit blijkt, dat de Heilige Geest zowel van de Zoon, als van de Vader uitgaat, terwijl het toch in Joh. 15 : 26 niet uitdrukkelijk bevestigd wordt, dat Hij dit doet?

Omdat Hij genoemd wordt de Geest van de Zoon, de Geest van Christus, de Geest ontvangt alle dingen van Christus, wordt door Hem gezonden, en de Vader zendt Hem in Christus' Naam. Uit dit alles mag men veilig besluiten, dat Hij zowel van de Zoon, als van de Vader uitgaat.

20. Wat is het verschil tussen een persoons- en een wezenseigenschap?

Een persoonseigenschap is alleen eigen aan één van de Personen, maar een wezenseigenschap is Hen allen gemeen.

21. Waarom worden de Persoonseigenschappen onmededeelbaar genoemd?

Omdat elk van hen zo eigen is aan Eé van de Personen in de Drieëenheid, dat ze niet toegeschreven kan worden aan Eén van de andere twee Personen.

22. Is het het goddelijk Wezen, dat genereert, gegeneerd wordt of uitgaat?

Neen, want dit zijn geen daden van het Wezen, maar van de Personen. Het is de Vader, die de Zoon genereert; de Zoon, Die door de Vader gegeneerd wordt en de Heilige Geest, Die van beiden uitgaat.

23. Zijn de uitdrukkingen: "noodzakelijk bestaan", "hoogste Godheid" en de naam: "de enige ware God", wezens- of persoonseigenschappen?

Het zijn wezenseigenschappen van de Goddelijke natuur en dus gemeenschappelijk aan al de Personen der aanbiddelijke Drieëenheid, Die allen hetzelfde wezen geheel, gelijk en eeuwig hebben.

24. Kunnen de bovengenoemde uitdrukkingen opgevat worden (of worden ze zo door rechtzinnige schrijvers opgevat) in die betekenis, dat ze de persoonseigenschap van de Vader insluiten, zodat ze niet behoren tot de Zoon en de Heilige Geest?

Ze kunnen in die betekenis niet opgevat worden en dit wordt door rechtzinnige schrijvers ook nooit gedaan; want dit zou de Zoon en de Heilige Geest wat het wezen of het bestaan betreft, ondergeschikt aan en afhankelijk van de Vader maken. Dit is juist het hart van de leer van Arius.

25. Als de Vader de eerste Persoon, de Zoon de tweede Persoon en de Heilige Geest de derde Persoon in de Godheid genoemd worden, sluit dat dan niet een ongelijkheid in of een stellen van de ene Persoon boven de andere?

Deze uitdrukkingen geven alleen maar de orde aan en ze duiden geen grotere voortreffelijkheid noch in de natuur noch in uitnemendheid of in de tijdsduur aan en daarom bemerken wij in de Heilige Schrift, dat de Zoon soms genoemd wordt vóór de Vader, en soms de Geest vóór de Zoon.

26. Zijn elk van deze heerlijke Personen waarlijk en eigenlijk God?

Elk van deze Personen is God in de ware en eigenlijke betekenis van het woord, ofschoon geen van hen de Godheid genoemd kan worden met uitsluiting van de anderen; in dit opzicht is de Godheid, die hetzelfde is als de Goddelijke natuur, aan hen allen gemeenschappelijk.

27. Maar zegt onze Heere niet, dat de Vader de enig ware God is: "dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God"?

Onze Heere zegt niet, dat de Vader alleen de ware God is, met uitsluiting van de andere Personen der Drieëenheid, maar dat Hij de enige waarachtige God is (zoals ook ieder van de andere Personen is) in tegenstelling tot de afgoden, die ten onrechte goden genoemd worden.

28. Waaruit blijkt, dat de Vader God is?

Omdat Hij zo overal in de Heilige Schrift uitdrukkelijk wordt genoemd.

29. Is het juist te zeggen, dat de Vader de Fontein of Oorsprong der Godheid is?

De uitdrukking is gevaarlijk en wordt door tegenstanders in een ongeoorloofde betekenis gebruikt, om het eigen bestaan en de onafhankelijkheid van de Zoon en de Heilige Geest uit te sluiten en daarom moet men die uitdrukking vermijden.

30. Waaruit blijkt in de Heilige Schrift, dat Christus, de Zoon, waarachtig en eigenlijk God is, gelijk aan de Vader?

Uit dezelfde namen, eigenschappen, werken en aanbedding, die in de Heilige Schrift, zowel aan Hem als aan de Vader toege-schreven worden en dan in dezelfde volle betekenis.

31. Welke namen worden Christus gegeven, die bewijzen, dat Hij gelijk is met de Vader?

Hij wordt uitdrukkelijk genoemd: God; de grote God; de sterke God; de waarachtige God; de alleen wijze God, en Jehova, welke Naam nooit aan iemand gegeven wordt in de Heilige Schrift dan alleen aan de levende en waarachtige God.

32. Welke goddelijke eigenschappen worden Christus toegeschreven die bewijzen, dat Hij de allerhoogste God is?

Eeuwigheid, in de strikte en eigenlijke betekenis van het woord, onveranderlijkheid, alwetendheid, almacht, want Hij noemt zichzelf de Almachtige, alomtegenwoordigheid: "Ziet", zegt Hij, "Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld", en opperste majesteit.

33. Welke werken tonen, dat Christus waarachtig God is?

De schepping en onderhouding van alle dingen, het verwerven van de eeuwige verlossing voor ons, het doen van wonderen door Zijn eigen macht, het vergeven der zonden, het opwekken van de doden op de laatste dag, en Zijn oordelen van de wereld.

34. Welke aanbedding wordt Christus gegeven, die bewijst, dat Hij de allerhoogste God is?

Dezelfde goddelijke eer en aanbedding, die de Vader gegeven wordt, ons wordt bevolen in Hem, gelijk als in de Vader te geloven, wij worden zowel in Zijn Naam, als in de Naam van de Vader gedoopt.

35. In welke zin zegt Christus "Mijn Vader is meerder dan Ik"?

Hij spreekt daar niet van Zijn natuur als God, maar van Zijn ambt als Middelaar en als zodanig is Hij de knecht van de Vader.

36. Hoe bewijst ge, dat de Heilige Geest God is?

Met dezelfde bewijzen, waardoor de Godheid van Christus bewezen werd, want (1) Hij wordt uitdrukkelijk God genoemd. (2) Hem worden eigenschappen toegeschreven die alleen aan God eigen zijn. (3) De werken, die Hij doet, kunnen alleen gedaan worden, omdat Hij God is, Hem wordt dezelfde goddelijke eer als aan de Vader en de Zoon bewezen.

37. Zou de Drieëenheid der Personen in de eenheid van wezen bij het licht der natuur ontdekt kunnen worden?

In geen geval, want dan zou ze geen mysterie zijn, daar goddelijke verborgenheden zulke geheimen zijn, die de menselijke wijsheid nooit zou hebben kunnen ontdekken.

38. Is het geoorloofd deze verborgenheid door natuurlijke gelijkenissen te verklaren?

Neen, want er is geen gelijkenis onder al de schepselen, die ook maar de verst verwijderde overeenkomst met dit aanbiddelijke mysterie van de Drieëenheid Gods heeft. Door dergelijke vergelijkingen te maken, zijn de mensen verijdeld geworden in hun overleggingen en hun onverstandig hart is verduisterd geworden, en daarom, omdat deze leer geheel een zaak van het geloof is, past het ons, ze te aanbidden, zonder nieuwsgierig in te dringen in hetgeen niet geopenbaard is.

39. Sluit de erkenning van drie Personen in de Godheid, elk met eigen persoonseigenschappen, niet enige scheiding of verdeling in het Goddelijk Wezen in?

Neen, want de Personen in de Godheid worden door hun persoonseigenschappen niet van elkaar gescheiden, maar wel onderscheiden. Zoals de eenheid van het Wezen de Personen niet dooreenmengt, zo behelst de onderscheiding in Personen niet de minste scheiding in het Wezen.

40. Kan iemand God recht dienen of aanbidden zonder het geloof in deze verborgenheid der Drieëenheid?

Neen, "want die tot God komt, moet geloven, dat Hij is", d.w.z. dat Hij is God. Vader, Zoon en Heilige Geest.

41. Op welke wijze moet deze Drieënige God aanbeden worden?

Wij moeten de Vader in Christus de Zoon, door de Heilige Geest aanbidden en als wij bidden, moeten wij de Vader in de Naam van de Zoon, door de Heilige Geest aanroepen.

42. Zal deze verborgenheid niet in rijkere mate gekend en ontvouwd worden in de hemel?

Ja, want Christus zegt: "In die dag zult gij bekennen, dat Ik in Mijn Vader ben".

43. Welke troost ligt er in het leerstuk der Drieëenheid?

Dat de gave van het eeuwige leven in de belofte en het aanbod van het Evangelie aan de zondaren van het menselijk geslacht bevestigd wordt door de drie doorluchte Getuigen in de hemel, tegen Wie niets kan worden ingebracht. Dit houdt in dat in het Verbond der genade voor allen, die geloven, een rijke erfenis verzekerd is, daar het Verbond al de drie Personen aan hen, als hun God vermaakt.

44. Wat is de plicht van de kerkelijke vergaderingen met betrekking tot de Arianen en Socinianen en Deïsten, die dit fundamentele leerstuk der Drieëenheid loochenen?

Het is hun plicht ze, na de eerste en tweede vermaning, als ketters te verwerpen.

DE BESLUITEN VAN GOD

Vraag 7

Wat zijn de besluiten Gods?

Antwoord:

De besluiten van God zijn Zijn eeuwig voornemen naar de raad van Zijn wil, waardoor Hij tot Zijn eigen verheerlijking tevoren alles, wat er zal gebeuren verordineerd heeft.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat geeft het woord "raad", zoals het God toegeschreven wordt, te kennen?

Niet, dat Hij de kennis der dingen van een ander, of langs een weg van studie of raadgeving ontvangt, zoals onder de mensen het geval is, maar het wijst aan de eeuwigheid, wijsheid en onveranderlijkheid van Zijn bepalingen.

2. Spreekt de Heilige Schrift uitdrukkelijk van Gods besluiten?

Ja, op vele plaatsen; "met een eeuwige inzetting" heeft.

3. Moeten wij onder de besluiten Gods verstaan de zaken, waarover het besluit gaat, of de besluitende daad?

De besluitende daad.

4. Is de besluitende daad Gods één eenvoudige daad?

Ja, vanwege de volkomen eenheid en eenvoudigheid van Zijn natuur, om welke reden Hij niet anders dan alle dingen tegelijk kon besluiten, omdat alle dingen naakt en geopend liggen voor Zijn alziend oog, en ook, omdat Hij onveranderlijk is.

5. Waarom spreken wij dan van de goddelijke besluiten in het meervoud?

Vanwege de vele voorwerpen waarop de daad van Gods besluit betrekking heeft; de zaken waarover het besluit gaat zijn vele, maar de daad van het besluit is slechts één.

6. Wat zijn de eigenschappen van de goddelijke besluiten?

Ze zijn eeuwig, volmaakt wijs, absoluut en onveranderlijk.

7. Hoe bewijst ge, dat de besluiten Gods eeuwig zijn?

Het besluit van de verkiezing en van de bekendmaking van het Evangelie zijn eeuwig, daarom moeten alle andere besluiten eveneens eeuwig zijn, omdat Hij alle dingen ineens door één enkele daad besloot.

8. Waaruit blijkt de wijsheid der goddelijke besluiten?

Uit de schone orde, waarin zij worden uitgevoerd, "Hij heeft alles wel gedaan".

9. Waarom worden de goddelijke besluiten absoluut genoemd?

Omdat ze niet van een voorwaarde afhankelijk zijn buiten God zelf, maar geheel en alleen van Zijn eigen, soevereine wil en welbehagen.

10. Worden dan de besluiten Gods niet door zekere middelen uitgevoerd?

Ja, maar zowel deze middelen als hun doel vallen onder het besluit van God.

11. Hoe blijkt het uit de Heilige Schrift, dat de middelen en het doel in het besluit met elkaar verbonden worden?

Uit de bewaring van Paulus en die met hem in het schip waren; God had besloten ze allen te behouden, doch er moesten de juiste middelen gebruikt worden: de scheepslieden mochten niet uit het schip vluchten, anders werden de overigen niet gered.

12. Wat is het verschil tussen het uitvoeren door middelen en het besluiten onder voorwaarden?

De middelen om iets uit te voeren zijn in het besluit vastgesteld, maar iets voorwaardelijk besluiten, is het besluiten, ziende op een onzeker iets, dat kan plaats hebben of nooit plaats zal hebben.

13. Wat is de ongerijmdheid van voorwaardelijke besluiten?

Zij maken de wil van God, die de eerste oorzaak is, afhankelijk van de wil van het schepsel en zij veronderstellen duidelijk, dat God óf onwetend is van de uitslag óf onmachtig is om ze tot stand te brengen óf dat Hij onzeker omtrent die uitslag is: hetgeen alles godslasterlijk dwaas is.

14. Zijn al de besluiten van God dan onveranderlijk?

Ja, van alle eeuwigheid heeft Hij tot Zijn eigen heerlijkheid onveranderlijk van te voren verordineerd, wat in de tijd geschieden zal.

15. Hoe bewijst ge, dat de besluiten Gods onveranderlijk zijn?

Uit de Heilige Schrift en met het verstand.

16. Hoe wordt het uit de Heilige Schrift bewezen?

Jes. 46 : 10: "Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen".

17. Hoe bewijst ge met het verstand, dat de goddelijke besluiten onveranderlijk zijn?

Door deze overweging: Het ontbreekt God nooit aan wijsheid, macht en getrouwheid, om Zijn wil te doen geschieden. Dit is wel het geval bij de mensen, die zo vaak hun besluiten moeten veranderen.

18. Vernietigt de onveranderlijkheid van Gods besluiten niet de vrijheid van de menselijke wil of het optreden van tweede oorzaken?

Neen, daardoor wordt geen geweld gebruikt op de wil der schepselen, ook wordt het optreden van tweede oorzaken niet weg-genomen, maar eerder bevestigd.

19. Hoe komt het, dat het absolute onveranderlijke besluit niet de vrijheid van de wil wegneemt?

Omdat God in de uitvoering van Zijn besluit niet de natuur der dingen verandert, maar de redelijke schepselen vrij en vrijwillig laat handelen, zodat ze even vrijwillig handelen als in het geval, dat er zulk een besluit niet geweest zou zijn.

20. Hoe kunt ge dat bewijzen uit de Heilige Schrift?

Uit het voorbeeld van Pilatus en de Joden, toen zij de Heere der heerlijkheid kruisigden; wat ze deden, deden ze in de volle vrijheid van hun wil en toch deden ze niets anders, dan wat Gods hand en raad tevoren bepaald had.

21. Kan er iets in de tijd gebeuren, dat niet van eeuwigheid besloten was?

Neen, want de enige reden, waarom iets in de tijd gebeurt, is, omdat God het besloten heeft.

22. Zijn dingen, die bij geval gebeuren, ook uitdrukkelijk besloten?

Ja, dit blijkt bijv. uit Jozefs verhoring in Egypte; uit het niet breken van één van Christus' beenderen en uit vele andere voorbeelden.

23. Wat heeft Gods besluit bepaald ten opzichte van het verblijf van de mens in de wereld?

Hij heeft onveranderlijk het ogenblik van geboren worden, leven en sterven van ieder mens bepaald, met elke bijzondere omstandigheid daarvan.

24. Hoe kan het bewezen worden, dat het juiste ogenblik van de dood van ieder mens onveranderlijk in het besluit is bepaald?

Uit het uitdrukkelijke getuigenis der Heilige Schrift, uit de reden, waarom de Joden de handen aan Christus niet konden slaan, nl. omdat Zijn ure nog niet gekomen was, en hieruit, dat God de haren van ons hoofd heeft geteld, des te meer de dagen en ogenblikken van ons leven.

25. Werden er niet vijftien jaar aan Hizkia's leven toegevoegd, nadat de profeet tot hem gezegd had: "Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven en niet leven"?

De aankondiging van de dood door de profeet was geen kennisgeving van het besluit Gods, dat Hizkia onmiddellijk zou sterven, maar vloeiende voort uit de aard van de kwaal, die naar de gewone loop van tweede oorzaken dodelijk geweest zou zijn, als de macht Gods niet op wonderlijke wijze tussenbeide was gekomen.

26. Hoe gaat het besluit Gods over zaken, die natuurlijk en zedelijk goed zijn?

Krachtdadig, omdat God de Bewerker is van alle goeds.

27. Hoe gaat het over zaken, die zedelijk kwaad zijn?

Bij wijze van toelating en alleen in de besturing ervan.

28. Is het toelatend besluit louter een lijdelijk toelaten van het kwaad?

Neen, het bepaalt de uitslag van het toegelaten kwaad en leidt het, tegen de bedoeling van het werk en van hem, die werkt in, tot een goed doel.

29. Welk voorbeeld uit de Heilige Schrift kunnen wij hier geven?

God laat toe, dat Jozefs broeders hem naar Egypte verkopen en dat Potifar hem onrechtvaardig in de gevangenis werpt en toch staat Hij boven deze beide slechte daden en maakt ze tot middelen om het besluit van zijn verhoging tot de hoogste eer uit te voeren, tegen de bedoeling van de daders in, "Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht, doch God heeft dat ten goede gedacht".

30. Hoe kan het besluit Gods toelatend en tegelijkertijd krachtdadig zijn?

Het is toelatend, wat betreft de zondigheid van de daad als zedelijk kwaad en krachtdadig, wat de natuurlijke daad zelf betreft.

31. Hoe bewijst ge, dat God de Bewerker der zonde niet kan zijn?

Ze is tegengesteld aan Zijn heilige natuur en wet en Hij openbaart Zijn verontwaardiging erover in hetgeen Christus er om leed, want Hij kan nooit de Bewerker zijn van iets, waarover Hij Zijn wraak toont.

32. Wat is het grote doel van al Gods besluiten?

Zijn eigen heerlijkheid, "De Heere heeft alles ge-wrocht om zijns zelfs wil", en bijzonder de heerlijkheid van Zijn barmhartigheid en rechtvaardigheid. Ook het goede van Zijn uitverkorenen, hier en hiernaamaals.

33. Wie zijn de bijzondere voorwerpen van Gods besluit?

Engelen en mensen.

34. Hoe wordt Gods besluit betreffende engelen en mensen gewoonlijk genoemd?

Zijn predestinatie van hen.

35. Wat wordt met predestinatie bedoeld?

Het is Gods onveranderlijk besluit, wat betreft het laatste doel en de eeuwige staat van engelen en mensen.

36. Wordt het aantal engelen en mensen, die zo verkoren zijn, precies in het bijzonder en onveranderlijk vastgesteld?

Ja, hun aantal is zo zeker en bepaald, dat het niet vermeerderd of verminderd kan worden.

37. Hoe wordt het besluit van de predestinatie gewoonlijk onderscheiden?

In het besluit der verkiezing en verwerping.

38. Wat is Gods besluit der verkiezing zoals het de mensen betreft?

Het is het verkiezen van een bepaald aantal mensen in Christus tot het eeuwige leven en de middelen daartoe, tot prijs der heerlijkheid Zijner genade.

39. Werd God door een voorgezien geloof, goede werken of een volharden in beide, of iets anders in het schepsel bewogen sommigen te verkiezen en anderen niet?

Zeer beslist niet; het is enkel Zijn vrije genade en liefde.

40. Wat is Gods besluit van verwerping zoals het de mensen betreft?

Het is Zijn voorbijgaan en verordineren van de overige mensen, die Hij niet heeft verkoren, tot oneer en toorn, opdat ze vanwege hun zonden zullen zijn tot prijs der heerlijkheid Zijner rechtvaardigheid.

41. Daar God de uitverkorenen tot heerlijkheid bestemde, heeft Hij dan ook al de middelen daartoe niet van te voren vastgesteld?

Ja, want zij die verkoren zijn, worden, terwijl zij in Adam ge-vallen zijn, door Christus verlost, en van genade heerst door Zijn rechtvaardigheid tot het eeuwige leven.

42. Duiden de besluiten van verkiezing en verwerping enige partijdigheid of onrechtvaardigheid in God aan?

Neen, evenmin als een pottenbakker partijdig of onrechtvaardig geacht wordt, als hij uit dezelfde klomp het ene vat tot eer en het andere tot oneer maakt.

43. Is de zonde in de verwerpene de oorzaak van hun verdoemenis of van hun verwerping?

Hun zonde is inderdaad de oorzaak van hun verdoemenis. "de bezoldiging der zonde is de dood", maar de soevereine wil van God en Zijn welbehagen is de oorzaak van hun verwerping.

44. Zijn de verborgen besluiten van God betreffende de eeuwige staat van de mensen de regel van geloof en praktijk?

Neen, maar alleen de geopenbaarde wil van God.

45. Beperkt deze leer van persoonlijke verkiezing en verwerping niet de algemene roeping van het Evangelie?

Neen, want Christus' opdracht aan Zijn apostelen is: door de gehele wereld te gaan en het Evangelie aan alle creaturen te prediken, niet zoals ze verkoren of verworpen zijn, maar zoals ze verloren zondaren zijn van Adams geslacht, daarom hebben allen, die het Evangelie horen een gelijke volmacht om te geloven.

46. Heeft deze leer de bedoeling de mens zorgeloos te maken in het gebruik van de middelen tot zaligheid?

Neen, omdat God ons "tot zaligheid verkoren heeft in heiligmaking des Geestes en geloof in de waarheid".

47. Behoren we de middelen tot zaligheid dan te gebruiken zonder rekening te houden met het besluit?

Als het gaat om het geloof tot verkrijging van de zaligheid onzer zielen, behoren wij niet meer acht te geven op het besluit dan wanneer het gaat om eten, drinken, kopen en verkopen of enige andere gewone handeling uit het dagelijks leven; want "de verborgen dingen zijn voor de Heere, onze God, maar de geopenbaarde zijn voor ons en voor onze kinderen tot in eeuwigheid".

48. Welk gebruik behoren wij te maken van de leer der onvoorwaardelijke verkiezing?

Wij behoren hierdoor aangemoedigd te worden in Christus te geloven, overwegende, dat de verkiezende liefde de voornaamste der zondaren op het oog heeft, dat ze niet voortvloeit uit, noch gegrond is op enige voorwaarde, die door de mensen vervuld moet worden, en dat ze in zich heeft alle dingen, die tot het leven en de godzaligheid behoren.

DE UITVOERING VAN GODS BESLUITEN

Vraag 8

Hoe voert God Zijn besluiten uit?

Antwoord:

God voert Zijn besluiten uit in de werken van de schepping en de voorzienigheid.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat betekent het, dat God Zijn besluiten uitvoert?

Hij doet daadwerkelijk in de tijd geschieden, wat Hij van eeuwigheid voorgenomen heeft.

2. Laat God de uitvoering van Zijn besluiten niet aan tweede oorzaken over?

Welk gebruik God ook van tweede oorzaken maakt in de uitvoering van Zijn besluiten, toch zijn ze alle slechts instrumenten in Zijn alles besturende hand om Zijn heerlijke doeleinden te bereiken, ze zijn dienaren van Hem en moeten al Zijn welbehagen doen.

3. Welk verschil is er tussen het besluit en de uitvoering daarvan?

Het besluit is een daad in God zelf en is niet anders dan de besluitende God, maar de uitvoering is het verrichten van een daad buiten Hem, door Zijn oneindige macht, die de besloten zaak een werkelijk bestaan geeft.

4. Is er een nauwkeurige harmonie of overeenkomst tussen Gods besluit en de uitvoering daarvan?

Als de zaak, die besloten is, werkelijk uitgevoerd is, komt ze nauwkeurig overeen met de oneindige gedachten Gods in Zijn besluit, zoals de tabernakel van Mozes beantwoordde aan het voorbeeld, dat er op de berg van gegeven was.

5. Kan God ooit in Zijn besluiten teleurgesteld uitkomen of onmachtig zijn ze uit te voeren?

In geen geval; de raad des Heeren zal bestaan en Hij zal al Zijn welbehagen doen: "Wie heeft Zijn wil wederstaan?". "Niemand, die Zijn hand afslaan, of tot Hem zeg-gen kan: Wat doet Gij?".

6. Wat zijn de werken Gods, waarin Zijn besluiten worden uitgevoerd?

De werken der schepping en der voorzienigheid.

7. Tot welke van deze werken van God behoort de verlossing?

Tot de voorzienigheid Gods. Het is het heerlijkste werk daarvan jegens mensen.

8. Wat is het eerste werk Gods naar buiten?

Dat is de schepping, die daarom genoemd wordt: "Het beginsel van Zijn weg".

9. Welk verschil is er tussen de uitvoering van Gods schepping en dat van Zijn voorzienigheid?

Hij voerde het werk der schepping uit geheel zonder middelen, door het Woord Zijner kracht, maar het werk der voorzienigheid voert Hij gewoonlijk uit door het gebruik der middelen.

10. Wat kunnen wij eruit leren dat God Zijn besluiten uitvoert?

Dat al Zijn beloften stipt zullen worden vervuld en dat er niet één van hen op de aarde zal vallen.

DE SCHEPPING IN HET ALGEMEEN

Vraag 9

Wat is het werk der schepping?

Antwoord:

Het werk der schepping is, dat God alle dingen uit niets gemaakt heeft door het Woord Zijner kracht, in de tijd van zes dagen en dat alles zeer goed.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Hoe weet ge, dat de wereld een begin had?

Het licht der natuur leert, dat er een eerste oorzaak moet zijn; bovendien: "door het geloof verstaan wij, dat de wereld door het woord Gods is toebereid".

2. Zou de wereld niet van eeuwigheid hebben kunnen bestaan?

Neen, dat is onmogelijk; deze veronderstelling is niet alleen tegen de Heilige Schrift, maar ook tegen alle gezond verstand, dat ons zegt, dat hetgeen geschapen is en door een opeenvolging van tijd bestaat, een begin gehad moet hebben.

3. Van Wie ontving deze wereld haar bestaan en begin?

Alleen van God, Die zelf is en aan alle dingen het zijn geeft.

4. Wat is het scheppen van God?

Het is het maken door Hem van alle dingen uit niets.

5. Wanneer schiep God deze wereld?

In het begin van de tijd.

6. Was er enige stof, die vooraf bestond, waaruit God de wereld schiep?

Neen, want door Zijn machtswoord riep Hij "de dingen, die niet zijn, alsof ze waren", "alzo dat de dingen, die men ziet, niet geworden zijn uit dingen, die gezien worden" (d.w.z. uit een stof, die vooraf bestond).

7. In hoeveel tijd schiep God alle dingen?

In zes dagen.

8. Kon Hij alle dingen niet scheppen in één ogenblik tijds?

Ja, maar Hij achtte het meer tot Zijn verheerlijking en tot het welzijn der mensheid, ze een voorbeeld te geven zes dagen te werken en op de zevende te rusten.

9. Op welke dag werden, naar men denkt, de engelen geschapen?

Het is waarschijnlijk, dat ze op de eerste dag werden geschapen, zoals Job 38 doet vermoeden: "Waar waart gij, toen Ik de aarde grondde? ...toen de morgensterren tezamen vrolijk zongen, en al de kinderen Gods juichten?"

10. Kan aan enig schepsel scheppende macht meegedeeld worden?

Neen, schepsel zijn en tegelijk schepper is in strijd met elkaar, omdat dit een eindig schepsel met oneindige macht zou bekleden.

11. is het dan niet een duidelijk bewijs van de godheid van de Zoon van God, dat alle dingen door Hem gemaakt werden?

Ongetwijfeld, want niemand dan Hij, die waarlijk en eigenlijk God is, kan de dingen, die niet zijn, in het aanzijn roepen.

12. Is de schepping een werk, dat aan al de Personen der Drie-eenheid gemeen is?

Ja, want alle werken Gods naar buiten zijn aan elke Persoon ge-meen, daar alle drie aanbiddelijke Personen van hetzelfde wezen zijn en gelijk zijn in kracht en heerlijkheid: "Deze drie zijn één".

13. Tot welk doel maakte God alle dingen?

Hij maakte alle dingen voor Zichzelf of om Zijn weergalozе uitnemendheden ten toon te spreiden.

14. Welke uitnemendheden of volmaaktheden van God worden meer in het bijzonder in het werk der schepping ten toon gespreid?

Zijn oneindige macht, overvloedige goedheid en veelvuldige wijsheid.

15. Hoe schittert de oneindige macht Gods in de schepping?

Dat Hij alle dingen plotseling uit niets voortbracht, enkel door Zijn woord.

16. Welk woord was dit?

En God zeide: "Daar zij".

17. Hoe wordt Zijn menigvuldige wijsheid in dit werk ten toon gespreid?

In de grote verscheidenheid der schepselen, grote en kleine, die Hij gemaakt heeft; in hun orde en harmonie en in hun dienstbaarheid aan elkaar.

18. Waarom wordt er gezegd, dat Hij alle dingen "zeer goed" maakte?

Omdat God, toen Hij Zijn werken overzag, uitsprak, dat ze zo waren: "God zag al, wat Hij gemaakt had en zie, het was zeer goed".

19. Waarin bestaat de goedheid van de schepselen Gods?

In de volmaaktheid van hun natuur; ook daarin, dat ze bekwaam waren aan het doel van hun schepping te beantwoorden en van nut te zijn voor de mens en tot veraangenaming van zijn leven.

20. Zijn vele schepselen niet schadelijk voor de mens?

Dat waren ze niet bij hun eerste schepping en toen de mens aan God getrouw bleef, maar door zijn zonde tegen God bracht hij een vloek over zich en de hele schepping, "Zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt".

21. Wordt er van God niet gezegd, dat Hij het kwade scheidt?

Niet het kwaad der zonde, maar het kwaad der straf, als een rechtvaardig Rechter.

22. Hoe kwamen dan de zonde en de dood in de wereld?

De mens is de oorzaak der zonde en de zonde bracht de dood, "Door één mens is de zonde in de wereld ingekomen en door de zonde de dood".

23. Op welke dag rustte God van Zijn scheppingswerk?

Op de zevende dag, die daarom tot aan Christus' opstanding gesteld werd tot de wekelijkse sabbatdag.

24. Wil dat rusten van God op de zevende dag zeggen, dat Hij vermoeid was van Zijn werk?

Neen: "De eeuwige God, de Schepper van de einden der aarde, wordt niet moede noch mat".

25. Wat wordt dan met Zijn rusten bedoeld?

Dit wordt op menselijke wijze gezegd en het betekent dat God ophield met het scheppen van nieuwe schepselen, buiten die Hij reeds gemaakt had.

26. Wordt niet dezelfde kracht, die alle dingen schiep, aangewend bij de instandhouding van die dingen?

Ja, want Hij, door Wie de werelden gemaakt werden, draagt ook alle dingen door het Woord Zijner kracht.

27. Spreekt de Heilige Schrift niet zowel van een nieuwe als van een oude schepping?

Ja, de Geest Gods spreekt in de Heilige Schrift van een nieuwe wereld der genade, onder de naam van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

28. Wat moet men verstaan onder deze nieuwe schepping of nieuwe wereld der genade?

De ware kerk van Christus, bijzonder in de nieuwtestamentische bedeling, de triomferende kerk in de hemel daarbij ingesloten.

29. Door Wie is deze nieuwe wereld geschapen?

Door dezelfde God, Die de oude wereld gemaakt heeft: "Zie, Ik schep nieuwe hemelen en een nieuwe aarde".

30. Wie zijn de inwoners van deze nieuwe wereld?

Ze zijn allen nieuwe schepselen, uit de oude wereld genomen.

31. Hoe komen zij uit deze stoffelijke in die geestelijke wereld?

Door de nieuwe geboorte: want tenzij dat iemand wordt weder-geboren, hij kan er niet ingaan. Vlees en bloed, of de verdorven natuur, als die zo blijft, kunnen het niet beërven.

32. Is er enig onderscheid tussen volken, geslachten of personen in deze nieuwe wereld?

Neen, want daar is "noch Griek, noch Jood, besnijdenis en voorhuid, barbaar en Scyth, dienstbare en vrije, maar Christus is alles en in allen".

33. Door welke deur komen de mensen in deze nieuwe wereld der genade?

Christus zegt: "Ik ben de deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden, en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden". "Ik ben de weg ... niemand komt tot de Vader dan door Mij".

34. Waarin ligt de zaligheid van de inwoners van deze nieuwe wereld der genade?

Niemand is zo gelukkig als zij, omdat zij in God wonen en God woont in hen als in een tempel, en wandelt onder hen als in Zijn aangename hof, en bij de dood worden zij door de dienst der engelen naar de wereld der heerlijkheid hierboven gedragen.

35. Wat kunnen wij leren uit de leer der schepping?

Dat wij God behoren te zien in al Zijn schepselen, Hem te erkennen als de rechtmatige Eigenaar en soevereine Heere van hen allen, en te geloven, dat dezelfde almachtige kracht Gods, die werkte in het scheppen van alle dingen, ook werken zal ter verdediging en ondersteuning van Zijn kerk en volk in tijden van nood.

DE SCHEPPING VAN DE MENS

Vraag 10

Hoe schiep God de mens?

Antwoord:

God schiep de mens, man en vrouw, naar Zijn eigen beeld in kennis, gerechtigheid en heiligheid en gaf hen heerschappij over de schepselen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Op welke scheppingsdag werd de mens gemaakt?

Op de zesde dag.

2. Waarom werd de mens pas op de zesde dag geschapen?

Om de grote zorg te laten zien, die God had voor het geluk en het welzijn van de mens, daar Hij eerst het grote gebouw der schepping voor hem van alles wilde voorzien, eer Hij hem daarin bracht.

3. Is er bij de schepping van de mens een onderscheid op te merken, dat niet gevonden wordt in het scheppen van de overige schepselen?

Ja, want wat de overige schepselen betreft, deze werden eenvoudig door Hem in het aanzijn geroepen, maar toen de mens geschapen zou worden, hield de Drieënige God raad over Zijn schepping: "Laat Ons mensen maken".

4. Waarom werd juist bij 's mensen schepping raad gehouden?

Omdat de mens Gods onderkoning moest worden hier op aarde, het enige beeld van Zijn Schepper in zijn zedelijke volmaaktheden en het was het voornemen van God, hoewel toen niet geopenbaard, dat de tweede Persoon der Godheid mens zou worden.

5. Wat vormt de menselijke natuur of de natuur van de mens?

Een waar lichaam en een redelijke ziel en deze tezamen verenigd.

6. Waaruit werd het lichaam van de mens gevormd?

Uit het stof der aarde, daarom wordt God vergeleken bij een Pottenbakker en de mens bij het leem en een potscherf.

7. Wat behoort ons dat te leren?

Wij behoren te gedenken, dat wij stof zijn, de neerbuigende goedheid van de Zoon van God te bewonderen, dat Hij van ons geslacht werd en een menselijk lichaam aannam, te overwegen, dat wij in Gods hand zijn als leem in de hand van de pottenbakker, en dat wij in onze gevallen staat weer tot stof moeten wederkeren.

8. Hoe werd de eerste vrouw gevormd?

Uit een rib, genomen uit de zijde van de man.

9. Waar was dit een beeld van?

Van Christus en Zijn kerk.

10. In welk opzicht was de schepping van de vrouw hier een beeld van?

Daarin, dat de kerk als het ware genomen is uit de doorboorde zijde van Christus, toen de Heere God de diepe slaap des doods op Hem deed vallen; eerst aangetoond door voorbeelden nl. de offers en daarna daadwerkelijk in Zijn sterven te Jeruzalem.

11. Waarom werd het huwelijk door God ingesteld voor de val?

Om te tonen, dat het behoort tot de wet der natuur en dat de mensheid als zodanig er een recht op heeft: "Het huwelijk is eerlijk onder allen".

12. Wat is het andere deel van de natuur van de mens?

Een redelijke ziel.

13. Hoe werd de ziel van de mens gemaakt?

God blies de adem des levens in zijn neusgaten en hij werd tot een levende ziel.

14. Waarom wordt de schepping van de ziel van de mens zo weergegeven?

Om te tonen, dat, zoals de Heere, de God der geesten is van alle vlees, Die ze onmiddellijk en door Zichzelf schiep, zonder tussenkomst van tweede oorzaken, Hij ook zo een volstrekte heerschappij over hem heeft en ze, als het Hem behaagt, tot Zich terug kan roepen.

15. Wat is het verschil tussen de ziel van de mens en zijn lichaam?

Het lichaam is stoffelijk, maar de ziel is een geestelijke en on-stoffelijke zelfstandigheid.

16. Waarin verschilt de ziel van de mens van de ziel of het leven van een beest?

De ziel of het leven van een beest gaat naar beneden naar de aarde en vergaat bij zijn dood, maar de ziel van de mens, die redelijk en onsterfelijk is, keert weer tot God, Die ze gaf.

17. Hoe bewijst ge de onsterfelijkheid van de ziel van de mens?

a. Uit de grootheid van de prijs, die voor de verlossing der ziel betaald werd en die "in eeuwigheid had opgehouden" zonder een rantsoen van eeuwige oneindige waarde.

b. Uit de beloften van het eeuwige leven en de bedreigingen van de eeuwige dood.

c. Christus en Zijn stervende schapen bevelen hun geest of ziel in de hand van God, en de ziel van de moordenaar ging op dezelfde dag dat hij stierf met de ziel van Christus naar het paradijs. In één woord, als de ziel met het lichaam verging, zouden Gods kinderen van alle mensen de ellendigsten zijn.

18. Wat behoort ons dit te leren?

Dat wij meer belang moeten stellen in de zaligheid van onze ziel, dan in alle dingen van deze wereld: "Want", zegt Christus, "wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint en lijdt schade aan zijn ziel?".

19. Waarom schiep God de mens, man en vrouw?

Voor de voortplanting van het menselijk geslacht, en voor wederkerige hulp aan elkaar.

20. Waarom werden èn man èn vrouw beiden Adam of Mens genoemd?

Om te kennen te geven dat hun oorsprong uit de aarde was, dat ze beiden dezelfde natuur hadden, dat de beloften en de bedreigingen hen beiden aangingen, en om ons te leren, dat niettegenstaande dit, de man het vertegenwoordigende hoofd van het verbond was.

21. Naar Wiens beeld schiep God de mens?

Naar Zijn eigen beeld.

22. Bestond dit beeld Gods in enige uitwendige vorm van het lichaam van de mens?

In geen geval, want God is een zuivere Geest, zonder enige lichaamsdelen.

23. Wat was dan de eigenlijke zetel van dit beeld?

De ziel van de mens was de plaats, waarin dit beeld Gods tot uitdrukking werd gebracht en waarop het a.h.w. geschetst werd.

24. Waarin vertoont de ziel van de mens een gelijkenis met God?

In haar geestelijke en onsterfelijke natuur en in de vermogens van verstand en wil, waarmee ze begiftigd werd.

25. Waarin bestond vooral het beeld Gods in de ziel van de mens?

In kennis, gerechtigheid en heiligheid.

26. Met welke kennis werd de mens begiftigd bij zijn schepping?

Met een volmaakte kennis van God, van Zijn wil en werken, voor zover het noodzakelijk was om hem gelukkig te maken en te bekwamen tot een algehele gehoorzaamheid.

27. Welke gerechtigheid had de mens bij zijn schepping?

Niet een toegerekende, maar een innerlijke gerechtigheid, die bestond in een volkomen overeenkomst van al de krachten en vermogens van zijn ziel met de zuivere natuur van God en met de zedelijke wet op zijn hart geschreven.

28. Waarin bestond zijn heiligheid?

In de luister en schoonheid van zijn volmaakte kennis en innerlijke gerechtigheid, die uitblonk in zijn hart en leven.

29. Was de wil van de mens in de staat der rechtheid volstrekt onverschillig tegenover goed en kwaad?

Nee, God richtte de wil van de mens alleen tot het goede; toch was ze tot het kwade te bewegen en dat alleen vanuit de mens zelf, aan wie God voldoende kracht gaf om in zijn rechte verhouding tot God staande te blijven, als hij dat gewild had.

30. Wat was het noodzakelijke gevolg van dit beeld Gods in onze eerste ouders?

De onsterfelijkheid van de gehele mens en zijn heerschappij over de schepselen.

31. Zouden zij onsterfelijk geweest zijn, als zij niet gezondigd hadden?

Ja, want God dreigde alleen met de dood, als zij zouden zondigen.

32. Hoe kon hun lichaam onsterfelijk geweest zijn, daar dat toch uit stof gemaakt werd?

De volmaakte reinheid of heiligheid van hun ziel zou hun lichaam bewaard hebben voor ziekte, dood en verderf.

33. Waarin bestond de heerschappij van de mens over de schepselen?

In zijn koninklijke macht over de schepselen onder hem, waardoor hij ze kon regeren en gebruiken, zoals hij dat wilde, tot Gods eer en tot zijn eigen welzijn, zonder enige onrechtvaardigheid.

34. Waar plaatste God de mens, toen Hij hem naar Zijn beeld geschapen had?

In de hof van Eden, een heerlijke plaats, waar hem niets ontbrak om in zijn behoeften te voorzien en hem vreugde te schenken.

35. Wat kunnen we leren uit de heilige en gelukkige staat, waarin de mens geschapen werd?

Het onuitsprekelijk grote verschil tussen de vroegere en tegenwoordige toestand van de mens. Vroeger, in een staat van rechtheid, was het verstand van de mens een lichtende lamp, zijn wil kwam met die van God overeen en zijn genegenheden waren zuiver en heilig, vrij van alle wanorde en wrevel; maar nu totaal het omgekeerde, zodat we kunnen zeggen: "Hoe is het goud zo verdonkerd, het goede fijne goud zo veranderd". "De kroon van ons hoofd is afgevallen, o wee nu onzer, dat wij zo gezondigd hebben".

DE VOORZIENIGHEID

Vraag 11

Wat zijn de werken van Gods voorzienigheid?

Antwoord:

De werken van Gods voorzienigheid zijn: Zijn allerheiligste, wijze en almachtige daden, waardoor Hij al Zijn schepselen en al hun daden onderhoudt en regeert.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waaruit blijkt dat er een voorzienigheid is?

Uit de Heilige Schrift en door het verstand.

2. Hoe toont de Heilige Schrift aan, dat er een voorzienigheid is?

Ze zegt ons, dat de Heere mensen en beesten onderhoudt, dat Hij regen en vruchtbare tijden geeft, onze harten vervullende met "spijs en vrolijkheid", dat "Hij-zelf allen het leven en de adem en alle dingen geeft".

3. Hoe kan de voorzienigheid door het verstand bewezen worden?

Door te letten op de wonderlijke orde en harmonie tussen zo'n grote verscheidenheid van schepselen in de wereld, die alle eeuwen door reeds voortduurt, ondanks hun verschillende en tegengestelde naturen; op de vervulling van toekomstige gebeurtenissen, die nauw overeenkomt met de profetie daarvan, lang te voren gegeven; op de omwentelingen in koninkrijken; op de regelmatige terugkeer van zaai- en oogsttijd en op het bewaren van een kerk op aarde tegen de woede der hel en der goddelozen; dit alles bewijst duidelijk aan de redelijke schepselen, dat er een voorzienigheid is.

4. Kan de voorzienigheid geloofend worden zonder het wezen van God te loochenen?

Neen, want dezelfde bewijzen, die het ene bevestigen, bevestigen ook het andere; te loochenen, dat God de wereld regeert is hetzelfde als te loochenen, dat God is.

5. Waarover gaat Gods voorzienigheid?

Over al Zijn schepselen en hun daden.

6. Wat is Gods voorzienigheid aangaande de engelen?

Hij liet toe, dat sommigen van hen moedwillig en onherstelbaar in de zonde en het oordeel vielen, Judas 6; en stelde de overigen in heiligheid en zaligheid vast.

7. Zijn zowel de kleinste en geringste der schepselen als de grootste en voornaamste, de voorwerpen van Gods voorzienigheid?

Gods voorzienigheid acht op de geringste worm niet minder dan op de machtigste vorst. Hij telt de haren van ons hoofd, evenals Hij het getal der sterren telt.

8. Onteert het Gods voorzienigheid niet, dat ze voor het geringste schepsel zorg draagt?

Het kan de goddelijke voorzienigheid niet onteren te onderhouden wat oneindige wijsheid betamelijk vond te scheppen, hoe gering wij het ook achten.

9. Gaat de voorzienigheid niet alleen over de schepselen zelf, maar ook over al hun daden?

Ja, anders zouden de schepselen in hun daden onafhankelijk zijn en God zou niet in alle dingen de eerste Oorzaak zijn.

10. Zijn toevallige daden of gebeurtenissen onderworpen aan de goddelijke voorzienigheid?

Wat voor ons toevallig is, is door God bepaald. Niets kan toevalliger zijn dan een lot en toch "is het gehele beleid daarvan van de Heere".

11. Zijn de vrijwillige daden er ook aan onderworpen?

Ja, want ofschoon "er in het hart van een man vele gedachten zijn, zal de raad des Heeren bestaan".

12. Hoe werkt Gods voorzienigheid omtrent goede daden?

Niet door dwang, maar door de wil liefelijk te neigen en te richten, zowel tot de daad als tot de rechte wijze van het doen ervan, "Het is God, Die in u werkt, beide het willen en werken naar Zijn welbehagen".

13. Hoe werkt ze omtrent zondige daden?

Ze laat toe, dat ze verricht worden, en ze richt en bestuurt ze tot goede en heilige doeleinden, zowel tegengesteld aan de natuur der zonde als aan de bedoeling van de zondaar.

14. Welk voorbeeld kan uit de Heilige Schrift gegeven worden, dat God de zondige daden van de mensen tot heilige doeleinden bestuurt?

De slechtste daad, die ooit verricht werd, nl. het kruisigen van de Heere der heerlijkheid, werd zo door God bestuurt, dat er de grootste barmhartigheid uit voortkwam, nl. de verlossing van een verloren wereld.

15. Wat zijn de werken der voorzienigheid omtrent de schepselen en hun daden?

Tweeërlei: God onderhoudt ze en regeert ze.

16. Wat is Gods onderhoudende voorzienigheid?

Ze is dit, dat Hij alle schepselen staande houdt in hun wezen en werking door dezelfde kracht als waardoor Hij ze eerst schiep: "Die alle dingen draagt door het Woord Zijner kracht".

17. Wat zou het gevolg zijn, als God Zijn onderhoudende voorzienigheid aan de schepselen onttrok?

Ze zouden onmiddellijk in hun oorspronkelijk niets verzinken.

18. Wat is Gods regerende voorzienigheid?

Zijn regeren en leiden van alle schepselen tot de doeleinden, die Hij Zelf voorgeschreven en vastgesteld heeft: "Het hart van de mens overdenkt zijn weg, maar de Heere stuurt zijn gang".

19. Hoe bewijst ge, dat God Zijn schepselen regeert en onderhoudt?

Ze zijn voor hun werking en voor hun wezen van Hem afhankelijk, want in Hem leven wij, bewegen wij ons en zijn wij", en het wordt uitdrukkelijk gezegd, dat God "eeuwig heerst met Zijn macht".

20. Houdt Gods regerende voorzienigheid ook Zijn onmiddellijke medewerking aan iedere daad van het schepsel in?

Ja, God werkt niet alleen daadwerkelijk mee in het tot stand komen van de daad, wat betreft de inhoud daarvan, maar beschikt eveneens van te voren, dat het schepsel tot een bepaalde daad zal komen en niet tot een andere, terwijl Hij tevens alle andere wegen van handelen afsluit en die alleen open laat, die Hij had bepaald.

21. Hoe kan God, zonder zonde, waarvan Hij de Bewerker nooit kan zijn, meewerken aan de zondige daden van de mensen?

Hoewel God niet alleen de vermogens onderhoudt en steunt, waarmee de mens zondigt, maar ook van te voren onmiddellijk en krachtdadig meewerkt, wat betreft het wezen van de daad, werkt Hij toch in geen geval mee aan het zondige of de goddeloosheid van de daad.

22. Waarin bestaat het zondige van een daad eigenlijk?

Niet in de inhoud van de daad, maar in de vorm daarvan, d.w.z. niet in de daad zelf, als daad beschouwd, maar in het onvolkomene en afwijkende, waardoor die daad niet overeenkomt met de regel der wet: "De zonde is de overtreding der wet".

23. Hoe kan het verschil tussen de inhoud en de vorm van een daad door een voorbeeld duidelijk gemaakt worden?

In het stenigen van Naboth en Achan; de inhoud van de daad was dezelfde, n.l. het werpen van stenen, maar de vorm van de daad was, gelet op de regel der wet, totaal verschillend. Het stenigen van Achan, die door God en geheel Israël veroordeeld was, was een daad van rechtvaardige straf, overeenkomstig de wet; maar het stenigen van Naboth, een onschuldig mens, was een onrechtvaardige moord, geheel in strijd met de wet.

24. Waaruit komt dan het zondige van de daden voort?

Al is het, dat God de kracht verleent om te handelen, toch komt de boosaardigheid en het kwade van de daad geheel voort uit het verderf, dat in onze eigen natuur aanwezig is.

25. Stelt God het voorwerp, dat de gelegenheid tot zondigen biedt, ons niet voor?

De zonde komt niet voort uit het voorwerp, dat God in Zijn voorzienigheid ons voorstelt, maar uit het verderf, dat in ons aanwezig is, dat genoemd wordt: "het verderf, dat in de wereld is door de begeerlijkheid". God leverde Christus aan de Joden over, Hij stelde Hem hun voor, maar Hij gaf niet die boosaardigheid in hen, waardoor zij Hem kruisigden, ook wekte Hij die niet op, doch het kwam geheel uit henzelf voort.

26. Wat zijn de eigenschappen van Gods voorzienigheid?

Zij is allerheiligst, wijs en krachtig.

27. Waarom wordt de voorzienigheid allerheiligst genoemd?

Wegens de oneindige heiligheid en zuiverheid, die uitblinkt in al Zijn bedelingen.

28. Waaruit blijkt de heiligheid van Gods voorzienigheid?

Daaruit, dat Hij uit de zonde heerlijkheid toebrengt aan Zijn barmhartigheid en rechtvaardigheid.

29. Hoe verheerlijkt Hij Zijn barmhartigheid door de zonde?

Hij maakt de grootsten der zondaren menigmaal tot Zijn meest uitgelezen heiligen, zoals Paulus en anderen.

30. Hoe verheerlijkt Hij Zijn rechtvaardigheid door de zonde?

Door de gerichtten, die Hij, ook reeds in dit leven, over zondaren brengt.

31. Waarom wordt er gezegd, dat Gods voorzienigheid wijs is?

Omdat ze alles dienstbaar maakt aan het doel, dat God Zichzelf gesteld heeft.

32. Hoe wordt de wijsheid der voorzienigheid geopenbaard?

In de volledige harmonie, die er is tussen haar werkingen en het woord.

33. Waarom wordt Gods voorzienigheid krachtig genoemd?

Omdat ze niet weerstaan kan worden: "Hij doet naar Zijn wil met het heil des hemels en de inwoners der aarde, en er is niemand, die Zijn hand afslaan of tot Hem zeggen kan: Wat doet Gij?"

34. Hoe openbaart zich de kracht der voorzienigheid?

Ze brengt grote dingen tot stand door kleine en verachtelijk lijkende middelen; - zo doet ze het wormpje Jakobs de bergen dorsen, en door de dwaasheid der prediking maakt ze zalig, die geloven.

35. Hoe wordt de voorzienigheid Gods gewoonlijk onderscheiden?

In een gewone en buitengewone voorzienigheid, in een algemene en bijzondere voorzienigheid.

36. Wat is de gewone voorzienigheid Gods?

Ze is Gods instandhouden van de orde der dingen, die Hij van den beginne vastgesteld heeft.

37. Wat is de buitengewone voorzienigheid Gods?

Het is Gods handelen boven en tegen de natuurlijke orde der dingen - het zijn Zijn wonderen.

38. Wat is een wonder?

Het is zulk een verbazingwekkend gebeuren, in strijd met de gewone loop der natuur, dat het de kracht van alle geschapen wezens te boven gaat en alleen door goddelijke almacht tot stand gebracht kan worden, bijv.: het klieven van de wateren der Rode Zee en van de Jordaan, het doen stilstaan van de zon, het opwekken der doden, het genezen van allerlei kwalen door één enkel woord en meer dergelijke wonderen.

39. Wat is de algemene voorzienigheid?

Deze gaat over alle schepselen in het algemeen. Ze wordt ook Gods natuurlijke voorzienigheid genoemd.

40. Wat is de bijzondere voorzienigheid?

Deze gaat in het bijzonder over de redelijke schepselen, ze wordt ook Gods zedelijke voorzienigheid genoemd.

41. Wat is de bijzondere voorzienigheid, die God doet gaan over Zijn kerk en volk?

"Zijn ogen doorlopen de ganse aarde om Zich sterk te bewijzen aan degenen, welker hart volkomen is tot Hem", en Hij doet alle dingen ten goede van hen medewerken.

42. Behoren alle bedelingen der voorzienigheid in voor- en tegenspoed niet nauwkeurig beschouwd te worden?

Ja, "Wie is wijs? Die neme deze dingen waar; en dat zij verstandiglijk letten op de goedertierenheden des Heeren".

43. Hoe moeten wij op Gods voorzienigheid letten?

Met ootmoed en eerbied, om, met een besef van onze zwakheid ze te doorgronden, en met dankbaarheid, omdat er in dit leven altijd enige barmhartigheid met het oordeel gemengd is.

44. Is het niet gevaarlijk geen acht te slaan op de werkingen der goddelijke voorzienigheid?

Ja, want Gods Woord zegt: "Omdat zij niet letten op de daden des Heeren, noch op het werk Zijner handen, zo zal Hij hen afbreken en zal hen niet bouwen".

45. Zijn sommige bedelingen der voorzienigheid niet zeer duister en vreemd voor ons?

Ja, Zijn wegen zijn menigmaal in de zee en Zijn paden in grote wateren en Zijn voetstappen worden niet bekend.

46. Waaruit blijkt het vreemde, mysterieuze karakter van de voorzienigheid?

Uit de vreemde weg en het vreemde voorkomen ervan naar buiten.

47. Hoe is de voorzienigheid vreemd in haar weg?

Ze bereikt haar doel door tegenstrijdig lijkende middelen, bijv. Jozefs weg door de gevangenis leidde ertoe, dat hij de tweede in het koninkrijk werd en doordat Daniël in de leeuwenkuil geworpen werd, werd hij nog meer verhoogd.

48. Waarin is de voorzienigheid vreemd en mysterieus in haar verschijning naar buiten?

Daarin dat enerlei de rechtvaardige en de goddeloze overkomt en "ook liefde, ook haat, weet de mens niet, uit al hetgeen voor zijn aangezicht is".

49. Hoe bewijst ge, dat liefde en haat niet gekend kunnen worden dooi de uitwendige bedelingen der voorzienigheid in dit leven?

Uit de gelijkenis van de rijke man en Lazarus: de rijke ontving het goede in dit leven en Lazarus het kwade en nochtans na het sterven wordt Lazarus vertroost en de andere lijdt smarten.

50. Werpt deze schijnbaar ongelijke openbaring der voorzienigheid in dit leven geen smet op de wijsheid en rechtvaardigheid daarvan?

Neen. De godvrezende kan soms wel verbijsterd worden door de uitwendige voorspoed van de goddeloze en de benauwdheden en noden der godvrezende, zoals Jeremia weleer "Waarom is der goddelozen weg voorspoedig, waarom hebben zij rust, allen die trouwelooslijk trouweloosheid bedrijven?" Toch zal, als

genietingen van de één en de noden van de ander in een weegschaal gelegd worden, openbaar worden, dat "het weinige dat de rechtvaardige heeft, beter is dan de overvloed van vele goddelozen".

51. Wat is onze plicht, als de voorzienigheid tegen de belofte schijnt in te gaan?

Wij behoren de belofte te geloven en tevens te geloven, dat de voorzienigheid rechtstreeks de weg volgt naar de vervulling der belofte, ook als we dat voor het tegenwoordige niet kunnen zien. Zo heeft Abraham "tegen hoop op hoop geloofd en hij heeft aan de belofte Gods niet getwijfeld door ongeloof".

52. Zal een duistere voorzienigheid de ene of andere tijd niet opgeklaard worden aan de heiligen?

Ja, want Christus zegt: "Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan".

53. Wanneer zal de verborgenheid der voorzienigheid geopend worden aan de heiligen?

Zij zal ten volle ontsluit worden aan het einde der dagen, dan zal de verborgenheid ervan geëindigd zijn en al de doolhoven, waarin de heiligen werden geleid, zullen ten volle opengelegd worden.

54. Wat zal de taal der heiligen zijn, als de gehele verborgenheid der voorzienigheid verklaard zal worden?

Zij zullen zeggen: "Hij heeft alles welgedaan", en "Er is niet enig woord gevallen van al die goede woorden, welke de Heere, uw God, over u gesproken heeft; ze zijn u alle overkomen, daar is van dezelve niet een enig woord gevallen".

55. Welk gebruik behoren wij te maken van dit leerstuk der voorzienigheid?

Wij behoren onze weg aan de Heere toe te betrouwen en op Hem te vertrouwen en Hij zal het maken.

HET VERBOND DER WERKEN

Vraag 12

Welke speciale daad der voorzienigheid deed God jegens de mens in de staat, waarin hij was geschapen?

Antwoord:

Toen God de mens geschapen had, kwam Hij in een verbond des levens met hem onder voorwaarde van volmaakte gehoorzaamheid, hem op straffe des doods verbiedend te eten van de boom der kennis van het goede en het kwade.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Gaf God in Zijn regering over de mens, toen deze was geschapen, hem iets bijzonders boven de andere schepselen?

Ja, want God gaf de mens een zedelijke wet, wat bij de andere schepselen, die niet met verstand begiftigd waren, niet mogelijk was. Maar niemand zegt: "Waar is God, mijn Maker.... die ons verstandiger maakt dan de beesten der aarde en ons wijzer maakt dan het gevogelte des hemels?"

2. Wat noemt ge een zedelijke wet?

Een zedelijke wet wil zeggen, een wet, die de juiste regel bevat, of die aangeeft hoe een mens zich jegens God en zijn naaste heeft te gedragen en die geheel past bij de redelijke natuur van de mens.

3. Hoe werd deze wet het eerst aan de mens gegeven?

Ze was geschreven op de tafel van zijn hart, toen God hem schiep naar Zijn eigen beeld.

4. Wat verstaat ge eronder, dat God die wet op de tafel van 's mensen hart schreef?

God legde een beginsel van gehoorzaamheid in zijn hart, dat hem in staat stelde God uit liefde te gehoorzamen en daarbij een bijzondere eerbied voor Zijn gezag.

5. Welke bijzondere gunst betoonde God aan de mens in de staat der rechtheid, behalve het schrijven van de wet in zijn hart?

Hij gaf Zijn wet in de vorm van een verbond, waardoor de mens een bondgenoot van de hemel werd.

6. Wat is een verbond?

Een wederzijds vrij verdrag en vrije overeenkomst tussen twee personen onder uitdrukkelijke voorwaarden.

7. Hoeveel verbonden zijn er, die betrekking hebben op het leven en de zaligheid van de mens?

Twee: het verbond der werken en het verbond der genade: "Deze zijn de twee verbonden".

8. Welke van deze twee ging God met de mens aan, toen deze was geschapen?

Het verbond der werken of des levens.

9. Waarom wordt het een verbond der werken genoemd?

Vanwege de voorwaarde, die eraan verbonden was.

10. Waarom een verbond des levens?

Vanwege de belofte, die erin staat.

11. Waaruit blijkt, dat God een verbond aanging met de mens in de staat der rechtheid?

Uit de voorwaarde en de straf, die in het eerste verbond staan, en uit de uitdrukkelijke vermelding in de Heilige Schrift, dat Adam dat verbond verbrak: "Zij hebben het verbond overtreden als Adam".

12. Waaruit blijkt, dat Adam die toestemming gaf, die noodzakelijk is in een wederzijds verbond?

Zijn stilziggende overgave aan de wil van Zijn soevereine Schepper gaf dat te kennen en zijn toestemming kon niet ontbreken, daar hij een schepsel was naar Gods beeld geschapen, in kennis, gerechtigheid en heiligheid.

13. Wat was de voorwaarde van het verbond der werken?

Volmaakte gehoorzaamheid aan de gehele wet van God in hart en leven.

14. Wat was de voornaamste inhoud van die wet, die de regel was van de verbondsgehoorzaamheid van de mens?

Dat de mens moet geloven, al wat God zal openbaren en dat hij moet doen, al wat Hij zal gebieden, en als een getuigenis daarvan mocht Adam niet eten van "de boom der kennis, des goeds en des kwaads".

15. Was dit verbod om niet te eten een zedelijk of een positief (stellig) gebod?

Het was een stellig gebod, gegrond in de soevereine wil van God.

16. Was het dan op zichzelf een onverschillige zaak te eten of niet te eten van die boom?

Voordat God gebod er niet van te eten, kon er in het eten van deze boom net zo min zedelijk kwaad schuilen als in het eten van de andere bomen; maar nadat God het verbood was het niet meer een onverschillige zaak, maar was het ten uiterste zondig het te doen.

17. Waarom bepaalde God de regel en inhoud van de verbondsgehoorzaamheid van de mens tot een zaak, die op zichzelf onverschillig was?

Opdat de gehoorzaamheid van de mens zich juist zou richten op dit punt van de wil van God, wat het duidelijkste bewijs van gehoorzaamheid zou zijn.

18. Hing het leven en de dood van de mens alleen van dit stellige gebod omtrent de verboden vrucht af?

Niet van dit alleen, maar eveneens van de gehele wet: "Vervloekt is een ieder, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen".

19. Was er enige gunst in, dat aan de mens een grens werd gesteld door het verbod van deze boom te eten?

Veel in elk opzicht, want deze beperking leerde hem, dat hij, al was hij heer der schepselen, toch Gods onderdaan was; het was tevens een baken, dat God aanbracht om hem tegen de zonde te bewaren, en ze leidde hem, ter verkrijging van de zaligheid, van de schepselen af tot God zelf.

20. Wat was in geval van ongehoorzaamheid de straf?

Het was de straf des doods: "Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven".

21. Welke dood was deze, waarmee op de ongehoorzaamheid bedreigd werd?

Het was de tijdelijke, geestelijke en eeuwige dood.

22. Stierf Adam op de dag, dat hij zondigde een tijdelijke (of natuurlijke) dood?

Neen, maar hij werd ten opzichte van de wet een dode en zijn lichaam kreeg een dodelijke wond en werd sterfelijk.

23. Waarom werd de onmiddellijke uitvoering van de natuurlijke dood uitgesteld?

Met het oog op zijn nageslacht, dat toen in zijn lendenen was, en met het oog op een ander verbond, dat voorbereid was.

24. Wat was de geestelijke dood, waarmee bedreigd werd?

Het verlies van zijn oorspronkelijke gerechtigheid en de gunst van God.

25. Wat wordt bedoeld met de eeuwige dood?

Het dragen van de toorn van God in ziel en lichaam in een staat, waarin men voor eeuwig van Hem gescheiden is.

26. Wat was de belofte in dit verbond in geval van gehoorzaamheid?

Het was het leven.

27. Waaruit blijkt, dat het leven werd beloofd, terwijl de belofte daarvoor niet uitdrukkelijk wordt vermeld?

De belofte des levens is in de bedreiging des doods ingesloten. "Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven", hetgeen noodzakelijk inhoudt: "Als ge daarvan niet eet, zult ge zekerlijk leven".

28. Welk leven werd de mens in het verbond der werken beloofd?

Zijn natuurlijk leven, dat bestond in de vereniging van ziel en lichaam, zou hij behouden; eveneens zijn geestelijk leven, dat bestond in de gunst van God, en hij zou het eeuwige leven in de hemel verkrijgen, nadat hij de proeftijd op aarde doorstaan had.

29. Hoe bewijst ge dat het eeuwige leven in de hemel in de belofte van dit verbond was ingesloten?

De eeuwige dood in de hel als betaling der zonde, was in de bedreiging ingesloten en Christus zelf verklaart, dat de belofte van het verbond der werken het eeuwige leven inhield: "Wat zal ik goed doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe?" vraagt de rijke jongeling. Christus antwoordt: "Wilt gij in het leven ingaan (nl. in het eeuwige leven), onderhoudt de geboden".

30. Was er enige evenredigheid tussen Adams gehoorzaamheid hoewel zonder zonde en het leven dat beloofd werd?

Er kan geen evenredigheid bestaan tussen de gehoorzaamheid van een eindig schepsel, hoe volmaakt ook en de verlustiging in een oneindig God: "Zal ook een man Gode voordelig zijn? Is het voor de Almachtige nuttigheid, dat gij rechtvaardig zijt, of gewin, dat gij uw wegen volmaakt?"

31. Waarom kon Adam door zijn volmaakte gehoorzaamheid het eeuwige leven niet verdienen?

Omdat volmaakte gehoorzaamheid datgene was, waartoe hij verplicht was, op grond van zijn natuurlijke ondergeschiktheid aan God als een redelijk schepsel, dat naar Zijn beeld gemaakt was.

32. Kon hij de beloning geëist hebben als een schuld, indien hij in zijn gehoorzaamheid was staande gebleven?

Hij kon het slechts geëist hebben als een verbondsschuld op grond van de verbondsbelofte, waardoor God schuldig werd aan Zijn eigen getrouwheid, maar niet op grond van enige verdienste, die er in zijn gehoorzaamheid zou zijn.

33. Wat was dan de genade en neerbuigende goedheid Gods, die in het verbond der werken schitterden?

Dat Hij met Zijn eigen maaksel een verbond aanging en het eeuwige leven beloofde als een loon op zijn werk, ofschoon hij niets had om mee te werken, dan hetgeen hij van God ontving.

34. Verplichtte het verbond der werken de mens er niet toe het leven te zoeken vanwege zijn gehoorzaamheid?

Het liet de mens het leven verwachten op zijn gehoorzaamheid, maar noodzaakte hem niet het op die grond te zoeken, maar alleen op grond van de getrouwheid van God in Zijn belofte, die het leven genadig verbond aan de zondeloze gehoorzaamheid van de mens.

35. Noodzaakte het verbond der werken de mens niet zijn eigen leven en zaligheid tot het voornaamste doel van zijn gehoorzaamheid te maken?

In geen geval; de belofte des levens was een aanmoediging om te gehoorzamen, maar de verheerlijking van God moest daarin het voornaamste doel zijn, waaraan elke overweging van zijn eigen zaligheid ondergeschikt behoorde te zijn, anders was zijn gehoorzaamheid niet volmaakt geweest.

36. Was het verbond der werken zowel een wet als een verbond?

Ja, dat was het beide.

37. In welk opzicht was het een wet?

Het was geen verbond tussen twee gelijke partijen, maar een bevel door de soevereine Wetgever gegeven.

38. In welk opzicht was het een verbond?

Het bevatte een belofte van beloning, die God genadig bij het gebod voegde.

39. Is dit verbond afgeschaft of nog steeds van kracht?

Het werd nooit afgeschaft, maar het geldt nog steeds voor allen, die onder dat verbond zijn.

40. Heeft de zonde van de mens dit verbond niet afgeschaft?

Neen, zijn zonde bracht hem onder de vloek ervan.

41. Heeft Christus' gehoorzaamheid en dood dit verbond der werken niet te niet gedaan?

Neen, ze vervulde zowel het gebod, als de straf daarvan.

42. Schaft de wet des geloofs de wet der werken niet af?

Neen, "Doen wij dan de wet te niet door het geloof? Dat zij verre, maar wij bevestigen de wet."

43. Rust op de zondaren, die onder de bediening van het Evangelie leven, dezelfde verplichting tot gehoorzaamheid als de voorwaarde om te kunnen leven, als die welke op Adam rustte?

Zolang zij in het ongeloof blijven en de Borg van het betere verbond verwerpen, zijn zij verplicht de gehele wet te doen en zijn zo onder de vloek daarvan.

44. Wat kunnen wij uit dit alles leren?

Het leert ons, dat de eeuwige dood volgt op het verbreken van het verbond der werken in de eerste Adam en dat het eeuwige leven gegeven wordt, alleen door het vervullen van datzelfde verbond in de tweede Adam.

DE VAL VAN ADAM

Vraag 13

Bleven onze eerste ouders in de staat, waarin zij geschapen werden?

Antwoord:

Onze eerste ouders, die overgelaten waren aan de vrijheid van hun eigen wil, vielen uit de staat, waarin zij geschapen werden, door tegen God te zondigen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat bedoelt ge met de staat, waarin de mens werd geschapen?

De staat der rechtheid, waarin hij stond onder God als Zijn grote Heere en Schepper.

2. Hoe stond hij onder God in de staat der rechtheid?

Hij was Hem gelijkvormig, had innige gemeenschap met Hem, heerste over al de werken Zijner handen op deze aarde, behalve dan over de boom der kennis des goeds en des kwaads.

3. Door welke grondwet verkreeg de mens deze staat van Zijn grote Schepper?

Door de grondwet van het verbond der werken.

4. Welke belangrijke zaken behoorden bij die grondwet?

De boom der kennis des goeds en des kwaads en de boom des levens.

5. Wat duidde de boom der kennis des goeds en des kwaads aan?

Ze duidde aan, dat Adam, zoals hij veel van de goedheid van Zijn Schepper kende door hetgeen Hij voor hem gedaan had, ook veel zou leren kennen van Zijn mishagen en verontwaardiging, als hij van de vrucht van die boom zou eten.

6. Wat betekende de boom des levens voor hem?

Dat hij, als hij de voorwaarde van het verbond vervulde door gehoorzaam te blijven, voor eeuwig zou leven.

7. Wat verstaat ge onder de weg der gehoorzaamheid, die Adam moest bewandelen om zijn verbondsrecht op het eeuwige leven te verkrijgen?

Een volharden in volmaakte gehoorzaamheid gedurende de tijd, die God had vastgesteld als zijn proeftijd.

8. Wanneer was een proeftijd slechts mogelijk voor de mens?

Ze was alleen mogelijk voor de mens in de staat der rechtheid vóór de verbreking van het verbond der werken, maar sinds de val was ze geenszins mogelijk voor de mens in enige andere staat.

9. Waarom kan er met recht gezegd worden, dat de mens sedert de val niet meer in een proeftijd verkeert in deze wereld?

Omdat, daar het verbond der werken verbroken is, alle mensenkinderen óf in de natuurstaat in de eerste Adam zijn óf in een staat der genade in de tweede Adam en derhalve óf onder een bedeling van goddelijke rechtvaardigheid óf van goddelijke genade.

10. Worden aan de mensen geen beloningen of vergeldingen ge-given voor hun goede of slechte werken en kan er daarom niet gezegd worden, dat ze, evenals Adam, een proeftijd hebben?

Deze gevolgtrekking kan niet gehandhaafd worden, omdat deze beloningen of vergeldingen van een andere aard zijn dan ze waren onder het verbond der werken en zouden zijn als dit vervuld was; want nu zijn het óf vergeldingen van de onpartijdige rechtvaardigheid Gods om slechte werken, daar de bezoldiging der zonde de dood is, óf beloningen van vrije genade aan de personen en niet gegeven om hun goede werken, maar naar hun goede werken.

11. Wat betekent het, dat God Zijn volk niet om, maar naar hun goede werken, uit vrije genade beloont?

Het betekent, dat deze beloning niet vanwege enige waarde of verdienste, die in hun goede werken op zichzelf beschouwd, schuilt, geschonken wordt, maar zoals zij bewijzen zijn van hun vereniging met Christus, in Wie hun personen en daden aangenomen zijn en door Wie het loon der genade vrij wordt geschonken, want "de genadegift Gods is het eeuwige leven door Jezus Christus, onze Heere".

12. Is het gevaarlijk te beweren, dat de mensen nu geen proeftijd meer hebben zoals Adam?

Neen, omdat, ofschoon zij nu zo'n tijd niet meer kunnen hebben, God toch nog steeds met hen handelt als met redelijke schepselen, die gesteld zijn onder een zedelijke regering en in staat zijn, beloningen te ontvangen, hetzij naar rechtvaardigheid, hetzij naar barmhartigheid, naar schuld of uit genade, al naar gelang hun staat en werken. Vandaar dat de mensen op de oordeelsdag overeenkomstig hun staat geoordeeld zullen worden als schapen of bokken, die van elkaar gescheiden zijn, en dan naar hun werken.

13. Wat is dan de gevaarlijke gevolgtrekking, als men beweert, dat de gevallen mens nog in dit leven een proeftijd heeft?

De gevaarlijke gevolgtrekking hiervan zou zijn, dat men veronderstelt, dat de mensen nog onder het verbond der werken verkeren, dat hen door hun werken kan rechtvaardigen en onder een wet, die het leven kan geven, naast de wet des geloofs, die in Rom. 3 : 27 genoemd wordt. Dit nu is een dwaling "want indien er een wet gegeven ware, die machtig was levend te maken, zo zou waarlijk de rechtvaardigheid uit de wet zijn".

14. Welk gebruik behoren wij van deze leer te maken?

Wij behoren rusteloos te zijn in het gebruik van alle door God ingestelde middelen tot wij in Christus zijn, opdat wij in de weg van het geloof en van de wandel in Hem mogen delen in de zekere beloning, door genade beloofd aan hem "die gerechtigheid zaait".

15. Hoe vielen onze eerste ouders uit de staat, waarin zij werden geschapen?

Doordat zij zondigden tegen God.

16. Hadden ze dan niet alles ontvangen, wat nodig was, om volkomen aan de wil van God te gehoorzamen?

Ja, want zij hadden volkomen kennis in hun verstand, vrijheid en lust tot het goede in hun wil en vlekkeloze heiligheid in hun hart en genegenheden: "God heeft de mens recht gemaakt".

17. Hoe kon de mens dan zondigen en van God afvallen?

Al was hij volmaakt, toch was hij aan de vrijheid van zijn eigen wil overgelaten, een schepsel dat veranderen kan.

18. Waarin bestond de vrijheid van de wil van de mens in de staat der rechtheid?

In een volledige vrijheid en macht om dat te willen en te doen, wat goed en Gode welbehaaglijk was, maar toch veranderlijk, zodat hij kon vallen.

19. Waarom schiep God de mens niet onveranderlijk?

Omdat onveranderlijkheid de wezenlijke eigenschap van God alleen is: "Ik, de Heere, word niet veranderd".

20. Zijn de uitverkoren engelen en heiligen onveranderlijk goed geschapen?

De uitverkoren engelen zijn in een staat van onveranderlijke zaligheid bevestigd en de heiligen zijn uit kracht van hun vereniging met Christus bevestigd in een onveranderlijke staat van genade hier en van verheerlijking straks, maar de onveranderlijke staat van beide is niet te danken aan enig ding in hun eigen natuur, maar aan de vrije liefde en gunst van God.

21. Welke vrijheid van wil heeft de mens, sinds de val, tot enig geestelijk goed?

Hij heeft alle vrijheid en bekwaamheid van de wil tot enig geestelijk goed om de zaligheid te verkrijgen geheel verloren, zodat hij zich niet kan bekeren, noch zich daartoe kan voorbereiden.

22. Welke vrijheid van wil hebben zij, die wedergeboren zijn?

Zij zijn, alleen door genade, bekwaam gemaakt, vrij te willen en te doen, wat geestelijk goed is, nochtans zo, dat zij vanwege de overblijvende verdorvenheid, niet volkomen en niet alleen doen, wat goed is, maar ook herhaaldelijk wat kwaad is.

23. Wanneer is de wil van de mens volmaakt en onveranderlijk vrijgemaakt tot dat, wat alleen goed is?

Alleen in de staat der verheerlijking.

24. Wat betekent het, dat de mens aan de vrijheid van zijn eigen wil werd overgelaten?

Dit, dat God hem over voldoende genade deed beschikken, om, zonder enige belofte van bovennatuurlijke hulp of verdere ondersteuning, dat, wat hij reeds aan genade ontvangen had, te gebruiken.

25. Hoe werd hij aan zichzelf overgelaten de vrijheid van zijn wil te misbruiken?

God neigde hem niet ze te misbruiken, maar onthield hem die verdere genade, die Hij geenszins verplicht was te geven, om te voorkomen, dat zijn wil zich aan de verzoeking overgaf; en het dacht Hem in Zijn wijze en heilige raad goed, dit misbruik toe te laten, daar Hij voorgenomen had het tot Zijn eigen heerlijkheid te besturen.

26. Wie moet dan verantwoordelijk gesteld worden voor de val?

Alleen de mens zelf, die vrijwillig toegaf aan de verzoeking van de duivel.

27. Hoe handelde de duivel bij de val van de mens?

Hij ging in de slang en verleidde daarin door verlokkenende woorden de vrouw tot het nemen en eten van de verboden vrucht en zij gaf deze aan haar man en hij at eveneens.

28. Waarom maakte de satan gebruik van de slang als zijn instrument om de vrouw te verleiden?

Omdat "de slang listiger was dan al het gedierte van het veld", en zo het meest geschikte instrument om zijn listige en moordzuchtige plannen te dienen.

29. Waarom was de vrouw niet bevreesd om met de slang te spreken, daar hij toch door een of andere boze geest kon aangezet worden?

Men veronderstelt, dat Adam en Eva nog niets wisten van de val der engelen en daar de zonde nog niet op deze aarde gekomen was, waren zij niet bevreesd enige schade van één van Gods goede schepselen te ondervinden.

30. Waarom was er bij het verbond der werken geen bepaling gevoegd, die de staat der rechtheid, waarin de mens geschapen werd, bevestigde?

Omdat het God aldus behaagde en ongetwijfeld wilde de on-eindige wijsheid door de val van de mens in het verbreken van het eerste verbond een ander raadsbesluit openbaren en uit-voeren.

31. Welk raadsbesluit was dat?

Een tentoonspreiden van verlossende liefde en genade, die de stof zal vormen van een nieuwe lofprijzing Gode en het Lam tot in alle eeuwigheid.

32. Was het verbond der werken dan een steigerwerk om een heerlijker gebouw op te richten?

Ja, want God had gezegd en van eeuwigheid het voornemen gehad, dat Zijn goedertierenheid eeuwig gebouwd zal worden.

33. Welk gebruik moeten wij van het leerstuk van Adams val maken?

Het behoort ons te overtuigen, dat het beste schepsel, als het aan zichzelf overgelaten wordt, geen ogenblik veilig kan zijn, en dat, daar de mens niet zijn eigen bewaarder kon zijn, hij nog minder zijn eigen zaligmaker kan zijn, Wij behoren op te merken, hoe gevaarlijk het is met de zonde en de satan te onderhandelen en hoeveel belang wij moeten hebben in de tweede Adam om het verlies, dat wij door de eerste Adam leden, met voordeel vergoed te krijgen, want Hij gaf terug, wat Hij niet geroofd had.

DE ZONDE IN HET ALGEMEEN

Vraag 14

Wat is zonde?

Antwoord:

Zonde is een totaal gemis aan gelijkvormigheid aan of een overtreding van de wet van God.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarin bestond 's mensen afval van God?

In het zondigen tegen Hem.

2. Waaruit blijkt, dat er zoiets als de zonde in de wereld is?

De God der waarheid verklaart, dat allen gezondigd hebben, de verbroken wet roept om wraak tegen de overtreeders, en door de wet is de kennis der zonde, het geweten, Gods afgezant in de boezem van ieder mens, zegt hem, dat hij schuldig is, de heerschappij van de dood en het zuchten der schepselen om ons heen, geven alle getuigenis, dat de zonde in de wereld heerst.

3. Kan er enige zonde zijn daar, waar geen wet is?

Neen, "want waar geen wet is, daar is ook geen overtreding".

4. Welke wet wordt door de zonde overtreden?

De wet van God.

5. Wat verstaat ge onder de wet van God?

Alle geboden, die God de mens gegeven heeft als de regel van zijn gehoorzaamheid.

6. Waar wordt deze wet van God gevonden?

In de staat der rechtheid was een duidelijk en helder afschrift ervan in het hart van de mens geschreven, maar daar dit in grote mate door de val verloren is gegaan, heeft God de grote zaken van Zijn wet weer voor ons geschreven in het Woord Zijner waarheid.

7. Hebben al de wetten van God, die in de Heilige Schrift genoemd worden, nog een bindende kracht onder het Nieuwe Testament?

Neen, de ceremoniële wet, die een schaduw van de toekomstige dingen was, is door de komst van Christus in het vlees nu afgeschaft en vele van de rechterlijke of burgerlijke wetten, voorzover ze een bijzondere betrekking hadden op de staat van het Joodse volk, zijn terzijde gesteld, maar de zedelijke wet is van een eeuwigdurende kracht voor alle mensen in alle eeuwen der wereld.

8. Eist God een volmaakte gelijkvormigheid aan deze wet?

Ja, want er is een vloek uitgesproken over ieder, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen.

9. Waarom wordt de natuur van de zonde aangegeven door "een ontbreken van gelijkvormigheid" aan de wet?

Om ons te laten weten, dat onze natuur, sinds de val, zondig is, dat wij nu totaal gevallen zijn uit die oorspronkelijke gerechtigheid en heiligheid, die wij bij onze schepping hadden, en dat elke afwijking van de heilige wet, zelfs in het nalaten van wat geboden is, zonde is, evenals het doen van wat verboden is, zonde is.

10. Waarom wordt de zonde een overtreding van de wet genoemd?

Omdat de wet een grens aanwijst, waarmee wij met al onze daden te rekenen hebben en telkens als wij zondigen doorbreken wij de grens die God ons gezet heeft en wij worden zodoende blootgesteld aan de vloek der wet.

11. Strekt de wet van God zich ook uit tot de eerste roerselen der zonde in het hart?

Ja, want de apostel zegt: "Ook had ik de begeerlijkheid niet geweten zonde te zijn, indien de wet niet zeide: Gij zult niet begeren".

12. Hoeveel soorten van zonden zijn er?

Tweeërlei: de erf- en de dadelijke zonden.

13. Wat verstaat ge onder de erfzonde?

De zonde van onze natuur, die erfzonde genoemd wordt, omdat wij in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren zijn, en omdat het de eerste zonde van de mens was en de oorsprong en fontein van alle dadelijke zonden.

14. Wat verstaat ge onder dadelijke zonden?

Alles, wat niet in overeenstemming en dus in strijd met de wet is in gedachten, woorden of daden.

15. Hoe worden de dadelijke zonden onderscheiden?

In zonden van bedrijf en nalatigheid.

16. Wat is een zonde van nalatigheid?

Het is een verachten van of vergeten, datgene te doen, dat de wet gebiedt.

17. Wat is een zonde van bedrijf?

Het is een doen van wat de wet van God verbiedt.

18. Is iedere zonde dodelijk?

Ja, in haar eigen natuur: "De bezoldiging der zonde is de dood".

19. Kunnen alle zonden uit genade vergeven worden?

Het bloed van Christus reinigt van alle zonden, behalve van één, namelijk van de zonde tegen de Heilige Geest.

20. Wat is de zonde tegen de Heilige Geest?

Het is een moedwillige, boosaardige en bewuste verwerping van Christus en van de door Hem verworven verlossing. Dit geschiedt door een lasterende afvallige, na klare overtuiging van de waarheid van het getuigenis van het Evangelie en na een zekere instemming, die hij er aan gegeven heeft, door de algemene invloed of werking van de Heilige Geest.

21. Waarom wordt deze zonde genoemd: "de lastering tegen de Heilige Geest"?

Omdat ze een smadelijk en schandelijk spreken is over en tegen het getuigenis van de Heilige Geest in het Woord aangaande Christus, met de rechtstreekse bedoeling Hem van Zijn eer te beroven en Zijn waarheid en weg tot schande te maken; ze wordt daarom genaamd: "Hem openlijk te schande maken".

22. Tegen Wie is deze zonde rechtstreeks gericht?

Tegen Christus en tegen de door Hem verworven verlossing, zoals die ons in de openbaring van het Evangelie voorgesteld wordt, want ze is een vertreden van de Zoon van God en een onrein achten van het bloed van het testament, waardoor hij geheiligd was.

23. Welke daden worden bij het begaan van deze vreselijke zonde verricht?

Een moedwillig verwerpen en een hardnekkig tegenstaan van de waarheid van het Evangelie; een boosaardig spotten met het ware christendom en zijn belijders; soms gepaard met een boosaardig vervolgen van hen; deze alle zijn vruchten en begeleidende verschijnselen van een algehele en definitieve afval van het geloof.

24. Wat zijn de verzwarende van deze zonde?

Dat ze begaan wordt, nadat iemand de kennis der waarheid ontvangen heeft en het goede Woord van God en de krachten der toekomstige eeuw gesmaakt heeft.

25. Waarom zegt het Woord, dat de lastering tegen de Heilige Geest de mensen niet vergeven zal worden?

Niet omdat ze boven de kracht van het bloed van Jezus is om ze te reinigen, maar omdat ze het enige offer voor de zonde en het enige middel tot vergeving veracht, daar er geen andere Naam onder de hemel is, die onder de mensen gegeven is door Welke wij moeten zalig worden dan die van Jezus, Die door deze zonde vol verachting verworpen wordt.

26. Hoe kan iemand verzekerd zijn, dat hij aan deze zonde niet schuldig is?

Hij kan er wel verzekerd van zijn, dat deze zonde niet op hem ligt, als hij bevreesd is, dat hij eraan schuldig is, als hij, hoe zwak ook, zijn ongelooft beweent, als hij enige begeerte heeft naar de verlossing door Christus en als hij dankbaar erkent een schuldenaar te zijn aan de rijkdommen van Zijn genade.

27. Wat kunnen wij leren uit de natuur der zonde in het algemeen?

Dat ze ten uiterste zondig is, het ergste van alle kwaden, en dat het daarom het smartelijkste oordeel in de wereld is, aan de zonde overgegeven te worden, en de grootste genade om ervan verlost te worden.

DE EERSTE ZONDE IN HET BIJZONDER

Vraag 15

Wat was de zonde, waardoor onze eerste ouders vielen uit de staat, waarin zij geschapen waren?

Antwoord:

De zonde, waardoor onze eerste ouders vielen uit de staat, waarin zij geschapen waren, was hun eten van de verboden vrucht.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom wordt deze vrucht de "verboden" vrucht genaamd?

Omdat het eten daarvan verboden werd met bedreiging van de strengste straf: "Maar van de boom der kennis des goeds en des kwaads zult gij niet eten, want ten dage als ge daarvan eet, zult gij de dood sterven".

2. Waarom verbood God het eten van deze vrucht?

Om de gehoorzaamheid van onze eerste ouders te beproeven en Zijn heerschappij over hen, als de Heere van allen, te openbaren.

3. Waren onze eerste ouders, vóór het eten van de verboden vrucht, niet aan de zonde schuldig?

Ja, zij waren schuldig, doordat zij naar de duivel luisterden en hem geloofden, eer zij er werkelijk van aten.

4. Waarom wordt dan hun eten daarvan de eerste zonde genoemd?

Omdat het de eerste zonde was, die voleindigd werd, en een uitdrukkelijke schending van het stellige gebod.

5. Waar werd de eerste zonde begaan?

In het paradijs, waarin God de man geplaatst had en de vrouw schiep.

6. Was er ook een verzwaring van deze zonde, in verband met de plaats, waar ze begaan werd?

Ja, want in het paradijs hadden onze eerste ouders een overvloed van andere vruchten en van alles, wat noodzakelijk en aangenaam was, ja, daar de plaats een type van de hemel was, zou hen dat wakende hebben moeten houden tegen deze en alle andere zonde.

7. Wanneer aten onze eerste ouders van de verboden vrucht?

Het is zeker, dat dit spoedig na hun schepping geschiedde: "De mens nochtans, die in waarde is, blijft niet".

8. Waarom maakte de duivel zulk een haast met het verzoeken van de mens tot zonde?

Omdat hij niet wist, hoe spoedig de mens zou kunnen bevestigd worden in een heilige en zalige staat en in dat geval onbereikbaar zou zijn voor al zijn verzoeken.

9. Hoe legde de satan zijn strik om onze eerste ouders te verleiden tot het eten van de verboden vrucht?

Hij valt de vrouw aan, terwijl haar man afwezig is; hij tracht haar te doen twifelen aan de waarheid van Gods bedreiging; hij maakt het voorwerp, de vrucht, begeerlijk voor het oog; hij beweert meer achting en zorg voor hen te hebben dan God Zelf en hij werkt om hen te overtuigen, dat zij als zij aten, in de grootte van hun kennis, als God zouden zijn.

10. Bereikte de vijand zijn doel door deze list?

Ja, "de vrouw nam van zijn vrucht en at en zij gaf ook haar man met haar en hij at".

11. Wat was de natuur van deze eerste zonde?

Hoe licht en onbetekenend het voor het vleselijk oog ook moge schijnen van zulk een kleine vrucht te eten, toch zal het in Gods weegschaal gewogen een hoogst afschuwelijke zonde blijken te zijn, die alle andere zonden tegen de wet Gods in haar schoot heeft. "Zij hebben het verbod overtreden als Adam".

12. Waaruit blijkt dat?

Uit onze eerste ouders, die door het eten van de verboden vrucht openlijk schuldig bleken aan ongelooft, de grootste ondankbaarheid, de onverdraaglijkste trots en eerzucht, aan roekeloze onbedachtzaamheid, de onnatuurlijkste opstandigheid en de wreedste moord.

13. Hoe blijkt, dat in deze zonde ongeloof schulde?

Ze schonken, wat de bedreiging betreft, aan de duivel meer geloof en vertrouwen dan aan God.

14. Hoe waren ze schuldig aan ondankbaarheid?

Ze weerspraken de bevelen van hun milddadige Heere en Schepper, Die hen het gebruik van al de andere bomen toestond.

15. Wat voor trots en eerzucht schulde in de eerste zonde?

Zij wilden aan God gelijk zijn in Zijn onnavolgbare eigenschappen, vooral gelijk in Zijn oneindige kennis: "Gij zult als God zijn, kennende het goed en het kwaad. En de vrouw zag dat die boom goed was - en, een boom, die begeerlijk was om verstandig te maken".

16. Aan welke onbedachtzaamheid waren onze eerste ouders schuldig bij het eten van de verboden vrucht?

Ze onderhielden gemeenschap met een willekeurig schepsel en, al was de verzoeking nog zo verborgen, ze schonden het uitdrukkelijke verbod van hun Schepper.

17. Hoe werden ze schuldig aan opstand in het begaan van deze zonde?

Zij traden in een verbond met de satan tegen God en verkozen hem daardoor tot hun god en vorst in plaats van de ware God, Die hen en alle andere schepselen geschapen had.

18. Aan welke moord werden ze schuldig door te eten van deze vrucht?

Ze werden daardoor schuldig aan hun eigen dood en de dood van al hun nakomelingen.

19. Hoe werd deze zonde, het eten van de verboden vrucht, verzwaard?

Doordat de mens ze bedreef, terwijl hij geheel verlicht van verstand was en een duidelijk afschrift van de wet in zijn hart had; terwijl hij geen verkeerde neiging in zijn wil had en volmaakt vrij was; ook beschikte hij over voldoende genade om de verleidende vijand tegen te staan; verder, omdat hij overtrad, nadat God een verbond des levens met hem gesloten had en hem uitdrukkelijk gewaarschuwd had voor het gevaarlijke van het eten van deze vrucht.

20. Wat kunnen wij eruit leren, dat onze eerste ouders door de satan verleid werden om van de verboden vrucht te eten?

Wij behoren de eerste roerselen van de zonde in het hart en de verzoeken van de satan tot de zonde te weerstaan. Verder hebben wij op te merken, dat, als de mens reeds in de staat der rechtheid voor de verleiding bezweek, de gevallen mens wel een zeer gemakkelijke prooi voor de satan moet zijn, als hij in de kracht Gods, door het geloof niet tot de zaligheid bewaard wordt, en wij behoren daarom alleen krachtig in de Heere te zijn en in de sterkte van Zijn macht.

ONZE VAL IN ADAM

Vraag 16

Viel de gehele mensheid in Adams eerste overtreding?

Antwoord:

Omdat het verbond met Adam niet alleen voor hemzelf, maar ook voor zijn nakomelingen gesloten was, zondigde de gehele mensheid, die door natuurlijke geboorte van hem afstamde, in hem en vielen met hem in zijn eerste overtreding.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Van hoeveel algemene personen, die de mensheid voor God vertegenwoordigen lezen we in de Heilige Schrift?

Van twee, de eerste en de tweede of laatste Adam.

2. Van welk verbond was de eerste Adam het hoofd?

Van het verbond der werken.

3. Van welk verbond was de laatste Adam het Hoofd?

Van het verbond der genade en der belofte.

4. Wie vertegenwoordigde de eerste Adam in het verbond der werken?

Hij vertegenwoordigde de gehele mensheid, die door natuurlijke geboorte van hem afstamde.

5. Wie werden door de laatste Adam vertegenwoordigd in het verbond der genade?

Zijn gehele geestelijke zaad, Hem door de Vader gegeven.

6. Is er enige gelijkenis tussen de eerste en de tweede Adam?

Ja, de eerste Adam was "een voorbeeld van Degene, Die komen zou".

7. Waarin bestond deze gelijkenis?

Ze bestond vooral daarin, dat ieder van hen een vertegenwoordigend Hoofd was, elk van zijn eigen zaad.

8. Waarin bestaat het verschil tussen deze twee personen?

Zij is oneindig groter dan het scherpste verstand kan bevatten: De eerste Adam is geworden tot een levende ziel, de laatste Adam tot een levendmakende Geest; de eerste Adam is uit de aarde aards, de tweede Mens is de Heere uit de hemel, de eerste Adam was in zijn beste staat een veranderlijk schepsel, de laatste Adam de onveranderlijke God.

9. In welke verhouding staat de eerste Adam tot de gehele mensheid?

In een tweevoudige: in die van een verbondshoofd en in die van "natuurlijke wortel".

10. Waaruit blijkt, dat hij een verbondshoofd was, of dat het met hem gesloten verbond der werken niet alleen hemzelf, maar ook zijn nageslacht gold?

Uit de toerekening van zijn eerste zonde aan zijn nageslacht, en uit het vonnis des doods, dat daarom over de gehele mensheid uitgesproken werd.

11. Was het redelijk, dat Adam zijn nakomelingen zou vertegenwoordigen in het verbond der werken?

Niets kon redelijker zijn, als we overwegen, dat hij de stamvader van heel het menselijk geslacht moest zijn en volkomen heilig geschapen werd en overvloedig kracht ontvangen had om de voorwaarde van het verbond na te komen en daardoor voor zich en zijn nageslacht zaligheid te verwerven.

12. Welke zaligheid zou Adam voor zich en zijn nageslacht verworven hebben, als hij staande was gebleven?

Hij zou vanwege het verbond, voor zich en hen, recht gekregen hebben op het eeuwige leven.

13. Zou in dit geval niet het recht van elk van zijn nageslacht op het eeuwige leven gegrond zijn op de volmaakte gehoorzaamheid van een ieder persoonlijk?

Neen, hun recht op het eeuwige leven zou gegrond zijn op de volmaakte gehoorzaamheid van hun verbondshoofd en hun eigen persoonlijke gehoorzaamheid zou de vrucht geweest zijn van de belofte van het verbond.

14. Waaruit blijkt dit?

Daar Adams ongehoorzaamheid aan zijn nageslacht wordt toe-gerekend tot hun veroordeling, volgt daar noodzakelijk uit, dat zijn gehoorzaamheid aan hen toegerekend zou worden tot hun rechtvaardiging en leven.

15. Waarom wordt de eerste Adam "de natuurlijke wortel" van zijn nageslacht genoemd?

Omdat zij allen, daar zij door natuurlijke geboorte van hem afstammen, als zoveel takken zijn, die uit hem als hun wortel en stam ontsproten.

16. Viel in Adams eerste zonde zijn gehele natuurlijke nageslacht?

Ja, "de dood is tot alle mensen doorgedaan, in welke allen gezondigd hebben".

17. Hoe kon Adams nageslacht, dat toen nog niet geboren was, in zijn eerste zonde vallen?

Omdat ze als in hem aangezien werden: "Zij sterven allen in Adam".

18. Hoe waren zij in hem, toen hij de eerste zonde bedreef?

Zij waren werkelijk in hem als in een natuurlijke wortel en ze waren in hem, zoals hij hen vertegenwoordigde als hun verbondshoofd.

19. Waarom zegt men, dat alle mensen, die door natuurlijke geboorte van hem afstammen, in hem zondigden en met hem vielen in zijn eerste overtreding?

Opdat Christus uitgezonderd zou worden, die wat Zijn menselijk lichaam betreft wel uit Adam sproot, maar niet door natuurlijke geboorte.

20. Wat was het buitengewone in de vorming van het lichaam van Christus?

Het werd ontvangen in de schoot van een maagd door de kracht van de Allerhoogste, die haar overschaduwde, waarom gezegd wordt dat "zij zwanger bevonden werd uit de Heilige Geest".

21. Wat was de reden van deze buitengewone geboorte?

Deze, dat de menselijke natuur van Christus niet bevlekt zou worden met de erfzonde die door de natuurlijke geboorte van Adam op diens nageslacht overgebracht werd; daarom wordt Hij, Die uit de maagd geboren werd "dat Heilige" genoemd.

22. Was de menselijke natuur van Christus ooit in de eerste Adam als een verbondshoofd vertegenwoordigd?

In geen geval; Christus' menselijke natuur was nooit in Adam vertegenwoordigd, maar Hij verkreeg ze naar de wet, toen Adam ophield allen te vertegenwoordigen.

23. Hoe verkreeg Hij ze naar de wet?

Op grond daarvan, dat Hij als onder dezelfde wet beschouwd werd als Zijn geestelijk zaad, dat Hij als Borg ervan vertegenwoordigde, zoals Hij dat van eeuwigheid op Zich genomen had. Daarom was het nodig, dat Hij dezelfde natuur als de Zijnen aannam.

24. Was er wel ooit iemand, behalve Christus, buiten Adams eerste zonde gesloten?

Neen, want alle anderen stamden uit Adam door natuurlijke geboorte en werden door hem vertegenwoordigd als hun ver-bondshoofd en zondigden daarom in hem en vielen met hem in zijn eerste overtreding.

25. Wat kan dit alles ons leren?

Dat "gelijk door de ongehoorzaamheid van die ene mens vielen tot zondaren gesteld zijn geworden, also ook vielen door de gehoorzaamheid van Een tot rechtvaardigen gesteld zullen worden", en "gelijkerwijs wij het beeld van de aardse gedragen hebben, wij also ook het beeld van de hemelse zullen dragen".

DE STAAT VAN DE MENS DOOR DE VAL

Vraag 17

In welke staat bracht de val het menselijk geslacht?

Antwoord:

De val bracht het menselijk geslacht in een staat van zonde en ellende.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom wordt 's mensen afval van God "de val" genoemd?

Omdat de mens nu niet is, waar God hem bij zijn schepping geplaatst heeft, maar door zijn ongerechtigheid gevallen is.

2. Waar plaatste God de mens bij zijn schepping?

In de hoge staat van heiligheid en zaligheid.

3. Waar is hij nu?

Hij is gevallen in de diepte van zonde en ellende, die in de Heilige Schrift genoemd wordt een "ruisende kuil en modderig slijk", en "de kuil, waarin geen water is".

4. Waarom wordt 's mensen staat door de val een staat van zonde genoemd?

Omdat hij nu onder de schuld van de zonde is, die heerschappij over hem heeft.

5. Waarom wordt het een staat van ellende genoemd?

Omdat, overeenkomstig de straf der wet, de dood en de vloek hem in allerlei ellende stort.

6. Waarom wordt de staat van zonde vóór de staat van ellende geplaatst?

Omdat er geen ellende kon zijn, als er geen zonde was, daar de zonde de oorzaak is, die alle ellende teweegbrengt.

7. Hoe kwam de mens in deze staat van zonde en ellende ?

Door het misbruiken van zijn vrije wil; vandaar dat de zondaren "zelfbedervers" worden genoemd: "het heeft u bedorven, o Israël".

8. Hoe wordt in de Heilige Schrift 's mensen staat van zonde en ellende uitgedrukt?

Door een staat van duisternis, een staat van scheiding, een staat van veroordeling en toorn, een staat van dienstbaarheid en gevangenschap en een staat des doods, zowel geestelijk als naar de wet.

9. Heeft de mens enige macht om zich uit deze zondige en ellendige staat te redden?

Neen, evenmin als een pasgeboren kind "geworpen op het vlakke van het veld", dat van alle schepselen het meest hulpeloos is.

10. Heeft hij enige begeerte of wil om uit een staat van zonde en ellende geholpen te worden, wanneer er hulp aangeboden wordt?

Neen, zijn natuur is vijandschap geworden tegen God en tegen de weg der verlossing, die in het evangelie voorgesteld wordt, en daarom verwerpt hij de enige hulp, die God gegeven heeft.

11. Wat kunnen we hieruit leren?

Dat, omdat de gehele wereld voor God verdoemelijk is, alle mond voor altijd gestopt zij, ook al zou Hij alle mensen met de gevallen engelen, met wie zij een verbond maakten, voor eeuwig hebben laten omkomen. Daarom is er alle reden, de oneindige liefde Gods te bewonderen, die Zijn eniggeboren Zoon zond om ons van de zonde te verlossen, wat de enige weg is om uit de ellende verlost te worden.

Vraag 18

Waarin bestaat de zondigheid van de staat, waarin de mens gevallen is?

Antwoord:

De zondigheid van de staat, waarin de mens gevallen is bestaat in de schuld van Adams eerste zonde, het missen van de oorspronkelijke gerechtigheid en de verdorvenheid van zijn gehele natuur, die gewoonlijk genoemd wordt de erfzonde, met daarbij alle dadelijke overtredingen, die uit de erfzonde voortkomen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat ge onder de erfzonde?

De zonde, die wij hebben van het begin af, dat is, als de ziel met het lichaam verenigd wordt en de menselijke natuur tot stand komt.

2. Hoe wordt de erfzonde gewoonlijk onderscheiden?

In de toegerekende en de inwonende erfzonde.

3. Wat is de toegerekende erfzonde?

De schuld van Adams eerste zonde.

4. Wat is de inwonende erfzonde?

Het missen van de oorspronkelijke gerechtigheid en de verdorvenheid van de gehele natuur.

5. Wat verstaat ge onder de schuld der zonde?

De noodzaak, de straf op het bedrijven van de zonde te ondergaan.

6. Hoe zijn alle mensen schuldig aan Adams zonde?

Door toerekening, "Door de ongehoorzaamheid van die ene mens zijn velen tot zondaars gesteld geworden".

7. Om welke reden is Adams eerste zonde aan zijn nakomelingen toegerekend?

Wegens de wettige vereniging tussen hem en hen, daar hij hen op een wettige wijze als hun hoofd vertegenwoordigde en het verbond met hem gesloten werd, niet alleen voor hemzelf, maar ook voor zijn nageslacht, "In Adam zijn ze allen gestorven".

8. Waarom werd Adams eerste zonde toegerekend en geen van zijn latere zonden?

Omdat, toen het verbond door zijn eerste zonde verbroken was, hij geen verbondshoofd meer was, want toen hij naar de wet dood was en zijn nageslacht in en met hem, stond hij daarna slechts als een enkel persoon voor zichzelf en niet langer meer als een vertegenwoordiger voor allen in dat verbond des levens dat, door die eerste zonde, hem en zijn nageslacht onder het vonnis des doods bracht.

9. Toen Adam door het verbreken van het verbond der werken ophield verbondshoofd te zijn, hield toen dat verbond eveneens op?

Neen, dat verbond, hoewel verbroken, bleef bindend, zodat de verplichting om de schuld der gehoorzaamheid aan het gebod te betalen en het onmiddellijk voldoen aan de straf van dat gebod, op elk van zijn nageslacht blijft, zolang ze in een natuurlijke staat onder de wet als een verbond der werken staan.

10. Hoe blijkt uit de Heilige Schrift, dat aan alle nakomelingen van Adam diens eerste zonde toegerekend werd?

Van hen wordt gezegd in Rom. 5 : 19, dat ze "door de ongehoorzaamheid van die ene mens tot zondaren gesteld zijn ge-worden", en vers 16 "dat de schuld uit ene misdaad tot verdoemenis is", en dat er door een rechtvaardig Rechter zeker geen veroordeling kan uitgesproken worden, als er geen overtreding is.

11. Wordt er in Ezechiël 18 niet gezegd: "De zoon zal niet dragen de ongerechtigheid van de vader"?

De profeet spreekt hier alleen van ouders, die voor zichzelf staan, niet van Adam als verbondshoofd; hij spreekt van volwassen kinderen, die bewaard werden voor sommige grovere overtredingen der wet, waaraan hun ouders schuldig waren en waarin zij hun ouders niet navolgden; hij spreekt niet van Adams nageslacht in het algemeen, alsof hij ze wil uitzonderen van diens eerste zonde, waaraan ze, zoals de aangehaalde teksten in het vorige antwoord bewijzen, schuldig staan.

12. Wat wordt bedoeld met het missen van de oorspronkelijke gerechtigheid?

Het missen van die oprechtheid en reinheid van natuur, die Adam in het begin had, toen hij werd geschapen en die bestond in een volkomen overeenkomst van alle krachten en vermogens van zijn ziel met de heilige natuur van God en met de wet, die in zijn hart geschreven was.

13. Waaruit blijkt, dat alle mensen nu deze oorspronkelijke gerechtigheid missen?

Uit het uitdrukkelijk getuigenis van God, dat er van Adams geslacht niemand rechtvaardig is, zelfs niet één en dat er uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd zal worden voor Zijn aangezicht.

14. Wat volgt er op dit missen van alle oorspronkelijke gerechtigheid?

Dat alle mensen naakt voor God zijn en dat hun vijgenboombladeren hun geen nut zullen doen voor Zijn alziend oog, noch beantwoorden kunnen aan Zijn heilige wet.

15. Eist de wet Gods de oorspronkelijke gerechtigheid van zondaren, al missen zij die nu?

Ja, het ontbreken daarvan kan aan de wet nooit het recht ontnemen om ze te eisen, omdat God de mens bij zijn schepping die gerechtigheid als een deel van Zijn beeld gegeven heeft en zijn gemis daarvan was te wijten aan zijn vrijwillige afval van God.

16. Met welke straf dreigt de wet, als wij deze oorspronkelijke gerechtigheid missen?

Ze dreigt met de dood en de vloek.

17. Is er geen hulp voor een zondaar in deze beklagenswaardige staat?

Neen, noch in de hemel, noch op de aarde, behalve in Christus de laatste Adam, de Heere onze Gerechtigheid, "bij Wie al onze hulp besteld is.

18. Bestaat de erfzonde alleen in een ontbreken van gerechtigheid?

Neen, ze bestaat ook in de verdorvenheid van de gehele natuur.

19. Wat wordt er bedoeld met de verdorvenheid van de gehele natuur?

Het algehele bederf, zowel van de ziel, als van het lichaam, in al de vermogens van de ene en in al de leden van het andere.

20. Waaruit blijkt de verdorvenheid van de gehele natuur?

Uit een algehele machteloosheid en bittere vijandschap tegen al wat geestelijk goed is, en in de aller sterkste neiging tot hetgeen kwaad is en tot dat kwaad alleen en dit onafgebroken.

21. Hoe kunnen wij er zeker van zijn, dat onze gehele natuur verdorven is?

Uit het Woord van God en uit de ondervinding en de waarneming.

22. Hoe verzekert het Woord van God ons, dat onze natuur geheel verdorven is?

Het zegt ons, dat het beeld, waarnaar de mens geschapen is en het beeld, waarnaar hij nu geboren wordt, geheel tegenover elkaar staan; Adam was eerst gemaakt in de gelijkenis van God, maar na zijn val gewon hij een zoon naar zijn gelijkenis, naar zijn evenbeeld. De Heilige Schrift verzekert ons, dat niemand een reine kan geven uit een onreine, dat wij in ongerechtigheid geboren zijn en dat onze moeders ons in zonde ontvingen, dat "hetgeen uit het vlees geboren is, vlees is", en dat wij "van nature kinderen des toorns zijn".

23. Hoe kunnen we uit de ondervinding en waarneming van de dingen buiten ons, de verdorvenheid van onze natuur leren kennen?

De vloed van ellende, die de wereld overstroomt; de veelvuldige grove uitpattingen der zonde in die wereld en de noodzaak der menselijke wetten met straffen eraan verbonden, zijn duidelijke bewijzen, buiten ons, van de verdorvenheid van onze natuur.

24. Welke bewijzen van de verdorvenheid van onze natuur kan ieder van ons in zichzelf waarnemen?

Ieder van ons heeft de droevige ervaring, dat wij van nature geneigd zijn te luisteren naar onderricht, dat ons doet dwalen, dat wij meer voor de belangen van het lichaam dan voor die van de ziel zorg dragen, dat wij over één of ander omtrent ons lot in de tegenwoordige wereld ontevreden zijn, ook de afkeer, die wij hebben om te leven van vrije genade en een neiging om op iets in onszelf te rusten als de grond van onze hoop, Rom. 10 : 3; dit alles kan voor ons een bewijs zijn, dat onze natuur geheel en al verdorven is.

25. Hoe wordt de verdorvenheid der natuur sedert de val voortgeplant?

Door de natuurlijke geboorte, "Wat is de mens, dat hij zuiver zou zijn en die geboren is van een vrouw, dat hij rechtvaardig zou zijn?"

26. Hoe kan deze verdorvenheid in de ziel voortgeplant worden, als we overwegen, dat ze onmiddellijk door God geschapen wordt en niet met het lichaam voortgebracht wordt?

Zoals het scheppen en het instorten van de ziel precies op één en dezelfde tijd plaats vindt, zo worden wij op datzelfde ogenblik, dat de ziel met het lichaam verenigd wordt, gevallen Adamskinderen, niet alleen van nature, maar ook omdat hij ons verbondshoofd is.

27. Wat is er het gevolg van, dat wij kinderen worden van Adam, ons gevallen verbondshoofd?

Het gevolg is, dat, zodra wij zo zijn, zijn eerste zonde ons toe-gerekend wordt en daardoor worden wij voor de wet dood en geestelijk dood, onder de vloek geboren. En wij missen niet alleen de oorspronkelijke gerechtigheid, maar zijn ook helemaal verdorven in onze natuur, "In Adam sterven zij allen".

28. Als dan de ziel van ieder mens een deel is van die persoon, die in Adam vervloekt is, stort God dan, als Hij ze scheidt, daar enige zonde of onreinheid in?

In geen geval, maar als een rechtvaardig Rechter, onthoudt Hij, als Hij de ziel scheidt, haar die oorspronkelijke gerechtigheid, die ze eens in Adam had en dit doet Hij als een rechtvaardige straf op Adams eerste zonde.

29. Wat is er het gevolg van, dat God bij haar schepping de oorspronkelijke gerechtigheid aan de ziel onthoudt?

Daar de ziel op het ogenblik van haar schepping met het lichaam verenigd wordt, volgt de algemene verdorvenheid van de gehele mens even natuurlijk op die vereniging, als de duisternis volgt op het ondergaan van de zon.

30. Kan dan uit deze leer niet de gevolgtrekking gemaakt worden, dat God de Bewerker van onze zonde is?

Dat is er zover vandaan, dat er integendeel duidelijk uit volgt, dat onze staat van zonde en ellende, de bittere vrucht is van onze vrijwillige afval in de eerste Adam, als ons verbondshoofd, daar we in hem gezondigd hebben en met hem in zijn eerste overtreding gevallen zijn.

31. Voorkomt de heiligheid van de ouders niet de voortplanting van de oorspronkelijke verdorvenheid in hun kinderen?

In geen geval, de heiligen zijn slechts ten dele heilig en dat door genade, niet van nature; daarom, zoals het zuiverste zaad koren met kaf voortbrengt, gewinnen de heiligste ouders onheilige kinderen en kunnen zij hun de genade niet medelen, zoals ze hun natuur medelen.

32. Is dit vergif der verdorvenheid door de gehele mens ge-trokken?

Ja. "Het ganse hoofd is krank en het ganse hart is mat; van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan hetzelfde".

33. Waardoor is het verstand verdorven?

Door duisternis en blindheid, zodat we niet in staat zijn de dingen van de Geest van God te kennen en te aanvaarden.

34. Waardoor is de wil verdorven?

Door vijandschap en opstand tegen God; door tegenstand tegen Zijn wet en evangelie; door afkeer van het hoogste goed en door een neiging tot alle kwaad.

35. Hoe zijn de genegenheden verdorven?

Ze zijn van hun plaats geraakt en verstoord, ze zijn gericht op beuzelachtige ijdele dingen en zondige genoegens in plaats van op God, het allerhoogste goed.

36. Hoe is het geweten verdorven?

Het vervult zijn ambt niet getrouw, zoals de wet dat eist in het beschuldigen en verontschuldigen, maar noemt menigmaal het kwade goed en het goede kwaad.

37. Hoe is het geheugen verdorven?

Het is als een zeef, die het goede graan doorlaat en het uitschot vasthoudt; het bewaart wat ijdel en onnuttig is en vergeet wat geestelijk en werkelijk nuttig is.

38. Hoe is het lichaam verdorven?

Al de leden daarvan zijn instrumenten of wapenen der ongerechtigheid geworden.

39. Brengt de erfzonde, op zichzelf beschouwd, de verdoemenis over ons?

Buiten alle twijfel: omdat de staat, waarin we geboren worden een staat van zonde en geestelijke onreinheid is. En in het hemelse Jeruzalem "zal niet inkomen iets, dat ontreinigt". Het bloed van Christus is

nodig ter reiniging zowel van de erfzonde, als van de dadelijke zonden, want Christus is het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt, zowel de erfzonde als de dadelijke zonden.

40. Hoe kunnen we het wezen der erfzonde kennen, voordat er enige dadelijke overtreding begaan is?

Uit de pijnlijke moeiten en noden, waaraan zelfs kinderen onderworpen zijn en uit de dood, die over hen komt, en zij in staat zijn dadelijk te zondigen "in de gelijkheid der overtreding van Adam".

41. Wat verstaat ge onder de overtreding of zonde, die metterdaad geschiedt?

Elke afwijking van de wet Gods in onze daden, hetzij in- of uitwendig.

42. Hoe kan de daadzonde van de oorspronkelijke onderscheiden worden?

Zoals de daad onderscheiden wordt van het vermogen daartoe, of zoals een fout, die iemand maakt, onderscheiden wordt van het gebrek in zijn natuur.

43. Is het nalaten van wat geëist wordt een daadzonde, net als het doen van hetgeen verboden is?

Ja, omdat alle nalaten gepaard gaat met een of andere daad van de wil, die daarin toestemt of omdat het voortkomt uit een of andere, eraan voorafgaande daad, die de oorzaak, de reden of de verhindering is voor de nagelaten plicht, zoals onmatig eten en drinken vaak de oorzaak of reden is, dat men de openbare of persoonlijke plichten in de dienst Gods nalaat.

44. Waaruit komen alle overtredingen, die metterdaad geschieden voort?

Zij komen allen voort uit de erfzonde of de verdorvenheid der natuur, zoals vuile stromen uit een vuile bron.

45. Wat kunnen we leren uit het leerstuk der erfzonde?

Dat het niet te verwonderen is, dat het graf zijn verslindende muil opent, zodra we in de wereld komen, aangezien wij allen in geestelijke zin doodgeboren zijn, en, zoals alles overeenkomstig zijn eigen natuur handelt, de verdorven mens ook verdorven handelt, we kunnen derhalve leren, hoe noodzakelijk het is wedergeboren te worden en in de tweede Adam ingeplant te worden; zonder dat, is het niet mogelijk het koninkrijk der hemelen in te gaan.

DE ELLENDE VAN 'S MENSEN NATUURLIJKE STAAT

Vraag 19

Wat is de ellende van die staat, waarin de mens viel?

Antwoord:

Alle mensen verloren door hun val de gemeenschap met God, liggen onder Zijn toorn en vloek en werden zo onder, worpen aan al de ellenden van dit leven, aan de dood zelf en aan de pijnigingen der hel voor eeuwig.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat zijn de takken van 's mensen ellende die uit de val ontsproten en in dit antwoord tot uitdrukking worden gebracht?

Deze drie: de mens verloor zijn zaligheid, hij verkeert nu in allerlei kwaad en hij is onderworpen aan de toekomende ellende en straf.

2. Is het verlies, dat de mens door de val leed, groot en smartelijk?

Ja, het is zo groot, dat we allen reden hebben om met de kerk uit te roepen: "O, wee nu onzer, dat we zo gezondigd hebben", "Hoe is het goud zo verdonkerd, het goede fijne goud zo veranderd".

3. Wat is dat grote verlies, dat de mens door de val geleden heeft?

Hij heeft al het goede verloren, dat hem in het verbond der werken, op voorwaarden van zijn volkomen gehoorzaamheid beloofd was.

4. Wat was dat beloofde goed?

Het leven in al zijn volheid, of al het geluk, dat een mens ten deel kan vallen óf in deze óf in de toekomende wereld.

5. Wat was het grootste geluk van de mens in de staat, waarin hij geschapen werd?

Zijn grootste geluk lag in het genieten van de omgang en de gemeenschap met God.

6. Waarin bestond die omgang en gemeenschap met God?

In de aangenaamste gemeenzaamheid en vertrouwelijkheid, die de mens onafgebroken genoot door de genadige tegenwoordigheid van God.

7. Waaruit blijkt, dat de mens dit door de val verloren heeft?

Hij is van nature "zonder God in de wereld", en "vervreemd van het leven Gods".

8. Volgde deze breuk tussen God en de mens onmiddellijk op de eerste zonde?

Ja, want wij kunnen lezen, dat onze eerste voorouders onmiddellijk trachtten uit Gods tegenwoordigheid te vluchten en zich voor Hem te verbergen, in het midden van het geboomte van de hof.

9. Hoe was vóór de val gemeenschap tussen God en de mens mogelijk?

Op grond van de wet, n.l. als de mens in zijn oprechtheid staande bleef en volkomen gehoorzaamheid aan de wet bewees.

10. Is die deur, die toegang gaf tot God en tot de gemeenschap met Hem, voor alle mensen gesloten?

Ja, want "zij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods", de gebroken wet en haar vloek staan op grond van het eerste verbond als een onoverkomelijke slagboom op onze weg naar God en de heerlijkheid.

11. Wat is de tweede tak van 's mensen ellende?

Het zijn onder de toorn en vloek van God.

12. Wat betekent het onder de toorn van God te verkeren?

Het betekent te verkeren onder de droeve en ijselfijke bewijzen van Zijn gramschap, hetzij die meer zichtbaar zijn, hetzij meer verborgen.

13. Wat betekent het onder Zijn vloek te zijn?

Het betekent onder het vonnis van Zijn wet te zijn, die de overtreder alle kwaad aankondigt.

14. Waaruit blijkt, dat de mens nu onder de toorn en vloek van God verkeert?

Uit die gedeelten van de Heilige Schrift, die getuigen, dat God ten allen dage toorn over de goddeloze, dat Zijn toorn geopenbaard wordt van de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der mensen, dat hij, die niet gelooft reeds veroordeeld is en dat de toorn van God op hem blijft.

13. Is de toorn van een oneindig God te dragen door een eindig schepsel?

O, neen: "Wie is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan? Wie is er onder ons, die bij een eeuwige gloed wonen kan?". "Wie kent de sterkte van Uw toorn?"; ze doet de gehele schepping zuchten, en toen ze om onze ongerechtigheden op de Zoon van God ontbrandde, drukte ze Zijn menselijk lichaam in het stof des doods en deed Zijn ziel als was smelten in het midden van Zijn ingewand.

14. Kan enig mens zich verbergen voor de tegenwoordigheid van een toornend God?

Neen, er is geen ontvluchten aan de tegenwoordigheid van die God, Die alomtegenwoordig is.

15. Wat is de derde tak van 's mensen ellende door de val?

Hij is onderworpen aan al de ellende van dit leven, aan de dood zelf en aan de smarten der hel voor eeuwig.

16. Aan welke ellenden is de mens in dit leven onderworpen?

Zij zijn zodanig, dat ze beide over ziel en lichaam gaan.

17. Wat zijn de zielsellenden en -kwalen, die de zonde over ons bracht?

Wat haar oorspronkelijke schoonheid en uitnemendheid betreft is de kostbare ziel geheel geschonden, misvormd en verlaagd. Ze is geslagen met "duisternis in het verstand", "verharding des harten", "een verkeerde zin", "een kracht der dwaling", met verschrikking in het geweten, onreine genegenheden, en de slavernij van satan.

18. Is er geen geneesmiddel tegen deze zielskwalen en -ellenden?

Ja, er is balsem in Gilead en een Heelmeester aldaar, Die volkomen kan zalig maken, en Die zegt: "Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde".

21. Aan welke ellenden buiten ons zijn we in dit leven onderworpen?

Ze zijn óf meer algemeen, zoals zwaard, hongersnood, pest, verwoestingen door vuur en water, gevangenschap, vervolging e.d., óf meer persoonlijk, zoals allerlei kwalen, hoon en smaad, armoede en allerlei kruis.

22. Komen deze ellenden buiten ons over allen, zowel godvrezenden als goddelozen?

Ja, wat betreft de uitwendige leiding der voorzienigheid, maar voor de godvrezenden zijn ze alleen vaderlijke kastijdingen en werken mee ten goede, terwijl ze voor de goddelozen in een weg van wrekende

gerechtigheid komen en slechts een begin van de smarten zijn, tenzij de goedertierenheid Gods hen tot bekering leidt.

23. *Volgt er op de zonde nog meer dan wat reeds vermeld is?*

Ja, want evenals dat bij het vale paard het geval was, volgen de dood en de hel achter haar.

24. *Welke dood wordt hier bedoeld?*

Een lichamelijke dood, die bestaat in de scheiding van lichaam en ziel.

25. *Is de zonde de oorzaak van de dood?*

Ze is zowel de oorzaak, als de prikkel van de dood.

26. *Zijn de zonde en de dood onlosmakelijk met elkaar verbonden?*

Ja, ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden door de bepaling van de rechtvaardige God. Hij heeft gezegd: "De ziel, die zondigt, zal sterven", en "Het is de mensen gezet eenmaal te sterven".

27. *Hoe deed deze beschikking van de hemel zich gelden in het geval van Henoch en Elia?*

Zij ondergingen, toen zij ten hemel voeren, iets dat gelijkwaardig was met de dood; het ging met hen als met de heiligen, die nog zullen leven bij Christus' tweede komst, van wie gezegd wordt: "Wij zullen niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden.

28. *Wat is het verschil tussen de dood van de gelovigen en die van de goddelozen?*

Over de goddelozen komt ze, terwijl ze verkeren onder het verbond der werken, maar over gelovigen, terwijl ze zijn in het verbond der genade; tot de een komt ze in de hand van Christus, Die zegt: "De dood is uwe", tot de ander komt ze in de hand van satan als Gods scherprechter, die de macht des doods heeft. Voor de een komt ze zonder, maar voor de ander gewapend met een vreselijke prikkel; voor de een als een eeuwig en onherstelbaar verlies, voor de ander als een eeuwige en onuitsprekelijke winst; voor de een als een overwinnaar, die de zondaar naar de gevangenis der hel sleept, voor de ander als een overwonnen vijand, die de weg naar de hemelse heerlijkheid baant.

29. *Wat zal de taal van de gelovige zijn, als hij in dit licht de dood ziet naderen?*

Het geloof zal uitroepen: "O dood! waar is uw prikkel"?

30. *Wat zal de taal der goddelozen zijn, als zij de dood als de koning der verschrikking zien naderen?*

Ze zal zijn als die van Achab tot Elia: "Hebt ge mij gevonden, o mijn vijand"?

31. *Aan welke ellende heeft de zonde ons na de dood onderworpen?*

Voor eeuwig aan de pijniging der hel.

32. *Wat verstaat ge onder de hel?*

Een staat en plaats van pijniging, die voor de duivel en zijn engelen bereid is.

33. *Ze was bereid voor de duivel en zijn engelen, gaat ze dan de mensen wel aan?*

Hoewel bereid voor de duivel en zijn engelen, zullen ook de goddelozen der wereld er heengezonden worden en alle god-vergetene heidenen.

34. *Waarom moeten de goddelozen terugkeren naar de hel, bij de duivel en zijn engelen?*

Omdat zij de duivel als hun god dienden en gehoorzaamden en in een bondgenootschap met hem stonden tegen de levende en ware God.

35. *Hoe kan men de straf der verdoemden in de hel onderscheiden?*

Tweevoudig: de straf van het verlies en de straf van het gevoel.

36. *Welk verlies zullen de verdoemden lijden in de hel?*

Zij zullen God verliezen, het hoogste Goed, zij zullen de heerlijke Immanuël niet aanschouwen en zich niet in Hem verlustigen, zij zullen hun eigen ziel verliezen, en ook al de genoegens van de zonde en van het vlees, waar zij in de wereld hun grootste vermaak in vonden.

37. *Wat zal de straf van het gevoel zijn, die de goddelozen in de hel zullen ondergaan?*

De Heilige Schrift zegt, dat ze in de buitenste duisternis zullen opgesloten worden, in een poel van vuur en sulfer, waar de rook van hun pijniging tot in eeuwigheid zal opgaan, dit wordt de tweede dood genaamd, de worm, die nooit sterft en het vuur, dat nooit zal uitgeblust worden.

38. *Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat de smarten der hel voor eeuwig zullen zijn?*

Ze zegt, dat de goddelozen, in het eeuwige vuur geworpen worden, dat ze "zullen gaan in de eeuwige pijn", dat ze zullen "lijden het eeuwig verderf", dat voor hen "de donkerheid der duisternis in der eeuwigheid bewaard wordt", dat "ze zullen gepijnigd worden dag en nacht in alle eeuwigheid", en meer dergelijke uitdrukkingen.

39. Is de eeuwigheid der straf wezenlijk voor de bedreiging of voor de bekrachtiging van de wet door de straf?

Neen, anders was er nooit een voldoening voor de zonde geweest.

40. Waaruit spruit het dan voort, dat de straf eeuwig is?

Uit de natuur van het schepsel, dat, omdat het eindig is, nooit de oneindige toorn tot het einde toe kan verdragen: "Wie kent de sterkte van Uw toorn?"

41. Hoe kan het bestaan met de rechtvaardigheid Gods, dat Hij een eeuwige straf voor tijdelijk zondigen oplegt?

Omdat de zonde, naar haar aard beschouwd, een oneindig kwaad is, daar ze bedreven wordt tegen een oneindig heilig God; daarom kan niets die zonde verzoenen dan een voldoening van oneindige, eeuwige waarde, die schepselen in zichzelf en alleen nooit kunnen opbrengen.

42. Welke soort van zondaren zullen de vreselijkste graad van helse straf ondergaan?

De verachters van Christus en het Evangelie: het zal Sodom en Gomorra, Tyrus en Sidon, die nooit van Christus gehoord hebben, verdraaglijker zijn dan Chorazin, Bethsaïda en Kapernaüm en andere steden, volken en personen, aan wie Christus en Zijn grote zaligheid aangeboden zijn en die Hem toch door hun ongelooft verwierpen.

43. Wat behoren wij uit dit alles te leren?

Dat, hoe zoet de zonde ook in de mond is, ze bitter zal zijn in de buik, ja tenslotte "klaagliederen en zuchting en wee" zal opleveren. Het behoort ons te onderwijzen te vliden van de toekomstige toorn tot de hoornen van het Nieuwtestamentisch altaar, n.l. de voldoening en voorspraak van Christus; daar er geen andere Naam is, waardoor wij van zonde en toorn verlost kunnen worden, dan alleen de Naam van Jezus.

HET VERBOND DER GENADE

Vraag 20

Heeft God alle mensen aan zichzelf overgelaten om ze in de staat van zonde en ellende te doen omkomen?

Antwoord:

God, die naar Zijn louter welbehagen van alle eeuwigheid sommigen tot het eeuwige leven heeft uitverkoren, kwam in een verbond der genade, om hen uit de staat der zonde en ellende te verlossen en hen door een Verlosser te brengen in een staat van verlossing.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat gebeurde er met de engelen, die door hun zonde tegen God vielen?

God liet hen, zonder enige middel tot herstel, in die staat van zonde en ellende, waarin zij zichzelf geworpen hadden en "heeft hen overgegeven aan de ketenen der duisternis, om tot het oordeel bewaard te worden".

2. Toen de mens met de duivel tegen God samenzwoer, heeft God met de mens toen op dezelfde wijze gehandeld?

Neen, Hij had een voornemen van genade en liefde jegens sommigen van Adams geslacht en verklaarde daarom onmiddellijk na de val Zijn onveranderlijk voornemen om de menselijke natuur aan te nemen in de Persoon van de Zoon, opdat Deze in die natuur de verloren mens zou kunnen verlossen en de kop van de oude slang, die hem ten val gebracht had, zou verbrijzelen.

3. Wanneer heeft Gods voornemen van genade en liefde jegens enigen van Adams geslacht een aanvang genomen?

Het had nooit een begin, want Hij heeft ze van eeuwigheid liefgehad.

4. Kan er ook een reden gegeven worden, waarom God de gevallen mens en niet de gevallen engelen verkoren heeft en waarom Hij sommigen van Adams geslacht en niet allen verloor?

Het is gevaarlijk in de redenen van de heilige en aanbiddelijke soevereiniteit in te dringen, het betaamt ons hierin te berusten, dat God het enkel en alleen deed naar het welbehagen van Zijn wil.

5. Tot welke zaligheid verordeneerde God Zijn uitverkorenen uit de mensen?

Hij bestemde hen tot het eeuwige leven: "Er geloofden zovelen, als er geordeneerd waren tot het eeuwige leven".

6. Heeft God ook sommigen tot het eeuwige leven verkoren om hun voorgezien geloof of heiligheid?

Neen, want het geloof en de heiligheid zijn de vruchten en de uitwerking der verkiezing, en daarom kunnen ze er nooit de oorzaak van zijn.

7. Is Christus de oorzaak der verkiezing?

Neen, de vrije liefde Gods zonder Christus om de uitverkorenen te verlossen, en daarom kon Hij de oorzaak der verkiezende liefde niet zijn.

8. Heeft Christus dan niet Gods liefde tot een uitverkoren wereld opgewekt?

Neen, de Vader zelf heeft hen liefgehad.

9. Als Christus de oorzaak der verkiezing niet is, waarom zegt de Heilige Schrift dan, dat ze in Hem uitverkoren zijn?

Omdat in één en hetzelfde besluit der verkiezing, de liefde Gods zowel op het Hoofd als op de leden, die in Hem aangezien werden, neerdaalde.

10. Door Wie brengt God sommigen van Adams geslacht tot het eeuwige leven?

Door een Verlosser.

11. Hoe moeten de zondaren beschouwd worden in hun verhouding tot een Verlosser?

Als de gevangenen van een rechtvaardige (Bedoeld wordt hier de duivel).

12. Wat betekent het de gevangenen van een rechtvaardige te verlossen?

Het betekent een genoegzame prijs te betalen aan de beledigde rechtvaardigheid Gods tot hun verlossing en ze enkel door kracht en macht uit de handen van de satan te verlossen.

13. Welke prijs werd aan de beledigde rechtvaardigheid betaald om hem te verlossen?

Niets minder dan het dierbaar bloed van Christus of Zijn gehoorzaamheid tot de dood.

14. Welk recht heeft de Verlosser om de gevangenen met geweld uit de handen van de satan te verlossen?

Daar door Hem aan de eisen der wet en der rechtvaardigheid voldaan is, heeft Hij volkomen het recht, zowel door gift als koop, Zijn gevangenen door Zijn goddelijke kracht uit de handen van de satan te bevrijden.

15. Waarom heeft de Verlosser, toen Hij met de rechtvaardigheid handelde, een losprijs betaald, maar toen Hij met de satan handelde, Zijn macht uitgeoefend?

Omdat God, daar Hij de Schuldeiser was, recht had een losprijs te eisen, maar de satan, die alleen de gevangenbewaarder was, had geen wettig recht meer om de gevangenen vast te houden, nadat de Schuldeiser was voldaan en omdat hij nochtans weigerde zijn gevangenen los te laten, moest de macht van de Verlosser aangewend worden tot hun bevrijding.

16. Was er bij wijze van verbond een overeenkomst gesloten om de gevangenen door een losprijs en door kracht te verlossen?

Ja, "Ik heb een verbond gemaakt met Mijn uitverkorene".

17. Hoe wordt dit verbond genoemd?

Het verbond der genade.

18. Waarom wordt het een verbond der genade genoemd?

Omdat het een verbond is, waarbij, in een weg van vrije genade en barmhartigheid, aan zondaren het eeuwige leven en de zaligheid gegeven wordt.

19. Zijn hemel en aarde niet beide betrokken bij dit verbond?

Ja, omdat het een verbond des vredes is tussen die beide.

20. Wie is de verbondsluitende partij aan de zijde van de hemel?

Het is God zelf, die het verbond voorstelt en die ook de beledigde partij is.

21. Is het God naar Zijn wezen aangemerkt, of de Persoon van de Vader, die de verbond makende partij van de zijde van de hemel is?

God, aangemerkt naar Zijn wezen is, in de Persoon van de Vader, de verbond makende partij van de zijde van de hemel.

22. Wie is de verbond makende partij van de zijde van de mens?

Het is Christus, de Uitverkorene Gods, zoals Hij in Lukas 23 genoemd wordt.

23. Waarin bestaat het sluiten van dit verbond?

In de wederzijdse overeenkomst tussen God en Zijn Uitverkorene.

24. Wanneer werd dit verbond gesloten?

Van alle eeuwigheid of eer de wereld begon.

25. Met wie werd het verbond der genade gesloten?

Met Christus als de tweede of laatste Adam en, in Hem, met al de uitverkorenen als Zijn zaad.

26. Waarom wordt Christus de laatste Adam genoemd?

Omdat, zoals de eerste Adam het verbondshoofd van al zijn natuurlijke nakomelingen was in het verbond der werken, Christus zo de laatste Adam is, omdat Hij het Verbondshoofd van Zijn geestelijk zaad in het verbond der genade is. Dit verbond der genade is het laatste, dat ooit met het oog op de eeuwige zaligheid van de mens tot stand zal komen.

27. Hoe werd het verbond der genade met Christus als de tweede of laatste Adam gesloten?

De Vader nam bij zichzelf voor, dat een overblijfsel van het verloren menselijk geslacht de leden van Christus' lichaam zou worden en gaf ze tot dat doel aan Hem, en Christus, staande als de tweede Adam, nam die gift aan, tevens stelde de Vader Hem als de laatste Adam het verbond der genade voor in zijn volle inhoud, voorwaarde en beloften, waaraan Hij Zijn toestemming gaf en zo werd het verbond der rijke genade tussen hen gesloten: "De raad des vredes zal tussen die Beiden zijn".

28. Hoe moeten wij het verbond der genade opvatten, wat betreft zijn orde en wezen?

Hoewel het verbond der genade het tweede verbond was, wat betreft de orde en de openbaring in de wereld, was het toch het eerste, wat betreft zijn wezen, omdat het daadwerkelijk van eeuwigheid met Christus gesloten was.

29. Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat er zo'n verbond met Christus gesloten is?

Uit Jesaja : "Ik zal u geven tot een verbond des volks" en Hebrëeën 8, waar Christus "de Middelaar van een beter verbond" genoemd wordt, en uit Hebrëeën 13, waar we lezen van "het bloed van het eeuwige Testament".

30. Wat was oudtijds het gebruik bij het sluiten van een verbond?

Men deelde een dier in tweeën en ging tussen die stukken door.

31. Wat duidt dit gebruik aan, als het toegepast wordt in de verbondsluiting van God met Zijn Uitverkorene?

Het duidt aan, dat het een verbond was met offer.

32. Wat was het offer in dit verbond?

Het was Christus Zelf, de verbondsluitende partij aan de zijde van de mens.

33. Wat was het zwaard, dat dit offer in tweeën deelde?

Het was de goddelijke gerechtigheid.

34. Hoe moet Christus, de verbondsluitende partij aan de zijde van de mens, in dit verbond beschouwd worden?

Hij moet beschouwd worden als het Hoofd en Vertegenwoordiger van Zijn geestelijk zaad.

35. Waaruit blijkt, dat Christus het Hoofd en de Vertegenwoordiger van Zijn geestelijk zaad is in dit verbond?

Hieruit, dat de beloften oorspronkelijk aan Hem zijn gedaan en dat Hij de Borg van het verbond is.

36. Wanneer werden de beloften aan Hem gedaan?

Eer de wereld was, wat in de taal van de Heilige Schrift hetzelfde is als van eeuwigheid: "In de hoop van het eeuwige leven welke God, Die niet liegen kan, beloofd heeft voor de tijden der eeuwen". En daar was niemand, eer de wereld begon, aan wie de belofte van het eeuwige leven persoonlijk gedaan kon worden, dan aan Christus als het Hoofd en de Vertegenwoordiger van Zijn zaad.

37. Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat Christus in dit verbond Borg werd voor Zijn geestelijk zaad?

Uit Hebrëeën 7: "Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden".

38. In welke zin werd Hij Borg voor hen?

Hij werd hun Borg door te voldoen aan de gehoorzaamheid en aan de straf, die zij schuldig waren; door die gehele schuld alleen op zich te nemen, daar zij zelf daartoe geheel en al onbekwaam waren.

39. Hoe is Christus' Borg-zijn van het verbond een bewijs, dat dit verbond met Hem, als de Vertegenwoordiger van Zijn zaad gesloten werd?

Omdat Hij, door hun Borg te worden, één met hen werd voor de wet; daarom zegt de Heilige Schrift niet alleen van Hem, dat Hij zonde voor ons gemaakt is, maar ook, dat wij in Hem rechtvaardigheid Gods gemaakt worden.

40. Waarom werd het verbond der genade met Christus als het Hoofd en de Vertegenwoordiger van Zijn geestelijk zaad gesloten?

Opdat de liefde Gods en het verbond der genade beide van eeuwigheid zouden zijn, want zoals de liefde van God een eeuwige liefde is, zo is ook het verbond der genade een eeuwig verbond.

41. Wie worden in het verbond der genade vertegenwoordigd, voor wie het ook gesloten is?

De uitverkorenen uit het menselijk geslacht.

42. Wat verstaat ge onder de uitverkorenen uit het menselijk geslacht?

Een zeker getal van mensen van eeuwigheid tot het eeuwige leven uitverkoren.

43. Waaruit blijkt, dat het verbond betrekking had op de uitverkorenen?

Omdat de partij, met wie het verbond gesloten werd, Gods uitverkorene wordt genoemd: "Ik heb een verbond gemaakt met Mijn uitverkorene", dat is met Christus, Die voor al de uitverkorenen Gods dit verbond aanvaardde.

44. Waarom worden de uitverkorenen het zaad van Christus genoemd?

Omdat Hij ze gebaard heeft door het woord der waarheid, en zij, om Zijn eigendom te worden wederom geboren zijn.

45. Waarom zegt de Heilige Schrift, dat Christus het zaad van Abraham, en niet het zaad Adams aanneemt?

Om aan te tonen, dat Hij alleen de uitverkorenen vertegenwoordigt, aangezien het zaad van Abraham slechts een deel is van het zaad van Adam, dat het gehele menselijke geslacht omvat.

46. Hoe moeten de uitverkorenen Gods in dit verbond en in deze vertegenwoordiging ervan beschouwd worden?

Zij moeten beschouwd worden als verloren zondaren, die ten uiterste onbekwaam waren, zichzelf geheel of gedeeltelijk te helpen, en toch tevens als degenen, die door de Vader aan Christus gegeven zijn, als voorwerpen van eeuwige, soevereine en vrije liefde.

47. Waaruit blijkt, dat deze verkiezende liefde vrij is?

Zij liet haar keuze vallen op voorwerpen, die in geen enkel opzicht beminnelijk waren.

48. Waaruit blijkt dat deze liefde soeverein is?

Zij verkoos sommigen van die onbeminnelijke voorwerpen en ging aan anderen, die even onbeminnelijk waren, voorbij.

49. Deed het niet aan de verbondsvertegenwoordiging van de tweede Adam tekort, dat Hij slechts sommigen van de mensenkinderen vertegenwoordigde, terwijl daarentegen de eerste Adam het gehele menselijke geslacht vertegenwoordigde?

Neen, want het betekende voor Christus onuitsprekelijk veel meer zich voor één zondaar te verbinden tot dat grote werk der verlossing dan voor Adam, die het verbond aanvaardde voor een gehele wereld, die rechtvaardig was.

50. Is het verbond der verlossing, waar sommige godgeleerden over spreken, een verbond, dat zich onderscheidt van het verbond der genade?

Hoewel alleen Christus Zich van eeuwigheid verbonden heeft om de prijs voor onze verlossing te betalen, om welke reden het voor ons geheel en al een verbond van vrije genade is, geeft de Heilige Schrift ons toch niet het recht te veronderstellen, dat er een verbond der verlossing is, dat onderscheiden is van het verbond der genade.

51. Hoeveel verbonden om het leven en de zaligheid voor de mens te verwerven worden er in de Heilige Schrift genoemd?

Er zijn er slechts twee; het ene is het verbond der werken en dus moet het andere het verbond der genade zijn.

52. Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat er maar twee verbonden zijn, waarvan het verbond der werken er één is?

Uit Galaten 4 waar gezegd wordt: "Deze zijn de twee verbonden, het ene van de berg Sinaï, tot dienstbaarheid barende".

53. Waaruit blijkt, dat het verbond van de berg Sinaï, dat tot dienstbaarheid baart, het verbond der werken is?

Hieruit, dat het baren van kinderen, die dienstbaar zijn en die daarom uitgesloten zijn van de erfenis, kenmerkend is voor het verbond der werken, iets dat geheel vreemd is aan de bedeling van het verbond der genade.

54. Was het verbond op de berg Sinaï dan een verbond der werken?

Het verbond der werken werd op de berg Sinaï slechts herhaald, tegelijk met het verbond der genade, om aan geheel Israël te tonen, dat Christus volkomen gehoorzamen moest aan de eis van het verbond der werken en geheel en al de straf voor het verbreken van dit verbond moest ondergaan, omdat dit de voorwaarde van het verbond der genade was.

55. Spreekt de Heilige Schrift van het bloed van één verbond of van meer dan één?

De Heilige Schrift spreekt van het bloed van het verbond, dus in het enkelvoud en dat op vier plaatsen, maar ze spreekt nergens van het bloed der verbonden, in het meervoud.

56. Wat is er de vanzelfsprekende gevolgtrekking uit, dat de Heilige Schrift in het enkelvoud spreekt, dus van het bloed van het verbond en niet van het bloed der verbonden in het meervoud?

De gevolgtrekking er uit is, dat het verbond van welks bloed de Heilige Schrift spreekt en waarvan onze zaligheid afhangt, slechts één verbond is en niet twee.

57. Wat leren onze belijdenisgeschriften over deze zaak?

Onze belijdenisgeschriften (Westminster) maken geen onderscheid tussen een verbond der verlossing en een verbond der genade.

58. Zijn er aan het verbond der genade voorwaarden verbonden of is het geheel en al vrij?

Het was strikt voorwaardelijk voor de Borg, maar het is geheel en al vrij voor de zondaar.

59. Wat is de eigenlijke voorwaarde van het verbond der genade?

Christus moest alle gerechtigheid vervullen, als Vertegenwoordiger en Borg. Deze gerechtigheid was Zijn geestelijk zaad op grond van het verbroken werkverbond aan God schuldig.

60. Waarin bestaat de gerechtigheid, die Christus, als de voor waarde van het verbond der genade, moest vervullen?

In de heiligheid van Zijn menselijke natuur, in de volmaakte overeenstemming aan de wet in Zijn leven en in de voldoening van de zonde in Zijn dood.

61. Waarom was de heiligheid van de natuur als voorwaarde van het verbond noodzakelijk?

Omdat er niets zo tegengesteld aan God is als een onheilige natuur en omdat de uitverkorenen hun natuur totaal verdorven hadden, was het noodzakelijk, dat Christus, hun vertegenwoordiger, een menselijke natuur zou hebben, die volmaakt rein en heilig zou zijn en die in de plaats van hun natuur volkomen zou beantwoorden aan de heiligheid en volmaaktheid van de natuur, die de wet eiste.

62. Waarom was rechtvaardigheid des levens of volmaakte overeenstemming aan de wet noodzakelijk als voorwaarde van het verbond?

Omdat Adam, die als verbondshoofd niet gehoorzaam is gebleven, niet tot het eeuwige leven kon ingaan, noch iemand van zijn natuurlijke zaad, indien de Borg de geboden niet onderhield: "Wilt gij in het leven ingaan, onderhoud de geboden".

63. Is Christus dit gedeelte van de voorwaarde nagekomen?

Ja, want "Hij is gehoorzaam geworden tot de dood".

64. Was voldoening voor de zonde ook een voorwaarde van het verbond met Adam?

Nee, de enige voorwaarde daarvan was de heiligheid der natuur en rechtvaardigheid des levens.

65. Hoe kwam het dan, dat voldoening voor de zonde een voorwaarde van het nieuwe verbond werd?

Omdat, toen het verbond der werken verbroken was en de mens zich daardoor de straf op de hals haalde, de heiligheid, rechtvaardigheid en waarheid van God eisten, dat er zonder bloedstorting geen vergeving zou geschieden.

66. Wat was de voorwaarde van het verbond in betrekking tot de voldoening voor de zonde?

Dat Christus, als Plaatsbekleder, voor al de zonden van een uitverkoren wereld, die in alle opzichten de wet of het verbond der werken verbroken had, ten volle en volmaakt moest voldoen.

67. Hoe moest Hij die voldoening tot stand brengen?

Door te lijden: "Moest de Christus niet deze dingen lijden?"

68. Wat voor lijden moest Hij ondergaan?

Dezelfde straf, die de uitverkorenen hadden moeten ondergaan voor de verbreking van het verbond der werken, en die straf is de dood in de meest ruime betekenis van het woord.

69. Wat is, in zo'n ruime zin genomen, die dood, die Christus ter voldoening van de zonde moest ondergaan?

Het was de vloek of het vonnis van de verbroken wet, dat Hem als de Borg, noodzaakte, die gehele wrekende toom, die de zonde verdiend had, te ondergaan; en tevens moest Hij de daadwerkelijke en algehele uitvoering van dit vonnis over Hem ondergaan, opdat zo aan de rechtvaardigheid van God ten volle voldaan zou worden.

70. Is Christus deze voorwaarde nagekomen?

Ja, Hij is "een vloek geworden voor ons", en "Hij heeft Zichzelf voor ons overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk".

71. Waaruit blijkt, dat deze gerechtigheid van Christus de voorwaarde van het verbond der genade is?

Hieruit, dat Zijn vervullen van alle gerechtigheid, de enige grond van het recht en de aanspraak van een zondaar op het eeuwige leven is, en tevens de enige grond, waarop een zondaar bij God kan pleiten.

72. Waarom kan het geloof of de daad van het geloof, de voorwaarde van het verbond der genade niet zijn?

Omdat het geloof in het verbond zelf beloofd wordt, en daarom kan het niet de voorwaarde van het verbond zijn.

73. Kan, daar immers de Heilige Schrift zegt, dat aan Abraham diens geloof gerekend werd tot rechtvaardigheid, het geloof toch de voorwaarde niet zijn?

Het was het voorwerp, waarin Abrahams geloof eindigde, namelijk Christus en Zijn gerechtigheid en niet zijn geloof zelf of de daad van het geloven, dat hem gerekend werd tot rechtvaardigheid.

74. Welke plaats heeft het geloof dan in het verbond?

Het moet beschouwd worden als een instrument en gave en is als zodanig nodig, om ons zaligmakend deel te doen hebben aan Christus, en om ons te doen besluiten erin te berusten, dat Hij voor ons de voorwaarde van het verbond is nagekomen.

75. Wat kunnen wij er uit leren, dat Christus alleen door een voorwaarde van het verbond na te komen voor ons kon voldoen?

Dat de verlossing der ziel kostelijk is en dat daarvoor met niets minder betaald kan worden, dan met de heilige geboorte, het rechtvaardige leven en de voldoening-schenkende dood van de Zoon van God, en dat de wet door het geloof niet te niet gedaan wordt, maar integendeel dat ze door het geloof bevestigd wordt.

76. Aangezien er in ieder verbond een belofte is, wat zijn dan de beloften van het verbond der genade?

Dit verbond heeft beloften, die rechtstreeks en onmiddellijk op Christus Zelf, als het Hoofd, betrekking hebben en ook beloften, die rechtstreeks en onmiddellijk betrekking hebben op de uitverkorenen, die met Hem in het verbond begrepen zijn.

77. Welke beloften hebben rechtstreeks en onmiddellijk betrekking op Christus Zelf, als het Hoofd van het verbond?

De belofte van ondersteuning in Zijn werk, van de aanvaarding van Zijn werk, en van een heerlijk loon, dat Hem als de passende verdienste voor Zijn volbracht werk gegeven zou worden.

78. Wat zijn de beloften, die rechtstreeks en onmiddellijk op de uitverkorenen betrekking hebben?

Het zijn alle beloften, die tot het leven en de godzaligheid behoren, de beloften van genade en eer, en van alle goed; dit alles kan samengevat worden in deze ene belofte namelijk: de belofte van het eeuwige leven, "In de hoop van het eeuwige leven, welke God, Die niet liegen kan beloofd heeft voor de tijden der eeuwen", en "En dit is de belofte, die Hij ons beloofd heeft, namelijk het eeuwige leven".

79. Wat wordt er bedoeld met de belofte van het eeuwige leven?

Zij bevat in zich al het ware geluk en het eeuwigdurende daarvan.

80. Waaruit blijkt, dat al het ware en eeuwige geluk opgesloten ligt in de belofte van het eeuwige leven?

Zoals de dood, die in het verbond der werken bedreigd werd, alle ellende in deze en de toekomstige wereld omvat, zo moet het leven, dat in het verbond der genade beloofd wordt, noodzakelijk alle geluk in tijd en eeuwigheid omvatten, met al de middelen, waardoor het verkregen wordt.

81. Aan wie werd deze belofte van het eeuwige leven gegeven?

In de eerste plaats aan Christus en zo in de tweede plaats in en door Hem aan de uitverkorenen.

82. Aan wie worden de beloften van het verbond voorgesteld?

Aan allen, die het Evangelie horen, met hun zaad: "U komt de belofte toe en uw kinderen".

83. Welk recht hebben zij, die het Evangelie horen, op de beloften, als ze hun zo in het algemeen overgemaakt worden?

Een recht van aanneming van de beloften en van al de goederen, die erin vervat zijn, zodat ze daardoor niet te verontschuldigen zijn, als ze niet geloven.

84. Welk recht geeft het geloof of de daad van het geloven op de beloften?

Een recht van bezit, uit kracht van de vereniging met Christus in Wie al de beloften "Ja en amen" zijn. "Hij, die gelooft...heeft het eeuwige leven".

85. Wat kunnen wij leren uit het belovende gedeelte van het verbond?

Dat al de weldaden daarvan de vrije gaven der genade zijn, die door het kanaal van de gehoorzaamheid en dood van Christus vloeien en in Hem volkomen zeker zijn voor het uitverkoren zaad.

86. Wordt er ook over straf gehandeld in het verbond der genade, zoals dat geschiedt in het verbond der werken?

Hoewel er van straf sprake is in het verbond der werken, omdat Adam, met wie het gesloten werd, een schepsel was dat kon vallen, kon er echter in het verbond der genade van straf geen sprake zijn, omdat Christus, de verbondssluitende partij aan de zijde van de mens, volstrekt niet kon vallen en bezwijken.

87. Kunnen de uitverkorenen, voor wie het verbond gesloten werd, vallen, zelfs nadat zij tot het geloof gebracht zijn?

Het is zeker, dat de gelovigen, zolang zij in deze wereld zijn, kunnen vallen, wat hun daden betreft, maar niet wat hun staat betreft, zij kunnen evenmin uit hun genadestaat vallen als de heiligen in de hemel.

88. Kunnen de Vaderlijke kastijdingen een straf van het verbond der genade genoemd worden?

Neen, want ze komen niet uit wraak en toorn, maar dienen tot genezing en behoren in wezen tot het belovend gedeelte van het verbond.

89. Welke waarborg hebben de gelovigen tegen een werkelijke straf in dit verbond?

Deze waarborg, dat Christus de voorwaarde van het verbond voor hen nagekomen is en dat Hij, door dit te doen, voor hén de eis der wet vervulde.

90. Aan wie is de bediening van het verbond opgedragen?

Alleen aan Christus, de tweede Adam, en dat als een loon voor Zijn werk.

91. Wat verstaat ge onder de bediening van het verbond?

De gehele besturing daarvan, waardoor het krachtdadig gemaakt kan worden tot het doel, waartoe het werd opgericht.

92. Wie zijn zonder enige nadere bepaling de voorwerpen van deze bediening?

Zondaren of een ieder uit het geslacht van Adam zonder uitzondering.

93. Hoe bedient Hij aan zondaren zonder enige nadere bepaling het verbond?

In het algemene aanbod van het evangelie, dat een blijde boodschap is "allen den volke", en waarin verklaard wordt, dat allen zonder uitzondering "welkom zijn".

94. Wat is de grond voor de onbepaalde bediening van het verbond, in het aanbod van het Evangelie?

Die bediening is niet gegrond op de verkiezing, maar op de wezenlijke algenoegzaamheid die er in Christus' gehoorzaamheid en dood is.

95. Tot welk doel bedient Hij zo het verbond aan zondaren?

Om hen uit de staat der zonde en der ellende te verlossen en ze te brengen in een staat van verlossing.

96. Hoe brengt Hij ze in een staat van verlossing?

Door hen persoonlijk en zaligmakend te brengen "onder de band van het verbond", op de dag van Zijn heirkraft, wanneer deze zal zeggen: "Ik ben des Heeren, en gene met zijn hand zal schrijven: "Ik ben des Heeren".

97. Hoe lang zal Hij het verbond blijven bedienen?

Zoals Hij hier al de zegeningen van het verbond uitdeelt, zo zal Hij de zaligheid der heiligen in de toekomstige wereld voltooien door al de beloften van het verbond aan hen volkomen te vervullen.

98. Waaruit blijkt het, dat Hij tot in alle eeuwigheid de Bedienaar van het verbond zal zijn?

Omdat Hij de eeuwige band van vereniging moet blijven, en het middel der eeuwige gemeenschap tussen God en de heiligen.

99. Wat is de eerste en fundamentele daad van Zijn bediening?

Hij beschikt alle dingen, die Hij als de aangestelde Beheerder van het verbond in Zijn hand heeft aan arme zondaren, bij wijze van testament: "Ik verordineer u het koninkrijk, gelijkterwijs Mijn Vader Mij dat verordineerd heeft".

100. Wat is het verschil tussen een beschikking bij wijze van verbond en een beschikking bij wijze van testament?

Een beschikking bij wijze van verbond rust op een te vervullen voorwaarde, maar een testamentaire beschikking is een daad, waardoor, zonder zogenaamde voorwaarden, genade en overvloed worden geschonken.

101. Hoe wordt dit toegepast op de beschikking van de Vader en op die van Christus?

De Vader beschikte in een verbond alle verbondsweldaden aan Christus, op voorwaarde, dat Hij "Zijn ziel tot een schuldoffer zou stellen", maar Christus beschikte die weldaden bij testament zonder geld of prijs te eisen, aan zondaren, die niets hebben.

102. Is Christus' testament even oud als het verbond, dat met Hem gemaakt werd?

Het verbond der genade werd met Hem van eeuwigheid gemaakt, maar het is duidelijk en spreekt vanzelf, dat Hij niet eerder erflater begon te worden van dit verbond, dan toen het verbond der werken verbroken was, daar die erflating een daad van de bediening van het verbond der genade is.

103. Wanneer heeft Hij dan Zijn testament gemaakt?

Op dezelfde dag, waarop Adam viel, namelijk in de eerste belofte.

104. Hoe kon zó lang voor Zijn werkelijke dood Zijn testament van kracht zijn?

Hij stierf, afgeschaduwd, in al de offers van het Oude Testament, daarom wordt Hij genoemd: "Het Lam, dat geslacht is van de grondlegging der wereld".

105. Wie zijn de erfgenamen of ten gunste van wie werd het testament gemaakt?

Aangezien Christus door de Vader volmacht ontving om het verbond zonder enige beperking aan zondaren te bedienen, kan wat de uitwendige openbaring en voorstelling van het testament betreft geen enkele zondaar er buiten gesloten worden, evenmin als zij uitgesloten zijn van Zijn bediening van het verbond.

106. Wie is de uitvoerder van Zijn testament?

Hoewel onder de mensen, als het om testamenteën gaat, de erflater en de uitvoerder verschillende personen zijn, omdat de erflater, als hij gestorven is, niet weer levend kan worden om te zorgen, dat zijn wil uitgevoerd wordt, is echter bij dit testament de erflater, die dood geweest is, levend tot in alle eeuwigheid, om Zijn eigen testament door Zijn Geest uit te voeren.

107. Welke erfgoederen heeft Hij krachtens Zijn testament nagelaten?

Het zijn al de weldaden van het verbond, ja, Hij Zelf en alle dingen in en met Hem.

108. Door welk middel komen zondaren in het bezit van deze rijke erfgoederen?

Door het geloof in de Heere Jezus Christus.

109. Waarom is het geloof in Christus het aangewezen middel om zondaren in het verbond te doen ingaan en deel te doen hebben aan de erfgoederen ervan?

Omdat hierdoor de genade van het verbond geheel gehandhaafd blijft "ten einde de belofte vast zij al den zaden".

110. Hoe kan iemand weten, of hij zaligmakend en persoonlijk in het verbond der genade is?

Als hij ontdekt heeft, dat hij onmogelijk langer onder het verbond der werken kan blijven verkeren en "de toevlucht genomen heeft om de voorgestelde hoop vast te houden", door uit het verbond der werken te vluchten.

111. Waarin verschillen het verbond der werken en het verbond der genade van elkaar?

Zij verschillen in hun natuur, in de verbondssluitende partijen, in hun eigenschappen, voorwaarden, beloften, in de plaats waar de gehoorzaamheid gesteld wordt, in hun doel, in de wijze, waarop zij bediend worden en in hun uitwerkingen.

112. Waarin verschillen deze twee verbonden in hun natuur?

Het verbond der werken was een verbond van vriendschap en kon gesloten worden, omdat de partijen in een volkomen vriendschappelijke verhouding tot elkaar stonden, maar het verbond der genade is een verbond der verzoening en dit verbond zag op de mens, zoals hij van God afgeweken en Gods vijand geworden was.

113. Waarin verschillen ze, wat betreft de verbondssluitende partijen?

In het verbond der werken waren de verbondssluitende partijen: God en Adam in zijn staat der rechtheid, als vertegenwoordiger van al zijn natuurlijke zaad; maar in het verbond der genade zijn de partijen: God en Christus, de tweede Adam, die Zijn gehele geestelijke zaad vertegenwoordigde.

114. Hoe verschillen ze in hun eigenschappen?

Het verbond der werken, zoals het met Adam was opgericht, zou niet lang standhouden, maar het verbond der genade, dat vaststaat in de tweede Adam, is een eeuwig verbond, het verbond der werken kondigde de overtreder niets dan toom en vloek aan, maar het verbond der genade is vol van zegeningen voor de zondaar in Christus.

115. Waarin verschillen ze in hun voorwaarden?

De voorwaarde van het verbond der werken was alleen de volmaakte gehoorzaamheid louter van een mens, een gehoorzaamheid, die in geen verhouding staat tot en evenveel waarde heeft als het beloofde leven; maar de voorwaarde van het verbond der genade is de volmaakte gerechtigheid van Hem, Die God en mens is, een gerechtigheid, die ten volle evenredig is aan de beloofde beloning.

116. Hoe verschillen ze in hun beloften?

De belofte van het verbond der werken was strikt voorwaardelijk, maar de beloften van het verbond der genade zijn, wat ons aangaat, geheel en al vrij.

117. Waarin verschillen ze ten opzichte van de plaats, waar de gehoorzaamheid gesteld wordt?

In het verbond der werken was de gehoorzaamheid of plicht de grondslag voor de voorrechten; eerst werd het werk aangenomen en daarna de persoon, indien hij het werk volkomen recht deed; maar in het verbond der genade is deze orde geheel omgekeerd, want daarin is het voorrecht de grondslag van de plicht; daarin wordt eerst de persoon aangenomen en daarna het werk, omdat dit werk uit een beginsel des geloofs vloeit.

118. Hoe verschillen ze in hun doel?

Het doel van het verbond der werken was de mens te tonen, wat hij jegens God moest doen; maar het doel van het verbond der genade is, de mens te openbaren, wat God voor en in hem moet doen.

119. Hoe verschillen zij in de wijze van hun bediening?

Het verbond der werken werd rechtstreeks door God, als God, bediend, maar het verbond der genade wordt bediend door een Middelaar, die Zelf het "één en al" van het verbond is.

120. Waarin verschillen deze twee verbonden in hun uitwerkingen?

Het verbond der werken verwondt en verschrikt een schuldige zondaar, maar het verbond der genade geneest en troost een gewonde ziel, het verbond der werken omsluit een zondaar met hel en toom, maar het verbond der genade opent een deur van ontkoming.

121. Wat kunnen wij leren van deze gehele leer van het verbond der genade?

Dat het onze plicht is te geloven, dat Jezus Christus de Zaligmaker der wereld is en onze Zaligmaker in het bijzonder en dat, omdat Hij door Zijn Vader daartoe aangesteld is en omdat Hij Zich als zodanig aanbiedt; en dat, dankzij diezelfde aanstelling en aanbieding, Zijn gerechtigheid, die de voorwaarde van het verbond is, en het eeuwige leven, dat de belofte van het verbond is, de onze zijn, waardoor we zo'n recht op die gerechtigheid en dat eeuwige leven krijgen, dat wij die wettig en met volmacht ons mogen toeëigenen en ze als de onze mogen ten nutte maken, opdat in alle opzichten de zaligheid verkregen wordt. "Wij weten, dat Deze waarlijk is de Christus, de Zaligmaker der wereld", "Mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker".

DE ENIGE VERLOSSER

Vraag 21

Wie is de Verlosser van Gods uitverkorenen?

Antwoord:

De enige Zaligmaker van Gods uitverkorenen is de Heere Jezus Christus, Die, terwijl Hij de eeuwige Zoon van God was, mens werd en zo God en mens werd en voor eeuwig bleef met twee onderscheidene naturen in één Persoon.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is het grootste wonder, dat de wereld ooit aanschouwde?

De vleeswording van de Zoon van God.

2. Wat maakt dit tot het grootste wonder?

Het feit, dat daardoor twee naturen, die oneindig ver van elkaar verwijderd waren, in één Persoon verenigd werden; vandaar dat het wordt genoemd een grote verborgenheid.

3. Werd deze grote gebeurtenis, eer zij geschiedde, voorzien?

Ja, God sprak ervan "door de mond van Zijn heilige profeten, die van het begin der wereld geweest zijn".

4. Welke namen gaven zij Hem, Die komen zou?

Een verscheidenheid van namen zoals: Silo, Messias, Immanuël, Spruite, de Engel des verbonds, en andere.

5. Is Hij nu werkelijk in de wereld gekomen?

Ja, lang geleden en "dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is", niet opdat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de wereld door Hem zou behouden worden".

6. Hoe bewijst ge, dat onze Heere Jezus Christus de ware beloofde Messias is?

Door dit ene bewijs, dat alles wat in de wet van Mozes en in de profeten en in de Psalmen aangaande de Messias geschreven werd, letterlijk vervuld is in Jezus van Nazareth.

7. Waaruit blijkt dit?

Door iedere profetie en belofte aangaande Hem in het Oude Testament te vergelijken met de nauwkeurige vervulling daarvan in het Nieuwe.

8. Welke vragen kunnen we aan de Joden, die loochenen, dat de Messias reeds in het vlees gekomen is, stellen, opdat hen de mond gestopt wordt?

Wij kunnen hen vragen: Waar is de scepter der burgerlijke regering, die van Juda niet zou wijken, totdat Silo kwam? Waar is de tweede tempel tot welke de Messias zou komen en van welke Hij de heerlijkheid groter zou maken dan de heerlijkheid van de eerste, door er persoonlijk in te verschijnen? Waar wordt het slachtoffer en spijsoffer nu geofferd? Heeft het al niet lang geleden opgehouden? En waar is het geslacht van David, waaruit Christus zou voortkomen? Is dat geslacht nu niet geheel uitgestorven? Zij kunnen onmogelijk deze vragen beantwoorden.

9. Wat veronderstelt de naam "Verlosser" ten opzichte van de verlostten?

Slavernij en gevangenschap onder de zonde, de satan, de wereld, de dood en de hel, door het verbreken van het eerste verbond. Zij worden daarom "de gevangenen van een rechtvaardige" genoemd.

10. Zijn alle mensen, zowel de uitverkorenen Gods als de anderen van nature onder deze slavernij en gevangenschap?

Ja, dit blijkt uit Efeze 2 : 1-3.

11. Waarom wordt Christus de enige Zaligmaker van Gods uitverkorenen genoemd?

Omdat niemand anders dan Hij in staat was dit grote werk te doen.

12. Hoe verlost Christus de uitverkorenen uit hun geestelijke slavernij en gevangenschap?

Door een prijs en door macht, of door een rantsoen en door overwinning.

13. Welk rantsoen of prijs betaalde Hij?

Zijn eigen leven, de Zoon des mensen is gekomen om Zijn leven te geven tot een rantsoen voor velen.

14. Hoe verlost Christus door macht of overwinning?

Als Hij, door Zijn Woord en Geest de banden van de gevangenen losmaakt en tot de gevangenen zegt: "Gaat uit", en tot hen, die in de duisternis zijn: "Komt te voorschijn", en als Hij alzo: de overheden en machten ontwapent.

15. Waarom wordt de Verlosser "Heere" genoemd?

Omdat alleen Hij, als God, Degene is Wiens Naam is de Heere (Jehovah), de Allerhoogste over de ganze aarde, en Hem als Middelaar alle macht gegeven is in hemel en op aarde.

16. *Waarom wordt Hij "Jezus" genoemd?*

Omdat Hij Zijn volk zalig maakt van hun zonden.

17. *Waarom wordt Hij "Christus" genoemd?*

Christus (Grieks) en Messias (Hebreeuws) betekenen hetzelfde, namelijk de Gezalfde, wat Zijn aanstelling tot het ambt van Middelaar en Zijn volkomen bekwaammaking daartoe inhoudt.

18. *Waarop is Christus' algoegzaamheid voor het grote werk van onze verlossing gegrond?*

Op de oneindige waardigheid van Zijn Persoon, daar Hij de eeuwige Zoon van God is.

19. *Is Christus in Zijn natuur, of alleen uit kracht van Zijn ambt de Zoon van God?*

Christus is de eeuwige Zoon van God in Zijn natuur; Zijn toonschap is even natuurlijk en noodzakelijk als het Vaderschap van de Vader.

20. *Waarom is het gevaarlijk te beweren, dat Christus alleen met het oog op Zijn Middelaarsambt de Zoon van God genaamd wordt?*

Dit zou het zijn van Christus als Goddelijk Persoon afhankelijk doen zijn van het welbehagen van God, evenals dat met Zijn Middelaar-zijn het geval is, en dus zou Hij niet de in Zichzelf bestaande God zijn.

21. *Zou het Zoonschap van Christus niet een vrucht zijn van de goddelijke wil, al is dat niet het geval met het zijn van Hem als "Persoon"?*

Neen, want Zijn Zoonschap is kenmerkend voor Zijn Persoon-zijn en als wij daarom Zijn Zoonschap uit de goddelijke wil doen voortkomen, betekent dit, dat we de Persoonseigenschappen van de Vader en de Zoon omverwerpen en dus beide loochenen.

22. *Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat Christus' Zoonschap onderscheiden is van Zijn ambt?*

Uit Joh. 7 : 29, waar Christus, sprekende van Zijn Vader, zegt: "Ik ken Hem, want Ik ben van Hem en Hij heeft Mij gezonden". Waaruit duidelijk blijkt, dat Zijn "zijn" van de Vader, wat betreft Zijn eeuwige generatie, onderscheiden is van Zijn "door Hem gezonden zijn", wat betreft Zijn ambt.

23. *Wat werd deze heerlijke Persoon, de eeuwige Zoon van God, opdat Hij onze Verlosser zou worden?*

Hij werd mens.

24. *Toen Hij mens werd, hield Hij toen op God te zijn?*

Neen, maar Hij werd Immanuël, God èn mens.

25. *Wat duidt de naam Immanuël aan?*

Zij geeft te kennen, dat God onze natuur aangenomen heeft en dat een God in onze natuur, niet tegen ons is, maar een God met ons en voor ons, om ons uit de handen van al onze vijanden te redden.

26. *Wat bewoog God mens te worden in de Persoon van de Zoon?*

Niets dan weergaloze en onverdiende genade en liefde.

27. *Hoeveel naturen heeft Christus?*

Twee, namelijk de Goddelijke en de menselijke natuur.

28. *Waarom worden ze twee onderscheiden naturen genoemd?*

In tegenstelling tot de dwaling der Eutychianen, die beweerden, dat de twee naturen vermengd waren, zodat ze één natuur vormden.

29. *Waarom zegt men, dat Hij één Persoon is?*

In tegenstelling tot de dwaling der Nestorianen, die beweerden, dat elke natuur een persoon was, of dat Hij uit twee Personen bestond.

30. *Waaruit blijkt, dat de twee naturen van God en van de mens verenigd zijn in de Persoon van de Zoon?*

Uit Jes. 9 : 5: "Een Kind is ons geboren - en men noemt Zijn naam... Sterke God". Het is niet mogelijk en niet waar, dat Hij, die als een kind geboren is, de Sterke God kon zijn, dan alleen door de vereniging van de goddelijke en menselijke natura in één Persoon.

31. *Zal de vereniging tussen de twee naturen ooit verbroken worden?*

Zeer zeker niet, want Hij blijft onze Nabestaande, Priester en Vertegenwoordiger in beide naturen en dat voor eeuwig.

32. *Behoudt elke natuur, niettegenstaande deze vereniging, nog steeds haar eigen wezenlijke eigenschappen?*

Ja, de goddelijke natuur wordt niet eindig gemaakt of onderworpen aan lijden of verandering; ook wordt de menselijke natuur niet alwetend, alomtegenwoordig en almachtig gemaakt, zoals de Lutheranen, tegen de Heilige Schrift en de rede in, beweren.

33. Moeten de handelingen en werken van elk der twee naturen niet toegeschreven worden aan de Persoon van Christus?

Ja, want al wat Hij deed en leed, of blijft doen als Middelaar, moet als persoonlijke daden beschouwd worden en vandaar is het dat zij hun waarde en kracht ontleen.

34. Waarom wordt de vereniging der twee naturen een aangenomen vereniging in één Persoon genoemd?
Omdat de menselijke natuur verenigd is met en voort bestaat in de Persoon van de Zoon van God.

35. Wat is het verschil tussen de aangenomen vereniging in één Persoon en de vereniging die plaats vindt tussen de Personen van de aanbiddelijke Drieëenheid?

De vereniging tussen de Personen van de aanbiddelijke Drie-eenheid is een vereniging van drie Personen in één en dezelfde natuur of wezen, maar de vereniging in één Persoon is een vereniging van twee naturen in één Persoon.

36. Wat is het verschil tussen de vereniging in één Persoon en de vereniging, die plaats vindt tussen de ziel en het lichaam?

De dood ontbindt de vereniging, die er is tussen de ziel en het lichaam, maar, ofschoon de ziel van het lichaam van Christus gescheiden was, toen Hij in het graf lag, waren toch beide ziel en lichaam, ook toen evenzeer als ervoor, verenigd met de Persoon van de Zoon.

37. Wat is het verschil tussen de vereniging in één Persoon en de mystieke vereniging, die er is tussen Christus en de gelovigen?

Beide naturen in de vereniging in één Persoon zijn nog steeds maar één Persoon, terwijl de gelovigen, hoewel men zegt, en terecht, dat ze in Christus zijn en Christus in hen is, toch niet één Persoon met Hem zijn.

38. Waarom was het vereist, dat onze Verlosser mens zou worden?

Opdat het recht der verlossing, daar Hij onze Nabestaande en bloedverwant werd, Hem zou toekomen en opdat Hij in onze eigen natuur zou kunnen gehoorzamen en lijden.

39. Waarom moest Hij God zijn?

Opdat Zijn gehoorzaamheid en lijden in onze natuur en plaats, van oneindige waarde zou zijn voor onze verlossing, en opdat de menselijke natuur ondersteund zou worden onder de oneindige last van de Goddelijke toorn, die Hij voor onze zonden moest dragen.

40. Waarom moest de Middelaar God en mens in één Persoon zijn?

Opdat de werken, die tot beide naturen behoren van Godswege voor ons aanvaard zouden worden en wij erop zouden vertrouwen, als de werken van de gehele Persoon.

41. Wat kunnen wij leren uit de niet te ontbinden vereniging van de twee naturen in de Persoon van Christus?

Dat deze vereniging een eeuwige waarborg zal zijn voor de eeuwige vereniging tussen Christus en de gelovigen: de één zal net zo min ontbonden worden als de ander, want Hij heeft gezegd: "Ik leef, en gij zult leven".

DE VLEESWORDING VAN CHRISTUS

Vraag 22

Hoe werd Christus, Die de Zoon van God is, mens?

Antwoord:

Christus, de Zoon van God, werd mens, door een echt lichaam en een redelijke ziel aan te nemen, toen Hij door de kracht van de Heilige Geest ontvangen werd in de schoot van de maagd Maria en uit haar geboren werd, doch zonder zonde.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Nam Christus de persoon van een mens aan?

Neen, Hij nam de menselijke natuur aan, maar niet een menselijke persoon.

2. Heeft de menselijke natuur van Christus ooit een eigen afzonderlijk bestaan als persoon gehad?

Neen, ze bestond geen ogenblik op zichzelf.

3. *Waarom heeft de menselijke natuur van Christus nooit op zichzelf bestaan?*

Omdat zij zodra zij gevormd werd, door Christus werd aangenomen, want op hetzelfde ogenblik waarop de ziel met het lichaam verenigd werd, bestonden ziel en lichaam in de Persoon van de Zoon van God.

4. *Hoe vond de vereniging van de menselijke natuur met de Persoon van de Zoon plaats?*

De gehele Drieëenheid bereidde de menselijke natuur voor Hem en maakte ze voor Hem geschikt, maar het aannemen van de menselijke natuur in één persoonsbestaan met Zichzelf, was speciaal een daad van de Zoon.

5. *Daar de menselijke natuur van Christus geen bestaan als persoon van haarzelf heeft, is ze dan niet minder volkomen dan andere mensen, daar alle andere mensen menselijke personen zijn?*

Het is er zover vandaan, dat de menselijke natuur van Christus onvolmaakt zou zijn door het ontbreken van een persoonsbestaan van haarzelf, dat ze juist onuitsprekelijk meer volmaakt en uitnemend is dan bij alle andere mensen; omdat ze bestaat in God of in een Goddelijke Persoon en dat is onvergelijkelijk uitnemender, dan dat zij op zichzelf bestaat.

6. *Waarin ligt de weergalozе en bijzondere waardigheid van de menselijke natuur van Christus?*

Daarin, dat zij door een onlosmakelijke persoonsvereniging bestaat in de tweede Persoon van de Godheid.

7. *Wat is het verschil tussen de menselijke natuur en een menselijke persoon?*

Een menselijke persoon bestaat op zichzelf, maar de menselijke natuur bestaat in een persoon.

8. *Toen Christus mens werd, werd Hij toen een ander Persoon dan Hij tevoren was?*

Neen, er was geen verandering in Zijn Persoon, want Hij nam onze natuur aan in de Persoon, die Hij was van eeuwigheid.

9. *Wat is er de reden van, dat het aannemen van de menselijke natuur geen verandering in de Goddelijke Persoon van de Zoon teweegbracht?*

Omdat de menselijke natuur door Christus aangenomen werd, zonder dat Hij een menselijke persoon werd.

10. *Wat is juist te zeggen: dat de menselijke natuur in de Goddelijke natuur bestaat of in de Goddelijke Persoon van Christus?*

Het is juist te zeggen, dat ze bestaat in de Goddelijke Persoon van Christus, omdat de naturen onderscheiden zijn, maar de Persoon is één en het was de Goddelijke natuur, alleen zoals ze in de tweede Persoon is, die in een persoonsvereniging de menselijke natuur aannam.

11. *Kunnen we niet naar waarheid zeggen, dat de mens Christus Jezus, God is?*

Zeer zeker, omdat we in dit geval van de Persoon spreken, die de menselijke natuur insluit.

12. *Maar kunnen we naar waarheid zeggen, dat Christus Jezus als mens, God is?*

Neen, omdat we in dit geval alleen spreken van de menselijke natuur, die Zijn Goddelijke Persoon niet insluit.

13. *Wat is de menselijke natuur of waarin bestaat ze?*

Ze bestaat in een waar lichaam en een redelijke ziel, die de eerste Adam en iedere man en vrouw, van hem afstammend. bezat en bezit.

14. *Had onze Verlosser altijd een waar lichaam en een redelijke ziel, bestaande in Zijn Goddelijke Persoon?*

Neen, niet eerder dan toen Hij in de volheid des tijds kwam. toen nam Hij een waar lichaam en een redelijke ziel aan.

15. *Hoe bewijst ge, dat Hij deze menselijke natuur aannam?*

Uit Hebr. 2 : 16: "Want waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan".

16. *Waarom wordt er gezegd, dat Christus een "waar lichaam" aannam?*

Om aan te tonen, dat Hij werkelijk vlees en beenderen had, zoals wij die hebben, en dat het niet alleen maar de vorm of schijn van een menselijk lichaam was, zoals sommige kettters vroeger beweerden.

17. *Waaruit blijkt, dat Hij, evenals andere mensen, een waar en werkelijk lichaam had?*

Hij wordt "Mens" of "Zoon des mensen" genoemd, Hij werd ontvangen en geboren, Hij was als andere mensen onderworpen aan honger, dorst en vermoeidheid; Hij werd gekruisigd, gedood en begraven en stond weer op. Dit alles zou niet van Hem gezegd kunnen worden, als Hij geen waar lichaam had gehad.

18. *Had Hij niet zowel een redelijke ziel als een waar lichaam?*

Ja, anders had Hem het voornaamste bestanddeel van de menselijke natuur ontbroken, maar wij lezen, dat Zijn ziel "geheel bedroefd was tot de dood toe".

19. *Waarom werd het menselijk lichaam niet terstond geschapen uit niets of, zoals het lichaam van Adam, uit het stof der aarde?*

Omdat Hij in dat geval wel een waar lichaam gehad zou hebben, maar het zou niet aan ons verwant zijn geweest, geen been van ons been en vlees van ons vlees.

20. *Bracht Christus Zijn menselijke natuur mee uit de hemel?*

Neen, want Hij was "het zaad der vrouw".

21. *Waarom wordt dan gezegd: "De eerste mens is uit de aarde, de tweede Mens is de Heere uit de hemel"?*

De betekenis hiervan is duidelijk deze: de eerste mens had zijn eerste oorsprong uit de aarde, maar de tweede mens is, wat Zijn Goddelijke natuur betreft, de eeuwige, onafhankelijke en soevereine Heere van hemel en aarde, gelijk aan de Vader; en wat Zijn menselijke natuur betreft: daaromtrent was een heerlijker samenwerking van de aanbiddelijke Drieëenheid in het vormen van die natuur dan in het scheppen van de eerste Adam.

22. *Welk aandeel had elke Persoon der aanbiddelijke Drieëenheid in het bijzonder in dit wonderbaarlijk werk?*

De Vader bereidt een lichaam of menselijke natuur voor Hem, de Heilige Geest vormt het door Zijn overschaduwende kracht uit de maagd, en de Zoon neemt de gehele menselijke natuur aan.

23. *Waarom werd Christus uit een maagd geboren?*

Opdat de menselijke natuur weer in haar eerste zuiverheid aangetroffen zou worden en even vlekkeloos, als ze in haar eerste schepping was, aan God voorgesteld zou worden, vrij van de besmetting van de erfzonde, die vanwege de natuurlijke afstamming aan het gehele nageslacht van Adam is overgedragen.

24. *Was het noodzakelijk, dat Christus zonder zonde zou ontvangen en geboren worden?*

Dit was absoluut noodzakelijk, omdat de menselijke natuur in vereniging met de Persoon van de Zoon van God moest bestaan en omdat ze een offer voor de zonde moest zijn en daarom zonder smet behoorde te zijn.

25. *Welke weldaad of welk voordeel komt ons toe door de smetteloze heiligheid van de menselijke natuur van Christus?*

De smetteloze heiligheid van Zijn menselijke natuur wordt ons als een deel van Zijn gerechtigheid toegerekend, en zij is een zeker onderpand van onze volmaakte heiligmaking, die uiteindelijk ons deel zal zijn.

26. *Was de maagd Maria, de moeder des Heeren, niet een zondares als ieder ander?*

Ja, want zij stamde van Adam af door de natuurlijke voortplanting; Christus bestraft haar op de bruiloft te Kana, en zij had, evenzeer als de anderen, een Zaligmaker nodig en ze geloofde in Hem tot verlossing van haar zonden.

27. *Wat moet noodzakelijk volgen op de vereniging der twee naturen?*

Een mededeling van de eigenschappen van iedere natuur aan de gehele Persoon.

28. *Hoe past de Heilige Schrift deze mededeling der eigenschappen aan Zijn Persoon toe?*

Door datgene aan Zijn Persoon toe te schrijven, dat eigenlijk aan één van Zijn naturen toebehoort.

29. *Hoe wordt dit in de Heilige Schrift geïllustreerd?*

Op de volgende wijze: Hoewel het alleen de menselijke natuur was, die leed, wordt toch gezegd, dat God Zijn kerk kocht met Zijn eigen bloed, en hoewel het alleen de menselijke natuur was, die ten hemel voer, wordt toch vanwege de persoonsvereniging gezegd, dat God opvaart met gejuich.

30. *Kan een ingebeeld begrip van Christus, als mens, op één of andere manier behulpzaam zijn bij het geloof, dat Hij God en mens is?*

Het is er zo ver vandaan, dat het behulpzaam daartoe is, dat het op alle manier juist schadelijk is; want het leidt het gemoed af van het Voorwerp des geloofs en maakt er een Voorwerp van het gevoel van; hierdoor kunnen we geen enkele goddelijke of menselijke waarheid geloven, daar alle geloof enkel en alleen gegrond is op een getuigenis.

31. *Hoe moet dan de Persoon van Christus, God en mens, verstaan worden?*

Ze kan op geen andere wijze verstaan worden dan door het geloof en het geestelijke verstand of door de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis.

32. Welk gebruik behoren wij van Christus' vleeswording te maken?

We behoren op Hem als de onze aanspraak te maken, daar Hij onze natuur draagt, zeggende: "Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven", wat hetzelfde is, de weg van Ruth te volgen door aan de voeten van onze gezegende Boaz te gaan liggen, zeggende: "Breid uw vleugel uit over mij, dat is, neem mij, een arme verloren zondaar in een huwelijksbetrekking met U, want Gij zijt de lossers".

DE AMBTEN VAN CHRISTUS IN HET ALGEMEEN

Vraag 23

Welke ambten bekleedt Christus als onze Verlosser?

Antwoord:

Christus oefent als onze Verlosser de ambten uit van Profeet, Priester en Koning, zowel in Zijn staat der vernedering als in die van Zijn verhoging.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is het algemene ambt van Christus, dat Zijn gehele onderneming aangaat en dat het gehele verbond, dat met Hem gesloten is, bepaalt?

Het ambt van de enige Middelaar tussen God en de mens: "Want er is één God, er is ook één Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus".

2. Wat veronderstelt het ambt van een Middelaar tussen God en mensen?

Het veronderstelt een breuk tussen hen, die de mensen door de zonde maakten.

3. Kon een louter mondelinge bemiddeling deze breuk helen?

In geen geval; niets minder dan een volkomen voldoening voor al het nadeel, dat de zonde aan de eer van God en Zijn wet had toegebracht, kon die breuk herstellen.

4. Was niemand anders dan Christus bekwaam om in dit opzicht Middelaar te zijn?

Niemand anders dan Hij, omdat er geen ander was, die in betrekking stond tot de twee "huisgezinnen" in hemel en op aarde, welke in strijd met elkaar waren.

5. Hoe stond Hij in betrekking tot deze twee huisgezinnen?

Zoals Hij van eeuwigheid God was, gelijk aan de Vader, stond Hij in een wezenlijke en natuurlijke betrekking tot de hemel, en door er in toe te stemmen mens te worden, stond Hij vrij en vrijwillig in betrekking tot de aarde.

6. Wat zijn de onderdelen van Christus' Middelaarsambt of de bijzondere ambten, die Hij als Middelaar heeft?

Het zijn er drie, namelijk Zijn ambt van Profeet, Priester, en Koning.

7. Heeft elk van deze ambten dezelfde betrekking op het verbond, waarvan Hij de Middelaar is?

Zijn priesterlijk ambt, waartoe behoorde, dat Hij een Offer werd, vanwege de voorwaarde van het verbond, behoort tot het sluiten van dat verbond; maar Zijn profetisch en koninklijk ambt met het bemiddelende deel van Zijn priesterlijk ambt, die betrekking hebben op de beloften van het verbond, behoren tot de bediening van het verbond.

8. Welke betrekking hebben deze ambten op onze ellende door de zonde?

Het profetisch ambt heeft betrekking op onze onwetendheid, het priesterlijk ambt op onze schuld en het koninklijk ambt op onze verdorvenheid en besmetting.

9. Wat is Christus ons van God geworden uit kracht van deze ambten om deze ellende weg te nemen?

Als Profeet is Hij ons van God geworden wijsheid; als Priester rechtvaardigheid en als Koning heiligmaking, en als bekleed met al deze ambten, is Hij ons van God geworden volkomen verlossing.

10. Werd Hij voor deze ambten vóórbestemd of aangewezen?

Ja, van alle eeuwigheid : "Die wel voorgerekend is geweest vóór de grondlegging der wereld".

11. Wat waren de noodzakelijke gevolgen van deze eeuwige vóórbestemming?

Zijn zending en roeping.

12. Waarin bestond Zijn zending?

Hij werd beloofd, en onder het Oude Testament afgeschaduwd, en in de volheid des tijds werkelijk gezonden om onze natuur aan te nemen en het werk te volbrengen, dat Hem opgedragen was te doen.

13. Werd Hij te voren geroepen tot Zijn Middelaarsambt?

Ja, Hij nam die eer niet Zelf aan, maar werd van God geroepen evenals Aäron.

14. Waaruit bestond Zijn roeping?

Uit Zijn zalving en inwijding.

15. Wat verstaat ge onder Zijn zalving?

Zijn wijding tot al Zijn Middelaarsambten, en het schenken van de Geest met al Zijn gaven en genade en dat zonder maat, opdat Hij ten volle voorzien zou zijn om deze ambten uit te oefenen.

16. In welke natuur werd Christus met de Geest gezalfd?

De Persoon van Christus werd in de menselijke natuur gezalfd, want die was het onmiddellijke voorwerp om alle gaven en genade te kunnen ontvangen, "Gij hebt gaven genomen voor mensen".

17. Wanneer werd Hij tot Zijn Middelaarsambten ingewijd?

Hoewel Hij, uit kracht van Zijn aanneming van de menselijke natuur, geboren werd om ze uit te oefenen, werd Hij niet eerder plechtig in de openbare uitoefening van deze ambten bevestigd, dan bij Zijn doop.

18. Met welke verheven gebeurtenis ging deze inwijding gepaard?

De hemelen werden geopend, de Geest van God daalde neer als een duif en bleef op Hem, en ziet een stem uit de hemelen zeggende: "Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb".

19. Waarom werd Christus met dit drievoudige ambt bekleed?

De aard van onze verlossing vereiste, dat ze door Hem als Profeet zou geopenbaard worden, als Priester, door Hem zou verworven worden en als Koning door Hem zou toegepast worden.

20. Waren er behalve Christus ooit personen, die deze drie ambten tegelijk bekleedden?

Neen, want, om de grote betekenis van deze ambten zo, als zij verenigd zijn in de Persoon van Christus, aan te geven, werd niemand van degenen, die onder het Oude Testament Zijn typen waren, ooit met al de drie ambten bekleed; deze eer werd voor Hem bewaard als Zijn bijzondere waardigheid en voorrecht. "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven", dat is: de Weg in Mijn dood als Priester, de Waarheid in Mijn Woord als Profeet en het Leven in Mijn Geest als Koning.

21. In welke staten oefent Christus al deze ambten uit?

Zowel in de staat van Zijn vernedering op aarde als in de staat van Zijn verhoging in de hemel.

22. Wat verstaat ge eronder, dat Christus Zijn ambten uitoefent?

Zijn werk en het vervullen van dat, waartoe Hij, uit kracht van elk van deze ambten, verplicht was.

23. Zijn de staten van Christus de eigenlijke fontein, waaruit de beloften voortkomen?

Neen, de eigenlijke fontein en oorsprong van al de beloften, is de soevereine wil en het welbehagen van God, daarom is de soevereine wil van God in al de beloften voorop geplaatst: "Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven; Ik zal hun God zijn; Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en Ik zal hun zonden niet meer gedenken". "Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen en Ik zal u een vleses hart geven".

24. Welk verband hebben dan de beloften met de ambten van Christus?

Zij zijn ons door Christus geopenbaard als Profeet, bevestigd door Zijn bloed als Priester, en daadwerkelijk toegepast door Zijn kracht als Koning.

25. Is de orde, waarin de ambten van Christus hier genoemd worden, gelijk aan die, waarin ze worden geoefend?

Ja, want het is de orde, die in de Heilige Schrift wordt aangegeven.

26. Door wie wordt deze orde omgekeerd?

Door de Arminianen en andere wet-drijvers, die zeggen, dat Christus bij het toepassen der verlossing het eerste Zijn koninklijk ambt uitoefent.

27. Hoe maken zij Christus koninklijk ambt tot het eerste, dat Hij uitoefent?

Door te beweren, dat Christus als Koning, in het evangelie een nieuwe wet gegeven heeft, die ons geloof en bekering gebiedt, waardoor we, als we eraan gehoorzamen, recht op Christus en Zijn gerechtigheid hebben.

28. Wat is het gevaar van deze leer?

Ze vermengt Wet en Evangelie en voert de werken in, als de inhoud en oorzaak van de rechtvaardiging van de zondaar voor God.

29. Als het geloof zich met Christus verenigt, verenigt het zich dan met Hem in al Zijn ambten?

Ja, want Christus kan nooit gedeeld worden, wij moeten Hem geheel hebben of wij hebben Hem helemaal niet.

30. Op welke van Zijn ambten richt het geloof zich tot rechtvaardiging?

Alleen op Zijn priesterlijk ambt, want de grote zaak, die een schuldige zondaar mist, is gerechtigheid om aan de eis van de wet te voldoen en de verlichte zondaar ziet, dat Christus in Zijn priesterlijk ambt het einde der wet is tot rechtvaardigheid, Rom.

31. Wat kunnen wij er ter bemoediging uit leren, dat Christus met dit drievoudig ambt bekleed is?

Dat we, daar al deze ambten een betrekking op ons hebben, wij het recht hebben om Hem in elk daarvan te gebruiken, dat we op dezelfde wijze als Hij ons van God geworden is, Hem werkelijk mogen bezitten tot onze wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing.

CHRISTUS ALS PROFEET

Vraag 24

Hoe oefent Christus het ambt van Profeet uit?

Antwoord:

Christus oefent het ambt van Profeet uit, door ons door Zijn Woord en Geest de wil van God aangaande onze verlossing bekend te maken.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wordt Christus in de Heilige Schrift uitdrukkelijk "een Profeet" genoemd?

Ja, waar Petrus de woorden van Mozes op Hem toepast: "Een Profeet zal de Heere uw God u verwekken".

2. Waarom draagt Hij deze naam?

Omdat Hij een volkomen openbaring van de gehele Raad van God aangaande de verlossing van verloren zondaren, gegeven heeft.

3. Welke namen draagt Christus nog meer in betrekking tot dit ambt?

De naam "Apostel", "Getuige", en "Uitlegger".

4. Waarom wordt Hij een "Apostel" genaamd?

Omdat Hij de grote Gezant van de hemel is, gezonden om de wil van God aangaande mensen bekend te maken, daarom wordt Hij genoemd "de Engel des Verbonds".

5. Waarom wordt Hij een "Getuige" genoemd?

Omdat Hij, daar Hij een zoon van Adam is, te meer geschikt was de wil van God jegens mensen te betuigen en daar Hij de eeuwige Zoon van God is, niet onderworpen was aan dwaling in Zijn getuigenis; vandaar dat Hij genoemd wordt "de Amen, de getrouwe en waarachtige Getuige".

6. Waarom wordt Hij een "Uitlegger" genoemd?

Omdat de verborgenheid der godzaligheid zich zover buiten het bereik van ons natuurlijke verstand bevindt, dat wij ze nooit tot onze zaligheid zouden kunnen verstaan, tenzij de Zoon van God ons het verstand geeft, opdat we de Waarachtige kennen.

7. Waarom moest Hij dit ambt van Profeet bekleden?

Omdat er geen kennis kon zijn van de dingen van de Geest Gods, zonder dat ze geopenbaard werden, en er kon geen openbaring van deze dingen zijn dan door Christus.

8. Door welke middelen openbaart Christus ons de wil van God?

Hij openbaart ze ons uitwendig door Zijn Woord en inwendig door Zijn Geest.

9. Aan wie openbaart Hij de wil van God uitwendig in Zijn Woord?

Aan Zijn kerk, die hierom "het dal des gezichts" genoemd wordt.

10. Heeft Hij Zijn wil aan Zijn kerk onder het Oude Testament geopenbaard?

Ja, want de Geest van Christus was in de oudtestamentische Profeten, staat, dat Hij in de dagen van Noach, de geesten, die (nu) in de gevangenis zijn, gepredikt heeft en dat Hij met Mozes op de berg Sinai gesproken heeft.

11. Blijft Hij onder het Nieuwe Testament nog steeds de profeet en leraar van Zijn kerk?

Ja, daarom staat er, dat Hij van de hemel spreekt in Zijn Woord en instellingen, "Ziet toe, dat gij Hem Die spreekt, niet verwerpt, want indien dezen niet zijn ontvloden, die Degene verwierpen, Die op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veel meer zullen wij niet ontvloden, zo wij ons van Hem afkeren, Die van de hemelen is".

12. Op welke wijze openbaarde Hij de wil van God in de beide Testamenten?

Zowel op directe wijze in Zijn eigen Persoon als op middellijke wijze door tussenkomst van anderen.

13. Hoe openbaart Hij de wil van God op directe wijze in Zijn eigen Persoon?

Door stemmen, gezichten, dromen en op verschillende andere manieren onder het Oude Testament, en door Zijn eigen persoonlijke bediening hier op aarde onder het Nieuwe.

14. Hoe openbaart Hij de wil van God op middellijke wijze of door tussenkomst van anderen?

Door de profeten onder het Oude Testament en Zijn apostelen onder het Nieuwe aan te zetten om te spreken en te schrijven, zoals zij van de Heilige Geest gedreven werden, en door gewone leraren opdracht te geven alles, dat Hij bevolen had te onderwijzen en door hen, als zij dit doen, te beloven met hen te zijn al de dagen tot aan het einde der wereld.

15. Waarin overtreft Christus alle andere profeten en leraren, hetzij gewone of buitengewone?

Zij kregen allen volmacht van Hem als de hoogste Profeet, niemand van hen had ooit enige gave of toerusting, of ze kregen die van Hem, en niemand van hen kon ooit met zo'n gezag, macht en uitwerking onderwijzen, als Hij deed.

16. Wat zal er van hen worden, die deze Profeet niet willen horen?

Zij zullen uitgeroeid worden uit het volk.

17. Kan een volk een getrouwe bediening hebben, waardoor het Woord zuiver tot hen gesproken wordt en er toch geen nut van hebben?

Ongetwijfeld; dit was het geval met vele Joden in de tijd van Jesaja, en met Chorazim en Bethsaida onder de bediening van Christus Zelf.

18. Wat is de reden, dat het zuiver gepredikte Woord geen nut doet?

Omdat het met het geloof niet gemengd was in degenen, die het gehoord hebben.

19. Wat is er voor een volk het gevolg van als het van het gepredikte Woord geen nut heeft?

Het Woord des Heeren doodt ze, en doet hen ondervinden, dat het een reuke des doods ten dode voor hen is.

20. Aangezien de uitwendige bediening van het Woord op de meeste mensen zo weinig invloed heeft, wat is er dan noodzakelijk om het krachtdadig te maken?

Het inwendige onderwijs van Christus door Zijn Geest.

21. Hoe onderwijst deze grote Profeet inwendig door Zijn Geest?

Hij opent het verstand en maakt, dat de opening van het Woord zo'n licht geeft, dat de ziel een goddelijke schoonheid en heerlijkheid in de evangelische wijze der verlossing gaat zien, en daadwerkelijk overgehaald wordt er mee in te stemmen.

22. Nodigt Christus als Profeet allen hartelijk uit om te komen en door Hem onderwezen te worden?

Ja, want in de uitwendige bediening van het evangelie, werpt Hij de deur voor een ieder open, zeggende: "Komt tot Mij en leer van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart".

23. Op welke scholen voedt Christus, als Profeet, Zijn discipelen op?

Op de school der wet, de school van het evangelie en de school der verdrukking.

24. Wat onderwijst Hij hen op de school der wet?

Hij leert hen de natuur en het loon van de zonde kennen, namelijk, dat de mensen daardoor zijn "zonder Christus, geen hoop hebbende en zonder God in de wereld".

25. Wat onderwijst Hij hen op de school van het Evangelie?

Dat Hijzelf de grote Werkmeester is van alles voor en in hen, en dat zij er hun werk van hebben te maken, de beker der verlossingen op te nemen en de Naam des Heeren aan te roepen.

26. Wat onderwijst Hij hen op de school der verdrukking?

God te rechtvaardigen, hun genegenheden te zetten op de dingen, die boven zijn, en liever te bidden, dat hun verdrukking geheiligd mag worden, dan dat Hij ze wegneemt zonder er door geheiligd te zijn.

27. Hoe kan iemand weten of hij onder deze grote Profeet en Leraar voordeel bekomen heeft?

Hij zal Hem steeds meer en meer leren kennen, hij zal zich verheugen in Zijn nabijheid, smart hebben over Zijn afwezigheid, en Zijn Woord in zijn hart verbergen.

CHRISTUS ALS PRIESTER

Vraag 25

Hoe oefent Christus het ambt van Priester uit?

Antwoord:

Christus oefent het ambt van Priester uit, doordat Hij Zich eenmaal geofferd heeft als een offerande, om aan de Goddelijke rechtvaardigheid te voldoen en ons met God te verzoenen en door voortdurend een Voorspraak voor ons te zijn.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat ge onder een Priester?

Een priester is een openbaar persoon, die in de plaats van de schuldige met een beledigde God onderhandelt over verzoening door een offer, dat hij offert op een altaar, terwijl hij tevens daartoe door God geroepen werd, opdat hij aangenomen mag worden.

2. Wat was de grote zaak, die het priesterschap onder de wet en in het bijzonder het ambt van Hogepriester, afschaduwde en aanwees?

Ze wees aan, dat Christus Hogepriester zou worden om in de naam van zondaren voor God te verschijnen, om boete en verzoening voor hen te doen.

3. Wie vertegenwoordigde de Hogepriester, toen Hij de namen van de kinderen Israëls op zijn schouder en op de borstplaat droeg?

Hij vertegenwoordigde geheel Israël en was op deze wijze een luisterrijk type van Christus, Die een gehele uitverkoren wereld vertegenwoordigde.

4. Waren de gewone priesters, evenals de Hogepriester, typen van Christus?

Ja, omdat, hoewel de Hogepriester een uitnemender type van Hem was, de apostel toch iedere priester, die offerande offerde met Christus vergelijkt als een beeld van Zijn tegenbeeld.

5. Waarin overtreft Christus de priesters naar de ordening van Aäron?

In Zijn Persoon, in de manier waarop Hij ingewijd werd en in de kracht en volmaaktheid van Zijn offer.

6. Hoe overtreft Hij hen in Zijn Persoon?

Zij waren alleen maar mensen, Hij, de waarachtige God en het eeuwige Leven, zij waren zondige mensen, Hij is "heilig, onnozel, onbesmet en afgescheiden van de zondaren".

7. Hoe overtrof Hij hen in de manier, waarop Hij ingewijd werd?

Zij zijn zonder eedzwering priesters geworden, maar Deze met eedzwering door Hem, Die tot Hem gezegd heeft: "De Heere heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizedek".

8. Waarom werd Christus met een plechtige eedzwering Priester gemaakt?

Om de volgende reden: Zoals het gewicht van de verlossing der zondaren rustte op Zijn roeping tot dit ambt, zo gaf het feit, dat Zijn Vader Hem door een eed met dat ambt bekleedde, Hem toegang zich daadwerkelijk te offeren, ja, op zodanige wijze, dat Hij daardoor de voorwaarde van het verbond vervulde en het eeuwige leven voor hen verwierf.

9. Waarin muntte Christus uit boven de Akonietische priesters, wat betreft de kracht en volmaaktheid van Zijn offer?

"Het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneme". "Maar Deze, een slachtoffer voor de zonden geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand van God".

10. Naar welke ordening werd Christus Priester?

Naar de ordening van Melchizedek.

11. Wat was de ordening van Melchizedek?

Dat hij, de Zoon van God gelijk geworden zijnde, een priester blijft in eeuwigheid.

12. Hoe kon Melchizedek priester blijven in eeuwigheid, terwijl hij toch als andere mensen gestorven is?

De betekenis is, dat hij niet door iemand vóór hem op te volgen tot zijn ambt kwam en dat na zijn dood hem niemand opvolgde.

13. Waarom wordt dan Christus een Priester naar de ordening van Melchizedek genoemd?

Omdat Hij, daar Hij niemand opvolgde, noch door iemand opgevolgd werd, maar in der eeuwigheid zou blijven, een onvergankelijk Priesterschap heeft en omdat Hij Priester geworden is, niet naar de wet van een vleselijk gebod, maar naar de kracht van het onvergankelijk leven.

14. Wat zijn de onderdelen van Christus' priesterlijk ambt?

Zijn voldoening op aarde, en Zijn Voorspraak bij de Vader in de hemel.

15. Waarom moest Zijn voldoening op aarde geschieden?

Omdat deze aarde de plaats van oproer was, waar de wet van God werd geschonden en haar gezag met voeten vertreden werd, betaamde het, dat dáár voldaan werd, waar de overtreding werd begaan. Daarom zegt Christus: "Ik heb U verheerlijkt op de aarde."

16. Hoe bracht Christus de voldoening op de aarde tot stand?

Door een offer te brengen: "Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus".

17. Welk offer heeft Hij gebracht?

Zichzelf heeft Hij geofferd: "Hij is geopenbaard om de zonde te niet te doen door Zijns zelfs offerande".

18. Wat was bij ieder offer volstrekt noodzakelijk?

Het vergieten van bloed tot de dood: "Zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving".

19. Welke van de twee naturen was het offer?

De menselijke natuur, ziel en lichaam, die beide werkelijk gescheiden werden door de dood.

20. Wat was noodzakelijk om elk offer aangenaam te maken?

Dat het op zo'n altaar geofferd zou worden, dat de gave zou heiligen tot haar noodzakelijke waarde en bedoelde gevolg: "Wat is meerder? De gave of het altaar, dat de gave heiligt?"

21. Op welk altaar werd het offer van de menselijke natuur geofferd?

Op dat van de goddelijke natuur.

22. Hoe heiligt dit altaar de gave?

Het gaf er een oneindige waarde en kracht aan vanwege de Persoonsvereniging.

23. Was Christus alleen een offer, toen Hij aan het kruis hing?

Het offer, dat Christus was, werd terstond bij Zijn vleeswording op het altaar gelegd, het bleef erop gedurende geheel Zijn leven, en het werd tenslotte voleindigd aan het kruis en in het graf.

24. Was er een priester nodig om dit offer te brengen?

Zeer zeker, want een priester en een offer zijn niet te scheiden. Zonder een priester kon er geen offer zijn, dat aangenaam was en zou dus ook de zonde niet weggenomen kunnen worden.

25. Wie was de Priester?

Daar Christus zelf zowel offer als altaar was, kon niemand anders dan Hijzelf de Priester zijn.

26. Offerde Christus Zich werkelijk en eigenlijk als offer, niet alleen ten goede voor ons, maar ook in onze plaats?

Ja, dit blijkt uit al die Schriftplaatsen, waar van Christus gezegd wordt, dat Hij onze zonden gedragen heeft, voor ons gestorven is, en ons verlost heeft door Zijn bloed.

27. Hoe vaak offerde Christus Zich als een offer?

Eénmaal: "Christus eenmaal geofferd zijnde om veler zonden weg te nemen".

28. Waarom kon dit offer niet herhaald worden?

Omdat de straf der wet was: eenmaal sterven; zo was, vanwege de oneindige waardigheid van Hem, Die leed, éénmaal lijden tot de dood de volkomen betaling van die straf.

29. Waartoe was het, dat Christus Zich éénmaal ten offer bracht?

Om aan de Goddelijke rechtvaardigheid te voldoen.

30. Was voldoening aan de rechtvaardigheid van God absoluut noodzakelijk?

Ja, daar God in Zijn welbehagen voornam sommigen zalig te maken, was het absoluut noodzakelijk, dat dit gedaan zou worden in overeenstemming met de eer van Zijn rechtvaardigheid.

31. Wat eiste de eer van Zijn rechtvaardigheid ter voldoening?

Dat de vloek van de gebroken wet volkomen uitgevoerd zou worden, óf over de zondaren zelf, of over een passende Plaatsvervanger.

32. Wat zou er het gevolg van geweest zijn, als de vloek over de zondaren zelf gebracht zou worden?

Het vuur der Goddelijke toom zou eeuwig op hen gebrand hebben en toch zou aan de wrekende gerechtigheid niet voldaan zijn.

33. Waarom zou de wrekende gerechtigheid nooit voldaan zijn?

Omdat ze niet alleen eindige schepselen zijn, wier hoogste lijden en uitgezochtste pijnigingen nooit een voldoende vergelding konden zijn voor de geschonden eer van een oneindige God, maar ze zijn ook zóndige schepselen, die nog steeds zondig gebleven zouden zijn, zelfs onder hun eeuwig lijden.

34. Hoe kan er voldoening van Christus geëist worden, daar Hij volmaakt heilig en onschuldig was?

Hij stelde Zich vrijwillig in de plaats van zondaren, hun zonden werden Hem toegerekend, Hij had volkomen macht om over Zijn eigen leven te beschikken, en daarom was het hoogst rechtvaardig de volle betaling voor Hem te eisen.

35. Heeft Christus geheel en al aan de Goddelijke rechtvaardigheid voldaan?

Ja, Zijn offerande en slachtoffer waren "Gode tot een welriekende reuk", of "een lieflijke reuk" zoals van Noachs offer, dat een voorbeeld was van Christus' offer, gezegd wordt.

36. Waarom wordt Zijn offer een welriekende reuk of een reuk der rust genoemd?

Omdat ze de afschuwelijke reuk, die uit de zonde opsteeg geheel verdreef en omdat God ten volle rusten kon van de wrekende gerechtigheid en toom.

37. Hoe bewijst ge, dat Christus volkomen voldaan heeft aan de rechtvaardigheid van God?

Hij zeide: "Het is volbracht", en ook Zijn opstanding uit de doden bewijst, dat dit werkelijk waar was.

38. Voor wie heeft Christus aan de rechtvaardigheid van God voldaan?

Alleen voor de uitverkorenen, en niet voor alle mensen.

39. Waaruit blijkt, dat Christus alleen voldaan heeft voor de uitverkorenen en niet voor alle mensen?

De voldoening en voorspraak van Christus strekken zich beide even ver uit, zodat de één niet verder reikt dan de ander; en Hij verklaart uitdrukkelijk, dat Hij alleen voor de uitverkorenen bidt en niet voor de gehele wereld, "Ik bid niet voor de wereld, maar voor hen, die Gij Mij gegeven hebt".

40. Wat is het gezegende gevolg en de gezegende vrucht van Christus' volmaakte voldoening aan Gods gerechtigheid?

Zij is onze verzoening met God.

41. Hoe verzoent de voldoening van Christus ons met God?

Zij laat de liefde van God zien, die zo'n rantsoen voor ons bezorgde en deze liefde, verstaan door het geloof, doodt de natuurlijke vijandschap tegen God.

42. Wanneer worden de uitverkorenen dadelijk verzoend met God?

Als ze, op een dag van Zijn heikracht, besluiten tot Jezus de Middelaar van het nieuwe verbond en tot het bloed der besprenging te komen.

43. Waarom wordt het bloed van Jezus genoemd "het bloed der besprenging"?

Om het vergieten van Zijn bloed en de toepassing daarvan te onderscheiden, en om de noodzakelijkheid van beide zaken tot verzoening en vergeving aan te wijzen.

44. Hoe kunnen we weten, dat we met God verzoend zijn?

Als we dood zijn aan de wet als een verbond, en als we tevreden zijn eeuwig schuldig te blijven aan rijke en soevereine genade.

45. Wat kunnen we leren uit het eerste deel van Christus' priesterlijke ambt, namelijk Zijn voldoening voor de zonde?

De uiterste schandelijkheid van de zonde, de oneindige liefde van God, en de noodzaak in deze voldoening te delen.

46. Wat is het tweede deel van Christus' priesterlijk ambt?

Het is Zijn voortdurende voorbede voor ons.

47. Had Christus' voorbede een plaats bij het sluiten van het nieuwe verbond?

Neen, de liefde en genade van God bewoog God geheel vrijwillig tot het sluiten van een Nieuw Verbond.

48. Kon de breuk tussen God en zondaren alleen door een voorbede geheeld worden?

Neen, rechtvaardigheid kon niet voldaan worden door pleiten, of er moest een losprijs betaald zijn.

49. Tot welk deel van het verbond behoort Christus' voorbede dan?

Zoals Zijn offeren oorspronkelijk zijn plaats had in het sluiten van het verbond en de vervulling van de voorwaarde daarvan, zo heeft Zijn voorbede haar plaats in de bediening van het verbond en in het vervullen van de beloften daarvan.

50. Welke behoefte was er aan een Voorspraak of Pleitbezorger bij de Vader, daar toch de Vader Zelf ons liefheeft?

Deze, dat steeds, als dat nodig is, het geestelijk zaad van Christus de gezegende vruchten en uitwerkingen van de eeuwig-blijvende liefde van de Vader mag ontvangen, door Christus' gehoorzaamheid tot de dood als het heerlijke kanaal daarvan.

51. Wat is de aard van Christus' voorspraak?

Ze is Zijn willen, dat de verdienste van Zijn offer toegepast wordt aan allen in wier plaats Hij stierf, overeenkomstig de wijze, die in het verbond ten gunste van hen bepaald werd. "Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt".

52. Op wie heeft Zijn voorbede betrekking?

Alleen op hen, die Hij als de tweede Adam bij de onderhandeling in eeuwigheid vertegenwoordigde.

53. Is Zijn voorbede altijd voor hen van betekenis?

Ja, zeer zeker, want dit getuigt Hij zelf, als Hij tot Zijn Vader zegt: "Ik wist, dat Gij Mij altijd hoort".

54. Wat is de eerste vrucht van Christus' voorbede voor de Zijnen?

Deze, dat Hij bewerkt, dat zij op de vastgestelde tijd daadwerkelijk gebracht worden in een verbondsverhouding van vrede en gunst met God.

55. Vanwaar komt het, dat de voorbede van Christus vrede verwerft tussen hemel en aarde?

Omdat Hij dat voor hen verwierf door het bloed van Zijn offer, en op grond daarvan werd het Hem beloofd.

56. Wat doet Hij door Zijn voorspraak, nadat Hij ze in een verbondsbetrekking gebracht heeft?

Hij verschijnt voor hen en neemt in hun naam bezit van de hemel en alle andere zegeningen, waarop zij, omdat zij in het verbond zijn, recht hebben.

57. Als Hij de uitverkorenen in een staat van vrede gebracht heeft, laat Hij het dan aan henzelf over die vrede te bewaren?

Neen, als dat het geval zou zijn, zouden zij spoedig verloren gaan, maar Hij voorkomt door Zijn voorspraak altijd een breuk tussen de hemel en hen: "Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude".

58. Hoe onderhoudt Hij de vrede tussen de hemel en hen?

Hij beantwoordt op grond van Zijn voldoening voor hen alle beschuldigingen tegen hen en neemt alle geschillen over, die ontstaan tussen hen en God, met Wie ze in een verbond gekomen zijn.

59. Zijn de heiligen op aarde, daar ze zondig zijn, wel in staat om in de tegenwoordigheid van de Koning te verschijnen?

Ja, maar de heerlijke Advocaat leidt hen binnen en verschaft hen door Zijn invloed aan het Hof toegang, want door Hem hebben wij de toegang door één Geest tot de Vader.

60. Hoe zijn hun gebeden Gode aangenaam, terwijl er zoveel gebreken aan kleven?

Hun gebeden in geloof gedaan, hoewel ze vol overblijfselen der verdorvenheid zijn, worden toch door de wierook van Zijn verdienste in de hemel aangenomen en genadig beantwoord.

61. Wat is de laatste vrucht van Zijn uitverkorenen, die genade werden gebracht?

Deze, dat zij ter bestemder melen en dat hun staat van duurt.

62. Is volgens Ps. 110 : 4 Christus niet een Priester in der eeuwigheid?

Hij is niet in eeuwigheid een Zich offerende Priester "want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd warden", maar Hij is tot in eeuwigheid een voorbiddende Priester, "alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden".

63. Waar bidt Hij tot in eeuwigheid om voor Zijn uitverkorenen?

Om de eeuwige voortduur van hun zalige staat.

64. Wat is er de grond van, dat Hij de eeuwige voortduur van hun zalige staat wil?

Hij doet het op grond van de eeuwige verlossing, die Hij voor hen verkregen heeft door Zichzelf op deze aarde te offeren.

65. Wat is dan de altijd blijvende waarborg, die de heiligen in de hemel hebben voor de onafgebroken voortduur van hun zaligheid?

Dat de oneindige verdienste van Christus' offer eeuwig aan God zal voorgesteld worden in de hemel zelf, waar Hij zonder ophouden voor hen in de tegenwoordigheid van God verschijnt.

66. Hoe zal de zaligheid, die uit de verdienste van Christus' offer voortvloeit, door Hem aan de heiligen in de hemel mee-gedeeld worden?

Zij zal hun door Hem meegedeeld worden als hun Profeet en hun Koning.

67. Zullen deze ambten niet neergelegd worden in de hemel?

Neen, want zoals Hij "Priester in eeuwigheid" is, zo zal "van Zijn Koninkrijk geen einde zijn", en het Lam zal de kaars zijn van de hemelse stad.

68. Hoe zal in de hemel voor eeuwig de gemeenschap van de heiligen met God onderhouden worden?

Nog steeds in en door de Middelaar; op een wijze, die overeenkomt met hun staat der volmaaktheid: "Het Lam dat in het midden van de troon is, zal hen weiden en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren".

69. Wat is het verschil tussen de voorbede van Christus en de voorbede van de Geest?

Christus doet Zijn voorbede buiten ons, door de verdienste van Zijn verzoening voor ons voor te stellen, maar de Geest doet Zijn voorbede in ons door de belofte ons in herinnering te brengen, en door ons bekwaam te maken vrijmoedig tot een getrouwe God te gaan om te doen, zoals Hij gezegd heeft en Hem niet te laten gaan, tenzij Hij ons zegent.

70. Zijn er behalve Christus nog andere voorbidders voor ons in de hemel?

Geen enkele, want er is slechts "één Middelaar Gods en der mensen, de mens Christus Jezus". Hij, Die de enige Voorspraak bij de Vader is, is Jezus Christus de Rechtvaardige.

71. Mogen wij heiligen of engelen aanroepen om voor ons voor te bidden, zoals de Roomsden doen?

Zeker niet; dit zou grove afgoderij zijn, bovendien hebben ze geen verdienste om op te pleiten, ook kennen ze onze toestand en onze noden niet.

72. Wat kunnen we leren uit de voorbede van Christus?

Dat, hoewel de gelovige niets heeft om te betalen tot het voeren van zijn proces in het hof des hemels, het toch onmogelijk is dat het verkeerd kan aflopen, daar de Voorspraak getrouw is, en niets anders bepleit, dan wat Hij door Zijn bloed verdiend heeft.

CHRISTUS ALS KONING

Vraag 26

Hoe oefent Christus het ambt van Koning uit?

Antwoord:

Christus oefent het ambt van Koning uit door ons aan Hem te onderwerpen, ons te regeren en te beschermen en door al Zijn en onze vijanden te bedwingen en te overwinnen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waaruit blijkt het, dat Christus Koning is?

Uit het getuigenis van Zijn Vader, en uit Zijn eigen getuigenis aangaande deze zaak.

2. Wanneer werd Hij tot dit koningschap beschikt?

Hij was "van eeuwigheid af gezalfd geweest".

3. Wanneer werd Hij in het openbaar als Koning uitgeroepen?

Bij Zijn geboorte, en bij Zijn dood.

4. Oefende Hij in werkelijkheid Zijn koninklijke macht al niet uit vóór die tijd?

Ja, Hij begon Zijn koninklijke macht uit te oefenen direct na de eerste belofte, dat Hij de kop der slang zou vermorzelen.

5. Wanneer werd Hij plechtig bevestigd in Zijn koninklijk ambt?

Toen Hij ten hemel voer en Zich neerzette aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen".

6. Waar staat de troon van deze grote Vorst?

De troon van Zijn heerlijkheid is in de hemel. De troon van Zijn genade in de kerk, en de troon van Zijn oordeel zal in de wolken opgericht worden bij Zijn tweede komst.

7. Welke scepter zwaait Hij?

Een tweevoudige scepter: één waardoor Hij onderdanen ver-gadert en regeert, en één waardoor Hij Zijn vijanden verpletteren zal en in stukken zal slaan als een pottenbakkersvat.

8. Door welke scepter vergadert en regeert Christus Zijn onderdanen?

Door het Evangelie van de genade Gods, gepaard met de kracht van Zijn Geest, dat daarom "de scepter Zijner sterkte" genoemd wordt.

9. Wat is de ijzeren scepter waardoor Hij Zijn vijanden verplettert?

Het is de sterkte van Zijn toorn, die geen eindig schepsel ten volle kan leren kennen.

10. Welke legers beveelt en leidt deze Koning?

Zijn Naam is "Heere der heirscharen" en al de legerscharen in de hemel, hetzij heiligen of engelen, volgen Hem op witte paarden.

11. Over welke andere legers voert Hij het bevel?

De duivelen in de hel voeren Zijn wraak uit tegen de goddelozen in de wereld, die Hem niet over hen willen laten regeren, ja, Hij kan legers van kikvorsen, luizen, sprinkhanen oproepen om Zijn twist te twisten, zoals bij de plagen in Egypte.

12. Welke hulde wordt aan deze machtige Koning gebracht?

Hem wordt de voortdurende hulde van lof, eer en heerlijkheid gebracht door de heiligen in de strijdende kerk, en door de heiligen en engelen in de triomf erende kerk.

13. Krijgt Hij ook hulde van Zijn vijanden?

Ja, want de grimmigheid van de mens zal Hem loffelijk maken op deze aarde, en Hij zal in hun eeuwige verwoesting hierna tekenen tot lof van Zijn rechtvaardigheid oprichten.

14. Wie zijn de gezanten van deze Koning?

Hij heeft soms engelen gebruikt voor sommige bijzondere opdrachten, maar omdat zij zondige mensen kunnen verschrikken, gebruikt Hij gewoonlijk mensen van gelijke beweging als zij, vooral dienaren van het evangelie, die Hij tot dat ambt roept.

15. Mag iemand uit zichzelf het ambt van gezant van Christus op zich nemen?

Niemand kan wettig "die eer zichzelf aannemen, maar die van God geroepen wordt, gelijk als Aäron".

16. Hoe moeten wij denken over hen, die zich de bediening van het Woord toeëigenen zónder een Goddelijke roeping?

Christus verklaart, dat ze dieven en moordenaars zijn of op z'n best maar huurlingen, dat zij het volk geen enkel nut zullen doen, omdat Hij ze nooit gezonden heeft, en dat de leiders en zij, die door hen geleid worden, beiden in de gracht zullen vallen

17. Welk karakter heeft Christus' koninkrijk?

Een tweevoudig karakter: Zijn wezenlijk koninkrijk en Zijn Middelaarskoninkrijk.

18. Wat is Zijn wezenlijk koninkrijk?

Het is die absolute en opperste macht, die Hij als God, gelijk met de Vader wezenlijk en natuurlijk heeft over alle schepselen in hemel en op aarde: "Zijn koninkrijk heerst over alles".

19. Wat is Zijn Middelaarskoninkrijk?

Het is die soevereine macht en dat gezag in en over de kerk, die Hem als Middelaar gegeven is.

20. Wat is de aard van Zijn Middelaarskoninkrijk?

Het is geheel geestelijk en niet van deze wereld.

21. Ontvangt de burgerlijke overheid dan haar ambt niet van Christus als Middelaar?

Neen, maar van Hem als de Goddelijke Schepper, anders zou-den alle burgerlijke overheidspersonen, zowel heidenen als christenen, dienaren der kerk zijn.

22. Wat zijn de werkzaamheden van Christus' koninklijke macht?

Zij hebben betrekking óf op Zijn uitverkoren volk, óf op Zijn en hun vijanden.

23. Wat zijn de werkzaamheden van Zijn koninklijke bediening, betreffende Zijn uitverkoren volk?

Hij onderwerpt het aan Zichzelf, Hij regeert het, en Hij beschermt het.

24. Hoe onderwerpt Christus Zijn uitverkoren volk aan Zichzelf?

Hij bestuurt door de kracht van Zijn Geest het Woord zó, dat Hij hun natuurlijke afkeer en hardnekkigheid overwint, en Hij maakt ze gewillig een Zaligmaker te omhelzen en wel een grote, algenoegzame Zaligmaker, die in het Evangelie om niet aangeboden wordt.

25. In welke toestand vindt Hij Zijn uitverkorenen, als Hij ze aan Zich gaat onderwerpen?

Hij vindt ze als "gevangenen", als "gevangenen des machtigen".

26. Hoe maakt Hij hun banden los?

Hij past door Zijn Geest hun Zijn gehele voldoening toe, waardoor aan alle eisen van de wet en van de gerechtigheid ten volle genoeg gedaan wordt.

27. Wat is er het gevolg van, dat de toepassing van de voldoening van Christus door de Geest aan de eisen der wet en der gerechtigheid genoeg doet?

Omdat de wet voldaan is, wordt de kracht der zonde gebroken en wordt daarom ook de prikkel van de dood weggenomen.

28. Wat volgt erop, dat de prikkel van de dood is weggenomen?

De satan verliest zijn macht over hen en als die gebroken is, kan de tegenwoordige boze wereld, die satans koninkrijk is, hen niet langer in haar macht houden.

29. Wat gebeurt er met hen, als ze getrokken worden uit de wereld, die in het boze ligt?

Op hetzelfde ogenblik, dat zij van de macht der duisternis verlost worden, worden zij overgebracht in het koninkrijk van Gods geliefde Zoon.

30. Zijn ze niet meer in de wereld na deze zalige verandering?

Al zijn ze nog in de wereld, ze zijn toch niet van de wereld, maar ware en levende lidmaten van Christus' onzichtbare koninkrijk en daarom richt de haat van de wereld zich op hen.

31. Als Christus als Koning zondaren aan Zich heeft onderworpen, welk onderdeel van Zijn koninklijk ambt oefent Hij dan over hen uit?

Hij regeert en leidt ze, daarom heet Hij: "Heerser in Israël", "de Leidsman".

32. Brengt de regering van Christus Zijn volk er toe dat het zich niet meer aan de overheden op aarde onderwerpt?

In geen geval: Hij betaalde Zelf schatting, en heeft uitdrukkelijk bevolen, dat alle ziel de machten over haar gesteld onderworpen moet zijn, omdat er geen macht is dan van God en de machten, die er zijn, van God verordineerd zijn.

33. In welke zaken moeten Christus' onderdanen de machten der aarde gehoorzamen?

In alles, dat niet verboden is door de wet van God; wanneer echter de geboden der mensen tegen de geboden van God ingaan, moet men "Gode meer gehoorzaam zijn dan de mensen".

34. Hoe regeert deze heerlijke Koning Zijn onderdanen?

Door hen wetten te geven, en door hen onder de tucht van Zijn koninkrijk te stellen.

35. Wat zijn de wetten van Christus' koninkrijk?

Zij zijn niet anders dan de wet der tien geboden, oorspronkelijk aan Adam gegeven bij zijn schepping en later vanaf de berg Sinai bekend gemaakt.

36. Hoe verzacht Christus deze wet voor Zijn onderdanen?

Daar Hij de wet als een verbond vervuld heeft, geeft Hij ze aan Zijn ware onderdanen als een regel des levens om gehoorzaam te worden in de kracht van die genade, die zeker is toegezegd in de belofte.

37. Geeft Hij ook loon op de gehoorzaamheid van Zijn ware onderdanen?

Ja, in het houden van Zijn geboden is grote loon.

38. Wat is dit loon?

Zijn bijzondere vertroosting en bewijzen van Zijn liefde, die Hij schenkt om op te wekken tot die heilige en tere wandel, die de vrucht van het geloof is.

39. Waarom worden deze vertroosting en bewijzen "loon" genoemd?

Omdat ze als een voorrecht gegeven worden aan een gelovige, die oprecht wandelt.

40. Is dit de orde van het nieuwe verbond, dat de plicht voor de voorrechten zou gaan?

Neen, de zaak is aldus gelegen: het leidende voorrecht is de levendmakende Geest, dan volgt de plicht en de plicht in geloof gedaan, wordt gevolgd door verdere voorrechten, totdat de voorrechten en de plicht beide tot volmaaktheid komen in de hemel en niet meer van elkaar onderscheiden kunnen worden.

41. Wat is de tucht in het koninkrijk van Christus?

De vaderlijke kastijding, die, daar ze nodig is voor het welzijn van Zijn ware onderdanen, hen verzekerd is in de belofte.

42. Tot welke belofte van het verbond behoort de Vaderlijke kastijding?

Tot de belofte van heiligmaking, daar ze een middel is, dat ingesteld is om de heiligheid in hen te bevorderen.

43. Welke andere werkzaamheid van koninklijke macht verricht Christus omtrent Zijn onderdanen, behalve dat Hij ze aan, Zich onderwerpt en over hen regeert?

Hij beschermt, verdedigt hen ook: "Want ons schild is van de Heere".

44. Tegen wie beschermt Hij ze?

Tegen al hun vijanden: de zonde, satan, de wereld en de dood.

45. Wie zijn hun ergste vijanden?

De overblijfselen der verdorvenheid in hen, die gedurende dit leven niet weggenomen worden, maar blijven tot hun oefening en beproeving.

46. Hoe beschermt Hij ze tegen deze vijanden in hen?

Door in hen de vonk van heilig vuur brandende te houden, temidden van een oceaan van verdorvenheid en er voor te zorgen, dat dit nieuwe beginsel strijd voert tegen die verdorvenheid, totdat ze geheel verdwenen is.

47. Wat zijn de werkzaamheden van Christus' koninklijk ambt, wat betreft de vijanden van Zijn volk?

Hen in bedwang te houden en te overwinnen: "Hij moet als Koning heersen, totdat Hij al de vijanden onder Zijn voeten zal gelegd hebben".

48. Hoe komt het, dat deze heerlijke Koning en Zijn onderdanen dezelfde vijanden hebben?

Hij en zij vormen dat ene lichaam, waarvan Hij het Hoofd is en zij de leden zijn, en daarom kunnen zij niet anders dan dezelfde vrienden en vijanden hebben.

49. Wat betekent het, dat Christus Zijn vijanden en die van Zijn volk in bedwang houdt?

Hij heerst over hen en doet hun goddeloze doeleinden mislukken. Hij stelt een perk aan hun toorn en ontvangt daaruit heerlijkheid voor zichzelf.

50. In welk opzicht bedwingt Hij hen?

Hij bedwingt hen door Zijn macht, wat betreft de aard, de trap en de duur van al hun ondernemingen tegen en aanvallen op Zijn volk.

51. Wat houdt het in, dat Christus al Zijn vijanden en die van Zijn volk overwint?

Hij neemt hun macht weg, zodat zij Zijn kleinen, wat betreft hun geestelijke staat niet in het minst schade kunnen doen.

52. Hoe overwint Hij ze?

Hij heeft hen reeds in Zijn dood overwonnen in Zijn eigen Persoon als het Hoofd van het nieuwe verbond door de overwinning, die Hij over hen behaalde, en Hij overwint hen dagelijks in Zijn leden, als Hij deze door het geloof in staat stelt, hun voet op de nek van hun overwonnen vijanden te zetten.

53. Wat kunnen wij leren uit het feit, dat Christus Zijn koninklijk ambt uitoefent?

Dat de gelovigen, al verkeren ze in deze wereld in midden van hun vijanden "als lammeren in midden van de wolven", toch door deze machtige Koning als de Doorbreker, Die voor hen heen gaat, meer dan overwinnaars zullen zijn door Hem, Die hen heeft liefgehad.

DE VERNEDERING VAN CHRISTUS

Vraag 27

Waarin bestaat de vernedering van Christus?

Antwoord:

Christus' vernedering bestaat in Zijn geboorte en dat in een lage staat, geworden onder de wet, terwijl Hij de ellenden van dit leven onderging, de toorn Gods droeg en de vervloekte dood van het kruis stierf, begraven werd en voor een tijd onder de macht van de dood bleef.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat ge onder Christus' vernedering in het algemeen?

Dit, dat Hij zo diep is afgedaald, dat Hij het aanvaardde, dat de heerlijkheid, die Hij bij de Vader had, "eer de wereld was", een tijdlang bedekt werd door hier beneden op deze aarde te komen, om te worden "een Man van smarten en verzocht in krankheid".

2. Was Christus' vernedering geheel vrijwillig?

Ze was geheel en al vrijwillig, want van eeuwigheid was Hij "spelende in de wereld Zijns aardrijks" en Zijn "vermakingen waren met de mensenkinderen".

3. Wat was de oorsprong en bron van Christus' vernedering?

Niets dan Zijn eigen en Zijns Vaders onverdiende liefde voor het verloren menselijk geslacht.

4. Wat zijn de verschillende trappen van Christus' vernedering?

Die, welke betreffen Zijn ontvangenis en geboorte, Zijn leven en dood en hetgeen Hem na Zijn dood en tot Zijn opstanding overkwam.

5. Waarin bestond de vernedering van Christus bij Zijn ontvangenis en geboorte?

Daarin, dat Hij, Die van alle eeuwigheid de Zoon van God was, in de boezem van de Vader, in de volheid des tijds, de Zoon des mensen wilde worden, geworden uit een vrouw en in een zeer lage staat uit haar geboren.

6. Wat was de lage staat, waarin Hij werd geboren?

Hij werd geboren uit een arme vrouw, hoewel ze van koninklijke afkomst was; in Bethlehem, een onbetekenende plaats en werd daar in een kribbe gelegd, "omdat er voor hen geen plaats was in de herberg".

7. Waarom is het geslachtsregister en de afkomst van Christus naar het vlees zo nauwkeurig door de evangelisten beschreven?

Om duidelijk te doen uitkomen, dat Hij trouw gebleven was aan de belofte, die Hij eens aan Abraham, en David gegeven had, dat de Messias uit hun zaad zou voortkomen.

8. Waarom werd Christus in zo'n lage staat geboren?

Hij boog zo laag, opdat Hij zondaren zou opheffen uit "een ruisende kuil" en "modderig slijk", waarin zij verzonken waren.

9. Welk gebruik behoren wij te maken van de vleeswording en geboorte van Christus onder zulke omstandigheden, die buitengewoon vernederend waren?

Wij behoren de genade van onze Heere Jezus Christus te bewonderen, dat Hij om onzentwil arm is geworden, daar Hij rijk was, opdat wij door Zijn armoede rijk zouden worden, en opdat wij, door het geloof, aanspraak op onze betrekking tot Hem als onze Nabestaande zouden maken, zeggende: "Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven".

10. Hoe vernederde Christus Zich in Zijn leven?

Hij is geworden onder de wet, was onderworpen aan de ellenden van dit leven en aan de toom van God.

11. Onder welke wet kwam Christus als onze Borg?

Hoewel Hij alle Goddelijke instellingen, zowel ceremoniële als burgerlijke, gehoorzaamde, was het toch eigenlijk de zedelijke wet, waaronder Hij Zich als onze Borg stelde.

12. Waaruit blijkt, dat Hij onder de zedelijke wet kwam?

Omdat dit de wet was, die aan Adam bij diens schepping gegeven is en daarna, toen hij in het paradijs gesteld werd, vervat is in de vorm van een verbond der werken; door het verbreken van deze wet als een verbond werden alle mensen onder de vloek gebracht.

13. Werd Christus onder de zedelijke wet gesteld als een verbond der werken of als een regel des levens?

Hij werd eronder gesteld als onder een verbond der werken, dat volmaakte gehoorzaamheid als een voorwaarde des levens en een volkomen voldoening vanwege de overtreding van de mens eiste.

14. Hoe bewijst ge dit?

Uit Galaten 4 : "God heeft Zijn Zoon uitgezonden.... geworden onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou", waaruit duidelijk blijkt, dat het Christus betaamde in dezelfde zin onder de wet te komen, waarin Zijn geestelijk zaad, dat Hij kwam verlossen, verkeerde en daar zij eronder waren als een verbond, kwam Hij er eveneens onder als een verbond, opdat Hij ze van haar vloek verlossen zou.

15. *Waarom zou het ongerijmd zijn te beweren, dat Christus onder de wet geworden was als een regel en niet als een verbond?*

Het zou aan het gezegde van de apostel in Gal. 4 : 4-5 de betekenis geven, dat Christus onder de wet geworden was als een regel om hen, die onder de wet als regel waren, te verlossen van alle onderwerping en gehoorzaamheid aan de wet, hetgeen de ziel van het Antinomianisme is en geheel in strijd is met het grote doel van Christus' komst in de wereld, namelijk niet om de wet te ontbinden, maar om die te vervullen.

16. *Waarom wordt het een deel van Christus' vernedering genoemd, dat Hij onder de wet geworden is?*

Omdat het de verbazingwekkendste neerbuigende goedheid in de grote Heere en Wetgever van hemel en aarde was, onderworpen te worden aan Zijn eigen wet en dat tot dit doel, dat Hij ze zou vervullen in de plaats van hen, die de wet overtraden en zich haar straf op de hals gehaald hadden.

17. *Wat kunnen wij eruit leren, dat Christus onder de wet geworden is?*

Wij leren eruit kennen, de ellende der zondaren buiten Christus, die zich in eigen persoon voor God zullen moeten verantwoorden, zowel voor de schuld van hun ongehoorzaamheid als voor de straf, en de zaligheid der gelovigen, die bevrijd zijn van alle schuld, omdat Christus in hun plaats onder de wet geworden is.

18. *Wat waren de ellenden van dit leven, die Christus onderging in de staat van Zijn vernedering?*

Hij nam tegelijk met onze natuur, al de niet zondige zwakheden daarvan aan, zoals honger, dorst, vermoeidheid, droefheid en dergelijke, Hij onderwierp zich aan armoede en gebrek, en verdroeg ook de aanvallen en verzoekingingen van de satan, met het tegenspreken, de smaad en vervolging van een goddeloze wereld.

19. *Waarom onderging Hij dit alles?*

Opdat Hij de prikkel uit al de verdrukkingen van Zijn volk zou wegnemen, en medelijden met hen zou hebben in hun benauwdheden.

20. *Waren dit de grootste ellenden, die Hij in dit leven onderging?*

Neen, Hij droeg ook de toorn van God.

21. *Wat wil het zeggen, dat Hij de toorn van God droeg?*

Hij droeg de zwaarste bliken van Gods heilig en rechtvaardig ongenoegen over de zonde.

22. *Wat maakte het mogelijk dat de menselijke natuur van Christus de zwaarste bliken van Gods toorn kon dragen?*

De vereniging van die natuur met Zijn Goddelijk Persoon, waardoor ze onmogelijk onder het gewicht van die toorn kon bezwijken.

23. *Hoe kon Christus de toorn van God ondergaan, daar Hij toch altijd deed, wat God behaagde?*

Hij onderging ze alleen als de Borg voor Zijn uitverkoren zaad, vanwege hun zonden, die Hem toegerekend werden: De Heere heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen.

24. *Waaruit blijkt, dat Hij de toorn van God heeft ondergaan?*

Dat blijkt vooral uit Zijn zieleangst in de hof, toen Hij zei: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe"; in die tijd "werd Zijn zweet als grote druppelen bloed, die op de aarde afliepen", en ook aan het kruis, toen Hij met luide stem riep: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?".

25. *Verheugde Zich Zijn Vader niet over Hem, zelfs toen Hij Diens toorn vanwege de zonde droeg?*

Ja, zeer zeker, want ofschoon de zonde der wereld, die Hij droeg, het voorwerp van Gods oneindige haat was, was toch de heerlijke Persoon, Die Zijn toorn droeg, ook toen nog, het voorwerp van Zijn oneindige liefde: "Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen".

26. *Wat kunnen wij eruit leren, dat Christus de ellenden van dit leven en de toorn van God heeft ondergaan?*

"Dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk van God", en dat Hij met ons verzoend is betreffende alles, wat wij gedaan hebben.

27. *Hoe vernederde Christus Zich in Zijn dood?*

Hij onderging de vervloekte dood aan het kruis.

28. *Waarom wordt de dood aan het kruis een "vervloekte dood" genoemd?*

Omdat God, als getuigenis van Zijn toorn tegen de mens, die door het eten van de verboden vrucht het eerste verbond verbroken had, gezegd had: "Vervloekt is een ieder, die aan het hout hangt".

29. Welke bewijzen zijn er, dat Christus in Zijn dood een vloek voor ons geworden is?

Deze, dat er geen medelijden noch verlichting was in Zijn dood: God spaarde Hem niet, en goddeloze mensen werden als honden en stieren op Hem losgelaten.

30. Hoe geeft de Heilige Schrift ons de nameloze angst van Zijn dood te kennen?

Zij zegt ons, dat men Zijn handen en voeten doorgraven had; dat Hij uitgestort werd als water; dat al Zijn beenderen vaneen werden gescheiden; dat Zijn hart werd als was, dat smolt in het midden van Zijn ingewand; dat Zijn kracht verdroogde als een potscherf en dat Zijn tong aan Zijn gehemelte kleefde.

31. Hoe werd de dood van Christus aan het kruis afgebeeld onder het oude verbond?

Door de koperen slang, verhoogd in de woestijn: "Want gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden".

32. Werden de ziel en het lichaam van Christus bij Zijn dood aan het kruis werkelijk van elkaar gescheiden?

Ja, want Hij "roepende met grote stem, zeide: "Vader in Uw handen beveel Ik Mijn geest", en als Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest".

33. Werden ziel en lichaam of één van die beide van Zijn goddelijke Persoon gescheiden?

Neen, dat kon onmogelijk, want de vereniging van de menselijke natuur met Zijn goddelijke Persoon, is beslist niet te ontbinden, omdat "Jezus Christus, gisteren en heden Dezelfde is en in der eeuwigheid".

34. Wat kunnen wij eruit leren, dat Christus de vervloekte dood aan het kruis gestorven is?

Dat Hij "ons verlost heeft van de vloek der wet, een vloek ge-worden zijnde voor ons".

35. Hoe vernederde Christus Zich in dat, wat Hem overkwam na Zijn dood?

Hij werd begraven en bleef enige tijd onder de macht van de dood.

36. Welke eer werd aan het dode lichaam van Christus bewezen vóór het begraven werd?

Jozef van Arimathea "kocht een fijn lijnwaad", en Nikodemus bracht een "mengsel van mirre en aloë", en "zij namen dan het lichaam van Jezus en bonden dat in linnen doeken met de specerijen, gelijk de Joden de gewoonte hebben van begraven".

37. Waar begroeven zij Hem?

In "een nieuw graf, in hetwelk nog nooit iemand gelegd was".

38. Waarom bestuurde de Voorzienigheid het zo, dat Hij in een nieuw graf gelegd werd?

Opdat nooit iemand zou kunnen zeggen, dat een ander en niet Hij uit de doden is opgestaan.

39. Wat verstaat ge onder deze woorden uit de geloofsbelijdenis "nedergedaald ter helle?"

Niets anders dan Zijn nederdalen in het graf om als Gevangene onder de macht van de dood te verkeren.

40. Wat gaf aan de dood macht en heerschappij over Christus?

Het feit, dat Hij zonde voor ons gemaakt was.

41. Konden de dood en het graf hun heerschappij over Hem behouden?

Neen, want Hij heeft als Borg aan alle eisen volkomen genoeg gedaan.

42. Hoe lang bleef Hij onder de macht van de dood?

Totdat Hij op de derde dag opstond.

43. Waarom bleef Hij zo lang onder de macht van de dood?

Om te tonen dat Hij werkelijk gestorven was, wat noodzakelijk was voor het geloof.

44. Welk teken of type was er van Zijn liggen in het graf?

Het teken van Jona, de profeet, "Gelijk Jona drie dagen en drie nachten was in de buik van de walvis, also zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten zijn in het hart der aarde".

45. Zag Hij, zoals andere mensen, verderving in het graf?

Neen, daar Hij Gods Heilige was, geheel vrij van de zonde, kon Zijn lichaam geen verderving zien.

46. Wat kunnen wij eruit leren, dat Christus begraven werd en gedurende enige tijd in de macht van de dood verkeerd heeft?

Dat het voor een stervende heilige niets anders dan een troost kan zijn te bedenken, dat hij, omdat het graf de plaats was, waar de Heere gelegen heeft, zal neerliggen op hetzelfde bed en dat, zoals Jezus stierf en weer opstond, ook zij, die in Jezus ontslapen zijn, met Hem door God weer gebracht zullen worden.

Vraag 28

Waarin bestaat de verhoging van Christus?

Antwoord:

De verhoging van Christus bestaat in Zijn opstanding uit de doden op de derde dag, in Zijn hemelvaart, in Zijn zitten aan de rechterhand van God, de Vader en in Zijn wederkomst op de laatste dag om de wereld te oordelen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat ge onder de verhoging van Christus?

Niet dit, dat er enige nieuwe heerlijkheid aan Zijn goddelijke Persoon werd toegevoegd, want Zijn Godheid is absoluut onveranderlijk, maar zij is een openbaring in de menselijke natuur van dezelfde heerlijkheid, die Hij als Zoon van God van eeuwigheid bezat, maar die vanwege de menselijke natuur enige tijd verduisterd was, "En nu, verheerlijk Mij, Gij, Vader, bij Uzelf, met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was".

2. Waarom volgde de verhoging van Christus onmiddellijk op Zijn vernedering?

Omdat zij daarvan de rechtmatige beloning was: "Hij heeft Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, de dood des kruises, daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd".

3. Wat is het gevolg van Christus' verhoging voor Christus Zelf?

Dit, dat de schande van het kruis, daardoor geheel uitgewist is.

4. Wat is het doel ervan voor ons?

God wekte Hem op uit de doden en heeft Hem heerlijkheid gegeven, opdat ons geloof en onze hoop op God zouden zijn.

5. Wat zijn de onderscheidene trappen van Christus' verhoging?

Ze zijn: Zijn opstanding uit de doden, Zijn hemelvaart, Zijn zitten aan de rechterhand van God en Zijn wederkomst ten oordeel.

De opstanding

6. Wat is de eerste trap van Christus' verhoging?

Zijn opstanding uit de doden op de derde dag.

7. Op welke dag van de week viel de derde dag?

Op de eerste dag van de week, die sindsdien altijd "de dag des Heeren" genoemd wordt, en die tot het einde der wereld als de christelijke sabbat in acht genomen moet worden.

8. Hoe kan de dag van Christus' opstanding de derde dag genoemd worden, aangezien Hij daarvoor niet eens twee volle dagen in het graf gelegen heeft?

Het is gebruikelijk in de Schrift de gehele dag aan te duiden naar de opmerkelijke gebeurtenis, die op enig uur daarvan geschiedt; zo is Christus gekruisigd en begraven op de avond vóór de Joodse sabbat en vroeg in de morgen daarna opgestaan; daarom wordt gezegd dat Hij weer opstond op de derde dag, naar de Schriften.

9. Hoe kan de waarheid van Christus' opstanding bewezen worden?

Zij is van te voren afgeschaduwd en voorzeggd en zij is bevestigd door betrouwbare getuigen en onfeilbare bewijzen.

10. Hoe werd de opstanding van Christus van tevoren afgeschaduwd?

Abraham ontving Izak uit de doden als een beeld van Christus' opstanding.

11. Was Zijn opstanding in het oude testament voorzeggd?

De apostel Paulus verklaart dit uitdrukkelijk, "De belofte", zegt hij, "die tot de vaderen geschied is, heeft God vervuld aan ons, hun kinderen, als Hij Jezus verwekt heeft, gelijk ook in de tweede psalm geschreven staat: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd en dat Hij Hem uit de doden heeft opgewekt... heeft Hij aldus gezegd: Ik zal U geven de gewisse weldadigheden van David, waarom Hij ook in een andere psalm zegt: Gij zult niet toelaten dat Uw Heilige de verderving zie.

12. Heeft Christus Zelf Zijn opstanding niet voorgezegd, eer Hij stierf?

Ja, want Hij heeft gezegd: "Breekt deze tempel en in drie dagen zal Ik dezelve oprichten. Hij zeide dit van de tempel van Zijn lichaam". En Hij zeide tegen Zijn discipelen vóór Zijn sterven, dat zij Hem na Zijn opstanding in Galilea zouden ontmoeten: "Nadat Ik zal opgestaan zijn, zal Ik u voorgaan naar Galilea".

13. Door wie werd van de opstanding van Christus getuigd?

Door de engelen, de discipelen en vele anderen, die Hem, nadat Hij was opgestaan, levend zagen.

14. Welk getuigenis gaven de engelen van Zijn opstanding?

Zij zeiden tot de vrouwen, die naar het graf kwamen: "Hij is hier niet, want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft".

15. Hoe getuigden de discipelen van de waarheid van Zijn opstanding?

Zij verklaarden éénparig, dat God Hem de derde dag opgewekt had en gegeven had, dat Hij openbaar zou worden "niet al den volke, maar de getuigen, die van God te voren verkoren waren, ons namelijk, die met Hem gegeten en gedronken hebben, nadat Hij uit de doden opgestaan was".

16. Bevestigde Christus de waarheid van Zijn opstanding door herhaalde lichamelijke verschijningen erna?

Ja, want op dezelfde dag, waarop Hij opstond, verscheen Hij eerst aan Maria Magdalena, daarop verscheen Hij aan haar in gezelschap van de andere Maria, ater openbaarde Hij Zich aan de twee discipelen, die naar Emmaüs gingen, toen aan Simon Petrus alleen, en op diezelfde dag 's avonds, op de eerste dag der week, verscheen Hij aan de discipelen, behalve Thomas, acht dagen daarna verscheen Hij aan alle apostelen, toen Thomas bij hen was, na dezen openbaarde Jezus Zich weer aan de discipelen, aan de zee van Tiberias, dan lezen we van Zijn verschijningen aan de elf discipelen op een berg in Galilea, deze keer werd Hij waarschijnlijk gezien door meer dan vijfhonderd broeders tegelijk, daarna is Hij gezien van Jakobus en tenslotte verscheen Hij op de dag van Zijn hemelvaart aan alle discipelen op de Olijfberg.

17. Hoe lang vertoonde Christus Zich levend aan Zijn discipelen na Zijn opstanding?

Veertig dagen.

18. Waarom bleef Hij zo lang bij hen?

Opdat zij, door Zijn herhaalde verschijningen en Zijn vertrouwelijke omgang met hen, ten volle overtuigd zouden worden van de waarheid van Zijn opstanding, en opdat zij onderwezen zouden worden in de aard van Zijn Koninkrijk en Zijn regering daarvan.

19. Hoe kunnen wij er zeker van zijn, dat het getuigenis van de discipelen, die getuigen waren van de opstanding van Christus, een onfeilbaar bewijs ervan is?

Omdat zij van Zijn opstanding getuigden als een zaak, die zij zeker en persoonlijk kenden: zij getuigden er openlijk van tot een ieder, op dezelfde plaats, waar die opstanding geschied was, en dat met al de uitwendige nadelen aan het bekendmaken en verdedigen van zo'n leer verbonden, zoals slagen, gevangenis en vervolging.

20. Door Wiens kracht stond Christus uit de doden op?

Hoewel de opstanding van Christus herhaaldelijk en terecht wordt toegeschreven aan de Vader, moet toch ook, tegenover de Socinianen en andere vijanden van de Godheid van Christus gehandhaafd worden, dat Hij ook door Zijn eigen goddelijke kracht opstond.

21. Hoe kan het verder blijken, dat Hij door Zijn eigen goddelijke kracht opstond?

Hij verklaart uitdrukkelijk, dat Hij de tempel van Zijn lichaam op de derde dag zou oprichten, en dat Hij macht had Zijn leven af te leggen en het weer te nemen.

22. In welke hoedanigheid stond Hij op uit de doden?

Als Iemand, Die Zijn gehele geestelijke zaad vertegenwoordigde en als Eén, Die hun vrijspraak in Zijn hand had.

23. Waarom was Christus' opstanding noodzakelijk?

Zij was noodzakelijk met betrekking op God, met betrekking op Christus Zelf en met betrekking op ons.

24. Waarom was zij noodzakelijk met betrekking op God?

Omdat het, daar Hij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus was, noodzakelijk was, dat Hij niet de God van een dode, maar van een levende Zaligmaker zou zijn, want Hij is "niet een God der doden, maar der levenden".

25. *Waarom was de opstanding van Christus noodzakelijk met betrekking op Hemzelf?*

Omdat de rechtvaardigheid eiste, dat Hij "uit de angst (Engelse vertaling: gevangenis) en uit het gericht" zou worden weggenomen, daar Hij ten volle de schuld betaald had en dat Hij, daar Hij door Zijn dood een Koninkrijk kocht, weer op zou staan om het in bezit te nemen.

26. *Waarom was zij noodzakelijk met betrekking op ons?*

Omdat ons geloof, als Christus niet opgestaan zou zijn, vergeefs zou zijn en wij nog in onze zonden zouden zijn.

27. *Stond Christus met hetzelfde lichaam op, als dat, waarin Hij geleden heeft?*

Ja, want Hij zegt tot Thomas: "Breng uw vinger hier en zie Mijn handen en breng uw hand en steek ze in Mijn zijde en zijt niet ongelovig, maar gelovig".

28. *Met welke opvallende verschijnselen ging de opstanding van Christus gepaard?*

Een grote aardbeving, de aanwezigheid en dienst der engelen en zo'n ontzetting bij de wachters, dat zij zeer verschrikt werden "en werden als doden".

29. *Welke jammerlijke list gebruikten de overpriesters en ouderlingen om de waarheid van Zijn opstanding te loochenen?*

Zij kochten de krijgsknechten om en zeiden: "Zegt: Zijn discipelen zijn des nachts gekomen en hebben Hem gestolen, als wij sliepen".

30. *Waaruit blijkt al op het eerste gezicht de leugen van dit gefantaseerde verhaal?*

Hieruit, dat men niet kan veronderstellen, dat alle soldaten, die het graf bewaakten tegelijk geslapen zouden hebben, vooral als men let op de grote aardbeving, die het weggrollen van de steen vergezelde en op de strenge Romeinse discipline in dergelijke gevallen, en hoe konden zij, als zij werkelijk geslapen hadden, weten, dat de discipelen gekomen waren om Hem te stelen?

31. *Wat onderwijst ons de leer van Christus' opstanding?*

Dat Hij noodzakelijk een God des vredes moet zijn, Die onze Heere Jezus uit de doden heeft weer gebracht, dat de prikkel des doods is weggenomen en het graf is overwonnen, en dat Zijn opstanding een zeker pand is van de opstanding van Zijn leden op de laatste dag, daar Hij de Eersteling geworden is van hen, die ontslapen zijn.

De hemelvaart

32. *Wat is de tweede trap van Christus' verhoging?*

Zijn hemelvaart.

33. *Veronderstelt Christus' hemelvaart niet, dat Hij uit de hemel neergedaald is?*

Ja, want zo voert de apostel aan: "Nu dit: Hij is opgevaren, wat is het dan dat Hij ook eerst is neergedaald in de nederste delen der aarde?"

34. *Als gezegd wordt, dat Christus neergedaald is, betekent dit dan dat Hij een menselijke natuur uit de hemel meegebracht heeft?*

Zeer zeker niet, want de menselijke natuur is op deze aarde geworden uit een vrouw, door de overschaduwende kracht van de Heilige Geest, maar Zijn nederdaling betekent Zijn verbazingwekkende neerbuiging in het aannemen van onze natuur in de vereniging van één Persoon.

35. *Hoe wordt de hemelvaart van Christus in de Heilige Schrift uitgedrukt?*

Door Zijn weggaan, Zijn opgenomen worden in de hemel, en Zijn ingegaan zijn in het heiligdom.

36. *Met welke van Zijn twee naturen is Hij, als wij ons nauwkeurig uitdrukken, opgevaren?*

Hoewel Christus als Persoon ten hemel voer, wordt toch de hemelvaart eigenlijk toegeschreven aan Zijn menselijke natuur, daar Hij ten aanzien van Zijn goddelijke natuur, alomtegenwoordig is.

37. *Van welke plaats op aarde voer Christus ten hemel?*

Hij voer op van de Olijfberg, die vlak bij Bethanië ligt.

38. *Wat is het opmerkelijke in de omstandigheid, dat Hij van de Olijfberg opvoer?*

Op de Olijfberg lag de plaats, waar Zijn ziel tot de dood toe bedroefd was geweest, waar Hij in zo'n grote angst was, dat "Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloed, die op de aarde afliepen", en daarom wordt op diezelfde plaats Zijn hart verheugd gemaakt door een triomfantelijke ingang in die volle vreugde en eeuwige lieflijkheden, die in Gods rechterhand zijn.

39. *Waar voer Christus heen?*

Hij voer op ten hemel.

40. Wanneer voer Christus ten hemel?

Veertig dagen na Zijn opstanding.

41. Wie waren de getuigen van Zijn hemelvaart?

De elf discipelen waren daar de ooggetuigen van, want "Hij werd opgenomen, daar zij het zagen en een wolk nam Hem weg van hun ogen".

42. Wat deed Hij, toen Hij van hen scheidde?

Hij zegende hen: "En het geschiedde, als Hij hen zegende, dat Hij van hen scheidde en werd opgenomen in de hemel".

43. Wat was Zijn afscheidswoord?

"Ziet, Ik ben met ulieden, al de dagen, tot de voleinding der wereld".

44. In welke hoedanigheid voer Christus op?

Als Iemand, Die Zijn gehele mystieke lichaam vertegenwoordigde; vandaar dat Hij genoemd wordt de "Voorloper", Die voor ons ingegaan is in het binnenste van het voorhangsel.

45. Hoe voer Hij op?

Als een heerlijke Overwinnaar van zonde, satan, hel en dood, "Als Hij opgevaren is in de hoogte, heeft Hij de gevangenis gevangen genomen".

46. Wie begeleidden Hem?

Duizenden engelen, die Zijn lof uitbazuinden.

47. Welk bewijs gaf Hij uit de hemel, dat Hij waarlijk opgevaren was?

De buitengewone uitstorting van de Heilige Geest op het Pinksterfeest, enkele dagen daarna.

48. Waarom werd deze opmerkelijke uitstorting van de Geest uitgesteld tot na de hemelvaart van Christus?

Opdat Hij, door de mensen gaven te geven, Zijn milddadigheid en goedheid zou kunnen tonen na Zijn bevestiging in Zijn koninkrijk.

49. Waartoe voer Christus ten hemel?

Opdat Hij de vele woningen daar, in bezit zou nemen, en ze voor Zijn volk zou bereiden, door er de verdienste van Zijn verzoening in te brengen, en ook, om daar altijd te leven om voor hen te bidden.

50. Wat onderwijst ons de hemelvaart van Christus?

Dat Hij daar een eeuwigdurende gerechtigheid ingebracht heeft, omdat Hij tot Zijn Vader is gegaan, en dat wij zullen geloven, dat Hij wéér zal komen, om ons tot Zich te nemen, opdat wij ook zijn mogen, waar Hij is.

Het zitten van Christus aan de rechterhand van God

51. Wat is de derde trap van Christus' verhoging?

Zijn zitten aan de rechterhand van God de Vader.

52. Wat wordt met de "rechterhand" bedoeld in de Heilige Schrift?

De plaats van de grootste eer en waardigheid.

53. Wat wordt met Zijn "zitten" bedoeld?

Het houdt in rust en vrede: "Zij zullen zitten een ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom, en er zal niemand zijn, die ze verschrikke", verder ook macht en gezag: "Hij zal zitten en heersen op Zijn troon".

54. Wat moeten wij er dan onder verstaan, dat Christus aan de rechterhand van God de Vader zit?

Het rustige en vredige bezit van die onovertroffen waardigheid en volheid van macht, waarmee Hij is bekleed als de heerlijke Koning en het Hoofd van Zijn kerk.

55. Met welk doel zit Hij aan de rechterhand van de Vader?

Opdat Hij Zijn volk daar zal vertegenwoordigen en Zijn vijanden zal stellen tot een voetbank van Zijn voeten.

56. Waaruit blijkt, dat Hij Zijn volk vertegenwoordigt aan de rechterhand van God?

Omdat de Heilige Schrift zegt, dat zij "medegezet zijn in de hemel in Christus Jezus", wat alleen bedoeld kan zijn van hun zitten, zoals zij in Hem, als hun heerlijk Hoofd, vertegenwoordigd zijn.

57. Hoe worden de vijanden van Christus tot Zijn voetbank gesteld?

Door de heerlijke overwinning, die over hen behaald is, en de geweldige schaamte, schrik en verwarring, waardoor zij getroffen zullen worden.

58. Wanneer zullen Zijn vijanden tot Zijn voetbank gesteld worden?

Hij heeft reeds over hen gezegevierd aan het kruis, maar Hij zal op de laatste dag Zijn eindoverwinning duidelijk aan de gehele wereld doen zien.

59. Hoe lang zal Christus aan de rechterhand van God de Vader zitten?

Tot in alle eeuwigheid: "Uw troon, o God is eeuwig en altoos".

60. Zullen de kracht en het gezag van Christus als Middelaar aan de rechterhand van God, in de triomferende kerk in de hemel, dezelfde zijn, als in de strijdende kerk op aarde?

Wat het wezen betreft, zullen zij dezelfde zijn, maar in de uit-oefening zal er verschil zijn.

61. Waarin bestaat het wezen van Christus' gezag als Middelaar in de hemel?

In de betrekking, waarin Hij staat tot de leden van Zijn lichaam, zal Hij voor eeuwig de Koning, het Hoofd en de Man van de triomferende kerk zijn, de Fontein van alle zegeningen en zaligheid voor hen en de Band van hun eeuwige gemeenschap met God.

62. Wat is het verschil tussen de wijze waarop Hij hier Zijn middelaarsmacht uitoefent en hierna?

De uitoefening van Zijn koninklijke macht op deze aarde geschiedt door de bediening van Zijn Woord en sacramenten en door de uitoefening van de regering en tucht der kerk, maar in de hemel zullen deze niet meer gebruikt worden: "En ik zag geen tempel in dezelve, want de Heere, de almachtige God, is haar tempel, en het Lam".

63. Wat wordt er dan mee bedoeld, dat Christus liet koninkrijk aan God en de Vader zal overgeven?

De bedoeling ervan is, dat Christus, als Hij de zaligheid van Zijn kerk voltooid zal hebben, allen en een ieder van hen aan de Vader zal voorstellen: "Een gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks", zeggende: "Zie daar Ik en de kinderen, die Mij God gegeven heeft".

64. Wat wordt in de aangehaalde tekst ermee bedoeld, dat Christus alle regering, gezag en macht zal neerleggen?

Hij zal geen gelegenheid hebben om Zijn macht en gezag zodanig uit te oefenen, als Hij tevoren deed, er zullen geen uitverkorenen meer zijn, die zalig gemaakt moeten worden, en geen vijanden meer die overwonnen moeten worden.

65. In welke zin zal de Zoon ook Zelf onderworpen zijn aan Hem Die Hem alle dingen onderworpen heeft?

De Zoon, Die als Middelaar de Knecht van de Vader is in het grote werk der verlossing, zal dan onderworpen zijn aan Hem, Die Hem alle dingen onderworpen heeft in zo verre als Hij Zijn werk als Middelaar voleindigt heeft; door al de uitverkorenen tot heerlijkheid te brengen, zal Hij Zijn opdracht als Afgezant van Zijn Vader teruggeven, daar zij niet meer op de eerste wijze, namelijk door te regeren temidden van Zijn vijanden, zal uitgeoefend worden, "want Hij moet als Koning heersen, totdat Hij al de vijanden onder Zijn voeten gelegd zal hebben".

66. In welk opzicht wordt dan gezegd dat God dan alles in allen zal zijn?

In dit opzicht, dat de heerlijkheid van de Drieënige God, Vader, Zoon en Heilige Geest, dan het helderst zal vertoond worden: "Wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht".

67. Wat kunnen wij leren uit Christus' zitten aan de rechterhand van God?

Dat wij behoren te zoeken "de dingen, die boven zijn, waar Christus is" en te bedenken "de dingen, die boven zijn en niet die op de aarde zijn".

De wederkomst van Christus

68. Wat is de vierde trap van Christus' verhoging?

Zijn wederkomst op de laatste dag om de wereld te oordelen.

69. Hoe bewijst ge dat er een oordeel over allen zal zijn?

De Heilige Schrift zegt het uitdrukkelijk en de rechtvaardigheid en goedheid Gods eisen het noodzakelijk.

70. Waar wordt het uitdrukkelijk in de Heilige Schrift gezegd?

Op vele plaatsen; maar in het bijzonder: "Hij heeft een dag gesteld, op welke Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen door een Man, Die Hij daartoe geordineerd heeft".

71. Waarom eisen de rechtvaardigheid en goedheid van God, dat er een oordeel komt?

Zij eisen noodzakelijk, dat het de rechtvaardige wèl zal gaan, en de goddeloze kwalijk; dat ieder mens naar zijn werken vergolden zal worden. Als die vergelding niet in dit leven geschiedt, moet er een toekomend

oordeel zijn: "Alzo het recht is bij God verdrukking te vergelden degenen, die u verdrukken, en u, die verdrukt wordt, verkwikking met ons, in de openbaring van de Heere Jezus van de hemel".

72. Wie zal de Rechter zijn?

De Zoon des mensen, de Mens Christus Jezus.

73. Hoe zal Christus, Die God èn mens is, Rechter zijn, terwijl in Psalm 50 gezegd wordt, dat God Zelf Rechter is?

Wat het rechterlijke gezag, de rechterlijke heerschappij en de rechterlijke macht betreft, is de drieënige God, Vader, Zoon en Heilige Geest, de Rechter, maar wat de bijzondere uitoefening van die macht betreft, is Christus als de Middelaar, God èn mens, de Rechter: "De Vader heeft al het oordeel de Zoon gegeven".

74. Waarom is het oordeel over de wereld aan Christus als de Middelaar gegeven?

Omdat dit een deel is van die verhoging, die Hem, als gevolg van Zijn vrijwillige vernedering, ten deel viel.

75. Wanneer zal Christus komen om de wereld te oordelen?

Op de laatste dag.

76. Waarom wordt dit de "laatste dag" genoemd?

Omdat er daarna geen tijd meer zal zijn, dag en nacht zullen elkaar niet meer opvolgen en er zal één eeuwige dag van licht troost en vreugde zijn voor de rechtvaardigen, en één eeuwige nacht van uiterste duisternis, ellende en wee voor de goddelozen.

77. Op welke wijze zal Christus komen om de wereld te oordelen?

Op een aller heerlijkste wijze, want Hij zal komen "op de wolken des hemels met grote kracht en heerlijkheid", "in de heerlijkheid van Zijn Vader met de heilige engelen".

78. Zal de wereld naar Hem uitzien, als Hij ten oordeel komt?

Neen, Zijn komst zal een geweldige verrassing voor de wereld zijn, want "de dag des Heeren zal komen als een dief in de nacht".

79. Wat is het verschil tussen Zijn eerste en tweede komst?

In Zijn eerste komst werd Hij zonde voor ons gemaakt, al kende Hij geen zonde, maar "Hij zal voor de tweede maal verschijnen zonder zonde tot zaligheid".

80. Is de tijd van Zijn tweede komst nauwkeurig aan mensen of engelen bekend?

Neen, zij is in Gods raad bepaald, maar niet aan ons geopenbaard.

81. Wat zullen de voortekenen van Zijn tweede komst zijn?

De prediking van het Evangelie aan alle volken, de val van de Antichrist, de bekering van de Joden, en tegelijkertijd een algemeen verval van de godsdienst en een grote zorgeloosheid.

82. Wat zijn de eigenschappen van de Rechter?

Hij zal een zichtbare Rechter zijn: "Alle oog zal Hem zien", een alwetende Rechter: "Alle dingen zijn naakt en geopend voor Zijn ogen", een aller rechtvaardigste Rechter, en een almachtige Rechter, Die Zijn vonnis zal kunnen uitvoeren.

83. Wie zullen voor Hem verschijnen?

De gehele mensheid, "al de volken" genoemd en ook "de engelen, die hun eerste beginsel niet bewaard hebben".

84. Welke oproep zal aan hen gedaan worden?

"De stem des archangels met de bazuin Gods".

85. Zal er iemand zijn, die de oproep naast zich neer kan leggen?

In geen geval: allen zullen staan voor de Rechterstoel van Christus; en een ieder zal voor zichzelf rekenschap geven aan God.

86. Waar zal de troon, waarop Hij oordeelt, zich bevinden?

In de wolken, want wij lezen, van "een opgenomen worden in de wolken, de Heere tegemoet, in de lucht".

87. Door wie zullen alle mensen, groot en klein, voor de Rechter verzameld worden?

Door de engelen, die al de uitverkorenen, en ook degenen, die de ongerechtigheid doen, samen zullen vergaderen.

88. Zullen de uitverkorenen en goddelozen in één vergadering bij elkaar staan om geoordeeld te worden?

Neen, zij zullen van elkaar gescheiden worden, gelijk de herder "de schapen van de bokken scheidt".

89. Hoe zullen zij van elkaar gescheiden worden?

De uitverkorenen, die "de schapen" genoemd worden, zullen, nadat zij opgenomen zijn in de wolken, de Heere tegemoet, in de lucht, aan Zijn rechterhand gesteld worden, en de goddelozen, die de bokken zijn, worden op de aarde gelaten, aan de linkerhand van de Rechter.

90. Wat voor een scheiding zal dit zijn?

Het zal een totale en eeuwigdurende scheiding zijn; zij zullen elkaar nooit meer ontmoeten of nooit meer met elkaar verkeren.

91. Zal er enig mens zijn, die deze twee aan elkaar tegengestelde menigten enkel als toeschouwer zal zien?

Zeker niet, elke man en elke vrouw moet zijn of haar plaats in één van de twee innemen en wel in die, waartoe hij of zij behoort.

92. Wat zal bij dit proces aan de orde worden gesteld?

De werken der mensen, "want God zal ieder werk in het gericht brengen", hun woorden: "Van elk ijdel woord, dat de mensen zullen gesproken hebben, zullen zij rekenschap geven in de dag des oordeels", en hun gedachten, want Hij zal "openbaren de raadslagen der harten".

93. Waarom wordt er gezegd, dat bij deze plechtige rechtszaak de boeken geopend worden?

Niet om in enig deel van de wet of van de feiten, vergissingen te voorkomen, want de Rechter heeft een onfeilbare kennis van alle dingen, maar om te tonen, dat Zijn handelwijze in alle opzichten hoogst nauwkeurig, rechtvaardig en wel gegrond is.

94. Welke boeken zullen geopend worden en naar welke zullen de mensen geoordeeld worden?

Het boek van Gods gedachtenis of het gedenkboek, het boek van het geweten, het boek der wet, en het boek des levens.

95. Wat is Gods gedenkboek?

Het is hetzelfde als Zijn alwetendheid, waardoor Hij nauwkeurig de staat, gedachten, woorden en daden, hetzij goed, hetzij kwaad, van ieder mens kent, "Heere, Gij weet alle dingen".

96. Waartoe zal dit boek dienen?

Het zal dienen als een aanklacht tegen de goddelozen, maar voor de heiligen zal het een gedachtenis zijn aan al het goede, dat zij ooit gedaan hebben.

97. Wat voor boek is dat van het geweten?

Het is een nauwkeurig afschrift van Gods gedenkboek, voorzover het betrekking heeft op iemands staat en geval.

98. Wat is het boek der wet?

Het is de maatstaf en regel van goed en kwaad, en eveneens van het vonnis, dat geveld zal worden over hen, die onder de wet zijn.

99. Waarom zal dit boek geopend worden?

Opdat allen aan Zijn linkerhand daarin hun vonnis zullen lezen, eer het uitgesproken wordt.

100. Door welke wet zullen de heidenen veroordeeld worden?

Door de natuurlijke wet of het licht der natuur, dat in zich heeft, dat "degenen, die zulke dingen doen, daar zij het recht Gods weten, des doods waardig zijn".

101. Door welke wet zullen Joden en christenen geoordeeld worden?

Door de geschreven wet: "Zovelen als er onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden", (de geschreven wet).

102. Zullen de christenen óf de heidenen het minst te verontschuldigen zijn?

Het is buiten alle twijfel "dat het Tyrus en Sidon verdragelijker zal zijn in de dag des oordeels", dan hen, die het licht van het Evangelie genoten hebben en het veracht hebben.

103. Zal het boek der wet geopend worden om de heiligen te oordelen?

Neen, want daar zij in dit leven onder een nieuw verbond gebracht zijn, zijn zij niet meer "onder de wet, maar onder de genade", en daarom moet er een ander boek geopend worden om hen te oordelen.

104. Wat is dat andere boek, waarnaar de heiligen zullen geoordeeld worden?

Het is het boek des levens.

105. Wat staat er in dit boek geschreven?

De namen van alle uitverkorenen: "Uw namen zijn in de hemelen geschreven", "Ik zal zijn naam geenszins uitdoen uit het boek des levens".

106. *Waarom wordt het "het boek des levens" genoemd?*

Omdat het Gods genadige en onveranderlijke voornemen bevat om alle uitverkorenen tot de zaligheid of het eeuwige leven te brengen: "in heiligmaking des Geestes en geloof der waarheid".

107. *In Wiens handen rust dit boek?*

In de handen van de Middelaar Christus Jezus, "Al Zijn heiligen zijn in Uw hand".

108. *Wat is, overeenkomstig dit boek, de grond van de vrijspraak voor de heiligen?*

Als het boek des levens geopend wordt, zal aan allen bekend worden, wie uitverkoren zijn en wie niet: Christus zal als het ware de naam van iedere man en iedere vrouw, die in dit boek geschreven staat, oplezen, "Ik zal zijn naam be-lijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen".

109. *Zal de zaak van de rechtvaardigen of die van de goddelozen het eerst behandeld worden?*

Zoals zij, die in Christus gestorven zijn, het eerst zullen opstaan, dat het oordeel over de heiligen aan de rechterhand, de voorrang zal hebben.

110. *Wat is het gezegende vonnis, dat over de heiligen zal worden uitgesproken?*

"Komt, gij gezegenden mijns Vaders, beërft dat koninkrijk dat u bereid is van de grondlegging der wereld".

111. *Om welke reden zal dit vonnis éérst uitgesproken worden?*

Omdat de heiligen met Christus zullen zitten om de goddelozen en gevallen engelen te oordelen.

112. *Op welke grond zal dit vonnis uitgesproken worden?*

Alleen op grond van vrije genade, die heerst "door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onze Heere".

113. *Wordt er in Openbaring 20 : 13 niet gezegd, dat zij geoordeeld worden naar hun werken, een ieder naar de zijne?*

Het vonnis gaat over de heiligen, náár hun werken, zoals die uit een vernieuwd en geheiligd hart voortkomen, maar niet om hun werken, evenmin om hun geloof, alsof het eeuwige leven door hen op een of andere wijze verdiend zou zijn, want er staat dat het koninkrijk voor hen bereid is; zij erven het als kinderen, maar verwerven het zich niet, zoals dienstknechten hun loon verdienen.

114. *Worden dan de goede werken niet genoemd als de grond van het vonnis: "Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij te eten gegeven...."?*

Deze goede werken worden genoemd, niet als gronden voor hun vonnis, maar als bewijzen van hun vereniging met Christus en van hun recht op de hemel in Hem. Juist zoals de apostel in een ander geval, zegt van de ongelovige Joden: "Maar in het meerder deel van hen heeft God geen behagen gehad, want zij zijn in de woestijn terneergeslagen". Hun sterven in de woestijn was niet de grond van Gods ongenoegen over hen, maar het bewijs ervan.

115. *Zal er in het geheel geen melding gemaakt worden van de zonden der rechtvaardigen?*

Neen "te dier tijd zal Israëls ongerechtigheid gezocht worden, maar zij zal er niet zijn, en de zonden van Juda, maar zij zullen niet gevonden worden", "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt....".

116. *Wat zal op de vrijspraak der heiligen volgen?*

Zij zullen de wereld oordelen.

117. *Hoe zullen zij de wereld oordelen?*

Als zij met Christus, de Rechter zullen zitten, zullen zij Zijn vonnis als rechtvaardig erkennen; zij zullen "amen" zeggen op de verdoemenis, die over alle goddelozen wordt uitgesproken.

118. *Wat zal het oordeel der verdoemenis zijn, dat over de goddelozen zal uitgesproken worden?*

"Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, dat de duivel en zijn engelen bereid is".

119. *Hoe wordt de ellende der goddelozen verzwaard, als dit vonnis uitgesproken wordt?*

Daarin, dat zij door Hèm veroordeeld worden, Die gekomen is om zondaren zalig te maken, en dat zij de toorn van het Lam moeten ondergaan, die zij geenszins kunnen ontvlieden.

120. *Wordt hen door dit vonnis enig onrecht aangedaan?*

In geen geval "want", zegt onze Heere, "Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij niet te eten gegeven....".

121. *Zijn deze zonden alleen maar bewijzen van hun vervloekte staat?*

Zij zijn niet alleen bewijzen van hun goddeloze staat, maar zij zijn ook de eigenlijke oorzaken en gronden van hun veroordeling, want, al verdienen de goede werken de zaligheid niet, de slechte verdienen wél de verdoemenis: "De bezoldiging der zonde is de dood".

122. Waarom worden in Matth. 25 : 42 en 43 alleen de zonden van nalatigheid genoemd?

Om aan te tonen, dat, indien de mensen veroordeeld zullen worden om de zonden van nalatigheid, zij des te zekerder veroordeeld zullen worden om de zonden van bedrijf.

123. Wat zal er op het vonnis van veroordeling der goddelozen volgen?

De onmiddellijke uitvoering ervan, zonder enig uitstel.

124. Zullen de duivelen ook geoordeeld worden?

Ja, zij worden "bewaard tot het oordeel van de grote dag".

125. Hoe kan van hen gezegd worden "dat zij bewaard worden tot het oordeel van die dag", daar zij reeds geoordeeld zijn?

Hoewel zij, vanaf het eerste ogenblik dat zij zondigden werkelijk onder de toorn Gods gekomen zijn, en sindsdien hun hel met zich meedragen, wordt nochtans hun definitieve veroordeling bewaard tot die dag.

126. Wat is het eindvonnis of hun verdere veroordeling, waartoe zij bewaard worden?

Het zal een aller vreselijkste vermeerdering van de pijnigingen zijn, die zij nu al hebben, niet alleen door de heilige overwinning, die de heiligen over hen zullen behalen, over hen, die onreine, verachtelijke vijanden, maar ook zal hen voor eeuwig een breidel aangelegd worden, zodat zij de uitverkorenen nooit meer kwaad kunnen doen, daar zij tot in alle eeuwigheid zullen opgesloten worden in de gevangenis der hel onder de uiterste angst en het uiterste afgrijzen.

127. Wie zullen op die dag zegevieren?

Christus en Zijn heerlijke schare; zij zullen hun vijanden op de rug zien, want die zullen eerst weggeworpen worden: "Deze zullen gaan in de eeuwige pijn, maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven".

128. Welk nuttig gebruik moeten wij maken van Christus' wederkomst ten oordeel?

Wij behoren naarstig te zijn om van Hem in vrede bevonden te worden, door ons nu te verenigen met Hem in de aanbidding van het evangelie; wij behoren te zijn "verwachtende en haastende tot de toekomst van de dag Gods", hebbende onze "lendenen omgord" en onze "kaarsen brandende", opdat wij, wanneer Hij komt, hetzij bij de dood of in het oordeel, zullen mogen en kunnen zeggen, en dat met blijdschap: "Zie, Deze is onze God, wij hebben Hem verwacht".

DE TOEPASSING VAN DE VERLOSSING

Vraag 29

Hoe worden wij deelgenoten gemaakt van de verlossing, die door Christus verworven is?

Antwoord:

Wij worden deelgenoten van de verlossing, die door Christus verworven is, door de krachtdadige toepassing daarvan aan ons door Zijn Heilige Geest.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat ge onder "de verlossing" in dit antwoord?

Al het heil, dat geopenbaard en uitgestald wordt in het Evangelie .

2. Waarom wordt er gezegd, dat die verlossing "verworven" is?

Omdat wij, die zich in een staat van dienstbaarheid en slavernij gebracht hebben, slechts met een hoge prijs daaruit gekocht konden worden.

3. Wat was de prijs van onze verlossing?

Het dierbare bloed van Christus.

4. Wat wil het zeggen in deze verlossing te delen?

Het wil zeggen, dat wij daarin een aandeel hebben of in aanvang daar bezitters van geworden zijn.

5. Kunnen wij onszelf deelgenoten van die verlossing maken?

Neen, wij moeten er deelgenoten van gemaakt worden: "Want wij zijn Christus deelachtig geworden".

6. Waarom kunnen wij onszelf er geen deelgenoot van maken?

Omdat wij allen tezamen krachteloos waren, en uiterst afkerig waren van alle geestelijke goed.

7. Hoe krijgen wij dan deel aan de verlossing?

Door de toepassing daarvan aan ons.

8. Wat bedoelt men met de toepassing der verlossing aan ons?

Het schenken van alle weldaden ervan aan ons en de toeëigening daarvan door ons als een vrije gave, "Ik geef hun het eeuwige leven".

9. Hoe werd de toepassing der verlossing onder het Oude Testament afgeschaduwd?

Door de besprenging van het bloed van het offerdier op het volk.

10. Vóórderstelt de toepassing der verlossing niet de verwerving daarvan?

Ja, zij zou niet toegepast kunnen worden, als zij niet eerst verworven was.

11. Hoe kon zij dan toegepast worden aan de heiligen onder het Oude Testament, daar zij toen nog niet daadwerkelijk verworven was?

Zij werd toegepast uit kracht van de verbintenis, die de Borg van eeuwigheid aanging, namelijk om in de volheid des tijds door Zijn verdienste de verlossing te verwerven.

12. Kan de verwerving der verlossing ons baten, als zij niet toegepast wordt?

Neen, evenmin als vlees ons kan voeden, klederen ons kunnen verwarmen, of medicijnen ons kunnen genezen, als zij niet gebruikt worden.

13. Wanneer kan men zeggen, dat de toepassing der verlossing daadwerkelijk is?

Als zij de zaligmakende vruchten voortbrengt, waarvoor zij verworven is.

14. Wat zijn deze zaligmakende vruchten?

Het openen van de ogen der zondaren en hun bekering "van de duisternis tot het licht en van de macht van de satan tot God".

15. Als de toepassing der verlossing alleen al krachtdadig is, waarom is het daarna dan nog nodig zich te oefenen in het opwassen of toenemen in de genade en de heiligheid?

Dat zij ons alle dingen geeft, die tot het leven en de godzaligheid behoren, is de grootste aanmoediging en aansporing om bij ons geloof, deugd te voegen, enz, dat wil zeggen: alle gepaste pogingen in de kracht der genade aan te wenden tot geestelijke wasdom.

16. Is er enige toepassing der verlossing, die niet krachtdadig is?

Ja, er is een uitwendige toepassing van, in de doop, die op zichzelf niet krachtdadig is, zoals blijkt bij Simon, de tovenaer, die gedoopt werd en toch in "een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid" bleef.

17. Door Wie wordt de door Christus verworven verlossing krachtdadig toegepast?

Door Zijn Heilige Geest.

18. Waarom wordt de toepassing der verlossing aan de Heilige Geest toegeschreven?

Om aan te tonen, dat ieder der drie Personen in de aanbiddelijke Drieëenheid even gewillig en hartelijk is in het werk van 's mensen verlossing: de Vader in het beschikken, de Zoon in het verwerven en de Heilige Geest in het toepassen.

19. Waarom wordt de Geest in dit werk de Heilige Geest genoemd?

Omdat Hij, zoals Hijzelf naar Zijn wezen heilig is, ook in al Zijn werken en werkingen heilig is.

20. Waarom wordt er gezegd, dat de verlossing wordt toegepast door de Geest van Christus of Zijn Heilige Geest?

Omdat de Geest voor dit werk meer onmiddellijk door Christus uitgezonden wordt en op Zijn voorbede, als de voornaamste vrucht van Zijn volbrachte werk.

21. Wat is het verschil tussen de verwerving der verlossing en de toepassing ervan?

De verwerving der verlossing is een werk, dat buiten ons gedaan is, maar de toepassing ervan geschiedt in ons.

22. Aan wie wordt de verlossing krachtdadig toegepast door de Geest?

Aan allen, voor wie Christus ze verworven heeft, en voor niemand anders.

23. Kunnen zij, die nooit het Evangelie gehoord hebben, en dus Jezus Christus niet kennen, noch in Hem geloven, zalig gemaakt worden door te leven naar het licht der natuur?

Zij kunnen niet zalig worden, hoe naarstig zij ook zijn om hun leven in te richten naar het licht der natuur, of naar de wetten van die godsdienst, die zij be-lijden, ook is de zaligheid in geen ander dan in Christus, Die de Behouder is van Zijn lichaam, namelijk van Zijn kerk.

24. Welke middelen gebruikt de Heilige Geest in de toepassing der verlossing?

De Geest van God maakt tot dit doel gebruik van het lezen, maar in het bijzonder van de prediking van het Woord.

25. Zijn deze middelen krachtdadig in zichzelf?

Neen, zonder de krachtige werking van de Geest, die hen vergezelt, zijn zij niet krachtdadig.

26. Wat is onze plicht, opdat de verlossing, door Christus verworven, krachtdadig aan ons toegepast mag worden?

De kennis van Christus na te speuren als een verborgen schat, en de Heilige Geest te bidden van Christus te getuigen, in het geloof aan Zijn eigen belofte: "Die zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het Mijne nemen en zal het u verkondigen".

DE VERENIGING MET CHRISTUS

Vraag 30

Hoe past de Heilige Geest ons de, door Christus verworven, verlossing toe?

Antwoord:

De Geest past ons de door Christus verworven verlossing toe, door het geloof in ons te werken en ons daardoor, in onze krachtdadige roeping, met Christus te verenigen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is het bijzondere werk van de Geest in de toepassing der verlossing?

Dat Hij ons verenigt met Christus.

2. Kunnen wij deel hebben aan de, door Christus verworven, verlossing, zonder met Zijn Persoon verenigd te zijn?

Neen, omdat alle zegeningen, die door Hem verworven zijn, in Zijn Persoon besloten liggen, en met die vereniging samengaan.

3. Wat betekent het, met Zijn Persoon verenigd te zijn?

Het betekent Hem aan te hangen en één met Hem gemaakt te zijn.

4. Is het dan een persoonsvereniging?

Neen, het is wèl een vereniging van personen, maar geen persoonsvereniging: de gelovigen worden niet één persoon met Christus, maar één verborgen lichaam, waarvan Hij het Hoofd is.

5. Hoe kunnen wij met Christus verenigd worden, daar Hij toch in de hemel is en wij op de aarde zijn?

Hoewel de menselijke natuur van Christus in de hemel is, is Zijn Persoon toch alomtegenwoordig.

6. Waar kan Hij op de aarde gevonden worden, opdat wij met Hem verenigd worden?

In het Woord, dat nabij ons is en waarin Christus is.

7. Door welk middel worden wij verenigd met Christus, zoals Hij ons nabij gebracht wordt in het Woord?

Door middel van het geloof: "Opdat Christus door het geloof in uw harten wone".

8. Is het voor allen, die het Woord horen, de volstreekte plicht in Christus te geloven, of door het geloof tot Hem te komen?

Zeer zeker, want "dit is Zijn gebod, dat wij geloven in de Naam van Zijn Zoon Jezus Christus".

9. Is er ook iemand, die het Woord hoort, in staat uit zichzelf te geloven?

Neen, het geloof is niet uit onszelf, "het is Gods gave".

10. Hoe komen wij dan tot Hem door het geloof?

Door het werk van de Heilige Geest in ons. Hij wordt daarom genoemd "de Geest des geloofs", omdat Hij de voornaamste krachtdadige oorzaak van het geloof is.

11. Waarom moet niemand minder dan de Geest van God het geloof in ons werken?

Omdat het een werk is, waar almachtige kracht voor nodig is, ja zelfs dezelfde kracht, "die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt".

12. Met welk doel werkt de Geest het geloof in ons?

Met het doel ons met Christus te verenigen.

13. Met wie zijn zondaren verenigd vóór hun vereniging met Christus?

Met de eerste Adam.

14. Door welke band zijn zij met de eerste Adam verenigd?

Door de band van het verbond der werken, waardoor Adam van wie zij in natuurlijk opzicht afstamden, ook in zedelijk opzicht hun stamvader werd, doordat hij hen, als hun vertegenwoordiger, in dat verbond in zich sloot.

15. Hoe wordt deze vereniging ontbonden?

Door met een Ander te trouwen, namelijk met Hem, Die van de doden opgewekt is.

16. Is Christus met ons verenigd, éér wij met Hem verenigd worden?

De vereniging is wederkerig, maar zij begint het eerste van Zijn kant.

17. Hoe begint zij het eerste van Zijn kant?

Door een daad van vereniging, die aan de staat van vereniging voorafgaat.

18. Wat verstaat ge onder de daad van vereniging?

Het is de vereniging, waarbij de Geest van Christus Zich eerst met ons verenigt, naar de belofte: "Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u".

19. Hoe verenigt de Geest van Christus Zich eerst met ons?

Door in de ziel in te komen, op het zalige ogenblik, bepaald voor het geestelijke huwelijk met Christus en door de ziel levend te maken, zodat zij niet meer zedelijk dood is, maar levend, daar Hij nieuwe geestelijke krachten in haar schept: "Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus".

20. Wordt de Geest van Christus, als Hij voor het eerst komt, dadelijk of lijdelijk ontvangen?

De ziel, die zedelijk dood is in de zonde, kan Hem niet anders dan lijdelijk ontvangen: "En Ik zal Mijn Geest in u geven en gij zult leven".

21. Wat is er het onmiddellijke gevolg van, dat de Geest van Christus, Die lijdelijk ontvangen wordt, de dode ziel levend maakt?

Het onmiddellijke gevolg daarvan is een dadelijk geloven: Als Christus door Zijn Geest inkomt, wordt de dode ziel daardoor levend gemaakt en het onmiddellijke gevolg dáárvan is, dat zij Hem in het geloof omhelst. Dan is de vereniging geheel tot stand gekomen.

22. Wat zijn de natuur en eigenschappen van deze vereniging?

Ze is een geestelijke, verborgen, wezenlijke, innige en onlosmakelijke vereniging.

23. In welk opzicht is het een geestelijke vereniging?

Daarin dat de éne Geest Gods in het Hoofd en in de leden woont.

24. Waarom wordt ze een verborgen vereniging genoemd?

Omdat zij vol verborgenheden is: Christus in de gelovige, in Hem levende, in Hem wandelende, en de gelovige wonende in God, Christus aangedaan hebbende, Zijn vlees etende en Zijn bloed drinkende.

25. Waarom wordt ze een wezenlijke vereniging genoemd?

Omdat de gelovigen even werkelijk met Christus verenigd zijn, als de leden van het natuurlijke lichaam met het hoofd verenigd zijn, want wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en Zijn benen.

26. Hoe innig is deze vereniging?

Ze is zó innig, dat van de gelovigen gezegd wordt, dat zij één zijn in de Vader en de Zoon, zoals de Vader in Christus is en Christus in de Vader, "Opdat zij allen één zijn, gelijkewijs Gij, Vader, in Mij en Ik in U; dat ook zij in Ons één zijn".

27. Kan deze vereniging ooit ontbonden worden?

In geen geval: "Noch dood, noch leven...zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods, die is in Christus Jezus, onze Heere".

28. Is het een wettelijke vereniging, die er tussen Christus en de gelovige bestaat?

Hoewel het niet louter een wettelijke vereniging is, is het nochtans een vereniging, wettig en rechtsgeldig bekrachtigd, in zoverre, dat, hetgeen Christus voor hen deed en leed, in en na de vereniging met Hem, op wettige gronden hen toegerekend wordt, zó als hadden zij het zelf gedaan en geleden; vandaar dat de Heilige Schrift zegt, dat ze met Christus gekruisigd zijn, met Hem begraven zijn, en met Hem mede opgewekt zijn en mede gezet zijn in de hemel in Christus Jezus.

29. Wat zijn de banden, die deze vereniging bestendigen?

Aan de zijde van Christus: de Heilige Geest, en aan onze zijde: het geloof.

30. Is het de Geest van Christus' zijde of het geloof aan onze zijde, dat de zondaar met Christus verenigt?

Zij beiden werken elk in hun orde samen: Christus grijpt éérst de zondaar aan door Zijn Geest, en de zondaar, die zo gegrepen is, grijpt Christus aan door het geloof.

31. Hoe kan iemand weten, of hij door Christus gegrepen is?

Als Hij zijn liefde en hoogachting gewonnen heeft en als Hij het belang, dat hij had in andere dingen, die met Hem wedijverden, te niet gedaan heeft.

32. Kunnen de banden van deze vereniging geschonden of verbroken worden?

Neen: "Ik geef hun", zo zegt Christus, "het eeuwige leven en zij zullen nooit verloren gaan en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken".

33. Waarom is de Geest een onverbreekbare band van vereniging?

Omdat Hij nooit scheidt van die ziel, waar Hij inkomt, maar Hij blijft eeuwig bij haar.

34. Hoe kan het geloof een onverbreekbare band zijn, daar het verzwakking kan ondergaan?

Al kunnen de werkzaamheden van het geloof soms achterwege blijven, nochtans verdwijnt het geloofsvermogen nooit, noch de beoefening van het geloof in tijden van nood, en dat vanwege de overwinnende kracht van Christus' voorbede: "Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude".

35. Worden de lichamen der heiligen op hetzelfde ogenblik met Christus verenigd als hun zielen?

Ja, want hun lichamen worden tot leden van Christus' lichaam gemaakt en tot tempelen van de Heilige Geest, Die in hen woont.

36. Zijn het zondaren of heiligen, die met Christus verenigd worden?

Op hetzelfde ogenblik, dat de vereniging plaats vindt, worden zondaren tot heiligen gemaakt.

37. Waarmee wordt deze vereniging in de Heilige Schrift vergeleken?

Met de vereniging tussen man en vrouw, hoofd en ledematen, wortel en takken, fundament en gebouw.

38. Waarop krijgen de gelovigen recht door hun vereniging met Christus?

Op Hemzelf en al de door Hem verworven zegeningen.

39. Wanneer werkt de Geest het geloof in ons en verenigt ons daardoor met Christus?

Hij doet dit in onze krachtdadige roeping.

40. Welk nuttig gebruik behoren, zowel de heiligen als de zondaren, te maken van het leerstuk der vereniging met Christus?

De heiligen behoren er blijk van te geven, dat Christus in hen woont, door er naar te staan, dat Zijn beeld in hun handel en wandel gezien wordt, door zich te benaarstigen "waardig de Heere te wandelen, tot alle behaaglijkheid", en de zondaren behoren te zoeken in deze zalige betrekking tot Christus te komen, omdat Hij nog aan hun deur staat en klopt, en omdat de poorten van de vrijstad nog niet gesloten zijn.

DE KRACHTDADIGE ROEPING

Vraag 31

Wat is de krachtdadige roeping?

Antwoord:

De krachtdadige roeping is het werk van de Geest van God, waardoor Hij ons, ons overtuigend van onze zonde en ellende, door de verlichting van ons verstand in de kennis van Christus en door de vernieuwing van onze wil, overreedt en in staat stelt Jezus Christus, zoals Hij ons om niet in het evangelie wordt aangeboden, te omhelzen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom wordt de krachtdadige roeping "een werk" genoemd?

Omdat ze tot stand komt door verschillende handelingen en werkingen van Gods Geest in de ziel. Hij wordt daarom genoemd: "De zeven geesten, die vóór Zijn troon zijn".

2. Waarom wordt ze genoemd "een werk van de Geest van God?"

Omdat ze betrekking heeft op de toepassing der verlossing, die in het bijzonder het werk van Gods Geest is: "Hij", zo zegt Christus van de Geest, "zal het uit het Mijne nemen en zal het u verkondigen".

3. Wat voor een onderscheid is er in de goddelijke roeping?

Een tweevoudig: er is een uitwendige roeping door het Woord en een inwendige door de Geest.

4. Wat is de uitwendige roeping door het Woord?

Ze is de vrije en onbeperkte nodiging, die in de bediening van het evangelie uitgaat tot allen, die het Evangelie horen, namelijk om Christus te ontvangen en met Hem de zaligheid.

5. Wat is de inwendige roeping door de Geest?

Ze bestaat daarin, dat de Geest met kracht de uitwendige roeping in de ziel vergezelt.

6. Welke van deze is "krachtadig" in het leiden van zondaren tot Christus?

De inwendige roeping door de Geest, want "de Geest is het, Die levend maakt", de uitwendige roeping door het Woord is, op zichzelf genomen, krachteloos, want "velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren".

7. Wat wordt er bedoeld met: "weinigen zijn uitverkoren"?

Dit, dat weinigen verkoren zijn, daadwerkelijk de roeping te omhelzen; daarom worden zij genoemd een "klein kuddeke".

8. Wat is het voornaamste werk van de Geest in de krachtadige roeping?

Het is datgene, waardoor Hij ons overreedt en in staat stelt Jezus Christus, zoals Hij ons om niet in het evangelie wordt aangeboden, te omhelzen.

9. Wat wil het zeggen: Christus te omhelzen?

Het wil zeggen Hem in de armen des geloofs te sluiten met vreugde en voldoening, zoals Simeon deed.

10. Wáár omhelst het geloof Hem?

In de beloften van het Evangelie.

11. Wat is het Evangelie?

Het is de goede en blijde tijding van leven en zaligheid aan verloren zondaren door een Zaligmaker, Die is Christus de Heere.

12. Welk recht heeft het geloof om Hem in de belofte van het Evangelie te omhelzen?

Dat Zijn Vader Hem gegeven heeft, en dat Hijzelf Zich daarin aanbiedt.

13. Kan er een omhelzen of ontvangen zijn, als het schenken er niet aan is voorafgegaan?

"Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit de hemel niet gegeven zij".

14. Wat is het geloof in het aanbod van het Evangelie?

Het is een geloven, dat Jezus Christus met Zijn gerechtigheid en Zijn ganse zaligheid door Hemzelf wordt aangeboden aan zondaren en aan elk van hen in het bijzonder.

15. Wanneer wordt het woord van het Evangelie-aanbod geloofd tot zaligheid?

Wanneer het krachtadig door de Heilige Geest aan de ziel in het bijzonder wordt toegepast, als het woord en de stem van Christus Zelf en niet als het woord van een mens.

16. Hoe kunnen wij geloven, dat het, in het aanbod, de stem van Christus Zelf is, daar Christus nu in de hemel is en wij vandaar geen stem horen?

De stem van Christus, die in Zijn geschreven Woord klinkt, is zekerder dan een stem uit de hemel zelf, en het is deze stem van Christus in het Woord, die de vaste grond van het geloof is.

17. Hoe wordt Christus aangeboden in het Evangelie?

Om niet en geheel en al.

18. Aan wie wordt Hij aangeboden?

Aan ons, in de hoedanigheid van zondaren uit het menselijk geslacht.

19. Hebben wij enige natuurlijke neiging om het Evangelieaanbod te omhelzen?

Neen, de Geest overreedt ons daartoe.

20. Zullen zedelijke overreding of beweegredenen, genomen uit de beloften en bedreigingen van het Woord, iemand overhalen Christus te omhelzen?

Neen, "de beweeglijke woorden van menselijke wijsheid" zullen dit niet doen; niets minder zal voldoende zijn dan de betoning des Geestes, opdat zo ons geloof "niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods".

21. Hebben wij enige bekwaamheid in onszelf om in Christus te geloven of Hem te omhelzen?

Neen, de Geest des geloofs maakt ons daartoe bekwaam.

22. Door welke middelen overreedt de Geest ons en stelt ons in staat Christus te omhelzen?

Door ons van onze zonde en ellende te overtuigen, door ons verstand te verlichten in de kennis van Christus en door onze wil te vernieuwen.

23. Waarvan overtuigt de Geest ons?

Van onze zonde en ellende.

24. Van welke zonde overtuigt ons de Geest?

Zowel van de erfzonde als van de dadelijke zonde, in het bijzonder van de zonde van het ongeloof.

25. Van welke ellende overtuigt Hij ons?

Van de ellende, dat wij de gemeenschap met God verloren hebben, en dat wij onder Zijn toom en vloek verkeren, nu in het heden en tot in alle eeuwigheid.

26. Hoe overtuigt ons de Geest van zonde en ellende?

Door de wet: "Door de wet is de kennis der zonde".

27. Welke kennis van zonde hebben wij door de wet?

Door het gebod der wet hebben wij kennis van het afschuwelijke van de zonde, en door de bedreiging hebben wij de kennis van de schuld en bezoldiging der zonde.

28. In welke hoedanigheid overtuigt de Geest ons door de wet van zonde?

Als een "Geest der dienstbaarheid", die vrees werkt.

29. Hebben allen, die overreed zijn Christus te omhelzen, een gelijke maat van dit soort overtuiging gehad?

Neen, de één meer, de ander minder, zoals blijkt bij Paulus en Lydia.

30. Welke maat van overtuiging door de wet wordt vereist voor hen, die tot rijpheid van jaren gekomen zijn?

Die maat die hen doet zien, dat ze van nature zondaren zijn, zowel in hun hart als in hun levenswandel, dat ze verloren zijn en onder de vloek der wet en de toom van God verkeren en dat zij geheel en al onbekwaam zijn zichzelf te redden en te herstellen, daar zij dood zijn, zowel naar de wet als geestelijk.

31. Waarom is zo'n maat van overtuiging door de wet vereist in de volwassene?

Omdat zij anders nooit de nood zouden zien, waarin ze verkeren en dus nooit Christus als Zaligmaker, zowel van de zonde als van de toom, nodig zouden hebben.

32. Is deze maat van overtuiging noodzakelijk als een voorwaarde, die ons welkom doet zijn bij Christus of als een hoedanigheid die ons bekwaam maakt in Hem te geloven?

Neen, maar alleen als een beweegreden om ons te dringen gebruik te maken van ons voorrecht om vrijmoedig tot Hem te gaan: "Bekeer u, o Israël, tot de Heere, uw God toe, want gij zijt gevallen om uw ongerechtigheid".

33. Hebben sommigen niet onder diepe wettische overtuigingen verkeerd, die toch nooit krachtadig geroepen werden?

Ja, Judas ging naar de hel onder de last van dit soort overtuiging.

34. Is de verlichting van ons verstand in de kennis van Christus een middel om ons te overreden en bekwaam te maken Hem te omhelzen?

Ja, want "hoe zullen zij in Hem geloven van Wie zij niet gehoord hebben?".

35. Wat verlicht de Geest?

Ons verstand, dat het oog der ziel is: "verlichte ogen uws verstands"

36. Wie zien wij bij deze verlichting of waarin worden wij verlicht?

Het is in de kennis van Christus.

37. Wie is het, die de zaligmakende verlichting in de kennis van Christus werkt?

De Heilige Geest, Die daarom genoemd wordt "de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis".

38. In welke staat is het verstand, éér het verlicht wordt door de Geest?

Het is betreffende "de dingen, die van de Geest van God zijn" in grote duisternis en onwetendheid".

39. Wat doet de Geest ons van Christus kennen, als Hij ons verstand verlicht?

Hij doet ons kennen Zijn Persoon, gerechtigheid, ambten, volheid enz. In Johannes zegt Christus van de Geest: "Die zal van Mij getuigen".

40. Waardoor kenmerkt zich deze zaligmakende verlichting?

Dat zij ons vernedert, heiligt, verandert, en dat zij toeneemt.

41. Waarom is deze verlichting noodzakelijk om Christus te omhelzen?

Omdat er zonder deze verlichting geen onderscheidende kennis kan zijn van Zijn weergaloze uitnemendheid, Zijn onuitputtelijke algenoegzaamheid en algehele gepastheid; de zaligmakende kennis hiervan is noodzakelijk om ons Hem tot onze troost te doen omhelzen: "En die Uw naam kennen, zullen op U vertrouwen".

42. Door welk middel verlicht de Geest het verstand in de kennis van Christus?

Door middel van het Evangelie.

43. Gaat de verlichting van ons verstand niet gepaard met de vernieuwing van onze wil?

Ja, als de Heere de scepter Zijner sterkte zal zenden uit Sion, zal Zijn volk zeer gewillig zijn op de dag van Zijn heirkraft.

44. Waarin bestaat de vernieuwing van de wil?

Ze werkt in de wil een nieuwe neiging tot het goede en een vurige afkeer van het kwade.

45. Gebruikt de Geest enige dwang of geweld, als Hij de wil vernieuwt?

Neen, Hij maakt ons "gewillig" op de dag van Zijn heirkraft".

46. Wat is de natuurlijke gesteldheid van de wil, éér deze vernieuwd wordt?

Hij is goddeloos en opstandig, vol vijandschap tegen Christus en tegen de weg der zaligheid door Hem.

47. Kan iemand zijn eigen wil veranderen of vernieuwen?

Neen, evenmin als de Moorman zijn huid kan veranderen of een luipaard zijn vlekken.

48. Waarom is de vernieuwing van de wil noodzakelijk om Christus te omhelzen?

Omdat, zo ze niet vernieuwd wordt, de natuurlijke vijandelijke gezindheid, die zondaren tegen Christus in al Zijn ambten hebben, zal blijven bestaan.

49. Waaruit blijkt de kwaadwilligheid die zondaren Christus als Profeet toedragen?

Uit het roemen in hun eigen wijsheid, en uit het verwerpen van Zijn raad.

50. Hoe openbaren zij hun afkeer van Hem als Priester?

Door steeds hun eigen gerechtigheid op te richten en zich niet te onderwerpen aan de rechtvaardigheid van God.

51. Hoe openbaren zij hun tegenstand tegen Hem als Koning?

In hun haat tegen heiligheid, in hun liefde tot zonde en door van Hem te zeggen: "Wij willen niet dat deze Koning over ons zij".

52. Wie worden alleen krachtdadig geroepen?

Alle uitverkorenen, maar die ook alleen: "En er geloofden zovelen, als er geordineerd waren tot het eeuwige leven".

53. Wat kunnen wij leren uit het leerstuk van de krachtdadige roeping?

Dat "de genadegiften en de roeping Gods onberouwelijk zijn", dat alle dingen medewerken ten goede, namelijk degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn", en dat het onze plicht is "te wandelen waardig Gode, Die ons "roept tot Zijn Koninkrijk en heerlijkheid".

DE WELDADEN IN DIT LEVEN

Vraag 32

Aan welke weldaden in dit leven hebben zij, die krachtdadig geroepen zijn, deel?

Antwoord:

Zij, die krachtdadig geroepen zijn, hebben in dit leven deel aan de rechtvaardiging, de aanneming, de heiligmaking en aan de verschillende weldaden, die in dit leven óf hiermee gepaard gaan óf hieruit voortkomen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. In welke bijzondere weldaden verheugen zich de leden van de onzichtbare kerk of zij, die krachtdadig geroepen zijn door Christus?

Zij worden met Hem verenigd en genieten Zijn gemeenschap tot prijs der heerlijkheid van Zijn genade.

2. Wat is de gemeenschap in de genade, die de leden van de onzichtbare kerk met Christus beoefenen?

Zij hebben uit kracht van Zijn middelaarschap, deel aan de rechtvaardiging, aanneming, heiligmaking en aan wat ook verder in dit leven hun vereniging met Christus openbaart.

3. Hoe zijn al deze weldaden verbonden met de krachtdadige roeping?

Door een verbinding, die in het eeuwige voornemen en in de eeuwige raad van God vastgesteld is, waarin al deze zegeningen of weldaden liefelijk aanéengeschakeld werden, "En die Hij te voren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen en die Hij geroepen heeft, deze heeft Hij ook gerechtvaardigd en die Hij gerechtvaardigd heeft, deze heeft Hij ook verheerlijkt".

4. Wat is het verband tussen de krachtdadige roeping en de rechtvaardiging?

In de krachtdadige roeping hebben zondaren, doordat zij door het geloof met Christus verenigd worden, gemeenschap met Hem in Zijn gerechtigheid tot rechtvaardiging.

5. Hoe is de aanneming verbonden met de krachtdadige roeping?

Uit kracht van de vereniging, die in de krachtdadige roeping plaats vindt, staan de gelovigen in betrekking tot Christus, Die Zelf in een nieuwe verhouding staat tot God als Zijn Vader. Bijgevolg is God ook hun Vader in Hem: "Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader" en "Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus".

6. Wat is het gezegende gevolg van deze nieuwe verhouding, in welke Christus, als het Hoofd van het lichaam, staat tot God als Zijn Vader?

Dat wij, door de Geest der aanneming, God onze Vader mogen noemen; dankzij het recht, dat wij daartoe hebben door Jezus Christus, onze oudste Broeder: "Gij hebt ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, door welke wij roepen: "Abba, Vader".

7. Hoe is het verband tussen de krachtdadige roeping en de heiligmaking?

Uit kracht van de vereniging, die in de krachtdadige roeping plaats vindt, staan de gelovigen in betrekking tot Christus als de God van hun sterkte, als hun levendmakend Hoofd dat hen voortdurend Zijn invloeden schenkt en Die daartoe hen van God geworden is.... heiligmaking.

8. Welk verband is er tussen de krachtdadige roeping en een gezegende dood?

In de krachtdadige roeping worden gelovigen met Christus verenigd, zódanig, dat die vereniging niet ontbonden kan worden door de dood.

9. Welk verband is er tussen de krachtdadige roeping en een zalige opstanding?

In de krachtdadige roeping worden zondaren met Christus verenigd als met een levend en verheven Hoofd en daarom is hun zalige opstanding in Hem volstrekt gewaarborgd, omdat Hij opgestaan is uit de doden en "de Eersteling geworden is van degenen, die ontslapen zijn".

10. Welk nuttig gebruik behoren wij te maken van deze zoete samenhang, die er tussen al deze weldaden is en waaraan zij, die krachtdadig geroepen zijn, deel hebben?

Wij behoren, door genade alle naarstigheid aan te wenden in het gebruik van alle middelen en inzetten, die door God zijn ingesteld om onze roeping en verkiezing vast te maken; zodat wij, als wij de kennis van onze rechtvaardiging en aanneming hebben, door onze heiligmaking het troostvolle vooruitzicht van een zalige dood en een heerlijke opstanding mogen verkrijgen.

DE RECHTVAARDIGING

Vraag 33

Wat is de rechtvaardiging?

Antwoord:

De rechtvaardiging is een daad van Gods vrije genade, waardoor Hij al onze zonden vergeeft en ons als rechtvaardig in Zijn ogen aanneemt alleen om de gerechtigheid van Christus, die ons toegerekend wordt en alleen door het geloof ontvangen wordt.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waaraan is het woord "rechtvaardiging" ontleend?

Daar het een rechterlijke uitdrukking is, is het ontleend aan de gerechtshoven onder de mensen: wanneer iemand, die ergens van beschuldigd is, rechtvaardig wordt verklaard en in het gerechtshof openlijk wordt vrijgesproken.

2. Waaruit blijkt het, dat de rechtvaardiging een rechterlijke daad is en niet een inwendige verandering in de ziel?

Omdat "rechtvaardiging" tegenover "veroordeling" is gesteld en een ieder erkent, dat "veroordeling" niet bestaat in een instorting van goddeloosheid in iemand, maar in het uitspreken van een vonnis over hem, al naar dat hij door zijn misdaad verdiend heeft.

3. Wat wil het dan zeggen: "iemand rechtvaardigen"?

Het wil niét zeggen: iemand rechtvaardig maken, maar wél verklaren, dat iemand rechtvaardig is op grond van het recht en dat na het onderzoek van een rechter.

4. Wie is het, die rechtvaardigt?

Het is God Zelf, want "God is het Die rechtvaardig maakt".

5. Is het God naar Zijn wezen beschouwd of als Persoon?

Het is God naar Zijn wezen beschouwd in de Persoon van de Vader, Die rechtvaardigt, daar Hij de rechterlijke macht en het rechterlijke gezag bezit, en onze Heere Jezus Christus, daar Hij die macht uitoefent.

6. In welk opzicht wordt gezegd, dat de Geest rechtvaardigt?

Hij doet dit als Degene, Die het bloed en de gerechtigheid van Christus toepast, waardoor wij gerechtvaardigd worden.

7. In welke staat bevindt zich een zondaar vóór de rechtvaardiging?

In een staat van zonde en schuld, en dus ook in een staat van toorn en veroordeling.

8. Hoe kan God de goddeloze rechtvaardigen?

Iedere uitverkoren zondaar, hoe goddeloos ook in zichzelf, heeft nochtans, door de vereniging met Christus, gemeenschap met Hem in Zijn gerechtigheid en hierom wordt Hij gerechtvaardigd: "In de Heere zullen gerechtvaardigd worden en zich beroemen het ganse zaad van Israël".

9. Waarom hebben uitverkoren zondaren gemeenschap met Christus in Zijn gerechtigheid, als zij met Hem verenigd zijn?

Omdat, toen Hem hun zonden van eeuwigheid toegerekend werden, Hij naar de wet één met hen werd, hun schuld op Zich ladend en het op Zich nemend, die te betalen. Hierom is het dat door de vereniging met Hem door het geloof, Zijn volmaakte voldoening hen toegerekend wordt, alsof zij zelf voldaan hadden.

10. Waarom wordt de rechtvaardiging "een daad" genoemd?

Omdat ze, evenals het vonnis van een rechter, in één ogenblik geschiedt en niet geleidelijk voortgezet wordt, zoals een werk, dat veel tijd eist.

11. Wat heeft God tot deze rechtvaardiging bewogen of wat voor een daad is het?

Het is een daad van Gods vrije genade: "en worden om niet gerechtvaardigd uit Zijn genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is".

12. Hoe kan vrije genade bewegen tot onze rechtvaardiging, wanneer deze toch geschiedt door de verlossing, die in Christus Jezus is?

Omdat de verlossing, die in Christus is, het kanaal is waardoor de rechtvaardigende genade ons om niet toevloeit.

13. Waarin bestaat deze rechtvaardiging?

In twee stukken: namelijk in dat, waarin Hij al onze zonden vergeeft, en in dat, waarin Hij ons als rechtvaardig voor Zijn aangezicht aanneemt, "begenadigd in de Geliefde".

14. Wat is de vergeving der zonde?

Het is Gods vrijspraak van de zondaar van de verdoemenis der wet, om Christus' voldoening voor de zonde.

15. Waarom wordt in het antwoord de vergeving der zonde gesteld vóór het aannemen van ons als rechtvaardig?

Omdat, zolang het vonnis van de gebroken wet niet is opgeheven door de vergeving, wij onmogelijk aangenomen kunnen worden, ook is het onmogelijk dat er dan enige zegen van het verbond ons wordt

geschonken. In dit schriftgedeelte wordt, na een groot aantal andere beloofde zegeningen, erbij gevoegd: "Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn en hun zonden en hun overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken", wat te kennen geeft, dat de vergeving der zonden de weg opent naar de andere weldaden.

16. Wat neemt de vergeving der zonden weg?

De schuld der zonde, want die is het, die daadwerkelijk de eeuwige toom over een zondaar brengt.

17. Kan de schuld der zonde ooit weer terugkeren op iemand, die de vergeving ontvangen heeft?

Neen, als de verbintenis tot de straf éénmaal weggenomen is, kan ze nooit meer terugkeren, want: "Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn".

18. Kan deze vergeving door nieuwe zonden ongedaan worden gemaakt?

Neen, als er opnieuw zonden komen, kunnen ze de Heere uitdagen het gevoel van deze vergeving weg te nemen, maar ze kunnen de vergeving zelf nooit ongedaan maken, want: "De genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk".

19. Welke zonden worden in de rechtvaardiging vergeven?

Al onze zonden: "Die al uw ongerechtigheid vergeeft".

20. Hoe worden de zonden, die in het verleden gedaan zijn en in het heden nog gedaan worden, vergeven?

Door een uitdrukkelijke vergiffenis daarvan: "Gij vergaapt de ongerechtigheid mijner zonde".

21. Hoe worden de zonden vergeven, die in de toekomst nog gedaan zullen worden?

Door te verzekeren, dat ze, wat de schuld betreft, die zou leiden tot de eeuwige toorn, niet toegerekend zullen worden: "Zalig is de man, welke de Heere de zonden niet toerekent".

22. Als de verzekering gegeven wordt, dat de eeuwige toorn niet opgelegd zal worden, wat de zonden betreft, die in de toekomst gedaan zullen worden, waarom bidden de heiligen dan om vergeving van die zonden, als zij die begaan?

Omdat zij, door die zonden te begaan, zich blootstellen aan de vaderlijke toorn en daarom bidden zij om de wegneming van die schuld: "Geef mij weder de vreugde van Uw heil".

23. Is het berouw een voorwaarde tot de vergeving?

Neen, want dit zou betekenen, dat men, als het gaat om onze rechtvaardiging voor God, de werken een plaats geeft; iets dat geheel in strijd is met de Heilige Schrift, die ons leert, dat "de mens niet gerechtvaardigd wordt uit de werken der wet, maar door het geloof van Jezus Christus".

24. Hoe bewijst ge dat het berouw niet dezelfde betekenis heeft voor onze rechtvaardiging als het geloof?

Hieruit, dat de Heilige Schrift ons herhaaldelijk leert, dat wij gerechtvaardigd worden door het geloof, maar dat zij nooit leert, dat wij gerechtvaardigd worden door het berouw.

25. Wordt in onze geloofsbelijdenis niet verzekerd, dat "berouw of bekering zó noodzakelijk is voor alle zondaren, dat niemand zonder de bekering vergeving kan verwachten"?

De bedoeling hiervan is, dat berouw zo onafscheidelijk de vergeving vergezelt, dat niemand, die verzoend is, als een on-boetvaardige voortleeft.

26. Als iemand zónder berouw geen vergeving kan verwachten, volgt daar dan niet uit, dat berouw een voorwaarde tot vergeving is?

In het geheel niet, want als het berouw niet in het minste invloed kan uitoefenen op de vergeving, kan het nooit de voorwaarde zijn van die vergeving of er ook maar de geringste invloed op uitoefenen.

27. Waaruit blijkt dat het berouw als instrument niet van de minste betekenis is voor de vergeving?

Dit blijkt duidelijk hieruit dat het geloof het enige instrument is om Christus en Zijn gerechtigheid aan te nemen en als wij Hem en Zijn gerechtigheid niet ontvangen, kan er geen vergeving zijn: "Indien gij niet gelooft, dat Ik die ben, gij zult in uw zonde sterven".

28. Doet God in de rechtvaardiging nog meer dan om niet de zonden vergeven?

Ja, Hij neemt ons ook aan (Hij begenadigt ons) als rechtvaardig voor Zijn aangezicht.

29. Waarom gaat deze aanneming in de rechtvaardiging samen met de vergeving?

Omdat al is het, dat een misdadiger onder de mensen vergiffenis kan ontvangen, zonder rechtvaardig verklaard of in gunst aangenomen te worden, dit niet zo is bij God, want als Hij iemand vergeeft, acht Hij hem tegelijk rechtvaardig en laat Hij hem delen in Zijn eeuwige gunst.

30. Hoe kan een heilig en rechtvaardig God, Wiens oordeel naar waarheid is, zondaren, die zelf geen volmaakte gerechtigheid bezitten, als rechtvaardig aannemen?

Hij neemt ze als rechtvaardig aan, alleen om de gerechtigheid van Christus, die volmaakt is en Wiens gerechtigheid wezenlijk de hunne wordt door het geloof.

31. Op grond waarvan wordt de borggerechtigheid de hunne?

Op grond van de vrije gave, door God geschonken en op grond van hun gemeenschap met Christus.

32. Hoe wordt ze de hunne, op grond van een ontvangen gave?

In die zin, dat door het geloof daadwerkelijk aanspraak gemaakt wordt en ontvangen wordt op de gerechtigheid van Christus, die ons in het Evangelie als Gods gave wordt aangeboden; vandaar dat ze genoemd wordt: "de gave der rechtvaardigheid".

33. Hoe wordt Christus' borggerechtigheid, op grond van de gemeenschap met Hem, de hunne?

In die zin, dat zondaren, die door het geloof met Hem verenigd zijn, door die vereniging gemeenschap of een gemeenschappelijk belang met Hem hebben in Zijn gerechtigheid.

34. Wanneer neemt God ons dan naar waarheid als rechtvaardig aan?

Als Christus' borggerechtigheid ons daadwerkelijk wordt toegerekend en wij "rechtvaardigheid Gods in Hem" geworden zijn. Alleen op deze grond en op geen andere worden wij door God als rechtvaardig aangenomen, daar de rechtvaardigheid Gods over allen is, die geloven.

35. Waardoor worden wij gerechtvaardigd?

Alleen door de gerechtigheid van Christus, Die hierom wordt genoemd: "De Heere onze Gerechtigheid".

36. Waaruit bestaat de gerechtigheid van Christus?

In de heiligheid van Zijn menselijke natuur, Zijn rechtvaardig leven en Zijn dood die aan alles voldeed.

37. Kunnen de wet of de rechtvaardigheid van God de mens nog treffen, die onder de bedekking der borggerechtigheid schuilt?

In geen geval, want "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Christus is het, Die gestorven is, ja, wat meer is, Die ook opgewekt is".

38. Verdient de gerechtigheid van Christus onze rechtvaardiging?

Ja, wegens de oneindige waardigheid van Zijn Persoon; want, hoewel Hij "de gestaltenis van een dienstknecht" aangenomen heeft, heeft Hij het toch "geen roof geacht, Gode even gelijk te zijn".

39. Welk onderscheid brengt men gewoonlijk aan in de gerechtigheid van Christus?

Dat van Zijn dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid.

40. Wat is Zijn dadelijke gehoorzaamheid?

De heiligheid van Zijn natuur en van Zijn leven in een volle en volmaakte gelijkvormigheid aan de gehele wet, zonder het geringste gebrek in enig deel, of in enige trap van gehoorzaamheid en dat tot het einde toe.

41. Wat is Zijn lijdelijke gehoorzaamheid?

Zijn voldoening voor de zonde, waarin Hij de oneindige uitwerking van de vloek op Zich in Zijn dood onderging, tot een volkomen vergelding voor alle krenkingen, die door al de zonden van een uitverkoren wereld gedaan zijn ten opzichte van de eer van een oneindige God.

42. Waarom wordt zowel Zijn voldoende sterven als Zijn heilig leven "gehoorzaamheid" genoemd?

Omdat Zijn ganse lijden en sterven geheel vrijwillig waren en in de hoogste mate onderworpen waren aan het gebod, dat Hij van Zijn Vader ontvangen had.

43. Wat is de formele oorzaak van de rechtvaardiging of wat is het, waardoor Christus' gerechtigheid de onze wordt?

Het is, dat zij ons wordt toegerekend.

44. Wat betekent het, dat Christus' gerechtigheid ons wordt toegerekend?

Het betekent, dat God ze ons zó toerekent, alsof wij de wet gehoorzaamd hadden en aan de rechtvaardigheid Gods in eigen persoon voldaan hadden, en dat Hij dienovereenkomstig met ons handelt.

45. Op welke grond wordt Christus' gerechtigheid ons toegerekend?

Op grond van het feit, dat Hij van eeuwigheid onze Plaatsbekleder is en op grond van onze vereniging met Hem in de tijd.

46. Waarom is het nodig, dat Christus' lijdelijke gehoorzaamheid ons wordt toegerekend?

Omdat wij zonder de toerekening van de lijdelijke gehoorzaamheid geen wettige zekerheid of waarborg kunnen hebben, dat wij van de eeuwige dood verlost zullen worden.

47. Waarom is het nodig, dat Zijn dadelijke gehoorzaamheid ons toegerekend wordt?

Omdat wij, zonder de toerekening daarvan geen wettig recht op het eeuwige leven kunnen hebben.

48. Als Christus als mens, voor Zichzelf de wet gehoorzaamde, hoe kan dan Zijn dadelijke gehoorzaamheid ons toegerekend worden?

Ofschoon de menselijke natuur, op zichzelf beschouwd, een schepsel is, maar nooit op zichzelf, maar in de Persoon van de Zoon van God bestond, waren de daden van gehoorzaamheid in die menselijke natuur volbracht, nooit de daden alleen maar van een mens, maar van Hem, Die als God en mens, de Middelaar is en dus waren het geen daden van gehoorzaamheid voor Hemzelf, maar voor ons.

49. Als Christus' dadelijke gehoorzaamheid ons toegerekend wordt, zijn wij dan niet ontslagen van elke verplichting om in eigen persoon de wet te gehoorzamen?

Wij worden alleen ontslagen van een verplichting om aan de wet als een verbond der werken te gehoorzamen, maar niet ontslagen van de gehoorzaamheid aan de wet als een regel des levens.

50. Wordt ons de gerechtigheid van Christus zelf toegerekend, of wordt ze alleen in haar gevolgen toegerekend?

Zoals de schuld zelf van Adams eerste zonde aan al zijn nakomelingen wordt toegerekend, waardoor "de schuld gekomen is over alle mensen tot verdoemenis", alzo wordt de gerechtigheid van Christus zelf aan al Zijn geestelijk zaad toegerekend, waardoor de vrije gave van "de genade komt over alle mensen tot rechtvaardiging des levens".

51. Wat is het verschil tussen de toerekening van onze zonden aan Christus en de toerekening van Zijn gerechtigheid aan ons?

Onze zonden werden aan Christus als onze Borg slechts voor een tijd toegerekend, opdat Hij ze zou kunnen wegnemen, maar Zijn gerechtigheid wordt ons toegerekend om eeuwig de onze te blijven; vandaar dat ze genoemd wordt "een eeuwige gerechtigheid".

52. Waarom wordt er gezegd, dat wij alleen om de gerechtigheid van Christus vergeving en aanneming ontvangen?

Omdat een zondaar geen andere pleitgrond bij God kan hebben om vergeving te ontvangen en aangenomen te worden dan alleen Christus' vervullen van alle gerechtigheid, wat de enige voorwaarde van het verbond is.

53. Wat is de instrumentele oorzaak van onze rechtvaardiging?

Een tweevoudige: namelijk een uitwendige en een inwendige.

54. Wat is de uitwendige instrumentele oorzaak?

Het Evangelie, omdat daarin de rechtvaardigheid Gods wordt geopenbaard en ons als een vrije gave wordt nabij gebracht.

55. Wat is de inwendige instrumentele oorzaak van onze rechtvaardiging?

Het geloof.

56. Waarom is het geloof het instrument van onze rechtvaardiging?

Het toont aan, dat onze rechtvaardiging geheel uit genade is, want het is de aard van het geloof de gave der rechtvaardigheid om niet aan te nemen, zonder geld en zonder prijs, "daarom is zij uit het geloof, opdat zij naar genade zij".

57. Hoe werkt dan het geloof mee in onze rechtvaardiging?

Het is niet meer dan een hand, die de gerechtigheid van Christus, waardoor wij gerechtvaardigd worden, ontvangt en toe-eigent.

58. Wordt de genade van het geloof of enige daad van het geloof een zondaar tot rechtvaardiging toegerekend?

Neen, want "degene, die niet werkt, maar gelooft in Hem, Die de goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid".

59. Wat is het verschil tussen het zaligmakende en het rechtvaardigende geloof?

Het zaligmakende geloof ontvangt Christus en rust op Hem in al Zijn ambten, zoals Hij ons geworden is wijsheid van God en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing, maar het rechtvaardigende geloof ontvangt Hem en rust op Hem, vooral in Zijn priesterlijk ambt om vergeving en aanneming op grond van Zijn verdienende gerechtigheid: "En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is, door het geloof".

60. *Waarom zegt men, dat de gerechtigheid van Christus, "alleen door het geloof" ontvangen wordt?*

Opdat de werken volkomen uitgesloten zullen worden, want die hebben in onze rechtvaardiging niet de minste betekenis: "Wij besluiten dan, dat de mens gerechtvaardigd wordt door het geloof, zonder de werken der wet".

61. *Als de goede werken geen invloed hebben op onze rechtvaardiging, wat voor nut hebben zij dan voor hen, die gerechtvaardigd zijn?*

Hoewel zij ons niet kunnen rechtvaardigen voor God, zijn zij nochtans goede bewijzen van onze rechtvaardiging, daar zij de vruchten van een waar en levend geloof zijn, zij versieren de belijdenis van het evangelie, zij stoppen de mond van hen die tegenstaan, en verheerlijken God.

62. *Als het geloof, dat Christus' gerechtigheid aanneemt, ons rechtvaardigt, rechtvaardigt het geloof dan niet als een werk?*

Het is niet het eigenlijke aannemen of enige andere daad van het geloof, dat ons rechtvaardigt, maar de gerechtigheid van Christus, die aangenomen wordt, net zoals het niet de hand is, die ons voedt, maar het voedsel, dat wij door die hand tot ons nemen.

63. *Als wij alleen door het geloof gerechtvaardigd worden, waarom staat er dan in Jak. 2 : 24 "dat een mens uit de werken gerechtvaardigd wordt en niet alleen uit het geloof"?*

Dit moet verstaan worden van het rechtvaardigen of bewijzen van de echtheid van ons geloof voor de mensen, en niet van het rechtvaardigen van onze personen voor God.

64. *Wanneer rechtvaardigt God de goddelozen?*

Hoewel God van eeuwigheid besloten heeft alle uitverkorenen te rechtvaardigen, zijn zij nochtans niet eerder daadwerkelijk gerechtvaardigd dan wanneer de Heilige Geest op de daarvoor vastgestelde tijd Christus en Zijn gerechtigheid aan hen toepast.

65. *Hoe werden de gelovigen onder het Oude Testament gerechtvaardigd?*

Hun rechtvaardiging was in alle opzichten dezelfde als de rechtvaardiging der gelovigen onder het Nieuwe Testament.

66. *Wat kunnen wij leren uit dit belangrijke leerstuk der rechtvaardiging?*

Dit, dat alle reden om trots te zijn en zich te beroemen bij het schepsel weggenomen wordt, dat het geloof zelf, door de borggerechtigheid van Christus buiten ons, aan te grijpen, niets anders is dan een plechtige verklaring van onze ar-moede en naaktheid en dat het daarom onze plicht is alleen te roemen in Christus Jezus, zeggende: "Gewisselijk in de Heere zijn gerechtigheden en sterkte".

DE AANNEMING TOT KINDEREN

Vraag 34

Wat is de aanneming tot kinderen?

Antwoord:

De aanneming tot kinderen is een daad van Gods vrije genade, waardoor wij gesteld worden onder het getal der Zijnen en alle voorrechten van de kinderen Gods ontvangen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. *Wat betekent het woord "aanneming tot kinderen" onder de mensen?*

Het betekent iemand die een vreemdeling is, opnemen in een huisgezin en hem behandelen alsof hij een kind of een erfgenaam is.

2. *Wat is het verschil tussen de aanneming, als een daad Gods en als een daad van de mensen?*

De mensen nemen er gewoonlijk maar één aan in hun gezin en zij doen het vanwege sommige beminnelijke eigenschappen of hoedanigheden, die zij zien in hem, die zij aannemen, maar God neemt er velen aan in Zijn huisgezin en dat niet vanwege iets, dat aanbevelenswaardig is in hen, maar enkel en alleen uit Zijn vrije en onverdiende liefde.

3. *Over hoeveel soorten van aanneming spreekt de Schrift?*

Van twee soorten, namelijk van een algemene en een bijzondere.

4. Wat wordt bedoeld met de algemene aanneming?

Het is het oprichten van een zichtbare kerk, die bestaat uit een onbepaald aantal mensen, die aanspraak mogen maken op al de voorrechten van die kerk.

5. Wat is het uitwendige zegel of kenteken van deze algemene aanneming?

Dat is de doop, die in de plaats van de besnijdenis onder het oude verbond gekomen is.

6. Wat moet men onder de bijzondere aanneming verstaan?

Het is een soevereine en vrije overplaatsing van een zondaar uit het huisgezin van de satan of van de hel in het huisgezin van de hemel of in het huisgezin Gods, waarbij men al de voorrechten van de kinderen Gods ontvangt.

7. Door Wie en op Wiens gezag wordt deze overplaatsing uitgevoerd?

Door de daad en op het gezag van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest.

8. Wat is de daad van de Vader in deze zaak?

Hij "heeft ons tevoren verordineerd tot aanneming tot kinderen.... in Zichzelf, naar het welbehagen van Zijn wil".

9. Wat is de daad van de Zoon in deze bijzondere aanneming?

Als gevolg van Zijn kopen van de zondaren met de prijs van Zijn bloed verleent Hij hen daadwerkelijk de macht, het recht of het voorrecht een kind van God te worden op het ogenblik dat zij geloven.

10. Wat is de daad van de Heilige Geest?

Hij komt in Christus' naam, neemt bezit van iemand en woont in hem als een Geest der aanneming en leert hem roepen: "Abba, Vader".

11. Waarom wordt deze inlijving in het huisgezin Gods een "daad" genoemd?

Omdat zij ineens geschiedt.

12. Waarom wordt zij genoemd "een daad van Gods vrije genade"?

Omdat de aanneming van enig mensenkind in het huisgezin Gods geheel voortvloeit uit Zijn eigen vrije liefde en gunst, daar zij allen "ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt" zijn.

13. Wat is het verschil tussen de heilige engelen die "de kinderen Gods" genoemd worden, en de gelovigen, die ook zo genoemd worden?

De heilige engelen worden "kinderen Gods" genoemd, omdat zij onmiddellijk door Hem geschapen werden, maar de gelovigen worden zo genoemd, omdat zij door Hem in Zijn huisgezin op-genomen zijn.

14. Waarom wordt er gezegd, dat wij door aanneming "opgenomen worden onder het getal der kinderen Gods"?

Omdat het huisgezin Gods, wat de mensen betreft, uit een bepaald aantal mensen bestaat, dat noch vermeerderd, noch verminderd kan worden.

15. Door welk middel neemt God enig mensenkind aan in Zijn huisgezin?

Door middel van het geloof: "Want gij zijt allen kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus".

16. Welk verband is er tussen het geloof in Christus Jezus en het feit, dat wij kinderen Gods zijn?

Het geloof verenigt ons met Christus en rust in de verlossing door Hem verworven, als de verdienende oorzaak van onze aanneming: "God heeft Zijn Zoon uitgezonden... opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden".

17. Daar de aanneming een daad van overplaatsing uit het huisgezin van de satan in dat van God is, aan wie wordt dit te kennen gegeven?

Aan de engelen in de hemel en soms aan hen, die aangenomen zijn.

18. Hoe wordt het aan de engelen in de hemel bekend gemaakt?

Waarschijnlijk door onmiddellijke openbaring. "Er is blijdschap voor de engelen Gods over één zondaar, die zich bekeert".

19. Hoe wordt het bekend gemaakt aan hen, die aangenomen zijn?

Door de Geest Zelf, die met hun geest getuigt, dat zij kinderen Gods zijn.

20. Wordt het ook aan de satan bekend gemaakt?

Neen, maar het kan niet anders, of hij weet het, als hem, die machtige, de vangst ontnomen wordt en de gevangenen van een rechtvaardige ontkomen.

21. Als zondaren aangenomen worden en in het huisgezin van de hemel worden opgenomen, wordt dan ook hun naam veranderd?

Ja, zoals de naam van de vrouw in die van de man verdwijnt, zo verdwijnt de oude naam van hem, die aangenomen wordt in Christus' nieuwe naam: "Ik zal op hem schrijven de naam van Mijn God... en ook Mijn nieuwe naam".

22. Wat was de oude en wat is de nieuwe naam van hen, die tot Gods kinderen zijn aangenomen?

Hun oude naam was "vreemdelingen en bijwoners", hun nieuwe naam is "medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods", hun oude naam was "schuldigen en veroordeelden", hun nieuwe naam is "Heere onze Gerechtigheid", hun oude naam gaf aan, dat zij waren "zonder Christus... geen hoop hebbende en zonder God in de wereld", hun nieuwe naam is: "Jehovah - Shamma "de Heere is aldaar".

23. Waarom wordt Christus' naam, die op hen geschreven wordt, Zijn "nieuwe naam" genoemd?

Omdat het een naam is, die nooit verouderen of verdwijnen zal.

24. Hoe komen zij aan deze nieuwe naam?

Wanneer Christus hen de witte keursteen der vergeving geeft, geeft Hij ze tegelijkertijd op die steen de nieuwe naam, namelijk, dat zij kinderen Gods zijn welke naam "niemand kent, dan die hem ontvangt".

25. Welke voorrechten ontvangen de kinderen Gods?

Zij ontvangen onder andere een grote waardigheid, een heerlijke vrijheid, een recht op de gehele erfenis, vrijmoedige toegang tot God als tot een Vader en Zijn vaderlijke tucht of kastijding.

26. Welke grote waardigheid of eer ontvangen zij?

Ze ontvangen de eer "tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader gemaakt te zijn", of een "koninklijk priesterdom" te zijn, voorts mogen zij zich met grote vreugde voeden met Christus, hun Pascha, dat voor hen geslacht is.

27. Waarin bestaat de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods in Rom. 8 : 21 genoemd?

Niet alleen in de vrijheid van de schuld en heerschappij der zonde, van de vloek der wet, van de tirannie van de satan en van de prikkel des doods, maar ook in een kinderlijke en eerbiedige gehoorzaamheid, die voortkomt uit een beginsel van geloof en liefde, dat in de ziel gewerkt is.

28. Waarop is hun recht op de erfenis gegrond?

Op het feit, dat zij Christus' eigendom zijn: "En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad en naar de belofte erfgenamen".

29. Van welke erfenis zijn de aangenomen kinderen Gods, naar de belofte, erfgenamen?

Zij zijn erfgenamen der rechtvaardigheid, die naar het geloof is, erfgenamen van de genade des levens, erfgenamen der zaligheid, en wat alles omvat, zij zijn erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus.

30. Wat sluit hun vrijmoedige toegang tot God als tot hun Vader in?

Een vaste overtuiging van de almacht, liefde en trouw van een belovend God, en een vaste verwachting door Hem verhoord te worden.

31. Wat zijn de gronden van deze vrijmoedigheid?

De gerechtigheid van Christus, aangenomen door het geloof, en Zijn voorspraak binnen het voorhangsel die altijd ten gunste van hen is.

32. Waarom kastijdt God de kinderen, die Hij aangenomen heeft?

Omdat Hij ze liefheeft: "Die de Heere liefheeft, kastijdt Hij".

33. Waarmee kastijdt Hij ze?

Soms met de roede van allerlei uitwendige verdrukkingen, oms met de roede der verlaten.

34. Waartoe kastijdt Hij ze?

Tot hun welzijn, opdat ze Zijn heiligheid deelachtig zouden worden.

35. Hoe behoren de kinderen zich onder de kastijding van hun Vader te gedragen?

Zij behoren de kastijding des Heeren niet klein te achten, noch te bezwijken, als ze door Hem bestraft worden.

36. Wat zijn de kenmerken van hen, die tot kinderen Gods zijn aangenomen?

Zij zullen op hun Vader lijken, zij kennen de stem van hun Vader, zij beminnen hun Vader, zij zijn zeer bekommerd over Zijn afwezigheid, en zij hebben uit liefde tot Hem, Die geboren deed worden, grote liefde tot hen, die uit Hem geboren zijn.

Vraag 35

Wat is de heiligmaking?

Antwoord:

De heiligmaking is het werk van Gods vrije genade, waardoor wij naar de gehele mens vernieuwd worden naar het beeld Gods en waardoor wij steeds meer bekwaam gemaakt worden aan de zonde te sterven en voor de gerechtigheid te leven.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat betekent het voor iemand, als hij geheiligd wordt?

Het betekent tot een heilig persoon gemaakt te worden, afgezonderd tot een heilig gebruik.

2. Is er één zondaar, die zichzelf kan heiligen?

Neen, wij kunnen onszelf wel verontreinigen, maar niet heiligen.

3. Wiens werk is het te heiligen?

Het is in het bijzonder het werk van de Geest van God.

4. Verdient ook maar één zondaar, dat God hem zou heiligen?

Neen, er is niemand onder de zondaren, die ook maar iets anders van Godswege verdient, dan aan zichzelf overgelaten te worden, om eeuwig in zijn zonde en verdorvenheid om te komen, omdat zij allen stinkende zijn geworden: "er is niemand, die goed doet, ook niet één".

5. Wat beweegt God een zondaar te heiligen?

Zijn eigen vrije genade en welbehagen.

6. Zijn de rechtvaardiging, de aanneming tot kinderen en de heiligmaking niet onafscheidelijk met elkaar verbonden?

Ja, zij, die gerechtvaardigd worden, worden ook tot kinderen aangenomen, geheiligd en verheerlijkt.

7. In welke opzichten zijn rechtvaardiging en heiligmaking onafscheidelijk met elkaar verbonden en samengevoegd?

In het besluit van God, in de beloften van God, in het doel van Christus' dood, in de ambten van Christus, in de roeping en aanbidding van het evangelie, en in de ervaring van alle gelovigen.

8. Moeten ze niet, hoewel ze onafscheidelijk met elkaar verbonden en samengevoegd zijn, zorgvuldig onderscheiden worden?

Ja, want de vermenging en het verwarren van de rechtvaardiging en de heiligmaking legt de grond voor veel dwalingen, zowel in de beginselen als in de praktijk; het nalaten van een duidelijk onderscheiden van het verschil tussen deze twee werkt er aan mee de gelovige in zijn geloofswerkzaamheden te bemoeilijken en het doet hem met een gebogen rug gaan, terwijl daarentegen de onderscheidende kennis van deze twee hem van die dienstbaarheid zou bevrijden.

9. Waarin verschillen de rechtvaardiging en de heiligmaking?

Zij verschillen in vele opzichten: vooral in hun inhoud, aard, vorm, eigenschappen, onderwerpen, orde, uitgestrektheid of omvang, bestanddelen, bewijzen, in hun verhouding tot de wet, hun verhouding tot Christus' ambten en in hun nut voor de gelovigen.

10. Waarin verschillen zij betreffende hun inhoud?

De inhoud der rechtvaardiging is de gerechtigheid van Christus, maar de inhoud der heiligmaking is de volheid van Christus, die meegedeeld wordt of de door Hem geschonken genade: "Uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen ook genade voor genade".

11. Waarin verschillen zij, wat hun aard betreft?

De rechtvaardiging brengt een verandering in onze verhouding tot God; de heiligmaking een verandering in ons wezen; de eerste verandert de staat van de mens, de tweede verandert zijn hart en leven.

12. Waarin verschillen zij, wat hun vorm of wijze van overdracht betreft?

De rechtvaardiging geschiedt door de toerekening van Christus' gerechtigheid aan ons, de heiligmaking door het inplanten van Zijn genade in ons.

13. *Waarin verschillen zij wat hun eigenschappen betreft?*

De rechtvaardiging is terstond geheel en al volmaakt, maar de heiligmaking gaat geleidelijk van minder tot meer, totdat de ziel rijp is voor de heerlijkheid; de gerechtigheid der rechtvaardiging is strikt op zichzelf genomen verdienend, daar ze de rechtvaardigheid van God is, waardoor de wet niet alleen vervuld, maar ook verheerlijkt wordt; maar de gerechtigheid der heiligmaking is dat niet, daar ze slechts de gerechtigheid van een zondig schepsel is, onvolmaakt in de trappen; de rechtvaardiging is in alle gelovigen gelijk, maar ze zijn niet allen in gelijke mate geheiligd: vandaar, dat er in Gods huisgezin kinderen, jongelingen en vaders zijn, en in Zijn hof bomen van verschillende grootte en hoogte.

14. *Waarin verschillen zij, wat hun onderwerpen betreft?*

Christus Zelf en niet de gelovige is het onderwerp van onze rechtvaardigende gerechtigheid; ze is geheel in Hem, Die ze volmaakt voor ons verworven heeft; maar de gelovige zelf is het onderwerp van de gerechtigheid der heiligmaking; ze wordt als een nieuwe natuur in hem geplant, terwijl daarentegen zijn rechtvaardigende gerechtigheid niet in hem is als een natuur, maar over hem is als een kleed; daarom zegt de Heilige Schrift ook, dat zij is "over allen, die geloven".

15. *Waarin verschillen zij, wat hun orde betreft?*

Hoewel zij, wat de tijd betreft, samengaan, gaat toch de rechtvaardiging, wat de orde der natuur betreft, vóór de heiligmaking, zoals de oorzaak vóór het gevolg of zoals het vuur er is vóór het licht en de warmte.

16. *Hoe verschillen zij in hun uitgestrektheid?*

De rechtvaardiging is, hoewel zij iemand geheel aangaat, toch meer onmiddellijk betrokken op het geweten, de vertegenwoordiger Gods; ze reinigt het geweten van dode werken en schenkt het vrede door de besprenging van het bloed van Christus; niets immers geeft aan het geweten ware vrede dan dat, wat aan de rechtvaardigheid volkomen voldoet. Door de heiligmaking wordt echter de gehele mens vernieuwd.

17. *Hoe verschillen ze, wat hun bestanddelen betreft?*

Het voornaamste deel in de rechtvaardiging is de genade en de liefde Gods jegens ons, geopenbaard in onze verzoening en aanneming in Christus, terwijl het voornaamste deel in onze heiligmaking onze dankbaarheid en liefde tot God is, die voortkomt uit Zijn liefde tot ons en die blijkt uit onze gehoorzaamheid en het bewaren van Zijn geboden door de kracht van Zijn Geest, Die in ons gegeven is en Die ons doet wandelen in Zijn inzettingen.

18. *Hoe verschillen zij, wat hun bewijzen betreft?*

Onze rechtvaardiging blijkt uit onze heiligmaking, want niemand kan met recht besluiten, dat hij gerechtvaardigd is door de gerechtigheid van Christus, als hij niet naar ware heiligheid jaagt en niet onder het lichaam der zonde en des doods zucht; maar onze heiligmaking kan niet bewezen worden uit onze rechtvaardiging. Deze laatste, daar ze de verborgen wortel der heiligheid in het hart is, blijkt niet dan uit de levende werkzaamheden van het rechtvaardigend geloof en andere genadegaven, die de inwendige takken der heiligmaking zijn, soms binnen zich onderscheiden en opgemerkt door de gelovige zelf, soms van buiten voor anderen zichtbaar uit zijn werken.

19. *Waarin verschillen zij, wat hun verhouding tot de wet betreft?*

De rechtvaardiging heeft op de wet als een verbond betrekking en maakt de ziel als zodanig vrij van de wet, de heiligmaking ziet op de wet als regel en doet de ziel hijgen naar gelijkvormigheid aan de wet en naar vermaak in de wet naar de inwendige mens, vandaar dat de rechtvaardiging een rechterlijk vonnis is, dat ons ontslaat van de schuld aan de wet; de heiligmaking daarentegen is een geestelijke vernieuwing, die ons bekwaam maakt de geboden te bewaren.

20. *Hoe verschillen zij in hun verhouding tot de ambten van Christus?*

De rechtvaardiging komt voort uit en is gegrond op het priesterlijke ambt van Christus, waardoor Hij als onze Borg de wet en de rechtvaardigheid van God genoegdoening gegeven heeft; maar de heiligmaking komt voort uit Zijn koninklijke ambt, waardoor Hij ons onderwerpt aan Zijn gezag en Zijn wetten in onze harten schrijft.

21. *Hoe verschillen zij in hun nut voor de gelovigen?*

De rechtvaardiging geeft een recht op de hemel en het eeuwige leven, de heiligmaking maakt er ons geschikt voor; de rechtvaardiging is een daad van God, waarbij Hij ons rechtvaardig verklaart in Christus en de schuld der zonde wegneemt, de heiligmaking is het werk van de Geest, waarbij onze natuur gereinigd wordt en de smet der zonde wordt weggenomen; door de rechtvaardiging worden wij hersteld in de gunst van God en door de heiligmaking versierd met het beeld van God.

22. Welk onderscheid kan men maken bij het werk der heiligmaking?

Dat van een hebbelijke en dadelijke heiligmaking.

23. Wat noemt ge een hebbelijke heiligmaking?

Datgene, waardoor wij vernieuwd worden naar de gehele mens naar het beeld van God, dus een vernieuwing van de natuur.

24. Kan iemand een geheiligd leven leiden zónder dat hij een vernieuwde natuur heeft?

Neen, want een kwade boom kan geen goede vrucht voortbrengen.

25. Wat moet men verstaan onder "de gehele mens", die vernieuwd wordt?

Zowel de ziel als het lichaam: al de vermogens der ziel en al de leden van het lichaam.

26. Wat is het verschil tussen de vernieuwing van de gehele mens in de heiligmaking en de vernieuwing, waarvan sprake is bij de krachtdadige roeping?

De vernieuwing in de krachtdadige roeping is slechts een begin, maar die van de heiligmaking wordt geleidelijk voortgezet, totdat ze bij de heerlijkmaking volmaakt is, in de roeping wordt het zaad der genade gezaaid en in de heiligmaking wordt dat zaad bevochtigd, opdat het opwast; in de roeping wordt het vermogen ingeplant, in de heiligmaking ontvangt dit kracht om werkzaam te zijn.

27. Naar Wiens beeld wordt de gehele mens vernieuwd?

Naar het beeld van God, dat bestaat in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid.

28. Wiens beeld dragen wij, vóórdat de gehele mens vernieuwd wordt?

Het beeld van de éérste Adam ná de val, zoals hij zijn natuur verdorven heeft.

29. Kan iemand naar de gehele mens vernieuwd worden, zonder vereniging met de tweede Adam?

Neen, want wij worden niet geheiligd dan door het geloof, dat ons met Christus verenigt, "geheiligd in Christus Jezus".

30. De vernieuwing van de gelovige naar de gehele mens, betekent toch niet, dat elk deel van het nieuwe schepsel geheel wordt vernieuwd?

De twee tegenstrijdige beginselen van genade en verdorvenheid wonen in de geheiligden, zó, dat waar genade in ieder afzonderlijk deel woont, ook de verdorvenheid daar naast woont, want wat wij van dit genadewerk der heiligmaking in ons hebben, is, zolang wij op aarde zijn ten dele; het is niet volmaakt.

31. Welke neiging is eigen aan de hebbelijke heiligmaking?

De neiging tot dadelijke heiligmaking.

32. Waarin bestaat de dadelijke heiligmaking?

Daarin, dat wij meer en meer bekwaam gemaakt worden aan de zonde te sterven en der gerechtigheid te leven.

33. Waarin verschilt de hebbelijke heiligmaking van de dadelijke?

De eerste ziet op de vernieuwing van onze natuur, de tweede op de vernieuwing van het leven; de eerste op het vermogen, de tweede op de werkzaamheid der genade, werkzaam binnen in het hart en er buiten in de levenswandel.

34. Uit welke delen bestaat de dadelijke heiligmaking en hoe worden zij gewoonlijk genoemd?

Het doden van of het sterven aan de zonde en de levendmaking of het der gerechtigheid leven.

35. Kan iemand aan de zonde sterven of der gerechtigheid leven zonder daartoe door genade bekwaam gemaakt te zijn?

Neen, "niet dat wij van onszelf bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelf, maar onze bekwaamheid is uit God". De kracht der hebbelijke genade zal niet voldoende zijn zonder dadelijke bijstand.

36. Hoe maakt de genade van God ons bekwaam aan de zonde te sterven en voor de gerechtigheid te leven?

Zij maakt ons steeds meer bekwaam, of van tijd tot tijd, want "het pad der rechtvaardigen is gelijk een schijnend licht voortgaande en lichtende tot de volle dag toe", en "zij gaan van kracht tot kracht".

37. Gaat het werk der heiligmaking onafgebroken voort?

De geheiligde weet van afwijking en achteruitgang; toch trekt God Zijn hand nooit geheel terug van het goede werk, dat Hij begonnen is, maar Hij maakt een goed gebruik van hun afwijkingen om de heiligmaking te bevorderen.

38. Waarom wordt de dadelijke heiligmaking in dit leven niet volmaakt, maar blijft er nog steeds een overblijfsel der verdorvenheid in Gods volk?

Om hen bij ondervinding de kracht der zonde te leren kennen en de noodzaak van zonde dodende genade en de overvloed der vergevende genade, ook om in hen te onderhouden de beoefening van het gebed en

de verootmoediging, in het geloof en de hoop door Christus verlost te worden van een lichaam der zonde en des doods.

39. Wat is dat: "sterven aan de zonde"?

Het wil zeggen dat de kracht der zonde in onze natuur in zoverre vernietigd wordt, dat ze niet gehoorzaamd, maar gehaat wordt in het hart en dat wij ons in dit leven van de zonde gaan afkeren.

40. Wat is het "voor de gerechtigheid leven"?

Het wil zeggen dat onze natuur zó levend gemaakt is door de kracht der genade, dat wij in ons leven de rechten der gerechtigheid liefhebben en gehoorzamen.

41. Waaruit komen dit sterven aan de zonde en dit leven voor de gerechtigheid voort?

Zij komen voort uit de kracht die er is in de dood en de opstanding van Christus om de leden van Zijn geestelijk lichaam in Zijn dood en opstanding aan Hem gelijkvormig te maken: "Op-dat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid van de Vader, alzo ook wij, in nieuwhed des levens wandelen zouden, want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking van Zijn dood, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking van Zijn opstanding".

42. Waarom hebben de dood en opstanding van Christus zo'n kracht om ons er aan gelijk te maken?

Omdat Hij stierf en opstond als onze Plaatsbekleder, en omdat Hij dit gelijkmaken van de leden van Zijn geestelijk lichaam aan Zijn beeld verdiend heeft.

43. Waaruit bestaat de uitnemende heerlijkheid der heiligmaking?

Het is het doel en voornemen van onze verkiezing, van onze krachtdadige roeping, van onze rechtvaardiging en bevrijding van de wet als een verbond, en van onze aanneming tot kinderen, het is het doel zowel van de genade als van de verdrukkingen, en in één woord, het is het doel van al de geboden van de wet, van al de beloften van het evangelie en van al de werkingen van de Geest van God.

44. Waaruit komt de noodzaak der heiligmaking voort?

Uit de heilige natuur en wil van God; "want er staat geschreven: "Zijt heilig, want Ik ben heilig", en "dit is de wil van God, namelijk uw heiligmaking", en uit de dood van Christus, "Die Zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid en Zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken".

45. Tot welk goed doel en nut is de heiligmaking noodzakelijk?

Niet tot onze rechtvaardiging voor God, maar om onze rechtvaardiging en ons geloof te laten blijken; ze is nodig tot verheerlijking van God, en om Zijn deugden te verkondigen, om de leer van God, onze Zaligmaker, te versieren, om onze vereniging met Christus aan te tonen, om de vrede en de vreugde binnen in ons te bevorderen, om de omgang en de gemeenschap met God te onderhouden, om ons geschikt te maken voor de hemel, want "zonder heiligmaking zal niemand God zien", om ons nuttig te doen zijn voor onze medemensen op aarde, en om de mond te stoppen van hen, die kwalijk van ons spreken als van kwaaddoeners.

46. Wat is de verdienende oorzaak van onze heiligmaking?

Het bloed van Christus: "Daarom heeft ook Jezus opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, buiten de poort geleden".

47. Waaruit komt de heiligende en reinigende kracht van het bloed van Christus voort?

Uit de verzoenende kracht van dat bloed.

48. Wat is de instrumentele oorzaak van onze heiligmaking?

Het geloof der werking Gods.

49. Wat is de besturende oorzaak?

De wet Gods.

50. Wat is de voorbeeldende oorzaak?

Het voorbeeld, dat Christus ons stelt in Zijn gehoorzaamheid en lijden, in zoverre dit door ons na te volgen is.

51. Wat zijn de kenmerken der heiligmaking?

Een hartelijke hoogachting voor al de geboden van God en een liefde tot hen, omdat zij heilig zijn; een haat tegen de zonde en een vermijden van alle schijn van het kwaad; een geest van waakzaamheid en strijd tegen de zonde; een vreugde in wèldoen; een wandel, die het Evangelie betaamt; en een gedurig gebruik van het bloed van Christus door het geloof en het gebed om van de onreinheid der zonde gereinigd te worden en te dien einde ook een gebruik van de dierbare beloften.

52. Wat zijn de voornaamste beweegredenen en drijfveren tot heiligmaking?

De wil van God, die beveelt, de liefde van Christus, die dringt, de waardigheid om daardoor Gode gelijkvormig te mogen worden, en de schande om op de duivel te gelijken door het ontbreken van heiligmaking.

53. Wat behoren wij te doen om geheiligd te worden?

Wij behoren door het geloof tot Christus te vluchten en de zoom van Zijn klederen aan te raken tot genezing en reiniging, want wij worden geheiligd in Christus, wij behoren te bidden om de Geest der heiligmaking, door Wie alleen de werkingen van het lichaam gedood kunnen worden, wij behoren te verkeren met de heiligen, want "die met de wijzen omgaat, zal wijs worden", het omgaan maakt ons aan hen gelijk; wij behoren een recht gebruik te maken van Gods Woord en tucht, van Zijn sabbat en sacramenten.

DE VERZEKERING

Vraag 36

Wat zijn de weldaden, die in dit leven de rechtvaardiging, aanneming tot kinderen en de heiligmaking vergezellen of daaruit voortkomen?

Antwoord:

De weldaden, die in dit leven de rechtvaardiging, aanneming tot kinderen en de heiligmaking vergezellen of die daaruit voortkomen zijn: verzekering van Gods liefde, vrede in het geweten, blijdschap door de Heilige Geest, wasdom in de genade en volharding daarin tot het einde.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Zijn de rechtvaardiging, aanneming en heiligmaking niet zwanger van vele zegeningen?

Ja, hun naam mag wel "Gad" genoemd worden, want menigten van zegeningen vergezellen hen; sommige in dit leven, sommige bij het sterven en de uitnemendste van alle in het toekomstige leven.

2. Welke zijn de weldaden die er in dit leven uit voortkomen?

Er worden er vijf in het antwoord genoemd, namelijk, verzekering van Gods liefde, vrede in het geweten, blijdschap door de Heilige Geest, wasdom in de genade, en volharding daarin tot het einde.

3. Welke van deze weldaden komen voort uit een gezicht en gevoel der rechtvaardiging, aanneming en heiligmaking?

De verzekering van Gods liefde, vrede in het geweten, en blijdschap door de Heilige Geest.

4. Welke van deze weldaden behoren tot het wezen van de staat van iemand, die gerechtvaardigd, tot kind aangenomen en geheiligd is?

De wasdom in de genade en de volharding daarin tot het einde.

5. Genieten allen, die gerechtvaardigd, aangenomen en geheiligd zijn, ten allen tijde verzekering van Gods liefde, vrede in het geweten en blijdschap door de Heilige Geest?

Hoewel ze deze in beginsel in hun rechtvaardiging, aanneming en heiligmaking bezitten, hebben ze er toch niet altijd het gevoelige en waarneembare bezit van, maar worden vaak vervuld met twijfelingen en vrezes over hun genadestaat.

6. Hoe komt het, dat zij, die de verzekering, vrede en blijdschap in beginsel hebben, niet altijd het gevoelige bezit van deze weldaden hebben?

Dit komt soms voort uit een soevereine oorzaak in God, om een geest van hoogmoed na bijzondere openbaringen tegen te gaan, en soms uit een zondige oorzaak in de gelovigen, zoals onvoorzichtigheid in hun wandel, het rusten in een openbaring, of het blussen van de zachte, vriendelijke bewegingen en werkingen van de Geest.

7. Wordt in het antwoord de verzekering van het geloof of van het gevoel bedoeld?

De verzekering van het gevoel, of de gevoelige verzekering van Gods liefde.

8. Wat is het verschil tussen de verzekering van het geloof en die van het gevoel?

Het voorwerp van de verzekering van het geloof is Christus in de belofte, maar het voorwerp van de verzekering van het gevoel is Christus, wonende in de ziel, of wat hetzelfde is, de verzekering van het geloof is gegrond op het onfeilbare Woord van God, maar de verzekering van het gevoel op de ondervinding, die iemand in een bepaalde tijd heeft van de mededeling der goddelijke liefde.

9. Hoe kan men zeggen, dat de verzekering van Gods liefde voortkomt uit de rechtvaardiging of die vergezelt?

In die zin, dat wij daarin Zijn liefde tot ons zien, daar Hij onze zonden vergeeft en ons in Zijn gunst ontvangt.

10. Hoe komt ze voort uit de aanneming?

In die zin, dat wij daarin Zijn liefde jegens ons zien, daar Hij ons in Zijn huisgezin opneemt en medelijden met ons heeft, gelijk een vader zich ontfermt over de kinderen.

11. Hoe komt ze voort uit de heiligmaking?

In die zin, dat wij daarin Zijn liefde tot ons zien, daar Hij onze verdorvenheid doodt en Zijn genaden opwekt.

12. Hoe bewijst ge, dat de gevoelige verzekering van Gods liefde te verkrijgen is?

Uit het gebod om naarstig te zijn om ze te verkrijgen, en uit het feit dat velen der heiligen ze ook werkelijk verkregen hebben, zoals Job, David, Paulus, en vele andere.

13. Hoe worden de heiligen tot dit voorrecht gebracht?

Soms door een weg van een heilige en zelfverloochenende naarstigheid in een geboden plicht, en soms door de Geest Zelf, Die met hun geest getuigt, dat zij kinderen Gods zijn.

14. Wat kan aan een gelovige troost geven, als hij op zekere tijd deze verzekering verliest?

Dat het verbond met Christus vast staat, dat de liefde Gods onveranderlijk dezelfde blijft, en dat Hij op Zijn eigen tijd met Zijn eeuwige goedertierenheid zal terugkeren.

15. Wat is de plicht der gelovigen om de verzekering van Gods liefde weer te verkrijgen, als zij er in een bepaalde tijd het gevoel van verloren hebben?

Zich te verootmoedigen over de zonde, daar deze er de oorzaak van is, dat God heengaat, God te rechtvaardigen en zichzelf te veroordelen, en in de beoefening van het gebed en het vasten te wachten op de terugkeer van Zijn liefde.

16. Welk voordeel hebben de gelovigen van de verzekering van Gods liefde?

Het wekt hen op de weg Zijner geboden te lopen, het ondersteunt hen in alle beproevingen en verdrukkingen, en het vervult de ziel met liefde tot God, omdat Hij hen eerst heeft liefgehad.

17. Hoe kunnen wij weten, dat we een wel gegronde verzekering van Gods liefde hebben?

Als ze voortkomt uit het geloof, dat werkzaam is met Christus in de belofte, als het de ziel met een verootmoedigende en heilige verwondering over de neerbuigende goedheid Gods vervult, en als het vurige begeerten in ons opwekt hier steeds meer op God te gelijken en straks ons ten volle in Hem te verlustigen.

18. Wat is het verschil tussen een echte verzekering van Gods liefde en een onecht vermetel vertrouwen?

De echte verzekering maakt ons steeds nederiger en doet ons steeds meer onszelf verloochenen, maar het vermetel vertrouwen vervult ons met geestelijke hoogmoed en zelfbedrog, de één wekt ons op iedere plicht, die bevolen is na te komen, de ander bevordert onze luiheid en traagheid, hij, die de echte verzekerdheid heeft, wil onderzocht en beproefd worden betreffende de echtheid ervan, maar zij, die vervuld zijn met een vermetel vertrouwen haten het licht en komen tot het licht niet, opdat hun werken niet bestraft worden.

DE VREDE IN HET GEWETEN

1. Wat is de vrede in het geweten?

Het is die kalmte en rust van het gemoed in ons, die voortkomt uit het geloof, dat we gerechtvaardigd zijn voor God.

2. Waarom zegt men dat de vrede in het geweten voortkomt uit de rechtvaardiging, aanneming of heiligmaking, of die vergezelt?

Omdat niemand ware vrede in het geweten kan hebben, als hij niet gerechtvaardigd, aangenomen en geheiligd is, want de goddelozen hebben geen vrede.

3. Wanneer kunnen we zeggen, dat we die vrede, die voortkomt uit de rechtvaardiging, hebben?

Als het geweten, dat met het bloed van Christus besprengd is, verlost is van de vrees voor de wrekende gerechtigheid.

4. Wanneer hebben wij die vrede, die uit de aanneming voortkomt?

Wanneer wij rust en kalmte in ons hebben, door het geloof, dat God onze Vader en Vriend in Christus is.

5. Wanneer hebben wij die vrede, die uit de heiligmaking voortkomt?

Als de Geest van God Zijn licht in onze harten schenkt bij de beoefening der genade en Hij ons ondersteunt in de vervulling van dat, waartoe wij geroepen worden.

6. Is de vrede der heiligmaking óf de vrede der rechtvaardiging het meest vast en blijvend?

De vrede der heiligmaking, waaraan vele onvolmaaktheden kleven, is meer óp- en néérgeand en minder vast dan de vrede der rechtvaardiging, die gegrond is op een eeuwigdurende gerechtigheid en altijd dezelfde blijft.

7. Hebben alle gelovigen ten allen tijde vrede in hun geweten?

In beginsel hebben zij altijd vrede, daar zij in een staat van vrede met God zijn, maar zij hebben niet altijd het gevoel van deze vrede.

8. Wat belet of bederft het gevoel van vrede in hen, die in een staat van vrede zijn?

Het verzuim om door het geloof gebruik te maken van de beloften, die hun heiligmaking bevorderen, hun rusten op tegenwoordige of vroegere weldaden; hun toegeven aan de verzoeking van de satan, die een vijand is zowel van hun genade als van hun troost.

9. Wat zijn de kenmerken van de ware vrede, die haar onderscheidt van de vleselijke gerustheid?

Een aanhoudende strijd tegen alle bekende zonden, en een oprecht pogen God te behagen, met een voortdurende vrees Hem te beledigen.

DE BLIJDSCAP DOOR DE HEILIGE GEEST

1. Wat is de blijdschap door de Heilige Geest?

Het is die inwendige verheffing van en verruiming in de ziel, die voortvloeit uit de levende oefening van het geloof op Christus in de belofte: "In Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde".

2. Waarom noemt ge het "blijdschap door de Heilige Geest"?

Omdat de Heilige Geest er de Bewerker van is, daar Hij persoonlijk in de gelovige woont of bij hem blijft.

3. Wat is de reden of oorzaak van deze blijdschap?

God in Christus, als het eeuwige deel van de gelovige.

4. Wat zijn de eigenschappen van deze blijdschap?

Het is een vreugde, die verborgen is, ze is ook blijvend, en onuitsprekelijk.

5. Wanneer is deze blijdschap er in het bijzonder?

Als ze zich heel duidelijk openbaart na een donkere nacht van verlating, als men verdrukkingen lijdt om Christus wil, als God Zich op bijzondere wijze ten gunste van Zijn kerk openbaart, en soms in en omtrent de tijd van het sterven.

6. Wanneer kunnen gelovigen zeggen, dat ze die blijdschap hebben, die uit de rechtvaardiging voortkomt of die vergezelt?

Als ze vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus.

7. Wanneer hebben zij die blijdschap, die voortkomt uit de aanneming?

Als de Heilige Geest met hun geest getuigt, dat ze kinderen Gods zijn en hen doet roepen: Abba, Vader.

8. Wanneer hebben zij die blijdschap, die voortkomt uit de heiligmaking?

Als ze in hun geweten het getuigenis hebben, dat ze oprecht zijn en als dat geweten getuigt van de oprechtheid van hun pogingen en streven om in al de wegen Gods te wandelen, "Want onze roem is deze, namelijk de getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoudigheid en oprechtheid Gods, niet in vleselijke wijsheid, maar in de genade Gods, in de wereld verkeerd hebben en allermeest bij ulieden".

9. Wat zijn de tekenen of blijken van de blijdschap door de Heilige Geest, die haar onderscheidt van die blijdschap, die tijdgelovigen of geveinsden soms in het Woord kunnen hebben?

De blijdschap door de Heilige Geest heeft een verlevendigende, verruimende, verootmoedigende, een heiligende invloed op de ziel, de blijdschap der geveinsden daarentegen heeft niet zulke gevolgen.

DE WASDOM IN DE GENADE

1. Wat verstaat ge onder de "wasdom in de genade"?

De geleidelijke vorderingen, die de genade de heiligen leert maken in de oefening der genade en in de praktijk der godzaligheid.

2. Waarmee wordt het opwassen in de genade vergeleken in de Heilige Schrift?

Met "een schijnend licht, voortgaande en lichtende tot de volle dag toe".

3. Wat is de bron of oorzaak van de wasdom bij de gelovige?

De vereniging met Christus, en het deel hebben aan de krachtige invloeden uit Hem.

4. Waarom is het zo beschikt, dat de gelovigen in de genade zullen groeien?

Omdat er een bepaalde maat van de grootte is, waartoe ieder lidmaat van het geestelijke lichaam van Christus bestemd is te geraken, namelijk, "tot de maat van de grootte der volheid van Christus".

5. Hoe komt de wasdom in de genade uit de rechtvaardiging voort?

In die zin, dat hij, die gerechtvaardigd is, bevrijd is van de onmogelijkheid om door de wet op te wassen, en in de vrijheid gesteld is om God te dienen.

6. Hoe komt ze uit de aanneming voort?

In die zin, dat zij "als nieuwgeboren kinderkens zeer begerig zijn naar de redelijke onvervalste melk, opdat zij daardoor mogen opwassen".

7. Hoe komt ze voort uit de heiligmaking?

In die zin, dat het beeld Gods, dat in de ziel is ingedrukt, in de heiligmaking tot een steeds grotere gelijkvormigheid leidt, totdat wij Hem volmaakt gelijk zullen zijn, als wij Hem zullen zien, gelijk Hij is.

8. Wassen de gelovigen ten allen tijde op in de genade?

Zij hebben een beginsel van wasdom, het zaad Gods, dat in hen blijft, maar zij groeien niet altijd, zij hebben hun winters, waarin de invloeden der genade, die nodig zijn om op te wassen, ingetrokken worden.

9. Hoe komt het, dat de wasdom der gelovigen soms stil staat?

Het geloof is als de pijp, die de olie ontvangt uit de kruik boven de gouden kandelaar, als die pijp verstopt is, of het geloof der heiligen slaapt en dus werkeloos is, dan zullen alle andere genadegaven ook kwijnen en achteruitgaan.

10. Hoe wordt de wasdom in de genade opgewekt, als ze kwijnend is en achteruit gegaan is?

Daar de pijp van het geloof steeds aan de fontein verbonden blijft, als een band van vereniging tussen Christus en de ziel, reinigt de Heere Jezus dit middel van overdracht of dat kanaal en dan vloeien de invloeden tot wasdom weer toe en de genadegaven der gelovigen zien er weer fris en groen uit: "...zij zullen wederkeren, zittende onder zijn schaduw; zij zullen ten leven voortbrengen als koren en bloeien als de wijnstok".

11. Daar het kaf, net als de tarwe ook groeit, hoe zullen we dan de groei der geveinsden van de groei der ware christenen kunnen onderscheiden?

Het onderscheid ligt in de natuur van de groei: de groei van de ware christen is harmonisch en evenwichtig in al de delen van de nieuwe mens; het is "een alleszins opwassen in Hem, Die het Hoofd is"; terwijl daarentegen de geveinsden, als zij meer kennis in hun hoofd krijgen en niet meer heiligheid in hun hart, wel meer bezig mogen zijn in de uitwendige godsdienstplichten dan vroeger en toch even grote vreemdelingen van de kracht der godzaligheid blijven als ooit te voren.

12. Wat gaat in de groei der gelovigen samen?

Zij groeien inwendig en uitwendig, naar boven en naar beneden.

13. Hoe groeien de gelovigen inwendig?

Door zich steeds nauwer met Christus te verenigen en Hem als het Hoofd steeds vaster aan te hangen om Zijn invloeden te ontvangen, wat de bron en de fontein van alle andere, ware christelijke wasdom is.

14. Hoe groeien zij uitwendig?

Door vruchtbaar te zijn in goede werken in hun handel en wandel.

15. Hoe groeien zij naar boven?

In hemelsgezindheid en verachting van de wereld: "Onze wandel is in de hemel".

16. Hoe groeien zij naar beneden?

Door verootmoediging en zelfvernedering; de grootste wasdom in Christus maakt hen in hun eigen oog "de allerminste van al de heiligen", ja, de voornaamste der zondaren; zij zien, dat zij niets kunnen doen, dat zij niets verdienen, en dat zij niets zijn.

17. Kunnen christenen hun geval niet misvatten, als zij hun wasdom in één van deze richtingen op zichzelf vaststellen, met uitsluiting van de andere?

Ja, als zij bijvoorbeeld alleen letten hoe de groei opwaarts is en er in geen enkel opzicht op letten hoe zij nederwaarts is, want hoewel een christen die zoete vertroosting en verrukkingen, die hij gehad heeft kan missen, is hij nochtans als hij in ootmoed, zelfverloochening en in een gevoel van diepe afhankelijkheid van de Heere Jezus toeneemt, een groeiend christen: "Ik zal Israël zijn als de dauw, hij zal bloeien als de lelie en hij zal zijn wortelen uitslaan als de Libanon".

18. Als de gelovigen hun wasdom niet kunnen waarnemen, hoe kunnen zij dan weten, of zij toch ware, zij het zwakke, genade bezitten?

Als zij enigmatische een walging van zichzelf hebben, vanwege de zonde, als zij lust hebben de naam des Heeren te vrezten, als zij Christus boven alles achten, en als zij Zijn lidmaten om Zijnentwil liefhebben.

DE VOLHARDING

1. Wat wordt bedoeld met "volharding in de genade"?

Een blijven in de staat der genade en de voortdurende beoefening van de praktijk der godzaligheid tot het einde toe.

2. Kan iemand, die gerechtvaardigd, aangenomen en geheiligd is, geheel en voorgoed uit de genade vallen?

Neen, zij kunnen noch geheel uit alle genade vallen, noch voorgoed zonder herstel, want "die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard en niemand uit hen is verloren gegaan".

3. Hoe is de volharding der heiligen op onwankelbare wijze verzekerd?

Door de onveranderlijkheid der verkiezende liefde, door de onlosmakelijke vereniging met Christus, door de verdienste van Zijn verzoening, door de kracht van Zijn voorspraak, door de inwoning van Zijn Geest, en door de almacht van de belovende God.

4. Welke beloften hebben de gelovigen ondermeer voor hun volharding in de genade tot het einde toe?

Zij hebben de opmerkelijke belofte uit Jeremia "Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hen weldoe; en Ik zal Mijn vrees in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken".

5. Welke zekerheid hebben de gelovigen dank zij deze belofte?

Zij hebben in alle opzichten zekerheid: zowel dat God hen niet zal verlaten, als dat zij Hem nimmer zullen verlaten.

6. Wat is, gelet op de wet, de grond, waarop de gelovigen er zeker van zijn, dat God hen nooit zal verlaten en dat zij God nooit zullen verlaten?

Dit, dat Christus voor hen volhard heeft in Zijn gehoorzaamheid aan de wet, totdat de voorwaarde van het verbond geheel vervuld was, hierdoor werd hun volharding verworven en volkomen zeker gesteld.

7. Volharden allen, die naarstig belijdenis van de godsdienst afleggen, ook in die belijdenis?

Neen, want velen van hen vallen later af.

8. Wat kunnen wij vaststellen omtrent hen, die geheel en al en dat voorgoed afvallen van hun belijdenis?

Dat zij in werkelijkheid nooit waren, wat zij beleden te zijn: "Zij zijn uit ons uitgegaan, maar zij waren uit ons niet, want als zij uit ons geweest waren, zo zouden zij met ons gebleven zijn; maar dit is geschied, opdat zij openbaar zouden worden, dat zij niet allen uit ons zijn".

9. Wat zijn de voornaamste onderdelen van de belofte der volharding?

Een belofte van voortdurende invloed der genade, en een belofte van gedurige vergeving der zonden, die de gelovige in zijn dagelijkse wandel begaat.

10. Waarom is er een belofte van de aanhoudende invloeden der genade noodzakelijk?

Omdat de voorraad van inwendige genade spoedig zou zijn verdwenen; zij zou, als zij aan zichzelf overgelaten werd en niet gevoed werd, wegwijnen en verdwijnen.

11. Waarom is er met het oog op de volharding der heiligen, een belofte van gedurige vergeving noodzakelijk, daar zij toch reeds gerechtvaardigd zijn?

Niet omdat er, wat hun staat betreft, ook maar enige noodzaak was van nieuwe vergeving, daar geen van hun zonden hen meer aan de eeuwige toom kan onderwerpen, maar vanwege de zonden van hun dagelijkse wandel, die hen onder de last van de vaderlijke toorn brengt.

12. Hoe wordt de vergeving der zonden van de dagelijkse wandel aan de gelovigen geschonken?

Als zij opnieuw hun geloof in Jezus Christus beoefenen en berouw voor God betonen, nochtans niet om hun geloof en berouw, maar om Christus' wil, evenals hun de eerste maal vergeving werd geschonken.

13. Vindt het berouw dan plaats vóór de vergeving der zonden?

In de rechtvaardiging gaat het berouw niet vooraf, maar volgt zij op de vergeving der zonde; bij hen echter, die reeds gerechtvaardigd zijn, gaat niet alleen het geloof, maar óók het berouw vóór de vergeving der zonden: "Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig dat Hij ons de zonden vergeve".

14. Hoe komt de volharding der heiligen voort uit hun rechtvaardiging?

In die zin, dat zij, die eens gerechtvaardigd en begenadigd zijn in de Geliefde, dit altijd blijven, "want de genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk".

15. Hoe komt hun volharding voort uit hun aanneming?

In die zin, dat Hij Die hen aangenomen heeft als Zijn kinderen, hun eeuwige Vader is, en daarom zullen zij als zonen eeuwig in Zijn huis blijven.

16. Hoe komt ze voort uit hun heiligmaking?

In die zin, dat de Geest, Die hen heiligt, hen gegeven wordt om eeuwig bij hen te blijven, en om in hen te worden "een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven".

17. Welk gebruik behoort er gemaakt te worden van deze samenhang, die er is tussen de weldaden en zegeningen, die uit de rechtvaardiging, aanneming en heiligmaking voortkomen?

Het behoort ons op te wekken, een verlangen te verkrijgen naar de zaligmakende kennis der waarheid, zoals ze in Jezus is, in Wie al de delen der goddelijke waarheid als in hun middelpunt samenkomen, en de oneindige goedheid en wijsheid van God te bewonderen, Die al de zegeningen van het verbond zó aan elkaar verbonden heeft, dat zij, die er één bezitten, ook al de andere bezitten.

DE WELDADEN BIJ DE DOOD

Vraag 37

Welke weldaden ontvangen de gelovigen van Christus bij het sterven?

Antwoord:

De zielen der gelovigen ontvangen bij hun dood volmaakte heiligheid en gaan terstond in de heerlijkheid; hun lichamen, die nog steeds met Christus verenigd blijven, rusten tot de opstanding in hun graven.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom worden zij, over wie in dit antwoord gesproken wordt, "gelovigen" genoemd?

Omdat zij door genade bekwaam gemaakt zijn de waarheid Gods in Zijn belofte te geloven en het goede, dat in die belofte is te omhelzen.

2. Wat is het verschil tussen de gelovigen en ongelovigen in hun sterven?

De gelovigen sterven op grond van de belofte in het verbond der genade, waarbij hen als een deel van Christus' erfenis is toe-gezegd, dat de prikkel des doods voor hen is weggenomen; alle ongelovigen

daarentegen sterven op grond van de bedreiging in het verbond der werken, waardoor de prikkel des doods zowel hun ziel als hun lichaam pijnigt.

3. Wat is de prikkel des doods?

De prikkel des doods is de zonde, en de vloek, die onafscheidelijk aan de zonde verbonden is.

4. Welke waarborg hebben de gelovigen op grond van de wet, dat de prikkel des doods hen niet treffen zal?

Deze, dat Christus als hun Borg naar ziel en lichaam en dat in alle opzichten door die angel gestoken is, opdat zij ervan bevrijd zouden worden. Daardoor waarborgt de belofte van de zegepraal over de dood, die aan Hem beloofd werd, dat hij voor hen ontwapend is.

5. Hoe worden deze weldaden, die de gelovigen bij hun sterven van Christus ontvangen onderscheiden?

Tweevoudig: de weldaden, die hun ziel en die, welke hun lichaam betreffen.

6. Waaruit blijkt, dat de zielen der gelovigen afgescheiden van de lichamen voortbestaan?

Uit Matth. 22 : 32 blijkt, dat God Zich de God van Abraham, de God van Izak en de God van Jakob noemt, lang na hun dood, als een bewijs, dat hun ziel leeft want "God is niet een God der doden, maar der levenden"; ook wordt het sterven der gelovigen een "ontbinding" genoemd, wat te kennen geeft, dat de ziel bij haar scheiding uit het aardse huis van deze tabernakel gaat in een huis niet met handen gemaakt maar eeuwig in de hemelen.

7. Zijn de zielen der mensen zonder meer en in zichzelf onsterfelijk?

Neen, God alleen heeft onsterfelijkheid.

8. In welke zin is de ziel dan onsterfelijk?

Zij is, wat haar natuurlijke gesteldheid betreft onverderfelijk, daar zij geen inwendig beginsel heeft, dat haar vernietigt, maar zij blijft tevens in een staat van werkzaamheid na het sterven van het lichaam: "de geesten der volmaakte rechtvaardigen".

9. Hoe bewijst ge de onsterfelijkheid der ziel uit haar natuur?

In haar natuur is zij een geestelijke, onstoffelijke en niet-lichamelijke zelfstandigheid en omdat er daarom geen samengestelde delen zijn kan er ook geen scheiding van delen zijn: "Een geest heeft geen vlees en benen".

10. Hoe zijn wij er zeker van, dat de ziel nooit vernietigd zal worden?

Uit de belofte, dat de rechtvaardige eeuwig zalig zal zijn en uit de bedreiging, dat de goddeloze eeuwig ellendig zal zijn: "En dezen zullen gaan in de eeuwige pijn, maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven".

11. Welke weldaden ontvangen de zielen der gelovigen als zij van het lichaam scheiden?

Zij ontvangen volmaakte heiligheid en gaan terstond in de heerlijkheid.

12. Waaruit blijkt, dat de zielen der gelovigen geen volmaakte heiligheid ontvangen, zolang zij in dit leven met het lichaam verenigd blijven?

Uit de overblijfselen der verdorvenheid en de inwonende zonde, die de grootsten van Gods heiligen aankleven, zolang zij in dit lichaam verkeren.

13. Waarin bestaat die volmaakte heiligheid, die de zielen der gelovigen ontvangen bij het sterven?

Niet alleen in een volkomen bevrijding van alle zonde, wat het wezen daarvan betreft, maar ook in een volmaakte gelijkenis op en gelijkvormigheid aan God.

14. Welke troost kan een gelovige hebben bij het vooruitzicht van de scheiding van ziel en lichaam?

Dat, zoals de zonde, nadat ziel en lichaam verenigd waren, het eerst in hem kwam, ze zo ook voor altijd uitgeworpen zal worden, als de ziel en het lichaam van elkaar zullen scheiden. Mede daarom is het sterven een groot gewin.

15. Waarom moet de ziel van een gelovige volmaakt heilig zijn, als zij uit het lichaam gaat?

Omdat "niets dat ontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt" zal ingaan door de poorten van het hemelse Jeruzalem.

16. Wat gaat noodzakelijk gepaard met de volmaakte heiligheid der ziel?

Volmaakte en onafgebroken gemeenschap met God.

17. Waar zal die volmaakte en onafgebroken gemeenschap met God genoten worden?

In de eeuwige heerlijkheid.

18. Wanneer gaan de zielen der heiligen in de heerlijkheid?

Zoals zij onmiddellijk bij de scheiding uit het lichaam volkomen heiligheid ontvangen, zo gaan zij eveneens onmiddellijk, volkomen heilig de eeuwige heerlijkheid in.

19. *Waarom wordt er in het antwoord gezegd, dat zij onmiddellijk in de heerlijkheid ingaan?*

Om aan te geven, dat het verzinsel van een tussen-staat tussen hemel en hel, uitgedacht door de papisten, op geen enkele manier waarborg of grond in de Heilige Schrift vindt.

20. *Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat de zielen der gelovigen onmiddellijk in de heerlijkheid ingaan, als zij uit het lichaam scheiden?*

De ziel van de bedelaar Lazarus werd bij zijn sterven terstond door de engelen gedragen in de schoot van Abraham, eveneens werd de ziel van de moordenaar terstond verheerlijkt, want aldus spreekt Christus tot hem: "Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn", en Stefanus bidt stervende: "Heere Jezus ontvang mijn geest", wat duidelijk te kennen geeft, dat zijn ziel terstond na de dood in de heerlijkheid zou zijn.

21. *In welke heerlijkheid gaan de zielen der gelovigen onmiddellijk?*

"Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart van de mens niet is opgeklimmen, hetgeen God bereid heeft, dien, die Hem liefhebben". Daar echter onverhulde openbaring van de hemelse heerlijkheid, ontdaan van aardse gelijkenissen, te helder voor onze zwakke ogen zou zijn, heeft het God in Zijn neerbuigende goedheid behaagd de hemelse zaligheid aan ons voor te stellen in gelijkenissen, ontleend aan aardse zaken, die heerlijk zijn in de ogen der mensen.

22. *Waarmee wordt in de Heilige Schrift de heerlijkheid die de zielen der gelovigen onmiddellijk ingaan vergeleken?*

Zij wordt vergeleken met een koninkrijk, met een huis, niet met handen gemaakt, met een onverderfelijke erfenis, en met een beter vaderland.

23. *Waarom wordt de hemelse heerlijkheid vergeleken met een koninkrijk?*

Vanwege de volheid van alle geestelijke en eeuwige goederen, die de heiligen daar zullen bezitten en vanwege de heerlijke waardigheid, waartoe zij verheven worden: "En Die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader".

24. *Waarom wordt het "een huis niet met handen gemaakt" genoemd?*

Om de onuitsprekelijke heerlijkheid aan te geven der hemelse woningen die veel groter is dan die der meest verheven paleizen, die door mensenhand gebouwd zijn.

25. *Waarom wordt er gezegd dat het "een onverderfelijke erfenis is"?*

Om te kennen te geven, dat de zaligheid der heiligen voor eeuwig onvergankelijk is, "Gij zult de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen".

26. *Waarom wordt het "een beter vaderland" genoemd?*

Om aan te duiden, dat er geen vergelijking is tussen de dingen, die gezien worden en die tijdelijk zijn en de dingen die niet gezien worden en eeuwig zijn.

27. *Welke weldaden ontvangen de gelovigen van Christus bij de dood, wat hun lichamen betreft?*

Hun lichamen, die nog steeds met Christus verenigd blijven, rusten in hun graven tot de dag der opstanding.

28. *Waaruit blijkt, dat de lichamen der gelovigen in het graf nog steeds met Christus verenigd blijven?*

De vereniging van Christus met de Zijnen betrof de gelovigen in hun geheel, dus ook hun lichamen; omdat deze vereniging onverbrekkelijk is, moet ze evenzeer blijven bestaan met hun lichaam in het graf als met hun ziel in de hemel.

29. *Hoe kunnen de gelovigen hiervan verzekerd zijn, als zij letten op de vereniging tussen de twee naturen in de Persoon van Christus?*

Toen bij de dood van Christus Zijn ziel van het lichaam ge-scheiden werd, werd echter géén van beiden van Zijn goddelijke Persoon gescheiden, maar bleven even hecht met Hem verenigd. Zo zullen, wat de gelovige betreft, noch de ziel noch het lichaam bij het sterven van Christus gescheiden kunnen worden, maar beiden blijven onlosmakelijk en voor eeuwig met Hem verenigd.

30. *Wat is het verschil tussen het graf van de rechtvaardige en dat van de goddeloze?*

Voor de rechtvaardige is het graf een rustplaats, maar voor de goddeloze is het een gesloten gevangenis, waarin hij bewaard wordt tot het oordeel van de grote dag.

31. *Waarom wordt er gezegd, dat de lichamen der heiligen "rusten" in hun graven?*

Omdat hun graven "slaapsteden" genoemd worden, waar hun lichamen veilig neerliggen, totdat zij in de morgen van de opstanding opgewekt worden.

32. Hoe wordt hun rusten in het graf uitgedrukt in de Heilige Schrift?

Door "een ontslapen zijn in Jezus", dat te kennen geeft, dat zij in vereniging met Jezus ontslapen zijn en dat Zijn Geest elk deeltje van hun stof in Zijn bezit houdt en dat Hij die stof levend zal maken en ten laatste dage als Zijn tempel zal herbouwen.

33. Hoe lang zullen zij in het graf blijven?

Tot de opstanding van alle doden op de grote dag.

34. Hoe kunnen de gelovigen ervan verzekerd zijn, dat zij deze beloofde weldaden bij hun sterven van Christus zullen ontvangen?

Zij kunnen ervan verzekerd zijn op grond van het feit, dat de beloften van deze weldaden, die aan hen gedaan zijn, vervat zijn in de beloften, die aan Hem als hun heerlijk Hoofd, gedaan zijn vóór de grondlegging der wereld.

35. In welke belofte die aan Christus gedaan is, is de belofte vervat van de ontwapening van de dood, in Hos. 13 : 14 genoemd, namelijk: "O dood, waar zijn uw pestilentiën?"

Zij is ingesloten in de belofte, dat Hij een volkomen overwinning over de dood zal behalen: "Hij zal de dood verslinden tot overwinning".

36. Op welke grond kunnen de gelovigen ervan verzekerd zijn, dat hun ziel bij de dood onmiddellijk in de heerlijkheid zal ingaan?

De belofte dat hun ziel onmiddellijk na de scheiding uit hun lichaam in de hemel zal gedragen worden: Jezus zeide tot hem: "Voorwaar zeg Ik u: heden zult gij met Mij in het paradijs zijn" is ingesloten in een belofte aan Christus gedaan, namelijk "Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien".

37. In welke belofte, aan Christus gedaan, is de belofte van de vernietiging van de dood voor de gestorven gelovige ingesloten: "Hel! waar is uw verderf?"

Ze is ingesloten in de belofte aan Hem gedaan van de opstanding van Zijn verborgen leden: "Uw doden zullen leven, ook mijn dood lichaam, zij zullen opstaan".

DE WELDADEN BIJ DE OPSTANDING

Vraag 38

Welke weldaden ontvangen de gelovigen van Christus bij de opstanding?

Antwoord:

Bij de opstanding zullen de gelovigen, die in heerlijkheid opgewekt worden, openlijk erkend en vrijgesproken worden op de oordeelsdag en zij zullen volmaakt gezegend worden met de volle verlustiging in God tot in alle eeuwigheid.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Zullen, behalve de gelovigen, ook anderen worden opgewekt?

Ja, er zal een opstanding der doden zijn "beiden der rechtvaardigen als der onrechtvaardigen".

2. Hoe bewijst ge, dat er een opstanding van álle doden zal zijn?

Op grond van de almacht Gods, die ze kán opwekken en op grond van de Heilige Schrift, die bevestigt, dat Hij het zal doen; met deze twee argumenten staafde onze Heere de leer der opstanding tegenover de Sadduceeën: "Jezus antwoordde en zeide tot hen: Gij dwaalt, niet wetende de Schriften, noch de kracht Gods".

3. Waaruit blijkt dat God de doden kán opwekken?

Aangezien Zijn almacht de wereld in het aanzijn kon roepen uit niets, kan diezelfde kracht zeker even gemakkelijk de lichamen der mensen opwekken uit hun stof en ze weer na hun ontbinding opnieuw samenstellen en vormen.

4. Welke voorbeelden heeft God in de Heilige Schrift gegeven van Zijn kracht om de doden op te wekken?

In het oude testament :de zoon van de weduwe van Zarfath, toen hij pas gestorven was; de zoon van de Sunemietische, toen hij reeds langer gestorven was, en de man geworpen in het graf van Elisa, toen men

hem daar begroef. In het nieuwe testament: het dochttertje van Jairus, en Dorkas, die beiden kort na haar dood opgewekt werden; de zoon van de weduwe te Naïm, toen men hem grafwaarts droeg, en Lazarus die reeds vier dagen in het graf gelegen had.

5. Hoe kan het stof van de lichamen der mensen onderscheiden en gescheiden worden, daar het stof van vele geslachten dooreen gemengd is?

Bij de mensen is dit onmogelijk, maar niet bij God; want wie gelooft, dat Hij een oneindig verstand heeft, moet noodzakelijkerwijs erkennen, dat géén massa stof zo dooreen gemengd kan worden of God verstaat en weet onfeilbaar hoe de allerkleinste deeltjes samengebracht moeten worden en Hij weet daarom wáár de stofjes van ieder lichaam zijn en hoe Hij ze van elkaar moet scheiden.

6. Hoe blijkt uit de Heilige Schrift, dat God de doden zal opwekken?

Uit verscheidene gedeelten der Heilige Schrift, die uitdrukkelijk bevestigen, dat Hij dit doen zal, Dan. 12 : 2 "En velen van die, die in het stof der aarde slapen, zullen ontwaken, dezen ten eeuwigen leven en genen tot versmaadheden en tot eeuwige afgrijzing: "De ure komt, in welke allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen en zullen uitgaan; die het goede gedaan hebben tot de opstanding des levens en die het kwade gedaan hebben tot de opstanding der verdoemenis".

7. Hoe beweest onze Heere de opstanding tegenover de Sadduceën, die alleen de vijf boeken als het meest betrouwbaar erkennen?

Uit Exodus 3 : 6: "Ik ben de God van Abraham en de God van Izaak en de God van Jakob". Op grond hiervan verklaart Hij in Lukas: "En dat de doden opgewekt zullen worden, heeft ook Mozes aangewezen bij het doornenbos, als hij de Heere noemt de God van Abraham en de God van Izaak en de God van Jakob. God nu is niet een God der doden, maar der levenden, want zij leven Hem allen".

8. Wat is de kracht van dit argument of deze beweegreden om de opstanding te bewijzen?

Het komt hierop neer: "Hij is de God van hun personen, en niet alleen de God van hun zielen en daarom moeten, hoewel hun zielen, in een afgescheiden staat, Hem liefhebben, aanbidden en prijzen, nochtans ook hun lichamen uit het stof opgewekt en levend gemaakt worden, doordat de ziel zich weer met het lichaam verenigt, opdat zij als levende personen, die ziel en lichaam weer verenigd hebben, Hem liefhebben, dienen en aanbidden en opdat zij also ten volle al de zegeningen genieten, die dááruit voortvloeien, dat God hun God is.

9. Zal hetzelfde lichaam, dat sterft weer opgewekt worden?

Ja, wat de stof betreft, zal het hetzelfde lichaam zijn dat opgewekt zal worden, zij het begiftigd met andere eigenschappen. De gedachte van de opstanding sluit dit zelf al in, daar men niet kan zeggen, dat iets opstaat, als het niet gevallen is.

10. Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat hetzelfde lichaam dat sterft, weer opgewekt zal worden?

De dood is in het spraakgebruik der Heilige Schrift een slaap en de opstanding een ontwaken uit die slaap. Dit toont aan, dat het lichaam, dat opstaat hetzelfde lichaam is dat stierf; en de apostel zegt ons, dat het dit stedelijke is, dat onsterfelijkheid moet aandoen, en dat Christus "ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat hetzelfde gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam".

11. Hoe bewijst ge dit uit de rechtvaardigheid van Gods handelwijze?

Hoewel niet gezegd kan worden, dat het verheerlijken van de lichamen der heiligen, strikt genomen een beloning is van hun dienst en lijden op aarde, komt het toch niet met de wijze der goddelijke bedeling overeen, dat het lichaam Hem dient op aarde en dat een ander lichaam wordt verheerlijkt; dat de één hier strijdt en dat de ander de kroon ontvangt.

12. Zal hetzelfde lichaam der goddelozen, dat hier in het stof gelegd wordt, ook worden opgewekt?

Ja, opdat hetzelfde lichaam, dat zondigde, ook zal lijden, want het is onbetamelijk dat het ene lichaam hier het instrument der zonde zou zijn en dat een ander lichaam voor die zonde zal lijden in de hel.

13. Door welk middel zullen de doden opgewekt worden?

"De Heere Zelf zal met een geroep, met de stem van de archangel en met de bazuin Gods neerdalen". En op deze stem, die op de gehele wereld gehoord zal worden, zal al het verstrooide stof der doden samen vergaderd worden, dus van een ieder al het stof dat bij elkaar hoort; eveneens zal iedere ziel weer in haar eigen lichaam komen om nooit meer van elkaar gescheiden te worden.

14. In welke orde zullen zij opgewekt worden?

Die in Christus gestorven zijn zullen eerst opstaan.

15. Wat zal er worden van hen, die bij de wederkomst van Christus nog op de aarde zijn?

Zij zullen niet sterven, om spoedig daarna opgewekt te worden, maar zij zullen veranderd worden op ongeveer dezelfde wijze als Christus' lichaam op de berg verheerlijkt werd; en zij zullen worden als die lichamen der heiligen, die uit hun graven zijn opgewekt.

16. Duurt de opwekking der doden en de verandering der levenden lang?

Neen, het zal in één ogenblik, in een punt des tijds, geschieden.

17. Wat zal het onderscheid zijn tussen de opstanding der godzaligen en die der goddelozen?

De godzaligen zullen opgewekt worden door de kracht van Christus' Geest Die de gezegende hand van hun vereniging met Hem is. Zij zullen met onuitsprekelijke blijdschap uit hun graven komen "Waakt op en juicht, gij, die in het stof woont". De goddelozen echter zullen opgewekt worden door de kracht van Christus als de rechtvaardige Rechter en zij zullen met een onuitsprekelijk afgrijzen en ontsteltenis als kwaaddoeners opstaan en "zullen tot straf lijden het eeuwige verderf van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid Zijner sterkte".

18. In welke staat en toestand zullen de lichamen der gelovigen opgewekt worden?

Zij zullen in heerlijkheid opgewekt worden.

19. Wat wordt bedoeld met de heerlijkheid waarin zij zullen worden opgewekt?

Dat ze onverderfelijke, heerlijke, krachtige en geestelijke lichamen zullen hebben: "Het lichaam wordt ge-zaaid in verderfelijke, het wordt opgewekt in onverderfelijke; het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid; het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht; een natuurlijk lichaam wordt er gezaaid, een geestelijk lichaam wordt er opgewekt".

20. Wat betekent het dat de lichamen der gelovigen "onverderfelijk" worden opgewekt?

Dat zij al de zaden der verdorvenheid achter zich zullen laten in het graf en voor eeuwig onvatbaar zullen zijn voor enige pijn, ziekte of dood; verder dat zij een eeuwige jeugd en kracht zullen hebben en niet meer onderworpen zullen zijn aan het verval van krachten, dat de ouderdom in dit leven met zich meebrengt.

21. Waarom zullen hun lichamen "heerlijk" zijn?

Omdat zij gelijkvormig gemaakt zullen worden aan Christus' heerlijk lichaam; niet alleen schoon, liefelijk en welgevormd, maar ook vol luister en glans, want "de rechtvaardigen zullen blinken gelijk de zon in het koninkrijk van hun Vader".

22. Waarom zullen zij "krachtige" lichamen hebben?

Omdat zij in staat zullen zijn "een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid" te dragen, en dag noch nacht zullen rusten, maar zonder enige onderbreking voor eeuwig bezig zullen zijn in de hemelse tempel met het loven en prijzen van God; vermoeidheid, die een zwakheid is, zal niet optreden in een onsterfelijk lichaam.

23. In welk opzicht zullen hun lichamen "geestelijk" zijn?

Niet hierin dat zij in geesten veranderd zullen worden (want zij zullen steeds de wezenlijke eigenschappen van het lichaam behouden), maar daarin, dat zij met geestelijke eigenschappen en gaven zodanig begiftigd zullen zijn, dat zij vaardig en werkzaam zijn en van een zeer verfijnde samenstelling, want "zij zullen niet meer hongeren en zullen niet meer dorsten" en zij zullen nooit meer slapen, maar "Hem dienen dag en nacht in Zijn tempel".

24. Wat zal er onmiddellijk op de opstanding uit de doden volgen?

De oordeelsdag.

25. Wat voor een dag zal de oordeelsdag zijn?

Het zal een dag van toorn en wraak zijn voor de goddelozen, maar een dag van volkomen verlossing voor de godzaligen.

26. Wat zal het voorrecht voor de gelovigen zijn op de oordeelsdag?

Dat zij openlijk erkend en vrijgesproken zullen worden.

27. Wat houdt het in om op die dag door Christus erkend te worden?

Het houdt in, dat zij door Hem als de gezegenden van Zijn Vader erkend zullen worden, voor wie het koninkrijk der hemelen is bereid: "Dan zal de Koning zeggen tot degenen, die aan Zijn rechterhand zijn: "Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk, dat voor u bereid is van de grondlegging der wereld".

28. Wat houdt het in, dat zij, de gelovigen, op die dag zullen vrijgesproken worden?

Het houdt niet alleen in, dat zij van alle valse laster en aantijgingen, die hier hun deel zijn, gerechtvaardigd zullen worden, maar ook, dat openlijk uitgesproken zal worden, dat hun zonden zijn uitgewist.

29. Wat is het onderscheid tussen de vrijspraak der gelovigen, als zij in dit leven gerechtvaardigd worden en hun vrijspraak op de oordeelsdag?

In dit leven worden de gelovigen in het verborgen, buiten het gezicht der wereld en vaak zonder enige kennisgeving daarvan aan zichzelf, vrijgesproken, maar dan zal die vrijspraak op de plechtigste en meest openbare wijze geschieden.

30. Wordt dit niet bedoeld, als men zegt, dat ze "openlijk erkend en vrijgesproken worden"?

Ja, want dit zal geschieden voor God, voor engelen en mensen.

31. Waarom zal dit openlijk geschieden?

Tot meerdere eer en troost der heiligen en tot grotere schaamte en ontsteltenis van hun vijanden: "Uw broeders, die u haten, die u verre afzonderen om Mijns naams wil, zeggen: Dat de Heere heerlijk warde! Doch Hij zal verschijnen tot uw vreugde; zij daarentegen zullen beschaamd worden".

32. Op welke grond zullen zij op die dag vrijgesproken worden?

Op dezelfde grond, waarop zij hier gerechtvaardigd zijn, namelijk omwille van Christus' gerechtigheid, die hen toegerekend werd en door het geloof alleen aangenomen werd.

33. Welke weldaden zullen de gelovigen ontvangen in de hemel ná de oordeelsdag?

Zij zullen volmaakt gezegend worden met de volle verlustiging van God tot in alle eeuwigheid: "Zo zullen wij altijd met de Heere wezen".

34. Wat betekent het volmaakt gezegend te zijn?

Het betekent geheel vrij te zijn van alle zonde en ellende en volkomen vervuld te zijn van alle zaligheid.

35. Waarin bestaat het hoogste der zaligheid?

In de volle verlustiging in God, het allerhoogste goed.

36. Op welke wijze zullen zij zich ten volle in God verlustigen?

Met zo'n volmaakte kennis van Hem, die geen grens zal hebben dan alleen deze, dat een eindig schepsel ze moet kunnen bevatten, want op een andere wijze is de kennis van een oneindig wezen onmogelijk.

37. Op hoeveel manieren zal God volmaakt en tot verzadiging gekend worden?

Op tweeërlei wijze: de ene door het gezicht, wat het verstand zal verzadigen en de andere door de ondervinding, wat de wil zal verzadigen.

38. Wat zal aan de lichamelijke ogen in de hemel de grootste voldoening geven?

Het zien van dat heerlijke en gezegende lichaam, dat verenigd is met de Persoon van de Zoon van God.

39. Zal de heerlijkheid van de mens Jezus Christus niet onuitsprekelijk veel groter zijn dan de heerlijkheid van al de heiligen?

Zeer zeker, want al zullen de heiligen blinken gelijk de zon, zullen toch niet zij, maar het Lam de kaars van de hemelse stad zijn.

40. Wat doet de heerlijkheid van de menselijke natuur van Christus met een bijzondere luister schitteren in de ogen der heiligen?

Het is het onlosmakelijk bestaan van die natuur in de persoon van de Zoon, als de eeuwige band van vereniging tussen God en hen: "Ik in hen en Gij in Mij, opdat zij volmaakt zijn in één".

41. Is het gezegende gezicht van God in de hemel niet iets anders dan het zien van die heerlijkheid die wij met onze lichamelijke ogen zullen zien in de mens Christus of in de heiligen of van enige andere glans en schittering van de Godheid?

Ja, want geen geschapen ding kan ons hoogste goed en geluk zijn, of onze ziel ten volle verzadigen; en daar deze dingen in zekere mate onderscheiden zijn van God Zelf, verzekert ons de Heilige Schrift, dat wij God zullen zien, en dat wij Hem zien zullen zoals Hij is.

42. Hoe zullen de heiligen God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest zien in de hemel?

Niet met hun lichamelijke ogen, want in dat opzicht is God onzichtbaar, maar met het oog van het verstand, dat gezegend zal worden met de aller volmaaktste, volle en meest heldere kennis van God en goddelijke zaken, in zoverre het schepsel in staat is dit te ontvangen.

43. Wat is het onderscheid tussen het zien van God hier en in de hemel?

Hier hebben zij als het ware slechts een gezicht van Zijn achterste delen, maar daar zullen zij Zijn aangezicht zien, zij kunnen hier slechts een gezicht van voorbijgaande aard van Hem hebben, maar daar zullen zij

eeuwig en ononderbroken de ogen van hun ziel verzadigen aan Hem: "Maar ik zal Uw aangezicht in gerechtigheid aanschouwen, ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken".

44. Waarmee zullen de ogen van hun ziel eeuwig verzadigd worden?

Zij zullen voor eeuwig Zijn oneindige liefde, Zijn onveranderlijke waarheid en Zijn wonderlijke werken met de uiterste voldoening en diepste vreugde aanschouwen: "Verzadiging van vreugde is bij Uw aangezicht, liefelijkheden zijn in Uw rechterhand, eeuwiglijk".

45. Hoe zullen de heiligen in de hemel de oneindige liefde van God jegens hen aanschouwen?

Zij zullen in Zijn hart mogen zien en daarin een klaar, onderscheiden en zeker gezicht van Zijn liefde hebben, die Hij van eeuwigheid voor hen had en hun tot in alle eeuwigheid zal betonen: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde", "Ga in, in de vreugde uws Heeren".

46. Hoe zullen zij Gods onveranderlijke waarheid aanschouwen?

Het licht der heerlijkheid zal een volledige uitlegging zijn van de Bijbel en zal de gehele schat die in deze akker ligt, bloot leggen: "In Uw licht zien wij het licht".

47. Zullen er ook gedrukte of geschreven Bijbels in de hemel gevonden worden?

In geen geval, want de onveranderlijke waarheden Gods, in dat heilige boek vermeld, zullen onuitwisbaar in het verstand van de vergadering der volmaakte rechtvaardigen gegraveerd zijn als het voorwerp van hun eeuwige lof: "Mijn woorden.... zullen van uw mond niet wijken, noch van de mond van uw zaad, noch van de mond van het zaad uws zaads, zegt de Heere, van nu aan tot in eeuwigheid toe": "Het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid".

48. Hoe zal hun kennis zijn van de wonderlijke werken Gods in het bijzonder van die van de schepping?

Hun kennis van alle schepselen zal dan volmaakt zijn en zij zullen zien, dat Hij ze alle in wijsheid gemaakt heeft.

49. Welk inzicht zullen zij hebben in de aanbiddelijke voorzienigheid?

Zij zullen de lijnen der goddelijke voorzienigheid, die op aarde naar het scheen, verward dooréén liepen, in de hemel in een harmonisch geheel aanschouwen en verstaan, dat de beproevingen en moeiten die in de tijd hun deel waren, noodzakelijk waren.

50. Hoe zullen de heiligen in de hemel het heerlijke werk der verlossing beschouwen?

Het zal het voorwerp van hun eeuwige bewondering zijn, zij zullen eeuwig beurtelings bewonderen en prijzen, prijzen en bewonderen, de verborgenheden der wijsheid en liefde, goedheid en heiligheid, barmhartigheid en rechtvaardigheid, die door heel dit heerlijke plan schitteren.

51. Wat is de kennis, waardoor de heiligen zich bij ondervinding in de hemel in God zullen verlustigen?

Het is het ten volle deel hebben aan de goddelijke goedheid, vergezeld met een aller levendigst gevoel daarvan in het binnenste van hun ziel: "Het Lam.... zal hen een Leidsman zijn tot de levende fonteinen der wateren", die niets anders zijn dan God Zelf, de Fontein der levende wateren, Die Zich ten volle en vrij aan hen zal schenken.

52. In welk opzicht zullen de heiligen in de hemel bij ondervinding vol zijn als God zichzelf aan hen wegschenkt?

In zoverre, dat het niet tot enige maat beperkt zal blijven, maar die verlustiging in God zal zich zover uitstrekken als hun uitgebreidste vermogens kunnen bevatten.

53. Zullen de vermogens der heiligen in de hemel van gelijke grootte zijn?

Zoals er verschillende trappen in heerlijkheid zijn, daar de heiligen in de hemel bij sterren van verschillende grootte vergeleken worden, zo zullen sommige meer, andere minder kunnen bevatten; nochtans zullen allen vol zijn en ontvangen, wat zij kunnen bevatten.

54. Waarin bestaat de vrijheid, waarmee God Zich schenkt in de ondervinding der heiligen in de hemel?

In de onbeperkte gemeenzaamheid met Hem, die Hij hun daar zal toestaan; Hij zal onder hen wandelen; Zijn volheid zal altoos voor hen openstaan, daar er geen voorhangsel tussen Hem en hen opzij geschoven behoeft te worden, want zij zullen Hem zien "aangezicht tot aangezicht".

55. Wat zal de vrucht zijn van dit schenken om niet van en het ten volle deelhebben aan de goddelijke goedheid in het heiligdom hierboven?

Volmaakte gelijkenis aan God en onuitsprekelijke vreugde, van-daar dat de psalmdichter zegt: "Ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken", "Verzadiging van vreugde is bij Uw aangezicht".

56. *Waarom zal op het volzalige zien van God volmaakte gelijkenis aan God volgen?*

Omdat het zien van God in al Zijn onvergelykelijke uitnemendheden en dat niet meer door een spiegel in een duistere rede, maar van aangezicht tot aangezicht, alleen gepaard kan en moet gaan met het verzwolgen worden van alle onvolmaaktheden der heiligen in een heerlijke verandering in Zijn gezegend beeld", "Wij zullen Hem gelijk zijn, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is".

57. *Waarom gaat het met onuitsprekelijke vreugde gepaard als God Zich aan hen medeelt en zij deelhebben aan Hem?*

Wegens de stellige zekerheid en volkomen verzekering, die de heiligen hebben, dat dit eeuwig zal duren, terwijl de verlustiging in God tot in alle eeuwigheid fris en groen zal blijven, want zij zullen drinken uit de levende fonteinen der wateren, die eeuwig in overvloed zullen opspringen.

58. *Waarom zullen de heiligen in de hemel een onwrikbare zekerheid van hun volle verlustiging in God tot in alle eeuwigheid hebben?*

Omdat de eeuwige God Zelf hun eeuwige leven en eeuwige zaligheid zal zijn: "Deze is de waarachtige God en het eeuwige leven", "De Heere zal u zijn tot een eeuwig licht en uw God tot uw sierlijkheid". Vandaar dat van de hemel gezegd wordt, dat de heerlijkheid Gods haar verlicht en het Lam haar kaars is".

59. *Welk gebruik behoren wij van deze weldaden te maken, die de gelovigen bij hun opstanding van Christus ontvangen?*

Wij behoren ons te benaastigen, dat wij onbevlekt en onbestraffelijk van Hem bevonden mogen worden in vrede; dat wij de talenten gebruiken, die Hij ons gegeven heeft, totdat Hij komt; wij behoren onszelf te oordelen opdat wij niet geoordeeld zullen worden; wij behoren, omdat het einde aller dingen nabij is, nuchter te zijn en te waken in de gebeden; ja, wij behoren volkomen te hopen op de genade, die ons toegebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus.

DE PLICHT VAN DE MENS JEGENS GOD

Vraag 39

Wat is de plicht, die God van de mens eist?

Antwoord:

De plicht, die God van de mens eist, is gehoorzaamheid aan Zijn geopenbaarde wil.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. *Waarom worden de grondwaarheden van het geloof in de Kleine Catechismus behandeld vóór de plichten der gehoorzaamheid?*

Om te laten zien, dat de mens zijn plicht niet recht vervullen kan, tenzij deze voortkomt uit een waar geloof aan deze grond-waarheden als haar wortel en oorsprong.

2. *Wat verstaat ge onder 's mensen plicht?*

Hetgeen hij uit liefde en dankbaarheid aan God verschuldigd is.

3. *Wat is de mens aldus aan God verschuldigd?*

Voortdurende en algehele gehoorzaamheid.

4. *Waaruit vloeit onze verplichting tot gehoorzaamheid aan God voort?*

Uit Zijn oppermacht over al het geschapene, en uit Zijn soevereine gezag over ons, als redelijke schepselen, die geheel van Hem afhankelijk zijn, wat betreft ons leven, onze adem, en alle dingen.

5. *Welke beweegreden of aansporing hebben Christenen boven anderen tot de plichten der gehoorzaamheid?*

Zij hebben de openbaring van Gods vrije liefde, barmhartigheid, en genade in Christus tot hun zaligheid, om hen te onderwijzen, dat zij matig, rechtvaardig en godzalig in deze tegenwoordige wereld moeten leven.

6. *Wat is de enige regel en maatstaf van onze gehoorzaamheid?*

De geopenbaarde wil van God.

7. Waarom wordt onze gehoorzaamheid beperkt tot Gods geopenbaarde wil?

Omdat het nodig is, dat God ons bekendmaakt in welke gevallen Hij gehoorzaam wil worden, en op welke wijze onze gehoorzaamheid volbracht moet worden; anders zou het eerder een volbrengen van onze wil zijn dan die van Hem.

8. Waar heeft God Zijn wil geopenbaard als regel en maatstaf van onze gehoorzaamheid?

In de geschriften van het Oude en Nieuwe Testament.

9. Wat is het verschil tussen Gods verborgen en geopenbaarde wil?

Zijn verborgen wil houdt Hij voor Zichzelf als de regel voor Zijn eigen wijze van handelen; maar Zijn geopenbaarde wil wordt ons bekendgemaakt als het richtsnoer van ons geloof en onze gehoorzaamheid: "De verborgen dingen zijn voor de HEERE, onze God; maar de geopenbaarde zijn voor ons en voor onze kinderen, tot in eeuwigheid, om te doen al de woorden dezer wet".

10. Is het niet in overeenstemming met de geopenbaarde wil van God, dat wij gehoorzaam zijn aan de rechtvaardige bevelen van onze wettige overheden?

Ja, want aldus wordt ons bevolen: "Zijt dan alle menselijke ordening onderdanig om des Heeren wil".

11. Wat is het verschil tussen de gehoorzaamheid, die wij aan God moeten bewijzen en die, welke wij aan onze wettige overheden verschuldigd zijn?

Wij hebben God te gehoorzamen om Hemzelf, of uit eerbied voor Zijn eigen gezag als de ware grond of reden van onze gehoorzaamheid; maar onze meerderen hebben wij alleen "in de Heere" te gehoorzamen, of, omdat hun bevelen in overeenstemming zijn met Zijn wil: "Gij kinderen! zijt uw ouderen gehoorzaam in de Heere, want dat is recht".

12. Wat is onze plicht, wanneer de bevelen van onze meerderen in strijd zijn met Gods geboden?

In dat geval moeten wij, zonder de minste aarzeling, Gode meer gehoorzaam zijn dan de mensen.

13. Waarom moeten wij Gode meer gehoorzaam zijn dan de mensen, wanneer hun bevelen tegen Gods geboden ingaan?

Omdat God alleenheerschappij heeft over het geweten, en het niet gebonden heeft aan de leringen en geboden van de mensen, die in enig opzicht niet met Zijn Woord overeenkomen.

14. Wat zijn de wezenlijke kenmerken van die gehoorzaamheid, die voor God aangenaam is?

Ze vloeit voort uit een nauwe vereniging met Christus en uit het geloof in Hem, als haar beginsel, ze wordt beoefend op de rechte wijze, en ze beoogt de eer van God, als haar hoogste en uiteindelijke doel.

15. Welke bemoediging geeft God ons om te trachten in alles gehoorzaam te zijn aan Zijn geopenbaarde wil?

Inzake onze plicht eist Hij niets van ons dan dat, waarvoor Hij kracht en middelen belooft om het te volbrengen: "Ik zal maken, dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen".

DE MORELE OF ZEDELIJKE WET

Vraag 40

Wat heeft God in het begin aan de mens bekendgemaakt als regel voor zijn gehoorzaamheid?

Antwoord:

De regel, die God in het begin aan de mens bekendgemaakt heeft voor zijn gehoorzaamheid, was de morele wet.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Hoe worden Gods wetten onderscheiden?

In de natuurlijke wet en de ingestelde wetten.

2. Wat is de natuurlijke wet van God, of de wet der natuur?

Die noodzakelijke onveranderlijke regel van goed en kwaad, die haar grond heeft in de oneindig heilige en rechtvaardige natuur van God, en waaraan de mensen, als redelijke schepselen, onlosmakelijk gebonden zijn.

3. Wat verstaat ge onder ingestelde wetten?

Inzettingen, die slechts afhangen van Gods soevereine wil en welbehagen, en die God, met behoud van Zijn natuur, ook niet had kunnen bevelen; bijv. het gebod betreffende het niet eten van de verboden vrucht, en al de ceremoniële wetten onder de oude bedeling.

4. Waar waren de bevelen van de wet der natuur oorspronkelijk in geschreven?

Een afschrift ervan was oorspronkelijk geschreven in het hart of verstand van de mens bij zijn eerste schepping, omdat hij geschapen was naar Gods beeld.

5. Worden deze geboden rechtvaardig en redelijk, omdat ze bevolen worden, of worden ze bevolen, omdat ze reeds in hun eigen natuur rechtvaardig en redelijk zijn?

Ze worden bevolen, omdat ze in hun eigen natuur, vóór enig desbetreffend goddelijk voorschrift, rechtvaardig en redelijk zijn, daar ze gegrond zijn in Gods heiligheid en wijsheid zelf.

6. Hebben de geboden van de wet der natuur ná de zondeval ook verandering ondergaan in het hart van de mens?

Daar de wet der natuur het natuurlijk instinct van het redelijke schepsel is, door God Zelf in de ziel geplant, kan ze nooit geheel uitgewist of vernietigd worden, wat betreft haar algemene beginselen en de onmiddellijk daaruit voortvloeiende conclusies; ofschoon ze met betrekking tot die natuurlijke gevolgen, die verder verwijderd zijn, vreselijk aangetast, en zelfs ontaard en verdorven is, door de slechte en verdorven aard van de mens.

7. Wat zijn de algemene beginselen van de wet der natuur, die nog steeds enigermate in de harten der mensen gegraveerd zijn, ook al hebben zij geen geschreven wet?

Deze bijv.: dat God moet worden aanbeden; dat men zijn ouders moet eren; dat men niemand onrecht moet aandoen; dat wij aan anderen niet moeten doen, wat wij niet willen, dat ze ons doen; e.d.

8. Hoe bewijst ge, dat deze en soortgelijke beginselen nog steeds ingegrift zijn in de natuur van de mens, ook al heeft hij geen geschreven wet?

Uit Rom. 2 : 14: "De heidenen, die de wet niet hebben (namelijk de geschreven wet), doen van nature de dingen, die der wet zijn".

9. Hoe blijkt uit de gewetens van de mensen zelf, dat zij aangeboren beginselen van goed en kwaad hebben, die in hun natuur zijn ingeplant?

Hieruit, dat hun gewetens hen ontschuldigen of beschuldigen, wanneer zij dingen doen, die duidelijk al of niet in overeenstemming zijn met deze aangeboren beginselen.

10. Wat zijn de gruwelijke, hoewel natuurlijke gevolgen van het ontkennen van aangeboren beginselen van goed en kwaad?

Het ontkennen daarvan ondermijnt de grondslag van alle natuurlijke en geopenbaarde godsdienst; wist alle verschil tussen moreel goed en kwaad uit en zet bijgevolg de deur wijd open voor grof en volslagen atheïsme.

11. Is er ook verschil tussen de wet der natuur en de morele wet?

Ofschoon dezelfde plichten, die vervat zijn in de wet der natuur, ook voorgeschreven zijn in de morele wet, is er toch dit verschil, dat de wet der natuur niets bevat dan wat moreel is; maar de morele wet bevat ook ingestelde geboden, nl. de middelen, waardoor wij God moeten dienen en het bepalen van de bijzondere dag voor de onderhouding van de Sabbat.

12. Wat is de betekenis van het woord moreel of zedelijk met betrekking tot de wet?

Ofschoon het woord letterlijk betrekking heeft op de gewoonten der mensen, betekent het, als het toegepast wordt op de wet, datgene, wat voor eeuwig bindend is, in tegenstelling tot hetgeen slechts bindend is voor een tijd.

13. Was er ook een uitdrukkelijke bekendmaking van de morele wet aan Adam in de staat der rechtheid?

Hij had geen uitdrukkelijke bekendmaking ervan nodig, omdat de morele wet met zijn natuur verweven was in zijn schepping naar het beeld van God: "God heeft de mens recht geschapen".

14. Waarom wordt dan toch in het antwoord van de catechismus gezegd, dat de morele wet de regel was, die God in het begin aan de mens bekendgemaakt heeft?

Omdat ze zo duidelijk in zijn hart ingeschreven en in zijn natuur ingedrukt was, dat ze gelijk stond met een uitdrukkelijke bekendmaking.

15. Moet de morele wet alleen maar beschouwd worden als de regel van onze gehoorzaamheid?

Ze moet ook beschouwd worden als de reden, waarom wij moeten gehoorzamen. Wij moeten niet alleen doen, wat in de wet bevolen wordt en nalaten, wat daarin verboden wordt; maar wij moeten ook het goede doen, alleen al, omdat God het eist, en het kwade nalaten, omdat Hij het verbiedt: "Ik ben de HEERE uw God, daarom zult gij Mijn inzettingen en Mijn rechten houden".

16. Leggen de voorschriften van de morele wet een onveranderlijke verplichting op, zodat in geen geval ontheffing mogelijk is?

Wat God aangaat, kunnen deze voorschriften, die niet volstrekt en onmiddellijk uit Zijn eigen natuur voortvloeien, in zekere bijzondere gevallen veranderd worden, mits dit geschiedt op Zijn eigen uitdrukkelijk bevel; maar wat de mens aangaat, zijn al de voorschriften van de morele wet onveranderlijk bindend, en in geen geval kan de mens ons van enig voorschrift ontslaan.

17. Gaf God geen ontheffing van de wet op de doodslag, toen Hij Abraham gebod zijn enige zoon Izaak ten brandoffer te offeren op één van de bergen in het land Moria, die Hij hem wijzen zou?

Hoewel Abraham, naar het schijnt, dit vreemde bevel van zijn soevereine Heere als volstrekt gebiedend beschouwde (hij ging immers onmiddellijk op reis om de goddelijke opdracht ten uitvoer te brengen), bleek dit gebod in de uitkomst slechts van be-proevende aard te zijn om aan Abraham zelf de echtheid van zijn geloof en de onderworpenheid van zijn gehoorzaamheid aan God, die uit dat geloof voortvloeide, te tonen.

18. Zou Abraham schuldig geweest zijn aan moord, als hem toegestaan was zijn zoon bij deze gelegenheid te offeren?

Neen, want hij had de volmacht van de meest onbetwistbare autoriteit, namelijk de autoriteit van de Heere, de Schepper van de einden der aarde, om dat te doen.

19. Is de morele wet een volmaakte regel om naar te leven?

Ze is zo volmaakt, dat er niets aan toegevoegd, of niets erin verbeterd kan worden: "De wet des HEEREN is volmaakt".

20. Heeft Christus ook dingen toegevoegd aan de wet, die eraan ontbraken, of fouten erin verbeterd?

Neen, Hij trad op als Uitlegger en Verdediger van de wet, maar niet als een nieuwe Wetgever, zoals blijkt uit Zijn verklaring van de wet en uit het feit, dat Hij haar zuiverde van de verkeerde uitleggingen, die ervan gegeven werden.

21. Zegt Christus dan niet in Johannes 13 : 34: "Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt"?

Dit gebod was niet nieuw, wat betreft de inhoud, want het is de hoofdsom van de tweede tafel der wet, en daarom wordt het "een oud gebod" genoemd, "dat wij van den beginne gehad hebben", maar het wordt nieuw genoemd, omdat Christus aan dit gebod kracht bijgezet heeft door de nieuwe beweegreden en het voorbeeld van Zijn ongeëvenaarde liefde jegens ons, hetgeen uitgedrukt wordt in de onmiddellijk daarop volgende woorden: "Gelijk Ik u liefgehad heb, dat gij ook elkander liefhebt".

22. Is de morele wet afgeschaft onder het Nieuwe Testament?

In geen geval; want Christus is niet gekomen om de wet te ontbinden, maar om die te vervullen.

23. Kan de gerechtigheid en het leven na de val door de morele wet verkregen worden?

Neen, "want uit de werken der wet, zal geen vlees gerechtvaardigd worden".

24. Aangezien de gerechtigheid en het leven niet door de wet verkregen kunnen worden, welk nut heeft ze dan voor de mensen?

Ze is desondanks van velerlei nut, zowel voor onwedergeboren zondaars als voor de gelovigen; want "de wet is goed, zo iemand die wettelijk gebruikt", d.w.z. indien hij die gebruikt, zoals bij de staat, waarin hij verkeert, past, hetzij als gelovige, hetzij als ongelovige.

25. Van welk nut is de wet voor de ongelovigen, of voor de onwedergeboren zondaars?

Ze dient om hen te ontdekken aan hun algehele onmacht en onbekwaamheid om door de werken der wet gerechtvaardigd en verlost te worden; en zo is de wet een tuchtmeester om hen tot Christus te brengen, opdat zij door het geloof gerechtvaardigd zullen worden.

26. Hoe is de wet een tuchtmeester om zondaars tot Christus te brengen?

Door het eisen van een vlekkeloze heiligheid van natuur; van een volmaakte, persoonlijke en altijddurende gehoorzaamheid in dit leven; en van een volkomen voldoening voor de zonde. Daar geen enkel mens daartoe in staat is, worden de zondaars in de nood en engte gebracht, om zo de noodzakelijkheid van Christus in te zien, Die dit alles voor hen gedaan heeft: "Want Christus is het einde der wet tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft".

27. Heeft de wet deze uitwerking op alle onwedergeborenen?

Neen, de meesten van hen blijven doof voor de geboden der wet, zowel wat betreft hun zonde als hun gevaarlijke toestand, en daarom zijn ze niet te verontschuldigen.

28. Van welk nut is de wet voor de wedergeborenen of gelovigen?

Ze dient om hen op te wekken hun dankbaarheid jegens Christus te betuigen, omdat Hij haar vervuld heeft als een "verbond", door te staan naar overeenstemming in hart en leven met haar, als de regel voor hun gehoorzaamheid.

29. Hoe kan de morele wet voor de gelovigen de regel der gehoorzaamheid zijn, als van hen gezegd wordt, dat zij niet onder de wet zijn?

Hoewel ze niet onder de wet zijn als een verbond der werken, om door haar òf gerechtvaardigd òf veroordeeld te worden, zijn zij toch onder haar als een regel van hun plicht, en beschouwen zij dit als hun geluk en voorrecht.

30. Wat kunnen wij uit de natuur van de morele wet in het algemeen leren?

Dat wij, daar God in de wet zo duidelijk Zijn eigen natuur ge-openbaard, en in zekere zin Zijn eigen beeld uitgedrukt heeft, onszelf moeten verfoeien en verafschuwen, wegens ons gebrek aan gelijkvormigheid eraan en onze veelvuldige over-treding ervan, en dat wij moeten vluchten tot de Heere Jezus, opdat door Zijn toegerekende gerechtigheid, het recht der wet in ons vervuld worde.

DE CEREMONIËLE WET

31. Welke andere wetten gaf God aan de Joden behalve de morele wet?

Hij gaf hun ook de ceremoniële en burgerlijke wetten.

32. Wat was de ceremoniële wet?

Een geheel van positieve voorschriften betreffende de uitwendige eredienst van God in de Oudtestamentische kerk, hoofdzakelijk bedoeld om Christus, Die toen nog komen moest, af te beelden en het volk te leiden tot de kennis van de weg der zaligheid door Hem.

33. Wat waren de voornaamste ceremoniën, waarover deze wet handelde?

Die, welke betrekking hadden op heilige personen, plaatsen en dingen.

34. Wie was de voornaamste heilige persoon onder de Joden?

De hogepriester, die voor de mensen gesteld werd in de zaken, die bij God te doen zijn.

35. In welk opzicht was hij een type van Christus?

Dat hij gewijd en geheiligd werd met een overvloedige uitstorting van de heilige zalfolie, beeldde af, dat aan Christus de Geest "niet met mate" medegedeeld werd, dat hij de namen van de kinderen Israëls op zijn schouder en op de borstlap droeg, wees aan, dat Christus de Plaatsbekleder van geheel Zijn geestelijk zaad is, en hun belangen eeuwig op het hart draagt.

36. Waren de andere gewone priesters uit Aärons geslacht niet eveneens typen van Christus?

Ja, want voor zover zij dagelijks slachtoffers offerden naar de wet, schaduwden zij Hem af, Die "eenmaal in de voleinding der eeuwen geopenbaard is om de zonde te niet te doen door Zijnszelfs offerande".

37. Wat waren de heilige plaatsen onder de oude bedeling?

De tabernakel en de tempel.

38. Wat was de tabernakel?

Het was een verplaatsbare en draagbare tent, door verscheidene dekkleden beveiligd tegen de invloeden van het weer; het geheel was door God Zelf ontworpen, en door Mozes in de woestijn ten uitvoer gebracht, nauwkeurig naar de afbeelding, die hem op de berg getoond was.

39. Waardoor was de tabernakel omgeven?

Door een groot en ruim voorhof, naar boven open, maar ingesloten door gordijnen van fijn getweerd linnen, die vijf ellen hoog waren.

40. Wanneer en waar werd de tempel gebouwd?

Hij werd gebouwd door Salomo te Jeruzalem op de berg Moria, vierhonderdentachtig jaar na de uittocht der kinderen Israëls uit Egypte, en dus ongeveer evenveel jaar, nadat de tabernakel in de woestijn werd opgericht.

41. Was het ontwerp van de tempel het bedenkfel van menselijke wijsheid.

Neen; evenals de tabernakel was hij door God Zelf ontworpen; want "David gaf aan Salomo, zijn zoon, "het voorbeeld" van het geheel, zoals hij het had "door de Geest". En na opsomming van verscheidene bijzondere delen van het model, zei David: "Dit alles heeft men mij bij geschrift te verstaan gegeven van de hand des HEEREN, te weten al de werken dezes voorbeelds".

42. Wat schaduwden de tabernakel en de tempel af?

Onder andere schaduwden zij beide de menselijke natuur van Christus af, die Hij aannam in vereniging met Zijn goddelijke Persoon.

43. Hoeveel afdelingen waren er in deze heilige plaatsen?

Behalve de grote buitenvoorhof, waarin iedere Israëliet, die niet ceremonieel onrein was, mocht komen, waren er in de tabernakel en in de tempel twee heilige afdelingen: de eerste "het Heilige" geheten, en de tweede "het Heilige der Heiligen", die door een geborduurde voorhang van kunstig werk gescheiden waren.

44. Wat duiden deze onderscheiden afdelingen aan?

De buitenvoorhof zou de zichtbare kerk, die uit een vermenging van heiligen en zondaars bestaat, kunnen aanduiden; het Heilige de onzichtbare Kerk op aarde, die alleen uit de ware leden van Christus' mystieke lichaam bestaat; en het Heilige der Heiligen beeldde de hemel zelf af, of de triomferende Kerk in heerlijkheid.

45. Welke heilige dingen bevonden zich in de buitenvoorhof vóór de tabernakel?

Deze drie: het wasvat, de offeranden en het altaar, waarop ze geofferd werden.

46. Wat was het wasvat?

Het was een koperen vat, dat water kon bevatten, en gemaakt was van de spiegels, of gepolijste stukken koper, gegeven door "de te hoop komende vrouwen, die te hoop kwamen voor de deur van de tent der samenkomst".

47. Waar stond het?

Tussen de tent der samenkomst en het altaar.

48. Waarom werd het daar geplaatst?

Opdat Aäron en zijn zonen daar hun handen en hun voeten zou-den wassen, wanneer zij in de tabernakel gingen, of wanneer zij tot het altaar naderden om te dienen, opdat zij niet zouden sterven.

49. Waarom werd dit gebod betreffende het wassen der priesters aan het wasvat opgelegd onder bedreiging van zo'n strenge straf?

Om aan te wijzen, hoe volstrekt noodzakelijk de toepassing van het bloed en de Geest van Christus aan de ziel is, zonder welke geen ontkoming aan de eeuwige dood mogelijk is.

50. Waaruit bestonden de offeranden?

Uit reine dieren en vogels, die door God Zelf aangewezen werden en die niet de minste smet of gebrek mochten hebben.

51. Wat duidde het aan, dat de offerdieren zonder enig gebrek moesten zijn?

De vlekkeloze heiligheid en reinheid van de menselijke natuur van Christus, die voor ons geofferd werd.

52. Welke plechtige handelingen, ter onderwijzing van het volk, vonden plaats bij het brengen van zoen- en brandoffers?

De zonden van de offeraars moesten bij wijze van afschaduwing op het hoofd van de offerdieren gelegd worden, daarna moesten ze door bloedstorting gedood worden, en dan moesten ze geheel, of gedeeltelijk met vuur op het altaar verteerd worden.

53. Wat betekende het, dat de zonden van de offeraar op het hoofd van het offerdier gelegd werden?

Dat de zonden van een uitverkoren wereld op Christus gelegd werden, opdat ze door Hem verzoend zouden worden.

54. Wat betekende het, dat het offerdier door bloedstorting gedood werd?

Dat het bloed van Christus voor velen vergoten moest worden tot vergeving der zonden.

55. Wat betekende het, dat het offer met vuur op het altaar verteerd werd?

Dat de volheid van die oneindige toom, die de zondaars verdiend hadden, en die hen voor eeuwig zou hebben verteerd, uitgegoten werd op de gezegende Borg, en door Hem werd gedragen.

56. Op welk altaar werden de offeranden geofferd en verteerd?

Op het koperen altaar, of brandofferaltaar, dat buiten, vóór de deur van de tent der samenkomst, was geplaatst, hetgeen te kennen gaf, dat de offerande van Christus op deze aarde moest volbracht worden.

57. Wat werd door dit altaar afgeschaduwd?

Daar het altaar de gave heiligt, beeldde dit altaar de goddelijke natuur van Christus af, die aan de offerande der menselijke natuur wegens de persoonlijke vereniging een oneindige waarde gaf.

58. Waar kwam het vuur, dat op het brandofferaltaar brandende gehouden werd, oorspronkelijk vandaan?

Het kwam oorspronkelijk en onmiddellijk van God Zelf; want toen Mozes de tabernakel in de woestijn inwijdde, ging er vuur uit van het aangezicht des HEEREN en verteerde op het altaar het brandoffer en het vet. En later, bij de inwijding van Salomo's tempel "toen Salomo voleind had te bidden, zo daalde het vuur van de hemel en verteerde het brandoffer en de slachtoffers".

59. Wat betekende het, dat dit vuur onmiddellijk uitging van het aangezicht des HEEREN, of vanuit de hemel?

Het betekende, dat God de gehoorzaamheid van Zijn eigen eeuwige Zoon tot de dood toe, die door al deze zoenoffers afgeschaduwd werd, aannam en goedkeurde.

60. Waarom mocht dit vuur nooit uitgaan, maar moest het altijd blijven branden op het altaar?

Om aan te wijzen, dat het bloed van stieren en bokken onmogelijk de zonde kon wegnemen, en om het volk onder die bedeling te leren zien op het verzoenende bloed van de Messias, dat alleen de vlam van Gods toom tegen de zonde kon blussen, en "een offerande en een slachtoffer kon zijn, Gode tot een welriekende reuk", waarin Hij eeuwig zou kunnen rusten.

61. Wat waren de heilige dingen in het Heilige, ook wel "de eerste tabernakel" geheten?

Dat waren de gouden kandelaar, de tafel der toonbroden, en het gouden reukofferaltaar.

62. Wat werd door de gouden kandelaar afgeschaduwd?

Dat alle waarachtig geestelijk licht alleen door Christus aan de kerk wordt medegedeeld, en dat, zoals de armen van de kandelaar voorzien werden van olie uit de schacht (of: het lichaam) van de kandelaar, al de leden voorzien worden uit de volheid van Christus; "want God geeft Hem de Geest niet met mate".

63. Waarop zagen de toonbroden, die altijd op de tafel gelegd werden?

Dat er in Christus, Die het Brood des Levens is, altijd voedsel is voor hongerende zondaren, en dat wij nooit tevergeefs tot Hem kunnen gaan om voedsel, want "in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk".

64. Waarop zag het reukofferaltaar, dat vlak voor het voorhangsel stond?

Het reukwerk, dat gedurig, iedere morgen en avond op dit altaar werd aangestoken (nadat de slachtoffers buiten op het brandofferaltaar waren geofferd) was een afschaduwing van de krachtige voorspraak van Christus, gegrond op Zijn verdienende offerande.

65. Welke heilige en zinnebeeldige voorwerpen stonden er in het Allerheiligste, of, het Heilige der Heiligen?

De schrijver van de Hebreeënbrief zegt, dat de tabernakel, genaamd het Heilige der Heiligen, het gouden wierookvat bevatte, en de ark des verbonds, alom met goud overdekt, in welke was de gouden kruik, daar het Manna in was, en de staf van Aäron, die gebloeid had, en de tafelen des verbonds, en daarboven de cherubijnen der heerlijkheid, die het verzoendeksel beschaduwden".

66. Bleef het gouden wierookvat altijd in het Heilige der Heiligen zoals de andere heilige voorwerpen?

Neen, het bleef er slechts zolang als de hogepriester binnen het voorhangsel bezig was met het sprenkelen van het bloed van het zondoffer op het verzoendeksel en daarvóór, gedurende welke tijd de wolk van wierook, aangestoken met kolen vuurs van het brandofferaltaar het verzoendeksel bedekte, daarna, als de hogepriester uit het Heilige der Heiligen ging, droeg hij het gouden wierookvat met zich mee naar het reukofferaltaar, waar het bleef liggen tot de volgende gelegenheid.

67. Waarom wordt er dan in Hebreeën 9 gezegd: het Heilige der Heiligen hebbende het gouden wierookvat?

Omdat het voornaamste gebruik ervan bestond in het brengen van brandende wierook in het Heilige der Heiligen, gelijk met het bloed van het offerdier, éénmaal per jaar, op de grote verzoendag.

68. Waarop zag deze wierookwolk, die door de hogepriester éénmaal per jaar in het Heilige der Heiligen gebracht werd, tezamen met het bloed van het offerdier?

Op de nimmer falende kracht van Christus' voorspraak vanwege de oneindige verdienste van Zijn voldoening.

69. Wat was het uitnemendste onderpand van de goddelijke tegenwoordigheid in dit Heilige der Heiligen?

De ark, met het verzoendeksel, dat hem bedekte: "En gij zult het verzoendeksel boven op de ark zetten...en aldaar zal Ik bij u komen en Ik zal met u spreken".

70. Wat werd er in de ark gelegd?

Niets dan de twee stenen tafelen, waarop door de vinger Gods op de berg Sinaï de tien geboden waren geschreven: "Er was niets in de ark dan alleen de twee stenen tafelen, die Mozes bij Horeb daarin gelegd had".

71. Werden de gouden kruik met manna, en de staf van Aäron, die gebloeid had, niet in de ark gelegd, zoals uit Hebreeën zou kunnen blijken?

Neen; er wordt uitdrukkelijk gezegd, dat deze bestemd waren om vóór de getuigenis en niet erin gelegd te worden.

72. Wat duidde de gouden kruik met manna aan?

De onuitputtelijke rijkdom van alle geestelijke zegeningen, die in Christus bewaard worden voor de leden van Zijn mystieke lichaam.

73. Waarop wees Aärons staf, die gebloeid had?

Op Gods onveranderlijke verkiezing van Christus tot het priesterambt, gelijkewijs als Aäron door God daartoe geroepen.

74. Tot welk doel was de ark des verbonds eigenlijk gemaakt?

Om daarin de twee tafelen der wet, die de getuigenis genoemd worden, te bewaren. In Exodus zegt God tot Mozes: "Gij zult in de ark leggen de getuigenis, die Ik u geven zal".

75. Waarom werden de tafelen der wet, de twee tafelen der getuigenis genoemd?

Omdat ze tot de mensen getuigden, dat de wil van God, de on-feilbare regel voor hun plicht was.

76. Waarom werden deze tafelen in de ark gelegd?

Om aan te duiden, dat de wet, die verbroken werd door de eerste Adam, bewaard werd als vervuld in de tweede Adam, opdat er geen verdoemenis zou zijn voor degenen, die in Christus Jezus zijn.

77. Waarom werden deze tafelen de tafelen des verbonds genoemd, en de ark, waarin zij lagen, de ark des verbonds?

Omdat de tien geboden, op deze tafelen geschreven, de inhoud waren van het verbond der werken, dat met Adam, als het hoofd van zijn nakomelingen, gemaakt werd, en omdat de vervulling van die geboden, beide door lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid de voorwaarde was van het verbond der genade, dat met Christus gemaakt was als de Plaatsbekleder van Zijn geestelijk zaad.

78. Wat was het verzoendeksel?

Het was een plaat van dicht goud, nauwkeurig passend op de breedte en lengte van de ark, met elkaar vergeleken, zodat het een deksel vormde, dat de tafelen des verbonds, die erin lagen, bedekte.

79. Waarom wordt het "de troon der genade, of het verzoendeksel" genoemd?

Om te kennen te geven, dat God, alleen om de verdienste en voldoening van Christus, genadig en barmhartig voor zondaren is.

80. Wat werd erdoor aangeduid, dat het de tafelen van het verbond bedekte?

Dat de verbroken wet zo door de gezegende Borg verborgen en bedekt was, dat ze niemand, die de toevlucht genomen had om de voorgestelde hoop vast te houden, voor God kon beschuldigen, omdat de Borg aan al de eisen van de wet voldaan had.

81. Wat behoorde, zeer in het bijzonder, bij het verzoendeksel?

De cherubijnen der heerlijkheid, die het overschaduwden.

82. Wat werd door deze cherubijnen uitgebeeld?

Zij stelden de dienst der heilige engelen voor, uitgezonden ten dienste van Christus en Zijn Kerk.

83. Waarom worden ze "cherubijnen der heerlijkheid" genoemd?

Omdat God van tussen de twee cherubijnen Zijn heerlijkheid openbaarde, en Hij vandaar antwoorden vol genade gaf betreffende Zijn Kerk en volk.

84. Hoe overschaduwden zij het verzoendeksel?

Zij hieven hun vleugelen omhoog en breidden ze uit over het verzoendeksel, wat te kennen gaf, dat zij bij iedere gelegenheid gereed stonden en gewillig waren om op een wenk van Christus, voor welke taak dan ook, dadelijk uit te gaan.

85. Naar welke richting hielden de cherubijnen hun aangezichten?

Ze zagen naar elkaar en naar het verzoendeksel.

86. Wat betekende het, dat ze zo stonden?

Dat ze naar elkaar zagen, duidde hun volkomen harmonie in het dienen van de belangen van Christus' Koninkrijk aan, en dat ze tevens naar het verzoendeksel zagen, duidde hun begeerte aan om met de diepste eerbied en verwondering in het aanbiddelijke geheim van de verlossende liefde door te mogen dringen: "In welke dingen de engelen begerig zijn in te zien".

87. Wie mocht het Heilige der Heiligen binnengaan?

Niemand, dan alleen de hogepriester, zonder dat iemand hem mocht vergezellen of bijstaan. En hierin was hij een uitnemend type van Christus, Wie het ganse werk der verlossing op de schouders was gelegd: "En er was niemand van de volken met Hem".

88. Wanneer ging de hogepriester in het Heilige der Heiligen?

Slechts éénmaal per jaar, namelijk op de grote Verzoendag, die onder die ceremoniële bedeling als een plechtige, jaarlijkse vastendag was aangewezen.

89. Op welke manier ging de hogepriester binnen het voorhangsel?

Er werd uitdrukkelijk van hem geëist, dat hij het bloed van het zondoffer, dat buiten de tabernakel op het brandofferaltaar geslacht was, en het gouden wierookvat vol rokend reukwerk, met zich meedroeg; want zonder deze twee mocht hij in geen geval het Heilige der Heiligen ingaan.

90. Wat werd er door deze plechtigheid afgeschaduwd?

Het schaduwde de eeuwigdurende, krachtdadige werking van het bloed van Christus in de hemel af, voor al de zegeningen en weldaden, waarvoor het op aarde vergoten was.

91. Is de ceremoniële wet, of enig deel daarvan, nu onder het Nieuwe Testament, nog van kracht?

De goddelijke waarheden, die in de ceremoniën, welke God Zelf had ingesteld, ingesloten en aangeduid werden, zijn wel onveranderlijk dezelfde; de waarneming van de ceremoniën zelf echter, is door de dood en de voldoening van Christus, waarin ze volkomen vervuld werden, afgeschaft.

92. Hoe bewijst ge, dat de ceremoniële wet door de dood en de voldoening van Christus werd afgeschaft?

Uit de totale verwoesting, eeuwen geleden, van de tempel te Jeruzalem, waar de offeranden alleen wettig geofferd konden worden. Dit zou de aanbiddelijke Voorzienigheid nooit toegelaten hebben, indien deze ceremoniële inzettingen van kracht hadden moeten blijven na de dood van Christus, van Wie geprofeteerd was, dat Hij het slachtoffer en het spijsoffer zou doen ophouden "In die dagen, spreekt de HEERE, zullen zij niet meer zeggen: De ark des verbonds des HEEREN; ook zal zij in het hart niet opkomen; en zij zullen aan haar niet gedenken en haar niet bezoeken en zij zal niet wedergemaakt worden".

93. Wat kunnen we uit deze gehele schaduwachtige bedeling leren?

Daar de ceremoniële wet "een schaduw der toekomstige goederen" had, is ze een altijddurend bewijs van de trouw en almacht Gods, Die al de zegeningen, die tevoren waren afgebeeld, volkomen heeft doen komen.

DE BURGERLIJKE WETTEN

94. Wat waren de burgerlijke wetten?

Zij waren een stelsel van wetten, door God gegeven, om het volk der Joden te regeren. Zij waren ten dele gegrond in de wet der natuur en hadden ten dele betrekking op hen, als een volk, dat van alle andere volken onderscheiden was.

95. Welke wetten hadden betrekking op hen, als op een volk, onderscheiden van alle andere?

Die wetten, die de lossing van hun verkochte bezittingen betroffen, die, welke geboden, dat hun land om de zeven jaar moest rusten, die, welke de vrijsteden voor de doodslager aanwezen, die, welke bepaalden, dat de mannen driemaal per jaar voor de HEERE te Jeruzalem moesten verschijnen.

96. Zijn deze wetten afgeschaft, of zijn ze nog steeds van kracht?

In zoverre zij betrekking hadden op het bijzondere karakter van het Joodse volk, zijn ze geheel afgeschaft; maar in zoverre zij bepalingen bevatten, die op de wet der natuur gegrond zijn en daarom voor alle volken gelden, zijn ze nog steeds bindend.

DE TIEN GEBODEN

Vraag 41

Waarin is de zedelijke wet beknopt samengevat?

Antwoord:

De zedelijke wet is beknopt samengevat in de tien geboden.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat betekent het, dat ze "beknopt" is samengevat?

Het betekent, dat ze in zulke weinige en welgekozen woorden is samengevat, dat die woorden veel meer aangeven, dan wat erdoor wordt uitgedrukt.

2. Waarin wordt de zedelijke wet aldus samengevat?

In de tien geboden.

3. Waar wordt de wet breder en volkomener uiteengezet?

In al de Schriften van het Oude en Nieuwe Testament.

4. Door wie werden de tien geboden voor het eerst uitgesproken en gegeven?

Door God Zelf: "Toen sprak God al deze woorden".

5. Was het God, in Zijn wezen aangemerkt, of was het God als in de Persoon van de Zoon beschouwd, Die deze woorden sprak?

Het was de Drieënige God, beschouwd als in de Persoon van de Zoon, Die ze sprak; zoals blijkt uit Hand. 7 : 37 en 38, waar de profeet, die de HEERE voor de Joden uit hun broeders zou verwekken gelijk Mozes, uitdrukkelijk genoemd wordt "de Engel, Die tot hem sprak op de berg Sinai".

6. Wat was Gods bijzondere werk betreffende deze woorden, nadat Hij ze met een hoorbare stem, ten aanhoren van geheel Israël, gesproken had?

Hij schreef, of graveerde ze met Zijn eigen vinger op twee stenen tafelen.

7. Was elk van deze tafelen aan "beide zijden" beschreven?

Dit wordt uitdrukkelijk gezegd in Ex. 32 : 15: "Deze tafelen waren op haar beide zijden beschreven; zij waren op de ene en op de andere zijde beschreven".

8. Wat duidde dit aan?

Dat de tafelen aan beide zijden vol beschreven waren, duidde aan, dat er aan de woorden der wet niets mocht worden toegevoegd en niets mocht worden afgedaan, en eveneens, dat de gehele mens; ziel, geest en lichaam, geheel en al geheiligd moesten worden.

9. Hoe vaak werden de geboden op stenen tafelen geschreven?

Daar zij, die de eerste keer geschreven waren, door Mozes verbroken waren wegens Israëls afgoderij, verwaardigde de Heere Zich, dezelfde woorden, die op de eerste tafelen stonden, op twee andere tafelen te schrijven.

10. Was er ook enig verschil tussen de eerste twee tafelen en de andere twee?

De eerste twee, die geheel Gods werk waren, zowel wat het behouwen als het graveren betreft, werden beneden aan de berg verbroken, maar de andere twee, die door Mozes als type van de Middelaar gehouwen werden, werden in de ark gelegd.

11. Wat was de verborgen geestelijke zin, die hierdoor werd uitgebeeld?

Hoewel het verbond der werken, dat met de eerste Adam gesloten was, door hem geschonden en verbroken werd, werd het in alle opzichten door Christus, de Middelaar, vervuld. "Christus gaf weder, wat Hij niet geroofd had".

12. *Waarom werden de tien geboden op stenen tafelen geschreven?*

Om te kennen te geven, dat de zedelijke wet eeuwig is en voor altijd bindend.

13. *Wat betekende het, dat ze met de vinger Gods geschreven waren?*

Dat het alleen Gods werk is Zijn wetten in het verstand der zondaren te geven en in hun harten in te schrijven.

14. *Waar werd de wet der tien geboden op deze wijze uitdrukkelijk geopenbaard?*

Op de berg Sinai, ook wel Horeb genoemd.

15. *In welke vorm werd de wet der tien geboden op de berg Sinai gegeven?*

In de vorm van een verbond: "De HEERE onze God heeft een verbond met ons gemaakt aan Horeb. Dienovereenkomstig worden de tien geboden, de woorden des verbonds genoemd, en de stenen tafelen worden de tafelen des verbonds genoemd.

16. *Geschiedde de onderhandeling op de Sinai in de vorm van het verbond der werken, of in de vorm van het verbond der genade?*

Er vond bij die plechtige gelegenheid een herhaling van elk van deze verbonden plaats.

17. *In welke orde werden deze twee verbonden op de berg Sinai herhaald?*

Het verbond der genade werd eerst afgekondigd en daarna het verbond der werken, als ondergeschikt aan het eerste.

18. *Waaruit blijkt, dat het verbond der genade het eerst werd afgekondigd?*

Uit de inleidende woorden, die aan de geboden voorafgaan: "Ik ben de HEERE, uw God". Dit werd gezegd tot een afgezonderd volk, het natuurlijke zaad van Abraham, dat een type was van al zijn geestelijk zaad.

19. *Hoe moeten de tien geboden in betrekking tot deze afkondiging van het verbond der genade op de berg Sinai beschouwd worden?*

Ze moeten beschouwd worden als de wet van Christus, of als een regel des levens, die door Christus de Middelaar aan Zijn geestelijk zaad gegeven werd, uit kracht van Zijn verbintenis om de wet als een verbond in hun plaats te vervullen.

20. *Waaruit blijkt, dat het verbond der werken eveneens op de berg Sinai geopenbaard werd?*

Uit de donderen en bliksemen, en uit de stem van de levende God, sprekende de woorden der tien geboden uit het midden van 'het vuur.

21. *Wat werd er aangeduid door de donderen en bliksemen en de stem van God, sprekende uit het midden van het vuur?*

Deze vreselijke tekenen beeldden die oneindige wrekende toorn uit, waaraan het gehele geslacht van Adam onderworpen was, omdat ze het verbond der werken verbroken hadden, waardoor Gods heilige wet geschonden en verbroken was.

22. *Waarom openbaarde God het verbond der werken op zo'n vreselijke en geduchte wijze?*

Opdat zondaren niet de geringste gedachte zouden koesteren, dat ze aan de wet, als een voorwaarde ten leven, gehoorzaamheid zouden kunnen bewijzen; en opdat ze overreed zouden worden, om tot Christus te vluchten en in Zijn werk te rusten, daar Hij met Zijn hart borg werd om als Borg in de plaats van een uitverkoren wereld tot God te genaken.

23. *Indien de twee verbonden, dat der genade en dat der werken, op de berg Sinai afgekondigd werden, waren de Israëlieten in dit geval dan niet tegelijkertijd onder deze twee verbonden?*

Ze konden "in dezelfde opzichten", niet tegelijkertijd onder beide verbonden zijn en daarom moeten ze beschouwd worden, of als gelovigen of als ongelovigen, zowel wat betreft hun staat, als uitwendig tot de kerk behorend, als hun inwendige ziele-staat.

24. *In welke opzichten waren de "gelovige" Israëlieten bij de Sinai onder beide verbonden?*

Zij waren inwendig en wezenlijk onder het verbond der genade, zoals alle gelovigen, en alleen uitwendig onder de tevoren genoemde vreselijke openbaring van het verbond der werken, zoals dit ondergeschikt was aan het verbond der genade en wel, omdat het verbond der werken de noodzaak van de gerechtigheid van de Borg aanwees.

25. *In welke opzichten waren de "ongelovigen" onder hen onder deze twee verbonden?*

Zij waren slechts uitwendig en als belijders in de zichtbare kerk, onder het verbond der genade, maar inwendig en wezenlijk waren ze, wat betrof de staat van hun ziel voor de Heere, onder het verbond der werken.

26. Welk van de twee verbonden was het voornaamste deel in de onderhandeling op de Sinai?

Het verbond der genade was zowel in zichzelf, als in Gods bedoeling, het voornaamste deel daarvan; desondanks was het verbond der werken het meest in het oog vallende gedeelte daarvan, want het volk "zag de donderen en de bliksemen en het geluid der bazuin en de rokende berg".

"En Mozes, zo vreselijk was het gezicht, zeide: Ik ben gans bevreesd en bevende".

27. Welke uitwerking had deze vreselijke openbaring van het verbond der werken op de Israëlieten?

Ze leidde ertoe, dat ze enigermate het zelfvertrouwen, dat zij vóór de afkondiging der wet uitgesproken hadden, verloren, en ze wees de noodzakelijkheid aan van een Middelaar en van het geloof in Hem, als de enige grond van alle Gode welgevallige gehoorzaamheid.

28. Waaruit blijkt, dat het deze uitwerking had?

Uit hun eigen woorden, die zij, na het vreselijk schouwspel, dat zij zagen, tot Mozes spraken: "Spreek gij tot ons, al wat de HEERE onze God tot u spreken zal en wij zullen het horen (dat is geloven) en doen". Om deze reden prijst de HEERE hen: "Het is altemaal goed, wat zij gesproken hebben. Och, dat zij zulk een hart hadden om Mij te vrezen".

29. In welk opzicht was het goed, wat zij gesproken hadden?

Het was goed in zoverre zij het geloof tot de oorsprong en bron van dit doen gemaakt hadden, want: "Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde".

30. Hoeveel geboden stonden er, naar men algemeen aanneemt, op elk van de twee tafelen der wet?

Vier op de eerste tafel, die onze plicht jegens God bevatten; en zes op de tweede, die onze plicht jegens onze naaste bevatten.

31. Hoe worden de zedelijke geboden, die "natuurlijk" zijn, onderscheiden van die, welke slechts zedelijk zijn, omdat ze zo zijn ingesteld?

De geboden, die van nature zedelijk zijn, zijn in hun wezen heilig en goed; maar de geboden, die zedelijk zijn, omdat ze zo zijn ingesteld, zijn niet in hun eigen wezen heilig en goed; maar dit zijn ze door het uitdrukkelijke gebod van God.

32. Welk voorbeeld kan dit duidelijk maken?

Het vierde gebod is van nature zedelijk en in zijn wezen heilig en goed in zoverre het gebiedt, dat God aanbeden moet worden; want dit is gegrond in de natuur van God; maar in zoverre God gebiedt, dat Hij op een bijzondere dag in de week aanbeden moet worden, is het een zedelijk gebod, dat is ingesteld, want dit is alleen gegrond op de wil van God.

33. Wat is het verschil tussen Gods geboden en verboden?

Hetgeen God verbiedt, mag nooit gedaan worden, wat Hij gebiedt, is altijd onze plicht, terwijl toch niet iedere afzonderlijke plicht ten allen tijde gedaan behoeft te worden.

34. Waarom is hetgeen verboden wordt, ten allen tijde bindend?

Omdat hetgeen verboden wordt, ten allen tijde zondig is en nooit, onder geen enkel voorwendsel, gedaan mag worden.

35. Wat zijn de bijzondere eigenschappen van de wet der tien geboden?

Ze is volmaakt, geestelijk, en zeer wijd of uiterst uitgebreid.

36. Welke regel moet in het oog gehouden worden om de volmaaktheid van de wet recht te verstaan?

Dat ze een ieder verplicht tot volkomen gelijkvormigheid naar de gehele mens, wat betreft haar gerechtigheid, en tot een algehele en voortdurende gehoorzaamheid, zowel aan haar eis om iedere plicht volmaakt te doen, als aan haar gebod om de geringste zonde na te laten.

37. Welke regel moet in acht genomen worden om het geestelijk zijn van de wet recht te verstaan?

Dat ze zowel geldt voor de gedachten en de bewegingen van het hart, als voor de woorden en daden in het leven.

38. Welke regel moet in acht genomen worden om recht te verstaan, dat de wet zeer wijd en uitgebreid is?

Dat ze, waar ze een plicht gebiedt, de daarmee strijdende zonde verbiedt, en waar ze een zonde verbiedt, de daaraan tegengestelde plicht gebiedt, zo ook, wanneer ze één of andere plicht gebiedt, gebiedt ze tevens al de middelen en wegen daartoe, en wanneer ze één of andere zonde verbiedt, verbiedt ze tevens alle gelegenheden en verzoeken daartoe.

Vraag 42

Wat is de hoofdsom van de tien geboden?

Antwoord:

De hoofdsom van de tien geboden is: "De Heere onze God lief te hebben uit geheel ons hart en uit geheel onze ziel en uit geheel onze kracht en uit geheel ons verstand; en onze naaste als onszelf".

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Hoe wordt de hoofdsom van de tien geboden in dit antwoord verdeeld?

In de hoofdsom van de vier geboden van de eerste tafel, die onze plicht jegens God bevatten, en in de hoofdsom van de zes geboden van de tweede tafel, die onze plicht jegens de naaste bevatten.

2. Wat is de hoofdsom van de vier geboden van de eerste tafel, die onze plicht jegens God bevatten?

Ze is: "De Heere onze God lief te hebben uit geheel ons hart en uit geheel onze ziel en uit geheel onze kracht en uit geheel ons verstand.

3. Waarom wordt dit "het eerste en het grote gebod" genoemd?

Omdat de plichten van de eerste tafel meer rechtstreeks op God betrekking hebben; want zij zijn onmiddellijk op Hem alleen gericht; of, omdat de liefde tot onze naaste behoort voort te vloeien uit de liefde tot God, als haar eigenlijke fontein en oor-zaak.

4. Wat wordt er bedoeld met de hoofdsom van de tien geboden?

De allesomvattende plicht der wet, die alle andere plichten in zich bevat.

5. Wat is de allesomvattende plicht der wet?

Die is "Liefde", want "de liefde is de vervulling der wet".

6. Wat is het karakter van die liefde, die de allesomvattende plicht der wet is?

Ze vloeit voort uit het geloof, dat de oorsprong en fontein van die liefde is; want: "het geloof werkt door de liefde".

7. Wie behoort het hoogste Voorwerp van onze liefde te zijn?

De HEERE, of Jehovah Zelf, daar Hij onze God is.

8. In welke zin kan men zeggen, dat de HEERE onze God is?

In tweeërlei zin: óf door uitwendige openbaring en aanbidding; óf door bijzondere toeëigening en bezit.

9. Aan wie geeft Hij de uitwendige openbaring en aanbidding van Zichzelf als hun God?

Aan alle mensen, zonder uitzondering, tot wie het "woord dezer zaligheid" gezonden wordt.

10. Wanneer is Hij onze God door een bijzondere toeëigening en bezit?

Als we door het geloof met Christus verenigd worden, in Wie de goedertierenheid en waarheid elkaar hebben ontmoet; de gerechtigheid en de vrede elkaar hebben gekust.

11. Wat betekent het, de Heere, onze God, lief te hebben uit geheel ons hart?

Het betekent Hem ongeveinsd, zonder huichelarij, lief te hebben.

12. Wat betekent het Hem uit geheel onze ziel en uit geheel ons verstand lief te hebben?

Het betekent een verstandige en tedere liefde tot God te hebben, die blijkt uit alle plichten, waarin het één of ander vermogen der ziel geoefend kan worden.

13. Wat betekent het de Heere onze God lief te hebben uit geheel onze kracht?

Het betekent niets boven God lief te hebben, en niets lief te hebben, dan alleen in ondergeschiktheid aan Hem.

14. Hoe kunnen wij weten, dat we zulk een liefde tot de Heere, onze God, hebben?

Als we Hem zuiver om Hemzelf liefhebben en om Zijn eigen weergaloze uitnemendheid, zoals deze schijnt in het Aangezicht van Jezus, als we alle dingen schade achten in vergelijking met Hem, en als we in Hem, als de enige en eeuwige rustplaats voor onze zielen, ons middelpunt hebben.

15. Wat is de hoofdsom van de zes geboden van de tweede tafel, die onze plicht jegens onze naaste bevatten?

Het is: "onze naaste lief te hebben als onszelf, "En het tweede aan dit gelijk is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf".

16. Waarom wordt er gezegd, dat de hoofdsom van de tweede tafel gelijk is aan die van de eerste?

Omdat de plichten van de tweede tafel met hetzelfde gezag als die van de eerste tafel zijn geboden.

17. Welke van de twee tafelen houdt de rechtmatige liefde tot onszelf in zich, aangezien geen van beide ze uitdrukkelijk noemt?

Ze wordt duidelijk ingesloten en verondersteld in beide tafelen; in het bijzonder in de tweede, waarin de liefde tot onszelf als voorbeeld gesteld wordt, waarnaar wij anderen behoren lief te hebben: "Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf".

18. Wat is de rechtmatige liefde tot onszelf?

Ze is een beogen van onze eigen zaligheid; maar ondergeschikt aan de eer van God; want die behoort ons voornaamste en hoog-ste doel te zijn.

19. Wie moeten wij onder onze naaste verstaan?

Alle mensen, met wie wij in aanraking komen en voor wie wij, hetzij op tijdelijk, hetzij op geestelijk gebied, nuttig kunnen zijn.

20. Wat betekent het: onze naaste lief te hebben als onszelf?

Het betekent hem even waar en oprecht lief te hebben, als wij onszelf doen: "Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat; maar hij voedt het en onderhoudt het".

21. Behoort de liefde tot onze naaste even groot te zijn als de liefde tot onszelf?

Het wordt niet vereist, dat ze even groot is in graad; maar wel, dat ze even oprecht en ongeveinsd is, als de liefde tot onszelf.

22. Naar welke regel moeten we de liefde tot onze naaste bepalen?

Dat wij aan anderen doen, wat wij willen, dat zij ons zouden doen.

23. Hoe moeten wij deze regel uitleggen om te voorkomen, dat ze misbruikt wordt?

Dat we iemand behandelen, zoals we zelf behandeld willen worden vanuit een wel onderwezen, of gefundeerd oordeel en dat met behulp van hen, die zich in dezelfde verhoudingen en in dezelfde omstandigheden als de onze willen verplaatsen.

24. Waarom wordt ons geboden anderen uitnemender te achten dan onszelf?

Omdat wij, hoe meer genade van God wij in onze harten hebben, des te duidelijker zullen zien, dat wijzelf de voornaamsten der zondaren zijn, en dat wij het zaad van alle zonden in ons hebben, dat in de ergste daden zou uitbreken, als dit niet weerhouden werd.

25. Wat is het verschil tussen de liefde, die wij behoren te hebben jegens alle mensen in het algemeen, en de liefde, die wij moeten hebben voor de heiligen in het bijzonder?

Wij behoren alle mensen in het algemeen lief te hebben met een liefde van welwillendheid en eveneens met een liefde van daadwerkelijke hulpvaardigheid, voor zover dit in ons vermogen is, maar wij moeten de heiligen liefhebben met een liefde van welgevallen en vreugde.

26. Hoe behoren wij onze vijanden lief te hebben?

Door hen te vergeven en voor hen te bidden.

27. Wat kunnen we uit de hoofdsom van de geboden leren?

Dat de liefde, die het einde van het gebod is, behoort voort te komen uit een rein hart en uit een goed geweten en uit een ongeveinsd geloof.

DE INLEIDING TOT DE TIEN GEBODEN

Vraag 43

Hoe luidt de inleiding tot de tien geboden?

Antwoord:

De inleiding tot de tien geboden zijn deze woorden: "Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis uitgeleid heb".

Vraag 44

Wat leert ons deze inleiding?

Antwoord:

De inleiding tot de tien geboden leert ons, dat wij verplicht zijn alle geboden van God te onderhouden, omdat Hij de HEERE is en onze God en Verlosser.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is een inleiding of voorrede?

Het is iets, dat vooraf gesproken wordt, of een voorbereidende inleiding tot een verhandeling, die volgt.

2. Zijn deze woorden: "Ik ben de HEERE, uw God" enz. op te vatten als een inleiding tot alle geboden, of alleen tot het eerste gebod?

Men moet ze opvatten als een inleiding tot alle geboden; hoewel ze onmiddellijk verbonden zijn met het eerste gebod, daar zij de grond zijn van het persoonlijke, toepassende geloof in een verlossend God, dat in dat gebod bevolen is.

3. Waarom zijn de bovengenoemde woorden geplaatst als een inleiding tot alle geboden?

Omdat ze als even zo vele beweegredenen en getuigenissen bedoeld zijn om ons tot gehoorzaamheid aan te sporen.

4. Waarom geeft God beweegredenen om ons tot gehoorzaamheid aan Zijn geboden aan te sporen, daar toch Zijn wil alleen de hoogste wet is?

Om Zijn geweldige neerbuigende goedheid te tonen door met ons als met redelijke schepselen zó te handelen, dat het met onze natuur overeenkomt.

5. Hoeveel beweegredenen staan er in deze inleiding, waardoor God ons tot gehoorzaamheid aan Zijn wet aanspoort?

Drie; de eerste is: "Omdat Hij de HEERE of Jehovah is; de tweede: Omdat Hij onze God is; de derde: Omdat Hij onze Verlosser is".

6. Welke van deze drie is de eigenlijke reden tot gehoorzaamheid?

De eerste, namelijk Gods wezenlijke grootheid, daar Hij Jehovah is, de Allerhoogste over de ganse aarde, hoewel, tegelijkertijd, Zijn goedheid in betrekking tot ons, als zijnde onze God en de verlossing, die Hij als onze Zaligmaker heeft teweeggebracht, daarenboven ook onweerstaanbare beweegredenen daartoe zijn.

7. Wat is de kracht in de eerste beweegreden tot gehoorzaamheid, namelijk, dat God, de HEERE is?

De kracht daarvan ligt hierin: Omdat God Jehovah is, "de eeuwige, onveranderlijke en almachtige God, Die Zijn wezen in en van Zichzelf heeft en een wezen geeft aan al Zijn woorden en werken, is de mens alle gehoorzaamheid en onderwerping aan Hem schuldig.

8. Waarin ligt de kracht van de tweede beweegreden om Gods wet te gehoorzamen, namelijk, dat Hij onze God is?

Ze ligt hierin: Omdat God Zich op grond van het nieuwe verbond aan zondaren wegschenkt in het Woord der goddelijke openbaring, behoort dit al Zijn geboden voor ons niet zwaar te maken en ons krachtig op te wekken eraan te gehoorzamen.

9. Als God Zich in het Woord aan ons wegschenkt om onze God te zijn, wat houdt dat dan in?

Hij schenkt ons dan: al wat Hij is, en al wat Hij heeft, om zo, om niet, voor eeuwig onze God te zijn.

10. Hoe schenkt Hij Zich aan ons weg in al, wat Hij is?

Hij schenkt Zich aan ons weg, zowel in wat Hij is naar Zijn wezen, als naar Zijn Personen.

11. Wat ontvangen wij, als Hij Zich naar Zijn wezen wegschenkt?

Al Zijn heerlijke eigenschappen en uitnemendheden worden de onze, Zijn oneindigheid wordt de omvang van onze erfenis, Zijn eeuwigheid wordt de duur van onze zaligheid, Zijn onveranderlijkheid wordt de rots, waarop wij rusten, Zijn wijsheid wordt onze leidsman, Zijn almacht onze beschermer, Zijn heiligheid heiligt ons, Zijn gerechtigheid spreekt ons vrij, Zijn goedheid beloont ons uit genade en niet uit verplichting, en Zijn waarheid verzekert ons van de vervulling van al Zijn beloften.

12. Wat ontvangen wij, als Hij Zich wegschenkt naar Zijn Personen?

In de Persoon van de Vader wordt Hij onze God en Vader in Christus, in de Persoon van de Zoon wordt Hij onze Verlosser en Zaligmaker, en in de Persoon van de Heilige Geest, onze Heiligmaker en Trooster.

13. Wat ontvangen we, als Hij Zich wegschenkt in al wat Hij heeft?

Zoals Hij alle goede dingen heeft, die wij voor tijd en eeuwigheid nodig hebben, zo schenkt Hij ze alle om niet in de belofte: "Alles is uwe" Hij heeft het leven om ons; die dood zijn door de misdaden en zonden, levend te maken, Hij heeft de gerechtigheid om ons, die schuldig zijn, te rechtvaardigen, en Hij heeft de verlossing om ons, die de gevangenen van een rechtvaardige zijn, te bevrijden. In één woord: "Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft die, die Hem liefheb-ben".

14. Als God Zichzelf wegschenkt in het Woord om onze God te zijn, is dat dan alleen maar een beweegreden om ons tot gehoorzaamheid aan te sporen?

Ze geeft er ons ook de kracht en de bekwaamheid toe.

15. Hoe geeft de openbaring, dat God onze God is, ons kracht en bekwaamheid tot gehoorzaamheid?

In die zin, dat door de openbaring daarvan de Heilige Geest ontvangen wordt als de onmiddellijke Bewerker van onze heiligheid, en van het geloof, dat in de ziel gewerkt wordt, als de oorsprong en bron van die gehoorzaamheid.

16. Waarom laat God aan Zijn wet de woorden voorafgaan, dat Hij de HEERE, onze God is?

Omdat dit alle beloften van het verbond en alle zegeningen, die in de beloften opgesloten liggen omvat en het daarom de grootste aanmoediging is tot de gehoorzaamheid van het geloof; want, omdat Hij onze God is, zal Hij "ons enerlei hart en enerlei wet geven om Hem te vrezen; Hij zal niet van achter ons afkeren, opdat Hij ons weldoet; maar Hij zal Zijn vreze in ons hart geven, dat wij niet van Hem afwijken".

17. Waarom drukt God Zich bij deze verklaring van Zijn genade in de tegenwoordige tijd uit: "Ik ben" en niet in de toekomstige: "Ik zal uw God zijn?"

Om te tonen, dat Gods verbond der belofte altijd een vast fundament voor de tegenwoordige daden van het geloof is in alle gevallen en omstandigheden, waarin wij kunnen verkeren.

18. Waarom spreekt God in deze woorden de zondaar in het enkelvoud aan, zeggende: "Ik ben uw God?"

Omdat Hij wil, dat elke zondaar, aan wie de openbaring van Zijn genade gedaan wordt, ze voor zich zou geloven met een persoonlijk toepassend geloof: "Ik zal zeggen: Het is Mijn volk" en zij zullen zeggen: "De HEERE is mijn God".

19. Hoe kunnen wij weten, of wij door het geloof het aanbod, dat God van Zichzelf in het Woord doet, hebben aangenomen?

Als wij Hem liefhebben en hoogachten, als we ons vertrouwen geheel en al op Hem stellen, als wij Hem gelijkvormig worden, en als wij verlangen om ons volkomen in Hem te verlustigen en te verheugen.

20. Wat is de derde beweegreden in de inleiding, die ons tot gehoorzaamheid aanspoort?

Ze ligt in deze woorden: "Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb".

21. Hoe worden deze woorden in onze Catechismus verklaard?

Van onze geestelijke verlossing door Jezus Christus; want de inleiding tot de tien geboden leert ons, dat wij verplicht zijn alle geboden van God te onderhouden, omdat Hij de HEERE is en onze God en Verlosser".

22. Waarin ligt de kracht van deze beweegreden om ons tot gehoorzaamheid aan de geboden van God aan te sporen?

Hierin, dat Hij, zoals Hij weleer Israël uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid had, ons ook uit onze geestelijke slavernij verlost en daarom behoren wij "Hem te dienen zonder vreze, in heiligheid en gerechtigheid voor Hem, al de dagen van ons leven".

23. In welke opzichten vertoonden de verlossing van Israël uit Egypte gelijkenis met onze geestelijke verlossing door Christus?

De Israëlieten moesten de Egyptenaren met harde dienst dienen, zo verkeren de zondaren, van nature, onder de wreedste dienstbaarheid van de zonde en van de satan, de Israëlieten konden uit zichzelf het Egyptische juk niet afschudden, evenmin zijn zondaren in staat zich uit een staat van geestelijke slavernij, waarin zij van nature zijn geraakt, te bevrijden, de Israëlieten werden uit Egypte uitgeleid met een sterke hand en een uitgestrekte arm, zo worden wij uit onze geestelijke slavernij verlost door de almachtige kracht van God, de Egyptenaren werden vernietigd, toen Israël werd bevrijd, zo werden de overheden en de machten uitgetogen, de ongerechtigheid werd verzoend, en de dood van zijn prikkel ontdaan, toen onze verlossing werd voltooid.

24. Aangezien de verlossing van Israël, die onze geestelijke verlossing afschaduwde, door goddelijke kracht werd teweeggebracht, zonder het betalen van een rantsoen, volgt daar dan uit, dat onze geestelijke verlossing ook zonder een rantsoen plaats vond?

Zeker niet, tenzij de overeenkomst tussen het type en het anti-type in ieder opzicht volledig ware en dat kon onmogelijk zo zijn; want, hoewel er in sommige opzichten een overeenkomst bestaat tussen die beide, is er toch altijd een ongelijkheid in andere opzichten, zoals bewezen kan worden uit elk van de schriftuurlijke typen en voorbeelden, waarmee goddelijke zaken vergeleken worden; bijv. dat Jona nog leefde in de buik van de walvis, terwijl Christus werkelijk dood in het graf lag.

25. Daar God alle Israëlieten, zonder uitzondering, uit Egypte heeft uitgeleid, volgt daar dan uit, dat Christus alle mensen uit hun geestelijke slavernij verlost heeft?

Neen, want de Israëlieten vertegenwoordigden niet alle mensen; maar schaduwden alleen de uitverkorenen af.

26. Hoe bewijst ge, dat alleen de uitverkorenen en niet alle mensen door Christus verlost werden?

De Vader heeft ze Hem van eeuwigheid gegeven, Hij vertegenwoordigde hen in Zijn dood, en in het heiligdom hierboven bidt Hij voor hen alleen: "Ik bid voor hen; Ik bid niet voor de wereld; maar voor degenen, die Gij mij gegeven hebt".

27. Strekken de verwerving en de voorbede van Christus zich precies even ver uit?

Zeer zeker; want, daar Zijn voorbede gegrond is op Zijn verwerving en daarin bestaat, dat Hij de verdienste daarvan voor de troon voorstelt, volgt daar duidelijk uit, dat Zijn voorbede zich niet verder kan uitstrekken dan Zijn verwerving: "Vader! Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt".

28. Hoe moeten dan die schriftuurplaatsen verklaard worden, die van een algemene loskoping van alle mensen schijnen te spreken, zoals bijv., dat Christus voor allen gestorven is, dat Hij voor allen de dood gesmaakt heeft, dat Hij een verzoening is voor de zonden der gehele wereld, en dergelijke?

Zij moeten in een "bepaalde" zin verklaard worden, als te gelden van slechts sommigen; niet van ieder afzonderlijk lid van het menselijk geslacht, zoals dergelijke algemene uitspraken ook ongetwijfeld verstaan moeten worden in andere plaatsen van de Heilige Schrift, want, indien beweerd wordt, dat de eerst-aangehaalde teksten een algemene verzoening bewijzen, kan men om dezelfde reden zeggen, dat zij ook een algemene toepassing van die verzoening bewijzen en dat zullen weinigen beweren.

29. Bewijst de algemene aanbidding van Christus dan niet de algemene verlossing van allen, die tenminste binnen de zichtbare kerk zijn?

Neen, ze bewijst alleen de onbetwistbare plicht van allen om te geloven op de roeping en het bevel van God, en de oneindige waarde van de voldoening van Christus op zichzelf, om allen te verlossen, als het zo was bepaald.

30. Heeft de verlossing, door Christus verworven, nog enige weldaad of voordeel voor de verworpen wereld teweeggebracht?

Aan haar is het te danken, dat het Evangelie tot die wereld wordt gezonden; dat de tijdelijke oordelen verkort worden, en het is om de uitverkorenen, die uit hen zullen voortkomen, dat zij enige tijd in deze wereld bewaard worden, maar dan moeten deze en dergelijke weldaden niet beschouwd worden als de vrucht van Christus' verzoening voor de verworpenen zelf; maar alleen voor de uitverkorenen, die onder hen leven, of, die uit hen nog moeten voortkomen.

31. Waarin bestaat de geestelijke slavernij, waaronder wij van nature verkeren en waarvan wij door Christus verlost zijn?

Ze bestaat daarin, dat we onder de toorn Gods liggen, onder de schuld, de macht en de besmetting der zonde verkeren, onder de tirannie van de satan, onder de strikken en verzoekingingen der wereld, en dat we blootstaan aan de smarten der hel tot in eeuwigheid.

32. Welk recht had Christus om ons te verlossen uit deze staat van geestelijke slavernij?

Hij had een recht van eigendom en een recht, omdat Hij onze Nabestaande was.

33. Hoe had Hij een recht van eigendom?

Als God is Hij de oorspronkelijke Eigenaar, en als Middelaar werden de uitverkorenen door de Vader aan Hem gegeven.

34. Hoe heeft Hij een recht als onze Nabestaande?

Hij heeft dat door de wettige vereniging, die tussen Hem en ons van eeuwigheid bestond, want Hij is borg geworden van een zoveel beter verbond, en ook, doordat Hij in de tijd onze natuur aangenomen heeft, waardoor Hij onze Bloedverwant werd en "Zich niet schaamt ons broeders te noemen".

35. Wat leert het ons, dat God Israël uit Egypteland bevrijdde, als we letten op Zijn Kerk en volk in het algemeen?

Het leert ons, dat, gelijk verdrukking het deel van Gods volk is in deze tegenwoordige boze wereld; zo ook de verlossing uit die boze wereld ter bestemder tijd, verzekerd is: "Vele zijn de tegenspoeden van de rechtvaardige; maar uit alle die redt hem de HEERE".

36. Wat is het verschil tussen de verdrukkingen van de godzaligen en die van de goddelozen?

De verdrukkingen van de godzaligen zijn de kastijdingen van een genadige Vader, die uit Zijn liefde voortkomen en tot hun nut dienen, maar de verdrukkingen van de goddelozen zijn de straffen van een wrekende Rechter, die uit Zijn toom voortkomen en bedoeld zijn om hun ondergang en verwoesting te bewerken.

37. Welk gebruik behoren wij te maken van onze geestelijke verlossing?

Ze behoort ons op te wekken om "te staan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen te worden", en om alle lof van onze geestelijke vrijheid aan onze heerlijke Verlosser toe te brengen, en om onze dankbaarheid jegens Hem te betuigen door een wandel, waardig het Evangelie van Christus.

DE PLICHTEN, GEËIST IN HET EERSTE GEBOD

Vraag 45

Hoe luidt het eerste gebod?

Antwoord:

Het eerste gebod luidt: "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben".

Vraag 46

Wat wordt in het eerste gebod geëist?

Antwoord:

Het eerste gebod eist van ons, dat wij God kennen en Hem als de enige ware God en onze God erkennen; en dat wij Hem dien-overeenkomstig aanbidden en verheerlijken.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom worden de meeste geboden in ontkennende woorden gegeven?

Omdat ontkennende geboden de strengste verplichting opleggen en ten allen tijde bindend blijven.

2. Waarom wordt in het bijzonder het eerste gebod ontkennend uitgedrukt?

Omdat het, sinds de val, de altoosdurende neiging van onze natuur is: "door een boos, ongelovig hart af te wijken van de levende God".

3. Waarom is dit gebod vóór alle andere geboden geplaatst?

Om ons te leren, dat de voornaamste en fundamentele plicht van de wet is: Jehovah tot onze God te hebben, wat onze gehoorzaamheid aan alle andere geboden der wet liefelijk en krachtdadig beïnvloedt.

4. Welke invloed heeft het gehoorzamen van het eerste gebod op onze gehoorzaamheid aan de andere geboden der wet?

Daar gehoorzaamheid aan het eerste gebod bestaat in het geloven, dat God onze God is, op grond van de gave, waarbij Hij Zichzelf aan ons wegschenkt in de woorden: "Ik ben de HEERE, uw God", is het, zonder dit te geloven, onmogelijk, dat we ooit iets anders kunnen doen, dat Hem zal behagen, want: "Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde".

5. *Waarom staan deze en andere geboden in de tweede persoon enkelvoud: "Gij" en niet in het meervoud: "Gijlieden"?*

Om te kennen te geven, dat God wil, dat wij Zijn geboden beschouwen als tot een ieder van ons in het bijzonder gesproken, alsof wij met name genoemd waren.

6. *Wat is het verband tussen de inleiding en het eerste gebod?*

De inleiding openbaart en toont het Voorwerp van het geloof aan en het eerste gebod voegt er de plicht bij om in dat Voorwerp te geloven; de inleiding wijst op de geschonken genade en het eerste gebod machtigt ons die genade aan te nemen.

7. *Strekken de inleiding en het eerste gebod zich even ver uit?*

Ja; ieder, aan wie de belofte in de inleiding geopenbaard is, wordt door het gebod verplicht ze met toepassing te geloven.

8. *Kan de verplichting der wet ook maar enigszins verzwakt worden door de genade van het Evangelie, die in de inleiding bekendgemaakt wordt?*

Dat is er zover vandaan, dat het voor niemand mogelijk is in de genade, die in de inleiding geopenbaard wordt, te delen; tenzij hij gelooft, wat hem in het eerste gebod der wet geboden wordt: "Doen wij dan de wet te niet door het geloof? Dat zij verre".

9. *Wat zijn de voornaamste plichten, die in het eerste gebod, zoals het dus verbonden is met de inleiding, geëist worden?*

God te kennen en Hem te erkennen als de enige, ware God en onze God, en Hem dienovereenkomstig te aanbidden en te verheerlijken.

10. *Welke kennis van God eist het eerste gebod?*

Het eist, dat wij weten, dat God is, en dat Hij die God is, Die Zich in Zijn Woord geopenbaard heeft.

11. *Hoe heeft God Zich in Zijn Woord geopenbaard?*

Hij heeft Zich geopenbaard als de "HEERE, HEERE God, barmhartig en genadig; lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid. Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden; Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die de schuldige geenszins onschuldig houdt", (namelijk zonder voldoening), Hij heeft Zich geopenbaard als "God in Christus, de wereld met Zichzelf verzoenende".

12. *Wat betekent het: God te kennen, zoals Hij in Christus is?*

Het betekent, dat wij weten, dat Hij een welbehagen in ons heeft omwille van de gerechtigheid van Christus, omdat Christus de wet geëerd en verheerlijkt heeft.

13. *Hoe wordt de kennis van God gewoonlijk onderscheiden?*

In een beschouwende, of algemene kennis, en in een bevindelijke, of zaligmakende kennis.

14. *Wat is de beschouwende, of algemene kennis van God?*

Het is slechts een oppervlakkige kennis van Hem in het hoofd, zonder enige zaligmakende invloed of kracht in het hart en in de praktijk, zoals de goddelozen en geveinsden hebben, "die wel belijden, dat zij God kennen; maar Hem met de werken loochenen".

15. *Wat betekent het: een zaligmakende en bevindelijke kennis van Hem te hebben?*

Het betekent, dat we zulk een levende bevatting van Zijn betrekking tot ons hebben als onze God in Christus, dat ze ge-paard gaat met een hebbelijke gelijkvormigheid aan Zijn wil, in hart en leven.

16. *Wat zijn de blijken van een ware zaligmakende kennis?*

Ze is een bevindelijke, toeëigenende, heiligende, en vernederende kennis.

17. *Wat betekent het: God te erkennen?*

Het betekent Hem als onze God te erkennen en dit, èn in de binnenkamer, èn voor de wereld te belijden en te betuigen: "Met de mond belijdt men ter zaligheid".

18. *Waarom worden het kennen en erkennen van God samengevoegd?*

Omdat, waar ook de zaligmakende kennis van God in het hart is ingeplant, altijd enige blijken daarvan in het leven gevonden zullen worden; hetzij wij dit zelf opmerken, hetzij anderen dit doen: "het volk, die hun God kennen, zullen zij grijpen en zullen het doen".

19. *Hoe behoren wij God te kennen en te erkennen?*

Wij behoren Hem te kennen en te erkennen als de enige ware God en onze God.

20. *Wat wil het zeggen: God als de enige en ware God te kennen en te belijden?*

Het betekent, dat wij geloven en belijden, dat Hij alleen en niemand anders alle oneindige volmaaktheid bezit; en dat de volmaakheden van de goddelijke natuur op de uitnemendste wijze in de Persoon van

Christus, onze enige Zaligmaker en Verlosser, tentoon worden gespreid en in het licht gesteld: "Gij zult geen God kennen dan Mij alleen; want er is geen Heiland dan Ik".

21. Wat betekent het, dat wij God kennen en erkennen als onze God?

Het betekent, dat wij belijden, dat wij, als Zijn volk in betrekking tot Hem staan en dat wij geloven, dat Hij Zichzelf aan ons in het Woord wegschenkt als onze God.

22. Kunnen wij God, als onze God, kennen en erkennen (zoals in dit gebod geëist wordt), zonder in Christus te geloven?

Neen; want "niemand komt tot de Vader dan door Mij", zegt Christus, en: "Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien".

23. Wordt het geloof, of het geloven in Christus alleen in het Evangelie "voorgescreven" en wordt het in de wet niet geëist?

In geen geval; want in het Evangelie, strikt op zichzelf genomen, zoals het tegengesteld is aan de wet, kan geen voorschrift zijn; want het Evangelie, in strikte zin genomen, is niets anders dan een belofte, of de blijde tijding van een Zaligmaker, in Wie genade, barmhartigheid en zaligheid voor verloren zondaren uit het geslacht van Adam gevonden worden.

24. Aangezien geloof en bekering bevolen worden na en tengevolge van de komst van de zonde en de openbaring van het Evangelie, moeten deze plichten daarom geen nieuwe geboden zijn, die aan Adam in de staat der rechtheid niet gegeven waren?

In de staat der rechtheid was er geen aanleiding tot het volbrengen van deze plichten. Adam was echter door de ingeschapen wet (in het bijzonder door de tien geboden, hem gegeven in de vorm van een werkverband) verplicht te geloven, al wat God hem zou bekendmaken en te gehoorzamen, al wat God hem zou gebieden. Maar zodra aan Adam het Evangelie bekendgemaakt werd, werd hij door dezelfde wet, die hem verplichtte in de staat der onschuld te geloven in God als zijn Schepper; in zijn gevallen staat ook verplicht te geloven in God als zijn Verlosser, Die hem nu werd geopenbaard en bekendgemaakt en hij werd eveneens verplicht zich van de zonde tot God te bekeren.

25. Hoe komt het, dat de verplichting van de wet zo uitgestrekt is, dat ze de mens noodzaakt te geloven, al wat God zal openbaren?

Dat komt door de absolute volmaaktheid van de wet, die, omdat ze een volkomen regel voor alle gehoorzaamheid is, de plicht niet anders kan vaststellen dan op hetzelfde ogenblik, waarop het voorwerp van die plicht wordt geopenbaard: "Uw gebod is zeer wijd".

26. Waarom is het dwaas, als we geloof en bekering tot nieuwe voorschriften van het Evangelie maken?

De dwaasheid daarvan is, dat hierdoor in onze eigen persoon een andere gerechtigheid wordt ingebracht dan de gerechtigheid van Christus, als de direkte grond voor onze vrij spraak en aanneming bij God.

27. Hoe moet deze dwaasheid noodzakelijkerwijs volgen uit de hierboven genoemde leer?

Indien Christus als onze Borg de geboden van de zedelijke wet heeft vervuld en de straf heeft gedragen, dan kan daar alleen maar uit volgen, dat, indien dit gebod van geloof en bekering niet door Hem vervuld is, dit dan door onszelf in onze eigen persoon vervuld zou moeten worden als onze gerechtigheid voor God en zo zou er een andere grond voor onze rechtvaardiging gelegd worden buiten Zijn borggerechtigheid.

28. Wat is de leer van onze grote Catechismus op dit punt?

Dat "het geloof en betrouwen op God (wat hetzelfde is als het geloof) en "het zorgvuldig en naarstig zijn in alles, wat Hem behaagt en het bedroefd zijn, wanneer Hij in enig ding beledigd is" (wat hetzelfde is als de bekering), behoren "tot de plichten, die vereist worden in het eerste gebod" en dat "ongeloof, wantrouwen, onbekeerlijkheid en hardheid van het hart of onboetvaardigheid behoren tot de zonden, die daarin verboden worden.

29. Wat eist God van ons in dit geloof als het bewijs, dat we Hem kennen en erkennen als de enige ware God en onze God?

Dat wij Hem alzo aanbidden en verheerlijken, Gij zult de Heere uw God aanbidden en Hem alleen dienen".

30. Wat betekent het: God te aanbidden?

Het betekent Hem te maken tot het hoogste Voorwerp van onze achting, en van onze verlustiging, en dat liet alleen in onze verborgen oefeningen; maar ook in elke godsdienstige oefening, waarin wij met anderen samenkomen.

31. Wat betekent het: Hem te verheerlijken?

Het betekent Hem alle mogelijke eer en volmaaktheid toe te schrijven, en in al onze daden na te streven, dat Zijn eer en heerlijkheid in de wereld bevorderd wordt.

32. Wat ligt erin opgesloten, dat ons bevolen wordt Hem als de enige ware God en onze God te aanbidden en te verheerlijken?

Het houdt dit in: Aangezien God ons beveelt Hem te kennen en te erkennen, niet alleen als de ware God; maar ook als onze God, uit kracht van 't feit, dat Hij Zich verbondsgewijze aan ons wegschenkt in 't Woord, betaamt het ons in al ons godsdienstig en burgerlijk indelen, dat wij ons ten opzichte van Hem gedragen, zoals dat overeenkomt met de nauwe en innige betrekking, waarin Hij tot ons staat.

33. Kunnen wij God recht verheerlijken, als wij Hem niet als onze God in Christus erkennen?

Neen, want als we God in Christus niet als onze God erkennen, maken wij Hem tot een leugenaar, als Hij zegt: "Ik ben de HEERE, uw God" en staan wij op tegen Zijn gezag in het eerste gebod, dat luidt: "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben".

34. Is het geloven van de belofte dan het fundament van alle aanbedding en gehoorzaamheid, die Hem aangenaam is?

Ja, want alle ware gehoorzaamheid, is geloofsgehoorzaamheid, en: "zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen".

35. Hoe moeten wij God aanbidden en verheerlijken?

Zowel inwendig in onze harten, als uitwendig in ons leven.

36. Hoe moeten wij God inwendig in ons hart aanbidden?

Door op Hem te vertrouwen, op Hem te hopen, ons in Hem te verlustigen, door aan Hem te gedenken, door ons aan Hem toe te wijden, en door hartelijk bedroefd te zijn, als Hij door ons, of door anderen beledigd wordt.

37. Hoe behoren wij Hem uitwendig in ons leven te aanbidden en te verheerlijken?

Door tot Hem te bidden en Hem met onze lippen te prijzen, en; door te ijveren voor Zijn eer; door naarstig te zijn om Hem te behagen, en door in ootmoed voor Hem te wandelen.

38. Welk gebruik behoren wij te maken van de verbondswelvaart in de inleiding: "Ik ben de HEERE, uw God", en van het gebod: "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben", om dat te geloven?

Dat het de plicht van een ieder van ons is, onmiddellijk, zonder te wachten, tot wij genadige hoedanigheden in ons gewerkt zien, aanspraak te maken op een God in Christus, als onze God, omdat dit hetgeen is, dat Hij allereerst eist als het fundament van alle andere daden der gehoorzaamheid.

39. Als het een uitwendige verbondsbetrekking tot de zichtbare kerk is, die God in de inleiding betuigt, als Hij zegt: "Ik ben de HEERE, uw God"; hoe kan het eerste gebod dan een volmacht zijn om te geloven, dat wij in een bijzondere betrekking tot God staan?

Daar het gebod ons het recht geeft iedere algemene belofte op ons persoonlijk toe te passen, wordt de uitwendige verbondsbetrekking, waarin God tot de zichtbare kerk staat een bijzondere betrekking op hetzelfde ogenblik, dat de belofte met toepassing op onszelf wordt geloofd.

DE ZONDEN, VERBODEN IN HET EERSTE GEBOD

Vraag 47

Wat wordt er in het eerste gebod verboden?

Antwoord:

Het eerste gebod verbiedt het loochenen, of het niet aanbidden en verheerlijken van de ware God als God en onze God; en het aan een ander geven van de aanbedding en eer, die Hem alleen toekomt.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Onder welke algemene benamingen kunnen de verboden zonden in dit gebod samengevat worden?

Onder deze twee: atheïsme en afgoderij.

2. Wat is atheïsme?

Het is het loochenen, of het niet hebben van God.

3. Hoe wordt het atheïsme gewoonlijk onderscheiden?

In beschouwend en praktisch atheïsme.

4. Hoe wordt het beschouwend atheïsme weer onderverdeeld?

In die, welke dat direct is, en in die welke dat in af geleide zin is.

5. Wat is het beschouwend atheïsme in directe zin?

Het is een vaste overtuiging in het hart en een openlijke belijdenis met de mond, dat er geen God is.

6. Wat is het beschouwend atheïsme in afgeleide zin, d.i. uit noodzakelijke gevolgtrekking?

Het is het verwerpen van ook maar één van die waarheden, die noodzakelijk verband houden met het bestaan van God, zoals "het loochenen van Gods voorzienigheid, of van één van de volmaaktheden van Gods wezen; want daaruit zou moeten volgen, dat er geen God is.

7. Waarom zou uit het ontkennen van Gods voorzienigheid, of van één van Zijn goddelijke volmaaktheden moeten volgen, dat er geen God is?

Omdat het onmogelijk is te geloven, dat er een God is, zonder tevens te geloven, dat Hij de wereld onderhoudt en regeert, zo is het ook onmogelijk in Zijn bestaan te geloven, als men niet gelooft, dat Hij alle oneindige volmaaktheid bezit.

8. Is het wel mogelijk, dat er één mens bestaat, die in directe zin een beschouwend atheïst is?

Neen, er kan niemand onder de mensen zijn, die ten allen tijde zo'n vaste en voortdurende overtuiging heeft, dat er geen God is, zonder ooit de minste vrees voor het tegendeel te hebben, of daaromtrent in twijfel, of onzekerheid te verkeren.

9. Waaruit blijkt, dat er zo'n volslagen beschouwend atheïst niet bestaan kan?

Uit de algemene ondervinding, die bevestigt, dat de kennis en de indrukken van het bestaan van God voor de mens zo natuurlijk zijn, dat hij zich daarvan net zo min kan ontdoen, als hij zich van zijn verstand kan ontdoen, of ontkennen kan, dat hijzelf bestaat: "Overmits hetgeen van God kennelijk is, in hen openbaar is; want God heeft het hun geopenbaard". Dit betekent: "Hij heeft hun natuur er van doortrokken".

10. Blijkt dan uit de woorden: "De dwaas zegt in zijn hart: Daar is geen God", niet, dat iemand een volslagen beschouwend atheïst kan zijn?

Die woorden geven geen vaste en blijvende overtuiging aan; maar eerder een verborgen wens; daarom staat er niet: De dwaas "gelooft" of "is zijn hart overtuigd", maar "zegt", d.w.z. hij zou graag zulk een geheime wens willen koesteren.

11. Waarom zouden de goddelozen wensen, dat er geen God is?

Om onbekommerd hun lusten te kunnen botvieren om "alle onreinigheid gieriglijk te kunnen bedrijven".

12. Wie zijn atheïsten in afgeleide zin?

Niet alleen zij, die Gods voorzienigheid, of één van Zijn wezenlijke eigenschappen loochenen; maar ook alle "Deïsten", die de bovennatuurlijke openbaring verwerpen; en ook alle openbare goddelozen en spotters, die leven, alsof er geen God is.

13. Gaat dit gebod vooral in tegen het beschouwende of tegen het praktische atheïsme?

Tegen beide; maar vooral tegen het praktische atheïsme, daar deze in het algemeen overheersend is.

14. Wat is praktisch atheïsme?

Het is het loochenen van God in onze praktijk: "Zij belijden, dat zij God kennen; maar zij verloochenen Hem met de werken".

15. Hoe openbaart zich het praktische atheïsme?

Door het nalaten van de plichten, die in dit gebod geëist worden, nl. door God niet te kennen en te erkennen, zoals en wat Hij werkelijk is, en door Hem dienovereenkomstig niet als God te aanbidden en te verheerlijken.

16. Wie zijn schuldig aan het niet kennen van God?

Niet alleen de heidenen, die wandelen tegen het licht van hun natuur in, maar ook Christenen, die, hoewel ze met de middelen om God, zoals Hij in Christus is, te kennen, bevoorrecht zijn, toch die middelen verachten en nalaten: "Indien Ik niet gekomen ware en tot hen gesproken had, zij hadden geen zonde; maar nu hebben zij geen voorwendsel voor hun zonde".

17. Wie zijn schuldig aan het niet erkennen van God?

Zij, die in alles onbedacht handelen, zonder de Heere raad te vragen: "Toen namen de mannen van hun reiskost en zij vraagden de mond des HEEREN niet".

18. Wie zijn schuldig aan het niet aanbidden van God?

Zij, die regelmatig de godsdienstoefeningen in het openbaar, in het gezin en in het verborgen verwaarlozen: "Doch gij hebt Mij niet aangeroepen, o Jakob! als gij u tegen Mij vermoeid hebt, o Israël!

19. Wie zijn schuldig aan het niet verheerlijken van God?

Zij, die zichzelf tot hun maatstaf stellen, en hun doel en geluk in zichzelf vinden in plaats van in God.

20. Wanneer zijn de mensen schuldig aan dit praktische atheïsme, nl. dat ze zichzelf tot hun maatstaf stellen?

Als zij enige godsdienstige of burgerlijke daad verrichten, meer omdat deze aan hun eigen "Ik" aangenaam is, dan omdat ze God behaagt, als zij de gaven en voorspoed van anderen benijden, en als zij zich God Zelf voorstellen, zoals Hij in hun verbeelding is, denkende, dat Hij ten enenmale is, zoals zij.

21. Wanneer stellen de mensen hun eigen "Ik" tot hun doel en zaligheid in plaats van God?

Als zij de eer van wat zij hebben, of doen aan zichzelf en niet aan God toeschrijven, als zij meer verontrust zijn over en gekweld worden door dat, wat hun tot schande strekt, dan over dat, wat God onteert, en als zij aan de genoegens en voordelen van deze wereld de voorkeur geven boven de verheerlijking en genieting van God.

22. Wanneer kan van ons gezegd worden, dat wij de ware God aanbidden en nochtans niet als God?

Als wij tot Hem met de mond naderen en Hem met onze lippen eren, maar ons hart zich verre van Hem houdt.

23. Wanneer zijn we eraan schuldig, dat wij Hem niet als onze God aanbidden en verheerlijken?

Als ons, in de wijze, waarop wij ons jegens Hem gedragen en houden, de gewone oefening van het geloof in onze verbondsbetrekking tot Hem, ontbreekt.

24. Kunnen de heiligen zelf niet schuldig zijn aan enige mate van praktisch atheïsme?

Ongetwijfeld, nl. als zij onbetamelijke gedachten over God in hun verstand voeden, of als zij onbedachtzaam tot Hem spreken met hun lippen. Zo wordt Job door Elihu bestraft, omdat hij God van onrechtvaardigheid beschuldigt, en Jona spreekt hoogst vermetel tegen God, als hij zegt: "Billijk is mijn toorn ontstoken ter dood toe".

25. Hoe kan iemand weten, dat godslasterlijke gedachten en atheïstische uitdrukkingen kunnen bestaan met een staat van genade?

Wanneer een godslasterlijke gedachte met afschuw wordt weggedrongen in plaats van gekoesterd en wanneer een atheïstische uitdrukking, geuit door de overrompelende kracht van een verzoeking, diep betreurd en beklaagd wordt.

26. Wat is de andere algemene en veelomvattende zonde, die in dit gebod verboden wordt?

Afgoderij.

27. Wat is afgoderij?

Het is aan een ander, of iets anders de aanbedding en de eer geven, die God alleen toekomt.

28. Hoe wordt afgoderij gewoonlijk onderscheiden?

In die, welke grof en uitwendig is; en die, welke meer verijnd en inwendig is.

29. Wat is grove en uitwendige afgoderij?

Het is aan iemand, of iets de aanbedding, of godsdienstige verering toe te brengen, die alleen de ware God toekomt.

30. Wie staan aan die grove soort afgoderij schuldig?

De heidenen en de roomsen.

31. Waarin bestaat de afgoderij der heidenen?

Zij maken goden van de zon, maan en sterren; ja, van bijna elk schepsel, zelfs van de duivelen, zoals de apostel getuigt. Maar het veelvuldigst maken zij hun beeltenissen en afgoden in de vorm van één of ander schepsel, of van een vermenging van schepselen, en die gingen zij aanbidden, alsof het goden waren.

32. Waaruit kwam de heidense afgoderij in de wereld voort?

De mensen werden verijnd in hun overleggingen, waardoor "zij de heerlijkheid van de onverderflijke God veranderden in de gelijkens van een beeld van een verderflijk mens en van gevogelte en van kruipende gedierten".

33. Waaruit blijkt, dat de roomsen schuldig zijn aan deze grovere soort afgoderij?

Zij buigen zich voor beelden en altaren; zij bewijzen goddelijke eer aan het geheiligde brood in het sacrament; zij aanbidden de crucifix; bidden tot engelen; roepen de heiligen, in het bijzonder de maagd Maria, aan, tot wie ze veel vaker bidden dan tot Christus Zelf. Uit dit alles blijkt, dat de roomse afgoderij in de plaats van de heidense gekomen is en dat ze minder te verontschuldigen is dan deze, want de roomsen hebben het voorrecht der goddelijke openbaring, dat de heidenen niet hebben.

34. Hoe bewijst ge, dat het aanbidden van zulke dingen in de kerk van Rome grove afgoderij is?

Uit de natuur der afgoderij zelf; want het wezen der afgoderij bestaat in het geven van goddelijke aanbidding en eer, aan wat voor een schepsel ook in hemel en op aarde; want er staat geschreven: "De Heere uw God zult gij aanbidden en Hem alleen dienen".

35. Wat is de meer verfijnde en inwendige afgoderij?

Het is "een opzetten van de drekgoden in het hart, of aan iets anders die plaats geven in onze achting en genegenheid, die God alleen behoort te bezitten.

36. Aan wie is dit soort afgoderij eigen?

Van nature aan alle mensen en zelfs gelovigen worden ervoor gewaarschuwd: "Kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden".

37. Welke zijn die afgoden, die van nature in het hart van iedere man en vrouw huizen?

Onder vele andere, deze twee, die algemeen aanbeden en ge-diend worden, zelfs in de zichtbare kerk, namelijk: het eigen "Ik" en de wereld.

38. Waaruit blijkt, dat het eigen "Ik" een afgod is, dat van nature in ieders hart regeert?

Uit de eerste les in de school van Christus, nl. "zichzelf te verloochenen": "Toen zeide Jezus tot Zijn discipelen: Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf".

39. Wat betekent het voor iemand: zichzelf te verloochenen?

Het betekent zijn eigen wijsheid, eigen wil en eigen gerechtigheid te verloochenen.

40. Wanneer verloochenen wij de afgod van onze eigen wijsheid?

Wanneer we ertoe gebracht worden te zien, dat ons verdorven verstand niets dan dwaasheid is, als wij het vergelijken met de wijsheid van God, in Zijn Woord geopenbaard", "want de wijsheid van deze wereld, is dwaasheid bij God".

41. Wanneer wordt de afgod van onze eigen wil onttroond?

Als Gods bevelende wil de enige regel van ons hart en leven wordt, en als Zijn wil, die uit Zijn voorzienigheid blijkt, door ons van harte als het best voor ons erkend wordt.

42. Wanneer doen wij afstand van de afgod van onze eigen gerechtigheid?

Als wij ons onderwerpen aan de gerechtigheid van God en wij ons recht op het eeuwige leven geheel en al op de verdienende gehoorzaamheid en voldoening van Christus, als onze Borg, gronden.

43. Waaruit blijkt, dat de wereld een afgod is, die van nature in het hart van ieder mens zetelt?

Zijn gedachten en genegenheden zijn gewoon zich op tijdelijke dingen te richten, hij jaagt ze gretig na en begeert ze zo vurig, dat hij ze boven geestelijke en eeuwige dingen stelt.

44. Welke dingen van deze wereld zijn wij van nature geneigd te verafgoden?

Sommigen maken een afgod van hun aardse rijkdommen, want: "ze stellen het goud tot hun hoop en zeggen tegen het fijne goud: Gij zijt mijn vertrouwen", sommigen, van hun wereldse genoegens, daar ze meer liefhebbers der wellusten zijn dan liefhebbers Gods, sommigen maken een afgod van hun goede naam en aanzien, eer van elkaar nemend, en de eer, die van God alleen komt, niet zoekend, sommigen, van hun aardse betrekkingen, die meer liefhebbende dan God, en sommigen maken een afgod van hun aardse hulp en steun, waarop ze meer vertrouwen dan op God.

45. Wat is het oordeel van de Geest van God over hen, die de wereld tot hun afgod maken?

Hij zegt: "Zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem.

46. Wanneer kan men zeggen, dat de satan verafgodd wordt; zelfs door hen, die belijden, dat ze hem onverzoenlijk haten?

Als men op zijn ingevingen méér acht geeft dan op de inspraken van de Geest van God, door Zijn Woord.

47. Hoe kunnen de ingevingen van de satan onderscheiden worden van de inspraken van de Geest van God?

De bedoeling van al de ingevingen van de satan is, één of ander ding in de ziel te doen heersen in Christus' plaats, maar de inspraken van de Geest Gods zijn er geheel op gericht om Christus in alle dingen de hoogste plaats te geven.

48. Waarom wordt de satan "de god van deze eeuw" genoemd?

Omdat hij de geest is, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid totdat de vangst aan deze machtige ontnomen wordt en de gevangenen van de machtige ontkomen zullen.

49. Wie zijn zij, die uitdrukkelijk de duivel als hun god erkennen?

Zij, die tovenarij, waarzeggerij, hekserij, bezweringen en andere duivelskunsten en praktijken aanwenden, hetgeen veroordeeld wordt.

50. Was Jozefs beker een instrument voor waarzeggerij, of, beoefende zichzelf deze verboden kunst, als hij zegt: "Weet gij niet, dat zo'n man als ik dat zekerlijk waarnemen zou?"

In geen geval, want het woord vertaald door "waarnemen", wordt in de kanttekeningen (van de Engelse bijbel) weergegeven met "onderzoeken" of "navraag doen", en dus is de betekenis: "Weet gij niet, dat zo'n man als ik, die zo naarstig en nauwkeurig in andere zaken ben, de beker, waaruit ik gewoonlijk drink, spoedig zou missen en onderzoek zou doen naar de persoon, die hem gestolen heeft?"

51. Welk gebruik behoren wij te maken van het eerste gebod, zoals het verband houdt met de inleiding?

Dat het, zoals God ons het recht geeft en het gebod, in Hem, als onze God en Verlosser, te geloven, ook onze plicht is, in al onze toenaderingen tot Hem, het geloof, dat we in deze betrekking tot Hem staan, in ons te hebben.

DE WOORDEN: "VOOR MIJN AANGEZICHT"

Vraag 48

Wat wordt ons in het bijzonder geleerd door de woorden: "Voor Mijn aangezicht" in het eerste gebod?

Antwoord:

Deze woorden: "Voor Mijn aangezicht" in het eerste gebod leren ons, dat God, Die alle dingen ziet, acht geeft op en zeer mishagd is over de zonde, die bestaat in het hebben van een andere god.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is de kracht van de beweegreden, die in deze woorden: "voor Mijn aangezicht" opgesloten ligt?

Dat de zonde, nl. van een andere god te hebben, begaan wordt in de tegenwoordigheid van Hem, Die alle dingen ziet.

2. Wat betekent het, dat God alle dingen ziet?

Dat Hij ze aller grondigst, aller volmaaktst en in hun gehele omvang ziet: "Zijns verstands is geen getal".

3. Waarin bestaat de oneindigheid van Gods kennis?

Niet zozeer in de volmaakte en allesomvattende kennis van de schepselen, die eindig zijn; maar in de volmaakte en allesomvattende kennis van Zichzelf en van Zijn eigen uitnemendheden en volmaaktheden, die oneindig zijn.

4. Hoe ziet en kent God alle dingen?

Hij ziet alle dingen terstond in Zijn eigen wezen en wel: onderscheiden, onfeilbaar en onveranderlijk.

5. Hoe bewijst ge, dat God een allesomvattend gezicht en kennis van alle dingen heeft?

Omdat Hij anders de Schepper, de Regeerder en de Rechter der wereld niet zou kunnen zijn.

6. In welk licht ziet en kent God alle boze daden?

Zoals ze tegengesteld zijn aan Zijn natuur, en in strijd met Zijn wet, die de enige en onfeilbare maatstaf is van al, wat recht is.

7. Welke zonde gaat meer onmiddellijk en rechtstreeks tegen het gezag van God in dit gebod in?

De zonde van een andere god te hebben.

8. Wat betekent het: een andere god te hebben?

Het betekent, dat wij ons verstand, onze wil en genegenheden evenveel, of méér op andere voorwerpen, dan op God, richten.

9. Hoe neemt God deze zonde op?

Hij dreigt ze, als bewijs van Zijn hoogste ongenoegen, met zeer zware straffen te bezoeken, zowel reeds in dit leven, als in de toekomstige wereld.

10. Waarom is God zo vertoornd over de zonde van een andere god te hebben?

Omdat ze een mededinger in Zijn plaats stelt en dat voor Zijn ogen en in Zijn tegenwoordigheid.

11. Welke invloed behoort de tegenwoordigheid van een alziend God op al onze daden te hebben?

De overweging daarvan behoort ons tot iedere plicht op te wekken en te bezielen, en ons af te schrikken en terug te houden van iedere zonde, daar deze Hem in het aangezicht beledigt, Die nu onze Getuige is, en eerlang onze Rechter zal zijn.

DE PLICHTEN, GEËIST IN HET TWEDE GEBOD

Vraag 49

Hoe luidt het tweede gebod?

Antwoord:

Het tweede gebod luidt: "Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken, van hetgeen boven in de hemel is; noch van hetgeen onder op de aarde is; noch van hetgeen in de wateren onder de aarde is. Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen; want Ik, de HEERE uw God, ben een ijverig God, Die de misdaad der vaderen bezoek aan de kinderen, aan het derde en het vierde lid van degenen, die Mij haten; en doe barmhartigheid aan duizenden van degenen, die Mij liefhebben, en Mijne geboden onderhouden".

Vraag 50

Wat wordt in het tweede gebod geëist?

Antwoord:

Het tweede gebod eist, dat wij alleen die wijze van aanbidding en die instellingen aanvaarden, in acht nemen, en zuiver, en geheel en al, bewaren, die God in Zijn Woord heeft aangewezen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Welke mening hebben de roomsen omtrent dit gebod?

Zij beweren, dat het geen afzonderlijk gebod is, onderscheiden van het eerste; maar slechts een aanhangsel, of aanvulling daarvan, bij wijze van toelichting.

2. Wat is hun praktijk tengevolge van deze mening?

Zij laten dit gebod steeds weg in hun misboeken en in de eredienst van hun kerk, opdat het volk niet zal opmerken, hoe duidelijk hun beeldendienst in strijd is met hetgeen hier zo uitdrukkelijk verboden wordt.

3. Waarin verschilt het tweede gebod van het eerste?

Het eerste gebod ziet op het Voorwerp en eist, dat wij de ware God, als onze God, aanbidden en geen andere god; het tweede ziet op de middelen van aanbidding en eist, dat de ware God alleen zodanig gediend wordt en door zulke inzetten, als Hij in Zijn Woord heeft aangewezen en dat in tegenstelling tot alle menselijke verzinselen.

4. Wat wordt bedoeld met het eren van God?

Die verering en eerbied, die wij aan een genadige God, als een God van oneindige volmaaktheid schuldig zijn, waarbij wij ons aan Hem onderwerpen en op Hem vertrouwen als onze God in Christus, om in al onze noden te voorzien; en waarbij wij Hem die lof en heerlijkheid geven, die Hem, als ons hoogste goed en enige zaligheid, toekomt.

5. Welke godsdienstige inzetten heeft God in Zijn Woord gegeven?

Het zijn "het gebed en de dankzegging in de naam van Christus; het lezen, prediken en horen van het Woord; de bediening en het ontvangen van de sacramenten; de kerkregering en tucht; het predikambt en de instandhouding daarvan; het godsdienstige vasten; het eedzweren bij de naam van God en het doen van geloften aan Hem.

6. Is het gebed een zedelijke plicht, die gegrond is in de wet der natuur?

Zeer zeker, de noodzakelijke afhankelijkheid van het redelijke schepsel van Zijn Schepper, bewijst dit duidelijk. Daarom zien we, dat zelfs de heidenen het gebed beoefenen, als ze in benauwdheid en gevaren geraken.

7. Waaruit blijkt, dat het een door God ingesteld middel is?

Uit een grote verscheidenheid van teksten, die de beoefening van het gebed, in alle gevallen en omstandigheden, aanprijst.

8. Welk gebed is Gode aangenaam?

Dat in Christus' naam vraagt, wat God beloofd heeft te geven, met een volkomen overtuiging, dat Hij hoort en zal antwoorden.

9. Hoe kunt ge de dankzegging onderscheiden?

In de dankzegging, gedaan op vaste tijden en in die, gedaan bij bijzondere gelegenheden.

10. Wat is de dankzegging, op vaste tijden gedaan?

Het is niet alleen de dankbare erkenning van dagelijks ontvangen weldaden, wat een onderdeel van het gebed is; maar ook het lofzingen van God met de stem, wat een vastgestelde vorm van verering is, onderscheiden van het gebed; hoewel het verborgen gebed in het hart er altijd mee gepaard behoort te gaan.

11. Hoe bewijst ge, dat het zingen met de stem een vaste vorm van verering is, die in het Nieuwe Testament aangewezen wordt?

Uit het voorbeeld van Christus en Zijn apostelen, die, na het eerste avondmaal, een lofzang of psalm zongen, en uit het uitdrukkelijk bevel aan alle Christenen om in deze oefening bezig te zijn als een vastgestelde plicht.

12. Wat behoort de inhoud te zijn van onze lofprijzingen van God?

De psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, die door de Heilige Geest in de Schrift zijn ingegeven en niet, die door welk mens ook, zijn gedicht.

13. Hoe behoren ze gezongen te worden?

Met aangenaamheid in het hart voor de Heere.

14. Wat wil het zeggen, met aangenaamheid in het hart de Heere te zingen?

Het wil zeggen, dat ons hart zich paart met onze stem in daarbij passende geloofsoefeningen en in verheven aandoeningen.

15. Zijn de psalmen van David geen mensenwerk, als wij ze in onze taal zingen?

De vertaling in dichtvorm is mensenwerk; maar de inhoud en betekenis komen met het oorspronkelijke overéén.

16. Wat is de dankzegging, die bij bijzondere gelegenheden plaats vindt?

Deze vindt plaats in een bepaalde daartoe afgezonderde tijd, om God te danken voor één of andere opmerkelijke weldaad en verlossing, die bewezen werd aan kerken en volken in het algemeen, of aan ons en ons gezin in het bijzonder.

17. Hoe behoren wij deze plicht te verrichten?

Met een ootmoedig gevoel, dat we de minste van al Gods gunsten geheel onwaardig zijn.

18. Zijn het lezen, het horen en het prediken van het Woord ook daden, waarin we God eren?

Hoewel ze niet zulke rechtstreekse vormen van godsverering zijn als het gebed en de lofprijzing, waarin men zich onmiddellijk tot God wendt, behoren zij, als ingestelde en gewone middelen tot zaligheid, beoefend en bijgewoond te worden met die eerbied en achting, die de grote God, onze Zaligmaker, Die daarin tegenwoordig is, toekomen.

19. In welke zin zijn de bediening en het ontvangen van de sacramenten daden, waarin wij God eren?

In deze zin, dat door de zichtbare tekenen, door God ingesteld, Christus en Zijn weldaden worden voorgesteld, verzegeld en toegepast aan de gelovigen.

20. In welke zin zijn de regering van de kerk en de tucht onder de instellingen te rekenen, waardoor wij God vereren?

In zover, dat ze in de vergaderingen van de kerk wettig vastgesteld en uitgeoefend worden in de naam van de Heere Jezus, het enige Hoofd van Zijn Kerk en naar de regel van Zijn Woord.

21. Waarom behoren de predikdienst en de instandhouding daarvan, tot de godsdienstige instellingen?

Omdat de geregelde bediening van het Woord tot aan het einde der dagen, uitdrukkelijk door God ingesteld werd, daarom wordt de behoorlijke instandhouding daarvan, niet alleen in het Oude Testament; maar ook in het Nieuwe Testament uitdrukkelijk bepaald. "Weet gij niet, dat degenen, die de heilige dingen bedienen, van niet heilige eten? Alzo heeft ook de Heere verordend degenen, die het Evangelie verkondigen, dat zij van het Evangelie leven".

22. Wat is het godsdienstige vasten?

Een godsdienstig vasten vereist een totale onthouding, niet alleen van alle voedsel (tenzij lichamelijke zwakheid iemand duidelijk onbekwaam maakt dit tot het einde van het vasten vol te houden); maar ook van alle aardse arbeid, gesprekken en gedachten, en van alle lichamelijke genoegens.

23. Is het lichamenlijk vasten, of de onthouding van voedsel ook een deel van het eren van God?

Op zichzelf genomen niet; maar wel, zoals het een door God ingesteld middel is, om ons voor meer geestelijke en verheven oefeningen voor te bereiden en geschikt te maken.

24. Waaruit blijkt, dat God het vasten als een middel heeft ingesteld?

Uit de praktijk der heiligen onder het Oude Testament, uit het getuigenis van Christus, en uit het voorbeeld van de apostelen in het Nieuwe Testament.

25. Tot welke geestelijke en verheven oefeningen behoort het vasten ons vóór- en toe te bereiden?

Tot een diepe vernedering der ziel voor de Heere, vanwege de zonde, tot een vrijwillige en hartelijke belijdenis van de zonde, en een zich afkeren van de zonde, en dit als de echte en oprechte vruchten, die dááruit voortvloeien, dat wij ons houden aan Gods verbond, daarbij tot een dringend gebed tot onze genadige God om datgene te mogen ontvangen, dat ons bijzondere aanleiding gaf tot het vasten.

26. Is het godsdienstige vasten een plicht, die op geregelde tijden beoefend moet worden, of alleen bij een bijzondere gelegenheid?

Het is alleen een plicht bij bijzondere en buitengewone gelegenheden, waaraan alleen voldaan moet worden, indien de voorzienigheid ons daartoe roept, het van ons eist en ons ertoe noodzaakt.

27. Welke gebeurtenissen in de voorzienigheid roepen ons tot deze buitengewone plicht?

Wanneer een volk onder grote en opmerkelijke oordelen verkeert, wanneer duidelijk de oordelen naderen, wanneer de oordelen door sommige buitengewone tergingen opgeroepen worden, en ook, wanneer één of andere bijzondere zegen gevraagd en verkregen moet worden.

28. Is het zweren bij de Naam van God door Hem ingesteld als een daad, waarin wij Hem eren?

Ongetwijfeld, en wel, wanneer wij ons aan God wijden in een verbond om Hem te dienen, of, wanneer wij geroepen worden de waarheid onder ede te bevestigen, omdat in deze beide gevallen de Naam van God plechtig aangeroepen wordt.

29. Aan wie moeten wij geloften doen?

Alleen aan God, Die de enige Partij en Getuige is en en van het vervullen van de gelofte: Doet geloften en betaalt ze de HEERE, uw God".

30. Wat behoort de inhoud van onze geloften aan God te zijn?

Alles, wat strekken kan om het doen van een plicht, die ons ge-boden is, te bevorderen, of om het begaan van een zonde, waartoe wij, meer dan gewoon, geneigd zijn, te voor-komen.

31. Wat eist dit gebod ten opzichte van al deze instellingen, die God in Zijn Woord gegeven heeft?

Dat wij ze aanvaarden en in acht nemen; en dat we ze zuiver, en geheel en al, bewaren.

32. Wat betekent het: Gods instellingen te aanvaarden?

Het betekent, dat we ze goedkeuren en liefhebben, omdat ze het zegel van Zijn gezag dragen.

33. Wat betekent het: ze in acht te nemen?

Het betekent, dat we ze in praktijk brengen, of er werkelijk in bezig zijn.

34. Wat betekent het: Gods instellingen zuiver te bewaren?

Dat wij onze uiterste naarstigheid aanwenden om ze voor alle menselijke inmengselen te bewaren.

35. Wat betekent het: ze, geheel en al, te bewaren?

Het betekent, dat wij elke instelling in het geloof, en in de beoefening daarvan, op haar eigen tijd waarnemen, zodanig, dat de ene plicht de andere niet mag uitsluiten.

36. Wat eist God van ons in dit gebod met betrekking tot alle valse godsdienst?

Hij eist, dat we alle valse godsdienst afkeuren, verafschuwen en tegenstaan, en dat wij, ieder op zijn plaats en naar zijn roeping, haar en alle tekenen van afgoderij wegnemen.

DE ZONDEN, VERBODEN IN HET TWEEDE GEBOD

Vraag 51

Wat wordt in het tweede gebod verboden?

Antwoord:

Het tweede gebod verbiedt, dat wij God door beelden, of op andere wijze, die niet in Zijn Woord geboden is, vereren.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat zijn de hoofdzonden, die in dit gebod verboden worden?

Afgoderij en eigenwillige godsdienst.

2. Welke afgoderij wordt hier veroordeeld?

Het aanbidden van God door beelden: "Gij zult u geen gesneden beeld maken, enz."

3. Wat is een beeld?

Het is een stenen gedaante; een afbeelding of een gelijkenis van één of ander schepsel.

4. Mag men beelden, of afbeeldingen van schepselen hebben?

Ja, mits ze alleen tot versiering dienen; of ten doel hebben, personen en hun daden in de herinnering van het nageslacht te bewaren, zoals bijv. standbeelden van historische personen.

5. Kan er ooit een beeld, of voorstelling van God gemaakt worden?

Neen, dat is volstrekt onmogelijk, daar Hij een oneindige, onbegrijpelijke Geest is: "Bij wie dan zult gij God vergelijken, of wat gelijkenis zult gij op Hem toepassen?" Wij kunnen onze eigen ziel niet uitbeelden, hoeveel te minder dan de oneindige God: "Wij moeten niet menen, dat de Godheid goud, of zilver, of steen gelijk zij, welke door mensenkunst en bedenking gesneden zijn".

6. Hoe behoren wij te oordelen over hen, die beelden van God, of van de Personen van de aanbiddelijke Drieëenheid ontworpen hebben?

Wij behoren hun werk als onwettig en als verfoeilijk te beschouwen.

7. Waarom als onwettig?

Omdat dit regelrecht in strijd is met de uitdrukkelijke uitspraak der wet in dit gebod en met veel andere plaatsen in de Schrift: "Wacht u dan wel voor uw zielen, want gij hebt geen gelijkenis gezien, ten dage als de HEERE op Horeb uit het midden van het vuur tot u sprak, opdat gij u niet verderft en maakt iets gesnedens, de gelijkenis van enig beeld, de gedaante van man of vrouw, enz."

8. Waarom is zo iets afschuwelijk?

Omdat het de Schepper van hemel en aarde verlaagt en gelijkstelt met Zijn eigen schepselen; en omdat het een daadwerkelijke loochening is van al Zijn oneindige volmaaktheden.

9. Mogen we geen afbeelding van Christus hebben, Die toch een echt lichaam heeft?

Beslist niet; want, al heeft Hij een echt lichaam en een redelijke ziel, nochtans bestaat Zijn menselijke natuur in Zijn goddelijke Persoon en dat kan door geen afbeelding voorgesteld worden.

10. Waarom moeten dan alle afbeeldingen van Christus door de Christenen verafschuwd worden?

Omdat die afbeeldingen volstrekte leugens zijn, daar ze niets anders dan louter een mens voorstellen; terwijl de ware Christus is: God en mens; Immanuël, God met ons.

11. Mogen we ons innerlijk een voorstelling van God, of van Christus, in onze verbeelding vormen, die gelijk op één of ander schepsel?

In geen geval, want dit opent de weg tot grove, uitwendige afgoderij; want toen de heidenen éénmaal ijdel zijn geworden in hun overleggingen, hebben ze onmiddellijk de heerlijkheid van de onverderflijke God veranderd in de gelijkenis van een beeld van een verderflijk mens en van gevogelte en van viervoetige en kruipende gedierten.

12. Hoe wordt in de afgodische praktijk der roomsen God door beelden vereerd?

Zij maken gebruik van beelden als zogenaamde hulpmiddelen om Hem te aanbidden; of zij vereren God voor het aangezicht van de beelden der heiligen, als hun voorbidders bij God.

13. Kan enig zogenaamd beeld van God, of van Christus ons in de aanbedding helpen?

Neen, de Geest alleen komt onze zwakheden mede te hulp in alle daden van geestelijke aanbedding. En dat geloof, dat noodzakelijk is om onze plichten aangenaam te maken, grondt zich op het Woord van de levende God, als zijn enige fundament en niet op dode beelden.

14. Zal het de roomsen ontslaan van de schuld der afgoderij, als zij voorwenden, dat zij niet de beelden zelf aanbidden; maar de ware God vóór en door de beelden als middelen?

In het geheel niet, want dit middel van aanbedding wordt uitdrukkelijk in dit gebod verboden; want het verbiedt het buigen voor beelden, onder welk voorwendsel dan ook: "Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen".

15. Aanbidden zij de beelden, die zich wel voor hen buigen, hoewel zij bedoelen daardoor de ware God te dienen?

Volgens het oordeel van de Schrift: "Hun land is vervuld met afgoden, voor het werk hunner handen buigen zij zich neer.... Daar bukt zich de gemene man en de aanzienlijke man vernedert zich".

16. Was het de uiteindelijke bedoeling van de Israëlieten in de woestijn aan het gouden kalf zelf goddelijke eer te bewijzen, of vóór en door dat kalf, aan Jehovah?

Het was ongetwijfeld hun uiteindelijke bedoeling Jehovah, de ware God vóór dat beeld te aanbidden, zoals: "Als Aäron dat zag, zo bouwde hij een altaar voor hetzelfde en Aäron riep uit: Morgen zal de HEERE een feest zijn! (voor "de HEERE" staat in het oorspronkelijke: "Jehovah"). En toch werden ze, omdat zij dit zo rechtstreeks tegen de letter van dit gebod deden, ervan "beschuldigd, dat zij het beeld zelf vereerd hebben: "Zij hebben zich een gegoten kalf gemaakt en zij hebben zich voor hetzelfde gebogen, enz."

17. Wanneer een volk de beeltenis van een vorst eert, eren zij dan de vorst zelf niet?

Als de vorst het maken van zijn beeltenis verbiedt, verachten zij zijn gezag, als ze zijn beeltenis hebben. God heeft streng verboden alle beelden te maken, of te hebben om Hem daardoor te eren en daarom is het goddeloos ze voor dit doel te hebben, of te gebruiken.

18. Mogen beelden in enig opzicht vereerd worden ter wille van hun zelf?

Neen; want ze zijn het werk van 's mensen handen en vèr beneden de waardigheid van de mens zelf.

19. Mogen zij vereerd worden ter wille van degenen, die men bedoelt uit te beelden?

Neen; noch wanneer zij bedoeld zijn om God voor te stellen, noch als zij de heiligen voorstellen.

20. Waarom mogen ze niet aangebeden worden, als zij bedoeld zijn om God voor te stellen?

Omdat Hij hen nooit Zijn Naam deed dragen; maar over hen Zijn grootste haat en afschuw uitspreekt.

21. Waarom mogen zij niet vereerd worden, als zij bedoeld zijn om uitnemende heiligen voor te stellen?

Omdat de heiligen, hoe uitnemend ze ook geweest zijn, enkel maar schepselen waren en daarom kunnen zij geen voorwerpen van aanbedding zijn, noch in hun personen, noch in hun beelden.

22. Kunnen de heiligen in de hemel voorbidders zijn voor de zondaren op aarde?

Neen; want daar de voorbedding gegrond is op voldoening, kan niemand anders dan Christus, de Voorbidder zijn, aangezien niemand dan Hij alleen, de verzoening voor onze zonden is.

23. Is het geoorloofd, dat men beelden en schilderijen in de kerken heeft, niet om die te vereren, maar wèl om te onderwijzen om de genegenheden op te wekken, zoals de Lutheranen voorstaan?

Neen, want God heeft niet alleen het vereren; maar ook het maken van enig beeld als middel om Hem te eren, uitdrukkelijk verboden; en het oprichten ervan in de kerken kan alleen maar aanleiding geven tot godsdienstige verering ervan en daarom behoren zij weggelaten te worden, daar ze op z'n minst "een schijn van het kwaad" hebben.

24. Mogen ze niet uit schoonheidsoverwegingen, of als versiering geplaatst worden?

Neen, de eigenlijke schoonheid en versiering van de kerken is de gezonde prediking van het Evangelie; de zuivere bediening van de sacramenten en andere instellingen, die door God zijn gegeven.

25. Werden de beelden der cherubijnen dan niet op het bevel ,van God Zelf in de tabernakel en in de tempel geplaatst?

Ja, maar er bestond niet het minste gevaar voor misbruik; want re stonden in het Heilige der Heiligen, waar niemand van het volk ooit kwam; zij werden door God Zelf ingesteld, wat met andere beelden niet het geval is en zij behoorden tot de schaduwachtige, ceremoniële godsdienst, die nu geheel is afgeschaft.

26. Was het af te keuren, dat onze voorouders, tijdens de hervorming, de altaren, beelden en andere afgodische voorwerpen in de kerken verbraken?

Neen; zij hadden daartoe op grond van de Heilige Schrift het recht en de plicht: "Hun altaren zult gij afwerpen en hun opgerichte beelden verbreken en hun bossen zult gij afhouden en hun gesneden beelden met vuur verbranden".

27. Wat verstaat gij onder eigenwillige godsdienst, de andere zonde, in dit gebod verboden?

Het is het dienen en aanbidden van God op elke andere wijze, die niet in Zijn Woord is aangewezen.

28. Moet er een uitdrukkelijke aanwijzing in het Woord zijn voor ieder onderdeel in de dienst van God?

Ongetwijfeld, anders staan wij eraan schuldig, dat we nieuwe dingen in de dienst Gods invoeren en de Almachtige regels vóórschrijven; hetgeen Hem mishaaft en ons tot schade is.

29. Wie staan er aan het invoeren van nieuwigheden schuldig?

Al degenen, die vermetel hun eigen bijgelovige verzinselen bij de goddelijke instellingen voegen, onder het voorwendsel, dat het betekenisvolle ceremoniën zijn, die tot lering dienen, zoals zij doen, die tot de roomse en tot onze Staatskerk behoren.

30. Welk zijn die "betekenisvolle" ceremoniën, die zij bij de door God voor Zijn dienst vastgestelde instellingen voegen?

Onder meer, het maken van het teken des kruises bij de doop; het knielen bij het ontvangen van het sacrament van het avondmaal; het oprichten van altaren in de kerken en het buigen bij het horen van de Naam van Jezus.

31. Waarom mogen zulke ceremoniën niet gebruikt worden, als ze bedoeld zijn om vroomheid op te wekken en de dienst van God te verfraaien?

Omdat God uitdrukkelijk heeft verboden, dat er ook maar iets zal worden toegevoegd aan, of afgedaan van de orde en de richtlijnen, die Hijzelf in Zijn Woord gegeven heeft betreffende Zijn eigen dienst: "Al dit woord, hetwelk Ik u gebied, zult gij waarnemen om te doen, gij zult daar niet toedoen en daarvan niet afdoen.

32. Waren er dan geen betekenisvolle ceremoniën in de Joodse godsdienst onder het Oude Testament?

Ja; maar zij waren door God Zelf uitdrukkelijk ingesteld en door dezelfde goddelijke beschikking door de dood en de opstanding van Christus afgeschaft.

33. Mogen die betekenisvolle ceremoniën dan niet geground worden op 1 Kor. 14 : 40: "Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden"?

Neen; want deze tekst spreekt alleen van de behoorlijke en ordelijke waarneming van de reeds vastgestelde instellingen van God en in het minst niet van nieuwe dingen, die aan de dienst Gods toegevoegd zouden moeten worden.

34. Heeft God het als een instelling in Zijn Woord gegeven, dat Zijn dienaren hun preken, of verhandelingen vanaf de kansel moeten lezen?

Neen, het tegendeel vinden we beoefend door onze Heere, toen Hij op aarde was, waar gezegd wordt, dat Hij, nadat Hij Zijn tekst uit de profeet Jesaja "gelezen" had, het boek dicht deed en tot hen begon te "zeggen": "Heden is deze Schrift in uw oren vervuld, enz."

35. Hoe kunnen wij verder schuldig staan aan overtreding van dit gebod, behalve door afgoderij en eigenwillige godsdienst?

Wanneer wij de dienst en instellingen, die God in Zijn Woord heeft vastgesteld verwaarlozen, verachten, verhinderen, of tegenstaan, of wanneer wij hen, die verkeerde meningen en praktijken verkondigen en onderhouden, verdragen.

36. Wat leert onze belijdenis betreffende hen, die verkeerde meningen en praktijken verkondigen en staande houden?

Dat "zij, die zulke meningen verkondigen, of zulke praktijken onderhouden, die in strijd zijn met het licht der natuur; met de bekende beginselen van het Christendom (of het nu geloof en eredienst, óf levenswandel betreft); of in strijd met de kracht der godzaligheid, wettig ter verantwoording geroepen mogen worden en dat tegen hen door de censuur van de kerk en door de macht van de overheid opgetreden mag worden.

DE BEWEEGREDEKEN, GEVOEGD BIJ HET TWEDE GEBOD

Vraag 52

Welke beweegredenen worden bij het tweede gebod gevoegd?

Antwoord:

De beweegredenen, bij het tweede gebod gevoegd, zijn: Gods soevereiniteit over ons; Zijn eigendomsrecht op ons en de ijver, lie Hij voor Zijn eigen dienst heeft.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom vermeldt de Catechismus de beweegredenen, die bij dit en de drie volgende geboden gevoegd zijn?

Omdat het God Zelf behaagd heeft, bij elk van deze geboden, de redenen of beweegredenen te voegen, die onze gehoorzaamheid aan deze geboden behoren te verlevendigen.

2. Hoeveel beweegredenen worden er bij dit tweede gebod gevoegd?

Drie, in deze woorden begrepen: "Ik, de HEERE; uw God; ben en ijverig God".

3. Wat is de eerste beweegreden?

Het is Gods soevereiniteit over ons, in deze woorden uitgedrukt: Ik, de HEERE, of Ik, Jehovah.

4. Wat verstaat ge onder Gods soevereiniteit over ons?

Het is Zijn volstrekke en hoogste gezag, of Zijn recht, om over ons, als Zijn schepselen, te heersen, waardoor Hij over ons kan beschikken, en waardoor Hij ons kan bevelen, wat goed is in Zijn ogen.

5. Waarin ligt de kracht van deze eerste beweegreden om God te dienen door de middelen, die Hij Zelf instelde?

Ze ligt hierin: Omdat God onze soevereine Heere is, behoort het alleen Zijn recht te zijn om ons de middelen, waardoor Hij gediend wil worden, voor te schrijven en als gevolg daarvan moet het onze plicht zijn zó naar Zijn welbehagen te handelen, dat het voor ons zowel de regel, als de beweegreden is om nauw-gezet na te komen, wat Hij gebiedt.

6. Wat is de tweede beweegreden, die bij dit gebod is gevoegd?

Het is Zijn eigendomsrecht op ons, in deze woorden uitgedrukt: "Uw God".

7. Welk ander eigendomsrecht heeft God op ons, behalve het recht door de schepping?

Hij heeft eveneens recht van eigendom op ons door de verlossing, wat in de inleiding van de geboden te kennen gegeven wordt: "Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb".

8. Vormt Zijn eigendomsrecht als Schepper, óf dat als Verlosser, de verbondsbetrekking tussen Hem en ons?

Het is Zijn eigendomsrecht als Verlosser: "Ik heb u verlost, Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijne".

9. Welke invloed behoort Zijn recht op ons, als Zijn volk, te hebben tot het aanvaarden en waarnemen van Zijn inzettingen?

Als wij Zijn volk zijn, zijn wij gekocht door het bloed van Zijn eniggeboren Zoon en daarom ten hoogste verplicht om Hem uit dankbaarheid nauwkeurig op de wijze, die Hij gebiedt in Zijn Woord, te dienen, met verwerping van alle andere manieren en vormen.

10. Wat is de derde beweegreden, die bij dit gebod gevoegd is?

Het is de ijver, die Hij heeft voor Zijn eigen dienst, in deze woorden begrepen: "Ik ben een ijverig God".

11. In welke zin wordt gezegd, dat God een ijverig God is?

"ijver" wordt Hem op menselijke wijze toegeschreven om aan te duiden, dat Hij in Zijn schepselen geen vertrouwen heeft, dat Hij hen steeds gadeslaat en ten zeerste verbolgen is, wanneer zij Hem verachten en de liefde, die zij Hem alleen schuldig zijn, aan anderen geven.

12. Wat betekent het, dat God voor Zijn eigen dienst ijvert?

Het betekent, dat Hij zozeer acht geeft op de inzetten, die Hij Zelf heeft vastgesteld, dat Hij elke toevoeging, of verandering ten zeerste wreekt, waarvan we een vreselijk voorbeeld hebben in Nadab en Abihu, die vreemd vuur brachten voor het aangezicht des HEEREN.

13. Op welke wijze toont God Zijn ijver voor Zijn dienst?

Zowel door middel van bedreigingen, als door middel van be-loften.

14. Waarmee dreigt God, als een getuigenis van Zijn ijver voor Zijn dienst?

Dat Hij de misdaad der vaders zal bezoeken aan de kinderen, aan het derde en vierde geslacht van degenen, die Hem haten.

15. Wat houdt het in, dat de misdaad der vaders aan de kinderen bezocht wordt?

Het houdt in, dat de kinderen gestraft worden voor de zonden en overtredingen van hun vaders.

16. Zijn er voorbeelden in de Heilige Schrift, dat God dit doet?

Wat de tijdelijke straffen betreft wel: Zeven van Sauls zonen werden voor het aangezicht des HEEREN opgehangen, omdat Saul overtrad door de Gibeonieten te slaan. En om Jerobeams zonden werd zijn gehele huis uitgeroeid.

17. Wordt dit onder de mensen voor recht en billijk geacht?

Ja, dit blijkt uit de algemeen verbreide praktijk, de kinderen van verraders en opstandelingen wegens de daden van hun vaders te onterven, om anderen afkeer van zulke misdaden in te boezemen.

18. Worden in deze bedreiging alleen tijdelijke oordelen, of ook geestelijke en eeuwige plagen bedoeld?

Ook geestelijke en eeuwige plagen.

19. Waaruit blijkt, dat geestelijke en eeuwige oordelen ook in deze bedreiging worden bedoeld?

Hieruit, dat de bedreigde straf enigermate evenredig behoort te zijn aan de beloofde genade, in die zin, als de beloofde genade geestelijk en eeuwig van aard is, dan ook de bedreigde oordelen van dezelfde aard moeten zijn.

20. Hoe licht de Heilige Schrift dit toe?

Ze wijst op het eindvonnis in die grote Dag, dat hierin zal bestaan, dat de goddelozen zullen gaan in de eeuwige pijn; maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven.

21. Hoe kan het met de rechtvaardigheid van God bestaan, dat Hij geestelijke en eeuwige oordelen over kinderen brengt om de zonden van hun ouders?

Dit komt ten zeerste met Zijn rechtvaardigheid overeen; want alleen die kinderen worden met geestelijke en eeuwige oordelen gestraft, die zich als de erfgenamen van de zonden hunner vaders gedragen; hetzij door hun vaders daarin na te volgen, hetzij door die zonden niet af te keuren, of daarover niet te treuren; want hierdoor worden de zonden hunner vaders ook hun zonden.

22. Hoe kan het met Ezechiël 18 overeengebracht worden, dat God de misdaad der vaders aan de kinderen bezoekt, omdat dáár geschreven staat: "De zoon zal niet dragen de ongerechtigheid van de vader?"

Deze plaats in Ezechiël moet verstaan worden van de zoon, die niet wandelt in de voetstappen van zijn goddeloze vader, zoals blijkt uit de verzen 14 en 17: "Heeft hij een zoon gewonnen, die al de zonden van zijn vader aanziet... en toeziet, dat hij dergelijke niet doet, die zal niet sterven om de ongerechtigheid van zijn vader; hij zal gewisselijk leven", terwijl daarentegen de bedreiging in dit gebod ziet op goddeloze kinderen, die het voorbeeld van hun genadeloze ouders volgen, zoals Nadab, de zoon van Jerobeam, die wandelde in de weg van zijn vader en in zijn zonde, waarmee hij Israël zondigen deed.

23. Hoe blijkt uit de bedreiging zelf, dat dit de bedoeling is?

Omdat van de kinderen, aan wie God de misdaad der vaders bezoekt, uitdrukkelijk gezegd wordt, dat ze tot het derde en vierde geslacht behoren van hen, die Hem haten.

24. Waarom dreigt God de misdaad der vaders alleen te bezoeken tot aan de kinderen van het derde en vierde geslacht dergenen, die Hem haten en niet aan alle navolgende geslachten van zulke kinderen?

Niet, omdat de haters van God in alle geslachten geen welverdiende straf zullen krijgen; maar de bedreiging wordt beperkt tot het derde en vierde geslacht tot een zwaarder oordeel voor goddeloze ouders, van wie

sommigen nog kunnen leven om hun nakomelingen van deze geslachten te zien en hun eigen zonde te aanschouwen in de straf van hun nageslacht, dat zij verleid hebben. Zo zag Zedekia, dat om zijn goddeloosheid, zijn zonen en de vorsten van Juda voor zijn ogen geslacht werden.

25. En als dan goddeloze ouders zullen sterven, éér zij hun derde en vierde geslacht zien?

Als hun geweten niet geheel is toe geschroeid, sterven zij in dit geval evenzeer met angst en vrees voor de hier gedreigde oordelen, die over hun kinderen zullen komen, als voor de hitte der vuurs, dat hen zelf zal verslinden.

26. Kan God soms niet de misdaad der vaderen aan hun godvrezende kinderen bezoeken?

Hij zal de ongerechtigheid der vaderen nooit met geestelijke en eeuwige oordelen aan hun godvrezende kinderen bezoeken, al kan Hij dat soms wel doen met tijdelijke slagen, zoals er ongetwijfeld veel godvrezende kinderen naar Babel gevoerd werden om de zonden van hun vaderen, wat desondanks hun tot wezenlijk nut was.

27. Wat kunnen we leren uit de bedreiging, dat God de misdaad der vaderen bezoekt aan de kinderen?

Gelijk ouders niet wreder kunnen handelen dan door hun kinderen een slecht voorbeeld te geven, en zo zal het voorbeeld der voorouders hun nageslacht niet kunnen verontschuldigen in de weg der zonde, voornamelijk in de uitoefening van enige verdorven, of verkeerde godsdienst.

28. Wat belooft God anderzijds als blijk van Zijn ijver voor Zijn dienst?

Dat Hij barmhartigheid doet aan duizenden dergenen, die Hem liefhebben en Zijn geboden onderhouden.

29. Wie zijn het, die God waarlijk liefhebben?

Zij, die uit een geloof, dat Hij Zelf werkt, zich in Hem, als hun eigen God en Deel verheugen.

30. Wat betekent het: Zijn geboden te onderhouden?

Het betekent te trachten aan de wet als een regel, aanhoudend en in zelfverloochening te gehoorzamen, omdat Christus ze als een verbond vervuld heeft.

31. Welke barmhartigheid bewijst God aan hen, die Hem liefhebben en Zijn geboden onderhouden?

Hij bewijst hen zulk een barmhartigheid, die hen versterkt, troost, leidt, en die hen bijblijft.

32. Bewijst God barmhartigheid aan kinderen, omdat ze uit godvrezende ouders geboren werden?

Neen, maar enkel en alleen, omdat het Hem behaagt: "Ik zal barmhartig zijn, die Ik barmhartig ben".

33. Welk voordeel hebben dan de kinderen van godvrezende ouders boven anderen?

Zij hebben het voorrecht, dat zij godsdienstig worden opgevoed, zij zijn de kinderen van veel gebeden, en zij mogen pleiten op de belofte: "Ik zal u tot een God zijn en uw zaad na u".

34. Waarom reikt de bedreiging slechts tot het derde en vierde geslacht, dergenen, die Hem haten en de belofte tot duizenden dergenen, die Hem liefhebben?

Om aan te tonen, dat God veel meer behagen heeft om genade te bewijzen dan in wraak te oefenen, en ook is dit tot aanmoediging van ouders en kinderen om te leren wandelen in al de geboden en rechten des Heeren, onberispelijk.

DE PLICHTEN, GEËIST IN HET DERDE GEBOD

Vraag 53

Hoe luidt het derde gebod?

Antwoord:

Het derde gebod luidt: "Gij zult de Naam van de HEERE, uw God niet ijdel gebruiken, want de HEERE zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdel gebruikt".

Vraag 54

Wat wordt er in het derde gebod geëist?

Antwoord:

Het derde gebod eist het heilige en eerbiedige gebruik van Gods Namen, benamingen, eigenschappen, instellingen, Woord en werken.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat eist dit gebod in het algemeen?

Dat de door God ingestelde middelen, waardoor wij Hem dienen, op de rechte wijze gebruikt moeten worden, zoals het de majesteit van Hem, met Wie wij te doen hebben, betaamt.

2. Wat is de plicht, die lijnrecht tegengesteld is aan de zonde van het ijdel gebruiken van Gods Naam?

Het is het heiligen van Zijn Naam: "De HEERE der heirscharen, Die zult gij heiligen en Hij zij uw vreze en Hij zij uw verschrikking".

3. Wat verstaat ge onder de Naam van God?

Alles, waardoor het Hem behaagt Zich bekend te maken.

4. Waardoor maakt God Zich bekend?

Door Zijn Namen, benamingen, eigenschappen, Woord en werken.

5. Heeft God in enig opzicht een naam nodig om Zich van anderen te onderscheiden?

Neen, want Hij is een hoogst enig Wezen, Die door de oneindigheid en de volstreckte volmaaktheid van Zijn natuur genoegzaam onderscheiden is van alle anderen.

6. Waarom geeft Hij Zich in de Heilige Schrift dan namen?

Opdat wij daardoor enige kennis van Zijn natuur en volmaaktheden zullen verkrijgen.

7. Door welke Naam geeft Hij ons enige kennis van Zichzelf?

Hij doet Zijn volstreckt, eeuwig en onveranderlijk Wezen kennen door de Naam: Jehovah, en: Zijn uitnemendheid en soevereiniteit door de namen God en HEERE, en de onderlinge verhouding van de drie Personen in het goddelijke Wezen, door de namen "Vader", "Zoon" en "Heilige Geest".

8. Is er ook verschil tussen Gods namen en Zijn benamingen?

Zijn namen openbaren, wat Hij in Zichzelf is; Zijn benamingen, wat Hij voor anderen is.

9. Hoe worden Gods benamingen onderscheiden?

In die, welke Hem toebehoren als de God der natuur en in die, welke Hem toegeschreven worden als de God der genade.

10. Welke benamingen behoren tot Hem als de God der natuur?

Het zijn deze: "De Schepper van de einden der aarde", "de Mensenhoeder", "de Koning der heidenen", en "HEERE der heirscharen".

11. Welke benamingen worden Hem toegeschreven als de God der genade?

Onder meer de volgende: "De God van Abraham, Izak en Jakob", "de Heilige Israëls", "de Koning der heiligen", "de Vader der barmhartigheden", "de Hoorder der gebeden", "de God van volkomene zaligheid".

12. Welke is de meest gewone benaming, die in het Nieuwe Testament aan God wordt toegeschreven?

Het is de oneindig lieflijke en bemoedigende benaming van te zijn: "de God en Vader van onze Heere Jezus Christus".

13. Welke troost kan het ons geven, dat God, de God en Vader van onze Heere Jezus Christus is?

In dit licht kunnen wij Hem kennen als een verzoend God, als een vergevend en begenadigend God door Christus, en als onze God en Vader in Hem, "Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God".

14. Wat moet er onder Gods eigenschappen verstaan worden?

De volmaaktheden en uitnemendheden, die Hem toegeschreven worden als de wezenlijke eigenschappen van Zijn natuur.

15. Wat zijn Gods instellingen?

Het lezen, prediken en horen van Zijn Woord; de bediening van de sacramenten; het gebed en de lofprijzing; het godsdienstige vasten en de dankzegging.

16. In welke instellingen wordt de Naam van God meer onmiddellijk gebruikt?

De Naam van God wordt meer onmiddellijk gebruikt in eden, geloften, en wanneer het lot geworpen wordt.

17. Wat is een eed?

Het is een godsdienstige daad, waarin God plechtig wordt ingeroepen, of aangeroepen als een Getuige, om daardoor één of andere zaak, die betwijfeld wordt, te bevestigen.

18. Waarom wordt het een godsdienstige daad genoemd?

Omdat er bij iedere ware en uitdrukkelijke eed een plechtige aanroeping van de Naam van God plaats vindt, of behoort plaats te vinden: "Gij zult de HEERE, uw God vrezen .. en gij zult bij Zijn Naam zweren".

19. Wat houdt het in, als we God in een eed als Getuige aanroepen?

Het houdt in, dat wij erkennen, dat Hij onfeilbaar onze harten doorgrondt; dat Hij in Zijn almacht alle valse eedzwering wreekt; en tevens, dat Hij oneindig groter en meerder is dan wij: "Want de mensen zweren wel bij de meerdere dan zij zijn".

20. In welke gevallen wordt een eed vereist?

Alleen in gevallen, die twijfelachtig zijn; dus wanneer de waarheid der zaken niet op een andere wijze met zekerheid gekend kan worden.

21. Wat is het doel van een eed in een wettige rechtshandeling?

Het is tot bevestiging van de waarheid, waaraan eerst getwijfeld werd en het dient om een eind te maken aan twist en tegen-spraak onder de mensen: "En de eed tot bevestiging is voor hen een einde van alle tegenspreken".

22. Wat zijn de noodzakelijke eigenschappen van een wettige eed?

Dat wij zweren "in waarheid, in recht en gerechtigheid".

23. Wat betekent het: "zweren in waarheid?"

Het betekent, dat wij er bijzonder zorg voor dragen, dat, hetgeen wij zweren, precies met de waarheid overeenkomt en dat er een nauwkeurige overeenkomst is tussen onze innerlijke gedachten en onze uitwendige woorden, zonder de geringste dubbelzinnigheid, of geestelijk voorbehoud.

24. Wat betekent het, dat we bij een eed "dubbelzinnig" spreken?

Het betekent, dat we innerlijk een bedoeling en betekenis aan onze woorden geven, die tegengesteld is aan hun werkelijke betekenis en dat we dit doen met het doel om te bedriegen.

25. Waarin bestaat het kwaad en de zondigheid van deze praktijk?

Ze doet de aard en het doel van een eed te niet; want die wil niets anders dan de waarheid bevestigen; ze opent de deur wagenwijd voor alle valsheid en leugen, in strijd met Efeze 4: "Daarom legt af de leugen en spreekt de waarheid, een iegelijk met zijn naaste"; en ze maakt alle gemeenschapsbanden los, zo-dat niemand in een ander vertrouwen kan stellen.

26. Wat betekent het: "zweren in recht?"

Het betekent, dat we met beraad en kennis zweren, d.w.z. dat we inwendig ernstig overdenken, waarvoor we een eed zullen afleggen en hoe we God in de eed plechtig aanroepen; tevens, welk gevaar wij lopen, als we òf vals, òf onwetend zweren.

27. Wat betekent het: "zweren in gerechtigheid"?

Het betekent, dat wij alleen voor wettige zaken zweren; of voor zulke, die bestaanbaar zijn met de eerbied voor God en de rechtvaardigheid jegens de mensen; en ook, dat wij zweren in een wettige zaak.

28. Wanneer is een burgerlijke eed wettig?

Als ze door een wettige overheid geëist wordt om daardoor een twist te beëindigen, of om onpartijdig recht te spreken.

29. Hoe bewijst ge, dat het de Christenen onder het Nieuwe Testament toegestaan is om, onder ede, der waarheid getuigenis te geven, als zij daartoe geroepen worden?

Uit het feit, dat een eedzwering geen deel van de ceremoniële wet was. Als dus het eedzweren onder het Oude Testament wettig was, kan er geen reden gevonden worden, waarom dit in dezelfde omstandigheden nu onwettig zou zijn. Bovendien zijn er goedgekeurde voorbeelden van het eedzweren in het Nieuwe Testament te vinden.

30. Zegt onze Heere in Mattheüs 5 niet: "Zweert ganselijk niet", en eveneens de apostel Jakobus in Hoofdstuk 5: "Doch voor alle dingen, zweert niet?"

Deze teksten sluiten duidelijk het profane, of goddeloze zweren uit in het gewone gesprek en niet het wettig zweren voor het gerecht, als we daartoe geroepen worden. Dit blijkt uit de toevoeging in beide teksten: "Maar laat zijn uw woord ja, ja; neen, neen".

31. Wat is in de Heilige Schrift de gewone uitwendige vorm, of het teken, wanneer God in een eed aangeropen wordt?

Het is het omhoogsteken van de hand.

32. Wat moeten we denken van die wijze van eedzweren, waarbij men het Evangelie aanraakt of kust?

Dit is duidelijk bijgelovig, zo niet afgodisch; het werd door de roomsen ontleend aan de heidenen, die hun afgoden op deze wijze aanbaden.

33. Hoe worden eden gewoonlijk onderscheiden?

In eden, die bevestigen en in eden, die beloven.

34. Wat is een eed van bevestiging?

Het is het aanroepen van God als een Getuige van de waarheid van hetgeen wij over verleden, of tegenwoordige zaken verklaren.

35. Waarom wordt deze eed, een eed van bevestiging, genoemd?

Omdat hij, die zweert, zonder iets voor de toekomst te beloven, alleen bevestigt, dat de zaken geweest zijn, of nu zijn, zoals hij zweert.

36. Wat is het voornaamste gebruik van de eed van bevestiging?

Zij dienen om in menselijke gerechtshoven bepaalde feiten in rechtsgedingen en processen tot een beslissing te brengen.

37. Wat is een eed der belofte?

Het is God aanroepen als Getuige van het volbrengen van een zaak in de toekomst, hetzij men dat voorwaardelijk, of onvoorwaardelijk doet.

38. Waarom wordt die eed, een eed van belofte genoemd?

Omdat hij, die zweert, belooft, of op zich neemt, iets in de toekomst te doen.

39. Wat behoort het onderwerp van de eden van bevestiging te zijn?

Zulke zaken, waarvan wij weten, dat ze belangrijk en waar zijn.

40. Wat behoort het onderwerp van de eden van belofte te zijn?

Zulke zaken, waarvan wij weten, dat zij wettig en mogelijk zijn en waarvan wij weten, dat we ze kunnen volbrengen.

41. Hoe kunnen de eden van belofte onderverdeeld worden?

In burgerlijke en godsdienstige.

42. Waarop heeft een burgerlijke eed van belofte betrekking?

Op contracten en andere verplichtingen, die mensen onderling aangaan, hetzij persoonlijk, of maatschappelijk.

43. Mag de overheid van haar onderdanen een eed van trouw eisen, waarbij zij zweren haar rechtvaardige en wettige geboden te zullen gehoorzamen?

Uit de Heilige Schrift blijkt duidelijk, dat dit geoorloofd is: "Ik zeg: Neem acht op de mond van de koning; doch naar de gelegenheid van de eed Gods".

44. Waarop heeft een godsdienstige eed van belofte betrekking?

Op de plichten en dienst, die wij meer onmiddellijk aan God schuldig zijn; en op de belangen der godsdienst.

45. Waarin ligt de verplichting van een eed?

In de sterke verbintenis, waaronder hij, die zweert, komt, wat betreft het vervullen van één of andere plicht.

46. Welke verplichtingen bevat een eed der belofte?

Twee; de één, jegens de persoon, aan wie de eed, als de betrokken partij, gezworen wordt; de andere jegens God als de Getuige en Wreker, in Wiens Naam de eed gezworen wordt.

47. Wat is het verschil tussen de verplichting in een belofte en de verplichting in een eed?

Een mens is verplicht, zowel zijn belofte als zijn eed waar te maken; maar, omdat de eed een rechtstreekse aanroeping van de Naam van God als een Getuige en Rechter is, is de verbintenis daarin des te sterker en het verbreken daarvan een afschuwelijker zonde dan het breken van een eenvoudige belofte.

48. Ziet elke verplichting om iets te volbrengen niet op een toe-komende tijd, waarin het volbracht moet worden?

Dit volgt noodzakelijk uit de aard der zaak, hoewel in sommige gevallen de tijd om het te volbrengen, nadat men er zich toe verplicht heeft, zeer kort kan zijn.

49. Onder welke verplichting komt iemand bij een eed van bevestiging, die een zaak uit de verleden, of tegenwoordige tijd betreft?

Hij geraakt onder de verplichting de waarheid te zeggen, en niets dan de waarheid, aangaande hetgeen hij gaat zeggen en hij moet dus ook zorgen, dat zijn woorden nauwkeurig overeenkomen met wat hij denkt.

50. Onder welke verplichting komt iemand bij een eed der belofte, die op de toekomst betrekking heeft?

Hij komt onder de verplichting om, zoveel in hem is, te trachten te volbrengen, wat hij heeft gezworen; dus om alles te volbrengen, dat hij onder ede beloofd heeft: "Wanneer een man de HEERE een gelofte zal beloofd, of een eed zal gezworen hebben; zijn ziel met een verbintenis verbindende, zijn woord zal hij niet ontheiligen; naar alles, wat uit zijn mond gegaan is, zal hij doen".

51. Is een eed omtrent enige zaak wettig en moet hij gehouden worden, zelfs als hij door geweld, of uit vrees afgeperst is?

Ongetwijfeld, en dát wegens de eerbied, die men aan God, in Wiens Naam de eed als Getuige en Rechter gezworen is, verschuldigd is: "Gij zult niet valselijk bij Mijn Naam zweren, want gij zoudt de Naam van uw God ontheiligen: "Ik ben de HEERE": "Gij zult de eed niet breken; maar gij zult de Heere uw eden houden".

52. Is iemand verplicht aan een rover een som geld te betalen, als hij dit, tot behoud van zijn leven, onder ede beloofd heeft?

Zeer zeker en dat, omdat hij vrijwillig van twee kwaden het minste gekozen heeft, n.l. liever zijn geld dan zijn leven te verliezen, want "heeft een rechtvaardig mens tot zijn schade gezworen, evenwel verandert hij niet".

53. Is een eed, die, wat de zaak betreft wettig; maar wat de wijze betreft zondig is en zelfs door bedrog verkregen, of inderhaast afgelegd is, verplichtend voor hem, die deze eed heeft afgelegd?

Ja, dit blijkt uit het voorbeeld der Gibeonieten, die Israël bedrogen, toen zij onder ede een verbond met hen sloten, welke eed toch bindend bleef.

54. Moeten eden aan en verbintenissen met de heidenen, of ketters gehouden worden?

Ongetwijfeld. Zedekia, de koning van Juda, werd zwaar gestraft, omdat hij zijn eed, aan de koning van Babel gezworen, verbroken had.

Bovendien, als ongeloof en dwaling geen redenen zijn om de huwelijks eed te breken, zijn ze ook geen redenen om enige andere verbintenis te verbreken.

55. Wat is een gelofte?

Het is een vrijwillige en weloverwogen verbintenis jegens God, en wel aangaande heilige, of godsdienstige zaken.

56. Wat is het verschil tussen een eed en een gelofte?

Bij een eed is de mens gewoonlijk de betrokkene en wordt God als Getuige aangeropen; maar bij een gelofte is het altijd God Zelf en Hij alleen, Wie het betreft, terwijl Hij tevens Getuige is.

57. Wat is het onderwerp van geloften?

Alleen zaken, die de godsdienst betreffen; of die zaken, die onmiddellijk betrekking hebben op de eer van God en de zaligheid van onze zielen.

58. Hoe behoren geloften gedaan te worden?

In de beoefening van het geloof; of in de kracht der genade, die in Christus Jezus is, zonder deze zal men ze niet kunnen nakomen.

59. Hoeveel soorten van geloften zijn er?

Twee: persoonlijke en gemeenschappelijke geloften.

60. Wat is een persoonlijke gelofte?

Het is de daad van een afzonderlijk persoon, die op het verbond van Gods genade, zoals het gesloten is met Christus, Die het "Al" daarvan is, steunt en daarin berust, en daarop zich verbindt om des HEEREN te zijn en te trachten alle plichten in Zijn kracht te volbrengen, "Deze zal zeggen: Ik ben des HEEREN", "Ik heb gezworen en zal het bevestigen, dat ik onderhouden zal de rechten van Uw gerechtigheid".

61. Wat is een gemeenschappelijke gelofte?

Het is het gemeenschappelijke samenstemmen van verscheidene personen, die, zoals bij de persoonlijke gelofte, openlijk uitspreken, dat de HEERE hun God is; Deut. 26: 17, waar Mozes, sprekend tot geheel Israël, zegt: "Heden hebt gij de HEERE doen zeggen, dat Hij u tot een God zal zijn en dat gij zult wandelen in Zijn wegen", enz.

62. Wanneer noemt men zulk een gemeenschappelijke gelofte gewoonlijk: "Een Nationaal Verbond"?

Wanneer de vertegenwoordigers van een volk, of het beste deel van hen, samenstemmen in een verbond van plichten, dat rust in het verbond der genade: "De kinderen van Israël zullen komen, zij en de kinderen van Juda tezamen....zeggende: Komt en laat ons de HEERE toegevoegd worden met een eeuwig verbond, dat niet zal worden vergeten".

63. Hoe bewijst ge, dat het sluiten van een Nationaal Verbond een wettige plicht is in het Nieuwe Testament?

Uit het feit, dat in het Oude Testament beloofd is, dat dit een plicht zal zijn, die in het Nieuwe Testament nagekomen zal worden, "De Egyptenaren zullen de HEERE kennen te dien dage en... zij zullen de HEERE een gelofte beloven en betalen". Bovendien, als het onder het Oude Testament bij bijzondere

gelegenheden een zedelijke plicht was, moet het bij soortgelijke gelegenheden nog zo blijven; omdat Christus niet gekomen is "om de wet en de profeten te ontbinden, maar te vervullen".

64. Wordt onze verbintenis tot zedelijke plichten sterker, als wij ons door geloften verbinden ze na te komen?

Hoewel het onmogelijk is, dat onze verbintenis tot zedelijke plichten door enige daad van onze kant versterkt kan worden, boven wat ze reeds is door de wet van God, die van het hoogste gezag is; kan toch tengevolge van onze eigen vrijwillige verbintenis, die er aan wordt toegevoegd, deze verplichting van de wet een diepere indruk maken dan tevoren, en onze zonde zal zeer verzwaard worden, als we de plicht, die wij op ons namen, nalaten, of het kwade, dat tegen die plicht ingaat, bedrijven.

65. Wat betekent: het lot werpen of het loten?

Het is het terzijde stellen van het gebruik van alle middelen, of tweede oorzaken en het rechtstreeks aanroepen van God, dat Hij door Zijn onmiddellijke voorzienigheid een directe beslissing moge geven omtrent een twijfelachtige zaak; want "het lot wordt in de schoot geworpen, maar het gehele beleid daarvan is van de HEERE".

66. Waarom zegt men, dat bij het lot werpen, een beroep op God gedaan wordt?

Omdat we, bij het loten tussen twee of meer personen of zaken, het Hem voorleggen, of vragen, of Hij rechtstreeks wil aanwijzen naar welke zijde de beslissing moet vallen; "Wijs Gij van deze twee één aan, die Gij uitverkoren hebt...". "En het lot viel op Matthias".

67. In welke gevallen mag men een beslissing van de uitslag van het lot laten afhangen?

Alleen in zeer gewichtige gevallen en wanneer het absoluut noodzakelijk is.

68. Waarom behoort het lot alleen in zeer gewichtige gevallen gebruikt te worden?

Daar het werpen van het lot een onvoorwaardelijk aanroepen van God inhoudt, dat Hij de beslissing geve, zou het een goddeloze ontheiliging van Zijn Naam zijn Hem aan te roepen in beuzelachtige, of waardeloze zaken.

69. Waarom behoort het lot geworpen te worden in volstrekt noodzakelijke gevallen?

Omdat het een verzoeken van God zou zijn, van Hem een beslissing te eisen in gevallen, waarin de mensen wijsheid van Hem gekregen hebben om zelf de juiste beslissing te kunnen nemen.

70. Wat is het doel van het loten?

Hetzelfde als van eedzweren, nl. om uiteindelijk te beslissen in belangrijke geschillen, die niet op een andere wijze beslist kunnen worden: "Het lot doet de geschillen ophouden en maakt scheiding tussen machtigen".

71. Hoe moet men het lot werpen?

Hoogst eerbiedig, als in de tegenwoordigheid van God, Die de uitspraak doet en in Wiens beslissing alle partijen blijmoedig behoren te berusten: "En zij baden...en zij wierpen hun loten".

72. Wat wordt er bedoeld met het Woord, waarin de Naam van God wordt verklaard?

De Schriften van het Oude en Nieuwe Testament.

73. Wat wordt er bedoeld met Gods werken?

De werken van Zijn schepping en voorzienigheid, welke laatste ook het werk der verlossing insluit.

74. Wat eist dit gebod in betrekking tot Gods Namen, benamingen, eigenschappen, inzettingen, Woord en werken?

Dat men ze op heilige en eerbiedige wijze gebruikt.

75. Wat betekent dat?

Het betekent, dat wij in al onze overdenkingen, gesprekken en geschriften de diepste eerbied en hoogste achting hebben voor alles, waardoor God Zijn Naam en heerlijkheid openbaart.

76. Wanneer trachten wij Gods Namen, benamingen en eigenschappen eerbiedig te gebruiken?

Als we ze zien, zoals ze in Christus zijn en in dit licht er kracht uit trekken om toe te nemen in geloof en heiligheid: "Weest Zijn stem gehoorzaam...want Zijn Naam is in het binnenste van Hem".

77. Wanneer trachten wij Zijn inzettingen heilig en eerbiedig te gebruiken?

Als we bedenken, dat God daarin als tegenwoordig is, en als we ze bijwonen, of verrichten met een eenvoudig oog op Zijn heerlijkheid.

78. Wanneer gebruiken wij het Woord heilig en eerbiedig?

Als wij de Schriften onderzoeken en geloven, omdat zij van Christus getuigen, en als wij er door geleid worden als door een lamp voor onze voet en een licht op ons pad.

79. Wanneer trachten wij een heilig en eerbiedig gebruik te maken van de werken van God?

Als wij bekwaam gemaakt worden een passend gebruik te maken van de heldere ontvouwing van Zijn heerlijke uitnemendheden, die Hij geeft in de schepping, de voorzienigheid en de verlossing en dát, om daardoor ootmoedig en dankbaar voor Zijn aangezicht te wandelen: "Groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heere, Gij almachtige God; rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der heiligen! Wie zou U niet vrezen, Heere en Uw Naam niet verheerlijken? Want Gij zijt alleen heilig".

DE ZONDEN, VERBODEN IN HET DERDE GEBOD

Vraag 55

Wat wordt er in het derde gebod verboden?

Antwoord:

Het derde gebod verbiedt elke ontheiliging, of elk misbruik van iets, waardoor God Zichzelf bekend maakt.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat ge onder het ontheiligen, of misbruiken van iets, waardoor God Zichzelf bekend maakt?

Het is het gebruiken van Zijn Namen, benamingen, eigenschappen, inzettingen, Woord en werken op een lichtvaardige, oneerbiedige en ongepaste manier.

2. Hoe worden Gods Namen, benamingen en eigenschappen door de mensen ontheiligd en misbruikt?

Op veel manieren, bijzonder door godslastering, meined, zondige vervloekingen, eden, geloften en loterijen.

3. Wat is godslastering?

Het is op een schandelijke, smalende en geringschattende wijze spreken over God, over Zijn Woord, of, over de wegen van Zijn voorzienigheid.

4. Wat is de verzwaring van deze zonde?

Ze is een god-loochenende verachting van de allerhoogste God: de grootste belediging, die Hem door Zijn schepselen kan worden aangedaan.

5. Kunnen mensen ook in hun hart schuldig staan aan godslastering, ook al spreken ze die niet met de mond uit?

Ongetwijfeld, nl. wanneer zij god-loochenende gedachten over Hem koesteren, of, wanneer zij geringschattende, of onbetamelijke gedachten over Hem hebben.

6. Wat was, naar de wet van God, de straf, die gegeven moest worden voor godslastering?

Dat was de doodstraf: "Wie de Naam des HEEREN gelasterd zal hebben, zal zekerlijk gedood worden".

7. Wat is meined?

Het is het breken, of het schenden van een plechtige eed of gelofte, die wij afgelegd hebben, of waaronder wij staan: "Gij zult de eed niet breken".

8. Wanneer staan mensen schuldig aan meined bij eden van bevestiging?

Als zij van een zaak onder ede beweren, dat ze waar is, terwijl ze weten, dat ze vals is; zoals de getuigen tegen Naboth, of zelfs, wanneer zij aan de waarheid van hetgeen zij zweren, twifelen; gelijk de getuigen tegen Christus, wier getuigenis niet éénparig was.

9. Wanneer zijn mensen schuldig aan meined in eden van belofte?

Als zij onder ede beloven, wat ze niet van plan zijn te vervullen; of wanneer zij, zonder dat er zich enige onoverkomelijke belemmering, of enige wettige verontschuldiging voordoet, hun eed niet nakomen; zoals Zedekia, de koning van Juda zijn eed aan de koning van Babel brak.

10. Is iemand schuldig aan meined, als hij zweert een onmogelijke of onwettige zaak te zullen doen?

Zeer zeker; want als hij over iets zweert, dat onmogelijk is, spreekt hij een duidelijke leugen uit, en als hij over iets onwettige zweert, is hij dubbel meinedig; zowel in het afleggen van de eed, als in het doen, van wat hij gezworen heeft, zoals Herodes.

11. Wat is de verzwarend in de zonde van de meined?

Ze verbreekt niet alleen alle banden van samenleving onder de mensen; maar zij tast ook de alwetendheid van God Zelf aan, daar ze Hem aanroept te getuigen van hetgeen het geweten weet, dat het onwaar is; en daarom dreigt God, dat "Zijn vloek zal komen in het huis van degene, die bij Zijn Naam vals zweert en... Hij zal het verteren met zijn houten en zijn stenen.

12. Hoe wordt de Naam van God ontheilgd door zondige vervloekingen?

Wanneer wij Gods toom en wraak over onszelf en anderen inroepen; of wanneer op één of andere wijze de duivel aangeropen wordt om anderen schade en leed aan te doen.

13. Waar vragen de goddelozen om, als zij de toorn en wraak van God over zichzelf inroepen?

Zij bidden in werkelijkheid, of God hun eeuwige verwoesting wil verhaasten en, of hun oordeel en verderf niet mogen sluimeren; maar haastig komen mogen.

14. Durven de duivelen zelf hierom te vragen?

Neen; zij geloven, dat een nog vreselijker toorn op hen wacht bij het Oordeel van de grote Dag; en zij sidderen, als zij daaraan reeds van tevoren denken.

15. Wat is het kwade in het inroepen van de goddelijke wraak over anderen?

Het is de meest goddeloze, verwaande en schaamteloze vermetelheid ten opzichte van de Majesteit des hemels; alsof Hij verplicht zou zijn naar ons genoeg de fiolen van Zijn toorn over onze medeschepselen uit te gieten en dat, om onze hartstochtelijke wraakzucht bevredigd te zien.

16. Is het niet een aller afschuwelijkste goddeloosheid, voor onszelf of anderen de duivel aan te roepen, dat hij ons hale?

Zeër zeker; want dan stellen we de duivel in de plaats van God; of willen wij hem gebruiken om Gods werk voor Hem te doen, zelfs als God het uitstelt het Zelf te doen; wat niet minder dan aanbidding van de duivel is en wij behoren geen gemeenschap met de duivelen te hebben.

17. Hoe wordt de Naam van God misbruikt door zondige eden?

Wanneer mensen onwettige eden zweren, als die hen opgelegd worden; en wanneer zij in hun dagelijks leven bij God zweren, of bij iets, waardoor Hij Zichzelf bekend maakt. Dit strijdt met Matth. 5 : 37: "Laat zijn uw woord ja, ja; neen, neen; wat boven deze is, dat is uit den boze".

18. Waarin schuilt het snode, als men in gewone gesprekken zweert?

Het is een hemelergende goddeloosheid; ja, een belediging van de grote God, onze Maker; een slag in Zijn aangezicht; een misdaad, waaraan wij ons, zonder gevaar, niet schuldig durven te maken ten opzichte van onze medeschepselen; en, alles welbeschouwd, het schenkt ons geen genoeg of voordeel.

19. Gebruiken wij de Naam van God ijdel, als we bij de schepselen, zoals: bij de hemel, bij ons leven, onze ziel, ons geweten e.d. zweren?

Ja, want als wij bij enig schepsel zweren, betekent dat hetzelfde, als wanneer wij bij God, de Schepper en Onderhouder van alle dingen zweren: "En wie zweert bij de hemel, die zweert bij de troon van God en bij Die, Die daarop zit".

20. Heeft Jozef, die God vreesde, niet herhaaldelijk bij het leven van Farao gezworen?

Dat Jozef God vreesde, verontschuldigde de zondigheid van zijn daad niet; wij moeten het kwade niet doen, opdat het goede daaruit komen. Men beweert wel, dat hij niet zegt: "Bij het leven van Farao", maar: "Zo waarlijk als Farao leeft"; maar nochtans staan de woorden in de vorm van een onwettige eed, die, naar het schijnt, gewoonlijk door de Egyptenaren gebruikt werd en daarom had Jozef ze niet behoren uit te spreken.

21. Is het zweren bij het geloof, of bij de waarheid een uitgesproken ontheilgning van Gods Naam?

Ongetwijfeld; want als iemand op deze wijze zweert, roept hij stilzwijgend God aan om getuigenis te geven, dat hij getrouw en in waarheid spreekt en hij vraagt, of God hem wil straffen, als hij anders doet, wat, in gewone gesprekken, ongetwijfeld zondig is en waardoor men in een oordeel valt.

22. Is het een verontschuldiging, als men er in gewone gesprekken aan gewènd is, te zweren?

In geen geval; net zo min als een gewoonte om mensen te doden een verontschuldiging kan zijn voor een moord met voorbedachten rade.

23. Hoe wordt de Naam van God ontheilgd door zondige geloften?

Wanneer wij plechtig besluiten om dat te doen, wat volstrekt onwettig is; zoals Izebel, of wanneer wij in eigen kracht ons verbinden tot een plicht, of een besluit nemen tegen de zonde, zonder een gepaste afhankelijkheid van de genade van God, zoals het merendeel der Israëlieten deed, of, wanneer wij een gelofte doen en niet besloten zijn die na te komen, zoals Johanan en zijn metgezellen deden.

24. Wanneer wordt de Naam van God ontheilgd, of misbruikt bij het loten?

Als op God een beroep wordt gedaan bij wijze van ontspanning, zoals bij het kaartspel en het dobbelen, waarbij de grote God uitgedaagd wordt te beslissen, wie de winnaar zal worden. Het lot werpen is ook onwettig, als God erdoor aangeroepen wordt voor zeer onbelangrijke zaken, die ook op andere wijze gemakkelijk beslist kunnen worden. Dit was ook de praktijk van de soldaten, die, nadat zij Christus gekruisigd hadden, het lot over Zijn kleding wierpen.

25. Hoe ontheiligen mensen de Naam van God in hun uitwendige wandel?

Door een huichelachtige belijdenis van de godsdienst en door van God af te wijken, of door zulke gruwelen en zedeloosheden te bedrijven, die Zijn Naam onteren en die maken, dat de Naam van God gelasterd wordt.

26. Hoe worden de instellingen van God ontheilgd en misbruikt?

Wanneer men ze geheel verwaarloost, of wanneer men ze vormelijk, bijgelovig of uit gewoonte waar-neemt, zonder er God in te zoeken, of er geestelijk voedsel voor onze zielen door te verkrijgen.

27. Hoe wordt het Woord ontheilgd en misbruikt?

Door enig gedeelte daarvan verkeerd uit te leggen, verkeerd toe te passen, of te verdraaien om daardoor goddeloze grappen te maken; nieuwsgierige of nutteloze vragen te stellen, het tot een wanklank te maken, of valse leringen te handhaven; verder, door het te misbruiken om iets, dat tot de Naam van God behoort, als toverspreuk aan te wenden, of door, hoe dan ook, Gods waarheid, genade en wegen tegen te staan.

28. Hoe worden de werken Gods misbruikt?

Als de schepselen onwaardig gebruikt worden voor zondige begeerlijkheden en praktijken; of, wanneer men murmureert over en twist met Gods voorzienige leidingen.

DE BEWEEGREDEN, GEVOEGD BIJ HET DERDE GEBOD

Vraag 56

Wat is de beweegreden, die bij het derde gebod gevoegd is?

Antwoord:

De beweegreden, bij het derde gebod gevoegd, is: dat de HEERE onze God, hoezeer de overtreders van dit gebod de straf van mensen ook mogen ontgaan; toch niet zal toelaten, dat zij aan Zijn rechtvaardig oordeel zullen ontkomen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Zijn er ook beweegredenen, die tegen het ijdel gebruiken van Gods Naam getuigen, in het gebiedend gedeelte zelf van dit gebod te vinden?

Ja, Hij, Wiens Naam wij niet ijdel mogen gebruiken, is de HEERE, onze God: „Gij zult de Naam van de HEERE, uw God, niet ijdel gebruiken”.

2. Welke kracht ligt er in de beweegreden, dat Hij de HEERE, of Jehovah is?

Dat Zijn oneindige wezenlijke heerlijkheid en uitnemendheid ons met de grootste eerbied en ootmoed behoort te vervullen, wanneer wij over iets, waardoor Hij Zich bekend maakt, spreken of eraan denken.

3. Wat is de kracht van de beweegreden, dat Hij onze God is?

Dat wij, omdat Hij Zichzelf aan ons in het verbond der belofte, als onze verzoende God en Vader in Christus, wegschenkt, onder de sterkste verplichting verkeren om Zijn Naam heilig en met eerbied te gebruiken.

4. Wat is de bijzondere beweegreden, die met nádrúk bij dit gebod gevoegd wordt?

Ge vindt die in de woorden, die er als een bedreiging bijgevoegd worden: "Want de HEERE zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdel gebruikt”.

5. Wat houdt die bedreiging, dat de HEERE hem niet onschuldig zal houden, in?

Ze geeft te kennen, dat Hij hém zeker op een bijzondere manier zal schuldig houden, die zo vermetel is, om de Naam van God te misbruiken of te ontheiligen. De goddelijke wraak zal zo iemand onafwendbaar treffen.

6. In welk licht stelt de Heilige Schrift hen, die Gods Naam ijdel gebruiken?

Zij stelt hen voor als Zijn openlijke en erkende vijanden: "Gij, mannen des bloeds”.

7. Waaruit blijkt, dat de goddelijke wraak onfeilbaar zeker is over hen, die Gods Naam ontheiligen?

Dit blijkt uit de woorden van de bedreiging zelf: "De HEERE zal hen niet onschuldig houden"; dit wil zeggen: Zoals het zeker is, dat er een rechterstoel zal zijn, waarvoor zondaren moeten verschijnen; zo is het even zeker, dat van deze zonde dan bijzonder kennis genomen zal worden, als zijnde een voornaam onderdeel van de dagvaarding.

8. Hoe komt het, dat de overtreders van dit gebod vaak door de mensen niet gestraft worden?

Omdat velen van hen, die het recht moeten handhaven, zelf aan die zonde schuldig staan en daarom geen acht geven op de handhaving van de eer van Gods Naam en dus ook de ontheiligers van die Naam niet straffen.

9. Waarom zal de HEERE onze God niet toelaten, dat ze aan Zijn rechtvaardig oordeel ontkomen?

De heidenen zijn ten hoogste strafbaar wegens deze misdaad, daar ze strijdt met één van de eerste inspraken van het licht der natuur, des te meer moet onder de Christenen het ontheiligen en misbruiken van Gods Naam de grootste zonde zijn, omdat de openbaring van Gods Naam in Christus de grootste zegen is.

DE PLICHTEN, GEËIST IN HET VIERDE GEBOD

Vraag 57

Hoe luidt het vierde gebod?

Antwoord:

Het vierde gebod luidt: **Gedenkt de Sabbatdag, dat gij die heiligt. Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen. Maar de zevende dag is de Sabbat van de HEERE, uw God; dan zult gij geen werk doen; gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uw poorten is; want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is; en Hij rustte ten zevenden dage; daarom zegende de HEERE de Sabbatdag en heiligde dezelve.**

Vraag 58

Wat wordt er in het vierde gebod geëist?

Antwoord:

Het vierde gebod eist, dat we die bepaalde tijden voor God heiligen, die Hij in Zijn Woord voorgeschreven heeft; in het bijzonder één dag, in haar geheel, van de zeven dagen, die de HEERE een heilige sabbat moet zijn.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waar heeft dit gebod betrekking op, wat betreft de dienst van God?

Het heeft betrekking op de bijzondere tijd voor de dienst van God.

2. Wordt de tijd voor de dienst van God aan de willekeur van de mens overgelaten?

Neen, wij moeten "die bepaalde tijden voor God heiligen, die Hij in Zijn Woord voorgeschreven heeft".

3. Waarom behoren die bepaalde tijden geheiligd te worden en geen andere?

Omdat God de soevereine HEERE is van onze "tijd" en omdat Hij alleen de macht en het gezag heeft om aan te wijzen, hoe die tijd besteed zal worden.

4. Wat wordt er met die bepaalde tijden, in het antwoord genoemd, bedoeld?

De vastgestelde feesten en die heilige samenkomsten, onder de ceremoniële wet ingesteld, die de Joodse kerk onder die bedeling verplicht was te houden.

5. Wordt er nu, onder het Nieuwe Testament, enig bevel gegeven om jaarlijkse feestdagen, of heilige dagen te vieren?

Neen; omdat die van het Oude Testament door de dood en opstanding van Christus zijn afgeschaft, is er in de Heilige Schrift, noch een bevel, noch een voorbeeld om de jaarlijkse heilige dagen, die de roomsen en anderen vieren, te houden; integendeel al zulke dagen worden veroordeeld.

6. *Waarom is het vieren van die dagen af te keuren?*

Omdat dit niets minder is dan een inbreuk maken op Gods instellingen aangaande Zijn dienst en een aantasting van de vrijheid, waarmee Christus Zijn Kerk en volk heeft vrijgemaakt.

7. *Welke bijzondere tijd heeft God uitdrukkelijk in Zijn Woord aangewezen om geheiligd te worden?*

"Eén dag, in haar geheel, van de zeven dagen, die voor Hem een heilige Sabbat moet zijn".

8. *Wat wordt er bedoeld met een dag in haar geheel?*

Een gewone dag, bestaande uit vierentwintig uur.

9. *Wat verstaat ge onder één van de zeven dagen?*

Het zevende deel van een week, of een volledige dag, hetzij ná of voor zes dagen arbeid.

10. *Wanneer behoren wij deze dag te beginnen en te eindigen?*

Wij moeten haar, net als we met de andere dagen doen, berekenen van middernacht tot middernacht, zonder enig gedeelte daarvan voor ons werk te bestemmen.

11. *Zijn slapen en eten op de Sabbatdag dan ons eigen werk niet?*

Als deze verkwikkingen voor onze natuur matig en tot eer van God gebruikt worden op de Sabbat, zijn het eigenlijk onze werken niet, omdat ze noodzakelijk zijn om onze lichamen te versterken voor de godsdienstige oefeningen.

12. *Wat betekent het woord Sabbat?*

Het is een Hebreeuws woord, dat rust betekent: "Er blijft dan een rust over voor het volk van God".

13. *Is het woord "Zondag" een geschikte naam voor deze dag?*

Hoewel, niet verondersteld kan worden, dat velen, die dit woord gebruiken, enige kennis hebben van, of ook maar de minste rekening houden met de afgodische, heidense oorsprong van deze naam, of van de namen der andere lagen; ware het toch te wensen, dat alle Christenen deze heilige dag een naam zouden geven, die gegrond is op de Heilige Schrift.

14. *Mogen we hem nu, net als in het Oude Testament, ook nog Sabbat noemen?*

Ja, en wel, omdat onze Heere Zelf hem bij deze naam noemt: "Doch bidt, dat uw vlucht niet geschiede des winters, noch op een Sabbat".

15. *Maar spreekt de Heere daar dan niet van de Joodse Sabbat en niet van de christelijke Sabbat?*

Hij spreekt alleen van de christelijke Sabbat; want hij spreekt van de vlucht, die bij de verwoesting van Jeruzalem zou geschieden en deze vond niet eerder plaats dan ongeveer veertig jaar, nadat de Joodse Sabbat was afgeschaft en de christelijke Sabbat in zijn plaats kwam.

16. *Waarom wordt hij een heilige Sabbat genoemd?*

Omdat hij door God gewijd en afgezonderd werd voor Zijn dienst.

17. *Kan, behalve de Sabbat, ook een andere dag heilig zijn?*

Andere dagen kunnen bij bepaalde gelegenheden voor de dienst van God besteed worden, als de voorzienigheid van God daartoe roept, nochtans is geen andere dag zedelijk en altijdduerend heilig dan alleen de Sabbat.

18. *Is de Sabbat heilig als middel, of is de tijd van de Sabbat zelf een middel (zoals het Woord en de sacramenten) om geestelijke genade te geven?*

Geenzins, want de tijd van de Sabbat is slechts een heilige tijdruimte, waarin het God, meer dan in andere tijden, behaagt Zijn volk te zegenen, nochtans behoudt God Zich het recht voor om Zijn genade ook op andere tijden mee te delen, al naar Hij het nuttig acht.

19. *Is het vierde gebod gegrond op het licht der natuur, of op een uitdrukkelijke instelling?*

Het is gedeeltelijk op beide gegrond.

20. *Welk gedeelte van dit gebod is geheel op het licht der natuur gegrond; of is, zoals men het noemt: zedelijk en natuurlijk?*

De wezenlijke inhoud ervan, nl. dat, omdat God gediend moet worden, er een vastgestelde tijd afgezonderd behoort te worden tot dat doel.

21. *Welk gedeelte is op een door God ingestelde inzetting gegrond, of welk gedeelte is, zoals men het noemt: zedelijk en ingesteld?*

Dit gedeelte, dat bepaalt, dat het gedeelte van de tijd, waarin de dienst van God moet worden waargenomen, zo lang is, als Hij heeft bepaald en geen ander gedeelte; namelijk, dat het een zevende en niet een derde, vierde, vijfde of zesde deel van onze week behoort te zijn.

22. *Waarom noemt gij het een door God ingestelde inzetting?*

Omdat de soevereine wil van God bepaalde, dat één van de zeven dagen in de week als Sabbat gevierd moest worden; want uit kracht van het licht der natuur zou die dag nooit, méér dan enig ander gedeelte van de tijd, geheiligd zijn geworden.

23. *Waarom noemt gij die inzetting niet alleen ingesteld, maar ook nog zedelijk?*

De wet bepaalt wel de juiste tijd van de Sabbat en drukt zich dus daarin uit, zoals het een ingestelde zaak geldt; maar de be-weegreden van de wet is zedelijk, want die ligt duidelijk in de wet zelf opgesloten, nl. dat de goddelijke wijsheid het het redelijkst en meest gepast vond, dat God, omdat Hij de mens zes lagen gaf, een zevende dag voor Zijn dienst zou afzonderen.

24. *Waarin bestaat de zedelijkheid van het vierde gebod dan?*

Dat men deze dag, die het Hem behaagt vast te stellen, heilig houdt.

25. *Wat wordt er bedoeld met de zevende dag in dit gebod?*

Niet alleen de zevende dag naar de orde van de schepping, naar elke andere dag van de week, indien God dit bepaalt.

26. *Hoe blijkt dit uit de woorden van het gebod zelf?*

Aan het begin van het gebod wordt niet gezegd: "Gedenkt "de zevende dag", nl. naar de orde van de schepping; maar: "Gedenkt de Sabbatdag, dat gij die heiligt". Zo luiden ook aan het eind van het gebod de woorden niet: "De HEERE zegende "de zevende dag"; maar: "De HEERE zegende "de Sabbatdag en heiligde die".

27. *Hoe bewijst ge, dat het heiligen van een hele dag als Sabbat, zedelijk en altijddurend verplicht is?*

1°. Uit de tijd, waarop de Sabbat het eerst werd ingesteld.

2°. Uit het feit, dat dit geplaatst is in de tien geboden, die een samenvatting is van de zedelijke voorschriften.

3°. Uit het feit, dat er in de wezenlijke inhoud van dit gebod niets oorspronkelijk ceremonieel, of afschaduwend is.

28. *Wanneer werd de Sabbat voor het eerst ingesteld?*

De wil van God, dat er een bepaalde tijd voor Zijn dienst afgezonderd moest worden, werd, ook wat betreft de andere geboden, in het hart van de mens ingeschreven, toen hij geschapen werd; bovendien, dat God van al Zijn werken rustte op de eerste zevende dag en dat Hij die zegende en heiligde, was een afdoend bewijs voor de mensen, dat God wilde, dat zij daarna iedere zevende dag zouden heiligen, totdat het God zou behagen dit te veranderen.

29. *Hoe blijkt de zedelijkheid van de Sabbat uit de eerste instelling daarvan?*

Daar hij ingesteld werd, toen Adam nog zonder zonde was, dus vóór alle afschaduwingen en ceremoniën, die op een verzoening voor de zonde betrekking hadden en daar hij hem voorgeschreven werd op zedelijke gronden, zonder in meerdere mate acht te geven op een staat zonder zonde dan op enige andere staat, moet ze daarom van een altijddurende verplichting zijn.

30. *Wat was de zedelijke grond, waarop de Sabbat aan Adam werd voorgeschreven?*

Deze, nl. dat de oneindige wijsheid het tot de verheerlijking van God betamelijk achtte en voor het welzijn van de mens noodzakelijk, dat de mens, voor een meer onmiddellijke omgang met God, één afzonderlijke dag zou hebben.

31. *Welke noodzaak was er voor Adam in de staat der rechtheid om één dag te hebben voor meer onmiddellijke omgang met God, daar hij toch volmaakt heilig was?*

Opdat hij daarin op God gelijken zou, Die hem een voorbeeld gaf door zes dagen heilig te werken en op de zevende dag heilig te rusten.

32. *Kon Adam niet met even grote aandacht God onmiddellijk dienen, als hij bezig was de Hof te bouwen, of te bewerken, als op een dag, die tot dat doel afgezonderd werd?*

Neen, want, hoewel zijn zaligheid en gemeenschap met God niet onderbroken konden worden, als hij de Hof bouwde, daar hij een volmaakt schepsel was; nochtans, daar hij tevens een eindig schepsel was, kon zijn geest, terwijl hij arbeidde, niet zo ingespannen bezig zijn in de onmiddellijke dienst van God, als op de dag, die voor dat doel werd afgezonderd; daarom was het gepast, dat hij zulk een dag zou hebben, opdat hij geheel vrij zou zijn, om zich onmiddellijk, zonder enige bezigheid in de aardse dingen, in Zijn Maker te verlustigen en op Hem te zien.

33. Wat kan hieruit afgeleid worden voor de zedelijke plicht om de Sabbat te heiligen?

Dat, als Adam in de staat der rechtheid een Sabbat nodig had voor de meer onmiddellijke en plechtige dienst Gods; wij, die zondige schepselen zijn en zo bezet met aardse beslommingen, des te meer zulk een dag nodig hebben.

34. Werd de Sabbat onmiddellijk na de schepping gehouden, of niet eerder dan toen de wet op de Sinai afgekondigd werd?

Dit geschiedde op en vanaf de eerste zevende dag na de schepping; want, dat God de Sabbat zegende en heiligde, wordt verhaald als iets, dat werkelijk in die tijd betracht werd en niet als iets, dat later na tweeduizend jaar ingevoerd zou moeten worden.

35. Hoe kan men zeggen, dat de Sabbat onmiddellijk na de schepping gehouden werd, terwijl de Heilige Schrift daarover niet eerder spreekt dan in de tijd van Mozes?

Op dezelfde grond zou men kunnen beweren, dat de Sabbat ook niet na Mozes' tijd gehouden werd gedurende de regering der Richteren; want ook dan wordt er gedurende die lange tijd niet van het houden van de Sabbat gesproken en toch mag men niet veronderstellen, dat zoveel godvruchtige mannen, als de Richteren, zouden hebben toegestaan, dat de viering van de Sabbat geheel in onbruik zou geraken.

36. Is er ook een bewijs in de Heilige Schrift, dat de Israëlieten wisten, dat de viering van de Sabbat, vóór de afkondiging van de wet op de Sinai, een zedelijke plicht was?

Ja, want toen het Manna voor het eerst aan hen gegeven werd, vóórdat ze bij de berg Sinai kwamen, sprak Mozes over de Sabbat als een dag, die zij goed kenden: "Morgen is de rust, de heilige Sabbat des HEEREN".

37. Hoe kan men aantonen, dat het vieren van de Sabbat een zedelijke plicht was, als men let op de plaats, waar dit gebod in de wet der tien geboden staat?

Het staat in het midden van de geboden en moet daarom hetzelfde karakter als de andere geboden hebben. Aan dit vierde gebod wordt dezelfde waarde en eer gegeven als aan de andere negen geboden", want ook dit gebod werd door de mond Gods gesproken ten aanhoren van geheel Israël; het werd tweemaal op stenen tafelen geschreven door de vinger Gods en ook in de ark gelegd; aan de ceremoniële wet werden deze voorrechten niet gegeven en daarom moet het vierde gebod dezelfde altoosdurende verplichting hebben als de andere geboden.

38. Was er in de oorspronkelijke instelling van de Sabbat iets, dat op Christus zag?

Dit is onmogelijk: want, omdat Adam in de staat der rechtheid onder een verbond der werken stond, had hij Christus, of de openbaring van Hem in typen niet nodig; ook niet om hem in het verbond te bevestigen.

39. Wat zou het gevolg geweest zijn, als de Sabbat oorspronkelijk en wezenlijk als type gegeven was?

Ware dit het geval, dan zou ze bij de dood van Christus afgeschaft zijn en dan zou er, net zo min als bij de nieuwe maanden en de jubeljaren, geen gedachtenis meer van zijn, wat zij, die het houden van de Sabbat als een zedelijke plicht bestrijden, maar al te graag schijnen te willen.

40. Werd er aan de Israëlieten niet bevolen de Sabbatdag te houden ter gedachtenis aan hun verlossing uit Egypte, die onze verlossing door Christus afschaduwde?

Ja, hun verlossing uit Egypte werd er op de berg Sinai bijgevoegd als een reden te meer om die bijzondere zevende dag, die God onmiddellijk na de schepping instelde, te houden. Om deze reden werd deze bijzondere zevende dag bij de opstanding van Christus afgeschaft; maar het afzonderen van een zevende deel van de week, dat God bij het begin, als wezenlijke inhoud van dit gebod, vaststelde, bleef nog steeds en onveranderlijk een zedelijke verplichting.

41. Christus heeft in Matth. 12 : 8 gezegd, dat Hij een Heere, ook van de Sabbat, is. Volgt daar dan niet uit, dat de inhoud van dit gebod ceremoniël is?

In geen geval, juist het tegengestelde volgt hieruit; namelijk, dat het zevende deel van de week, zoals het nu waargenomen wordt, zedelijk verplicht is, omdat Hij, Die Heere van de Sabbat is, bepaald heeft, dat dit zo moet zijn en Die dus daarom macht heeft te bevelen, dat Hij op die dag in het bijzonder gediend zal worden.

42. Kan er ook bezwaar gemaakt worden tegen de verplichting de Sabbat te vieren, omdat hij gemaakt is voor de mens en niet de mens voor de Sabbat?

Neen; dit is eerder een reden te meer om de Sabbat te houden; want de betekenis is, dat het rusten op de Sabbat ingesteld werd ten goede van de mens, opdat die rust een middel zou zijn om het doel, namelijk de ware heiliging van die dag in de beoefening van de vereiste plichten van vroomheid en barmhartigheid, te bevorderen.

Vraag 59

Welke van de zeven dagen heeft God als de wekelijkse Sabbat aangewezen?

Antwoord:

Van het begin der wereld tot de opstanding van Christus, wees God de zevende dag van de week aan als de wekelijkse Sabbat en sindsdien, nl. van de opstanding van Christus tot aan het einde der wereld, de eerste dag van de week, die de christelijke Sabbat is.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wanneer wees God de zevende dag der week aan, als de wekelijkse Sabbat?

Van het begin der wereld.

2. Waarom wordt er gezegd "van het begin der wereld", daar het toch niet eerder geschiedde, dan nadat de mens op de zesde dag geschapen was?

Omdat de wereld, wat de volmaking van haar delen betreft, eigenlijk niet eerder begon, dan toen de schepping geheel voltooid was; namelijk, nadat de mens geschapen was, die heerschappij moest hebben over de gehele aarde.

3. Tot welke tijd werd de zevende, of laatste dag van de week als de Sabbat aangewezen?

Tot de opstanding van Christus.

4. Welke dag van de week stelde God sindsdien als de Sabbat vast?

De eerste dag van de week.

5. Hoe lang zal de eerste dag der week als Sabbat aangewezen blijven?

Tot het einde der wereld.

6. Waarom kunnen we dat zo zeker zeggen?

Omdat de canon van de Heilige Schrift afgesloten is en er daarom geen nieuwe openbaringen en inzettingen meer te verwachten zijn.

7. Waarom wordt de eerste dag van de week de christelijke Sabbat genoemd?

Omdat ze door Christus ingesteld werd en sinds Zijn opstanding steeds door alle Christenen gehouden wordt.

8. Worden alle goddelijke instellingen niet waargenomen uit kracht van één of ander zedelijk gebod?

Ja, want anders zou de wet des HEEREN niet volmaakt zijn, zoals Ps. 19 : 8 dit verklaart.

9. Krachtens welk zedelijk gebod moet de eerste dag der week door Christenen als Sabbat geheiligd worden?

Krachtens het vierde gebod, net zoals de middelen om God te dienen, die door God in het Nieuwe Testament zijn ingesteld, waargenomen moeten worden krachtens het tweede gebod.

10. Hoe kan de eerste dag der week krachtens het vierde gebod als Sabbat geheiligd worden, terwijl deze dag daarin niet in het bijzonder genoemd wordt?

De zedelijke plicht om Sabbat te vieren ligt niet in het waarnemen van de zevende dag naar de orde van de schepping; maar in het waarnemen van die zevende dag, die door God is bepaald en aangewezen, en dit kan, of de eerste, of de laatste van de zeven dagen zijn, zoals Hij het gepast oordeelt.

11. Onder welke naam en hoe wordt de christelijke Sabbat in het Oude Testament voorzegd?

Onder de naam van de "achtste" dag: "Als zij nu deze dagen zullen voleind hebben, dan zal het op de achtste dag en voortaan geschieden, dat de priesters uw brandoffers en uw dankoffers op het altaar zullen bereiden en Ik zal een wel-gevallen aan u hebben, spreekt de Heere HEERE".

12. Waarom wordt hij de achtste dag genoemd?

Omdat de eerste dag van onze week, de achtste dag is naar de orde van de schepping.

13. Wat is de uiteindelijke oorzaak van de verandering van de Sabbat?

De soevereine wil en het welbehagen van Hem, Die Heere is van de Sabbat.

14. Welke oorzaak bracht de verandering tot stand?

De opstanding van Christus uit de doden, die 's morgens vroeg, "op de eerste dag der week" geschiedde.

15. *Waarom is de dag van Christus' opstanding als Sabbat aangewezen?*

Omdat Zijn opstanding een duidelijk bewijs was, dat Hij het heerlijke werk der verlossing volkomen volbracht had, en daarom was deze dag Zijn rustdag: "Hij, Die ingegaan is in Zijne rust, heeft Zelf ook van Zijn werken gerust, gelijk God van de Zijne".

16. *Waarom zou de dag van Christus' vleeswording, of de dag van Zijn lijden, niet geheiligd mogen worden als onze Sabbatdag?*

Omdat ze, beide, dagen van Christus' arbeid en lijden waren, die Hij doorleven moest, eer Hij tot Zijn rust inging. Bij Zijn vleeswording en geboorte ging Hij in tot Zijn werk. In Zijn lijden verkeerde Hij onder het zwaarste van Zijn arbeid; ja, onder de uiterste en onuitsprekelijke angsten Zijner ziel.

17. *Waarom zou de dag van Zijn hemelvaart niet evenzeer als de dag van Zijn opstanding, tot Sabbatdag gemaakt kunnen worden?*

Omdat Hij op de dag van Zijn hemelvaart slechts in de plaats van Zijn rust, nl. in de derde hemel inging; terwijl Hij daarentegen op de dag van Zijn opstanding daarvóór, in de staat van Zijn rust inging; en de "plaats" is, in vergelijking met de "staat" slechts een omstandigheid.

18. *Waarom veranderde, of verplaatste God Zijn rustdag?*

Omdat Zijn rust in het werk der schepping verstoord en bedorven werd door de zonde van de mens, terwijl Zijn rust in het werk der verlossing, die bij de opstanding van Christus begon, die rust is, waarin Hij een eeuwig en onveranderlijk genoeg zal hebben. Bovendien is de verlossing een veel groter en uitnemender werk dan dat van de schepping.

19. *Hoe kan de verplaatsing van de Sabbat van de laatste naar de eerste dag der week uit de Heilige Schrift bewezen worden?*

Onze Heere Jezus kwam na Zijn opstanding gewoonlijk met Zijn discipelen samen op de eerste dag der week; na Zijn hemelvaart heeft Hij op buitengewone wijze Zijn Geest op die dag uitgegoten; in het voorbeeld en de praktijk van de apostelen en eerste Christenen, in het Nieuwe Testament vermeld, werd de eerste dag van de week meer dan enig andere dag geheiligd tot de openbare godsdienst oefeningen; de apostelen schreven deze dag, eerder dan een andere, vóór om als Sabbat te houden en deze dag wordt in het bijzonder genoemd "de dag des Heeren". Dit alles bewijst ongetwijfeld, dat de christelijke Sabbat een goddelijke instelling is.

20. *Waaruit blijkt, dat onze Heere, na Zijn opstanding, gewoonlijk Zijn discipelen op de eerste dag der week ontmoette?*

Uit twee voorbeelden, die Joh. 20 : 19 en 26 uitdrukkelijk vermelden. Daar wordt bevestigd, dat Hij op de eerste dag der week, als het avond was, nadat Hij opgestaan was uit de doden, tot hen kwam en dat Thomas niet met hen was, toen Jezus daar kwam, vers 24. Eveneens, dat Hij na acht dagen, weer aan hen verscheen, toen zij binnen waren en Thomas met hen, vers 26. Uit deze voorbeelden kan blijken, dat Hij in de veertig dagen, die Hij na Zijn opstanding nog op aarde verbleef, gewoonlijk op die dag met hen vergaderde.

21. *Hoe bewijst ge, dat Christus, na Zijn hemelvaart, Zijn Geest op buitengewone wijze op die eerste dag uitstortte?*

Uit Hand. 2 : 1-4: "En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtig bijéén en er geschiedde haastig een geluid uit de hemel... en zij werden allen vervuld met de Heilige Geest", enz.

22. *Welke dag was de dag van het Pinksterfeest?*

Het was de vijftigste dag na het Pascha, wanneer het nieuwe spijsoffer de HEERE geofferd werd.

23. *Hoe bewijst ge, dat het de eerste dag der week was?*

Uit Lev. 23 : 16, waar gezegd wordt, dat de andere dag, na de zevende Sabbat, de vijftigste dag, of Pinksteren is. En het is zeker, dat de dag na de Joodse Sabbat, de eerste dag van de week moet zijn.

24. *Hoe blijkt uit het voorbeeld en de praktijk van de apostelen en de eerste Christenen, dat de eerste dag, boven de andere dagen, voor de openbare godsdienst oefening geheiligd werd?*

Uit Hand. 20 : 7: "En op de eerste dag der week, als de discipelen bijeengekomen waren om brood te breken, handelde Paulus met hen. Hieruit blijkt duidelijk, dat de discipelen gewoonlijk op de eerste dag der week samenkwamen om het Woord te horen en het avondmaal te vieren; want er staat niet, dat de apostel ze samenriep; maar dat zij bijeengekomen waren om brood te breken en Paulus predikte bij die gelegenheid tot hen.

25. Hoe kan uit het verband worden bewezen, dat de discipelen gewoonlijk op de eerste dag der week samenkwamen voor hun godsdienstoefeningen?

Dat zij dit deden, kan hieruit bewezen worden, dat Paulus zeven dagen bij hen verbleef, zoals blijkt uit vers 6; nochtans kwamen zij op geen van die zeven dagen samen om met elkaar te vergaderen, of brood te breken; maar alleen op de eerste dag der week, hetgeen duidelijk aanwijst, dat zij die dag voor de christelijke Sabbat hielden en niet de zevende of laatste dag, die geheel niet genoemd wordt.

26. Maar lezen wij in Hand. 13 : 14 niet, dat Paulus op de Sabbatdag in een synagoge preekte, waarmee zeker de Joodse Sabbat, of de laatste dag van de week bedoeld wordt?

Hij predikte slechts bij gelegenheid op de Joodse Sabbat, als de geschiktste tijd, omdat de Joden dan bijeengekomen waren en dat om hen het Evangelie te verkondigen; maar hij heiligde deze dag niet als een vastgestelde tijd voor openbare godsdienstoefeningen.

27. Welk apostolisch voorschrift is er om de eerste dag der week als Sabbat te heiligen en niet één van de andere dagen?

Het staat in 1 Kor. 16 : 1 en 2: "Aangaande nu de verzameling, die voor de heiligen geschiedt, gelijk als ik aan de Gemeenten in Galatië verordend heb, doet gij ook alzo: Op elke eerste dag der week, legge een iegelijk van u iets bij zichzelf weg... naar dat hij welvaren verkregen heeft".

28. Welke beweegreden ligt in deze tekst om te bewijzen, dat het heiligen van de eerste dag der week als de christelijke Sabbat, een apostolisch voorschrift is?

Deze nl. dat de Christenen, als het collecteren voor de armen uitdrukkelijk bevolen wordt op de eerste dag der week, vanzelfsprekend op die dag moeten samenkomen om deze en andere godsdienstige plichten te vervullen.

29. Maar kan dit niet een voorschrift zijn, dat alleen tijdelijk voor de Gemeente van Korinthe gold?

Zoals de woorden van de tekst uitdrukkelijk bevestigen, dat het ook gold voor de Gemeenten van Galatië; zo richt de apostel ook zijn brief niet alleen aan de Gemeente van Korinthe; maar "aan allen, die de Naam van onze Heere Jezus Christus aanroepen in alle plaats", dus moet het voor alle kerken tot het einde der wereld bindend zijn.

30. In welke plaats van het Nieuwe Testament wordt er een dag, de dag des Heeren, genoemd?

In Openb. 1 : 10: "Ik was in de geest op de dag des Heeren".

31. Hoe kan het bewezen worden, dat deze dag des Heeren, de eerste dag van de week is?

Door deze twee argumenten: 1. Dat een andere dag van de week niet met recht de dag des Heeren genoemd kan worden en 2. dat de eerste dag der week zo genoemd wordt, omdat Christus die, meer dan andere dagen, tot Zijn eigen verheerlijking en dienst geheiligd heeft.

32. Waarom kan een andere dag van de week niet met recht de dag des Heeren genoemd worden?

Omdat nergens vermeld staat, dat Christus (behalve het genezen op de Sabbat) enig werk of enige daad op een andere dag van de week gedaan heeft, dan op die van Zijn opstanding, waarvan de Evangelisten éénparig getuigen, dat ze op de eerste dag der week plaats vond.

33. Hoe blijkt, dat de eerste dag der week de dag des Heeren genoemd wordt, omdat Hij ze heiligde tot Zijn eigen verheerlijking en dienst?

Zoals de Joodse Sabbat de dag des Heeren genoemd werd, omdat hij door Hem, als God de Schepper, ingesteld was; zo wordt de eerste dag der week de dag des Heeren genoemd, omdat hij door Hem, als God de Verlosser, werd ingesteld; of, zoals het sacrament van brood en wijn de tafel des Heeren en het avondmaal des Heeren genoemd wordt, omdat Hij dat ingesteld heeft; zo wordt, om dezelfde reden, de eerste dag der week, de dag des Heeren genoemd.

34. Zouden de apostelen de eerste dag der week als de christelijke Sabbat gevierd en aangewezen hebben, indien zij hierin door Christus Zelf niet in het bijzonder onderwezen waren?

Zeker niet; want, na Zijn lijden, sprak Hij van de dingen, die het Koninkrijk Gods aangingen, waarvan de verplaatsing van de Sabbat van de laatste naar de eerste dag der week, niet de geringste was; en het is zeker, dat de apostelen aan de kerken niets als een regel voor geloof en praktijk overgaven, dan hetgeen zij van de Heere ontvangen hadden.

Vraag 60

Hoe moet de Sabbat geheiligd worden?

Antwoord:

De Sabbat moet geheiligd worden door op die gehele dag heilig te rusten, zelfs van die aardse bezigheden en ontspanning, die op andere dagen geoorloofd zijn; en door de gehele dag door te brengen in de openbare en persoonlijke godsdienstoefeningen, behalve wanneer men in de werken van noodzakelijkheid en barmhartigheid betrokken is.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat betekent het, als er gezegd wordt, dat de Sabbat geheiligd moet worden?

Het betekent, dat hij door God gewijd is terwille van de mens en diens nut, opdat hij hem heilig mag houden voor God.

2. Op welke manier behoort hij die dag voor God te heiligen?

Door heilig te rusten en door heilige oefeningen.

3. Waarvan behoren wij op de Sabbat te rusten?

Zelfs van die aardse bezigheden en ontspanning, die op andere dagen geoorloofd zijn; of, wat hetzelfde is, van alle slaafse arbeid.

4. Wat maakt een werk tot slaafse arbeid?

Als het gedaan wordt om aards gewin, voordeel of levensonderhoud; of, als het, door verstandig overleg, in de voorafgaande dagen van de week gedaan had kunnen worden; of, als het zo'n werk is, dat na de Sabbat gedaan kan worden: "Zes dagen zult gij arbeiden, maar op de zevende dag zult gij rusten; in de ploegtijd en in de oogst zult gij rusten".

5. Waarom gebiedt God zo in het bijzonder en met nadruk in de ploegtijd en in de oogst op de Sabbat te rusten?

Omdat de mensen op die tijden er het meest op gesteld zijn om te werken; en omdat ze dan het grootste gevaar lopen met tegenzin te rusten op de Sabbat.

6. Als het weer in de week niet geschikt is om te maaien en te oogsten; worden dit dan geen werken van noodzakelijkheid op de Sabbat?

In geen geval, want de ongeschiktheid van het weer, dat veelvuldig en algemeen voorkomt, treedt alleen op door de loop van Gods gewone voorzienigheid, wat ons niet moet doen wantrouwen aan Zijn belofte, dat "al de dagen der aarde zaaing en oogst... niet zullen ophouden".

7. Als er gevaar dreigt, dat een korenveld door de onverwachte overstroming van een rivier vernield zal worden, is het dan wettig om op de Sabbat te trachten dit te voorkomen?

Ja; want de gebeurtenis is buitengewoon; het geval is niet gewoon en algemeen, en de schade zou anders onherstelbaar zijn.

8. Zijn de Christenen onder het Nieuwe Testament verplicht zich even strikt van aardse arbeid te onthouden, als de Joden onder het Oude Testament?

Zeer zeker; want, omdat zedelijke plichten onveranderlijk bindend blijven, moeten Christenen ze nu even stipt vervullen als de Joden toen.

9. Was het aan de Joden niet verboden op de Sabbat te bakken en te koken?

Het was hun verboden die slaafse arbeid te doen, die nodig was om het manna te bereiden, zoals het malen daarvan met molens; het stoten daarvan in mortieren en het koken daarvan in potten, maar zij mochten wel hun spijzen bereiden op de Sabbat om hun lichaam te versterken, evenals wij dit mogen doen.

10. Waaruit blijkt, dat ze, tot versterking van hun lichaam, wel hun spijzen mochten bereiden op de Sabbat?

De Heere Zelf zat op de Sabbatdag aan een maaltijd, waarop verscheidene gasten waren genodigd en dus was het nodig, dat die maaltijd bereid werd.

11. Was het de Joden verboden, op de Sabbatdag vuur aan te steken in hun huizen?

Ja, want alle slaafse arbeid, zelfs het maken van bouwstoffen voor de tabernakel (waarover verder in dit hoofdstuk gesproken wordt), werd verboden; maar niet het ontsteken van vuur, indien dit noodzakelijk, of een werk van barmhartigheid was.

12. Werd hun niet bevolen, dat iedereen in zijn plaats moest blijven op de Sabbat en dat niemand uit zijn plaats zou gaan op de zevende dag?

Dit verbod zag alleen hierop, dat zij niet uit hun plaats zouden gaan om in slaafse, onnodige arbeid manna te verzamelen; overigens mochten zij, indien het noodzakelijk was, uitgaan en dat ze een Sabbatsreis mochten gaan.

13. Wat was een Sabbatsreis?

Het blijkt de afstand geweest te zijn, tussen hun huizen en de plaats, waar zij gewoonlijk hun openbare godsdienstoefeningen hielden, hoewel de traditie der Farizeeën anders was.

14. Moeten wij op de dag des Heeren niet evenzeer van geoorloofde ontspanning rusten, als van wettige aardse bezigheden?

Ja; want er wordt uitdrukkelijk van ons geëist, dat wij op deze heilige dag onze wegen niet doen en onze eigen lust niet vinden en onze eigen woorden niet spreken.

15. Welke ontspanning is geoorloofd op andere dagen?

Onschuldig tijdverdrif; het bezoeken van vrienden; het wandelen; het spreken over gewone zaken en dergelijke.

16. Waarom is zulk soort ontspanning ongeoorloofd op de dag des Heeren?

Omdat zij er toe leidt, dat onze geest daardoor evenzeer, zo niet meer, afgeleid wordt als door aardse bezigheden.

17. Is de Sabbat dan geen feestdag en mogen wij die dag dan niet blij doorbrengen?

Ze is welbeschouwd inderdaad een feestdag; maar dan niet van een vleeselijk, maar van een geestelijk karakter; wij mogen ons lichaam met mate, maar niet weelderig, verkwikken en wij behoren onze gedragingen geheel op geestelijke en hemelse zaken te richten; of op zulke, die daartoe leiden, naar het voorbeeld van onze Heere.

18. Wat behoort het voornaamste doel van onze zesdaagse arbeid te zijn?

Dat we ze zo verrichten, dat ze ons in geen geval verward en ongeschikt maakt voor het heilige rusten op de Sabbat, of voor de gemeenschap met God op die dag.

19. Wat is een heilig rusten?

Niet alleen een rusten van ons eigen werk; maar ook door het geloof (in het gebruik der ingestelde middelen) een komen in de tegenwoordigheid en de blijdschap van God in Christus als de enige rust voor onze ziel, opdat wij, daar we geen zorg, of taak hebben voor ons eigen werk, geheel in beslag ge-nomen mogen worden met de werken Gods.

20. Waarom wordt het een heilig rusten genoemd?

Omdat wij van aardse arbeid behoren te rusten om bezig te kunnen zijn in de heilige oefeningen, die de Heere van ons eist op deze dag; want, als wij enkel en alleen ophouden met werken, zijn we gelijk aan het vee, dat ook alleen maar van uitwendige arbeid rust.

21. Welke zijn de heilige oefeningen, waarin wij op de dag des Heeren bezig behoren te zijn?

De openbare en persoonlijke godsdienstoefeningen.

22. Wat zijn de openbare godsdienstoefeningen?

Het horen van het gepredikte Woord, het zich verenigen in het openbare gebed en de lofprijzing, en het deelnemen aan de sacramenten.

23. Wat wordt er onder persoonlijke godsdienstoefeningen begrepen?

De huiselijke en verborgen plichten.

24. Welke plichten rusten op de dag des Heeren op ons in het gezin?

Het gebed in de huiselijke kring en het onderwijs uit het Woord van God en, als er gelegenheid is, het onderling gesprekken: "Het is des HEEREN Sabbat in al uw woningen of gezinnen", en daarom moet God op die dag dáár gediend worden.

25. Wat is de huisgodsdienstoefening?

Het dagelijks bijeenkomen van allen, die tot het gezin behoren, of van hen, die in hetzelfde huis, of hetzelfde gezin leven, en dát om God te prijzen, Zijn Woord te lezen, en tot Hem te bidden.

26. Hoe bewijst ge, dat de huisgodsdienstoefening een plicht is voor hen, die een gezin hebben?

Gods Woord beveelt het en geeft er voorbeelden van.

27. Waar vindt men het in de Heilige Schrift voorgeschreven?

Behalve dat dit gebod iedere huisvader beveelt de Sabbat binnen zijn poorten te heiligen, dat is, God te dienen in zijn gezin; zijn er ook schriftgedeelten, die hetzelfde, bij gevolgtrekking, aanwijzen: Met alle bidding en smeking, biddende te allen tijd", "Ik wil dan, dat de mannen bidden in alle plaatsen". Indien met "alle bidding", dan zeker met het gebed in het gezin; indien "in alle plaatsen", dan zeker in onze gezinnen.

28. Welke voorbeelden van huisgodsdienstoefeningen worden in de Heilige Schrift ons, tot navolging genoemd?

"Aangaande mij en mijn huis, wij zullen de HEERE dienen; van David, van Cornelius; en, wat het uitnemendste voorbeeld van alle is, is dat van onze gezegende Heere, Die psalmen zong, en met Zijn discipelen, die Zijn gezin vormden, bad.

29. Wat behoort de stof te zijn voor het onderwijs in het gezin?

Wat gedurende de gehele dag gehoord is; ook de beginselen van onze godsdienst, zoals ze in het Kort begrip der Catechismus gesteld zijn en nader uitgelegd worden en die de huisvaders tot hun hulp in dit werk behoren te gebruiken.

30. Welke tijden zijn geschikt om op de Sabbat een godsdienstig gesprek te voeren?

Bij de maaltijden en in de tijd tussen de andere plichten; ons woord zij te allen tijde maar bijzonder op de dag des Heeren, met zout besprengd.

31. Wat zijn de verborgen plichten, waarin wij ons op de dag des Heeren behoren te oefenen?

Het verborgen gebed; het lezen van de Heilige Schrift en andere stichtelijke boeken; het mediteren over goddelijke zaken en het zelf onderzoek.

32. In welke gestalte en gesteldheid der ziel behoren wij ons in al die oefeningen te gedragen?

In een geestelijke gestalte en gesteldheid: Ik was "in de geest" op de dag des Heeren.

33. Wat betekent het: "in de geest" te zijn op de dag des Heeren?

Het is niet alleen de wezenlijke inwoning van de Geest te hebben; want dat is iedere dag het voorrecht van de gelovigen, maar ook de invloeden en werkingen van de Geest in méérdere mate te ontvangen, en tevens de genadegaven van de Geest levendiger te beoefenen dan op andere tijden.

34. Welke zedelijke beweegreden vinden we in de ceremoniële wet om God op de Sabbat meer geestelijke offeranden te brengen dan op de andere dagen?

De dagelijkse offerande, of het gedurig brandoffer moest op de Sabbat verdubbeld worden, dit gaf te kennen, dat zij op die dag verplicht waren hun godsdienstoefeningen te verdubbelen.

35. Welk deel van de Sabbat moet in de openbare en persoonlijke godsdienstoefeningen doorgebracht worden?

De gehele dag, van het ogenblik, dat we op andere dagen gewoonlijk opstaan tot het ogenblik, waarop wij gewoonlijk ter ruste gaan; behalve de tijd, die op die dag door de werken van noodzakelijkheid en barmhartigheid in beslag genomen wordt.

36. Wat verstaat ge onder de werken van noodzakelijkheid?

Die, welke men op de dag vóór de Sabbat niet kon voorzien of doen; en die, welke men tot de dag na de Sabbat, niet kan uitstellen.

37. Kunt ge voorbeelden van zulke werken geven?

Het vluchten voor, of het onszelf verdedigen tegen de vijand; het blussen van een brand, die per ongeluk of moedwillig werd aangestoken; het werken op een schip op zee (mits ze het anker niet lichten, of het zeil hijsen om op de dag des Heeren uit te varen) en dergelijke.

38. Welke werken van barmhartigheid mogen op de Sabbat gedaan worden?

De matige verkwikking van ons lichaam, het bezoeken van zieken en het bereiden van medicijnen voor hen, het verzorgen van het vee, en het redden van hun leven, als zij in gevaar verkeren, en het inzamelen van geld voor de armen.

39. Waar moeten wij bij de werken van noodzakelijkheid op letten?

Of ze werkelijk noodzakelijk zijn en niet zogenaamd noodzakelijk; voorts, dat wij er zo weinig mogelijk tijd aan besteden en dat wij trachten een heilige gestalte des geestes te behouden, als we erin bezig zijn.

40. Waaruit blijkt, dat de werken van noodzakelijkheid wettig zijn op de dag des Heeren?

Omdat God, hoewel Hij op de zevende dag rustte van Zijn scheppingswerk, nochtans niet rustte in het onderhouden van al het geschapene: "Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook".

41. Waarom is het gebod om de Sabbat te houden, meer in het bijzonder, tot huisvaders en anderen, die over ons gesteld zijn, gericht?

"Omdat zij verplicht zijn die niet alleen zelf te heiligen; maar ook moeten zorgen, dat ook zij, die onder hen gesteld zijn, hem heiligen en omdat zij vaak geneigd zijn hun minderen daarin te hinderen door hen werk te laten doen".

42. Behoren overheidspersonen hèn te straffen, die zich schuldig maken aan het openlijk en vermetel ontheiligen van de Sabbat?

Ongetwijfeld, en zij hebben het voorbeeld van Nehemia, dat zij in deze zaak kunnen en moeten navolgen.

43. Hoe kan de burgerlijke overheid met de meeste vrucht de ontheiliging van de Sabbat tegengaan?

Ze behoort de wetten tegen Sabbatsontheiliging onpartijdig te handhaven, bijzonder ten opzichte van hen, die een hoge plaats innemen, omdat zij een voorbeeld voor anderen behoren te zijn: "Zo twistte ik met de edelen van Juda en zeide tot hen: Wat een boos ding is dit, dat gij doet en ontheiligt de Sabbatdag?"

44. Waarom staat het woord: "Gedenkt" aan het begin van het vierde gebod?

"Ten dele, omdat we zeer geneigd zijn het te vergeten en ten dele, omdat we, als we de Sabbat heiligen, beter in staat zijn alle andere geboden te houden".

DE ZONDEN, VERBODEN IN HET VIERDE GEBOD

Vraag 61

Wat wordt er in het vierde gebod verboden?

Antwoord:

Het vierde gebod verbiedt het nalaten, of het achteloos vervullen van de geboden plichten en het ontheiligen van de dag door ledigheid; of, door dát te doen, wat in zichzelf zondig is; of door onnodig onze gedachten en woorden te laten gaan over onze aardse bezigheden of ontspanning; of door zelfs bezig te zijn in ons dagelijks werk.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Hoe worden de zonden, die in dit gebod verboden worden, onderscheiden?

In zonden van nalatigheid en zonden van bedrijf.

2. Wat zijn de zonden van nalatigheid, die hier verboden worden?

Zowel de volkomen verwaarlozing van de geëiste plichten als het nalaten van een nauwgezet vervullen van die plichten.

3. Waarvan is de volkomen verwaarlozing van de geëiste plichten op de Sabbat een bewijs?

Het is een duidelijk bewijs, dat ook de gehele week dóór alle godsdienstige plichten verwaarloosd worden en dus is het een bewijs van godloochening, goddeloosheid en afval.

4. Wanneer is iemand schuldig aan een achteloos vervullen van de plichten, die op de Sabbat geëist worden?

Als hij die ten dele, vormelijk en doods verricht.

5. Wanneer verricht hij die ten dele?

Als hij er enige doet en andere, die even noodzakelijk zijn, nalaat; zoals bijv. wèl de openbare godsdienstoefeningen bijwonen en de persoonlijke verwaarlozen; of omgekeerd.

6. Wanneer doet hij de plichten vormelijk?

Als hij ze alleen uitwendig doet, zonder er acht op te geven, hóé ze gedaan moeten worden, of uit welk levend beginsel ze behoren voort te komen.

7. Wat zijn de gewone oorzaken, dat de plichten doods vervuld worden?

Afzwerpende gedachten; vermoeidheid en slaperigheid, zijn niet de geringste oorzaken.

8. Wat is het beste geneesmiddel tegen afzwerpende gedachten?

De oefening van het geloof; want dit zal de aandacht voor hetgeen, waarin wij bezig zijn; hetzij het luisteren, het gebed of de lofprijzing, verlevendigen of verscherpen.

9. Waaruit ontstaat vermoeidheid in de plichten?

Uit de natuurlijke neiging van het hart en de genegenheden, die zich meer en liever richt op aardse dingen dan op godsdienstige oefeningen: "Wanneer zal de nieuwe maan overgaan, dat wij leeftocht mogen verkopen? en de sabbat, dat wij koren mogen openen?"

10. Waarin schuilt het kwaad van slaperigheid, bijzonder als wij het Woord horen, of deelnemen aan het gemeenschappelijk gebed, of aan de lofprijzing?

Als ze vrijwillig is en uit gewoonte ontstaat, is ze een duidelijke verachting van het Woord en de tegenwoordigheid van de grote God en ze bewijst, dat wij Hem minder hoogachten dan onze medeschepselen.

11. Welke zonden van bedrijf worden in dit gebod verboden?

Het ontheiligen van de dag door ledigheid; of door te doen, hetgeen in zichzelf zondig is; of door onnodig onze gedachten en woorden te laten gaan over onze aardse bezigheden of ontspanning; of door zelfs bezig te zijn in ons dagelijks werk.

12. Wat is de ledigheid, die hier verboden wordt?

Het is een verbeuzelen van de Sabbat op een vadsige en trage manier, waardoor noch de ziel, noch het lichaam enig wezenlijk nut, of voordeel verkrijgen.

13. Waarom wordt op de dag des Heeren verboden te doen, hetgeen in zichzelf zondig is, daar dit toch ook niet geoorloofd is op andere dagen?

Omdat er, welke zondige daad het ook moge zijn, een grotere verzwarende van schuld is, wanneer die daad op de Sabbat gedaan wordt; want die dag behoort de Heere geheel geheiligd te worden, méér dan andere dagen.

14. Welke gedachten, woorden en werken worden hier als onnodig genoemd?

Die, welke over onze aardse bezigheden of ontspanning gaan; of die, welke niet nodig zijn voor de noodzakelijke werken of voor de werken der barmhartigheid; want anderszins zijn ze wettig.

15. Waarom zegt men, dat de Sabbat door de zonden, die in het vierde gebod verboden worden, ontheiligd wordt?

Omdat elk van deze zonden het tegendeel is van die heiligheid, die zich in al onze persoonlijke en openbare plichten op de dag des Heeren, behoort te openbaren.

DE BEWEEGREDEKEN, GEVOEGD BIJ HET VIERDE GEBOD

Vraag 62

Welke beweegredenen liggen er in het vierde gebod opgesloten?

Antwoord:

De beweegredenen, gevoegd bij het vierde gebod, zijn: dat God ons zes dagen van de week geeft om ons eigen werk te doen; dat Hij de zevende dag voor Zichzelf in het bijzonder opeist; dat Hij daarvan Zelf het voorbeeld geeft; en dat Hij de Sabbatdag zegent.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Hoeveel beweegredenen liggen er in dit gebod opgesloten?

Vier; dus meer dan in enig ander gebod.

2. Waarom in dit gebod meer dan in de andere geboden?

Wegens de sterke neiging van de mensen om dit gebod te overtreden en ook, omdat de schending van dit gebod het minst te verontschuldigen is.

3. Wat is de eerste beweegreden?

Dat God ons zes dagen van de week geeft om ons eigen werk te doen, nl. in deze woorden: "Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen".

4. Waarin ligt de kracht van deze beweegreden?

Hierin, dat het ten hoogste onredelijk en ondankbaar zou zijn op een zevende deel van onze tijd, die bestemd is om God meer onmiddellijk te dienen, te beknibbelen; terwijl Hij zo mild is geweest om ons voor onze eigen aardse zaken daarvan zes delen te geven.

5. Welk overeenkomstig voorbeeld van ondankbaarheid kan, tot verduidelijking hiervan, gegeven worden?

De zonde van onze eerste ouders, die weigerden zich te onthouden van één boom, terwijl hun het vrije gebruik van alle andere bomen in de Hof gegund was.

6. Behoort het werken gedurende zes dagen eigenlijk tot dit gebod?

Neen, eigenlijk is het een deel van het achtste gebod, maar het wordt hier naar voren gebracht als een gelegenheid om de heilige waarneming van een zevende dag krachtig aan te dringen, nu God zo mild geweest is ons zes dagen voor onze eigen dingen te schenken.

7. Wat is de tweede beweegreden in dit gebod?

Dat God de zevende dag voor Zich in het bijzonder geëigend heeft, nl. in deze woorden: "Maar de zevende dag is de Sabbat van de HEERE, uw God.

8. Wat is de kracht van deze beweegreden?

De kracht hiervan is deze: Die genadige God, Die Zichzelf aan ons wegschenkt in het verbond der belofte, eist deze dag als de Zijne voor Zich op; daarom is het ons grootste voorrecht, of onze hoogste zaligheid op die dag toegang tot Hem en gemeenschap met Hem te hebben.

9. Waarin ligt het voorrecht, of de zaligheid in de gemeenschap met God op Zijn eigen dag?

Dat we hier in genade een voorsmaak ontvangen van wat meer ten volle genoten zal worden in de heerlijkheid, die nog te wachten staat.

10. Wat is de derde beweegreden?

Het is Zijn eigen voorbeeld; nl. in deze woorden: "Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte ten zevenden dage".

11. Had God de hemel en de aarde, de zee en al wat daarin is, niet in minder tijd dan in zes dagen kunnen maken?

Ongetwijfeld, Hij had, als Hem dat behaagd had, alle dingen even schoon en volmaakt kunnen maken in een ogenblik tijds.

12. Waarom deed Hij dit dan in zes dagen?

Om door Zijn eigen voorbeeld vast te stellen, dat het een zedelijke plicht is zes dagen te arbeiden en op de zevende dag te rusten.

13. Maar verplicht het voorbeeld, dat God op de zevende dag rustte, ons niet, de zevende dag naar de orde van de schepping, nog steeds als Sabbat te heiligen?

Neen; want hoewel zedelijke voorbeelden de aard van de handeling altijd verplichtend stellen, doen zij dit echter niet altijd betreffende iedere bijzondere omstandigheid.

14. Wat is het karakter van de handeling, waartoe Gods voorbeeld ons verplicht?

Dat er één dag van de zeven afgezonderd moet worden voor een heilig rusten; hetzij de laatste, of de eerste, zoals Hij zal bepalen.

15. Hoe kan Gods voorbeeld om te rusten op de zevende dag, voor ons een beweegreden zijn om op de eerste dag te rusten?

Hoewel het waarnemen van een bepaalde dag van de zeven veranderlijk is; is nochtans de plicht om een zevende deel van de week te heiligen door Gods gebod en voorbeeld zedelijk en niet te veranderen.

16. Welke is de vierde beweegreden, die bij dit gebod is gevoegd?

Dat God de Sabbatdag zegende. Dit blijkt uit deze woorden: "Daarom zegende de HEERE de Sabbatdag en heiligde dezelve".

17. Wat betekent het, dat de Sabbatdag gezegend is?

Niet alleen, dat God deze dag zelf tot een heilig gebruik heiligde; maar ook, dat Hij degenen, die deze dag waarlijk houden, zelf zegent en dat Hij hen "op die dag" zegent.

18. Hoe stelt God de Sabbat tot een zegen voor hen, die hem werkelijk heiligen?

Hij bestuurt het in Zijn voorzienigheid zo, dat de heilige waarneming van de Sabbat geen afbreuk doet aan hun wettige arbeid in de week; maar die eerder bevordert; terwijl daarentegen de ontheiliging van die dag allerlei ellende en leed met zich meebrengt.

19. Hoe zegent Hij hen op die dag?

Hij maakt hem tot een gezegende dag door hen op een meer overvloedige wijze alle geestelijke zegeningen mee te delen.

20. Wat onderwijst het redengevend woord "daarom" ons?

Dat de grote reden, waarom God deze dag voor ons afzonderde tot een heilige rustdag, is, dat Hij Zelf op de Sabbat rustte en Hij deed dat, opdat wij op die dag in het bijzonder, de grote werken Gods in schepping en verlossing zouden beschouwen.

DE PLICHTEN, GEËIST IN HET VIJFDE GEBOD

Vraag 63

Hoe luidt het vijfde gebod?

Antwoord:

Het vijfde gebod luidt: "Eert uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land, dat u de HEERE, uw God, geeft".

Vraag 64

Wat wordt er in het vijfde gebod geëist?

Antwoord:

Het vijfde gebod eist, dat wij de eer bewijzen en de plichten vervullen, die van ons, een ieder op zijn onderscheiden plaats en in zijn betrekking als meerdere, mindere of gelijke, gevraagd worden.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wie worden er met "vader en moeder" in het vijfde gebod bedoeld?

Niet alleen onze natuurlijke ouders; maar ook allen, die in leef-tijd en gaven onze meerderen zijn; en in het bijzonder zij, die door Gods beschikking in het gezin, in de kerk, of in de maatschappij, in een gezagspositie over ons gesteld zijn.

2. Waarom worden onze meerderen "vader en moeder" genoemd?

Om hen te onderwijzen, dat zij in alle plichten jegens hun minderen, evenals natuurlijke ouders, liefde en tederheid moeten betonen overeenkomstig hun verscheidene betrekkingen, en om hun minderen in het vervullen van hun plichten jegens hun meerderen op te wekken die even gewillig en blijmoedig te doen als jegens hun ouders.

3. Wat is de algemene strekking van het vijfde gebod?

De vervulling van die plichten, die wij in onze verscheidene betrekkingen jegens elkaar schuldig zijn.

4. In welke betrekkingen staan wij tot elkaar?

Alle mensen staan als meerderen, minderen, of gelijken in betrekking tot elkaar.

5. Wie zijn onze meerderen?

Allen, die in ambt, plaats of waardigheid boven ons staan.

6. Wie zijn onze minderen?

Zij, die aan anderen onderworpen zijn, of die in plaats of gaven beneden hen staan.

7. Wat verstaat ge onder "gelijken".

Zij, die dezelfde leeftijd en een gelijkwaardige positie in de wereld hebben.

8. Wat is de algemene plicht, die in dit gebod geëist wordt?

Het eren van anderen: "Eert uw vader en uw moeder".

9. Wat wordt er met dat "eren" bedoeld?

Alle innerlijk ontzag en eerbied, die zich naar buiten openbaart in het bewijzen van eer, eerbied, en gehoorzaamheid.

10. Wat is de regel en maatstaf van die gehoorzaamheid en onderwerping, die minderen aan hun meerderen moeten betonen?

De wet van God; want, indien er iets bevolen wordt, dat daarmee in strijd is, is de vaste regel, dat men "Gode meer gehoorzaam moet zijn dan de mensen".

11. Wat doet iemand een ander eren?

Als hij in die ander iets uitnemends, of een grote waardigheid ontdekt.

12. Moet de één niet meer geëerd worden dan de ander?

Ja, dat hangt af van de onderscheiden ambten en plaatsen, waarin God hen in de wereld gesteld heeft.

13. In welke mate moet de geringste onder de mensen door de hooggeplaatste geëerd worden?

Hij moet hem eren en achten naar de mate, waarin die mindere nuttig en nodig is.

14. Waarom wordt ons bevolen, een ieder te eren?

Omdat er maar weinig, of geen mensen zijn, in wie wij niet één of andere gave kunnen opmerken, waarin zij uitnemender zijn dan wijzelf; indien wij maar met ootmoed en onpartijdig over onszelf oordelen.

15. Moeten wij mensen eren, indien en omdat zij rijk zijn?

Neen; maar wél, indien zij hun rijkdom in zekere mate ten goede van anderen; hetzij in de kerk, hetzij in de maatschappij, aanwenden.

16. Welke zijn de verschillende verhoudingen, waarin wij overeenkomstig dit gebod onze plichten jegens elkaar moeten nakomen?

Die tussen ouders en kinderen; overheden en onderdanen; predikanten en gemeenteleden; man en vrouw; heren en dienaren; en ook tussen hen, die meer of minder gaven en genade hebben.

17. Wie hebben het eerste en natuurlijke recht om geëerd en geacht te worden?

Natuurlijke ouders: vaders en moeders.

18. Zijn kinderen aan hun moeder evenveel eerbied verschuldigd als aan hun vader?

Zeer zeker; en om enig verschil in eerbied en gehoorzaamheid te voorkomen, wordt de moeder in Lev. 19 vóór de vader genoemd: "Een ieder zal zijn moeder en zijn vader vrezen".

19. Welke plichten hebben de ouders jegens hun kinderen?

Ze moeten hen voor God opvoeden, in de kennis en belijdenis van de ware godsdienst, ze moeten hen, zowel door hun voorbeeld als door hun geboden onderwijzen, zij behoren hen op gepaste en tijdige wijze te bestraffen, zoveel in hun vermogen is in hun onderhoud voorzien, en ernstig tot God bidden, of Hij hen zegenen wil.

20. Wat zijn de plichten der kinderen jegens hun ouders?

Ze moeten hen innig liefhebben, zij moeten hen eren en hoogachten, naar hun raad luisteren, en hun wettige bevelen gehoorzamen, zich geduldig aan hun kastijdingen onderwerpen, en hen, indien ze arm en behoeftig zijn, ondersteunen, vooral, wanneer ze oud geworden zijn.

21. Mogen kinderen in geval van een huwelijk zelf beslissen, zonder vóórkennis of toestemming van hun ouders?

Neen, dit blijkt uit de opdracht, die Abraham aan zijn knecht gaf aangaande zijn zoon Izak, en die van Izak aan Jakob, indien kinderen echter zelf beslissen zonder hun ouders erin te kennen en zonder hun toestemming, schieten zij te kort in eerbied en dankbaarheid, die zij hun schuldig zijn.

22. Wat zijn de plichten van de overheid jegens hun onderdanen?

Ze behoren goede wetten te maken, en te zorgen, dat die wetten onpartijdig uitgevoerd worden, ze moeten hun onderdanen in hun godsdienst, leven en vrijheid beschermen, en ze behoren voedsterheren der kerk te zijn.

23. Wat is de plicht van de overheid jegens de kerk van Christus?

Hoewel zij zich de bediening van Woord en sacramenten, of de sleutelmacht van het Koninkrijk der hemelen niet mag toeëigenen, heeft ze nochtans gezag en is het haar plicht te zorgen, dat de eenheid en vrede in de kerk gehandhaafd blijft; dat de waarheid Gods zuiver en ongeschonden bewaard wordt; dat alle godslasteringen en ketterijen uitgeroeid worden; dat alle verdorvenheid en misbruik in de godsdienst en in de tucht voorkomen of verbeterd worden, en dat al de instellingen van God naar behoren vastgesteld, toegepast en waargenomen worden.

24. Wat zijn de plichten van onderdanen jegens hun overheid?

Ze moeten hen eren en hoogachten, hun rechtvaardige wetten gehoorzamen, hun de verschuldigde belasting betalen, voor hen bidden, en hen in hun persoon en gezag ondersteunen en die verdedigen.

25. *Zijn onderdanen verplicht zich te onderwerpen aan de wettige geboden van overheden, die, wat de godsdienst betreft, van hen verschillen?*

Ongeloof en verschil in godsdienst maken het rechtvaardig en wettig gezag van de overheid niet krachteloos, of ontslaan het volk niet haar de verschuldigde gehoorzaamheid te bewijzen.

26. *Welke plichten hebben predikanten jegens hun gemeente?*

Ze behoren ijverig te studeren, en getrouw het Evangelie te prediken, zonder na te laten hun al de raad Gods te verkondigen. Ze moeten hun eigen geloof in hun leer bewijzen door een heilige en voorbeeldige wandel, ze behoren over hun zielen te waken, als die rekenschap geven zullen, en veel voor hen te bidden. Al deze plichten vereisen, dat zij geregeld te midden van hen verkeren.

27. *Wat zijn de plichten van het volk jegens hun predikanten?*

Zij moeten hen zeer veel in liefde achten om huns werks wil, met hen strijden in de gebeden tot God voor hen, opdat zij bekwaam mogen zijn hun ter rechter tijd het bescheiden deel spijs te geven, zij behoren de instellingen, die door hen bediend worden, naarstig bij te wonen, hun persoon en leer te verdedigen tegen onrechtvaardige laster en smaad, en behoorlijk en genoegzaam voor hun onderhoud zorg te dragen.

28. *Wat zijn de wederzijdse plichten tussen man en vrouw?*

Ze behoren elkaar innig lief te hebben, elkaar in het huwelijk volstrekt trouw te blijven, en elkanders tijdelijk en geestelijk welzijn te bevorderen.

29. *Wat zijn de plichten van heren jegens hun dienaren?*

Ze behoren hen zachtmoedig te behandelen, nalatende de dreiging, hen te onderwijzen in de beginselen van de godsdienst, zij moeten zorgen, dat ze de Sabbat kunnen houden, en hun stipt hun loon uitbetalen.

30. *Wat zijn de plichten van de dienaren jegens hun heren?*

Zij moeten naarstig en getrouw zijn in het werk van hun heren, niet naar ogendienst, als mensenbehagers; maar met goedwilligheid dienende de Heere en niet de mensen, zij moeten in alles hun heren naar het vlees gehoorzaam zijn, en hun in alles welbehaaglijk zijn, niet tegensprekende.

31. *Zijn heren en dienstknechten op aarde beiden onderworpen aan de Heere, Die in de hemelen is?*

Ja, en daarom behoren zij zich jegens elkaar te gedragen als onder Zijn oog, want er is geen aanneming des persoons bij Hem.

32. *Wat zijn de plichten van hen, die meer gaven en genade hebben ontvangen jegens hen, die daarin minder bedeeld zijn?*

Ze moeten een voorbeeld in ootmoed en zelfverloochening zijn, ze behoren mededeelzaam te zijn in hetgeen de Heere hun uit vrije genade heeft gegeven, en ze moeten hun gaven en talenten ten nutte van zichzelf en anderen aanwenden.

33. *Wat zijn de plichten van hen, die minder gaven en genade hebben jegens hen, die er meer van hebben?*

Ze moeten hen navolgen, voor zover zij Christus navolgen, ze behoren gewillig van hun ervaringen te leren, en naar de beste gaven te ijveren.

34. *Wat is de plicht van de jongeren tegenover de bejaarden?*

Ze moeten hen eren en hoogachten, in het bijzonder, als de grijsheid op de weg der gerechtigheid gevonden wordt, "Voor het grauwe haar zult gij opstaan en zult het aangezicht van de oude vereren".

35. *Wat zijn de plichten van de gelijken jegens elkaar?*

Ze moeten op elkander acht nemen, tot opscherping der liefde en der goede werken, zij behoren elkander hartelijk lief te hebben met broederlijke liefde, met eer de één de ander voorgaande.

36. *Wat is de vrucht en het gevolg van de nauwgezette vervulling van deze wederzijdse plichten?*

Hierdoor zal de uitwendige vrede en samenwerking tussen de mensen onderling bewaard blijven, en ook zullen de leden van Christus' lichaam nauwer in liefde aan elkaar verbonden worden.

Vraag 65

Wat wordt er in het vijfde gebod verboden?

Antwoord:

Het vijfde gebod verbiedt het veronachtzamen van, of het doen van iets tegen de eer en de plicht, waarop een ieder in zijn plaats en betrekking recht heeft.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. **Wat betekent het, dat men de eer en de plicht, waarop ieder in zijn plaats en betrekking recht heeft, verwaarloost?**

Het betekent niet alleen, dat men zulke onderlinge plichten geheel nalaat; maar ook, indien men ze vervult, dat men dat doet zonder rekening te houden met het gebod en het gezag van God, Die ze gebiedt.

2. **Wat betekent het, dat men iets doet tegen de eer en de plicht, die men iemand verschuldigd is?**

Het betekent, dat men die zonden doet, die rechtstreeks ingaan tegen de wederzijdse plichten, die op ons rusten.

3. **Wat zijn de zonden, die minderen tegen hun meerderen begaan?**

Het benijden van, het verachten van, en het opstaan tegen hun personen en plaatsen, en tegen hun wettige raadgevingen, bevelen en bestraffingen.

4. **Wat zijn de zonden van hen, die over anderen gesteld zijn?**

Het bevelen van dingen, die onwettig zijn, of die hun minderen niet kunnen volbrengen; het aanraden, aanmoedigen of begunstigen van hun minderen in dat, wat kwaad is; en hun minderen afschrikken, ontmoedigen en tegengaan in het doen van het goede.

5. **Wat zijn de zonden van hen, die elkaars gelijken zijn?**

Het jaloers zijn op elkaars gaven; het tegengaan van elkaars voorspoed en bevordering, en het trachten elkaar te overheersen.

6. **Welke straf legt de wet van Mozes op kinderen, die hun ouders leed aandoen of vloeken?**

De doodstraf: "Zo wie zijn vader of zijn moeder slaat, die zal zekerlijk gedood worden", en "Wie zijn vader of zijn moeder vloekt, die zal zekerlijk gedood worden".

7. **Waarom werden die zonden zo streng gestraft?**

Omdat het slaan, of vervloeken van zijn ouders zonden zijn, die rechtstreeks ingaan tegen het licht en de wet der natuur en tevens veelzeggende bewijzen zijn, dat zulke kinderen niet alleen uiterst ondankbaar zijn; maar ook onverbeterlijk ongehoorzaam; en daarom schijnt de rechtvaardigheid van deze straf door onze Heere in het Nieuwe Testament bevestigd te zijn.

Vraag 66

Welke beweegreden is er bij het vijfde gebod gevoegd?

Antwoord:

De beweegreden, gevoegd bij het vijfde gebod, is een belofte van een lang leven en van voorspoed (voor zover zulks dienstig is tot Gods verheerlijking en het eigen welzijn) aan allen, die dit gebod houden.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. **Ziet deze belofte in dit vijfde gebod op tijdelijk, of geestelijk goed?**

Ze heeft betrekking op tijdelijk goed, om aan te tonen, dat "de godzaligheid tot alle dingen nut is, hebbende de belofte van het tegenwoordige en van het toekomstige leven".

2. *Welk tijdelijk goed wordt hier beloofd?*

Een lang leven, nl. in deze woorden: "Opdat uw dagen verlengd worden in het land, dat u de HEERE, uw God geeft".

3. *Wordt er alleen een lang leven beloofd, zonder iets anders?*

Neen, maar een lang leven "en voorspoed", of de zegeningen en geriefelijkheden van het leven; anders zou een lang leven een zware last zijn.

4. *Heeft de belofte alleen maar betrekking op gehoorzame kinderen onder de Joden, nl. dat zij lang in het land van Juda, dat God hun gaf, zouden leven?*

Dat ze op hen betrekking had, sluit niet uit, dat ze ook geldt voor kinderen over de gehele aarde en tot het einde der wereld; want dit bevestigt de apostel: "Eert uw vader en uw moeder (hetwelk het eerste gebod is met een belofte), opdat het u welga en dat gij lang leeft op de aarde".

5. *Wat is het verschil tussen de belofte van een lang leven in dit gebod en de belofte van barmhartigheid in het tweede?*

De belofte van het bewijzen van barmhartigheid in het tweede gebod betreft allen, die God liefhebben en Zijn geboden in het algemeen onderhouden; maar de belofte van een lang leven, betreft alleen hen in het bijzonder, die dit gebod houden.

6. *Wordt deze belofte altijd letterlijk vervuld; of, leven gehoorzame kinderen altijd lang op de aarde?*

Zo enigen van hen in hun jonge jaren weggenomen worden door de dood, doet God dat om hen weg te nemen voor het toekomstige kwaad, of om hen des te eerder in een beter vaderland, dat is, in het hemelse, te brengen.

7. *Welke dingen maken een lang leven gelukkig en geriefelijk?*

Onder andere deze drie: wasdom in genade en heiligheid, naar dat we ouder worden, dat men in de ouderdom nog goed bij zijn verstand blijft en nog sterk van lichaam, en dat men in zijn geslacht tot zijn dood nog nuttig blijft voor anderen.

8. *Waarom wordt het vijfde gebod het eerste gebod met een belofte genoemd?*

Omdat het het eerste gebod van de tweede tafel is en het enige gebod van de tweede tafel, waarbij een uitdrukkelijke belofte gevoegd is.

9. *Waarom is er bij dit gebod een bijzondere belofte gevoegd, daar het zonder die belofte toch al versterkt werd door het licht der natuur?*

Om aan te tonen, hoezeer God acht geeft op het wettig gezag der ouders, en om de kinderen aan te sporen zich plichtsgetrouw en onderdanig jegens hen te gedragen.

10. *Is de belofte van een lang leven, in dit gebod, beperkt of niet?*

Ze is op de meest aangename manier beperkt.

11. *Welke is dan die aangename beperking?*

Er wordt een lang leven beloofd; maar met voorspoed, n.l. voor zover het strekken zal tot Gods eer en eigen welzijn.

12. *Zou iemand een lang leven en voorspoed kunnen wensen op andere voorwaarden?*

Geen enkel kind van God wenst enige tijdelijke zegeningen, dan alleen, als ze strekken tot eer van God en hun eigen welzijn.

13. *Welk voordeel hebben de godzaligen in tijdelijke zegeningen boven de goddelozen?*

Aan de godzaligen en niet aan de goddelozen, wordt door de belofte verzekerd, dat ze veel goede tijdelijke dingen mogen verwachten, die noodzakelijk voor hen zijn, ook rust Gods zegen op hetgeen zij genieten, hoe klein hun tijdelijke weldaden ook zijn mogen: "Het weinige, dat de rechtvaardige heeft, is beter dan de overvloed veler goddelozen.

DE PLICHTEN, GEËIST IN HET ZESDE GEBOD

Vraag 67

Hoe luidt het zesde gebod?

Antwoord:

Het zesde gebod luidt: "Gij zult niet doodslaan".

Vraag 68

Wat wordt er in het zesde gebod geëist?

Antwoord:

Het zesde gebod eist, dat we alle geoorloofde pogingen doen om ons eigen leven en dat van anderen te beschermen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarop heeft dit gebod vooral betrekking?

Op het leven van de mens, dat hem van al zijn tijdelijke belangen het meest na aan zijn hart ligt: "Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven".

2. Wat maakt het leven van de mens zo waardevol?

Dat hij naar Gods beeld gemaakt is.

3. Wat eist dit gebod aangaande het leven van de mens?

Alle geoorloofde pogingen om ons leven en dat van anderen te beschermen.

4. Welke geoorloofde pogingen behoren wij aan te wenden om ons eigen leven te beschermen?

Wij mogen ons wettig verdedigen tegen geweld; wij behoren matig te zijn in eten, drinken, slapen, arbeid en ontspanning; en in het gebruik van medicijnen.

5. Door welke middelen behoren wij te trachten het leven van anderen te beschermen?

Door alle gedachten en voornemens te weerstaan; alle hartstochten te onderdrukken, en alle gelegenheden, verzoeking en praktijken te vermijden, die ertoe zouden kunnen leiden om op onrechtvaardige wijze iemand van het leven te beroven.

6. Waarom gebruikt het antwoord de uitdrukking "geoorloofde pogingen"?

Om ons te waarschuwen tegen en te bewaren voor de onwettige middelen, die sommigen gebruikt hebben om hun leven te beschermen.

7. Welke onwettige middelen hebben sommigen tot dit doel gebruikt?

Het verloochenen van de waarheid, en het liegen.

8. Wat zal het gevolg zijn, indien men de waarheid verloochent om het natuurlijke leven te beschermen?

Dat men een leven verliest, dat beter is dan dat, wat men meent daardoor te behouden.

9. Mag men niet liegen om zijn leven te behouden, wanneer de bewaring daarvan dient tot het welzijn van het volk?

Nooit, en bij geen enkele gelegenheid moeten wij het kwade doen, opdat het goede daaruit kome.

10. Beperkt dit gebod ons alleen tot de bewaring van het leven van ons lichaam?

Neen, wij moeten ook waken voor het welzijn van onze eigen zielen en die van anderen.

11. Wat wordt er van ons geëist voor het welzijn van onze eigen zielen?

Wij behoren alle zonden zorgvuldig te vermijden, en alle middelen der genade naarstig te gebruiken.

12. Wat wordt er van ons geëist om het welzijn van de zielen van anderen te bevorderen?

Dat wij, als er de gelegenheid toe is, onze kennis en ervaring aan hen meedelen, dat wij voor hen bidden, en dat wij door heilig te wandelen hun ten voorbeeld zijn.

13. Welke christelijke deugden, of genadegaven eist dit gebod om het leven te bewaren?

Het eist tot dat doel: Liefde, medelijden, nederigheid, zachtmoedigheid en vriendelijkheid en ook, dat wij hen, die in nood verkeren, troosten en helpen.

14. Waarom moeten wij alle mensen liefde bewijzen?

Omdat zij dezelfde natuur deelachtig zijn en dezelfde redelijke vermogens hebben als wij.

15. Hoe kan liefde bijdragen tot bewaring van het leven?

Ze bedekt alle overtredingen en beslecht al die twisten, die ertoe leiden, dat de mensen in tweedracht met elkaar leven.

16. Welke invloed heeft medelijden op de plicht, die hier geëist wordt?

Door medelijden worden wij zei bewogen door de noden en ellenden van onze medeschepselen, dat wij genegen zijn hen naar vermogen te helpen.

17. Hoe veroorzaakt nederigheid, dat wij het leven beschermen?

Ootmoed beheerst onze hartstochten, en bewaart ons ervoor, dat wij gemakkelijk door de onvriendelijke behandeling van anderen driftig en boos worden.

18. Hoe bevordert zachtmoedigheid de plicht, hier genoemd?

Door haar gedragen we ons minzaam en beleefd jegens hen, met wie wij omgaan, en beoordelen wij elk van hun daden, ook die verdacht schijnen, in de meest gunstige zin.

19. Welke invloed heeft vriendelijkheid op de bewaring van het leven?

Ze wekt ons op om alles te doen, wat in onze macht is, om het welzijn van anderen, naar ziel en lichaam te bevorderen.

20. Wat behoort ons aan te sporen, hen, die in nood en ellenden verkeren, te troosten en te helpen?

Het verlangen om de HEERE te vereren met ons goed, en de HEERE te lenen, Die ons die weldaad vergelden zal.

DE ZONDEN, VERBODEN IN HET ZESDE GEBOD

Vraag 69

Wat wordt er in het zesde gebod verboden?

Antwoord:

Het zesde gebod verbiedt, dat wij onszelf van het leven beroven, of dat wij dit op onwettige wijze bij onze naaste doen; en verder alles, wat naar doodslag neigt.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Verbiedt dit gebod: "Gij zult niet doden" ook het doden van dieren?

Neen, dit stond God toe, opdat ze als voedsel voor de mens, of tot ander nut zouden dienen. Desniettemin is het voor alle verstandige mensen zeer ongepast, de dieren wreed te behandelen (zoals Bileam deed), want "de rechtvaardige kent het leven van zijn beest".

2. Werd het de Joden niet verboden, het bokje in de melk van zijn moeder te koken, en de moeder te doden, als zij de jongen wegnamen?

Zoals deze beide daden een bewijs waren van de wrede gesteldheid van sommige mensen; zo was de reden van het verbod alle wreedheid jegens de onredelijke schepselen in te perken en te bedwingen om zodoende te voorkomen, dat er ruimte gegeven werd aan de afschuwelijke zonde van moord, of mishandeling van elkaar.

3. Welke zonden, in het algemeen, worden hier verboden?

Dat wij onszelf van het leven beroven, of dit op een onwettige wijze bij onze naaste doen. Verder alles dat tot één van deze beide zou kunnen leiden.

4. Is het in enig geval geoorloofd, onszelf van het leven te beroven?

Neen, het is volstrekt ongeoorloofd, in welk geval dan ook, om de plaats, waar wij gesteld zijn te verlaten; of van deze wereld heen te gaan, zonder toestemming van de soevereine Heere van ons leven.

5. Geeft de Heilige Schrift geen voorbeeld van een godvruchtig mens, wie het toegestaan werd, de hand aan zichzelf te slaan?

Neen, alle voorbeelden, die de Heilige Schrift van zelfmoord geeft, zijn van mensen, die een eerloos karakter hadden, zoals Saul, Achitofel, Judas.

6. Was Simson, die in de rij der gelovigen genoemd wordt, niet schuldig aan deze afschuwelijke misdaad?

Toen Simson het huis op zichzelf en op al de vorsten der Filistijnen deed vallen en op de ongeveer drieduizend mannen en vrouwen, die erin waren; bedoelde hij niet zichzelf te doden, al was zijn dood een onvermijdelijk gevolg daarvan; want zijn begeerte was dat grote aantal vijanden van de kerk te vernietigen, waartoe hij op buitengewone wijze door God, als de Heere van leven en dood geroepen en gesterkt werd; aan Wie hij dan ook smeekte om deze buitengewone kracht. En hierin was hij een uitnemend type van Christus, die door de dood te niet deed degene, die het geweld des doods had, dat is, de duivel.

7. Wat maakt de zonde van de zelfmoord erger?

Zelfmoord gaat rechtstreeks in tegen het beginsel van zelfbehoud, dat in onze natuur ingeplant is, ze bewijst de grootste onlijdzaamheid in, en een ingewortelde ontevredenheid met ons lot in de tegenwoordige wereld, ze maakt een goddeloze inbreuk op het recht van God, als de enige Schepper en Beschikker van het leven, ook is ze een hoogst gewaagde en aanmatigende dood; om zo de dood en een ontzaglijke eeuwigheid in te gaan.

8. Wat wordt er in het antwoord bedoeld met: "op onwettige wijze onze naaste van het leven te beroven?"

Als wij dat, in welk geval dan ook, doen, behalve in geval van de uitvoering van een rechterlijk doodvonnis; in een wettige oorlog, of uit noodzakelijke zelfverdediging.

9. Wat betekent het: iemand in geval van een rechterlijk vonnis te doden?

Het betekent: het toepassen van de doodstraf aan beruchte misdadigers door de wettige overheid, die voor dat doel van God verordend is.

10. Welke volmacht heeft de burgerlijke overheid om een moedwillige moordenaar ter dood te brengen?

Het uitdrukkelijk gebod van God: "Wie des mensen bloed vergiet, zijn bloed zal door de mens vergoten worden.

11. Is het juist, wanneer de overheid een schuldig en veroordeeld moordenaar gratie verleend?

Dat is uitdrukkelijk verboden als een zonde, die het land ontheiligt: "En gij zult geen verzoening nemen voor de ziel des doodslagers, die schuldig is te sterven; want hij zal zekerlijk gedood worden. Want het bloed ontheiligt het land, en voor het land zal geen verzoening gedaan worden over het bloed, dat daarin vergoten is, dan door het bloed dergenen, die dat vergoten heeft".

12. Welke andere misdaden behoren door de wetten van God en mensen met de dood gestraft te worden?

Onder andere, de volgende: moedwillige godslastering, openlijk overspel, bloedschande, homofilie, ontucht met een dier, en het beoefenen van duivelskunsten.

13. Mag een christelijke overheid wetten tegen het beoefenen van duivelskunsten intrekken?

In geen geval, want. God heeft uitdrukkelijk gezegd: "De tovenaars zult gij niet laten leven".

14. Is het nog geoorloofd na de tijd van het Oude Testament oorlog te voeren?

Ja, dit zien we bij Johannes de Doper, die voorschriften gaf voor het militaire leven, voorts prees Christus het geloof van de hoofdman over honderd en keurde zijn ambt niet af.

15. Wanneer is een oorlog rechtvaardig, en is het gerechtvaardigd om bloed te vergieten?

Als ze gevoerd wordt ter verdediging van burgerlijke en godsdienstige vrijheden, nadat alle geëigende middelen om de onrechtvaardige inbreuk, die op die vrijheden gemaakt is, hersteld te krijgen, vruchteloos blijken.

16. Wanneer mag aanvaard worden, dat het doden van een ander noodzakelijk uit zelfverdediging geschiedde?

Als iemand geen kans ziet zijn aanvaller te ontvluchten, (wat wel te verkiezen is, als het gedaan kan worden met behoud van het leven), zodat hij óf zijn eigen leven moet verliezen óf dat van de ander moet wegnemen.

17. Hoe moet het beoordeeld worden, als iemand een ander onvoorziens en niet moedwillig doodt?

Als dit niet door schuldige nalatigheid, of zorgeloze onoplettendheid geschiedt, is het geen moedwillige moord; noch volgens de wet van God, noch volgens de wetten der mensen en daarom werden er vanouds vrijsteden aangewezen voor zo iemand.

18. Welke mensen spelen lichtvaardig met hun leven, als zij in hun eer aangetast worden?

Zij, die een duel aangaan.

19. Wat is een duel?

Het is een strijd tussen twee personen, die elkaar uitgedaagd hebben en elkaars uitdaging aanvaarden; terwijl het doel van die strijd is de tegenstander te doden, of te verminken.

20. Waarin bestaat het zondige van zo'n praktijk?

Ze vloeit voort uit hartstocht, trots en onverzadelijke wraakzucht en is een stoutmoedige schending van Gods recht, Wie de wraak toekomt; ook is ze een bewijs, dat men de dood, het oordeel en de eeuwigheid veracht.

21. Heeft David dan niet met Goliath geduëlleerd?

Neen, hij streed door een bijzondere, goddelijke aandrang, op wettig gezag, voor het algemeen welzijn en niet uit enige persoonlijke wraakzucht.

22. Wie was de eerste moordenaar der ziel?

De duivel, die daarom een moordenaar van den beginne wordt genoemd.

23. Wie was de eerste moordenaar van het lichaam?

Kaïn, die zijn broeder dood sloeg.

24. Waarom sloeg hij hem dood?

"Omdat zijn werken boos waren en die van zijn broeder rechtvaardig".

25. Waarom werd Kaïn daarna niet gedood?

Omdat God hem een bijzonder teken van Zijn mishagen gaf, waardoor Hij hem als een vluchteling en zwerveling ellendig liet voortleven, (hetgeen in een bepaald opzicht erger was dan de natuurlijke dood) en waardoor hij een zichtbaar teken werd van iemand, die een onduldbare schuldenlast droeg en die hopeloos wanhopig was.

26. Welke droevige uitwerking heeft deze zonde op de moordenaars zelf, ook al ontgaan zij de doodstraf?

God geeft hen vaak over aan de schrik van een schuldig geweten, dat hen aanhoudend kwelt.

27. Hoe heeft God Zijn mishagen tegen deze zonde betuigd?

Hij verkort gewoonlijk het leven van de moordenaars, "De mannen des bloeds en bedrogs zullen hun dagen niet ter helft brengen". En soms brengt Hij tijdelijke oordelen over hun nakomelingen; zo werd Sauls moord op de Gibeonieten gestraft door het doden van zijn zeven zonen.

28. Hoe kan moord verzwwaard worden?

Als ze onder een godsdienstig voorwendsel gepleegd wordt, zoals Izébel Naboth vermoordde, en zoals de roomsen hun bloedbaden aanrichtten; of, als ze gepleegd wordt onder het mom van vriendschap, zoals Joab Amasa doodde, of, wat nog onuitsprekelijk veel erger was, zoals Judas onze Heere verried.

29. Verbiedt dit gebod alleen zelfmoord en moord?

Het verbiedt ook alles, wat daartoe leiden kan.

30. Welke dingen kunnen leiden tot zelfmoord?

Dit, dat we alle geoorloofde en noodzakelijke middelen om het leven te onderhouden, verwaarlozen of in het geheel niet aanwenden; verder ook; alle buitensporige hartstochten, overmatige zorgen en een onmatig gebruik van voedsel en drank, buitensporige ontspanning en arbeid.

31. Hoe kunnen wij voor God eraan schuldig staan, dat wij onze naaste van het leven beroven, ook al vermoorden wij hem niet daadwerkelijk?

Wij kunnen hieraan schuldig staan in ons hart, met onze tong en door onze daden.

32. Hoe kunnen wij schuldig zijn aan doodslag in ons hart?

Door in ons hart "zondige toorn, haat, afgunst en wraakgierigheid" te koesteren.

33. Kan toorn ook "niet" zondig zijn?

Ja, wanneer de zonde in de persoon en niet de persoon zelf verafschuwd wordt; in deze zin zegt de apostel: "Wordt toornig en zondigt niet".

34. Wat is het gevaar van zondige toorn?

"Zo wie ten onrechte op zijn broeder toornig is, die zal strafbaar zijn door het gericht".

35. Wat betekent het: "Strafbaar te zijn door het gericht"?

Het betekent in gevaar te zijn om in de toekomstige wereld eeuwig gestraft te worden voor de overtreding van dit gebod, indien rijke en soevereine genade zulks niet verhoedt.

36. Hoe kan haat tot doodslag leiden?

Haat bevat zoveel kwaad, dat een iegelijk, die zijn broeder haat, een doodslager is.

37. Hoe kan afgunst tot doodslag leiden?

Zoals ze nijdig is op het goed van een ander, of een heimelijk genoegen heeft in zijn dood.

38. Hoe kan wraakgierigheid tot doodslag leiden?

Ze gaat gepaard met een aanhoudend inwendig verlangen, dat de betreffende persoon door een zichtbaar of opmerkelijk oordeel getroffen mag worden, hetgeen volkomen in strijd is met Gods gebod, "Wreekt uzelf niet, beminden! maar geeft de toorn plaats", want er staat geschreven: "Mij komt de wraak toe; Ik zal het vergelden, zegt de Heere.

39. Hoe kunnen wij met onze tong schuldig staan aan hetgeen tot doodslag leiden kan?

Door bittere en tergende woorden, of door dreigende, schimpende en spottende gezegden.

40. Hoe kunnen wij op deze manier schuldig zijn door onze daden?

Door onderdrukking, door twist, door slaan of verwonden, en dergelijke daden.

41. Wat kunnen wij uit dit gebod leren?

Dat wij, hoe onschuldig wij ook mogen zijn aan het daadwerkelijk bloedvergieten van anderen; toch steeds te beschuldigen zijn van de vreselijkste moord, namelijk die van onze eigen zielen, zolang wij niet tot Christus willen komen, opdat wij het leven mogen hebben, want Hij is de enig levende en ware Weg, en er is onder de hemel geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welke wij moeten zalig worden.

DE Plichten, GEËIST IN HET ZEVENDE GEBOD

Vraag 70

Hoe luidt het zevende gebod?

Antwoord:

Het zevende gebod luidt: "Gij zult niet echtbreken".

Vraag 71

Wat wordt er in het zevende gebod geëist?

Antwoord:

Het zevende gebod eist, dat wij onze kuisheid en die van onze naaste in ons hart, in ons spreken en in ons gedrag bewaren.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is kuisheid?

Het is een afschuw van alle onreinheid; zowel in het lichaam, als in de geest en de genegenheden.

2. Wat eist dit gebod ten opzichte van die kuisheid?

Dat we die, èn in onszelf èn in onze naaste, bewaren.

3. Wat zijn daartoe de beste middelen?

Dat we in onze geest en in ons geweten een voortdurend ontzag en een aanhoudende eerbied voor de goddelijke Majesteit voeden en dat wij gedurig vrezen Hem te mishagen.

4. Welke invloed zal dit hebben om de kuisheid te bewaren?

Het zal ons stoutmoedig maken om alle aanvallen, die daarop gedaan worden te weerstaan; zoals we zien bij Jozef. Toen de vrouw van zijn heer hem trachtte te verleiden, weigerde hij en zei: "Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen en zondigen tegen God?".

5. Waarin moeten wij onze kuisheid en die van onze naaste bewaren?

In ons hart, in ons spreken en in ons gedrag.

6. Hoe behoren wij onze kuisheid te bewaren in ons hart?

Door de allereerste bewegingen der zondige begeerlijkheden in de ziel te weerstaan, door alle wellustige inbeeldingen te verdrijven, en door te trachten dit te doen in de weg van het gebed tot God, of Hij ons hart en onze ogen wil afwenden, dat zij geen ijdelheid zien.

7. Hoe behoren wij de kuisheid van onze naaste in ons hart te bewaren?

Niet alleen door ernstig te verlangen, dat die bewaard blijft; maar ook door elkander vurig lief te hebben uit een rein hart.

8. Hoe behoren we het te doen in ons spreken?

Door geen vuile rede uit onze mond te doen gaan; maar een goede rede tot stichting, opdat zij genade geve die, die dezelve horen.

9. Hoe behoren we het te doen in ons gedrag?

Door zo'n algehele ingetogenheid in ons gedrag en onze manieren, dat duidelijk is, dat een ieder van ons zijn vat weet te bezitten in heiligmaking en eer.

10. Waarom behoren wij onze kuisheid zo zorgvuldig te bewaren?

Omdat wij ons behoren te oefenen, dat ons lichaam een tempel van de Heilige Geest zij en dat wij het daarom vrij behoren te houden van die verdorvenheden, die voor een heilig God zo tergend zijn.

11. Wat is het gewone middel, dat God gegeven heeft om een kuis leven te leiden?

Het wettige huwelijk: "Maar om der hoerereien wil zal een iedere man zijn eigen vrouw hebben, en een iedere vrouw zal haar eigen man hebben".

12. Wanneer werd het huwelijk voor het eerst ingesteld?

Vóór de val, in het Paradijs.

13. Tot welk doel werd het ingesteld?

Opdat man en vrouw elkaar zouden helpen en steunen, opdat het menselijk geslacht zich vermenigvuldigen zou met wettige nakomelingen en opdat in de kerk het heilig zaad zou vermeederen, ook ter voorkoming van hoererei.

14. Wat is er nodig voor het sluiten van een huwelijk?

Dat beide partijen er vrijwillig en wederzijds in toestemmen.

15. Wie mogen er wettig trouwen?

Allerlei personen, mits ze met oordeel hun toestemming kunnen geven: "Het huwelijk is eerlijk onder allen".

16. Wat is de plicht der Christenen ten opzichte van het huwelijk?

Ze behoren te trouwen; "alleenlijk in de Heere".

17. Wat geeft het "alleen in de Heere trouwen" zuiver te kennen?

Het geeft duidelijk te kennen, dat zij, die de ware godsdienst belijden niet met ongelovigen, roomsen, of andere afgodendienaars behoren te trouwen; ook behoren zij, die godvruchtig zijn, geen ander juk op zich te nemen door met hèn te trouwen, die in hun leven openbaar goddeloos zijn, of vervloekte ketterijen handhaven.

18. Wat is een huwelijk in bloedschande?

Zulk een huwelijk, dat vanwege te nauwe familiebetrekkingen, of bloedverwantschap in het Woord verboden is.

19. Wat betekent bloedverwantschap en wat familiebetrekking?

Bloedverwantschap is een onderlinge betrekking tussen personen, die uit hetzelfde gezin komen; familiebetrekking ontstaat door een huwelijk tussen twee personen, die tevoren geen bloedverwanten waren.

20. Wat is de algemene regel om zulke huwelijken te voorkomen?

De man mag net zo min trouwen met iemand uit de familie van zijn vrouw, die in een even nauwe bloedverwantschap tot haar staat, als met iemand uit zijn eigen familie, die in dezelfde bloedverwantschap tot hem staat. Zo mag omgekeerd de vrouw dit niet doen met een bloedverwant van haar man.

21. Betaamt het, om het huwelijk "een heilige staat" te noemen?

Neen, want zij, die buiten de zichtbare kerk leven, zoals heidenen, Turken en Joden mogen evenzeer trouwen als de belijdende leden der kerk.

22. Werd het huwelijk ingesteld om de verborgen vereniging tussen Christus en Zijn Kerk aan te duiden, zoals wel beweerd wordt?

Neen, want dit grenst te dicht bij wat de roomsen doen, die het huwelijk tot een sacrament maken; want dan zou een uitwendig zichtbaar teken door God ingesteld en een geestelijke weldaad, die erdoor aangeduid wordt, het huwelijk iets van de aard van een sacrament doen hebben.

23. Maakt de apostel het dan niet tot een duidelijk teken, als hij zegt: "Gij mannen, hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de gemeente liefgehad heeft"?

Hij vermaant de mannen hun vrouwen zó lief te hebben, dat die liefde in sommige opzichten een flauwe gelijkenis mag tonen met de liefde van Christus; maar daarmee maakt hij die huwelijksliefde nog niet tot een teken, dat de liefde van Christus aanduidt.

24. Wordt het huwelijk niet een grote verborgenheid genoemd?

Niet het huwelijk wordt een grote verborgenheid genoemd; maar de vereniging, die er is tussen Christus en de leden van Zijn geestelijk lichaam; dit blijkt, als we het gehele vers lezen: "Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en Zijn Gemeente.

Vraag 72

Wat wordt er in het zevende gebod verboden?

Antwoord:

Het zevende gebod verbiedt alle onkuise gedachten, woorden en daden.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat wordt er in dit gebod onder de naam "echtbreken" verboden?

Allerlei onkuisheid of onreinheid, van welke aard ook en op welke manier ook bedreven.

2. In welke opzichten kan men schuldig zijn aan onkuisheid, of onreinheid?

Men kan zich eraan schuldig maken in gedachten, woorden en daden.

3. Wanneer staat men schuldig voor God door onreine gedachten?

Als men wellustige begeerten in het hart koestert en er, als het ware, in de verbeelding aan voldoet.

4. Welke dingen prikkelen gewoonlijk de gedachten tot onkuisheid?

Wulpsse liederen, boeken, afbeeldingen, danspartijen en toneelspelen, en dergelijke zaken, die over ontucht en wellust handelen en deze opwekken.

5. Welke invloed hebben toneelspelen op onkuise gedachten?

Ze handelen gewoonlijk over zulke liefdesavonturen, waarvan vele een hoogst misdadig karakter hebben, zodat ze een oorspronkelijke strekking hebben om het hart te verleiden en te besmetten. Als er geen vuile rede uit onze mond moet gaan, dan behoren wij er ook zeker niet naar te luisteren met onze oren, zoals zij doen, die verstrooiing zoeken bij het goddeloze toneelspel.

6. Wat wordt er bedoeld met onkuise woorden?

Alle vuile, gemene, of smerige gesprekken; want niets kan er meer onaangenaam en pijnlijk zijn voor ingetogen mensen.

7. Welke onkuise daden worden er in dit gebod verboden?

Behalve verscheiden andere die zelfs onder de heidenen niet genoemd behoren te worden, veel minder onder Christenen; deze: het hebben van meer vrouwen, onwettige echtscheiding; overspel en hoerij.

8. Wat is polygamie?

Het is het hebben van meer vrouwen, of mannen dan één.

9. Gaat deze zonde tegen de wet der natuur in?

Ja; want ze is strijdig met de eerste instelling van het huwelijk; omdat God maar één vrouw geschapen heeft, als een hulp tegen-over de man.

10. Wordt deze zonde in de Heilige Schrift verboden?

Ja, Lev. 18 : 18: "Gij zult ook geen vrouw tot haar zuster nemen, om haar te benauwen... in haar leven".

11. Wat betekent het: "een vrouw tot haar zuster nemen?"

Dit betekent: "Gij zult er geen vrouw bij nemen; dus niet meer dan één vrouw hebben".

12. Maar is dit geen verbod tegen bloedschande, en wel tegen het trouwen van de zuster van de vrouw?

Neen, want er staat: "Gij zult het niet doen "in haar leven"; anders zou het ook bloedschande zijn, dat een man, na de dood van zijn vrouw met zijn schoonzuster trouwde; daarom is de betekenis: "Gij zult naast degene, met wie ge getrouwd zijt, niet nog een vrouw nemen; want daardoor zouden zij zusters worden".

13. Van wie lezen we als eerste in de Heilige Schrift, dat hij polygamie bedreef?

Van Lamech, uit het geslacht van Kain, die twee vrouwen had.

14. Maakten verscheidene godvruchtige mannen zich in deze zaak niet schuldig, zoals: Abraham, Jakob, David en Salomo e.a.?

Ja; maar hoewel deze en andere verkeerde daden van deze mannen in de Schrift genoemd worden, worden ze niet goedgekeurd, of ter navolging voorgesteld; maar eerder als bakens opgericht, om ons ervoor te behoeden, dat we op dezelfde rotsen schipbreuk lijden.

15. Heeft God zelfs niet van Zijn misnoegen over deze zonde getuigd in deze godvruchtige mannen, al lezen we niet, dat ze om deze zonde met uitdrukkelijke woorden bestraft worden?

Ja; Hij heeft Zijn misnoegen getoond door de loop van Zijn voorzienigheid; want door die vrouwen ontstonden in hun gezinnen naijver, twisten en verwarringen; zoals bijv. in Abrahams gezin door Sara en Hagar, in Jakobs gezin door Lea en Rachel, en in Elkana's gezin door Hanna en Peninna.

16. Keurde God de polygamie niet goed, toen Hij tegen David zei: "Ik heb u uws heren vrouwen in uw schoot gegeven"?

Daar het de gewoonte van die tijden was, dat koningen, die opvolgden, al wat aan hun voorgangers behoorde, in bezit namen, is de betekenis: heb u koning gemaakt in de plaats van Saul en al de bezittingen gegeven, die hem toebehoorden"; maar wij lezen niet, dat David met één van Sauls vrouwen in huwelijksgemeenschap geleefd heeft.

17. Wat is onwettige scheiding?

Het is het aanvragen en verkrijgen van een ontbinding van het huwelijk op andere gronden dan die in het Woord van God redelijkerwijze gewettigd zijn.

18. Op welke gronden mag volgens het Woord van God een echtscheiding aangevraagd en verkregen worden?

Hoewel de verdorvenheid van de mens geneigd is argumenten te verzamelen om hen, die God in een huwelijk samengevoegd heeft op onwettige wijze te scheiden; is nochtans alleen overspel of een zodanig moedwillig verlaten, dat op geen enkele manier door de kerk of de burgerlijke overheid hersteld kan worden, een afdoende en gerechtvaardigde reden om een huwelijk te ontbinden.

19. Stond Mozes de Israëlieten niet toe om hun vrouwen op lichtere gronden dan die van overspel weg te zenden, zoals men uit Deut. 24 : 1 zou kunnen afleiden?

Mozes geeft in deze tekst in de daar vermelde gevallen geen positief gebod omtrent echtscheidingen, maar alleen om de lichtzinnige vrijheid der Israëlieten te beteugelen, die hun vrouwen bij elke onbeduidende gelegenheid zelf wegzonden. Daarom beveelt hij, dat niemand zijn vrouw zal wegzenden, dan alleen door middel van een wettig proces, of een akte van echtscheiding, die langs de gewone wettige weg verkregen wordt. Dit is de ware betekenis van deze tekst.

20. Waarom zegt onze Heere dan tegen de Farizeeën: "Mozes heeft vanwege de hardigheid uws harten toegelaten uw vrouwen te verlaten"?

De betekenis is: Mozes heeft, vanwege de goddeloze en kwaadaardige gesteldheid der Joden en om een groter kwaad te voorkomen, namelijk dat zij hun vrouwen hard zouden gaan behandelen; of zelfs doden zouden, als zij niet van hen konden scheiden, toegestaan, dat zij langs wettige weg een echtscheidingsproces begonnen.

21. Waarom wordt er bijgevoegd: "Maar van den beginne is het also niet geweest"?

Omdat, volgens de oorspronkelijke instelling van het huwelijk, niets dan alleen de dood van één van de partijen dit kon ontbinden: "Alzo dat zij niet meer twee zijn, maar één vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet".

22. Is het geoorloofd na een echtscheiding weer te trouwen?

Het is geoorloofd voor de onschuldige partij een echtscheiding aan te vragen, en na de echtscheiding, een ander te trouwen, alsof de beledigende partij gestorven was.

23. Is de onschuldige partij volgens Matth. 5 : 32 verplicht echtscheiding aan te vragen?

Neen, echtscheiding wordt niet als een gebod gegeven; maar toegestaan als een recht, waarop de onschuldige partij al of niet aanspraak kan maken, al naar hem of haar goeddunkt.

24. Wat moeten zij doen die allebei in overspel leven?

In dit geval heeft geen van beiden recht om te scheiden.

25. Wat is hoererij?

Het is ontucht, gepleegd tussen een man en een vrouw, die beiden ongetrouwd zijn, zoals het geval bij Sichem en Dina.

26. Werd dit onder de heidenen een zonde genoemd?

Neen; ze achtten haar onbetekenend (zoals ook veel belijdende Christenen altijd gedaan hebben); daarom gebod de synode te Jeruzalem, dat de bekeerde heidenen zich van hoererij moesten onthouden.

27. Waarin schuilt het kwaad van deze zonde?

Ze bezoedelt het lichaam, stompt het geweten af, en stelt de mens bloot aan de eeuwige toorn en verdoemenis.

28. Wat is overspel?

Het is ontucht, gepleegd tussen een man en een vrouw, die beiden (of tenminste één van hen beiden) in een huwelijksbetrekking staan.

29. Hoe wordt deze zonde gewoonlijk genoemd, als de twee schuldige personen gehuwd zijn?

Dit wordt dubbel overspel genoemd, zoals bij David en Bathseba.

30. Zijn de gevolgen voor de gezinnen erger, als de man getrouwd is en de vrouw vrij, of als de vrouw getrouwd is en de man vrij?

De gevolgen voor de gezinnen schijnen erger te zijn, als de vrouw getrouwd is, omdat hierdoor de nakomelingen van de man verbasterd zijn en ook zijn erfenis vervreemd wordt ten behoeve van een verbasterd nageslacht.

31. Wat maakt deze afschuwelijke zonde erger?

Ze is een verbreken van de huwelijks-eed, door die zonden worden er tegelijk twee schuldig, en het is een misdaad, die begaan wordt, nadat men het middel verkregen heeft dat God tegen hoererij ingesteld heeft.

32. Wat zijn in dit leven de noodlottige gevolgen van overspel?

Ze verteert het lichaam, verslindt de bezittingen van een man, zodat hij tot een stuk brood komt, en ze werpt een onuitwisbare vlek op zijn naam: "Zijn smaad zal niet uitgewist worden".

33. Wat zal het gevolg daarvan zijn in het toekomstige leven?

Eeuwige toorn en verdoemenis, indien rijke barmhartigheid en genade dit niet verhoeden.

34. Hoe betuigt God Zijn afschuw van deze zonde?

Hij verklaart, dat Hij de straf over die zonde Zelf in de hand wil houden, opdat Hij deze op een zeer bijzondere wijze op hen, die eraan schuldig staan, zal doen neerkomen: "Hoereerders en overspelers zal God oordelen".

35. Welke dingen zetten tot deze en andere onreine daden aan?

Dronkenschap, zathed van brood en stille gerustheid".

36. Wat is het kwade van ledigheid?

Het is een welbewust verspillen van kostbare tijd tot duidelijke schade, zowel voor de ziel als voor het lichaam, en het is een geschikte tijd om tot wellust verzocht te worden.

37. Waarin bestaat het kwade van gulzigheid?

Ze maakt een mens ongeschikt voor godsdienstige en burgerlijke plichten, en ze maakt van onze buik een god.

38. Wat is het kwade van dronkenschap?

Ze misvormt het beeld Gods in de ziel, door de mens het rechte gebruik van zijn verstand te ontnemen en ze maakt hem weerloos tegen alle verzoeken.

39. Wat zijn de geschikte middelen tegen wellust en de verleidingen daartoe?

Een ernstig overwegen, dat een oneindig heilig God alles ziet, een wandelen door de Geest, waardoor wij ervoor bewaard worden de begeerlijkheid van het vlees te volbrengen, een nauwlettend wachthonden over ons hart, er op uit zijn alle aanleidingen tot deze zonden met onze uitwendige zintuigen te vermijden, en een vurig gebed tot God om voor deze zonde en alle verzoeken daartoe bewaard te blijven.

DE Plichten, GEËIST IN HET ACHTSTE GEBOD

Vraag 73

Hoe luidt het achtste gebod?

Antwoord:

Het achtste gebod luidt: "Gij zult niet stelen".

Vraag 74

Wat wordt er in het achtste gebod geëist?

Antwoord:

Het achtste gebod eist, dat wij in onze eigen welvaart en welstand en in die van anderen op een geoorloofde wijze voorzien en die bevorderen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarover handelt dit gebod?

Over onze eigen welvaart en welstand, en die van anderen.

2. Wat eist het in betrekking tot die beide?

Dat wij erin voorzien en die bevorderen.

3. Op welke wijze moet dit volgens dit gebod geschieden?

Alleen op een geoorloofde wijze.

4. Wiens welstand geldt het?

Die van onszelf en die van anderen.

5. Door welke geoorloofde middelen behoren wij in onze eigen welstand te voorzien en die te bevorderen?

Door in één of ander eerbaar beroep naarstig te arbeiden.

6. Wat houdt die naarstige arbeid in, die wij in onze onderscheiden plaats en roeping behoren te verrichten?

Matigheid in het beheren van de zaken van ons beroep en een bescheiden poging om recht te verkrijgen, wanneer men het onze ons onrechtmatig onthoudt.

7. Wat verstaat ge onder matigheid in het beheren van onze zaken?

Voorzichtigheid en beleid in onze uitgaven, zodat we er altijd zeker van zijn, dat we niet meer uitgeven, dan we verdienen.

8. Mag men zich tot de rechter wenden om het onze, dat ons onrechtmatig onthouden wordt, terug te krijgen?

Zeer zeker; vooropgesteld, dat andere middelen zonder resultaat beproefd zijn.

9. Hoe bewijst ge, dat Christenen zich tot de rechter mogen wenden, als men daartoe genoodzaakt wordt?

Omdat het wettig is, dat er een overheid is, want ze is een ordinantie van God, tot straf wel der kwaaddoeners, maar tot prijs van degenen, die goed doen.

10. Keurt onze Heere deze wijze van handelen niet af, als Hij zegt: "En zo iemand met u rechten wil en uw rok nemen, laat hem ook de mantel"?

De betekenis is, dat we liever wat minder op ons recht moeten staan, dan onnodig ons in rechtszaken te begeven; vooral wanneer de waarde van hetgeen we terug willen winnen zeer gering is en we, door zo te doen, een twistzieke, nijldige geest openbaren, die Christenen niet past.

11. Berispt de apostel de Christenen ook niet wegens deze praktijk, als hij zegt: "De ene broeder gaat met de andere broeder te recht. Waarom lijdt gij niet liever ongelijk?"

De apostel spreekt hier over het onnodig te recht gaan voor de heidense overheid; en zijn bedoeling is, dat de Christenen onder elkaar de geschillen zouden behandelen door zich aan een scheidsrechterlijke uitspraak te onderwerpen; of, zelfs door liever enige schade te lijden dan ergerlijke processen (vooral over geringe zaken) aan te gaan, wat een schande werpt op de godsdienst, die zij belijden.

12. Hoe wordt in de Heilige Schrift de noodzaak om in een eerbaar beroep te werken benadrukt?

Uit de noodzaak, dat men moet eten; de apostel bewijst uit de natuurlijke noodzaak van het één tot de zedelijke noodzaak van het ander: "Wij hebben u dit bevolen, dat, zo iemand niet wil werken, hij ook niet ete".

13. Kunnen wij in onze welvaart en welstand voorzien en die bevorderen, alleen door onze arbeid en vlijt?

Onze vlijt is nodig; maar zonder de zegen des Heeren daarover, zal ze geen vrucht afwerpen; want het is de zegen des Heeren, die rijk maakt.

14. Welk doel behoren wij voor ogen te stellen, als wij proberen onze welstand te bevorderen, of te vermeerderen?

Dat wij de Heere vereren mogen met ons goed, dat wij zelf getroost mogen leven, en dat wij nuttig mogen zijn voor anderen.

15. Door welke middelen behoren wij in de welvaart en welstand van anderen te voorzien en die te bevorderen?

Door recht en gerechtigheid jegens allen te beoefenen, en door de noden en behoeften van hen, die gebrek hebben, te verlichten.

16. Wat is de regel en maatstaf van dat recht en die gerechtigheid, die wij jegens alle mensen behoren te beoefenen?

Dat wij anderen zo behandelen, als wij willen, dat zij ons zouden behandelen, indien wij in hun plaats en toestand verkeerden; of, dat wij nooit anderen dát aandoen, wat wij, als wij in hun omstandigheden verkeerden, onrechtvaardig zouden achten.

17. In welke gevallen moet overeenkomstig de strekking van dit gebod deze regel in het bijzonder toegepast worden?

Bij alle handelsovereenkomsten en handelszaken onderling; en ook wanneer men beledigingen wil goed maken.

18. Hoe moet ze toegepast worden in overeenkomsten en handelszaken onderling?

Op deze manier: Men moet erop toezien, dat er bij het kopen en verkopen altijd een juiste verhouding tussen de prijs en de koopwaar is; of, dat de verkoop geschiedt naar de waarde van de goederen, zonder voordeel te trekken uit de onkunde of armoede van één der partijen.

19. Hoe kan men de waarde der goederen bepalen?

Door deze algemeen geldende regel, dat ieder ding zoveel waard is, als dat, waarvoor het gangbaar verkocht wordt.

20. Kan de prijs van dezelfde koopwaar op verschillende tijden niet veranderen?

Ja; al naar dat die waar op het ogenblik, dat ze gekocht wordt, in overvloed, of nauwelijks te krijgen is.

21. Hoe behoren wij anderen schadeloos te stellen, als we hen onthouden, of van hen nemen, wat hun toebehoort?

Alleen teruggave daarvan, als we daartoe in staat zijn, komt met Gods wil in het gebod overeen, of zal door de mensen goedgekeurd worden.

22. En hoe, als de persoon, wie het teruggegeven behoort te worden, of zijn naaste familie, niet gevonden kan worden?

In dit geval behoort dat, wat onrechtvaardig achtergehouden is, aan de armen, of voor één of ander godvruchtig doel gegeven te worden.

23. Wordt er in dit gebod geëist, dat we de noden van de armen lenigen?

Ja; want dit is een bevorderen van de welstand van onze naaste, die gebrek lijdt.

24. Waarom behoren wij dat te doen?

Omdat hij, "die zich over de arme ontfermt, de HEERE leent en Hij hem zijn weldaad zal vergelden".

25. Wie komen er, als het erop aankomt, voor liefdadigheid in aanmerking?

Allen, die werkelijk arm en behoeftig zijn en niet kunnen werken, in het bijzonder "de huisgenoten des geloofs".

26. Hoe behoren wij onze liefdadigheid te beoefenen?

Met wijsheid en voorzichtigheid, en wel, zoals onze eigen omstandigheden ons zullen veroorloven en de behoefte van onze naaste vereist.

27. Wanneer behoren wij de liefdadigheid te beoefenen?

Onmiddellijk, indien de noden van hen, die wij moeten helpen dit ook onmiddellijk nodig maken.

28. Wat behoren wij in het beoefenen der liefdadigheid te vermijden?

Alle uiterlijk vertoon, of de begeerte om van de mensen gezien en geëerd te worden.

DE ZONDEN, VERBODEN IN HET ACHTSTE GEBOD

Vraag 75

Wat wordt er in het achtste gebod verboden?

Antwoord:

Het achtste gebod verbiedt alles, wat onze welvaart en welstand en die van onze naaste ten onrechte tegengaat.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat wordt er bij het verbieden van diefstal noodzakelijkerwijs verondersteld?

Dat er onder de mensen onderscheidene rechten en eigendommen bestaan, die niet dan ten onrechte aangetast, of vervreemd kunnen worden.

2. Wat zouden er noodzakelijkerwijs de gevolgen van zijn, als er gemeenschap van goederen onder de mensen zou zijn?

Dit zou alle handel te niet doen; alle liefdadigheid doen ophouden; de luiheid en ledigheid bevorderen; en als er geen recht en eigendom bestond, zouden ze door diefstal ook niet vervreemd kunnen worden.

3. Wie mogen wij niet bestelen?

Onszelf noch anderen.

4. Hoe kunnen wij onszelf bestelen?

Door ledigheid, gierigheid en verkwisting.

5. Hoe bestelen wij onszelf, of schaden wij onze eigen welstand door ledigheid?

Als we geen wettig beroep uitoefenen, of als we ons beroep verwaarlozen.

6. Hoe kan iemand zichzelf bestelen door gierigheid?

Als hij zich te kort doet in het rechte gebruik en het gerief van de welstand, die God hem gegeven heeft.

7. Hoe besteelt daarentegen iemand zichzelf door verkwisting?

Als hij op verkwistende wijze meer uitgeeft, dan hij verdient.

8. Welke zonde wordt in dit gebod meer rechtstreeks aangewezen?

Het bestelen van anderen, dat wil zeggen, het ten onrechte wegnemen van dat, wat het recht en het eigendom van een ander is.

9. Op welke manier kunnen mensen anderen bestelen, of de welvaart en de welstand van hun naasten op onrechtvaardige wijze schaden?

Op velerlei manieren; in het bijzonder door diefstal, roof, heling, bedrog, door monopoliseren en door onmatige rente.

10. Wat is diefstal?

Het is het heimelijk wegnemen van iets, dat een ander toebehoort.

11. Hoe kan men diefstal gewoonlijk onderscheiden?

Men kan iets stelen van een bepaalde persoon, of van een gemeenschap.

12. Wat is: iets stelen van een bepaald persoon?

Het stelen van iets, veel of weinig, van het bezit van een particulier persoon.

13. Van welke gemeenschap kan men iets stelen?

Van de kerk en van de samenleving!

14. Hoe noemt men diefstal, begaan ten opzichte van de kerk?

Simonie en kerkroof.

15. Wat is simonie?

Het is het kopen, of verkopen van kerkelijke ambten voor geld of andere goede daden; dit wordt zo genoemd naar de goddeloze praktijk van Simon de Tovenaar, die de apostelen geld bood, zeggende: "Geef mij ook deze macht, opdat zo wie ik de handen opleg, hij de Heilige Geest ontvange".

16. Wat is kerkroof?

Het is het ontvreemden van iets, dat voor een heilig gebruik afgezonderd is.

17. Waarom worden deze soorten diefstal "openbare diefstal" genoemd, terwijl ze voor het grootste deel heimelijk bedreven worden?

Omdat ze zeer sterk het openbaar belang en welzijn van de kerk aantasten, en wel zo, dat niets méér haar ondergang bewerken kan dan het kopen of verkopen van ambten en het zich ten onrechte toeëigenen van dat, wat de kerk toebehoort.

18. Waarin bestaat diefstal, begaan ten opzichte van de samenleving?

In het vervalsen van geld, of in het schade doen aan het algemeen belang ten eigen voordele.

19. Wat is roof?

Het is het met geweld wegnemen van iemands goederen.

20. Wat maakt deze zonde zo erg?

Het is duidelijk plundering van onze naaste, en gaat gewoonlijk gepaard met de bedreiging de naaste het leven te zullen benemen, als hij het waagt de geringste tegenstand te bieden.

21. Wat is het kwaad van heling van dat, wat met diefstal of geweld is weggenomen?

Het is een duidelijke aanmoediging van, en een meedoen in de zonde van dieven en rovers, men komt dus, met hen, onder dezelfde schuld en hetzelfde oordeel.

22. Wanneer vindt er gewoonlijk bedrog plaats?

Bij het kopen, verkopen en lenen.

23. Hoe pleegt men bedrog bij het kopen?

Door dat, wat men wil kopen, geringschattend te beoordelen en bijna waardeloos te noemen, met de bedoeling om het beneden de waarde te kunnen verkrijgen.

24. Hoe pleegt men bedrog bij het verkopen?

Door een onredelijk hoge prijs te vragen, of door te knoeien met valse gewichten en maten.

25. Hoe pleegt men bedrog bij het lenen?

Als men zeer veel van iemand leent, en tevens weet, dat men het in de gewone loop der voorzienigheid nooit terug kan betalen.

26. Als iemands schuldeisers met hem overeenkomen, dat hij minder terug betaalt, dan hij schuldig is; is hij dan niet meer verplicht de gehele schuld te betalen?

Al kunnen de schuldeisers, uit vrees, dat zij alles verliezen, zich tevreden stellen met een deel, zodat er geen rechtsvervolging tegen de schuldenaar ingesteld wordt voor de rest van de schuld; is hij nochtans voor God en zijn geweten verplicht alles te betalen, zodra dit mogelijk is, en een eerlijk man zal niets zijn eigendom willen noemen, totdat hij zijn hele schuld voldaan heeft.

27. Hoe kunnen dienstknechten hun meesters bedriegen?

Door de goederen van hun meesters, die hun toevertrouwd zijn, te verkwisten, of te vernielen en door voor hun loon niet getrouw te werken.

28. Hoe kunnen meesters hun dienstknechten te kort doen?

Door hen te bedriegen in de uitbetaling van hun loon, of door hun dat loon te onthouden, en door te zware arbeid van hen te eisen.

29. Wat is monopoliseren?

Het is het vermeerderen van koopwaren met de bedoeling daarna de prijs te verhogen.

30. Wat is de ergste vorm van monopoliseren?

Het in grote hoeveelheden opkopen van koren en andere levensmiddelen, om daarvoor later een te hoge prijs te kunnen vragen.

31. Waarin bestaat het kwaad van deze zonde?

Men verrijkt zich ten koste van anderen, men "vermaalt de aangezichten der ellendigen, men laadt de vloek van het volk op zich: "Wie koren inhoudt, die vloekt het volk, maar zegening zal zijn over het hoofd van de verkoper.

32. Wat houdt het, naar de eigenlijke betekenis van het woord, in, als men rente neemt?

Het is winst of voordeel vragen voor geleend geld.

33. Welke soort rente is in die zin geoorloofd?

Die, welke op matige, gemakkelijke voorwaarden en niet uit zucht om te onderdrukken, genomen wordt.

34. Hoe bewijst ge, dat zo'n rente geoorloofd is?

Uit het licht der natuur, dat leert, dat hij, die leent, dit doet om daardoor iets te winnen en dat daarom hij, die uitleent, een redelijk aandeel behoort te ontvangen van het voordeel van de lener, als een beloning voor het gebruik van zijn geld, dat hij anders tot zijn eigen voordeel had kunnen aanwenden.

35. Welke rente wordt in de Heilige Schrift en door het gezond verstand veroordeeld?

Wanneer men meer rente, of winst eist voor het lenen van geld, dan in het algemeen en bij de wet is vastgesteld: "Die zijn goed vermeerdert met woeker en met overwinst, vergadert dit voor degene, die zich over de arme ontfermt".

36. Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat bescheiden of gewone rente, op zichzelf geen onderdrukking is?

Uit het uitdrukkelijk gebod aan de Israëlieten om een vreemdeling niet te onderdrukken, en daarnaast, uit de toestemming om rente van hem te vragen, wat hun niet toegestaan zou zijn, als er werkelijk kwaad in deze zaak geschuld had.

37. Mag men van de arme rente vragen?

In geen geval; want indien zij eerlijk zijn en in behoeftige omstandigheden verkeren, en ze lenen een klein bedrag voor hun levensonderhoud, dan is alles, wat verwacht mag worden van hen, dat ze het op de

bestemde tijd terugbetalen; daarom is het vragen van enige rente, of zelfs het nemen van enige van hun levensbehoeften als onderpand voor dat bedrag, duidelijk in strijd met de wet der liefdadigheid.

38. Werd het de Israëlieten niet verboden van hun arme of van hun rijke broederen rente te vragen, Deut. 23 : 19: "Gij zult aan uw broeder niet woekeren"?

Deze tekst moet beperkt worden tot hun arme naasten, of, indien ze de Israëlieten in het algemeen gold, dan is het één van de wetten, die in het bijzonder op hen betrekking had, en nu niet meer van kracht is voor ons.

39. Wat is de oorsprong van al deze verschillende manieren, waarop men anderen benadeelt in hun welstand?

Gierigheid, of een onmatige begeerte naar en een hoogmoedig roemen op aardse goederen.

40. Wat behoort een ieder van zulke goddeloze praktijken te weerhouden?

De overweging, dat de vloek in het huis van de dief zal komen, en dat de wraak des Heeren iemand zal treffen, als hij zijn broeder vertreedt en bedriegt in zijn handeling, "want de Heere is een wreker over dit alles".

DE PLICHTEN, GEËIST IN HET NEGENDE GEBOD

Vraag 76

Hoe luidt het negende gebod?

Antwoord:

Het negende gebod luidt: "Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste".

Vraag 77

Wat wordt er in het negende gebod geëist?

Antwoord:

Het negende gebod eist het handhaven en het bevorderen van de waarheid tussen de mensen onderling, en het hooghouden en bevorderen van onze eigen naam en die van onze naaste, vooral als we voor de rechtbank getuigenis moeten afleggen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarin verschilt het negende gebod van de drie voorafgaande?

De drie geboden, die hieraan onmiddellijk voorafgaan, hebben betrekking op het onrecht, dat onszelf en anderen aangedaan kan worden door daden; maar het negende gebod heeft betrekking op het onrecht, aangedaan door woorden.

2. Wat is in het algemeen de plicht, die in dit gebod geëist wordt?

Dat men de waarheid tussen de mensen onderling handhaaft en bevordert.

3. Welke waarheid wordt hier bedoeld?

De strikte waarheid van onze woorden en gesprekken in al wat wij bevestigen, of ontkennen; zowel in onze gewone gesprekken, als in onze eden, beloften, afspraken en contracten: "Spreek de waarheid, een ieder met zijn naaste".

4. Waarin bestaat de strikte waarheid, die er in onze woorden en gesprekken behoort te zijn?

Hierin, dat wij de dingen uitspreken, zoals zij werkelijk in zichzelf zijn en zoals wij over hen denken; dat wil zeggen: dat er een nauwkeurige overeenstemming en harmonie tussen onze gedachten, woorden en de dingen zelf zijn: "Wie zal wonen op de berg Uwer heiligheid? Hij, die met zijn hart de waarheid spreekt".

5. Waarom wil God, dat er niet anders dan de strikte waarheid gesproken wordt?

Omdat Hij een God der waarheid is, en in Hem geen onrecht is; rechtvaardig en recht is Hij.

6. Is het geoorloofd op een bepaalde tijd een deel van de waarheid te verbergen?

Ja; als de eer van God; ons welzijn, of dat van onze naaste niet vereist, dat de gehele waarheid gezegd wordt; echter moet er geen en waarheid gesproken worden in zo'n geval.

7. Wat is het voornaamste doel, waartoe de tong, of de gave van het spreken, ons geschonken is?

Dat wij daardoor God zullen verheerlijken door tot Hem te bidden, door Hem te loven, en door met ernst te strijden voor het geloof, en Zijn waarheid te belijden, daarom wordt de tong onze "eer" genoemd: "Opdat mijn eer, dat is mijn tong, U psalmzinge en niet zwijge".

8. Welk doel is daaraan ondergeschikt?

De stichting en het welzijn van onze naasten: "Geen vuile rede ga uit uw mond, maar zo er enige goede rede is tot nuttige stichting". Dit staat tegenover de flauwe en ijdele praat, die de meeste mensen doen.

9. Welke bijzondere plicht eist het negende gebod?

Dat wij onze eigen goede naam en die van onze naaste, vooral, als we voor de rechtbank getuigenis geven, hooghouden en bevorderen.

10. Wat is een goede naam?

Het is hooggeacht te worden, in het bijzonder door de getrouwen, oprechten en godvrezenden.

11. Hoe kan men een goede naam verkrijgen?

Door nuttig te zijn in de wereld; een ieder in de plaats en roeping, waarin de aanbiddelijke voorzienigheid ons geplaatst heeft.

12. Is het zich beroemen op zichzelf een geschikt middel om een goede naam te verkrijgen?

Nee, want gewoonlijk is het juist de weg, waarlangs ons smaad en verachting ten deel vallen.

13. Roemt de apostel niet op zichzelf, als hij zegt: "In geen ding ben ik minder geweest dan de uitnemendste der apostelen", 2 Kor. 12 : 11?

Hij spreekt daar groot van zijn ambt en tegelijkertijd verootmoedigt en vernedert hij zich; want onmiddellijk voegt hij er aan toe: "hoewel ik niets ben", en in 1 Kor. 15 : 9 zegt hij: "Want ik ben de minste van de apostelen, die niet waardig ben een apostel genaamd te worden, daarom dat ik de Gemeente Gods vervolgd heb".

14. Mogen wij de genade van God in ons prijzen?

Zeer zeker; want al, wat wij zeggen tot roem van de vrije genade, gaat gepaard met de vernedering van het eigen "Ik": "Door de genade Gods ben ik, dat ik ben".

15. Hoe behoren wij onze eigen goede naam hoog te houden?

Niet alleen door een onberispelijke wandel en omgang met onze medemensen, maar ook door onszelf te verdedigen tegen de laster, die onrechtvaardig op ons geworpen kan worden.

16. In welke gemoedsgesteldheid behoren wij onszelf te verdedigen?

In matigheid, zachtmoedigheid en bereidheid om hen, die ons gesmaad en beledigd hebben, te vergeven.

17. Wie behoren zeer in het bijzonder hun goede naam te handhaven?

Deze plicht rust bijzonder op belijders der ware godsdienst, en op hen, die een openbaar, of kerkelijk ambt uitoefenen.

18. Waarom behoren belijders zorgvuldig te zijn in het handhaven van hun goede naam?

Omdat ze door het verliezen van hun goede naam de godsdienst onteren, waardoor de vijanden des HEEREN grotelijks kunnen gaan lasteren.

19. Wat is het voordeel van een goede naam?

Een goede naam bevordert de wederzijdse liefde en het onderling vertrouwen; hij bevordert dus de belangen van de kerkelijke en burgerlijke gemeenschap; om deze reden zegt Prediker dat een goede naam beter is dan goede olie, en dat de naam uitgelezener is dan grote rijkdom.

20. Wat eist dit gebod met betrekking tot de goede naam van onze naaste?

Dat wij die evenzeer hoog houden en bevorderen, als die van onszelf, zowel in zijn aanwezigheid als in zijn afwezigheid.

21. Hoe behoren wij ons in de aanwezigheid van onze naaste te gedragen om diens goede naam hoog te houden en te bevorderen?

Als we bij hem iets opmerken, dat verkeerd is en dat onmiddellijk aandacht vraagt, moeten wij hem met zachtmoedigheid en in liefde berispen, en wat werkelijk in hem prijzenswaardig is, moeten wij met wijsheid aanmoedigen en toejuichen.

22. Hoe behoren wij de goede naam van onze naaste bij diens afwezigheid te handhaven en te bevorderen?

Door te getuigen van wat in hem prijzenswaardig is, door hem te verdedigen tegen onrechtvaardige laster, en door zijn gebreken te bedekken, voor zover dit met de waarheid en de eer van de godsdienst kan bestaan.

23. *Waarom wordt er gezegd, dat dit in het bijzonder gedaan moet worden, als wij getuigenis geven voor de rechtbank?*

Omdat wij, zoals bij elke gelegenheid, de waarheid hebben te spreken, dit in het bijzonder behoren te doen, als wij door de wettige overheid geroepen worden onder ede te getuigen.

24. *Welke bijzondere verplichting rust dan op ons in zo'n geval?*

Onder ede wordt God aangeroepen, dat wij zo de waarheid zullen spreken, als wij voor Hem op de laatste grote Dag zullen kunnen verantwoorden; en daarom stellen wij ons rechtstreeks bloot aan Zijn toorn en wraak, als wij uit haat of gunst anders handelen: "Ik zal een snel Getuige zijn...tegen "degenen, die vals zweren, zegt de HEERE der heirscharen".

DE ZONDEN, VERBODEN IN HET NEGENDE GEBOD

Vraag 78

Wat wordt er in het negende gebod verboden?

Antwoord:

Het negende gebod verbiedt al wat schade doet aan de waarheid, of wat aan onze goede naam en die van onze naaste afbreuk doet.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. *Wat verbiedt dit gebod in het algemeen?*

Al wat schade doet aan de waarheid.

2. *Wat moeten wij onder het schade doen aan de waarheid verstaan?*

Alle valsheid en leugen, welke dan ook: "Liegt niet tegen de waarheid".

3. *Wat verstaat ge onder een leugen?*

Het is het vrijwillig uitspreken van iets, waarvan wij weten, dat het onwaar is; zoals de oude profeet te Bethel deed tegen de man Gods.

4. *Hoe wordt een leugen verzaamd?*

Als hij uitgesproken wordt met de bedoeling om te bedriegen en anderen daardoor te benadelen, zoals de duivel deed, toen hij zei: "Gij zult de dood niet sterven.... gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad".

5. *Kunnen mensen de onwaarheid spreken en zich toch niet schuldig maken aan liegen?*

Ja, dat kan, óf door onwetendheid, óf omdat ze verkeerd zijn ingelicht.

6. *In welk geval kunnen zij uit onwetendheid de onwaarheid spreken en toch niet schuldig zijn aan liegen?*

Als zij haastig spreken overeenkomstig de bevatting, die zij op dat ogenblik van de dingen hebben, zonder ze vooraf behoorlijk onderzocht te hebben; zoals de Barbaren deden, toen zij de adder aan Paulus' hand zagen hangen en tot elkaar zeiden: "Deze mens is gewisselijk een doodslager enz."

7. *Wanneer kunnen wij, door verkeerd ingelicht te zijn, onwaarheid spreken en toch niet schuldig staan aan liegen?*

Als wij spreken overeenkomstig hetgeen anderen ons meedeelden, zonder dat wij vermoeden, dat ze ons bedriegen; zoals Jakob deed, toen hij, door het bedrog van zijn zonen (die Jozef naar Egypte hadden verkocht en zijn mantel in bloed hadden gedoopt) zei: "Het is mijns zoons rok; een boos dier heeft hem opgegeten! voorzeker is Jozef verscheurd!"

8. *Hoeveel soorten leugens zijn er?*

Ze worden gewoonlijk in drie soorten onderscheiden, nl. leugens, die uitgesproken worden bij wijze van grap; leugens met de opzet onze naaste schade te berokkenen; en leugens, om iemand te redden, of van dienst te zijn.

9. *Wat is een leugen die bij wijze van grap wordt uitgesproken?*

Als men dingen vertelt, waarvan men weet, dat ze onwaar zijn en dát met de bedoeling om voor anderen grappig te doen, of om hen een verzetje te bieden.

10. Wanneer staat men schuldig aan een leugen met de opzet de naaste schade te berokkenen?

Als men één of ander kwaad gerucht verzint en verbreidt, met de bedoeling om iemand schade te doen, terwijl men weet, dat dát gerucht onwaar is. Zo belasterde Ziba Mefiboseth.

11. Wat maakt zo'n leugen zo erg?

Het is de ergste soort leugen; want het is een verachten van de alwetende God, Die Getuige is van de onwaarheid en het is een weloverwogen voornemen om onze naaste leed te berokkenen, al weten wij in ons geweten, dat hij onschuldig is aan wat wij hem ten laste leggen.

12. Wanneer spreekt iemand leugen om een ander van dienst te zijn?

Als hij, of zij een volslagen onwaarheid spreekt om zichzelf, of anderen in tijd van gevaar te beschermen, zoals Rachab deed, toen zij de verspieders verborgen had op het dak en nochtans beweerde, dat zij uit de stad waren gegaan en dat zij niet wist, waarheen zij gegaan waren.

13. Schrijft de apostel deze daad niet toe aan haar geloof, als hij in Hebr. 11 : 31 zegt: "Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, als zij de verspieders met vrede had ontvangen?"

Neen, wat hij aan haar geloof toeschrijft is, dat zij de verspieders met vrede had ontvangen; waarmee bedoeld wordt, dat zij met de grootst mogelijke zorg en ijver bedacht was op hun veiligheid en behoud; niet bedoeld wordt de leugen, die zij verzon om hen te verbergen. Het beschermen van de verspieders wordt geprezen; maar niet de manier, waarop zij dit deed.

14. Wie spreken gunstig over zulke leugens?

De Rooms en Socinianen en de meeste moderne moralisten van onze tijd.

15. Welke argumenten voeren zij aan om zulke leugens te verdedigen?

Dat de heiligen in Gods Woord het ook soms deden en dat zulke leugens, in plaats van schade te berokkenen aan iemand, in bepaalde gevallen van zeer veel nut voor de naaste geweest zijn.

16. Wat hebt ge te zeggen op dit argument, ontleend aan de praktijk van de heiligen in dit opzicht?

Hun zondige misslagen, in deze en andere gevallen, worden ons in de Heilige Schrift niet voorgesteld ter navolging; maar om tot voorzichtigheid te manen en ter waarschuwing, dat wij niet in dezelfde strikken zouden vallen.

17. Wat hebt ge te zeggen op het volgende argument voor de noodleugen; namelijk op dit, dat het er zover vandaan is, dat deze iemand schade zou berokkenen, dat ze, juist in bepaalde gevallen, voor sommigen nuttig en voordelig is geweest, in het bijzonder om het leven van een trouwe vriend, of waardevol lid van de samenleving te redden, dat anders duidelijk in gevaar was gekomen?

Dit, namelijk, dat wij in geen enkel geval het kwade mogen doen, opdat het goede daaruit kome. Als wij voor God geen onrecht mogen spreken en geen bedriegerij voor Hem mogen spreken, mogen wij dit evenmin doen, ook al zou dit voor de gehele mensheid, of de besten daarvan, nuttig zijn.

18. Hoe bewijst ge, dat het liegen, "als zodanig" zondig en ongeoorloofd is?

Hieruit, dat, zonder uitzondering, allerlei leugens door de Heilige Schrift, als verwerpelijk en afschuwelijk voor God, veroordeeld worden.

19. Wie is de vader der leugenen?

De duivel: "Wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen; want hij is een leugenaar en de vader derzelve leugen".

20. Hoe betuigt God Zijn misnoegen over alle leugens?

Door te verklaren, dat hij, die leugens blaast, vergaan zal, dienovereenkomstig wordt in Openbaring gezegd, dat al de leugenaars hun deel hebben in de poel, die daar brandt van vuur en sulfer.

21. Wat wordt er volgens het hoofdwoord, meer in het bijzonder, in dit gebod verboden?

Al wat afbreuk doet aan onze eigen goede naam en aan die van onze naaste.

22. Hoe kunnen wij afbreuk doen aan onze eigen goede naam?

Door een ijdel roemen op onszelf, door anderen, die met recht geëerd behoren te worden, te verachten, of door, voor het oog der wereld, schandelijke of aanstoot gevende dingen te doen.

23. Hoe kunnen wij aan de goede naam van onze naaste afbreuk doen?

Door hem in zijn gezicht te prijzen, door hem achter zijn rug te belasteren, of door in een rechtszitting een vals getuigenis van hem te geven.

24. Waarom is het verkeerd onze naaste in zijn gezicht te prijzen?

Omdat we daardoor zijn hoogmoed voeden en zo zijn ondergang bewerken: "Een gladde mond maakt omstoting".

25. *Waarom is het verkeerd hem achter zijn rug te belasteren?*

Omdat er niets duivelser en kwaadaardiger kan zijn, dan iemand te belasteren en te honen, als hijzelf niet aanwezig is om zich te verdedigen; vandaar dat het oorspronkelijke woord, dat door "laster" vertaald wordt, ook gebruikt wordt om de duivel aan te duiden.

26. *Wie kunnen zich schuldig maken aan het geven van valse getuigenis in openbare rechtszittingen?*

De eiser, de verdediger, de getuigen, de advocaat en de rechter kunnen zich ieder daaraan schuldig maken.

27. *Hoe kan de eiser schuldig zijn?*

Als hij een onrechtvaardige eis doet aan de verdediger, of, als hij de beklaagde beschuldigt van iets, waarvan hij gelooft, dat deze er niet schuldig aanstaat.

28. *Hoe kan anderzijds de verdediger zich schuldig maken?*

Door op slimme manier de rechtszaak te ontwijken, of tegen te houden; waardoor de aanklager onnodig moeite moet doen om recht te verkrijgen.

29. *Hoe kunnen de getuigen in openbare rechtszittingen dan de goede naam van hun naaste afbreuk doen?*

Niet alleen door de afschuwelijke zonde van het geven van een geheel vals getuigenis; maar eveneens door het loochenen, verdraaien, of achterhouden van de waarheid, of een deel daarvan.

30. *Wanneer zijn advocaten op deze manier schuldig?*

Als zij het op zich nemen voor een verkeerde zaak te pleiten, of die te verdedigen, door het als een deel van hun beroep te beschouwen, dat wat verkeerd is, even warm en vurig te verdedigen, als dat, wat goed en recht is.

31. *Hoe kan de rechter schuldig staan aan het geven van een vals getuigenis?*

Door te vlug, te partijdig en onrechtvaardig te vonnissen en zo het recht te verkrachten en de onschuldige te benadelen.

32. *Wat voor kwaad is er in, als wij afbreuk doen aan de goede naam van onze naaste?*

Wij beroven hem van zijn kostbaarste schat; want, indien zijn goede naam eenmaal bezoedeld is, zal hij, naar alle waarschijnlijkheid, voor altijd geen vertrouwen in de wereld meer ontvangen en niet meer nuttig kunnen zijn.

33. *Wat moet ons weerhouden met de tong te zondigen, zoals dit in dit gebod verboden wordt?*

Dat wij op de laatste en grote Dag, zowel van onze woorden, als van onze daden rekenschap hebben af te leggen: "Van elk ijdel woord, dat de mensen zullen gesproken hebben, zullen zij rekenschap geven in de dag van het oordeel; want uit uw woorden zult gij gerechtvaardigd worden en uit uw woorden zult gij veroordeeld worden".

DE PLICHTEN, GEËIST IN HET TIENDE GEBOD

Vraag 79

Hoe luidt het tiende gebod?

Antwoord:

Het tiende gebod luidt: "Gij zult niet begeren uws naasten huis; gij zult niet begeren uws naasten vrouw; noch zijn dienstknecht, noch zijn dienstmaagd, noch zijn os, noch zijn ezel, noch iets, dat van uw naaste is".

Vraag 80

Wat wordt er in het tiende gebod geëist?

Antwoord:

Het tiende gebod eist een volkomen vergenoeging met onze eigen staat en toestand en een rechte en welwillende gemoedsgesteldheid jegens onze naaste en alles, wat hij bezit.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat hebben de roomsen met het tiende gebod gedaan?

Omdat zij het tweede gebod doorstrepen, daar het het vereren van beelden verbiedt; hebben zij het tiende gebod, om toch tien geboden aan te houden, in tweeën gedeeld. Het negende gebod wordt bij hen daarom: "Gij zult niet begeren uws naasten huis", en het tiende gebod: "Gij zult niet begeren uws naasten vrouw, enz."

2. Hoe kan dit weerlegd worden?

Door de woorden van dit gebod, hier aangehaald uit te vergelijken met die uit waar het begeren van de "vrouw" van onze naaste, geplaatst wordt vóór het begeren van het "huis" van onze naaste, hetgeen duidelijk bewijst, dat, wat de roomsen tot twee geboden maken, slechts één ongedeeld gebod is; anders zou, volgens hun redenering, het negende gebod het tiende gebod zijn en omgekeerd.

3. Wat is in het algemeen de plicht, die in het tiende gebod geëist wordt?

Het is een innerlijke gesteldheid en neiging van de gehele ziel om al de plichten, die de wet inhoudt, bijzonder die van de tweede tafel, waarop dit gebod meer onmiddellijk betrekking heeft, te vervullen en dat, uit liefde tot God en uit een begeerte om Hem te behagen.

4. Hoe bewijst ge, dat dit de algemene plicht is, die geëist wordt?

Uit de algemene zonde, die verboden wordt, namelijk het begeren; wat de bewegingen en roeringen der verdorvenheid tegen al de geboden der wet omvat, die ontstaan, omdat de heiligheid van die geboden tegen de verdorven natuur ingaat.

5. Welke innerlijke gesteldheid der ziel eist dit gebod in betrekking tot onszelf in het bijzonder?

Het eist in betrekking tot onszelf een volkomen vergenoeging met onze staat en toestand.

6. Wat verstaat ge onder die volkomen vergenoeging?

Een blijmoedige berusting in het lot, dat God, in Zijn heilige en wijze voorzienigheid, behaagd heeft, voor ons in deze wereld uit te kiezen: "Zijt vergenoegd met het tegenwoordige".

7. Is zo'n volkomen vergenoeging in dit leven te verkrijgen?

Hoewel in dit leven de volmaaktheid der genade niet te bereiken is; kan door de heiligen, in deze wereld van elke genade, bijzonder ook van de genade der vergenoeging, een hoge trap bereikt worden en velen hebben ze ook bereikt: "Ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben".

8. Kan men, als men voorspoed heeft, gemakkelijk vergenoegd zijn?

Neen, zonder genade kan dat niet verkregen worden, omdat van nature onze eerzuchtige begeerten toenemen, naaimate onze rijkdom toeneemt; zoals blijkt uit het voorbeeld van Achab, die met zijn koninkrijk niet tevreden kon zijn zonder de wijngaard van Naboth.

9. Hoe kan men in voorspoed waarlijk vergenoegd zijn?

Door over alle tijdelijk genot, dat toch onbestendig en ijdel is, heen, op te zien tot God Zelf, Die ons hoogste Goed en eeuwige Erfenis is.

10. Wordt er ook geëist, dat men vergenoegd is onder een kruis, dat de voorzienigheid Gods ons oplegt; zoals: armoede, smaad, lichamelijke verdrukkingen en het verlies van nabestaanden?

Hoewel het een grote zonde is, onder deze en dergelijke omstandigheden gevoelloos en onverschillig te zijn, wordt er nochtans ongetwijfeld onder de pijnlijkste moeiten, die ons in dit leven ten deel kunnen vallen, geëist, dat wij onderworpen en stille zijn: "Wat klaagt dan een levend mens?"

11. Om welke reden kunnen we vergenoegd zijn in armoede en gebrek?

Omdat we, al zijn we de armen der wereld, toch rijk kunnen zijn in het geloof en erfgenamen van het Koninkrijk.

12. Waarom behoren wij smaad te verdragen zonder te murmureren?

Omdat Christus alle smaad, die ons om Zijnentwille treft, bij Zijn tweede komst, zal uitwissen.

13. Welke reden hebben we om vergenoegd te zijn onder lichamelijke verdrukkingen?

Dat ze maar kort zullen duren, dat ze met genade gemengd zijn, dat ze bestaanbaar zijn met liefde, en dat ze tot ons nut zijn, opdat wij Zijn heiligheid deelachtig zouden worden.

14. Wat behoort ons onder het verlies van dierbare nabestaanden tevreden te stellen en te troosten?

Dat de Heere Jezus, die in alle opzichten onze Nabestaande is, altijd behoorlijk medelijden kan hebben, daar Hij gisteren, en heden Dezelfde is en in der eeuwigheid.

15. Wordt er van ons geëist, dat we vergenoegd zijn onder goddelijke verlaten, of, als we het gevoel van de liefde Gods missen?

Ofschoon we geen reden hebben met God te twisten, als Hij het licht van Zijn aangezicht aan ons onttrekt, is het voor elke begenadigde ziel onmogelijk om onder de verbergingen van Zijn aangezicht rustig en

vergenoegd te zijn; maar zij kan niet anders dan er ernstig en vurig naar verlangen, en naar hijgen, dat Hij Zijn liefde weer aan haar bewijst, zoals duidelijk blijkt uit het voorbeeld en de praktijk van de heiligen.

16. Welke innerlijke zielsgesteldheid eist het tiende gebod, in betrekking tot onze naaste?

Het eist van ons een rechte en welwillende gemoedsgesteldheid jegens hem en al het zijne.

17. Wanneer kan van ons gezegd worden, dat we zo gesteld zijn?

Wanneer onze innerlijke genegenheden zo beïnvloed zijn door genade, dat wij gedrongen worden het welzijn van onze naaste, zowel wat betreft zijn geestelijke, als tijdelijke belangen te bevorderen en ons daarin te verheugen.

18. Wanneer kunnen wij in onszelf constateren, dat wij hen lief-hebben, die ons in genade en gaven overtreffen?

Als wij, in een ootmoedige erkenning van onze eigen gebreken, dankbaar zijn, wanneer God door de schitterende gaven en genade in anderen, verheerlijkt wordt.

19. Wat behoort ons te bewegen om zachtmoedig en vriendelijk te zijn jegens hen, die meer voorspoed in de wereld hebben en in een betere toestand verkeren dan wij?

De overweging, dat een staat van voorspoed in de wereld niet altijd de beste is, en dat de gemeenschap met God oneindig ver te verkiezen is boven alle uitwendige voorspoed zonder die gemeenschap.

20. Hoe kunnen wij een rechte en welwillende gemoedsgesteldheid verkrijgen?

Alleen door de inplanting van het geloof, dat de wortel is van deze en alle andere bewegingen der ziel, die aangenaam zijn voor God.

DE ZONDEN, VERBODEN IN HET TIENDE GEBOD

Vraag 81

Wat wordt er in het tiende gebod verboden?

Antwoord:

Het tiende gebod verbiedt alle ontevredenheid met onze eigen staat; het benijden van en het ontstemd zijn over de welvaart van onze naaste en alle ongeregelde bewegingen en begeerten naar iets, dat het zijne is.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is de hoofdzonde, die in dit gebod verboden wordt?

Het is de hebzucht: "Gij zult niet begeren".

2. Wat is hebzucht?

Het is een buitensporig en ongeregeld begeren van die aardse goederen, die wij niet hebben, en waarvan God in Zijn voorzienigheid het niet nuttig oordeelt, dat wij die zouden bezitten.

3. Hoe openbaart een hebzuchtig gemoed zich?

Door een onverzadelijke dorst naar aardse gewin, die nooit gestild kan worden.

4. Waarin bestaat het ongeregelde van de hebzucht?

In het begeren van aardse goederen, die aan onze naaste toebehoren.

5. Hoe openbaart zich de hebzucht van het hart?

Door on-vergenoegdheid met onze eigen staat en door het benijden en misgunnen van het goed van onze naaste.

6. Wat is het onvergenoegd te zijn met onze eigen staat?

Het is het murmureren en kniezen over onze tegenwoordige toestand in de wereld, alsof die, naar wij menen, slechter is dan ze behoort te zijn, of dan wij verwachten en hopen.

7. Wat maakt deze zonde zo erg?

Ze bewijst, dat we onwillig zijn, dat God over ons beschikt, en dat wij menen beter te kunnen beoordelen, wat het beste voor ons is, in werkelijkheid gaan wij door deze zonde op de troon van God zitten en nemen Zijn regering in eigen handen.

8. Wat is het geschikte geneesmiddel tegen deze zonde?

Het enige soevereine geneesmiddel is: Christus in onze harten de hoogste plaats te geven, want dan zullen we alle tijdelijke dingen, in vergelijking met Hem, verachten.

9. Wanneer benijden en misgunnen wij onze naaste zijn bezit?

Als we een wrok tegen hem koesteren, omdat hij voorspoed heeft, of, omdat hij in enig opzicht meer gaven, of voorrechten heeft dan wij.

10. Wat is het kwaad van deze zonde?

Ze verteert ons lichamelijk welzijn: "Nijd is verrotting der beenderen", en ze veroorzaakt: "verwarring en alle boze handel".

11. Wat is de bron, of oorsprong van de hebzucht?

De ongeregelde bewegingen en genegenheden, die in onze ziel werken.

12. Wat verstaat ge onder die ongeregelde bewegingen, die hier verboden worden?

Niet alleen de onwettige voornemens, plannen en begeerten, die werkelijk in ons hart gevormd worden; maar zelfs de eerste roerselen der verdorvenheid in de ziel, die aan de toestemming van de wil voorafgaan.

13. Worden de verdorven lusten en begeerten, die in het hart opkomen en waaraan toegegeven wordt, ook in andere geboden van de tweede tafel verboden?

Ja; dit blijkt uit de verklaring, die onze Zaligmaker van het zevende gebod gegeven heeft: "Maar Ik zeg u, dat zo wie een vrouw aanziet om dezelve te begeren, die heeft alrede overspel in zijn hart met haar gedaan".

14. Hoe moet dit gebod dan onderscheiden worden van andere geboden, die eveneens de zonden in het hart verbieden?

Dit gebod is in het bijzonder gericht op de wortel van alle zonde, namelijk de inwonende begeerlijkheid, of de verdorvenheid der natuur, met de eerste bewegingen, of roerselen daarvan, en in het bijzonder, zoals deze verdorvenheid het tegendeel is van de liefde tot onze naaste; terwijl daarentegen de andere geboden zich voornamelijk richten tegen die verborgen zonde, die met de daad begaan worden, ook al zijn zij onbekend aan de mensen.

15. Hoe bewijst ge, dat dit gebod zich in het bijzonder richt tegen de wortel van alle zonde?

De andere geboden verbieden voornamelijk de hartzonden, die met de daad bedreven worden; daarom moet dit gebod de eerste beweging van, of zelfs de geringste neiging tot het kwade verbieden; anders zou het niet onderscheiden zijn van de overige geboden en zou de wet niet geheel volmaakt zijn.

16. Maakt de apostel Jakobus geen onderscheid tussen de begeerlijkheid en de zonde: "Daarna de begeerlijkheid ontvangen hebbende baart zonde", en zal daaruit niet volgen, dat de begeerlijkheid, of de verdorvenheid der natuur eigenlijk geen zonde is en daarom in dit gebod niet verboden is?

De apostel maakt onderscheid tussen de begeerlijkheid en de zonde, als tussen een verdorven beginsel en de daad, die daaruit voortvloeit en deze beide zijn verwerpelijk in Gods ogen en in strijd met Zijn wet.

17. Als de begeerlijkheid, of de verdorvenheid der natuur niet genezen kan worden; of door enig gebod der wet niet uitgeroeid kan worden, waarom wordt ze dan toch verboden?

Ze wordt desondanks toch verboden, zowel omdat ze in strijd is met de natuur van God, als omdat dit een middel is om ons vanwege die verdorvenheid te berispen en te vernederen.

18. Wat is het verschil tussen menselijke en goddelijke wetten in dit opzicht?

Menselijke wetten zien alleen op openbare, zondige daden; maar goddelijke wetten zien ook op de innerlijke neiging en gesteldheid, die de mensen hebben om de zonden te doen.

19. Wat is de mening van de roomsen over het verbieden van de inwonende begeerlijkheid?

Zij beweren, dat de wet van God alleen betrekking heeft op de verdorvenheid van onze daden; maar niet op het beginsel, waaruit zij voortkomen.

20. Hoe moet dit weerlegd worden?

Uit het feit, dat de wet geestelijk is; zij strekt zich uit zowel over de bewegingen van het hart, als over de daden van het leven.

21. Als die eerste bewegingen der verdorvenheid niet gevoed; maar onmiddellijk onderdrukt worden, waarom worden zij toch, als zondig, verboden?

Omdat ze, hoe snel ze ook onderdrukt worden, toch ééns in de ziel geweest zijn en daarom niet anders kunnen achterlaten, dan een smet, of bezoedeling, die ingaat tegen de heiligheid en reinheid, die de wet eist.

22. Wie zijn gevoelig over deze ongeregelde bewegingen en genegenheden van het hart en daarover vernederd?

Dat zijn eigenlijk alleen de wedergeborenen; zoals uit het voorbeeld van de apostel blijkt, die, na zijn bekering, van zichzelf zegt: "Ook had ik de begeerlijkheid niet geweten zonde te zijn, indien de wet niet zeide: "Gij zult niet begeren".

23. Wat bedoelt de apostel met deze woorden?

Het is, alsof hij gezegd had: "Ik had deze sterke neiging, die in mijn hart is om alle zonden te doen, zelfs voordat ik eraan toegaf om ze te doen, of zelfs voordat ik ze deed, niet als zonde gekend, als de Geest van God mij dit niet had laten zien, door het gebod van de wet, die dat juist verbiedt.

24. Hoe openbaart deze neiging tot zonde zich?

Zodra het voorwerp, dat tot zonde lokt, ons voorgesteld wordt, is er onmiddellijk daarop een ongeregelde beweging en begeerte in het hart naar dat voorwerp. "De ontvlambare stof in dat voorwerp, vat reeds bij de eerste vonk der verzoeking vlam".

25. Wat kunnen wij uit de algemene strekking van dit en alle andere geboden leren?

Dat, al zouden we het kwade kunnen nalaten, en het goede, dat ieder gebod inhoudt, doen; dit niet genoegzaam zou zijn, tènzij wij het deden om des Heeren wil; uit liefde tot Hem en met het oog op Zijn gezag.

DE ONMACHT VAN DE MENS

Vraag 82

Is er ook één mens, die Gods geboden volmaakt kan onderhouden?

Antwoord:

Neen; niemand, die enkel en alleen mens is, kan sedert de val, de geboden Gods in dit leven volmaakt houden; maar hij overtreedt ze dagelijks in gedachten, woorden en werken.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat betekent het: de geboden van God volmaakt te houden?

Het betekent, dat men, volmaakt heilig van natuur zijnde, ze aanhoudend, zonder enige onderbreking, gehoorzaamt; zowel in het hart, als in het leven.

2. Is er ooit een mens in deze wereld in staat geweest, de geboden van God op deze manier te houden?

Ja, Adam kon ze vóór de val alle volmaakt gehoorzamen: "God heeft de mens recht gemaakt".

3. Werd het vermogen, waardoor Adam de geboden volmaakt kon gehoorzamen, gelijk met hem geschapen, of was het een gave, die hem, reeds geschapen zijnde, erbij geschonken werd?

Dat vermogen werd gelijk met hem geschapen, daar hij naar het beeld van God gemaakt werd.

4. Was er sedert de val dan niemand in staat ze volmaakt te houden?

Niemand, die enkel en alleen mens was, kon dit sinds de val doen.

5. Wat verstaat ge onder iemand, die enkel en alleen mens is?

Iemand, die niet méér is dan een mens; en geheel Adams geslacht, dat door natuurlijke voortplanting van hem afstamt, bestaat alleen uit mensen, zonder méér.

6. Waarom wordt de beperking van enkel en alleen mens te zijn in het antwoord gesteld?

Opdat er voor Christus een uitzondering gemaakt zou worden, Die oneindig méér is dan een mens; want Hij is: "Immanuël, God met ons".

7. Waarom moet er voor Hem een uitzondering gemaakt worden?

Omdat Hij niet alleen in onze natuur de wet volmaakt gehoorzaamde; maar ook zó gehoorzaamde, dat Hij daardoor het leven voor al Zijn geestelijk zaad verdiende.

8. Houden de heiligen in dit leven Gods geboden niet volmaakt?

Neen; want: "Er is geen mens rechtvaardig op deze aarde, die goed doet en niet zondigt".

9. Zullen zij ooit volmaakt kunnen gehoorzamen?

Ja, als zij in de hemel komen, waar zij volmaakt rechtvaardig zullen zijn, en waar de eerste dingen zijn weggegaan.

10. Waarom kunnen zij ze in dit leven niet volmaakt houden?

Omdat, zolang ze in deze wereld zijn, de overblijfselen der verdorvenheid een ieder van hen aankleven, hoewel zij daarvan wel verlost wensen te worden.

11. Maar kunnen zij in dit leven niet die genade ontvangen, die hen in staat stelt de geboden Gods volmaakt te houden?

Zulk een genade is hun niet beloofd; ook zou dit niet kunnen bestaan met de geestelijke wasdom, die geleidelijk geschiedt, aangezien de heiligen eerst volmaakt heilig zullen zijn, als ze in de heerlijkheid komen.

12. Hoe blijkt uit de Heilige Schrift, dat de heiligen in dit leven de volmaaktheid niet kunnen bereiken?

De Heilige Schrift zegt uitdrukkelijk, dat zij allen in vele struikelen. En ze verhaalt ons de misstappen en gebreken van de uitnemendsten onder hen, die ooit geleefd hebben; zoals: Abraham, Mozes, David, Petrus, en vele anderen.

13. Erkennen de heiligen zelf niet oprecht, dat ze hier niet volmaakt kunnen zijn?

Ja, Job: "Als ik zeg: Ik ben oprecht, Hij zal mij toch verkeerd verklaren". Ook Paulus: "Niet, dat ik het alrede verkregen heb, of volmaakt ben".

14. Maar wordt er van Noach, Hiskia, en Job, niet gezegd, dat ze volmaakt waren?

De volmaaktheid, die hun toegeschreven wordt, is slechts bij wijze van vergelijking; zij waren heiliger en voorzichtiger dan vele anderen; maar we moeten er geen algehele volmaaktheid onder verstaan; want ook hun zonden en smetten worden genoemd; zoals de dronkenschap van Noach, de hoogmoed en ondankbaarheid van Hiskia, en het ongeduld van Job onder de roede.

15. Als de heiligen in dit leven niet volmaakt kunnen worden, waarom staat er dan, dat ze geen zonde doen: "Die uit God geboren is, doet de zonde niet?"

De betekenis is, dat zij geen behagen in de zonde scheppen; niet in de zonde leven, zoals de onwedergeborenen, die daarom "werkers der ongerechtigheid" genoemd worden.

16. Kunnen de heiligen niet inzake de oprechtheid de volmaaktheid bereiken?

Zij kunnen een zeer grote en uitnemende mate van oprechtheid in deze wereld bereiken, maar de volstreekte volmaaktheid van deze en elke andere genade kan door hen alleen bereikt worden, als zij in de hemel komen.

17. Zullen zij niet in gunst aangenomen worden om die oprechtheid, die ze verkrijgen, al is het niet die volmaakte oprechtheid, die de wet eist?

Hun aanneming bij God is niet op hun oprechtheid gegrond; ook niet op een ander deel van hun heiligmaking; maar alleen op huu rechtvaardigmaking, waardoor de gerechtigheid der wet in hen vervuld is uit kracht van de hun toegerekende borggerechtigheid, en zo zijn ze "begenadigd in de Geliefde".

18. Daar niemand der mensenkinderen in dit leven Gods geboden kan houden, hoe vaak overtreden ze die dan volgens het antwoord?

Het antwoord zegt, dat ze die dagelijks, of voortdurend overtreden.

19. Hoe overtreden ze die dagelijks?

Zij doen dit, volgens het antwoord, in gedachten, woorden en werken.

20. Is het mogelijk de geboden van God nog op andere wijze te overtreden?

Neen, wat betreft de daadwerkelijke overtreding kan dit alleen in onze gedachten, woorden en daden; en dat wij in al deze opzichten zo doen, bewijst de rechtvaardigheid van die beschuldiging, die de Heere tegen elk van ons uitspreekt: "Zie, gij spreekt en doet die boosheden en neemt de overhand".

21. Hoe overtreden wij de geboden van God in onze gedachten?

Als wij in onze gedachten zondigen, hetzij tegen God, hetzij tegen onszelf en onze naasten.

22. Wanneer zondigen wij in onze gedachten tegen God?

Als wij onwaardige en onbetamelijke bevattingen van Hem koesteren, ook zulke gedachten, die Zijn volmaaktheden onteren en kwaad van Zijn voorzienigheid denken, en zodanige, die onbestaanbaar zijn met de openbaring, die Hij van Zichzelf geeft, zoals Hij in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was.

23. Wanneer zondigen wij in gedachten tegen onszelf?

Als wij een behagen hebben in onze trotsheid, in onze eerzucht, en als wij in onszelf roemen.

24. Wanneer zondigen wij in onze gedachten tegen onze naaste?

Als wij afgunstige gedachten koesteren en daaraan toegeven, of schandelijke en wraakzuchtige gedachten voeden.

25. Wat is het verzwarende kwaad en het boosaardige van zondige gedachten?

Het kwade en boosaardige daarvan bestaat hierin, dat zij de onmiddellijke bron en oorsprong zijn, waaruit onze zondige woorden en daden voortkomen: "Want uit de overvloed van het hart, spreekt de mond".

26. Wat is het geschikte geneesmiddel tegen zondige gedachten?

Dat de Geest de schatten uit Christus neemt en ze ons verkondigt, waardoor deze het onderwerp van onze overdenkingen en hoogste waardering zullen worden; want "waar onze schat is, daar zal ook ons hart zijn".

27. Hoe overtreden de mensen de geboden van God door hun woorden?

Als zij, behalve ijdele en nutteloze woorden, ook die woorden spreken, die meer rechtstreeks God ontoren, en die, welke voor henzelf en anderen kwetsend en schadelijk zijn.

28. Hoe overtreden zij de geboden door hun daden?

Als die zonden bedreven worden, die in de gedachten leven en met de mond uitgesproken worden en die onuitsprekelijk groot in aantal zijn; want "kwaden, tot zonder getal toe, hebben ons omgeven".

29. Wat kunnen wij eruit leren, dat de mens in dit leven de geboden niet volmaakt kan houden?

Dat we geheel afhankelijk moeten zijn van de vrije genade Gods om zalig te worden en het eeuwige leven te verkrijgen, en niets verwachten moeten van iets in onszelf; want wij zijn niet méér dan onnutte dienstknechten.

DE ZONDE IN HAAR VERZWARINGEN

Vraag 83

Zijn alle overtredingen van de wet even afschuwelijk?

Antwoord:

Sommige zonden zijn in zichzelf, én wegens verscheidene verzwaringen, afschuwelijker in Gods ogen dan andere.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat ge eronder, dat sommige zonden afschuwelijker zijn dan andere?

Dat ze gruwelijker, hatelijker en meer beledigend voor God zijn dan andere.

2. Zijn niet alle zonden hatelijk en beledigend voor God?

Ja, maar niet in gelijke mate: "En wat ziet ge de splinter, die in het oog van uw broeder is; maar de balk die in uw oog is, merkt gij niet"?

3. Waaruit blijkt, dat alle zonden niet even beledigend zijn voor God?

Uit de onderscheiden mate van straf, die opgelegd zal worden in de andere wereld, "Doch ik zeg u: Het zal Tyrus en Sidon verdragelijker zijn in de dag des oordeels dan....".

4. In wiens ogen zijn sommige zonden meer afschuwelijk dan andere?

In Gods ogen, Die het best oordelen kan over de afschuwelijkheid der zonden.

5. In welke opzichten zijn sommige zonden meer afschuwelijk in de ogen van God dan andere?

Sommige zijn in zichzelf meer afschuwelijk en andere zijn dat wegens verscheidene verzwaringen.

6. Wat betekent het, dat de zonden in zichzelf afschuwelijk zijn?

Het betekent, dat ze in hun eigen aard afschuwelijk zijn, ook al zou er geen andere verzwarende omstandigheid mee gepaard gaan.

7. Hoe kunnen de zonden, die in hun eigen aard meer afschuwelijk zijn dan andere, gewoonlijk onderscheiden worden?

De zonden meer onmiddellijk tegen God of tegen de eerste tafel van Zijn wet bedreven, zijn in hun eigen aard afschuwelijker, dan de zonden, die meer onmiddellijk tegen de mens, of tegen enig gebod van de tweede tafel bedreven worden. Ook zijn sommige zonden tegen de tweede tafel, in zichzelf afschuwelijker dan andere zonden tegen deze tafel.

8. Welke voorbeelden worden gewoonlijk van beide gegeven?

Lastering tegen God is in haar eigen aard afschuwelijker dan het smaden of kwaadspreken van onze naaste, en overspel is afschuwelijker dan diefstal.

9. Wat zijn die verzwaren, die sommige zonden afschuwelijker maken dan andere?

Zonden worden verzwaard, als men let op: 1e. de personen, die zondigen, 2e. de partijen, die beledigd worden, 3e. de aard en hoedanigheid van de zonde, 4e. de omstandigheden van tijd en plaats.

10. Hoe kunnen de personen, die zondigen, beschouwd worden?

Zij kunnen beschouwd worden ten opzichte van hun leeftijd, van hun gaven, of van hun ambt.

11. Welke verzwaren ontstaan in betrekking tot de leeftijd van de personen, die zondigen?

Als meer bejaarde personen, van wie men mag veronderstellen, dat ze meer ervaring hebben, zondigen, dan zondigen zij zwaarder, dan wanneer kinderen, of ongeoeffende en onervaren personen dezelfde zonden doen.

12. Hoe warden de zonden verzwaard door de gaven der personen?

Als de overtreders, zeer uitnemende belijders geweest zijn, of, als zij zeer veel gaven of genade ontvangen hebben, dan zullen, naar evenredigheid, hun zonden zwaarder zijn dan dezelfde zonden van anderen, die niet zo bevoorrecht zijn geweest.

13. Hoe worden de zonden verzwaard door het ambt, dat de mensen bekleden?

Als de personen, die zondigen, een vooraanstaande positie in de wereld innemen; of in de kerk, of in de staat een ambt bekleden, dan kan het niet anders, of hun zonden hebben een diepere kleur, omdat hun voorbeeld gewoonlijk door anderen wordt nagevolgd.

14. Hoe worden de zonden verzwaard, als we letten op die partijen, die beledigd worden?

Als ze bedreven worden: "rechtstreeks tegen God, tegen Zijn eigenschappen en Zijn dienst; tegen Christus en Zijn genade; tegen de Heilige Geest en Zijn getuigenis en werking; tegen meerderen en hen, tot wie wij in een bijzondere betrekking staan; tegen één van de heiligen, bijzonder tegen de zwakke broeders; en tegen het algemene belang van allen, of velen.

15. In welk opzicht worden de zonden verzwaard, als ze rechtstreeks tegen God, Zijn eigenschappen en Zijn dienst begaan worden?

In dit opzicht, dat ze een kwaad zijn, dat gedaan is in Zijn ogen, een verachting van de rijkdommen van Zijn goedertierenheid, en een geringschatten van Zijn instellingen, en van de heerlijkheid, die Hij daarin gelegd heeft.

16. Waarin bestaat de afschuwelijkheid van de zonde, als ze bedreven wordt tegen Christus en Zijn genade?

Daarin, dat ze een verachting is van het enige geneesmiddel, dat oneindige wijsheid tegen onze zonden, ziekten en kwalen beschikt heeft, en voorwaar, er is geen ontvlieden, als we op zo grote zaligheid geen acht nemen.

17. Hoe wordt de zonde verzwaard, als ze bedreven wordt tegen de Heilige Geest en Zijn getuigenis en werking?

In dit opzicht, dat ze Zijn getuigenis buiten ons in het Woord verwerpt, en Zijn bewegingen en werkingen in ons uitblust.

18. Welke verzwaaring ligt er in de zonde, als ze begaan wordt tegen meerderen en tegen hen, tot wie wij in een bijzondere betrekking staan?

In zoverre als de zonde bedreven wordt tegen één van dezen, is zij een schending van de heiligste banden, die tussen bloedverwanten bestaan, en een bewijs van grove ondankbaarheid.

19. Hoe wordt ze verzwaard, als ze tegen de heiligen, bijzonder tegen de zwakke broeders, bedreven wordt?

Als ze tegen de heiligen bedreven wordt, is ze een verachting van het beeld van God in hen, en aangaande de zwakke broeders, ze legt een struikelblok in hun weg, waardoor ze in verwarring kunnen raken en kunnen vallen.

20. Wie zondigen tegen het algemeen belang van alle mensen, of tegen velen van hen?

Zij, die alles doen, wat ze kunnen, om de verbreiding van het Evangelie te verhinderen, daar waar het nog niet verkondigd werd en de zegenrijke vrucht te bederven, daar waar het verkondigd wordt, omdat er niets anders is, dat het algemeen belang van alle mensen meer bevordert, dan "het woord dezer zaligheid", dat tot hen gezonden wordt.

21. Wat is de verzwaring van deze zonde?

Zij doet hen, die er zich aan schuldig maken, zoveel als dat maar mogelijk is, gelijken op de duivel, die niets anders op het oog heeft, dan de verwoesting en ondergang van de mensheid.

22. Hoe worden de zonden verzaamd door de aard en de hoedanigheid van de overtreding?

Ze worden zeer verzaamd: "indien de overtreding tegen de uitdrukkelijke letter van de wet ingaat; als ze veel geboden tegelijk verbreekt; als ze uitkomt in woorden en daden, en als ze geen herstel meer mogelijk maakt; als ze tegen de overtuigingen van het geweten ingaat en als ze vrijwillig, hardnekkig en met vreugde begaan wordt".

23. Waarom wordt de zonde verzaamd, als ze begaan wordt tegen de uitdrukkelijke letter der wet in?

Omdat er in dit geval niet aan getwijfeld kan worden, of de daad zondig is; daarom moet het een zeer stoutmoedig en vermetel zondigen zijn.

24. Waarin bestaat de verzwaring, als de zonde veel geboden tegelijk verbreekt?

Ze wordt daardoor een samenknoping of warnet van zonden, die veel misdaden in zich draagt; zoals Davids zonde in de zaak van Uria.

25. Hoe wordt de zonde verzaamd als ze uitkomt in woorden en daden?

Zondige woorden en daden onteren God meer openlijk, en schaden de mensen meer, dan wanneer ze alleen in de gedachten besloten blijven.

26. Welke verzwaring schuilt er in die zonden, waarbij geen herstel meer mogelijk is?

Het feit zelf al verzaamt ze uiteraard; daarom moeten moord en overspel gruwelijker zijn dan diefstal; want diefstal kan door één of andere vergoeding, of terugbetaling ongedaan gemaakt worden, maar het vermoorden van iemand kan niet vergoed worden, evenmin de schending van het huwelijksbed en -verbond.

27. Welke verzwaring schuilt er in het zondigen tegen de overtuigingen van het geweten?

In deze zonde doen wij onszelf geweld aan; want wij gaan tegen de waarschuwingen van die rechter en beschuldiger, die wij in ons binnenste hebben, in.

28. Waarom is het zo erg, als we vrijwillig, hardnekkig en met vreugde zondigen?

Dit bewijst, dat we de Almachtige verachten, dat er een ingewortelde haat tegen Hem in ons woont; en dat een blindheid en verharding van het hart, als een oordeel, ons deel wordt.

29. Hoe kan de omstandigheid van de tijd, waarin de zonden bedreven worden, die verzwaren?

Ze zijn afschuwelijker, als ze op de dag des Heeren bedreven worden, of op bede- en dankdagen.

30. En hoe kan de omstandigheid van de plaats, waar ze bedreven worden, de zonden verzwaren?

Een zonde, bedreven in een land, waar het licht van het Evangelie helder schijnt, is afschuwelijker, of als de overtreding in het openbaar begaan wordt; of in het bijzijn van anderen, die daardoor geërgerd, of besmet kunnen worden.

31. Welk gebruik behoren wij te maken van deze leer aangaande de zonde in haar verzwaringen?

Wij behoren meer verootmoedigd en vernederd te zijn voor de Heere, onder een gevoel van onze zo zware zonden, en eveneens behoren wij des te meer de rijkdommen van de vergevende barmhartigheid te bewonderen, zoals die bewezen wordt, zelfs aan de voornaamste der zondaren.

DE VERDIENSTE DER ZONDE

Vraag 84

Wat verdient iedere zonde?

Antwoord:

Iedere zonde verdient Gods toorn en vloek, zowel in dit, als in het toekomstige leven.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat ge onder de verdienste der zonde?

Het is datgene in de natuur der zonde, dat op zichzelf genomen, al die toorn en vloek verdient, die God in Zijn oneindige rechtvaardigheid er onlosmakelijk aan verbonden heeft.

2. Wat schuilt er dan in de natuur der zonde, dat, op zichzelf genomen, deze toorn en vloek verdient?

Dit, dat ze tegengesteld is aan en in strijd is met de heiligheid van God, zoals die in Zijn wet tot uitdrukking komt, en dit is het, dat de gruwelijkheid van de zonde uitmaakt.

3. Is de toorn van God een hartstocht of drift?

Neen; want alle hartstochten, in de eigenlijke zin genomen, zijn onbestaanbaar met Gods volstreekte onveranderlijkheid, en met Zijn onafhankelijkheid.

4. Wat moet men dan onder Gods toorn verstaan?

De aller zuiverste en evenwichtige daad van Zijn wil, die de aller vreselijkste gevolgen heeft voor de zondaar.

5. Wat zijn deze vreselijke gevolgen, die de toorn van God over de zondaar brengt?

Al de ellenden van dit leven; de dood zelf en de eeuwige smarten van de hel.

6. Is de verdienste der zonde te scheiden van haar natuur?

Neen; want de zonde, die geheel en al tegengesteld is aan Gods heilige natuur en rechtvaardige wet, kan niet anders dan Zijn toorn en vloek verdienen.

7. Als iedere zonde Gods toorn en vloek verdient, moeten dan de zonden der gelovigen die dan ook niet verdienen?

Wat ook de verdienste van hun zonde is; "zij zelf kunnen, noch in dit, noch in het toekomstige leven", aan Gods wrekende toorn blootgesteld worden.

8. Waarom kunnen de gelovigen zelf niet blootgesteld worden aan de toorn en vloek van God?

Omdat ze met Christus verenigd zijn, Die alle gerechtigheid voor hen vervuld heeft, en in hun plaats aan al de eisen van de wet en de rechtvaardigheid voldaan heeft.

9. Wat verstaan de roomsen onder vergeeflijke zonden?

Die zonden, die in hun eigen aard zo klein en onbeduidend zijn, dat ze geen eeuwige straf zouden verdienen.

10. Zijn er ook in deze zin vergeeflijke zonden?

Zeer beslist niet, want de kleinste zonde, die tegen een God van oneindige volmaaktheid bedreven wordt, moet daarom ook oneindig zijn en dus een oneindige straf verdienen.

11. Kunnen de kleinere overtredingen niet door menselijke boetedoeningen voldaan worden?

Zelfs de kleinste zonde kan niet anders verzoend worden dan door het bloed van Christus.

12. Wat kunnen wij uit de verdienste der zonde leren?

De verbazingwekkende liefde van God, Die de schuld en straf der zonde op de heerlijke Borg gelegd heeft, want: "Die, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden, rechtvaardigheid Gods in Hem".

DE MIDDELEN TOT ZALIGHEID IN HET ALGEMEEN

Vraag 85

Wat eist God van ons, opdat wij Zijn toorn en vloek, die wij door de zonde verdienen, zouden ontgaan?

Antwoord:

Om de toorn en vloek van God, die wij door de zonde verdienen, te ontgaan, eist God van ons het geloof in Jezus Christus; de bekering ten leven, met een naarstig gebruik van al de uitwendige middelen, waardoor Christus ons de weldaden der verlossing meedeelt.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Welke belangrijke beweegredenen geeft de Heilige Schrift, onder meer, om dat, wat God van ons eist, in praktijk te brengen?

Dat wij, hoewel ons geboden wordt onze eigen zaligheid met vrezen en beven te werken, tevens verzekerd worden, dat het God is, Die in ons werkt, beide het willen en werken, naar Zijn welbehagen.

2. Eist God, wat onze plicht betreft, iets van ons, zonder dat Hij belooft ons datgene te geven, waardoor wij die plicht kunnen vervullen?

Neen, want Hij heeft gezegd: "Ik zal maken, dat gij in Mijn inzetten zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen."

3. Kunnen wij de toorn en vloek van God, die door de zonde op ons ligt, ontgaan door iets, dat we zelf kunnen doen?

Zeer beslist niet, want "al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleed", en "uit de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden".

4. Waarom zegt het antwoord dan, dat God, opdat wij Zijn toorn en vloek over de zonde zullen ontgaan, van ons eist: "het geloof in Jezus Christus, de bekering ten leven en een naarstig gebruik van alle uitwendige middelen?"

Omdat God, al kunnen deze plichten, als wij ze vervullen, ons geen recht op, of deel aan het eeuwige leven geven, ze instelt en eist, én als middelen, waardoor Hij de verworven zaligheid toepast, én als bewijzen van ons aandeel aan die zaligheid, als ze ons toegepast is.

5. Waarom eist God, het geloof in Jezus Christus, als het soevereine middel om Zijn toorn en vloek te ontgaan?

Omdat er in niemand anders enige zaligheid is; "want er is geen andere Naam onder de hemel, die onder de mensen gegeven is, waardoor wij zalig moeten worden".

6. Welke aanmoediging hebben wij om te trachten in Jezus Christus te geloven?

Er kan geen grotere aanmoediging zijn dan deze, dat het geloof een gave van God is, en dienovereenkomstig luidt de belofte: "Ik zal zeggen: Het is Mijn volk; en zij zullen zeggen: De HEERE is mijn God".

7. Waarom wordt de bekering ten leven geëist?

Omdat dit de onafscheidelijke vrucht van het geloof is: "Zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben en zij zullen over Hem rouwklagen".

8. Welke aanmoediging hebben zondaars, die met het licht van het Evangelie bevoorrecht zijn, om uit te zien naar deze zegen van de bekering, die God van hen eist?

Zij zijn gemachtigd het op deze grond te verwachten, dat God, Christus, omdat Deze gaven heeft ontvangen voor de mensen, heeft verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker, om Israël te geven, bekering en vergeving der zonden.

9. Waarom eist God van ons het naarstig gebruik van alle uitwendige middelen, waardoor Christus ons de weldaden van de verlossing meedeelt?

Omdat het verwaarlozen en verachten van de door God ingestelde middelen, waardoor Hij de weldaden van de verlossing meedeelt, hetzelfde is, als het verwaarlozen en verachten van deze onschatbare weldaden zelf: "Wie u verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Degene, Die Mij gezonden heeft".

10. Kunnen ons geloof, onze bekering en het naarstig gebruik van de middelen, zoals zij onze daden zijn, de verwervende oorzaak zijn, waardoor wij de toorn ontvlieden en waarop wij ons recht op het leven en de zaligheid gronden?

Neen; want uit de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden voor Hem. Onze bevrijding van de toorn en ons recht op de hemel zijn alleen gegrond op de toerekening van de borggerechtigheid van Christus.

11. Wat zou het gevolg zijn, als wij ons geloof, onze bekering en goede werken tot de verwervende oorzaak zouden maken, waardoor wij de toorn en vloek van God over onze zonde ontgaan?

Dit zou de voldoening van Christus waardeloos maken en zou van onze plichten een zaligmaker maken en niets zou ons sterker onder de vloek der wet binden dan dit: "Zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder de vloek".

12. Hebben "ongelovige en onboetvaardige" zondaars ook een waarborg om te besluiten, dat zij de toorn en vloek van God over de zonde ontvlieden zijn?

Zeker niet, want, "hij, die niet gelooft, is alrede veroordeeld", Jen onze Heere zegt: "Indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen desgelijks vergaan."

13. Hangt het ontvlieden van de toorn en vloek van God af van de voorwaarde van ons geloof, onze bekering en het naarstig gebruik van de uitwendige middelen?

Neen; want, als één belofde zegen afhing van de voorwaarde van onze persoonlijke gehoorzaamheid, zou dit het verbond der werken weer van kracht doen zijn: "Want Mozes beschrijft de rechtvaardigheid, die uit de wet is, zeggende: "De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven".

14. Wanneer veranderen vleselijke en onwedergeboren mensen de bedeling van het verbond der genade in de vorm van het werkverbond?

Als zij de plichten van het geloof, van de bekering en het naarstig gebruik der middelen losmaken van de beloften van het verbond, en als zij hopen zich door hun persoonlijke vervulling van deze plichten aangenaam voor God te maken.

15. Welk verband bestaat er tussen het geloof, de bekering en het gebruik der middelen aan de ene kant, en de verlossing aan de andere kant?

Het zijn de middelen, die God Zelf heeft ingesteld en voorgeschreven en die door Zijn zegen dienstbaar zijn aan dat gezegende doel; daar ze zelf een deel en bewijzen van de verlossing zijn.

16. Hoe worden de middelen tot zaligheid gewoonlijk onderscheiden?

In inwendige en uitwendige middelen.

17. Wat zijn de inwendige middelen?

Het geloof en de bekering, met de andere genadegaven, die ze vergezellen of eruit voortvloeien.

18. Waarom worden ze "inwendige" middelen genoemd?

Omdat ze door de Geest van God in de harten der uitverkorenen gewerkt worden als de vruchten en gevolgen van Christus' arbeid en Middelaarschap.

19. Wat zijn de uitwendige middelen?

Zij zijn de door God gegeven instellingen, zoals het Woord, de sacramenten en het gebed.

20. Hoe wordt het geloof in Jezus Christus met de zaligheid in verband gebracht?

Zoals het de hand is, die Christus en Zijn gerechtigheid als het "Al" van onze zaligheid aanneemt.

21. Hoe wordt de bekering met de zaligheid verbonden?

Zoals deze bestaat in de goddelijke droefheid over de zonde, die uit het geloof voortvloeit en die zowel de oefening als enigermate het sieraad is van allen, die door deze wereld naar Sion reizen.

22. Hoe is het naarstig gebruik van de uitwendige middelen met de zaligheid verbonden?

Zoals door die middelen Christus ons de weldaden der verlossing meedeelt.

23. Zouden de weldaden der verlossing niet zonder de uitwendige middelen meegedeeld kunnen worden?

Wat Christus ook zou kunnen doen; toch is Zijn gewone weg, Zijn eigen instellingen te eren als middelen, waardoor Hij ons deze weldaden meedeelt en die wij alleen maar kunnen verwachten door die middelen te gebruiken.

24. Op welke wijze moeten wij volgens Gods eis de middelen gebruiken?

Hij eist, dat wij ze naarstig gebruiken.

25. Wat is een naarstig gebruik van de uitwendige middelen?

Het is een waarnemen van iedere gelegenheid, die de Voorzienigheid ons biedt, om in het gebruik daarvan op God te wachten en met verlangen uit te zien, of Hij ze wil zegenen, want dan alleen zullen zij krachtadig zijn tot ons geestelijk welzijn.

HET GELOOF IN JEZUS CHRISTUS

Vraag 86

Wat is het geloof in Jezus Christus?

Antwoord:

Het geloof in Jezus Christus is een zaligmakende genade, waardoor wij Hem aannemen en op Hem alleen rusten tot zaligheid, zoals Hij ons in het Evangelie aangeboden wordt.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat zijn de verschillende soorten geloof, die in de Heilige Schrift genoemd worden?

Ze noemt vier soorten: het historisch geloof; het tijdgeloof; het wondergeloof en het zaligmakend geloof.

2. Wat is het historisch geloof?

Het is louter een toestemming aan de waarheid van hetgeen in het Woord geopenbaard is, zonder enige werkelijke liefde en achting voor de daarin geopenbaarde dingen. Zo'n geloof kan ook in de duivelen gevonden worden, en in goddeloze mensen.

3. Waarom wordt het het "historisch" geloof genoemd?

Niet alleen, omdat het alleen de geschiedenissen van de Bijbel gelooft; maar ook, omdat het de daarin geopenbaarde waarheden toestemt zonder er weinig of, in 't geheel niet, bij betrokken te zijn, of zonder ook maar enige persoonlijke toepassing aan de ziel.

4. Wat is het tijdgeloof?

Dit is een geloof, dat niet alleen de waarheid van de goddelijke openbaring toestemt; maar dat ook gepaard gaat met enige oppervlakkige aandoeningen, die voor een tijd duren en daarna verdwijnen.

5. Heeft dit soort geloof ook enige invloed op de praktijk?

Het kan, gedurende enige tijd, vergezeld gaan van een uitwendige hervorming van enige grovere zonden.

6. Wat is het wondergeloof?

Het is die bijzondere gave, waardoor iemand gelooft, dat er door de macht van God iets door hem tot stand gebracht zal worden, dat volkomen boven de kracht van alle natuurlijke oorzaken ligt, 1 Kor. 13 : 2.

7. Waarom heeft God dit geloof aan sommigen gegeven?

Om één of andere buitengewone opdracht, of één of andere belangrijke zaak van de geopenbaarde godsdienst te bevestigen; zoals de wonderen van Mozes in het Oude Testament en van de Apostelen in het Nieuwe Testament.

8. Werd het wondergeloof in de dagen van onze Zaligmaker en Zijn apostelen ook niet aan sommigen geschonken, die niet wedergeboren waren?

Ja, zowel de buitengewone gave van het wondergeloof, als de gewone en algemene gaven van de Geest, zijn aan sommigen meegedeeld, die, - daarvan zijn wij overtuigd - geheel door God verworpen zullen worden: "Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, Heere!, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd en in Uw Naam duivelen uitgeworpen en in Uw Naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend, gaat weg van Mij, gij, die de ongerechtigheid werkt!"

9. Wat is het zaligmakend en rechtvaardigende geloof?

Het is dat geloof in Jezus Christus, zoals het in het hoofdantwoord beschreven wordt, dus, "waardoor wij Hem aannemen en op Hem alleen rusten tot zaligheid, zoals Hij in het Evangelie aangeboden wordt".

10. Waarom wordt dit geloof een "genade" genoemd?

Omdat het de gave Gods is, uit vrije genade aan de zondaar geschonken, terwijl deze zondaar vóór die schenking geen enkele waardigheid, of goede hoedanigheid had, waarop hij kon roemen.

11. Waarom wordt het een "zaligmakende" genade genoemd?

Omdat de zaligheid reeds begonnen is, waar het ware geloof aanwezig is en deze ter bestemder tijd zeker voltooid zal worden.

12. Waaruit wordt het verband tussen het geloof en de zaligheid bewezen?

Daar het geloof de geschonken hand is, die uitgestoken wordt, om Christus in de belofte aan te nemen, kan het niet anders, of dat geloof is onafscheidelijk met de zaligheid verbonden; want Christus, Die door het geloof aangenomen wordt, is het "Al" van onze zaligheid, vandaar de belofte: "Die geloofd zal hebben... zal zalig worden".

13. Waarom wordt dit het geloof "in Jezus Christus" genoemd?

Omdat Christus het voornaamste Voorwerp van het zaligmakend geloof is.

14. Waarom noemt ge Hem het voornaamste Voorwerp van het geloof?

Omdat niets anders het oog, of de hand van het geloof kan vullen dan alleen Christus, of God in Hem.

15. Hoe wordt het geloof in Jezus Christus in het antwoord aangeduid?

Het wordt "aannemen" genoemd, en een rusten op Hem.

16. Zijn er ook andere benamingen van het geloof in Christus, die hetzelfde goddelijk gezag hebben als de twee benamingen in antwoord 15?

Ja, het wordt ook genaamd: eten, drinken, vluchten, binnengaan en zo nog vele andere benamingen.

17. Waarvan zijn deze verschillende benamingen afgeleid?

Van de verschillende wijze, waarop Christus in het Woord wordt voorgesteld.

18. Hoe kunnen deze benamingen toegepast worden op de verschillende wijze, waarop Christus in het Woord wordt voorgesteld?

Als het vlees en bloed van Christus, (of Zijn vleeswording en voldoening), als "waarlijk spijs" en "waarlijk drank" worden voorgesteld, dan wordt het geloof, zoals het daarvoor gepast is, een eten en drinken daarvan genoemd, als Christus voorgesteld wordt als een Toevlucht, is het geloof een toevlucht nemen tot Hem om veiligheid te vinden, en als Hij voorgesteld wordt als de Deur, dan is het geloof een ingaan door Hem.

19. Waarom wordt het geloof in het hoofdantwoord door "aannemen" uitgedrukt?

Omdat Christus, het heerlijke Voorwerp van het geloof, in de Heilige Schrift geopenbaard wordt als een Gave, Die aangeboden wordt aan hen, die volkomen arm zijn en niets van zichzelf hebben.

20. Kan Christus aangenomen worden zonder dat Hij tevoren gegeven is?

Neen, er kan inderdaad een geven zijn, waar geen ontvangen is, omdat de gave geweigerd kan worden; maar er kan geen aannemen van Christus zijn, zonder dat Hij tevoren gegeven is; want: "Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit de hemel niet gegeven zij".

21. Waarom wordt het geloof een rusten op Christus genoemd?

Omdat Hij in het Woord geopenbaard wordt als een vast Fundament, waarop wij het gewicht van onze eeuwige belangen met het grootste vertrouwen en de grootste voldoening kunnen leggen.

22. Hoe drukt de Heilige Schrift "het rusten" op Christus met andere woorden uit?

Ze noemt het ook "een vertrouwen" op Hem, of "een steunen" op Zijn gerechtigheid en volheid, die in het Woord als een onweerlegbare pleitgrond en een onuitputtelijke schat aan ons geopenbaard worden.

23. Tot welk doel nemen wij Christus aan en rusten wij op Hem?

Tot zaligheid.

24. Wat voor een zaligheid, of verlossing wordt ons deel, als we Christus aannemen en op Hem rusten?

Het is de verlossing van de zonde, en van de toorn, die verlossing bestaat zowel in een heilig leven hier, als in een zalig leven hierna. Het is een verlossing, die in dit leven begint en in de heerlijkheid voltooid wordt.

25. Waarom wordt er bijgevoegd, dat wij, om zalig te worden, "alleen" op Christus rusten?

Om alle andere dingen buiten Christus en Zijn gerechtigheid zelf, als grond van ons vertrouwen voor God en als een recht op het eeuwige leven, uit te sluiten.

26. Welke zijn die andere dingen, waarop de mensen gewoonlijk rusten om zalig te worden?

Ze rusten op de algemene barmhartigheid van God; op de werken der wet; of op een vermenging van hun eigen werken met de gerechtigheid van Christus.

27. Wie rusten op de algemene barmhartigheid van God?

Zij, die nooit de noodzakelijkheid zagen, of gevoelden, dat aan de wet en de gerechtigheid zodanig voldaan moet worden, dat God Zijn barmhartigheid betonen kan, zonder dat de eer van Zijn deugden gekrenkt wordt.

28. Wie rusten op de werken der wet als de grond van hun vertrouwen?

Zij, die er nooit van overtuigd zijn geweest, dat het beantwoorden aan de eisen der wet ten enenmale boven hun bereik ligt.

29. Wie vermengen hun eigen werken met de gerechtigheid van Christus als de grond van hun hoop?

Zij, die zich in hun dwaasheid inbeelden, dat zij, hetgeen aan hun eigen gehoorzaamheid ontbreekt, aan kunnen vullen met dat, wat Christus voor hen gedaan heeft.

30. Waarmee vergelijkt onze Heere deze praktijk?

Hij noemt het "een zetten van een lap ongevold (nieuw) laken, op een oud kleed, waardoor de scheur des te erger wordt".

31. Worden de uitdrukkingen: "aannemen van en rusten op Christus" gebruikt om aan te wijzen, dat de werken der wet in geen enkel opzicht de grond van onze hoop op de verlossing kunnen zijn?

Ja, want als een arm man een aalmoes aanneemt, of een vermoeid man gaat zitten om te rusten, kan men op geen enkele wijze van hen zeggen, dat zij werken.

32. Op welke grond, of met welk recht nemen wij Christus aan of rusten wij op Hem tot zaligheid?

Op die grond, dat Hij aangeboden wordt.

33. Aan wie wordt Hij aangeboden?

Hij wordt ons aangeboden, als mannen en vrouwen van Adams geslacht, in tegenstelling tot de engelen, die gevallen zijn.

34. Waar wordt dit aanbod gedaan?

In het Evangelie.

35. Wat is het Evangelie, zoals het dit aanbod bevat?

Het is de blijde boodschap, of de belofte van het eeuwige leven, door Jezus Christus onze Heere, en dat voor zondaren.

36. Hoewel de aanbidding van Christus aan ons, in het hoofdantwoord het laatst genoemd wordt, is het nochtans niet het eerste, wat geloofd moet worden?

Zeer zeker, want niemand zal Christus aannemen en op Hem rusten tot zaligheid, als hij niet gelooft, dat Hij hem als een Zaligmaker aangeboden wordt.

37. Wie biedt Christus aan ons aan in het Evangelie?

God, wezenlijk aangemerkt, in de Persoon van de Vader, biedt Hem oorspronkelijk en met gezag in het Evangelie aan: "Mijn Vader geeft u dat ware Brood uit de hemel".

38. Welk karakter heeft dit welgemeende aanbod in het Evangelie?

Het heeft het karakter van een schenking, waarin Hij Zijn Zoon Jezus Christus aan het verloren menselijk geslacht vermaakt, opdat degene, die deze Gave zal aannemen, niet verloren zal gaan, maar het eeuwige leven zal hebben.

39. In welke tekst van de Heilige Schrift (onder andere) wordt dit welgemeende aanbod gevonden?

In Joh. 3: 16, waar het in deze woorden wordt uitgedrukt: Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon "gegeven" heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

40. Wie bieden, in ondergeschiktheid aan God, Christus aan zondaren aan?

De dienaren van het Evangelie, die een opdracht van Hem hebben om dit te doen.

41. Waarin bestaat het aanbod, dat Gods dienaren doen?

Zij openbaren, of kondigen de Gave des hemels af aan zondaren, zonder uitzondering, als de grond en volmacht om te geloven.

42. Wat zou het gevolg zijn, als er in het welgemeende aanbod van het Evangelie enige uitzondering gemaakt werd?

Het gevolg zou zijn, dat de dienaren van het Evangelie aan hen, die van het aanbod van het Evangelie uitgezonderd zouden worden, evenmin Christus konden aanbieden als aan de gevallen engelen, aan wie na hun val nooit geen aanbod meer gedaan werd, of zal worden.

43. Houdt het feit, dat de schenking van de hemel en, op grond daarvan, de aanbidding door de dienaren algemeen zijn, niet in, dat er een algemene verwerving is, in die zin, dat Christus voor allen betaald heeft?

In geen geval; het houdt alleen een algemeen recht en een algemene plicht in om te geloven.

44. Hoe bewijst ge, dat het een algemeen recht en een algemene plicht inhoudt?

Hieruit, dat, indien de gave en schenking van Christus niet aan allen het recht en de plicht gaf om Hem aan te nemen; de ongelovige wereld niet veroordeeld kon worden, omdat ze Hem verwerpt, zoals we lezen: "Die niet gelooft, is alrede veroordeeld".

45. Is er een overeenkomst, of evenredigheid tussen ons aannemen van en rusten op Christus en het aanbod, dat van Hem in het Evangelie gedaan wordt?

Ja, wij nemen Hem aan en rusten op Hem, zoals Hij daarin wordt aangeboden: "Alzo prediken wij en alzo hebt gij geloofd".

46. Hoe wordt Hij in het Evangelie aangeboden?

Hij wordt om niet, geheel, en persoonlijk aangeboden.

47. Hoe bewijst ge, dat Hij "om niet" aangeboden wordt en aangenomen moet worden?

Uit Jesaja 55: "O, alle gij dorstigen! komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet; ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk!" en Openbaring 22: "En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet".

48. Waarom moet Christus "om niet" aangenomen worden?

Omdat God, uit Zijn soevereine en weergaloze liefde, Hem als een vrije Gave aan zondaren wil schenken, en als een Gave, die elke prijs oneindig ver te boven gaat.

49. Wat zijn de dingen, die de trotse en wettische harten der zondaren als een prijs voor Christus, Die volstrekt onwaardeerbaar is, willen betalen?

Hun plichten, hun goede hoedanigheden, hun eerlijke bedoelingen, hun oprechte pogingen, en dergelijke.

50. *Waarom matigen zij het zich aan zulke dingen te willen geven?*

Omdat zij niet weten, dat ze ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt zijn.

51. *Wat betekent het Christus "geheel" aan te nemen?*

Het betekent, dat wij Hem aannemen in Zijn Persoon, zoals Hij bekleed is met al Zijn ambten van Profeet, Priester en Koning.

52. *Waarom moet Hij "geheel" aangenomen worden?*

Omdat we onmogelijk iets van Christus kunnen missen, daar wij Hem volstrekt nodig hebben, als Profeet om ons te onderwijzen; als Priester, tot onze rechtvaardigmaking en als Koning, tot onze heiligmaking.

53. *Wat betekent het als iemand Christus "persoonlijk" aanneemt?*

Het betekent, dat hij werkelijk overtuigd is, dat Christus de zijne is, op grond van het aanbod van Hem in het Woord aan hem persoonlijk.

54. *Is het niet voldoende, dat iemand gelooft, dat het aanbod van Christus aan zondaren in het algemeen gedaan wordt?*

Neen, een geloof van het algemeen aanbod zonder een persoonlijke toepassing, of een toeëigening daarvan door de persoon zelf, is van geen nut.

55. *Hoe wordt dit door een voorbeeld toegelicht?*

Gewoonlijk door het volgende voorbeeld: "Als een koning aan alle opstandelingen in zijn koninkrijk bekend laat maken, dat hun vergeving en kwijtschelding geschonken wordt, is het duidelijk, dat iedere individuele opstandeling de vergeving van zijn eigen misdaad in het bijzonder moet geloven; of dat hij anders de afkondiging van de genade des konings moet verwerpen en in zijn opstand moet volharden. Er is geen middenweg.

56. *Is het geen middenweg, als men gelooft, dat er aan opstandelingen in het algemeen, vergeving geschonken wordt?*

Neen, want de trouwe onderdanen, die geen vergeving nodig hebben, kunnen geloven, dat er een algemeen pardon aan opstandelingen gegeven wordt en dit kunnen zelfs de opstandelingen zelf geloven, die nochtans dit pardon verwerpen en in hun opstand volharden.

57. *Is een geloof en overtuiging van de barmhartigheid Gods in Christus en van Christus' bekwaamheid en gewilligheid om allen, die tot Hem komen, zalig te maken, alles, wat nodig is voor het rechtvaardigende geloof?*

Neen, want, omdat er geen toeëigening of persoonlijke toepassing in deze overtuiging is, kan dit niet meer zijn dan zulk een geloof als de duivelen en verworpenen kunnen hebben.

58. *Wat is in het geloof die toeëigenende overtuiging, die noodzakelijk is om aan de roeping en het aanbod van het Evangelie te beantwoorden?*

Het is niet een overtuiging, dat Christus mijn eigendom is; of dat ik reeds in een staat van genade ben; maar het is een overtuiging, dat Christus de mijne is in de schenking van God en in het aanbod van het Evangelie: "Ik zal zeggen: Het is Mijn volk en het zal zeggen: De HEERE is mijn God", en daarom eigen ik mij de algemene zaligheid toe, of ik pas persoonlijk op mijn eigen ziel toe, wat in het algemeen in het Evangelie-aanbod mij voorgehouden wordt: "Die mij liefgehad heeft en Zichzelf voor mij overgegeven heeft", gelovende, dat ik door Christus, leven en zaligheid hebben zal; en dat, al wat Hij deed om zondaren te verlossen, Hij voor mij deed.

59. *Waarom is een toeëigenende overtuiging (of een overtuiging dat iemand weet, dat Christus in het bijzonder de zijne is), nodig in het zaligmakend en rechtvaardigend geloof?*

Omdat niets de zondaar bevrijden kan van de vloek der wet, die hem persoonlijk beschuldigt en veroordeelt, dan alleen het geloof, zoals het een aangeboden Zaligmaker toepast, Die voor hem persoonlijk een vloek geworden is om hem van die vloek der wet te verlossen.

60. *Hoe bewijst ge, dat een persoonlijke toepassing van Christus werkelijk van de vloek der wet, die over de zondaar in het bijzonder uitgesproken wordt, verlost?*

Hieruit, dat de schenking, om niet gedaan, even volkomen tot rechtvaardigmaking is, als de overtreding, door de wet volkomen was tot verdoemenis, want: "gelijk door één misdaad de schuld gekomen is over alle mensen tot verdoemenis; alzo ook door ene rechtvaardigheid, komt de genade over alle mensen tot rechtvaardigmaking des levens".

61. Daar een toeëigenende overtuiging noodzakelijk is in het geloof, is dan iedereen, die een waar geloof heeft, altijd verzekerd, dat hij in een staat van genade is?

Neen, want al is een gelovige ervan overtuigd, dat Christus in de belofte en het aanbod van het Evangelie de zijne is, kan hij, door de overheersing van de overblijvende verdorvenheid, herhaaldelijk eraan twijfelen, of hij in een staat van genade is, of een recht op het eeuwige leven heeft.

62. Is dan de twijfel iets in de natuur van het geloof, omdat die twijfel eigen is aan de gelovige?

Men kan evenmin zeggen, dat twijfel tot de natuur van het geloof behoort, omdat ze door de overheersing van het ongeloof en de verdorvenheid soms in de gelovige oprijst; als dat men kan zeggen, dat de duisternis tot de natuur van de zon behoort, omdat ze soms verduisterd is; want geloof en twijfel staan in hun natuur tegenover elkaar: "Indien gij geloof had en niet twijfelde...."

63. Hebben alle ware gelovigen dezelfde mate van het zaligmakend geloof?

Neen, sommigen hebben slechts een klein geloof, terwijl anderen sterk zijn in het geloof, gevende God de eer. Hoe dit ook zij, de laagste trap van het ware en zaligmakende geloof, leidt onfeilbaar tot de heerlijkheid.

64. Wat zijn de blijken van een sterk geloof?

Het vertrouwen enkel en alleen op het woord van een getrouw en almachtig God; zelfs wanneer de uitwendige loop der voorzienigheid schijnt in te gaan tegen de vervulling van de belofte, een vast besluit om op de Heere te wachten voor het beloofde goed, dat ons ontbreekt; zelfs na schijnbare afwijzingen en weigeringen, en een kalm en bezonnen vertrouwen op een onveranderlijk God onder al de wisselingen en veranderingen van de tijd.

65. Hoe kan de zwakheid van het geloof onderscheiden worden?

Hoe gemakkelijker iemand Gods liefde en gunst kan verdenken, des te ongeduldiger iemand wordt, als de verhoring van zijn gebeden wordt uitgesteld, en hoe meer hij zich overgeeft aan een leven op het gevoel, des te zwakker is zijn geloof.

66. Hoe kan de waarheid en de werkelijkheid van het zaligmakend geloof, al is het in de zwakste mate, gekend worden?

Als wij inwendig een vijand van de zonde zijn, omdat ze God beledigt, als we kunnen zeggen, dat het de begeerte onzer ziel is Christus boven alles lief te hebben, als we eeuwig schuldenaar willen blijven aan vrije genade, heersende door rechtvaardigheid, dan kunnen we met recht besluiten, dat ons geloof, hoe zwak het ook is, toch zaligmakend is.

67. Wat is volgens de Heilige Schrift tegengesteld aan het ware geloof?

Het is tegengesteld aan het twijfelen aan de belofte, het wankelen, en in één woord, aan het ongeloof.

68. Wie zullen er niet van de zonde van ongeloof beschuldigd worden?

De heidenen, die het licht van de Evangelie-openbaring niet hebben: "Hoe zullen zij in Hem geloven, van Wie zij niet gehoord hebben?"

69. Wat is het kwaad van deze zonde in hen, die het licht van het Evangelie wel hebben?

Ze maakt God tot een leugenaar, vertreedt de Zoon van God en doet de Geest der genade smaadheid aan.

70. Waar zetelt het geloof eigenlijk?

In het hart, "want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid", hoewel het geloof in het verstand zetelt, werkt het nochtans in op de wil, die het Voorwerp met een toepassing op zichzelf omhelst.

71. Is kennis noodzakelijk voor het zaligmakend geloof?

Ze is zo noodzakelijk, dat er zonder kennis geen zaligmakend geloof is: "Wij hebben gekend en geloofd de liefde, die God tot ons heeft".

72. Wat is het verschil tussen de kennis van het geloof en een beschouwende kennis?

De kennis van het geloof is vernederend, vernieuwend, ze doet liefhebben, ze neemt toe, terwijl daarentegen de beschouwende kennis deze eigenschappen en uitwerkingen niet heeft.

73. Waarin bestaat de harmonie tussen geloof, liefde en hoop.

Door het geloof ontvangen we een gezicht op een ongezien goed, en geloven het, door de liefde begeren en zoeken wij het, en door de hoop verwachten wij het met vertrouwen en lijdzaamheid.

74. Hoe beschouwt het geloof deze dingen?

Ze beschouwt ze als zeker, gepast en onzienlijk.

75. Waarom beschouwt het geloof ze als zeker?

Wegens de ontwijfelbare waarachtigheid Gods, die ze openbaart: "Wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God".

76. *Waarom beschouwt het geloof ze als gepast?*

Omdat ze nauwkeurig gepast zijn voor iedere staat en omstandigheid van de ziel.

77. *Waarom beschouwt het geloof zijn voorwerpen als onzichtbaar?*

Omdat het geloof daarmee werkzaam is en zich daarnaar uitstrekt, enkel en alleen op het getuigenis van God; niet alleen zonder medewerking van het gevoel en de vleselijke rede, maar ook vaak zelfs daartegen in.

78. *Is het geloof een deel van onze rechtvaardigende gerechtigheid?*

Neen, wij erkennen geen andere gerechtigheid tot vergeving en aanneming dan alleen de gerechtigheid van Christus.

79. *Waarom wordt er dan gezegd, dat we gerechtvaardigd worden door het geloof?*

Omdat het geloof is, dat die gerechtigheid, waardoor wij gerechtvaardigd worden, aanneemt en daarop rust.

80. *Is het geloof niet noodzakelijk om ons deel te doen hebben aan Christus en Zijn weldaden?*

Ja, want, hoewel de adressering van de belofte aan ons, ons een recht van aanvaarding geeft, toch is het geloof, dat ons het recht van bezit geeft: "Hij die in Mij gelooft "heeft" het eeuwige leven".

DE BEKERING TEN LEVEN

Vraag 87

Wat is de bekering ten leven?

Antwoord:

De bekering ten leven is een zaligmakende genade, waardoor een zondaar, uit een waar gevoel van zijn zonde en een bevattning van de barmhartigheid Gods in Christus, met smart over en haat tegen zijn zonde, zich daarvan afkeert naar God, met een vast voornemen en pogen om in een nieuwe gehoorzaamheid voor Hem te leven.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. *Waarom wordt de bekering, die in het antwoord beschreven wordt, "de bekering ten leven" genoemd?*

Omdat ze, daar ze een zaligmakende genade is, onafscheidelijk met de zaligheid verbonden, ja een deel daarvan is; ook om ze te onderscheiden van "de droefheid der wereld, die de dood werkt".

2. *Wat wordt er met de droefheid der wereld, die de dood werkt, bedoeld?*

De betekenis is, dat de wettische droefheid, of verschrikking van het geweten, die de mensen der wereld kunnen hebben, uit vrees voor God als een wrekende Rechter, Die gereed staat om de fiolen van Zijn toorn en wraak over hen uit te gieten, zonder Zijn barmhartigheid door Christus te bewijzen, niets anders is dan het begin van de eeuwige dood en een onbegrijpelijke ellende, zoals wij dat vinden bij Kaïn, Judas en anderen.

3. *Is de bekering een voorbijgaande daad, of een blijvend beginsel?*

Het is een blijvend beginsel, dat voortdurend iemand over de zonde doet treuren en hem al de dagen van zijn leven van de zonde doet afkeren.

4. *Moet de bekering dan niet beschouwd worden als iets, dat na de eerste tijd van iemands vernieuwing voorbijgaat?*

Neen; maar zij moet als een blijvende genade beschouwd worden, of als een blijvende gesteldheid der ziel, die hen, die bekeerd zijn, steeds neigt om dagelijks over de zonde te rouwklagen, totdat God alle tranen van hun ogen zal afwissen in de hemel.

5. *Wie is het eigenlijke onderwerp van de bekering?*

Niemand anders dan een zondaar kan zich bekeren; want de rechtvaardigen hebben de bekering niet nodig.

6. *Door wie wordt de bekering gewerkt in het hart van een zondaar?*

Door de Geest van God.

7. Door welk middel werkt de Geest deze genade?

Door het Woord van God.

8. Hoe werkt het Woord, in de hand van de Geest, de bekering?

Het Woord openbaart de heiligheid van de goddelijke natuur en wet, waaraan wij gelijkvormig behoren te zijn, het Woord openbaart ook de noodzakelijkheid van de vereniging met Christus en de toerekening van Zijn gerechtigheid, als de grond voor de ware heiligheid, ook de onvermijdelijke ondergang van allen, die in hun goddeloosheid voortleven, dit alles drukt de Heilige Geest krachtdadig in het geweten van de zondaar, waarop deze, met zichzelf bekend gemaakt zijnde, op de heup klopt.

9. Wat betekent het, dat de zondaar op zijn heup klopt?

Dit geeft een waar gevoel van de zonde te kennen, omdat een wezenlijke inwendige bezorgdheid van de geest, gewoonlijk door die uitwendige beweging van het lichaam, namelijk, "het kloppen op de heup", kenbaar gemaakt wordt.

10. Waarin bestaat een waar gevoel van de zonde?

In een zien en gevoelen, niet alleen van het gevaar; maar ook van de onreinheid en hatelijkheid van de zonde, zoals die zonde tegengesteld is aan de heiligheid Gods en dus zeer beledigend voor Hem is.

11. Hoe wordt een waar gevoel van de zonde in de ziel geboren?

Door het geloof, of een bevatting van de barmhartigheid Gods in Christus.

12. Kan er niet een gevoel van zonde zijn, zonder die bevatting van de barmhartigheid Gods in Christus?

Ja, maar niet een waar gevoel; er kan een gevoel van de zonde zijn, zoals ze schadelijk is voor de persoon, maar niet zoals ze hatelijk is voor God.

13. Waarom wordt er gezegd, dat er een bevatting van de barmhartigheid Gods in Christus is?

Hoewel God in Zijn Wezen barmhartig is, kan Zijn genade zich niet tot een zondaar uitstrekken zonder dat de eer van Zijn rechtvaardigheid en heiligheid gekrenkt wordt, dan alleen door de gehoorzaamheid en voldoening van Christus.

14. Wat betekent het, een bevatting van de barmhartigheid Gods in Christus te hebben?

Het is hetzelfde als geloven, daar het alleen het geloof is, waardoor wij op Zijn barmhartigheid kunnen vertrouwen.

15. Is dan het geloof de eigenlijke bron, waaruit de bekering voortvloeit?

Ja; want, hoewel het geloof en de bekering, die twee genadegaven zijn en die samen verbonden zijn, wat de tijd betreft, tegelijk gegeven worden; gaat in de orde der natuur de daad van het geloof vóór de beoefening der bekering.

16. Waar blijkt uit de Heilige Schrift, dat het geloof in de orde der natuur voor de bekering gaat?

De Schriften stellen het gezegende Voorwerp van het geloof en de beloften van de rijke genade als krachtige beweegredenen en aansporingen tot bekering, voor; waaruit blijkt, dat een zondaar door een gelovige toepassing van dit heerlijk Voorwerp, dat in de belofte nabij gebracht wordt, bekwaam wordt gemaakt tot de levende oefening van de ware bekering, Hand. 11 : 21: "En een groot getal geloofde en bekeerde zich tot de Heere".

17. Hoe kan, uit de aard van de bekering zelf, bewezen worden, dat het geloof vooraf gaat?

Bekering is: een zich afkeren van de zonde naar God; maar er kan geen wederkeren tot God zijn, dan alleen door Christus, en geen komen tot Christus, dan door het geloof.

18. Wordt in Markus 1 : 15 de bekering niet vóór het geloof gesteld: "Bekeert u en gelooft het Evangelie"?

De reden is deze: De bekering is het doel en het geloof is het middel om tot dat doel te geraken. Nu is het doel wel eerst in iemands voornemen; maar het middel is toch het eerste in de beoefening. Zo beveelt Christus in de aangehaalde tekst de zondaren zich te bekeren; maar dan beveelt Hij hen, om zich te kunnen bekeren, het Evangelie te geloven; want dat is de enige weg tot bekering.

19. Hoe zijn wij er zeker van, dat, waar de bekering in de Heilige Schrift vóór het geloof genoemd wordt, de bekering opgevat moet worden als het doel en het geloof als de enige weg en het enige middel tot dat doel?

Uit Hand. 20 : 21: "Betuigende, beiden Joden en Grieken, de bekering tot God en het geloof in onze Heere Jezus Christus", waaruit blijkt, dat indien het geloof in onze Heere Jezus Christus niet het middel van de bekering tot God is; de fundamentele waarheid, dat Christus de enige Weg tot de Vader is, omver gestoten zou worden. Hijzelf zegt immers in Joh. 14 : 6: "Niemand komt tot de Vader dan door Mij".

20. Kan de bekering van het geloof gescheiden worden?

Neen, hoewel deze genadegaven onderscheiden kunnen worden; zijn ze toch nooit van elkander te scheiden; daar ze in dezelfde belofte samengevoegd worden: "Zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben en zij zullen over Hem rouwklagen".

21. Waarom is het verkeerd te beweren, dat niemand anders dan ware boetelingen, het recht hebben om Christus door het geloof te omhelzen?

Het zet de zondaren ertoe aan, zoals een spin haar web uit haar eigen ingewanden voortbrengt, de bekering uit zichzelf voort te brengen, opdat ze daarmee als met een prijs in hun hand, naar Christus zullen gaan, in plaats dat ze door het geloof tot Hem komen om die van Hem te verkrijgen als Zijn gave.

22. Wat wordt er in de ware bekering, die uit het geloof voortvloeit, gevonden?

Smart over en haat tegen de zonde; een afkeren van de zonde naar God, met een vast voornemen en pogen om in een nieuwe gehoorzaamheid te wandelen.

23. Hoedanig is die droefheid in de ware bekering?

Het is een wezenlijke, inwendige en blijvende smart over de zonde, omdat deze een heilig en genadig God beledigt en onteert.

24. Waarin bestaat de haat tegen de zonde, die de ware bekering vergezelt?

Het is niet alleen een walgen en verafschuwen van onze zonde; maar ook een walgen van onszelf vanwege onze zonden.

25. Hoedanig is die haat?

Ze is algemeen en betreft alle zonden, en het is een onverzoenlijke haat tegen alle bekende zonden.

26. Wat is het uiteindelijke einde en doel van de evangelische bekering?

Dat een zondaar, met smart over en haat tegen de zonde, zich daarvan afkeert tot God.

27. Waarvan keert de zondaar zich af in de bekering?

Hij keert zich af van de zonde, want een voortleven in de zonde is onbestaanbaar met de ware bekering: "Bekeert u en keert u af van uw drekgoden en keert uw aangezichten af van al uw gruwelen".

28. Hoe kan men zeggen, dat boetvaardigen zich van de zonde afkeren, terwijl deze nog in hen blijft wonen en zij in dit leven nog dagelijks overtreden?

Hoewel zij zich niet los kunnen maken van het wezen en de overblijfselen der zonde; keren zij er zich toch van af en dat niet alleen in hun leven en wandel, maar ook in hun hart en genegenheden.

29. Hoe tonen zij, dat zij zich van de zonde afkeren in hun leven en wandel?

Door het uitbreken van de zonde en alle verzoekingingen daartoe tegen te staan, door te waken tegen alle gelegenheden van de zonde, en door zich te oefenen "om altijd een on-ergerlijk geweten te hebben bij God en de mensen".

30. Hoe bewijzen ze, dat ze zich van de zonde afkeren in hun hart en genegenheden?

Daarin dat; al is het, dat de zonde hen aankleeft, zij de zonde niet aanhangen zoals vroeger, maar zij haten en walgen van haar.

31. Tot Wie keert zich de zondaar in de bekering?

Hij keert zich tot God: "Komt en laat ons wederkeren tot de HEERE".

32. Keren velen zich niet van de ene zonde tot de andere en nooit tot God?

Ja: "Zij keren zich; maar niet tot de Allerhoogste".

33. Wat is de ware oorzaak, dat de zondaar zich tot God bekeert?

De oorzaak is, dat hij eerst tot God teruggebracht wordt: "Zekerlijk, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad".

34. Hoe wordt de zondaar eerst tot God teruggebracht?

De Heilige Geest werkt het geloof in hem, waardoor hij Christus aanneemt en op Hem rust tot zaligheid en dit sluit in de vergeving der zonde en de bekering.

35. Waarin bestaat de wederkering van de zondaar tot God?

Ze bestaat daarin, dat hij God als Zijn HEERE en Meester weer gaat liefhebben, en dat hij zich weer aan Hem onderwerpt.

36. Hoe drukt de wederkerende zondaar zijn liefde tot God, als tot zijn HEERE en Meester, uit?

Door Hem vrijwillig tot zijn enige HEERE te kiezen, en door het dienen van God als zijn grootste vrijheid en zaligheid te achten.

37. Hoe bewijst hij, dat hij zich aan zijn God en Meester weer onderwerpt?

Door een vast voornemen en pogen om in nieuwe gehoorzaamheid te wandelen.

38. Wat is het karakter van dit voornemen?

Het is een voornemen, of besluit om weer alle bekende plichten te beoefenen, en dat op geestelijke wijze.

39. Waarom wordt het een vast voornemen genoemd?

Omdat het niet alleen een besluit is van wat iemand hierna zal doen; maar een besluit, dat dadelijk, zonder enig uitstel, uitgevoerd wordt: "Ik heb gehaast en niet vertraagd Uw geboden te onderhouden"; zoals de verloren zoon, die zegt: "Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan"; en onmiddellijk stond hij op en ging.

40. Wat is in alle ware boetvaardigen de onafscheidelijke metgezel van dit vaste voornemen?

Een pogen om in nieuwe gehoorzaamheid te wandelen.

41. Waarom gaat een vast voornemen om weer te gehoorzamen gepaard met een pogen daartoe?

Omdat voornemens zonder ze uit te voeren, slechts bloesems zijn zonder vrucht, die nooit kunnen bewijzen, dat iemand een ware boeteling is.

42. Waarom wordt het een pogen genoemd?

Omdat de boeteling, die ondervindt en gevoelt, dat hij deze nieuwe gehoorzaamheid niet in eigen kracht kan volbrengen; er nochtans naar streeft, en wel naar een volmaakte gehoorzaamheid: "Ik jaag naar het wit, tot de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus".

43. Waarom wordt ze een nieuwe gehoorzaamheid genoemd?

Omdat het zo'n gehoorzaamheid is, die uit een nieuw beginsel voortvloeit; door nieuwe beweegredenen wordt beïnvloed; op een nieuwe manier wordt beoefend en gericht is op een nieuw doel.

44. Wat is het nieuwe beginsel, waaruit deze gehoorzaamheid voortvloeit?

Een beginsel van het geloof, en een beginsel van de liefde.

45. Door welke nieuwe beweegredenen wordt deze nieuwe gehoorzaamheid beïnvloed?

Door de genade van God, en de liefde van Christus.

46. Uit welke motieven vervullen mensen in de staat der natuur hun plichten?

Hun natuurlijk geweten gebiedt het hun, hun eigen belang en goede naam dringen hen er toe, ze willen er de hemel mee verdienen, en de slaafse vrees voor de hel zet hen ertoe aan.

47. Op welke nieuwe manier wordt deze nieuwe gehoorzaamheid beoefend?

Ze wordt beoefend in de kracht van Christus, of in afhankelijkheid aan de kracht, die in de belofte verzekerd wordt, ze wordt met vreugde beoefend, en van ganser harte.

48. Op welk doel richt zich deze gehoorzaamheid?

Haar uiteindelijke doel is de verheerlijking van God.

49. Wat is het verschil tussen een wettische en een evangelische bekering?

De wettische bekering vloeit voort uit vrees voor Gods toorn, maar de evangelische bekering uit het geloof aan Zijn barmhartigheid, in de wettische bekering is de zondaar het meest bezet met de noodlottige gevolgen van de zonde, in de evangelische bekering is de zondaar voornamelijk aangedaan door de kwade natuur van de zonde, zoals ze tegengesteld is aan de heilige natuur en wet van God.

50. Welke beweegredenen moeten ons tot bekering dringen?

Het bevel van God, het lijden van Christus, en het dodelijk en zeker gevaar, dat door de onboetvaardigheid ons bedreigt.

51. Wat zijn de blijken van de ware bekering?

Die, welke de apostel in 2 Kor. 7 noemt: "Want ziet, ditzelfde dat gij naar God zijt bedroefd geworden, hoe grote naarstigheid heeft het in u gewrocht? Ja verantwoording; ja onlust; ja vrees; ja verlangen; ja ijver; ja wraak".

52. Hoedanig is die naarstigheid, of zorgvuldigheid, die bij de ware boetvaardige gevonden wordt?

Deze naarstigheid richt zich op dat ene ding, dat nodig is; dat goede deel, dat niet weggenomen zal worden.

53. Op welke grond zal hij zich kunnen verantwoorden?

Alleen op grond van de borggerechtigheid, die hem toegerekend is.

54. Wat is het voornaamste voorwerp van zijn onlust of verontwaardiging?

Dat is de zonde, omdat die God rechtstreeks in het aangezicht slaat.

55. Welk soort vrees is een blijk van de ware bekering?

Een kinderlijke vrees en eerbied voor God; of dat diepe ontzag voor Hem, dat hem weerhoudt God te beledigen.

56. Welk verlangen, of welke sterke begeerte woont in hem, die waarlijk bekeerd is?

Dat ernstige en vurige verlangen om God gelijkvormig te worden en in gemeenschap met Hem te leven.

57. Hoedanig is de ijver, die een blijk is van de waarachtige bekering?

Het is een ijver voor de eer van God en het belang van Christus in de wereld.

58. Waarop begeert een ware boeteling wraak te nemen?

Hij wenst zich zo op de zonde te wreken, dat deze ten uiterste toe vernietigd en uitgeroeid wordt.

59. In welke opzichten is de bekering noodzakelijk?

Ze is noodzakelijk ten opzichte van het gebod Gods, en om de waarheid van het geloof te bewijzen; want de waarachtige bekering is de vrucht van een waar geloof.

60. Kan de bekering niet voor enige tijd uitgesteld worden?

Neen, want onze tijd is onzeker, en Gods Geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens.

61. Wanneer behoort het volk des Heeren zich op bijzondere wijze tot God te wenden om de genade der bekering te mogen beoefenen?

Na een diepe val, in tijden van zware beproeving en verdrukking, en als zij God één of andere bijzondere gunst of barmhartigheid willen afsmeaken.

62. Door welke middelen kan men geraken tot de levendige oefening van de ware bekering?

Door ze bij Christus als Zijn gave te zoeken, en door te leren zien, dat onze zonden op Hem gelegd werden en dat ze Hem doorstoken hebben, terwijl wij tevens onze wegen moeten onderzoeken en doorzoeken.

CHRISTUS' INSTELLINGEN IN HET ALGEMEEN

Vraag 88

Wat zijn de uitwendige middelen, waardoor Christus ons de weldaden van de verlossing meedeelt?

Antwoord:

De uitwendige en gewone middelen, waardoor Christus ons de weldaden van de verlossing meedeelt, zijn Zijn instellingen; in het bijzonder: Het Woord, de sacramenten en het gebed; welke alle krachtadig gemaakt worden voor de uitverkorenen tot hun zaligheid.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat ge onder de weldaden der verlossing?

Al de zegeningen van Christus' volbrachte werk, die samengevat kunnen worden in "genade" hier en "heerlijkheid" hierna.

2. Wie deelt deze weldaden en zegeningen aan ons mee?

Christus Zelf, Die ze geheel tot Zijn beschikking heeft: "En Ik verordineer u het Koninkrijk".

3. Hoe heeft Christus de beschikking daarover geheel in Zijn handen gekregen?

Door de gave van Zijn Vader: "De Vader heeft de Zoon lief en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven"; ook, doordat Hij ze Zelf verworven heeft; vandaar worden ze "de verkregen verlossing" genoemd.

4. Wat betekent het, dat Christus de weldaden der verlossing meedeelt?

Het betekent niet, dat Hij ze als Zijn eigendom uit handen geeft; maar Hij doet ons met Hem in al die weldaden delen, dat wil zeggen: Hij maakt ons "tot erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus".

5. Deelt Christus Zijn weldaden middellijk of onmiddellijk mede?

Op middellijke wijze, door tussenkomst van Zijn instellingen.

6. Door welke instellingen deelt Christus ons Zijn verlossing mede?

Het zijn: Het gebed en de dankzegging in de Naam van Christus; het lezen, het prediken en het horen van het Woord; de bediening en het ontvangen van de sacramenten; de regering en de tucht der Kerk; de predikdienst en het instandhouden daarvan; het godsdienstig vasten; het zweren bij de Naam van God en het doen van geloften aan Hem.

7. Waarom worden deze "Zijn" instellingen genoemd?

Omdat zij alle door Hem, als het enig Hoofd en de enige Koning van Zijn Kerk, in Zijn Woord zijn ingesteld en voorgeschreven, om tot aan het einde der wereld te worden waargenomen.

8. Hebben we enige reden om te verwachten, dat de weldaden der verlossing door de instellingen, die de mensen uitvinden, meegedeeld zullen worden?

Neen, want al zulke instellingen, die alleen maar de geboden van mensen zijn, heeft Christus als onnut verklaard, ze worden veroordeeld als eigenwillige godsdienst, en zij, die zich daaraan houden, worden ernstig gewaarschuwd.

9. Waarom worden het Woord, de sacramenten en het gebed in het bijzonder genoemd?

Omdat het Woord, de sacramenten en het gebed (al moeten de andere bovengenoemde instellingen, die elk op zijn plaats nuttig zijn, niet uitgesloten worden) de voornaamste uitwendige middelen zijn om de weldaden der verlossing mee te delen.

10. Waarom is het Woord in het bijzonder nuttig om deze weldaden mee te delen?

In het Woord worden deze weldaden voorgesteld en aangeboden aan zondaren, als de grond van hun geloof, opdat zij, gelovende, ze alle in hun bezit zullen krijgen.

11. Wat is het bijzondere nut van de sacramenten om deze weldaden mee te delen?

De sacramenten stellen aan onze zintuigen voor, wat het Woord aan ons geloof voorstelt en ze dienen tot bevestiging van het geloof.

12. Wat is het bijzondere nut van het gebed in deze?

Het gebed des geloofs brengt al het goede in de ziel, dat in het Woord en in de sacramenten ligt opgesloten: "Alle dingen, die gij biddende begeert, gelooft dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden".

13. Waarom worden het Woord, de sacramenten en het gebed "middelen" genoemd, waardoor Christus ons de weldaden der verlossing meedeelt?

Omdat het Hem behaagd heeft het werk der genade in de ziel door en onder deze instellingen te beginnen en voort te zetten.

14. Waarom worden zij "uitwendige" middelen genoemd?

Om ze te onderscheiden van het geloof, de bekering en andere inwendige middelen; en vooral om ze te onderscheiden van de inwendige en krachtdadige invloeden van de Heilige Geest, die noodzakelijk zijn om de uitwendige middelen tot zaligheid te zegenen.

15. Waarom worden ze "gewone middelen" genoemd?

Omdat ze de vastgestelde en gewone weg zijn, waardoor Christus de weldaden der verlossing aan zondaren meedeelt.

16. Zijn er ook buitengewone middelen, buiten het Woord, waardoor Christus deze weldaden aan volwassen personen meedeelt?

Neen; want van welke voorzienige leidingen God ook gebruik mag maken als Hij het werk van Zijn genade in de ziel begint, en voortzet, toch moeten deze beschikkingen altijd beschouwd worden als ondergeschikt aan het Woord, en als gelegenheden, waardoor en waarin de Heilige Geest meewerkt.

17. Zijn deze instellingen in zichzelf krachtdadig om de weldaden der verlossing mee te delen?

Neen, ze worden krachtdadig gemaakt.

18. Voor wie worden ze krachtdadig gemaakt?

Alleen voor de uitverkorenen.

19. Tot welk doel worden zij krachtdadig gemaakt voor de uitverkorenen?

Tot zaligheid.

20. Wat wordt er onder de zaligheid verstaan?

Niet alleen een aanvankelijke verlossing van alle zonde en ellende, en een aanvankelijk bezit van alle geluk en zegen in dit leven, maar ook een volkomen verlossing van het eerste en een volkomen en ongestoorde genieting van het laatste in het toekomstige leven.

21. Als deze instellingen alleen voor de uitverkorenen tot zaligheid krachtdadig gemaakt worden, wat voor nut hebben anderen in de zichtbare kerk er dan van?

Ze tonen hen de in zichzelf oneindige genoegzaamheid van de voldoening van Christus, en tevens zijn zij, die zulke onschatbare voorrechten verachten, daardoor des te minder te verontschuldigen.

22. Wat kunnen wij er uit leren, dat Christus deze instellingen gegeven heeft als de uitwendige en gewone middelen tot zaligheid?

Wij kunnen daardoor het verschil opmerken tussen de strijdende Kerk, die slechts door een spiegel in een duistere rede ziet, en de triomferende Kerk, die van aangezicht tot aangezicht ziet.

Vraag 89

Hoe wordt het Woord krachtig gemaakt tot zaligheid?

Antwoord:

De Geest van God maakt het lezen; maar vooral de prediking van het Woord, tot een krachtig middel om zondaren té overtuigen, te bekeren en door het geloof op te bouwen in heiligheid en vertroosting tot zaligheid.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat wordt in dit antwoord met "het Woord" bedoeld?

De gehele goddelijke openbaring, die vervat is in de Schriften van het Oude en het Nieuwe Testament.

2. Wat heeft God bepaald met betrekking tot Zijn Woord, opdat het krachtig zij tot zaligheid?

Hij heeft bepaald, dat het gelezen moet worden, maar in het bijzonder, dat het gepredikt zal worden.

3. Moet het Woord van God door allen gelezen worden?

Hoewel allen het Woord niet in het openbaar in de gemeente mogen lezen, zijn allen wel verplicht het voor zichzelf te lezen, en in hun gezin te lezen.

4. Wat wordt er mee bedoeld, dat allen het Woord niet in het openbaar in de gemeente mogen lezen?

De bedoeling is niet, dat er een soort van mensen door Christus aangewezen is, onderscheiden van de dienaren des Woords, die het Woord in de kerk moeten lezen; maar alleen, dat niemand het in het openbaar in de gemeente behoort te lezen dan alleen zij, wier ambt het is, niet alleen om het Woord te lezen; maar ook om het tot stichting van anderen te verklaren: "En zij lazen in het boek, in de wet Gods, duidelijk, en de zin verklarende; zo maakten zij, dat men het verstond in het lezen".

5. Waarom is het voor een ieder noodzakelijk de Heilige Schrift voor zichzelf te lezen?

Omdat de Heilige Schrift een zwaard des Geestes tot onze verdediging is, een lamp voor onze voet, en voedsel voor onze ziel, in al deze opzichten is ze noodzakelijk voor iedere Christen, die naar Sion reist.

6. Mag het lezen van het Woord in het gezin niet in de plaats komen van het lezen voor onszelf?

Neen, het ene mag in geen geval het andere uitsluiten.

7. Wat is vooral nodig om hen, die daarvoor niet gestudeerd hebben, in staat te stellen de Heilige Schrift te lezen?

Dat ze uit de oorspronkelijke taal vertaald wordt in de eigen taal.

8. Hoe moet het Woord van God gelezen worden?

De Heilige Schrift moet met grote eerbied en hoogachting gelezen worden, met een vaste overtuiging, dat ze het Woord van God is, en dat Hij alleen ons bekwaam kan maken haar te verstaan.

9. Waarom behoren wij de Heilige Schrift met grote eerbied en hoogachting te lezen?

Omdat ze door de Heilige Geest is ingegeven en "ons wijs kan maken tot zaligheid".

10. Waarom behoren wij haar te lezen in de vaste overtuiging, dat ze het Woord van God is?

Omdat we, zonder dit, nooit onze hoop daarop kunnen bouwen; want dan geloven we niet, dat ze de woorden van het eeuwige leven bevat.

11. Waarom behoren wij haar te lezen in de overtuiging, dat alleen God haar ons kan doen verstaan?

Omdat wij, zonder dit, niet van Hem afhankelijk zullen zijn om geestelijk en eeuwig verlicht te worden, wat noodzakelijk is voor een zaligmakende en bevindelijke kennis ervan.

12. Door wie moet het Woord van God gepredikt worden?

Alleen door hen, die daarvoor voldoende gaven ontvangen hebben, en tevens op de juiste wijze zijn toegelaten en geroepen tot dat ambt.

13. Wie zijn daarvoor voldoende met gaven voorzien?

Zij, die niet alleen een onberispelijke levenswandel hebben en "een goede getuigenis hebben van degenen, die buiten zijn", maar ook voldoende ontwikkeld zijn, en, naar het oordeel der liefde, bekend staan als vrome en godvruchtige mannen.

14. Wat houdt het in, dat men op de juiste wijze toegelaten en geroepen is tot dat ambt?

Het betekent dat men niet alleen is toegelaten door de classis, die alleen de bevoegdheid heeft om de gaven tot de bediening te toetsen en iemand in dat ambt te stellen, maar ook, dat men met toestemming van het volk, dat onder de herderlijke zorg en het herderlijk toezicht komt te staan, geroepen is.

15. Hoe moet het Woord van God, door hen, die daartoe geroepen worden, gepredikt worden?

Ze moeten de gezonde leer ijverig, duidelijk, getrouw, met wijsheid, vurig en oprecht prediken.

16. Wat moeten we onder de gezonde leer verstaan?

De gehele goddelijke waarheid, die in de Heilige Schrift begrepen is, of daaruit duidelijk afgeleid kan worden; vooral, alles wat het meest strekken kan om het eigen "Ik" te vernederen en Christus te verhogen; want Hij moet het voornaamste en beheersende Onderwerp van alle Evangelieprediking zijn.

17. Wat betekent het de gezonde leer ijverig te prediken?

Het betekent "tijdig, ontijdig aan te houden", elke gelegenheid waar te nemen om de zielen wèl te doen en over hen te waken, "als die rekenschap zullen geven".

18. Wat betekent het duidelijk te prediken?

Het betekent: "niet in beweeglijke woorden der menselijke wijsheid; maar in betoning des geestes en der kracht te prediken".

19. Wat betekent het, het Woord getrouw te prediken?

Het betekent "al de raad Gods te verkondigen" (of tenminste het niet te schuwen dat te doen).

20. Wanneer kan men zeggen, dat Gods dienaren met wijsheid prediken?

Als zij bij hun studie en in hun prediking zich er geheel op toeleggen zich te schikken naar de behoeften en vatbaarheid van hun toehoorders.

21. Wanneer prediken zij het Woord vurig?

Als zij dit doen met een vurige liefde tot God en tot de zielen van Zijn volk.

22. Hoe wordt het Woord oprecht gepredikt?

Als daardoor de eer van God en de bekering, stichting en zaligheid van Zijn volk beoogd wordt.

23. Wie maakt het lezen en de prediking van het Woord krachtdadig tot zaligheid?

De Geest van God: "Niemand weet hetgeen Gods is, dan de Geest Gods".

24. Hoe maakt Hij ze krachtdadig?

Door ze gepaard te doen gaan met Zijn goddelijke kracht op de ziel.

25. Waartoe maakt de Geest van God het lezen en prediken van het Woord krachtdadig?

Hij maakt ze tot een krachtdadig middel om zondaren te overtuigen en te bekeren en door het geloof op te bouwen in heiligheid en te vertroosten tot de zaligheid.

26. Waar maakt de Geest voor deze heerlijke doeleinden een veelvuldiger en gewoon gebruik van: van het lezen of van de prediking van het Woord?

Hij maakt gewoonlijk meer gebruik van de prediking van het Woord en daarom wordt dit in het hoofdantwoord in het bijzonder vooropgesteld.

27. Hoe bewijst ge, dat de prediking van het Woord als het meest gewone middel vooropgesteld moet worden?

Uit het uitdrukkelijk getuigenis van de Heilige Schrift: "Velen van degenen, die het Woord gehoord hadden, geloofden"; "En sommigen van hen... spraken tot de Grieksen, verkondigende de Heere Jezus. En de hand des Heeren was met hen en een groot getal geloofde en bekeerde zich tot de Heere".

28. Kunnen de mensen niet méér gesticht worden door het lezen van goede preken thuis, dan door te luisteren naar preken in de kerk, die ze misschien niet zo goed verwerken kunnen?

Als ze gezond zijn en niet noodzakelijk verhinderd zijn de openbare godsdienstoefening bij te wonen, hebben zij geen reden om enig werkelijk en zaligmakend voordeel te verwachten door het luisteren naar het gepredikte Woord na te laten, omdat "het Gode behaagd heeft, door de dwaasheid der prediking zalig te maken, die geloven" En: "Het geloof is uit het gehoor".

29. Welk gebruik maakt de Geest van het lezen; maar in het bijzonder van de prediking van het Woord, in betrekking tot zondaren in de staat der natuur?

Hij maakt daarvan gebruik als een krachtdadig middel om hen te overtuigen en te bekeren.

30. Waarvan overtuigt de Geest zondaren door het Woord?

Van hun zonde en ellende.

31. Overtuigt de Geest van zonde door het woord der wet of door het woord van het Evangelie?

Gewoonlijk door het woord der wet: "Door de wet is de kennis der zonde".

32. Hoe overtuigt de Geest zondaren door de wet?

Zowel van de natuur, als van het loon der zonde.

33. Waarin bestaat de natuur der zonde?

In het ontbreken van gelijkvormigheid aan de wet en in de over-treding van de wet van God.

34. Wat is het loon der zonde?

De toorn en de vloek van God, beide in dit en in het toekomstige leven.

35. Hoe overtuigt de Geest de mensen krachtdadig door het Woord, dat ze zondaren zijn?

Door hen ervan te overtuigen, dat ze ongelovigen zijn: "Hij (de Geest) zal de wereld overtuigen van zonde, omdat zij in Mij niet geloven", zegt onze Heere.

36. Hoe kan de overtuiging van ongeloof iemand tot de overtuiging brengen, dat hij daardoor inderdaad een zondaar is?

Als iemand eenmaal overtuigd is, dat ongeloof een verwerping is van de enige weg der zaligheid, die door oneindige wijsheid uitgevonden werd; of dat het ongeloof Gods onuitsprekelijke Gave, Die in het Woord aangeboden wordt, met de grootst mogelijke verachting verwerpt, dan kan hij geen andere gevolgtrekking maken, dan dat hij daardoor de grootste zondaar is en dat hij de zwaarste straf verdient.

37. Hoe maakt de Geest het Woord tot een krachtdadig middel om zondaren te bekeren?

Hij maakt er gebruik van om "hun ogen te openen en hen te bekeren van de duisternis tot het licht en van de macht des satans tot God".

38. Leiden alle overtuigingen tot bekering?

Verre vandaar, velen kunnen door de wet zeer diep overtuigd worden van zonde, terwijl dit toch niet tot een grondige verandering des harten leidt; zoals bijv. bij Kaïn, Judas en anderen.

39. Wat is bekering?

Het is de bovennatuurlijke vernieuwing van de gehele mens, die zich, als het onmiddellijk gevolg daarvan, tot God in Christus wendt. Deze vernieuwing wordt in de wedergeboorte gewerkt.

40. Is er ook verschil tussen de bekering en de wedergeboorte?

Zij zijn even onafscheidelijk met elkaar verbonden als het gevolg met zijn oorzaak. Wedergeboorte of de vorming van het nieuwe schepsel, waarbij wij geheel lijdelijk zijn, is de oorzaak; en bekering, of de wederkeer der ziel tot God is het gevolg, dat er onfeilbaar op volgt.

41. Kan de mens zichzelf niet bekeren?

Neen, hij kan er zich niet op voorbereiden en ook kan hij daarin met God niet samenwerken.

42. Waarom kan hij er zich niet op voorbereiden?

Omdat "het bedenken des vleses vijandschap is tegen God", totdat de wederbarende genade in de ziel werkt.

43. Waarom kan de mens in dit werk niet samenwerken met God?

Omdat men niet kan werken, als men geen werkzaam beginsel in zich heeft. Daar de wedergeboorte het geestelijke leven in de ziel instort, is het onmogelijk, dat het schepsel daarin met God kan meewerken, evenmin als Lazarus in het graf kon meewerken aan zijn eigen opstanding, totdat de almachtige stem van Christus leven en kracht in hem instortte.

44. Wat zou het gevolg zijn, als een mens met God kon meewerken in de wedergeboorte?

Het gevolg zou zijn, dat God niet in die mate de Auteur der genade zou zijn, zoals dat Hij dat is van de natuur; ook zou Hem dan de eer van beide daden niet toekomen.

45. Hoe worden de wedergeboorte en de bekering in de Heilige Schrift genoemd om te bewijzen, dat het God alleen is, Die beide werkt?

Ze worden een schepping genoemd, en een opstanding.

46. Waarom worden ze een schepping genoemd?

Omdat er in het hart van een mens niets is, waaruit het nieuwe schepsel geformeerd kan worden: "Al het gedichtsel der gedachten zijns harten is te allen dage alleenlijk boos".

47. Waarom worden ze een opstanding genoemd?

Omdat het God alleen is "Die de doden levend maakt en roept de dingen, die niet zijn, alsof zij waren".

48. Welke invloed heeft het Woord op de bekering van zondaren?

Het heeft geen natuurlijke invloed van zichzelf; maar alleen, zoals het een middel in de hand van de Geest is, dat door God tot dat doel ingesteld werd.

49. Waarbij wordt in de Heilige Schrift de kracht van het Woord in het werk der bekering vergeleken?

Het wordt vergeleken bij een vuur, een hamer, bij een regen, en bij een licht.

50. *Waarom wordt het bij een vuur vergeleken?*

Omdat het Woord, zoals vuur het metaal zuivert door er het schuim van af te scheiden, in de hand van de Geest het hart zuivert, door het schuim der zonde en der verdorvenheid daar uit te werpen.

51. *Waarom wordt het bij een hamer vergeleken?*

Omdat de Geest van God, zoals "een hamer een steenrots te morzel slaat", door het Woord het harde hart van de mens verbrijzelt en het gepast maakt om gebouwd te worden op het fundament, dat God in Sion gelegd heeft.

52. *Waarom wordt het bij een regen vergeleken?*

Omdat, zoals de regen onweerstaanbaar valt, ook geen tegenstand, de kracht van het Woord in de hand van de Geest kan tegenhouden.

53. *Waarom wordt het vergeleken bij een licht?*

Omdat, zoals licht de dingen, die in de duisternis niet te onderscheiden zijn, zichtbaar maakt; zo ook de Geest door het Woord de verborgen goddeloosheid van het hart, maar ook de onovertroffen heerlijkheid en uitnemendheid van Christus als de Immanuël, God met ons, openbaar maakt.

54. *Welk gebruik maakt de Geest van het lezen; maar in het bijzonder van het prediken van het Woord, met betrekking tot de heiligen, die reeds in een staat der genade gebracht zijn?*

Hij maakt er gebruik van als een krachtdadig middel om hen door het geloof op te bouwen in heiligheid en troost, tot de zaligheid.

55. *Is heiligheid noodzakelijk om ons rechtvaardig te maken voor God?*

Ze is noodzakelijk in de gerechtvaardigden, maar niet tot hun rechtvaardiging, omdat dit hun rechtvaardiging op hun werken zou gronden, in strijd met Rom. 3 : 20: "Uit de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden voor Hem".

56. *Is ze noodzakelijk als de grond van ons recht op de hemel?*

Ze is noodzakelijk om ons ons recht op de hemel helder te doen zien; maar ons recht zelf kan alleen gegrond warden op onze vereniging met Christus en op de toerekening van Zijn gerechtigheid: "Alles is uwe en gij zijt van Christus", vergeleken met: "Die Hij gerechtvaardigd heeft, heeft Hij ook verheerlijkt".

57. *Waarom wordt er gezegd, dat de heiligen in heiligheid opgebouwd worden?*

Omdat het werk der heiligmaking, net als een gebouw, geleidelijk voorgegaat tot de volmaking bij de dood.

58. *Hoe maakt de Geest het lezen en de prediking van het Woord tot een krachtdadig middel om de heiligen in heiligheid op te bouwen?*

Door hen in de spiegel van het Woord zulke heldere en herhaalde ontdekkingen van de heerlijkheid van Christus te geven, dat ze daardoor meer en meer in gedaante veranderd worden naar hetzelfde beeld.

59. *Hoe bouwt Hij hen door middel van deze inzetten op in vertroosting?*

Door met kracht de grote en dierbare beloften, die alle gronden van wezenlijke en blijvende vertroosting bevatten, in hun ziel over te brengen.

60. *Waarom maakt de Geest deze middelen krachtdadig om de heiligen op te bouwen in heiligheid en troost?*

Door het geloof.

61. *Hoe werkt het geloof in de hand van de Geest om de heiligen op te bouwen in heiligheid en vertroosting?*

Het geloof rust op Gods getrouwe Woord om daarin te vorderen: "De HEERE zal het voor mij voleinden".

62. *Tot welk doel bouwt de Geest hen zo door het geloof op?*

Tot hun volkomen en eeuwige zaligheid.

63. *Wat kunnen we eruit leren, dat de Geest de middelen krachtdadig maakt tot zaligheid?*

Enerzijds, dat we geen bijzondere zegen kunnen verwachten van God, als we moedwillig de inzetten verwaarlozen, anderzijds, dat we al onze dagen onder de zuivere bediening van het Evangelie kunnen verkeren, zonder enig geestelijk voordeel te verkrijgen, behalve als God op bovennatuurlijke wijze meewerkt.

Vraag 90

Hoe moet het Woord gelezen en gehoord worden, opdat het krachtdadig tot zaligheid worde?

Antwoord:

Opdat het Woord krachtdadig tot zaligheid worde, moeten wij er met ijver, na ons voorbereid te hebben, en biddend acht op geven; het met geloof en liefde ontvangen; het in onze harten bewaren en het in ons leven in praktijk brengen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat heeft God ons geboden om Zijn Woord op de rechte wijze te lezen en te horen?

Dat we er acht op geven; dat wij het ontvangen en dat wij het in ons hart bewaren en in ons leven in praktijk brengen.

2. Wat betekent het: acht te geven op het Woord?

Het betekent, dat we het lezen en horen daarvan tot de voornaamste bezigheid in ons leven maken; dat we er hoge waarde aan hechten, omdat het Woord "dat goede deel bevat, dat niet weggenomen zal worden".

3. Hoe behoren wij acht te geven op het Woord?

Met ijver, na ons voorbereid te hebben en biddend.

4. Wat verstaat ge eronder, dat wij "met ijver" op het Woord acht hebben te geven?

Dat we iedere geschikte gelegenheid, die de voorzienigheid ons biedt, zorgvuldig opmerken en aangrijpen om het Woord te lezen en te horen.

5. Wat voor voorbereiding behoren wij te maken om het Woord te lezen en te horen?

Wij behoren te overwegen, dat het Woord het zegel van Gods gezag op zich heeft, dat Hijzelf daarin tot ons spreekt; dat het door Hem gegeven is om ons wijs te maken tot zaligheid, en dat het voor ons óf een reuk des levens ten leven óf een reuk des doods ten dode zal zijn.

6. Waarom wordt het gebed vereist om het Woord op de rechte wijze te lezen en te horen?

Omdat God alleen, en niemand anders, ons hart kan bewerken om deze plicht recht te vervullen; daarom behoren wij ons tot dat doel tot Hem te wenden en Hem om die bekwaamheid te smeken.

7. Waar behoren wij om te bidden, als wij ons zetten tot het lezen en horen van het Woord?

Of het de kracht Gods tot onze zaligheid moge zijn, of een krachtdadig middel in Zijn hand om onze ziel te overtuigen, te bekeren en op te bouwen.

8. Wat moeten we terstond doen, als we het Woord lezen of horen?

We behoren in dat geval het Woord terstond te ontvangen.

9. Wat betekent het: het Woord te ontvangen?

Het betekent, dat wij het Woord met alle toegenegenheid, als het getuigenis van de Heilige Geest tot onze ziel, in ons opnemen.

10. Waarom wordt het rechte gebruik van het Woord, als wij het lezen of horen, een aannemen of ontvangen van het Woord genoemd?

Omdat wij van het vrije aanbod en de openbaring van al de zegeningen, die ons daarin nabij gebracht worden, geen wezenlijk voordeel voor onze ziel kunnen hebben, tenzij wij ze als Gods vrije gave aan ons aannemen.

11. Hoe moeten wij het Woord en al het goede, dat er in is, ontvangen?

Met geloof en liefde.

12. Wanneer wordt het Woord, als wij het lezen en horen, met geloof ontvangen?

Als het aan de ziel in het bijzonder toegepast wordt overeenkomstig de staat en het geval van de persoon en de natuur van het Woord, hetzij bij wijze van belofte, of van bedreiging.

13. Hoe kan iemand weten, of hij het Woord in geloof aanneemt?

Door de levendmakende, verlichtende, heiligende en versterkende werking van dat Woord.

14. Wat is het natuurlijke gevolg, als het Woord in geloof aangenomen wordt?

Het wordt dan tevens met liefde aangenomen, want het geloof werkt door de liefde.

15. Hoe weet men, dat men het Woord met liefde ontvangt?

Als onze genegenheden getrokken worden tot de gezegende waarheden en voorwerpen daarin, zodat wij ze meer achten dan duizenden van goud en zilver, of zelfs meer dan ons noodzakelijk voedsel.

16. Welk gebruik behoren wij van het Woord te maken, nadat we het gelezen of gehoord hebben?

Wij behoren het in ons hart te bewaren en het in ons leven in praktijk te brengen.

17. Wat verstaat ge onder het hart, waarin het Woord bewaard behoort te worden?

De ziel met al haar vermogens: het verstand om het Woord te kennen; de wil, die er zich aan onderwerpt; de genegenheden, die het liefhebben en het geheugen, dat het onthoudt.

18. Wat houdt het in, als we het Woord in ons hart bewaren?

Dat we het als de grootste schat beschouwen, dat wij het met de grootste zorg wensen op te sluiten in ons hart, en dat wij besluiten om het in alle toekomstige zielenoden te gebruiken.

19. Hoe kunnen wij weten, of het Woord werkelijk in ons hart bewaard wordt?

Als we er met vreugde over mediteren, als de Geest het ons in onze herinnering brengt, en als we steeds verlangen er meer gelijkvormig aan te worden en ons er meer aan te onderwerpen.

20. Tot welk doel behoren wij het Woord in ons hart te bewaren?

Opdat wij het in ons leven in praktijk kunnen brengen.

21. Wat betekent het: het Woord in ons leven in praktijk te brengen?

Het betekent, dat wij waardiglijk het Evangelie wandelen, of dat wij in- en uitwendig gericht zijn op de onfeilbare regel van het Woord.

22. Wat leert ons de juiste manier, waarop wij het Woord moeten lezen en horen?

Dat enkel de uitwendige vervulling van de plicht Gode niet aangenaam zal zijn, behalve indien het hart erin betrokken is.

DE SACRAMENTEN ALS KRACHTDADIGE MIDDELEN DER ZALIGHEID

Vraag 91

Hoe worden de sacramenten krachtdadige middelen tot zaligheid?

Antwoord:

De sacramenten worden krachtdadige middelen tot zaligheid, niet door enige kracht in henzelf, of in hem, die ze bedient: maar alleen door de zegen van Christus en de werking van Zijn Geest in hen, die ze in het geloof ontvangen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat wordt er bedoeld met krachtdadige middelen tot zaligheid?

Zulke middelen, die door de zegen van God geheel en al aan het doel beantwoorden, waarvoor zij zijn ingesteld.

2. Wat wordt er bedoeld met de woorden in het antwoord: "niet door enige kracht in henzelf"?

De betekenis is, dat de sacramenten geen enkele kracht in zichzelf hebben om de verlossing te werken, daar ze slechts tot de uitwendige en gewone middelen der genade behoren, die even weinig kracht in zichzelf kunnen hebben om enige zaligmakende weldaad te schenken, als de regenboog van zichzelf heeft om een zondvloed te voorkomen.

3. Wie beweren, dat de sacramenten in zichzelf kracht hebben om genade te schenken?

De rooms-katholieken, die beweren dat de sacramenten van het Nieuwe Testament de ware, eigenlijke en onmiddellijke oorzaken der genade zijn en dat hun kracht voortvloeit uit de sacramentele handeling n.l. het ontvangen van de uiterlijke tekenen.

4. Hoe bewijst ge, dat de sacramenten geen enkele innerlijke kracht in zichzelf hebben om genade te schenken?

Uit dit ene argument, dat, indien de sacramenten zulk een kracht hadden, in dat geval de genade of zaligheid ten allen tijde verbonden zou zijn aan hun uitwendig gebruik; maar het blijkt duidelijk uit de Heilige

Schrift, dat Simon de Tovenaar, nadat hij was gedoopt nog steeds in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid bleef.

5. *Waarom wordt er in het antwoord gezegd, dat de sacramenten, niet door enige kracht in hem, die ze bedient, krachtdadige middelen tot zaligheid worden?*

Dit wordt gezegd met het oog op de dwaling der rooms-katholieken, die beweren, dat de kracht van de sacramenten afhangt van de bedoeling van de priester, zodat elke weldaad, die uit die sacramenten voortvloeit, kan geschonken of teruggehouden worden, al naar de verborgen wil van de misdienaar het wil hebben.

6. *Hoe wordt deze dwaling weerlegd?*

Als de kracht van de sacramenten van de bedoeling van de dienaar afhing, dan zou de krachtdadigheid daarvan helemaal niet zeker zijn; omdat geen sterveling volstrekt zeker kan zijn van de bedoeling van een ander, daar immers de verborgen dingen des harten alleen bij God bekend zijn.

7. *Vanwaar hebben de sacramenten dán hun kracht?*

Alleen van de zegen van Christus en de werking van Zijn Geest.

8. *Wat verstaat ge onder de zegen van Christus?*

Die goddelijke kracht en dat leven, waarmee het Hem behaagt de sacramenten en andere instellingen te vergezellen en zonder welke zij volstrekt krachteloos zouden zijn.

9. *Wat is de werking van Zijn Geest, die noodzakelijk is, om de sacramenten krachtdadig te maken?*

Niet alleen dat Hij voor het eerst genade in de ziel plant; maar ook, dat Hij bij elke sacramentsbediening de oefening van die genade opwekt.

10. *Waarom is de werking van de Geest noodzakelijk om de sacramenten krachtdadig te maken?*

Omdat wij in onszelf totaal machteloos zijn tot enig geestelijk goed.

11. *In wie zijn de sacramenten (door de zegen van Christus en de werking van Zijn Geest) krachtdadige middelen tot zaligheid?*

In hen, die ze in het geloof ontvangen.

12. *Wat betekent het, de sacramenten in het geloof te ontvangen?*

Het betekent Christus en de weldaden van Zijn verlossing, die ons in de sacramenten voorgesteld worden, te gebruiken.

13. *Wat kunnen wij eruit leren, dat de zegen van Christus en de werking van Zijn Geest noodzakelijk zijn om de sacramenten krachtdadig te maken?*

Het onderwijst ons, dat we voor de zegen, die we zelf nodig hebben, als we aan het avondmaal deelnemen, of die onze kinderen nodig hebben, als we hen ten doop houden, alleen en geheel afhankelijk zijn van Christus en de zaligmakende invloeden en werkingen van Zijn Geest, die ons beloofd worden in het waarnemen van Zijn eigen instellingen; daarom, indien wij aan deze plechtige instellingen bij sommige dienaren deelnemen met voorbijgaan van andere gezonde en getrouwe dienaren, omdat deze in onze achting minder begaafd zijn, dan spreken we daarmee feitelijk uit, dat de krachtdadigheid van de sacramenten op een of andere wijze van de dienaar en niet van de zegen van Christus alleen afhangt, wat in strijd is met de mening van Gods Geest: "Zo is dan noch hij, die plant, iets; noch hij, die nat maakt; maar God, die de wasdom geeft".

DE AARD VAN DE SACRAMENTEN IN HET ALGEMEEN

Vraag 92

Wat is een sacrament?

Antwoord:

Een sacrament is een heilige inzetting, door Christus ingesteld, waarin, door waarneembare tekenen, Christus en de weldaden van het nieuwe verbond worden voorgesteld, verzegeld en toegepast aan de gelovigen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarvan is het woord "sacrament" afgeleid?

Het is van Latijnse oorsprong en werd oudtijds door de Romeinen gebruikt om hun militaire eed aan te geven of die eed, die hun soldaten aflegden om trouw aan hun vorst te zijn, en dat ze hun vaandel niet zouden verlaten.

2. Hoe wordt het woord in de kerk gebruikt?

Niet alleen om iets aan te duiden, dat heilig is; maar ook als een plechtige verbintenis om des Heeren te zijn.

3. Wat is het algemene karakter van een sacrament?

Het is een heilige inzetting, door Christus ingesteld.

4. Waarom wordt een sacrament een heilige inzetting genoemd?

Niet alleen omdat ze ingesteld is tot een heilig doel en een heilig gebruik; maar ook voor personen, die uit kracht van het verbond heilig zijn.

5. Is het noodzakelijk, dat een sacrament door Christus is ingesteld?

Ja, het is wezenlijk noodzakelijk, dat het op Zijn uitdrukkelijk en rechtstreeks gezag is ingesteld; want anders is het zonder betekenis: "Want ik heb van de Heere ontvangen, hetgeen ik ook u overgegeven heb".

6. Waarom moeten de sacramenten uitdrukkelijk en rechtstreeks door Christus worden ingesteld?

Om dat Hij alleen het Hoofd der kerk is en alleen de macht en het gezag heeft om in die kerk de sacramenten en andere inzettingen in te stellen.

7. Wat zijn de delen van een sacrament?

Het zijn er twee; het ene: een uitwendig en waarneembaar teken, dat gebruikt wordt overeenkomstig Christus' eigen instelling; het andere: een inwendige en geestelijke genade, die er door aangeduid wordt.

8. Wat zijn de uitwendige tekenen in de sacramenten?

Het zijn de sacramentele elementen en de sacramentele handelingen; maar vooral de elementen, want de sacramentele handelingen betreffen de tekenen.

9. Waarom worden het "waarneembare" tekenen genoemd?

Omdat ze voor de uitwendige zintuigen, zoals het gezicht, de smaak, het gevoel enz, duidelijk zijn waar te nemen.

10. Van welke aard zijn de waarneembare tekenen in een sacrament?

Het zijn geen natuurlijke of enkel beschouwende, maar vrij gekozen en praktische tekenen.

11. Waarom zijn het geen natuurlijke tekenen?

Omdat natuurlijke tekenen altijd de zaak zelf aanduiden, zoals rook altijd een teken van vuur is en de morgenster een teken van de opkomende zon; terwijl daarentegen de tekenen in een sacrament alleen dat maar aanduiden, wat zij in die heilige inzetting voorstellen, als ze sacramenteel gebruikt worden.

12. Waarom zijn het praktische en niet enkel beschouwende tekenen?

Omdat ze niet alleen bedoeld zijn om de geestelijke genade, die ze aanduiden, vóór te stellen; maar ook om die genade te verzegelen en toe te passen.

13. Waarom worden de tekenen in een sacrament "vrij gekozen" tekenen genoemd?

Omdat ze geheel afhankelijk zijn van de goddelijke instelling, die ze tot tekenen stelde; echter zodanig, dat er enige overeenkomst, of gelijkenis tussen het teken en de betekenende zaak bestaat.

14. Wanneer worden de sacramentele tekenen overeenkomstig Christus' eigen instelling gebruikt?

Als ze uitgedeeld worden met de woorden van de instelling.

15. Wat bevatten de woorden van de instelling?

Zij bevatten, behalve het gebod, dat het gebruik ervan beveelt, ook de belofte, dat ze, voor hen, die ze waardig ontvangen, ten zegen zullen zijn.

16. Wat is de inwendige en geestelijke genade, die door de waarneembare tekenen in een sacrament worden aangegeven?

Christus en de weldaden van het nieuwe verbond.

17. Waarom wordt het verbond der genade, "het nieuwe verbond" genoemd?

Omdat het altijd onveranderlijk zal blijven en dezelfde kracht zal hebben, die het had bij zijn eerste instelling; want "dat nu oud gemaakt is en verouderd, is nabij de verdwijning".

18. Wat zijn de weldaden van het nieuwe verbond?

Het zijn alle zegeningen, die in zijn beloften begrepen zijn en die samengevat kunnen worden in "genade" hier en "heerlijkheid" hierna.

19. Zijn Christus en de weldaden van het nieuwe elkaar te scheiden?

Neen, want hij, die de Zoon heeft, heeft het leven, wie Christus heeft, heeft ook alle dingen met Hem; en gij zijt van Christus".

20. Wat is de bedoeling en het doel van de zichtbare tekenen in een sacrament met betrekking tot Christus en de weldaden van het nieuwe verbond?

Hun doel is, dat Christus en Zijn weldaden daardoor zullen worden voorgesteld, verzegeld en toegepast.

21. Waarom wordt er gezegd, dat Christus en Zijn weldaden door die tekenen worden voorgesteld?

Omdat er, daar die tekenen door God ingesteld zijn, een gelijkenis en overeenkomst tussen de tekenen en de door de tekenen aangegeven zaken is.

22. Waarom wordt er gezegd, dat door deze tekenen Christus en Zijn weldaden verzegeld worden?

Omdat door de sacramentele tekenen Christus en Zijn weldaden aan de gelovigen bevestigd worden, zoals een zegel een bevestiging van een verbond of handeling is.

23. Waarom wordt er gezegd, dat ze toegepast worden?

Omdat door het rechte en wettige gebruik van de sacramentele tekenen, Christus en Zijn weldaden werkelijk worden mee-gedeeld en geschonken aan hen, die ze waardig ontvangt: "Neemt, eet; dit is Mijn lichaam, dat voor u gebroken wordt".

24. Aan wie worden Christus en Zijn weldaden door deze tekenen voorgesteld, verzegeld en toegepast?

Niet aan allen, die ze gebruiken; maar alleen aan de gelovigen.

25. Waarom alleen aan de gelovigen?

Omdat alleen het ware geloof de geestelijke genade, die door die zichtbare tekenen in het sacrament wordt voorgesteld, kan onderscheiden.

26. Wat drukt het sacrament uit?

Een geestelijke betrekking, of sacramentele eenheid tussen het teken en de aangeduide zaak.

27. Wat is het gevolg van deze sacramentele eenheid tussen het teken en de door het teken aangegeven zaak?

Het gevolg is, dat de namen en de werkingen van de één toegeschreven worden aan de ander. Zo wordt Christus ons Pascha genoemd, en het brood in het avondmaal wordt Christus' lichaam genoemd: "Dit is Mijn lichaam".

28. Wanneer worden de tekenen en de door de tekenen aangegeven zaak in hen, die aan de sacramenten deelnemen, tot één?

Wanneer de aangeduide zegeningen, uit kracht van Christus' instelling, tegelijk met de tekenen, in geloof worden ontvangen.

29. Hoe kan dat met een voorbeeld worden duidelijk gemaakt?

Wanneer men iemand zomaar een beetje aarde of steen in de hand stopt, betekent dat niets; maar wanneer men dat doet volgens de regels der wet om te kennen te geven, dat hij eigenaar wordt van de landerijen, waaruit ze genomen zijn, is dat van grote waarde om zijn recht daarop te bevestigen; zo zijn brood en wijn in het sacrament van geringe waarde als ze op zichzelf beschouwd worden; als ze echter in geloof ontvangen worden als de ingestelde gedachtenistekenen van de dood van Christus, waardoor Zijn testament werd bekrachtigd en verzegeld, wordt het recht van de gelovige op al de zegeningen van Zijn verlossend werk daardoor op de meest troostvolle wijze bevestigd: "Dit is Mijn lichaam, dat "voor u gebroken wordt".

30. Zijn de sacramenten noodzakelijk om het Woord te bevestigen?

Neen, daar het Woord een goddelijk en onfeilbaar gezag heeft, behoeft het buiten zich om geen bevestiging; maar ze zijn noodzakelijk ten opzichte van ons en dienen om onze zwakheid te hulp te komen, en om ons geloof te bevestigen en te versterken.

31. Wat is het verschil tussen het Woord en de sacramenten?

Het Woord kan voor de volwassene nuttig zijn zonder de sacramenten; maar de sacramenten kunnen hen geen nut doen zonder het Woord.

32. Wat is het doel van de sacramenten?

Dat doel is: Christus en Zijn weldaden vóór te stellen en ons aandeel aan Hem te bevestigen; ook om een zichtbaar onderscheid te maken tussen hen, die tot de kerk behoren en de overigen in de wereld; voorts om hen plechtig te binden aan de dienst van God in Christus overeenkomstig Zijn Woord.

33. Wie hebben recht op de sacramenten?

Zij, die in het verbond der genade zijn.

34. Wie behoren in het oog der mensen geacht tot het verbond der genade te behoren?

Zij, die hun geloof in Christus en hun gehoorzaamheid aan Hem belijden; ook de kinderen, die uit ouders geboren worden, die beide, of van wie één, het geloof in Christus belijdt, zijn in dat opzicht in het verbond.

35. Wat kunnen we van de natuur der sacramenten in het algemeen leren?

De verbazingwekkende liefde van de Heere Jezus, dat Hij ons niet alleen het Woord geeft, als een instrument in de hand van de Geest, om het geloof en alle andere genaden te werken, maar ook de sacramenten om dat geloof te versterken en te vermeerderen; tevens om onze onderlinge liefde en gemeenschap te voeden.

HET AANTAL SACRAMENTEN

Vraag 93

Welke zijn de sacramenten van het Nieuwe Testament?

Antwoord:

De sacramenten van het Nieuwe Testament zijn: de Doop en het Avondmaal des Heeren.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat waren de gewone sacramenten onder het Oude Testament?

Het waren er ook twee: de besnijdenis en het Pascha.

2. Wanneer werd de besnijdenis voor het eerst ingesteld?

Toen Abraham 99 jaar oud was, op die tijd werden hij en al de ingeborenen van zijn huis met hem besneden.

3. Op welke leeftijd moesten daarna alle mannelijke kinderen besneden worden?

Precies op de achtste dag, nadat ze geboren waren.

4. Wat was de geestelijke betekenis van deze sacramentele plechtigheid?

Ze duidde de onreinheid en verdorvenheid der natuur aan, de noodzakelijkheid der wedergeboorte of de afsnijding van de eerste Adam als verbondshoofd, en de noodzaak in Christus ingeplant te worden om deel te krijgen aan de weldaden van Zijn middelaarswerk; daarbij een plechtige verbintenis om de Heere toe te behoren.

5. Wat is het andere sacrament van het Oude Testament?

Het Pascha.

6. Wanneer werd het ingesteld?

Bij het vertrek van de kinderen Israëls uit Egypte.

7. Waarom werd het "het Pascha" genoemd?

Omdat de engel des verderfs de huizen van de Israëlieten voorbijging in de nacht, toen hij de eerstgeborene in ieder huis, of gezin van de Egyptenaren dodelijk trof.

8. Om welke reden ging de engel de huizen der Israëlieten voorbij?

Omdat, overeenkomstig het uitdrukkelijk bevel van God, het bloed van het paaslam aan de bovendorpel en de zij-posten van hun deuren gestreken was als een teken voor de verderver, dat hij hen voorbij moest gaan.

9. Wat betekende dat bloed aan de bovendorpel en de zij-posten?

Het gaf aan, dat, alleen uit de kracht van het bloed en de voldoening van Christus, de vloek en het vonnis der wet, namelijk de toorn van God, niet uitgevoerd wordt over de zondaar.

10. Welke handelingen, door God ingesteld, moesten in dit sacrament als tekenen verricht worden?

Het paaslam moest zonder gebrek zijn, het moest geslacht worden, het moest aan het vuur gebraden worden, en het moest geheel gegeten worden.

11. Waarom behoorde het paaslam zonder gebrek te zijn?

Om aan te duiden, dat Christus, hoewel onze zonden op Hem gelegd werden, nochtans Zelf heilig, onnozel en onbesmet was, en dat Hij daarom een onbestraffelijk en onbevlekt Lam genoemd wordt.

12. *Waarom moest het geslacht, of met bloedstorting gedood worden?*

Om aan te duiden, dat de dood van Christus noodzakelijk was om aan de gerechtigheid te voldoen en ons met God te verzoenen: "Moest Christus niet deze dingen lijden?"

13. *Waarom moest het met vuur gebraden worden?*

Om te kennen te geven, dat het lijden van Christus als onze Borg, aller vreselijkst en onbegrijpelijk groot was, zonder dat er ook maar het geringste van de toorn, die onze zonden verdienden, afgedaan werd: "Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen", "God heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard".

14. *Waarom moest het geheel en al gegeten worden en mocht er niets van overblijven?*

Om aan te duiden, dat Christus door het geloof geheel toegepast moet worden, zoals Hij ons geworden is "wijsheid van God en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing".

15. *Waarom moesten al de gezinnen in Israël het Pascha op dezelfde tijd eten?*

Om aan te duiden, dat er in Christus genoeg is om de noden van Zijn volk tegelijk te vervullen, want "in Hem woont al de volheid der Godheid lichamenlijk".

16. *Waarom moest het op dezelfde avond, waarop het geslacht werd, gegeten worden?*

Om aan te geven, dat Christus met haast, zonder uitstel, door het geloof behoort toegepast en toegeëigend te worden: "Zie, nu is het de wel aangename tijd".

17. *Hoeveel sacramenten heeft Christus ingesteld in Zijn kerk onder het Nieuwe Testament?*

Onder het Nieuwe Testament heeft Christus in Zijn kerk slechts twee sacramenten ingesteld: de Doop en het Avondmaal des Heeren.

18. *Hoe komen deze sacramenten in de plaats van die onder het Oude Testament?*

De doop komt in de plaats van de besnijdenis en het avondmaal in de plaats van het Pascha.

19. *Waren de sacramenten van het Oude Testament alleen maar schaduwen van die genade, die door de sacramenten van het Nieuwe Testament werkelijk wordt geschonken, zoals de rooms-katholieken dat willen leren?*

20. *Waarin verschillen ze?*

De sacramenten van het Oude Testament stelden Christus voor, Die nog komen zou; terwijl die van het Nieuwe Testament Hem voorstellen als reeds gekomen en als Degene, Die het werk der verlossing, wat betreft de verwerving daarvan, volbracht heeft.

21. *Is er ook enig verschil tussen die sacramenten, wat de helderheid en duidelijkheid betreft?*

De woorden, die bij de uitwendige tekenen in de sacramenten van het Nieuwe Testament gevoegd werden, geven de aangeduide dingen veel helderder en duidelijker aan dan in de sacramenten van het Oude.

22. *Welke andere sacramenten voegen de rooms-katholieken er bij?*

Zij wagen het er vijf aan toe te voegen, namelijk het vormsel, de biecht, de priesterwijding, het huwelijk en het heilig oliesel.

23. *Hoe kan in één woord bewezen worden, dat dit valse en nagmaakte sacramenten zijn?*

Geen enkele daarvan heeft sacramentele tekenen, die door God ingesteld zijn en die enige innerlijke en geestelijke genade aanduiden en dus kan niet één daarvan een aangewezen zegel van Gods verbond zijn.

24. *Wie mogen de sacramenten van het Nieuwe Testament wettig bedienen?*

Alleen een dienaar van het Woord, die wettig aangesteld is, mag ze bedienen en niemand anders.

DE BETEKENIS VAN DE DOOP

Vraag 94

Wat is de doop?

Antwoord:

De doop is een sacrament, waarbij de afwassing met het water, in de Naam van de Vader, en van de Zoon en van de Heilige Geest, onze inlijving in Christus en ons deelhebben aan de weldaden van het verbond der genade, en onze verplichting om de Heere toe te behoren, voorstelt en verzegelt.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is de eigenlijke betekenis van het woord: doop?

Het is van Griekse oorsprong en betekent eigenlijk: "wassen, besprenkelen of uitgieten", met het doel iets te reinigen: "Ik heb ulieden wel gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest", dat betekent: Hij zal Zijn Geest op u gieten, overeenkomstig de belofte: "Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten".

2. Wie heeft de doop ingesteld?

De Heere Jezus Christus, de Middelaar en het Hoofd van de kerk.

3. Wanneer heeft Hij ze als een sacrament van het Nieuwe Testament ingesteld?

Kort voor Zijn hemelvaart, toen Hij Zijn apostelen de volgende plechtige opdracht gaf: "Gaat dan heen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest".

4. Wordt de doop niet vóór die tijd toegepast?

De Joden pasten haar reeds toe bij het aannemen van proselieten; maar deze doop was niet door God ingesteld.

5. Wanneer kreeg de doop goddelijk gezag?

Toen God Johannes de Doper zond om met water te dopen.

6. Was er ook verschil tussen de doop van Johannes en de doop, die de apostelen na de hemelvaart van Christus bedienden?

Er was geen wezenlijk verschil tussen die beide; want ze hadden hetzelfde zichtbare teken en dezelfde zegeningen, die er door werden voorgesteld. De verschillen waren alleen maar van bijkomende aard, namelijk betreffende de tijd en betreffende hen, aan wie ze bediend werd.

7. Hoe verschilden ze, wat de tijd betreft?

De doop van Johannes werd toegepast vóórdat Christus het werk, dat Zijn Vader Hem te doen gegeven had, volbracht had; maar de doop van de apostelen vond meestal plaats, nadat Christus geleden had en in Zijn heerlijkheid was ingegaan.

8. Hoe verschilden ze, wat betreft hen, aan wie ze bediend werd?

De doop van Johannes bleef beperkt tot Judea alleen; maar de doop van de apostelen strekte zich uit tot alle volken, aan wie het Evangelie werd gepredikt.

9. Doopte Paulus sommige discipelen te Efeze, die door Johannes tevoren gedoopt waren, niet voor de tweede keer?

Neen, hij verklaart alleen, dat zij, die Johannes de doop der bekering en van het geloof in Christus hadden horen prediken, door Johannes gedoopt werden in de Naam van de Heere Jezus en dat ze dus niet weer door iemand anders behoeften gedoopt te worden.

10. Waarom heeft Christus, Die het toch niet nodig had, Zich vernederd, om door Johannes gedoopt te worden?

Hij geeft Zelf de reden: "Aldus betaamt ons", zegt Hij, "alle gerechtigheid te vervullen".

11. Heeft Christus Zelf ooit iemand gedoopt?

Neen, Jezus heeft Zelf niet gedoopt, maar wel Zijn discipelen.

12. Waarom heeft Christus Zelf niemand gedoopt?

Opdat Hij de doop zou laten bedienen door mensen van gelijke bewegingen als wij en om te tonen, dat de krachtadigheid van de inzetting niet afhing van hem, die ze bediende, maar van Gods zegen; zo was het ook met de woorden, die Hij op aarde sprak; deze hadden kracht, niet enkel en alleen, omdat ze door Hem met de mond uitgesproken werden; maar omdat ze vergezeld gingen van Zijn eigen almachtige kracht.

13. Wat is het zichtbare teken in de doop?

Alleen zuiver en onvermengd water.

14. Hoe moet in de doop het water ten opzichte van het lichaam aangewend worden?

Het is niet noodzakelijk iemand in het water onder te dompelen; maar de doop wordt ook op de juiste manier bediend, als het water op iemand gegoten of gesprenkeld wordt.

15. Hoe weet men dat uit de Heilige Schrift?

Uit de vele voorbeelden van doopsbediening op deze manier door de apostelen; in het bijzonder, toen er drieduizend door hen gedoopt werden; toen moet er wel water op hen gesprenkeld zijn, daar de apostelen geen tijd gehad kunnen hebben om ze in één dag één voor één in het water te dompelen. Ook is het niet waarschijnlijk, dat de stokbewaarder, in de nacht zo'n grote hoeveelheid water in voorraad gehad heeft dat voldoende was, om er met zijn gezin in onder gedompeld te worden, of dat ze voor dat doel een rivier

opgezocht hebben; het is heel wat redelijker aan te nemen, dat ze in deze gevallen met besprenkeling gedoopt werden. Hetzelfde kan gezegd worden van Paulus' doop, en die van Cornelius en zijn vrienden.

16. *Waarom is het het meest gepast om het water op het gezicht te spreken?*

Omdat het gezicht het voornaamste deel van het lichaam is en de gehele persoon er door voorgesteld wordt.

17. *Wat wordt er door het water in de doop voorgesteld?*

De reinigende kracht van het bloed, en van de Geest van Christus.

18. *Wat is het verschil tussen de reiniging door het bloed en de reiniging door de Geest van Christus?*

Het bloed van Christus reinigt verdienstelijk, de Geest van Christus krachtdadig. Nader gezegd: door het bloed wordt de schuld der zonde ineens weggenomen in de rechtvaardiging; door de Geest wordt de smet of het vuil der zonde geleidelijk weggenomen in de heiligmaking.

19. *Wat wordt er voorgesteld door de besprenkeling met het water op het lichaam?*

De toepassing van het bloed van Christus in de ziel door de Geest van God.

20. *Wat is de overeenkomst tussen het teken in de doop en de zaak, die het voorstelt?*

Water reinigt dat, wat tevoren vuil was; zo reinigt het bloed en de Geest van Christus van de schuld en de verdorvenheid der zonde. Het water kan openlijk en vrij door iedereen gebruikt worden; zo worden Christus en Zijn weldaden aan allen, die het Evangelie horen, vrij aangeboden.

21. *In Wiens Naam worden wij gedoopt?*

In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest.

22. *Wat houdt het in om in de Naam van de Vader, van de Zoon en van Heilige Geest gedoopt te worden?*

Het betekent niet alleen krachtens de wil, en het bevel en op het gezag van de Drieënige God gedoopt te worden; maar tevens door de doop plechtig aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, als onze God en ons Deel in eeuwigheid, opgedragen en gewijd te worden.

23. *Wat betekent het, gedoopt te worden krachtens het gebod en op het gezag van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest?*

Het geeft te kennen, dat de drie Personen van het goddelijk Wezen niet alleen de doop als een sacrament van het Nieuwe Testament instellen en bekrachtigen; maar ook, dat Zij Zich samen verbonden hebben om alle zegeningen van het verbond, die door de inzetting voorgesteld en verzegeld worden, te zullen schenken: "Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn".

24. *Wat ligt er in opgesloten, dat wij door de doop plechtig aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, als onze God en ons Deel in eeuwigheid, opgedragen en gewijd worden?*

Het sluit in, dat we plechtig belijden, dat deze drie aanbiddelijke Personen alleen recht hebben op al onze verering en aanbedding, dat al onze hoop op verlossing van Hen is, en dat wij geheel en voor eeuwig des Heeren zijn.

25. *Is het nodig, dat de doop bediend wordt met de uitdrukkelijke woorden: In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest?*

Ja, want aan de dienaren wordt door Christus uitdrukkelijk geboden om op deze wijze te dopen: "Gaat dan heen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest".

26. *Hebben de apostelen niet met andere bewoordingen gedoopt toen zij in de Naam van de Heere Jezus Christus doopten?*

Wij moeten niet veronderstellen, dat de apostelen de bewoording, die hun zo uitdrukkelijk overgeleverd was door hun heerlijke Meester, veranderd hebben. Als er daarom gezegd wordt, dat iemand in de Naam van de Heere Jezus gedoopt is, wordt er niet bedoeld, dat hij onder het uitspreken van die woorden gedoopt is; maar alleen, dat hij op het gezag van Christus, Die dit sacrament ingesteld heeft en met het doel, dat hij in Hem geloven en met Hem gemeenschap hebben zal, gedoopt is.

27. *Hoe behoort het noemen van de heilige Drieëenheid bij de doop ingeleid te worden?*

Het is betamelijk, dat dit ingeleid wordt met een zin, die in de eerste persoon staat. Hierdoor wordt uitgedrukt, dat de bediening op dat ogenblik plaats vindt en ook, dat alleen een wettig geroepen dienaar dit sacrament moet bedienen. Daarom wordt er gezegd: "Ik doop u in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest".

28. *Wat is het doel en de betekenis van de doop?*

De doop stelt voor en verzegelt onze inlijving in Christus en ons deelhebben aan de weldaden van het verbond der genade.

29. Wat wil het zeggen dat onze inlijving in Christus door de doop voorgesteld en verzegeld wordt?

Het betekent, dat de doop voorstelt en verzegelt: onze vereniging met Hem en dus ook de toerekening van Zijn gerechtigheid aan ons: "Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan".

30. Welke weldaden van het verbond der genade worden in de doop voorgesteld, geschonken en verzegeld?

Het zijn: de vergeving der zonden door het bloed van Christus; de wedergeboorte door Zijn Geest; de aanneming en de opstanding tot het eeuwige leven.

31. Wat houdt het tevens voor ons in, dat ons in de doop voorgesteld en verzegeld wordt, dat wij aan zulke grote en heerlijke weldaden deelhebben?

Het houdt dit voor ons in, dat wij om deze reden openlijk belijdenis doen van onze verplichting aan de Heere, om Hem toe te behoren.

32. Wat ligt in onze verplichting om de Heere toe te behoren, opgesloten?

Dat wij "geheel en al" van Hem alleen zullen zijn.

33. Wat betekent het: "geheel en al" van Hem alleen te zijn?

Het betekent Hem toe te behoren in alles, wat wij zijn in ziel, geest en lichaam, en in alles, wat wij hebben, hetzij gaven en genade-weldaden, hetzij aardse zegeningen.

34. Wat betekent het de Heere allèen toe te behoren?

Het betekent, dat we van Hem zijn, met verwerping van al wat Zijn plaats wil innemen in ons hart.

35. Wie zijn die mededingers van God, die wij bij de doop belijden te verwerpen?

Het zijn de zonde, de satan, en de wereld.

36. Maakt de doop iemand tot lid van de kerk?

Neen, men gaat van de veronderstelling uit, dat iemand lid van de kerk is, vóór hij gedoopt wordt; en als het kinderen van belijdende ouders betreft, werden zij reeds als kinderen van de zichtbare kerk geboren.

37. Waarom moet men lid van de kerk zijn, éér men gedoopt wordt?

Omdat de zegels van het verbond alleen maar aan hèn geschonken kunnen worden, van wie men veronderstelt, dat zij in het verbond zijn; ook kunnen de voorrechten van de kerk niet bevestigd worden aan iemand, die buiten de kerk staat.

38. Waarom zeggen onze Geloofsbelijdenis en de Grote Catechismus dan, dat de gedoopten plechtig toegelaten worden tot de zichtbare kerk?

Omdat het een zeer groot verschil is, of dat iemand, die dit van tevoren niet was, tot lid van de kerk gemaakt wordt, of dat iemand die reeds lid is, plechtig toegelaten wordt. Wat onze Geloofsbelijdenis en Catechismus vaststellen is dit, dat wij door de doop plechtig worden toegelaten tot de zichtbare kerk, d.w.z. dat door de doop in het openbaar verklaard wordt, dat wij reeds leden van de kerk zijn en dat nu door de doop het lidmaatschap plechtig aan ons verzegeld wordt: "Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt".

39. Kan men met recht zeggen, dat iemand die gedoopt wordt, daardoor een Christen wordt?

Neen; want dat zou de bijgelovige rooms-katholieke opvatting bevestigen, dat de doop zelfs hen, die in de zichtbare kerk geboren zijn, Christenen doet worden en dat zij, die niet gedoopt zijn ongelovigen blijven en overgelaten worden aan een barmhartigheid, die niet uit het verbond voortkomt.

40. Wat zijn de uitersten in de opvatting over de noodzakelijkheid van de doop?

De Socinianen en de Kwakers ontkennen de noodzakelijkheid van de doop geheel; de rooms-katholieken en anderen daarentegen stellen, dat ze absoluut noodzakelijk is en dat iemand, die niet gedoopt is, geen zaligheid kan en mag verwachten.

41. Wat leert onze Geloofsbelijdenis hierover?

Dat, "hoewel het een grote zonde is deze inzetting te verachten en te verwaarlozen, de genade en de zaligheid er niet zo onafscheidelijk aan verbonden zijn, dat een ongedoopte niet wedergeboren en zaliggemaakt zou kunnen worden; of dat omgekeerd allen, die gedoopt zijn, ongetwijfeld ook wedergeboren zouden zijn".

42. Waarom is het zo'n grote zonde, als men deze inzetting veracht en verwaarloost?

Men veracht een uitdrukkelijke en stellige instelling van Christus, Die wilde, dat de doop tot aan het einde der wereld in Zijn kerk bediend zou worden; ook veracht men alle grote en heerlijke weldaden en voorrechten, die door de doop voorgesteld en verzegeld worden.

43. Waaruit blijkt, dat de genade en de zaligheid niet onafscheidelijk aan de doop verbonden zijn?

Uit het voorbeeld van Abraham, die de rechtvaardigheid van het geloof bezat, eer hij besneden werd, en uit dat van Cornelius, die God vreesde en door Hem aangenomen was, eer hij werd gedoopt, en uit het voorbeeld van de moordenaar aan het kruis, die zaliggemaakt werd zonder gedoopt te zijn, Luk.

44. Hoe bewijst de Heilige Schrift, dat allen die gedoopt zijn, niet wedergeboren en zaliggemaakt worden?

Uit het voorbeeld van Simon de Tovenaar, die gedoopt werd en na zijn doop toch in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid bleef.

45. Geeft de doop een recht op de verbondszegeningen, of is ze een teken en zegel, dat verklaart, dat die zegeningen reeds geschonken zijn?

De doop betekent en verzegelt alleen, dat die zegeningen reeds geschonken zijn, evenals de besnijdenis dat deed.

46. Wat geeft dan het recht op die zegeningen?

De belofte van het verbond, die zowel aan de kinderen als aan de ouders wordt gericht: "U komt de belofte toe en uw kinderen".

47. Is de doop bedoeld om het verbond zekerder te maken, of om ons geloof te versterken?

Ze is alleen bedoeld om ons geloof te versterken, want de vastheid en zekerheid van het verbond komt voort uit de trouw van God, die onschendbaar en onveranderlijk is.

48. Waarin bestaat de krachtadigheid van de doop?

Ze bestaat daarin, dat ze het recht op de verbondszegeningen verzegelt en bekrachtigt. Dat recht bezit iemand zo zeker uit de belofte, dat hij ontwijfelbaar in het bezit van die zegeningen gesteld zal worden. Want, volgens de leer van onze geloofsbelijdenis, "wordt de beloofde genade niet alleen aangeboden, maar ook werkelijk door de Heilige Geest geschonken aan hen, wie die genade naar de raad van Gods eigen wil, op Zijn bestemde tijd toebehoort.

49. Is de doop krachtadig op het ogenblik, dat ze bediend wordt?

Niet altijd: de krachtadigheid van de doop is niet gebonden aan het ogenblik, waarop ze bediend wordt; ze kan later van kracht worden, zoals God in Zijn soevereiniteit het bepaald heeft: "want de wind blaast, waarheen hij wil".

50. Wat kunnen we leren uit de natuur van de doop?

De oneindige goedheid van God, Die een inzetting heeft ingesteld, die het uitverkoren zaad in het verbond inlijft en onherroepelijk al de zegeningen van het verbond aan hen verzegelt.

DE BETEKENIS VAN DE DOOP

Vraag 94

Wat is de doop?

Antwoord:

De doop is een sacrament, waarbij de afwassing met het water, in de Naam van de Vader, en van de Zoon en van de Heilige Geest, onze inlijving in Christus en ons deelhebben aan de weldaden van het verbond der genade, en onze verplichting om de Heere toe te behoren, voorstelt en verzegelt.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat is de eigenlijke betekenis van het woord: doop?

Het is van Griekse oorsprong en betekent eigenlijk: "wassen, besprenkelen of uitgieten", met het doel iets te reinigen: "Ik heb ulieden wel gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest", dat betekent: Hij zal Zijn Geest op u gieten, overeenkomstig de belofte: "Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten".

2. Wie heeft de doop ingesteld?

De Heere Jezus Christus, de Middelaar en het Hoofd van de kerk.

3. Wanneer heeft Hij ze als een sacrament van het Nieuwe Testament ingesteld?

Kort voor Zijn hemelvaart, toen Hij Zijn apostelen de volgende plechtige opdracht gaf: "Gaat dan heen, onderwijst al de volken, dezelve dopen in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest".

4. Werd de doop niet vóór die tijd toegepast?

De Joden pasten haar reeds toe bij het aannemen van proselieten; maar deze doop was niet door God ingesteld.

5. Wanneer kreeg de doop goddelijk gezag?

Toen God Johannes de Doper zond om met water te dopen.

6. Was er ook verschil tussen de doop van Johannes en de doop, die de apostelen na de hemelvaart van Christus bedienden?

Er was geen wezenlijk verschil tussen die beide; want ze hadden hetzelfde zichtbare teken en dezelfde zegeningen, die er door werden voorgesteld. De verschillen waren alleen maar van bijkomende aard, namelijk betreffende de tijd en betreffende hen, aan wie ze bediend werd.

7. Hoe verschilden ze, wat de tijd betreft?

De doop van Johannes werd toegepast vóórdát Christus het werk, dat Zijn Vader Hem te doen gegeven had, volbracht had; maar de doop van de apostelen vond meestal plaats, nadat Christus geleden had en in Zijn heerlijkheid was ingegaan.

8. Hoe verschilden ze, wat betreft hen, aan wie ze bediend werd?

De doop van Johannes bleef beperkt tot Judea alleen; maar de doop van de apostelen strekte zich uit tot alle volken, aan wie het Evangelie werd gepredikt.

9. Doopte Paulus sommige discipelen te Efeze, die door Johannes tevoren gedoopt waren, niet voor de tweede keer?

Neen, hij verklaart alleen, dat zij, die Johannes de doop der bekering en van het geloof in Christus hadden horen prediken, door Johannes gedoopt werden in de Naam van de Heere Jezus en dat ze dus niet weer door iemand anders behoefden gedoopt te worden.

10. Waarom heeft Christus, Die het toch niet nodig had, Zich vernederd, om door Johannes gedoopt te worden?

Hij geeft Zelf de reden: "Aldus betaamt ons", zegt Hij, "alle gerechtigheid te vervullen".

11. Heeft Christus Zelf ooit iemand gedoopt?

Neen, Jezus heeft Zelf niet gedoopt, maar wel Zijn discipelen.

12. Waarom heeft Christus Zelf niemand gedoopt?

Opdat Hij de doop zou laten bedienen door mensen van gelijke bewegingen als wij en om te tonen, dat de krachtbaarheid van de inzetting niet afhing van hem, die ze bediende, maar van Gods zegen; zo was het ook met de woorden, die Hij op aarde sprak; deze hadden kracht, niet enkel en alleen, omdat ze door Hem met de mond uitgesproken werden; maar omdat ze vergezeld gingen van Zijn eigen almachtige kracht.

13. Wat is het zichtbare teken in de doop?

Alleen zuiver en onvermengd water.

14. Hoe moet in de doop het water ten opzichte van het lichaam aangewend worden?

Het is niet noodzakelijk iemand in het water onder te dompelen; maar de doop wordt ook op de juiste manier bediend, als het water op iemand gegoten of gesprenkeld wordt.

15. Hoe weet men dat uit de Heilige Schrift?

Uit de vele voorbeelden van doopsbediening op deze manier door de apostelen; in het bijzonder, toen er drieduizend door hen gedoopt werden; toen moet er wel water op hen gesprenkeld zijn, daar de apostelen geen tijd gehad kunnen hebben om ze in één dag één voor één in het water te dompelen. Ook is het niet waarschijnlijk, dat de stokbewaarder, in de nacht zo'n grote hoeveelheid water in voorraad gehad heeft dat voldoende was, om er met zijn gezin in onder gedompeld te worden, of dat ze voor dat doel een rivier opgezocht hebben; het is heel wat redelijker aan te nemen, dat ze in deze gevallen met besprenkeling gedoopt werden. Hetzelfde kan gezegd worden van Paulus' doop, en die van Cornelius en zijn vrienden.

16. Waarom is het het meest gepast om het water op het gezicht te sprenkelen?

Omdat het gezicht het voornaamste deel van het lichaam is en de gehele persoon er door voorgesteld wordt.

17. Wat wordt er door het water in de doop voorgesteld?

De reinigende kracht van het bloed, en van de Geest van Christus.

18. Wat is het verschil tussen de reiniging door het bloed en de reiniging door de Geest van Christus?

Het bloed van Christus reinigt verdienstelijk, de Geest van Christus krachtdadig. Nader gezegd: door het bloed wordt de schuld der zonde ineens weggenomen in de rechtvaardiging; door de Geest wordt de smet of het vuil der zonde geleidelijk weggenomen in de heiligmaking.

19. Wat wordt er voorgesteld door de besprenkeling met het water op het lichaam?

De toepassing van het bloed van Christus in de ziel door de Geest van God.

20. Wat is de overeenkomst tussen het teken in de doop en de zaak, die het voorstelt?

Water reinigt dat, wat tevoren vuil was; zo reinigt het bloed en de Geest van Christus van de schuld en de verdorvenheid der zonde. Het water kan openlijk en vrij door iedereen gebruikt worden; zo worden Christus en Zijn weldaden aan allen, die het Evangelie horen, vrij aangeboden.

21. In Wiens Naam worden wij gedoopt?

In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest.

22. Wat houdt het in om in de Naam van de Vader, van de Zoon en van Heilige Geest gedoopt te worden?

Het betekent niet alleen krachtens de wil, en het bevel en op het gezag van de Drieënige God gedoopt te worden; maar tevens door de doop plechtig aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, als onze God en ons Deel in eeuwigheid, opgedragen en gewijd te worden.

23. Wat betekent het, gedoopt te worden krachtens het gebod en op het gezag van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest?

Het geeft te kennen, dat de drie Personen van het goddelijk Wezen niet alleen de doop als een sacrament van het Nieuwe Testament instellen en bekrachtigen; maar ook, dat Zij Zich samen verbonden hebben om alle zegeningen van het verbond, die door de inzetting voorgesteld en verzegeld worden, te zullen schenken: "Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn".

24. Wat ligt er in opgesloten, dat wij door de doop plechtig aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, als onze God en ons Deel in eeuwigheid, opgedragen en gewijd worden?

Het sluit in, dat we plechtig belijden, dat deze drie aanbiddelijke Personen alleen recht hebben op al onze verering en aanbedding, dat al onze hoop op verlossing van Hen is, en dat wij geheel en voor eeuwig des Heeren zijn.

25. Is het nodig, dat de doop bediend wordt met de uitdrukkelijke woorden: In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest"?

Ja, want aan de dienaren wordt door Christus uitdrukkelijk geboden om op deze wijze te dopen: "Gaat dan heen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest".

26. Hebben de apostelen niet met andere bewoordingen gedoopt toen zij in de Naam van de Heere Jezus Christus doopten?

Wij moeten niet veronderstellen, dat de apostelen de bewoording, die hun zo uitdrukkelijk overgeleverd was door hun heerlijke Meester, veranderd hebben. Als er daarom gezegd wordt, dat iemand in de Naam van de Heere Jezus gedoopt is, wordt er niet bedoeld, dat hij onder het uitspreken van die woorden gedoopt is; maar alleen, dat hij op het gezag van Christus, Die dit sacrament ingesteld heeft en met het doel, dat hij in Hem geloven en met Hem gemeenschap hebben zal, gedoopt is.

27. Hoe behoort het noemen van de heilige Drieëenheid bij de doop ingeleid te worden?

Het is betamelijk, dat dit ingeleid wordt met een zin, die in de eerste persoon staat. Hierdoor wordt uitgedrukt, dat de bediening op dat ogenblik plaats vindt en ook, dat alleen een wettig geroepen dienaar dit sacrament moet bedienen. Daarom wordt er gezegd: "Ik doop u in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest".

28. Wat is het doel en de betekenis van de doop?

De doop stelt voor en verzegelt onze inlijving in Christus en ons deelhebben aan de weldaden van het verbond der genade.

29. Wat wil het zeggen dat onze inlijving in Christus door de doop voorgesteld en verzegeld wordt?

Het betekent, dat de doop voorstelt en verzegelt: onze vereniging met Hem en dus ook de toerekening van Zijn gerechtigheid aan ons: "Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan".

30. Welke weldaden van het verbond der genade worden in de doop voorgesteld, geschonken en verzegeld?

Het zijn: de vergeving der zonden door het bloed van Christus; de wedergeboorte door Zijn Geest; de aanneming en de opstanding tot het eeuwige leven.

31. Wat houdt het tevens voor ons in, dat ons in de doop voorgesteld en verzegeld wordt, dat wij aan zulke grote en heerlijke weldaden deelhebben?

Het houdt dit voor ons in, dat wij om deze reden openlijk belijdenis doen van onze verplichting aan de Heere, om Hem toe te behoren.

32. Wat ligt in onze verplichting om de Heere toe te behoren, opgesloten?

Dat wij "geheel en al" van Hem alleen zullen zijn.

33. Wat betekent het: "geheel en al" van Hem alleen te zijn?

Het betekent Hem toe te behoren in alles, wat wij zijn in ziel, geest en lichaam, en in alles, wat wij hebben, hetzij gaven en genade-weldaden, hetzij aardse zegeningen.

34. Wat betekent het de Heere allèen toe te behoren?

Het betekent, dat we van Hem zijn, met verwerping van al wat Zijn plaats wil innemen in ons hart.

35. Wie zijn die mededingers van God, die wij bij de doop belijden te verwerpen?

Het zijn de zonde, de satan, en de wereld.

36. Maakt de doop iemand tot lid van de kerk?

Neen, men gaat van de veronderstelling uit, dat iemand lid van de kerk is, vóór hij gedoopt wordt; en als het kinderen van belijdende ouders betreft, werden zij reeds als kinderen van de zichtbare kerk geboren.

37. Waarom moet men lid van de kerk zijn, éér men gedoopt wordt?

Omdat de zegels van het verbond alleen maar aan hen geschonken kunnen worden, van wie men veronderstelt, dat zij in het verbond zijn; ook kunnen de voorrechten van de kerk niet bevestigd worden aan iemand, die buiten de kerk staat.

38. Waarom zeggen onze Geloofsbelijdenis en de Grote Catechismus dan, dat de gedoopten plechtig toegelaten worden tot de zichtbare kerk?

Omdat het een zeer groot verschil is, of dat iemand, die dit van tevoren niet was, tot lid van de kerk gemaakt wordt, of dat iemand die reeds lid is, plechtig toegelaten wordt. Wat onze Geloofsbelijdenis en Catechismus vaststellen is dit, dat wij door de doop plechtig worden toegelaten tot de zichtbare kerk, d.w.z. dat door de doop in het openbaar verklaard wordt, dat wij reeds leden van de kerk zijn en dat nu door de doop het lidmaatschap plechtig aan ons verzegeld wordt: "Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt".

39. Kan men met recht zeggen, dat iemand die gedoopt wordt, daardoor een Christen wordt?

Neen; want dat zou de bijgelovige rooms-katholieke opvatting bevestigen, dat de doop zelfs hen, die in de zichtbare kerk geboren zijn, Christenen doet worden en dat zij, die niet gedoopt zijn ongelovigen blijven en overgelaten worden aan een barmhartigheid, die niet uit het verbond voortkomt.

40. Wat zijn de uitersten in de opvatting over de noodzakelijkheid van de doop?

De Socinianen en de Kwakers ontkennen de noodzakelijkheid van de doop geheel; de rooms-katholieken en anderen daarentegen stellen, dat ze absoluut noodzakelijk is en dat iemand, die niet gedoopt is, geen zaligheid kan en mag verwachten.

41. Wat leert onze Geloofsbelijdenis hierover?

Dat, "hoewel het een grote zonde is deze inzetting te verachten en te verwaarlozen, de genade en de zaligheid er niet zo onafscheidelijk aan verbonden zijn, dat een ongedoopte niet wedergeboren en zaliggemaakt zou kunnen worden; of dat omgekeerd allen, die gedoopt zijn, ongetwijfeld ook wedergeboren zouden zijn".

42. Waarom is het zo'n grote zonde, als men deze inzetting veracht en verwaarloost?

Men veracht een uitdrukkelijke en stellige instelling van Christus, Die wilde, dat de doop tot aan het einde der wereld in Zijn kerk bediend zou worden; ook veracht men alle grote en heerlijke weldaden en voorrechten, die door de doop voorgesteld en verzegeld worden.

43. Waaruit blijkt, dat de genade en de zaligheid niet onafscheidelijk aan de doop verbonden zijn?

Uit het voorbeeld van Abraham, die de rechtvaardigheid van het geloof bezat, eer hij besneden werd, en uit dat van Cornelius, die God vreesde en door Hem aangenomen was, eer hij werd gedoopt, en uit het voorbeeld van de moordenaar aan het kruis, die zaliggemaakt werd zonder gedoopt te zijn, Luk.

44. Hoe bewijst de Heilige Schrift, dat allen die gedoopt zijn, niet wedergeboren en zaliggemaakt worden?

Uit het voorbeeld van Simon de Tovenaar, die gedoopt werd en na zijn doop toch in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid bleef.

45. Geeft de doop een recht op de verbondszegeningen, of is ze een teken en zegel, dat verklaart, dat die zegeningen reeds geschonken zijn?

De doop betekent en verzegelt alleen, dat die zegeningen reeds geschonken zijn, evenals de besnijdenis dat deed.

46. Wat geeft dan het recht op die zegeningen?

De belofte van het verbond, die zowel aan de kinderen als aan de ouders wordt gericht: "U komt de belofte toe en uw kinderen".

47. Is de doop bedoeld om het verbond zekerder te maken, of om ons geloof te versterken?

Ze is alleen bedoeld om ons geloof te versterken, want de vastheid en zekerheid van het verbond komt voort uit de trouw van God, die onschendbaar en onveranderlijk is.

48. Waarin bestaat de krachtadigheid van de doop?

Ze bestaat daarin, dat ze het recht op de verbondszegeningen verzegelt en bekrachtigt. Dat recht bezit iemand zo zeker uit de belofte, dat hij ontwijfelbaar in het bezit van die zegeningen gesteld zal worden. Want, volgens de leer van onze geloofsbelijdenis, "wordt de beloofde genade niet alleen aangeboden, maar ook werkelijk door de Heilige Geest geschonken aan hen, wie die genade naar de raad van Gods eigen wil, op Zijn bestemde tijd toebehoort.

49. Is de doop krachtadig op het ogenblik, dat ze bediend wordt?

Niet altijd: de krachtadigheid van de doop is niet gebonden aan het ogenblik, waarop ze bediend wordt; ze kan later van kracht worden, zoals God in Zijn soevereiniteit het bepaald heeft: "want de wind blaast, waarheen hij wil".

50. Wat kunnen we leren uit de natuur van de doop?

De oneindige goedheid van God, Die een inzetting heeft ingesteld, die het uitverkoren zaad in het verbond inlijft en onherroepelijk al de zegeningen van het verbond aan hen verzegelt.

DE ONDERWERPEN VAN DE DOOP

Vraag 95

Aan wie moet de doop bediend worden?

Antwoord:

De doop moet niet eerder bediend worden aan hen, die buiten de zichtbare kerk zijn, dan wanneer zij hun geloof in Christus en hun gehoorzaamheid aan Hem belijden; maar de kinderen van hen, die lid zijn van de zichtbare kerk, moeten, zonder meer, gedoopt worden.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wie mogen het sacrament van de doop bedienen?

Geen van de beide sacramenten mag bediend worden, dan door een dienaar van het Woord, die wettig bevestigd is.

2. Hoe bewijst ge, dat de bevestiging door ouderlingen zonder bisschop wettig en van kracht is?

Uit het uitdrukkelijk getuigenis van de Heilige Schrift, die het aanstellen van dienaren wettig verklaart, als ze geschiedt "met oplegging der handen van het ouderlingschap".

3. Waarom behoren alleen de wettig aangestelde dienaren en niemand anders, de sacramenten van het Nieuwe Testament te bedienen?

Omdat zij alleen "de uitdelers der verborgenheden Gods" zijn, en omdat zij alleen de opdracht en het gezag van Christus hebben om te prediken en te dopen: "Gaaf dan heen, onderwijst al de volken, hen dopende...".

4. Wordt er een openbaar gebed vereist vóór de bediening van de doop?

Het blijkt duidelijk, dat eerst onze Heere bij de instelling van het Avondmaal, en Zijn apostelen daarna, naar Zijn voorbeeld, gebeden hebben, of de goddelijke zegen de bediening van die plechtige inzetting mocht vergezellen, en daarom behoren om dezelfde reden de dienaren en met hen het volk om dezelfde zegen te bidden bij de bediening van het sacrament van de Doop.

5. Behoort het onderwijs uit, of de prediking van het Woord aan de doop vooraf te gaan?

Ja, want de Heere heeft die samengevoegd: "Gaat dan heen, onderwijst al de volken, hen dopende...". En dienovereenkomstig was de onveranderlijke praktijk van de apostelen te prediken, als zij doopten.

6. Is het nodig bij de doop de naam van de kinderen te noemen?

Neen, de doop, bediend door besprenkeling met het water en onder het uitspreken van de woorden der instelling, is in alle opzichten wettig en volkomen, al wordt de naam van de dopeling helemaal niet genoemd.

7. Maar gaven de Joden bij de besnijdenis dan niet aan hun kinderen een naam?

Inderdaad, en de namen van de kinderen mogen ook bij de doop genoemd worden, mits men dit maar niet beschouwt als volstrekt noodzakelijk voor die plechtige inzetting; want de ouders en niet de dienaar, geven de naam.

8. Mag de doop ook particulier, dus buiten de openbare godsdienstoefening, bediend worden?

Het is meer overéénkomstig de natuur van deze inzetting, dat ze, als de Heere Zijn volk de vrijheid geeft en de gelegenheid om in het openbaar samen te komen, bediend wordt dáár, waar de gemeente op ordelijke wijze samengeroepen wordt om naar de bediening van het Woord te horen.

9. Wat moeten de ouders denken, als hun kind weggenomen wordt, éér het gedoopt kan worden?

Dan mogen zij zich hiermee troosten, dat dit niet geschied is, omdat zij zich schuldig maakten aan een onnodig uitstellen, of aan een verachten van de doop en dat in zulke omstandigheden het ontbreken van de doop aan het kind geen schade kan doen.

10. In welke gemoedsgesteldheid behoort dit sacrament bediend en waargenomen te worden?

In de vaste overtuiging, dat het een inzetting van God is; met een kinderlijke vrees en eerbied voor Hem in het hart en met dankbaarheid voor de onwaardeerbare weldaden, die er door voorgesteld en verzegeld worden.

11. Hoe vaak moet de doop aan iemand bediend worden?

Slechts éénmaal.

12. Waarom maar éénmaal?

Omdat onze inlijving in Christus (die de allesomvattende weldaad is, die in de doop voorgesteld en verzegeld wordt) éénmaal plaats vindt en nooit herhaald behoeft te worden, omdat die inlijving voor altijd vast en onverbreekelijk blijft.

13. Aan wie mag de doop niet bediend worden?

De doop mag niet bediend worden aan iemand, die niet tot de zichtbare kerk behoort.

14. Wie behoren niet tot de zichtbare kerk?

Alle ongelovigen, zoals de Joden en de heidenen en hun kinderen.

15. Waarom mogen deze niet gedoopt worden?

Omdat ze, daar ze vreemdelingen van het verbond der belofte zijn, geen recht kunnen hebben op de zegelen van dat verbond.

16. Mogen ongelovigen in geen enkel geval gedoopt worden?

Ja, dat mag, zodra zij hun geloof in Christus en hun gehoorzaamheid aan Hem belijden.

17. Wat betekent het: "zijn geloof in Christus te belijden"?

Het betekent, dat men belijdt de volkomen leer der zaligheid te geloven.

18. Wat betekent het: "zijn gehoorzaamheid aan Hem te belijden"?

Het betekent, dat men naar buiten zich aan al de instellingen van Christus onderwerpt.

19. Voor wie is zulk een belijdenis noodzakelijk?

Alleen voor de volwassenen.

20. Hebben de kinderen, die zo'n belijdenis niet kunnen afleggen, geen recht op de doop?

Ja, de kinderen van hen, die leden zijn van de zichtbare kerk, moeten gedoopt worden.

21. Wie zijn de leden van de zichtbare kerk?

Het zijn allen, die de ware godsdienst belijden, en daarbij hun kinderen.

22. Wat verstaan we onder de ware godsdienst?

Wij verstaan daaronder al de leerstellingen, afgeleid van en gegrond op de Heilige Schrift en die vervat zijn in onze Geloofsbelijdenis en Catechismus en die in hoofdzaak overeenkomen met de belijdenissen van andere gereformeerde kerken: "Houd het voorbeeld der gezonde woorden".

23. Wat betekent het: "de ware godsdienst te belijden"?

Het betekent, dat men openlijk en bij alle geschikte gelegenheden erkent, dat men standvastig de gehele goddelijke waarheid aanhangt, zonder dat men ook maar één tegengestelde dwaling tot de zijne maakt of vóórstaat.

24. Is een belijdenis van de ware godsdienst alleen voldoende?

Nee, want het geloof zonder de werken is dood.

25. Op welke grond hebben de kinderen van hen, die leden van de kerk zijn, recht op de doop?

Op grond van de genade en goedheid Gods in de belofte, Die hen in hetzelfde verbond met hun ouders aanneemt, zoals in de belofte, die aan Abraham werd gegeven: "Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u..., om u te zijn tot een God en uw zaad na u".

26. Maar deze belofte, dat het zaad in hetzelfde verbond aangenomen zal worden als de ouders, ziet toch alleen op het natuurlijk zaad van Abraham en op niemand anders?

De apostel Petrus verklaart duidelijk, dat het een belofte is van het verbond der genade, die zich uitstrekt tot de heidenen en de Joden; en tevens, dat ze de grond is van het lid-zijn van de kerk en dus ook van de doop, als hij zegt: "Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt..., want u komt de belofte toe en uw kinderen en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God toe roepen zal".

27. Hoe blijkt uit deze tekst, dat deze belofte zich ook tot de heidenvolken uitstrekt?

Omdat de apostel zegt, dat "de belofte toekomt aan allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal", namelijk door de uitwendige roeping van het Woord, dat gegeven is om aan alle creaturen gepredikt te worden.

28. Waaruit blijkt, dat deze belofte de grond is van het lid-zijn van de kerk en dus ook van de doop?

Hieruit, dat de apostel zijn vermaning om zich te bekeren en te laten dopen bij de volwassenen, tot wie hij spreekt, aandringt uit deze krachtige en bemoedigende beweeggronden, dat hun kinderen dan recht en aanspraak zouden hebben op de voorrechten van hetzelfde verbond der belofte, welks zegel zijzelf ook in hun doop zouden ontvangen: "Bekeert u", zegt hij. "en wordt gedoopt, ...want de belofte komt u en uw kinderen toe".

29. Op welke belofte doelt de apostel hier?

Hij wijst op de belofte aan Abraham gedaan: "Ik zal u tot een God zijn en uw zaad na u".

30. Welk zegel werd aan deze belofte, of aan de openbaring van het verbond der genade, die Abraham gedaan werd, gehecht?

Het zegel der besnijdenis, vers 10: "Dit is Mijn verbond, dat gijlieden houden zult tussen Mij en tussen u, ...al wat mannelijk is onder u, zal besneden worden" en: "Hij die acht dagen oud is, zal u besneden worden".

31. Welk verband is er tussen de besnijdenis van het zaad van Abraham op de achtste dag onder het Oude Testament en het dopen van de kinderen van belijdende ouders onder het Nieuwe Testament?

Het verband is, dat de besnijdenis en de doop, hoewel verschillende tekenen, beide zegelen van hetzelfde verbond der genade zijn; en omdat het zaad van Abraham het zegel der besnijdenis onder het Oude Testament ontving, behoren de kinderen van belijdende ouders onder het Nieuwe Testament om dezelfde reden het zegel van de doop te ontvangen, vooral daar de doop nu in de plaats van de besnijdenis te gekomen.

32. Hoe bewijst ge uit de Heilige Schrift, dat de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen?

Uit Kol. 2: 10-12: "En gij zijt in Hem volmaakt.... in Wie gij ook besneden zijt met een besnijdenis, die zonder handen geschiedt: ... zijnde met Hem begraven in de doop, in welke gij ook met Hem opgewekt zijt".

33. Hoe blijkt uit deze tekst, dat de doop nu in de plaats van de besnijdenis gekomen is?

Uit de duidelijke en voor de hand liggende strekking van de tekst, die aanwijst, dat de uitwendige besnijdenis in het vlees niet meer nodig is, omdat wij alle gezegende vruchten en gevolgen van Christus' dood en opstanding duidelijker en tevens uitgebreider voorgesteld en verzegeld hebben in de doop; welke gelijkelijk bediend wordt aan leden van het vrouwelijk en mannelijk geslacht.

34. Wat zou het gevolg zijn, als de kinderen van belijdende ouders onder het Nieuw Testament het zegel van het verbond niet evenzeer ontvingen, als die onder het Oude Testament?

Het gevolg zou zijn, dat de voorrechten van de Nieuwtestamentische kerk beperkter en minder zouden zijn dan die van het oude, terwijl ze eerder uitgebreider en vermeerderd zijn.

35. Hoe kunnen kinderen gedoopt worden, daar zij niet in staat zijn hun geloof te belijden, terwijl dit toch voor de doop vereist schijnt te zijn.

Een uitdrukkelijke en formele geloofsbelijdenis als zodanig wordt alleen van de volwassenen vereist en van hen, die na hun doop volwassen geworden zijn; maar niet van hen, die bij de doop nog kinderen zijn, evenmin als dat van de kinderen, die op de achtste dag besneden werden geëist werd.

36. Kunnen de kinderen de zegeningen, die in de doop voorgesteld en verzegeld worden, ontvangen?

Ongetwijfeld, want sommigen van hen zijn "vervuld geweest met de Heilige Geest van hun moeders lijf aan", en ze konden dus, door genade, de wedergeboorte, de vergeving der zonden en het eeuwige leven ontvangen, waarom dan ook het teken en zegel van deze zegeningen aan hen niet onthouden mag worden.

37. Hoe worden de kinderen van belijdende ouders in de Heilige Schrift genoemd?

Als één van de ouders uitwendig een gelovige of lid van de kerk is, worden de kinderen daarom heilig genoemd: "De ongelovige man is geheiligd door de vrouw en de ongelovige vrouw is geheiligd door de man, want anders waren uw kinderen onrein, maar nu zijn zij heilig".

38. Welke heiligheid wordt hier bedoeld?

Verbondsheiligheid, d.w.z., dat ze met hun gelovige of belijdende ouders tot de kerk toegelaten zijn.

39. Kan men onder deze heiligheid niet verstaan, dat ze wettig geboren zijn?

Neen, want de kinderen van gehuwde ouders, al zijn beiden ongelovigen, worden even wettig geboren, als die van belijdende Christenen, want het huwelijk is een inzetting, die behoort tot de wet der natuur.

40. Hoe geeft verbondsheiligheid aan een kind recht op de doop?

Verbondsheiligheid veronderstelt noodzakelijk, dat het in het verbond is, uit kracht van de geloofwaardige belijdenis van de ouders en het heeft daarom ook een recht op het inlijvende zegel van het verbond.

41. Is er een uitdrukkelijk gebod in het Nieuwe Testament, dat de kinderen van hen, die voor het oog althans gelovigen zijn, gedoopt moeten worden?

Daar het voorrecht voor het zaad van de leden van de zichtbare kerk sedert Abraham vastgesteld en nooit ingetrokken werd, was het algemene bevel: "Gaat dan heen, onderwijst en doopt", voldoende.

42. Waarom was dat algemene bevel alleen reeds voldoende?

Omdat het voorrecht der kinderen, dat zij met hun ouders in hetzelfde verbond aangenomen worden, ook blijft in de tijden van het Nieuwe Testament, zoals verklaard wordt in Hand. 2 : 39: "U komt de belofte toe en uw kinderen".

43. Hebben wij in de Heilige Schrift voorbeelden van de kinderdoop?

Ja, de apostelen doopten gehele gezinnen tegelijk, zoals het gezin van Lydia, het gezin van de stokbewaarder, en het huisgezin van Stefanus.

44. Maar er wordt toch niet gezegd, dat er in die gezinnen kinderen gedoopt werden?

Dat is zo, maar er wordt ook niet uitdrukkelijk gezegd, dat er volwassenen waren; daar echter het gehele gezin gedoopt werd, is het niet aannemelijk dat er geen kinderen bij geweest zijn.

45. Welk gebruik moet er door ons van de doop gemaakt worden?

Wij behoren de natuur van de doop en haar doel, waartoe Christus ze ingesteld heeft, met ernst en dankbaarheid te overwegen en ons te vernederen, dat wij haar op zondige wijze ontteren, door onze beloften niet na te komen of tegengesteld daaraan te wandelen; we behoren te pogen door het geloof te leven, opdat we in heiligheid en rechtvaardigheid wandelen als "zulken, die in de doop hun naam aan Christus opgegeven hebben en opdat we in broederlijke liefde wandelen, als zijnde gedoopt door dezelfde Geest tot één lichaam".

46. Wanneer behoren wij zo van onze doop gebruik te maken?

Ons gehele leven; bijzonder in tijden van verzoeking en als wij tegenwoordig zijn bij de bediening van de doop aan anderen.

Vraag 96

Wat is het Avondmaal des Heeren?

Antwoord:

Het Avondmaal des Heeren is een sacrament, waarin, door het geven en ontvangen van brood en wijn overeenkomstig de instelling van Christus, Diens dood verkondigd wordt; en waarin zij, die het waardig gebruiken; niet op een lichamelijke en vleselijke manier, maar door het geloof, deelgenoten gemaakt worden aan Zijn Lichaam en Bloed en aan al Zijn weldaden, en dat tot hun geestelijke voeding en wasdom in de genade.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom wordt dit sacrament met een avondmaal vergeleken?

Omdat het onmiddellijk na het eten van het Pascha, dat altijd 's avonds geschiedde, werd ingesteld.

2. Waarom wordt het het Avondmaal des Heeren genoemd?

Omdat niemand anders dan de Heere Jezus het heeft ingesteld, en het was ten hoogste vereist, dat Hij alleen het deed.

3. Waarom was het ten hoogste vereist, dat niemand anders dan de Heere Jezus deze heilige inzetting heeft ingesteld?

Omdat al de genade, die erin geopenbaard wordt, geheel in Hem gevonden wordt; en omdat deze genade door Hem alleen aan de ziel meegegeed en toegepast wordt.

4. Wanneer heeft Christus dit sacrament ingesteld?

In de nacht "in welke Hij verraden werd".

5. In welke nacht was dat?

Het was de laatste nacht vóór Zijn dood.

6. Wat geeft het te kennen, dat Hij dit sacrament instelde in dezelfde nacht, waarin Hij verraden werd?

Dit geeft Zijn oneindige goedheid en onveranderlijke genegenheid te kennen jegens het verloren menselijk geslacht, dat Hij vertegenwoordigde; want met Zijn zwaarste lijden en zielsangsten in hun plaats vlak voor ogen, wilde Hij hun zaligheid en troost zozeer ter harte nemen, dat Hij deze gedachtenis en dit onderpand van Zijn stervende liefde hen nagelaten heeft, totdat Hij wederkomt.

7. Zijn wij ook verplicht deze inzetting 's nachts te vieren, zoals onze Heere en Zijn discipelen dat de eerste maal gedaan hebben?

Neen, omdat dit sacrament in de plaats gekomen is van het Pascha, dat er onmiddellijk aan voorafgaand gegeten was, is het voor de eerste keer 's nachts bediend. Deze bijzondere reden kan nooit weer terugkeren.

8. In welke houding behoort het Avondmaal des Heeren ontvangen te worden?

Omdat dit sacrament des Heeren "tafel" genoemd wordt, schijnt de zittende houding het meest overeen te komen met de praktijk van onze Heere en Zijn discipelen bij het eerste Avondmaal.

9. Waar is men ertoe gekomen om dit knielende te doen?

In de roomse kerk, die beweert dat het heilige brood of de hostie werkelijk in het lichaam van Christus veranderd wordt en dat het daarom aangebeden moet worden.

10. Welke uitwendige tekenen heeft Christus in dit sacrament gebruikt?

Brood en wijn.

11. Wat voor brood en welke wijn zijn daarvoor geschikt?

Hetzelfde brood en dezelfde wijn, die men gewoonlijk bij andere gelegenheden gebruikt.

12. Moeten de Avondmaalgangers beide gebruiken?

Zeer zeker, want onze Heere gaf beide tekenen aan de discipelen, en de apostel zegt in 1 Kor. 11 : 28, dat ze beide gebruikt moeten worden: "Maar de mens beproeve zichzelf en ete alzo van het brood en drinke van de drinkbeker". Daarom is het onthouden van de drinkbeker aan het volk in de roomse kerk heiligschennis en goddeloosheid.

13. Wat wordt door het brood en de wijn voorgesteld?

Het lichaam en het bloed van Christus.

14. Wat wordt er onder het lichaam en het bloed van Christus verstaan?

Zijn vleeswording en voldoening om onze verlossing volkomen tot stand te brengen: "Het brood, dat Ik geven zal, is Mijn vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven der wereld".

15. Waarin komen brood en wijn overéén en wat wordt er door voorgesteld?

Brood en wijn zijn genoegzaam om het lichaam te voeden en te versterken; zo zijn de gerechtigheid en de volheid van Christus genoegzaam tot voeding en verkwikking der ziel: "Mijn vlees is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank".

16. Welke sacramentele handelingen verricht men bij het Avondmaal?

Zoals het antwoord zegt: Het geven en ontvangen van brood en wijn, overeenkomstig de instelling van Christus.

17. Wie verrichten deze handelingen?

Sommige worden verricht door hem, die het Avondmaal bedient en andere door hen, die eraan deelnemen.

18. Wie zijn zij, die dit sacrament bedienen?

Christus Zelf heeft het als Eerste gedaan en na Hem behoren dit te doen de dienaren des Woords, die wettig geroepen en afgezonderd zijn tot dit ambt.

19. Welke handelingen, die Christus als Eerste verricht heeft bij de bediening van het sacrament, moeten de dienaren bij de uitdeling van dit sacrament in Zijn navolging verrichten?

Naar Zijn voorbeeld, moeten zij het brood en de beker nemen; deze tekenen zegenen; ze moeten het brood breken en zowel het brood als de wijn aan hen, die deelnemen aan het avondmaal, uitdelen.

20. Wat wordt er door het nemen van het brood en de beker aangeduid?

Dat Christus vrijwillig de menselijke natuur heeft aangenomen in vereniging met Zijn goddelijk Persoon, opdat Hij in die natuur een slachtoffer van oneindige waarde in onze plaats zou zijn.

21. Wat houdt het zegenen van de tekenen in?

Dat Christus het brood en de wijn in dit sacrament aangewezen heeft als de zichtbare tekenen en zinbeelden van Zijn lichaam en bloed; en tevens, dat Hij door Zijn voorbeeld de dienaren volmacht gegeven heeft, door ernstig gebed, zoveel van deze tekenen tot een heilig gebruik af te zonderen, als in dit sacrament gebruikt zullen worden.

22. Waarom wordt er in 1 Kor. 11 : 24 gezegd, dat Hij gedankt had, als Hij deze tekenen zegende?

Omdat Zijn liefde voor het verloren menselijk geslacht zo onbegrijpelijk groot was, dat Hij dankbaar was, dat Hij al hun schuld moest betalen, en dat Hij ook bekwaam was om dit geheel en al te doen.

23. Wat moet er onder het breken van het brood verstaan worden?

Het aller verschrikkelijkste lijden van de Zoon van God, en de noodzakelijkheid van dat lijden, als het kanaal, waardoor barmhartigheid tot de zondaar moest komen.

24. Wat wordt ons te kennen gegeven, als ons het brood en de beker "gegeven" worden?

Het geeft te kennen, dat Christus de vrije gave van God aan zondaren is tot zaligheid en eeuwig leven.

25. Wat zijn de sacramentele handelingen van hen, die deelnemen aan dit sacrament?

Zij nemen het brood en de beker; zij eten het brood en drinken van de wijn uit de beker.

26. Wat geeft het te kennen, dat zij het brood en de beker nemen?

Het geeft te kennen, dat zij Christus ontvangen op grond van de schenking, die van Hem gedaan wordt in het Woord, want: "Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit de hemel niet gegeven zij".

27. Wat sluit het in, dat zij het brood eten en de wijn drinken?

Het sluit in, dat Christus aan de ziel persoonlijk moet toegepast worden uit kracht van het feit dat de belofte gericht wordt tot een ieder persoonlijk, die het Evangelie hoort: "Want de belofte", zegt de apostel Petrus, "komt u toe" (dat is: een ieder van u) "en uw kinderen".

28. Tot welk doel heeft Christus deze sacramentele tekenen en handelingen ingesteld?

Opdat daardoor Zijn dood verkondigd zou worden, en opdat de gedachten aan Zijn dood in stand gehouden zou worden.

29. Wat betekent het: "de dood van Christus te verkondigen?"

Het betekent, dat wij, door aan dit sacrament deel te nemen, belijden, dat wij geloven, dat Zijn dood, in onze plaats, Gode hoogst aangenaam is geweest, en dat wij in Zijn dood en gehoorzaamheid rusten als op de enige grond van onze hoop op de zaligheid.

30. Waaruit blijkt, dat Zijn dood in onze plaats Gode hoogst aangenaam geweest is?

Uit Zijn opstanding uit de doden, en Zijn ingaan in Zijn heerlijkheid.

31. Hoe kunnen wij weten, of wij in de gehoorzaamheid en dood van Christus rusten als op de enige grond van onze hoop op de zaligheid?

Als wij van alle vertrouwen op iets anders afzien, en ervan overtuigd zijn, dat de gehoorzaamheid van de Zoon van God tot de dood als Borg in onze plaats, de enige voldoening van de schuld is, die wij aan de wet en de rechtvaardigheid hadden: "Dit zal Zijn Naam zijn, waarmee men Hem zal noemen: "De HEERE, onze Gerechtigheid".

32. Waarom heeft Christus bepaald, dat dit sacrament gevierd zou worden tot Zijn gedachtenis: "Doet dat tot Mijn gedachtenis"?

Omdat, hoewel Zijn vleeswording en voldoening de grootste gebeurtenissen zijn, die ooit in de wereld plaatsgevonden hebben en waarin wij het meeste belang hebben, wij toch geneigd zijn ze te vergeten of er tenminste geen vaste en levendige indruk van in ons hart te hebben: "Doch zij vergaten haast Zijn werken".

33. Wat behoren wij van de dood van Christus te gedenken in dit sacrament?

De waarheid, de noodzakelijkheid en de algenoegzaamheid van Zijn dood.

34. Wat betekent het "de waarheid" van Christus' dood te gedenken?

Het betekent, dat wij met een waar en zaligmakend geloof geloven, dat Christus alles wat van Hem in de Heilige Schrift gezegd wordt, voor ons werkelijk gedaan en geleden heeft.

35. Wat betekent het "de noodzakelijkheid" van Zijn dood te gedenken? Vergelijk Luk. 24 : 26: "Moest de Christus niet deze dingen lijden?"

Het betekent, dat wij geloven, dat wij zeker in het verderf zouden zijn nedergedaald, indien God geen verzoening gevonden had.

36. Wat betekent het "de algenoegzaamheid" daarvan te gedenken?

Het betekent, dat wij geloven, dat Zijn dood van oneindige waarde is en dat ze de verlossing van duizenden werelden had kunnen verwerven, als dat zo bepaald was geworden; daar het de dood en het bloed van Hem was, Die de allerhoogste God is: "Weidt de gemeente Gods, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed".

37. Op welke manier behoren wij de dood van Christus in dit sacrament te verkondigen en te gedenken?

Wij behoren dit te doen met vertrouwen, ootmoed, droefheid en dankbaarheid.

38. Waarom behoren wij Zijn dood "met vertrouwen" te gedenken?

Omdat God Christus, toen Deze overgeleverd was om onze zonden, heeft opgewekt uit de doden en Hem heerlijkheid heeft gegeven, opdat ons geloof en hoop op God zouden zijn.

39. Waarom behoren wij hem "met ootmoed" te gedenken?

Omdat, als wij de minste van al Gods weldaden onwaardig zijn, dit veel meer geldt van de gróóste, die ons be-wezen kunnen worden: "Alzo lief heeft God de wereld gehad, ...enz."

40. Waarom "met droefheid"?

Omdat onze zonden de oorzaak waren van Zijn lijden: "Hij is om onze overtredingen verwond; om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld, ... De Heere heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen".

41. Waarom behoort de dood van Christus "met dankbaarheid" gedacht te worden?

Omdat Hij in onze plaats gestorven is, en omdat Hij door Zijn dood volbracht heeft het werk, dat Zijn Vader Hem te doen gegeven heeft.

42. Hoe vaak behoort door deelname aan dit sacrament de dood van Christus gedacht te worden?

De Heilige Schrift heeft niet precies bepaald hoe vaak, maar er zijn aanwijzingen, dat het vaak behoort gedaan te worden.

43. Waar wordt aangewezen, dat het vaak geschieden moet?

In de woorden van onze Heere: "Doet dat, zo dikwijls als ge die zult drinken, tot Mijne gedachtenis, want zo dikwijls, als ge dit brood zult eten en .. enz." Deze woorden wijzen duidelijk aan, dat het vaak behoort gedaan te worden.

44. Wanneer zal de dood van Christus eeuwig, zonder onderbreking, gedacht worden?

In de hemel, maar dan niet op sacramentele wijze: "Ik zag geen tempel in dezelve".

45. Hoe kunt ge bewijzen, dat ze eeuwig in de hemel gedacht zal worden?

Uit het lied van de verlostten daar: "Hem, Die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed, ...Hem zij de heerlijkheid". En: "En zij zongen een nieuw lied, zeggende: "Gij zijt geslacht en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed".

46. Wie zijn zij, die volgens het antwoord, het Avondmaal waardig gebruiken?

Alleen ware gelovigen zijn waardige deelgenoten aan dit sacrament en zelfs deze behoren om waardig en tot hun troost deel te kunnen nemen, niet alleen hebbelijke genade te bezitten, maar ook de beoefening van die genade.

47. Waarom wordt van de ware gelovigen gezegd, dat zij waardig het avondmaal gebruiken?

Niet vanwege enige waardigheid in zichzelf, want zij hebben niets van zichzelf, waarop zij kunnen roemen; maar omdat zij met Christus verenigd zijn en van Hem al die genade bezitten, die hen in staat stelt op een gepaste manier aan het avondmaal deel te nemen, 2 Kor. 3 : 5.

48. Waarvan worden de waardige Avondmaalgangers in dit sacrament deelgenoten?

Zij worden deelgenoten aan het lichaam en bloed van Christus en aan al Zijn weldaden.

49. Wat betekent het deelgenoot te worden aan het lichaam en bloed van Christus?

Het betekent in dit sacrament onthaald te worden op alles, wat de Persoon van Christus, de Middelaar, als God en mens, verworven heeft, omdat dit het enige gepaste voedsel voor de ziel is.

50. In welk opzicht worden zij, die het Avondmaal waardig gebruiken, geen deelgenoot aan Zijn lichaam en bloed?

Ze worden daaraan geen deelgenoot op een lichamelijke en vleselijke manier (zie het hoofdantwoord).

51. Waarom luidt dit antwoord zo?

Om de roomse leer van de transsubstantiatie te bestrijden; deze houdt in, dat het brood en de wijn door de wijding van een priester in het lichaam en bloed van Christus veranderen.

52. Wat is de ongerijmdheid van deze leer?

Ze is niet alleen in strijd met de Heilige Schrift, maar ook met het gezond verstand; ze doet de natuur van het sacrament te niet en was en is de oorzaak van veel bijgeloof, ja zelfs van grove afgoderij.

53. Hoe is ze in strijd met de Heilige Schrift?

De Heilige Schrift bevestigt uitdrukkelijk, dat Christus hetzelfde brood en dezelfde beker, die Hij tevoren in Zijn handen had ge-nomen, na de dankzegging aan Zijn discipelen gaf. De leer van de transsubstantiatie daarentegen houdt in, dat deze tekenen na de dankzegging niet meer dezelfde zijn. Al hebben ze dezelfde vorm, kleur, smaak en reuk van brood en wijn; hun stof is veranderd in het lichaam en bloed van Christus; in tegenstelling hiermee, noemt de apostel die tekenen, na de dankzegging, bij dezelfde naam, die ze eerst hadden, om te kennen te geven, dat hun stof niet veranderd is: "Zo dikwijls als gij van dit brood eet en van deze drinkbeker drinkt, ...enz".

54. Hoe is deze leer in strijd met het gezond verstand?

Het gezond verstand zegt ons, dat een lichaam maar één plaats kan innemen en niet op één en dezelfde tijd op verschillende plaatsen kan zijn; terwijl zij, die deze leer verdedigen, moeten erkennen, dat het lichaam van Christus op duizenden plaatsen tegelijk zou zijn, zelfs op evenveel plaatsen als er gewijde hosties zijn.

55. Hoe doet de transsubstantiatie de natuur van het sacrament te niet?

Zij vernietigt de geestelijke of sacramentele betrekking die er is tussen het teken en de door het teken voorgestelde zaak, want, als het teken verandert in de voorgestelde zaak, houdt alle betrekking en overeenkomst daartussen op. Bovendien, daar het sacrament een gedachtenisviering is van wat Christus in Zijn menselijke natuur gedaan en geleden heeft, veronderstelt dit, dat Zijn lichaam afwezig is, terwijl de transsubstantiatie veronderstelt, dat het aanwezig is.

56. Hoe is deze leer de oorzaak van veel bijgeloof en grove afgoderij?

Aan de hostie of gewijde ouwel, zelfs als ze niet in het sacrament gebruikt wordt, worden vreemde, wonderlijke uitwerkingen toegeschreven; en de beweerde verandering van brood en wijn in het lichaam en bloed van Christus in het sacrament, is het voorwendsel, waarom zij aan brood en wijn zelf godsdienstige verering en aanbidding bewijzen en dit is grove afgoderij.

57. Wat is het verschil tussen de Rooms-Katholieken en de Luheranen in deze zaak?

De Rooms-Katholieken beweren, dat het brood en de wijn hun eigen natuurlijke wezen verliezen en in het lichaam en bloed van Christus veranderd worden; maar de Luheranen beweren, dat het brood en de wijn wel hun eigen natuurlijke wezen behouden; maar dat tegelijkertijd het lichaam en bloed van Christus in, met en onder de tekenen zijn.

58. Zijn beide meningen niet even ongerijmd?

Ja, want de transsubstantiatie veronderstelt, dat één lichaam tegelijk op veel plaatsen kan zijn; en de consubstantiatie (hiermee is dus bedoeld de avondmaalsleer van de Luheranen) houdt het voor

toegestaan, dat er twee lichamen tegelijk op dezelfde plaats kunnen zijn, zodat ze dus tegelijkertijd dezelfde ruimte kunnen innemen.

59. Wordt Christus in dit sacrament als een slachtoffer geofferd om de zonde weg te nemen?

Neen, daarin is alleen een gedachtenis daaraan, dat Hij en "wel door Zichzelf Zich eenmaal en voor altijd aan het kruis opgeofferd heeft en dat er tevens in dit sacrament een geestelijke offerande van de hoogste lof aan God voor Zijn offerande ge-bracht wordt".

60. Waarom zegt onze belijdenis, dat Christus Zich eenmaal en wel door Zichzelf opgeofferd heeft?

Om zich te stellen tegen het onbloedige offer van de mis, dat dagelijks door de rooms-katholieke priesters geofferd wordt om de zonde, zowel van de levenden als de doden, weg te nemen.

61. Wat zegt onze Geloofsbelijdenis aangaande dit offer in de roomse mis, zoals zij dat noemen?

Ze verzekert, dat het "een aller afschuwelijkste belediging is voor Christus' enige offerande, die de enige verzoening voor alle zonden van de uitverkorenen is".

62. Is Christus niet werkelijk in het sacrament van het Avondmaal aanwezig?

Hij is voor het geloof van de gelovigen even werkelijk in deze inzetting aanwezig, zij het op geestelijke wijze, als de tekenen zelf aanwezig zijn voor hun uitwendige zintuigen.

63. Als Christus in het sacrament alleen op geestelijke wijze en niet lichamelijk tegenwoordig is, waarom zegt Hij dan van het brood: "Dit is Mijn lichaam"?

De duidelijke voor de hand liggende betekenis is: Dit brood is het teken of het zinnebeeld van Mijn lichaam; de woorden moe-ten dus figuurlijk en niet letterlijk verstaan worden.

64. Hoe bewijst ge dat?

Uit deze bekende regel, die voor alle talen geldt, dat, wanneer de strikt letterlijke betekenis een duidelijke ongerijmdheid of tegenstrijdigheid bevat, wij noodzakelijk de figuurlijke betekenis moeten aanvaarden. Zo zegt de apostel in 1 Kor. 10 : 4: "De steenrots was Christus". Ook dit kan niet letterlijk opgevat worden, alsof die rots, stoffelijk beschouwd, werkelijk Christus was; maar figuurlijk, namelijk die rots duidde Christus aan. Dit geldt van veel uitdrukkingen in de Heilige Schrift.

65. Als de waardige Avondmaalgangers niet op lichamelijke en vleselijke manier deel krijgen aan Christus' lichaam en bloed, hoe hebben zij er dan wel deel aan?

Zij hebben alleen door het geloof deel aan Zijn lichaam en bloed in dit sacrament.

66. Wat betekent dat?

Het betekent, dat hun door het geloof Christus en Zijn gerechtigheid met al Zijn weldaden toegepast en toegeëigend worden.

67. Welke zijn die weldaden, die het geloof in dit sacrament met Christus, zich toepast?

Ze kunnen, onder meer, in drie hoofdweldaden samengevat worden, namelijk: een overvloedige kwijtschelding van alle zonde, een onbetwistbare waarborg, dat ze toe zullen nemen in de heiligmaking, en een onvervreemdbaar recht op het eeuwige leven.

68. Waarom worden ze "Zijn" weldaden genoemd?

Omdat Hij ze verworven heeft; Hij is er de Eigenaar van, en Hij deelt ze uit.

69. Waarom wordt er gezegd, dat de waardige Avondmaalgangers deelgenoten worden van Zijn weldaden?

Omdat ze, als ze Hem ontvangen, met Hem ook alle goede gaven ontvangen: "...alles is uwe, en gij zijt van Christus".

70. Wat is de vrucht en uitwerking van hun deelgenootschap aan Zijn weldaden?

De vrucht en uitwerking daarvan is, dat ze geestelijk gevoed worden en dat ze wassen in de genade.

71. Wat ligt in hun geestelijke voeding opgesloten?

Dat dit sacrament de bekering niet werkt, maar de gelovigen voedt.

72. En wat houdt hun wasdom in de genade in?

Dat de ware Avondmaalgangers reeds in een staat van genade zijn.

73. Hoe kunnen de geestelijke voeding en de wasdom in de genade opgemerkt worden?

Als er een sterker verlangen naar de onvervalste melk van het Woord is, als er meer een leven in het geloof dan op het gevoel is, als de zonde innerlijk meer en meer wordt tegenstaan, en als er zich uitwendig een tederheid in de wandel openbaart.

Vraag 97

Wat wordt er vereist om waardig het avondmaal des Heeren te ontvangen?

Antwoord:

Er wordt van hen, die waardig aan het avondmaal des Heeren willen deelnemen, vereist, dat zij zich onderzoeken betreffende hun kennis om het lichaam des Heeren te onderscheiden; betreffende hun geloof om zich met Hem te voeden; en dat ze zich onderzoeken betreffende hun bekering, hun liefde en nieuwe gehoorzaamheid; opdat zij, door onwaardig te komen, zich geen oordeel eten en drinken.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Welke voorbereidende plicht wordt hier van hen, die aan het Avondmaal des Heeren deelnemen, vereist?

Dat zij zichzelf onderzoeken en zo van het brood eten en van de drinkbeker drinken.

2. Wat betekent dat, zichzelf te onderzoeken?

Het betekent, dat men een nauwkeurig onderzoek doet naar en een onpartijdig oordeel velst over zijn geestelijke staat en gesteldheid volgens de regel van het Woord.

3. Hoe kan men het best en met de meeste vrucht deze plicht verrichten?

Als men dit werk in de hand van de Geest Gods stelt, opdat Hij het besture: "Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart, beproef mij en ken mijn gedachten, ...enz."

4. Waarom is zelfonderzoek noodzakelijk, eer men aan 't Avondmaal gaat?

Omdat het uitdrukkelijk bevolen is en wel om te ontdekken of wij in een staat van genade zijn; en ook of wij enigermate genade beoefenen; want wanneer één van beide ontbreekt, kunnen wij niet met troost aan deze inzetting deelnemen: "De mens beproeve zichzelf en ete alzo van het brood".

5. Is dit de plicht van een ieder, of slechts van sommigen?

Het is ongetwijfeld de plicht van ieder mens: "De mens beproeve zichzelf", d.w.z. iedere man en vrouw; niemand uitgezonderd, hetzij ze van zichzelf denken, dat ze genade bezitten of dat ze zonder genade zijn.

6. Waarom behoort een benadigd mens zich te onderzoeken?

"Omdat er geen mens rechtvaardig is op aarde, die goed doet en niet zondigt".

7. Waarom behoren zij, die denken, dat zij geen genade hebben, zich te onderzoeken?

Omdat zij, die gezond zijn de Medicijnmeester niet van node hebben, maar die ziek zijn. Hierdoor kunnen zij duidelijker leren zien, dat zij Christus volstrekt nodig hebben.

8. Moeten zij, die voor de eerste keer aan het Avondmaal deelnemen, zichzelf onderzoeken?

Voor hen, die aan het Avondmaal deelnemen, is dit altijd noodzakelijk, zoals de woorden van dit gebod duidelijk te kennen geven: en ete "alzo", d.w.z. laat niemand ooit tot deze heilige tafel naderen, zonder eerst deze plicht te betrachten.

9. Moet men zich alleen in de tijd van de Avondmaalsviering onderzoeken?

Men behoort dat dagelijks te doen, en in het bijzonder, als de tijd komt, dat men ten Avondmaal zal gaan.

10. Waarin moeten zij, die waardig aan het Avondmaal des Heeren willen deelnemen zich onderzoeken?

Zij moeten zich onderzoeken betreffende hun kennis, hun geloof, hun bekering, liefde en nieuwe gehoorzaamheid.

11. Wat moeten zij betreffende hun kennis onderzoeken?

Of ze voldoende mate van kennis hebben, en of die kennis zaligmakend is.

12. Welke is die voldoende mate van kennis, die nodig is om op waardige wijze het Avondmaal des Heeren te ontvangen?

Men moet enige kennis hebben van de Persoon, de ambten en de gerechtigheid van Christus; van de volheid, het vrije en de vastheid van het verbond der genade; van de aard, het nut en het doel van het sacrament van het Avondmaal; en ook van onze menigvuldige zonden en noden.

13. Waarom is die kennis noodzakelijk?

Ze is nodig om het lichaam des Heeren te onderscheiden.

14. Wat betekent het, dat men in het Avondmaal het lichaam des Heeren onderscheidt?

Het betekent, dat men door de tekenen van brood en wijn heen de voldoening en verzoening aanschouwt, die de Zoon van God in onze natuur heeft aangebracht; want die tekenen zijn bedoeld om die verzoening voor te stellen en af te beelden.

15. Wie maken zich eraan schuldig, dat ze het lichaam des Heeren niet onderscheiden?

Zij, die zich tevreden stellen met het ontvangen van de uitwendige tekenen, zonder de verborgenheden, die erin opgesloten liggen met een gezond geloof te verstaan.

16. Hoe kunnen we weten, dat de kennis, die we verkregen hebben, zaligmakend is?

Als we ontdekken, dat we nog niets kennen, gelijk we behoren te kennen, als wij vervolgen om de HEERE meer en meer te kennen, en als onze kennis van invloed is op onze handel en wandel: "Indien ge deze dingen weet, zalig zijt gij, zo gij ze doet".

17. Waarom is het geloof noodzakelijk om waardig aan het Avondmaal des Heeren deel te nemen?

Het is nodig om zich met Hem te voeden.

18. Wat betekent dat, als men zich onder het Avondmaal met Christus voedt?

Het betekent, dat wij uit Zijn volheid in ons hart al dat geestelijk goed ontvangen, dat ons in de belofte wordt getoond.

19. Waarmee voedt het geloof zich in het Avondmaal, wat Christus betreft?

Het voedt zich met alles, wat het Woord van Hem openbaart, zoals Zijn Persoon, ambten en de aard en betrekking van Zijn Middelaarschap.

20. Hoe kunnen wij weten, of wij dat geloof bezitten, dat zich met Christus in het Woord en het sacrament voedt?

Waar dit ware en zaligmakende geloof gevonden wordt, openbaart het zijn hongerende en dorstende aard; de geestelijke honger en dorst worden zo gescherpt, dat ze steeds meer van Hem begeren, dat geloof reinigt het hart, het acht alle dingen schade te zijn om Christus' wil, en het draagt zorg om goede werken voor te staan.

21. Welke plaats heeft de bekering in dit sacrament?

Zonder bekering kan er geen droefheid over de zonde zijn en die droefheid is een onafscheidelijke metgezel van het geloof, wanneer dit een gekruisigde Zaligmaker in deze inzetting aanschouwt en leert kennen: "Zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben en zij zullen over Hem rouwklagen".

22. Hoe kunnen wij weten, of onze bekering oprecht en waar is?

Ze is waar en oprecht, als we de zonde bewenen, omdat ze God beledigt, als we in hart en leven de zonde verzaken en er ons van afkeren, en vooral, als de zonde van ongelooft ons het meest smart.

23. Waarom is het noodzakelijk, dat de genade der liefde werkzaam is, als we aan het Avondmaal des Heeren deelnemen?

Zonder liefde tot Christus kan er in deze, of enige andere inzetting geen gemeenschap met Hem zijn: "Die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden, en Ik zal hem liefhebben en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren".

24. Hoe kunnen wij weten, of onze liefde tot Christus oprecht en ongeveer is?

Als ze ons dringt om de moeilijkste plichten, waartoe Hij ons kan roepen, te betrachten, als ze ons ertoe brengt om van de verdrukkingen, die Zijn voorzienigheid op ons legt in ons leven, goede gedachten te hebben, en als wij Zijn leden liefhebben uit liefde tot Hem, of omdat zij uit Hem geboren zijn.

25. Waarom wordt de gehoorzaamheid, die van de waardige Avondmaalgangers geëist wordt, "een nieuwe gehoorzaamheid" genoemd?

Omdat ze voortkomt uit een nieuw beginsel van geloof en liefde, omdat ze op een nieuwe manier betracht wordt, namelijk in de sterkte der genade, die in Christus Jezus is, en omdat ze tot een nieuw doel strekt, namelijk tot eer van God.

26. Hoe kunnen we weten, of onze gehoorzaamheid werkelijk een nieuwe gehoorzaamheid is?

Als we elke geboden plicht met nauwgezetheid vervullen en ons tegelijk als onnutte dienstknechten beschouwen, en als wij volkomen op de borggerechtigheid rusten, als op de enige grond van onze aanneming.

27. Welk gevaar lopen zij, die nalaten om zich betreffende de bovengenoemde genadegaven te onderzoeken, éér zij tot het Avondmaal des Heeren komen?

Ze lopen het gevaar onwaardig te eten en te drinken..

28. Wat is dat: onwaardig eten en drinken?

Het betekent te eten en te drinken, zonder enig werkelijk gevoel of deugdelijke erkenning van de noodzaak, dat zij in Christus zijn, "zoals Hij geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing".

29. Aan welk gevaar stellen zij zich bloot, die op deze wijze onwaardig eten en drinken?

"Zij eten en drinken zichzelf een oordeel".

30. In welke zin kan van hen, die onwaardig eten en drinken, gezegd worden, dat zij zich een oordeel eten en drinken?

In die zin, dat zij zich door zo te doen, aan het rechtvaardig oordeel van God blootstellen.

31. Aan welk oordeel stellen zij zich bloot?

Aan tijdelijke oordelen, of aan allerlei rampen in dit tegenwoordige leven; en aan het eeuwige oordeel of de verdoemenis in het toekomstige leven, als genade dit niet verhoedt.

32. Mag niemand, die twijfelt of hij in Christus is en die twijfelt, of zijn voorbereiding de rechte geweest is, tot het Avondmaal des Heeren komen?

Als hij er behoorlijk over aangedaan is, dat hij niet goed weet, of hij deel heeft aan Christus, en oprecht begeert in Hem gevonden te worden en van ongerechtigheid af te staan, behoort hij in dit geval zijn ongelooft te beklagen en ernaar te staan, dat zijn twijfel weggenomen wordt; en als hij zo handelt, mag en behoort hij aan het Avondmaal des Heeren te komen, opdat hij nader bevestigd mag worden.

33. Wanneer kan van iemand gezegd worden, dat hij er behoorlijk over aangedaan is, dat hij niet goed weet, of hij deel heeft aan Christus?

Als hij rusteloos blijft en geen troost kan vinden in enig uitwendig genot, zolang hij oordeelt geen deel aan Hem te hebben; en als hij tevens met ijver van alle gewone middelen gebruik maakt, waarin Hij gewoonlijk gevonden wordt.

34. Kan iemand, die zijn geloof belijdt en aan het Avondmaal wenst te gaan, daarvan afgehouden worden?

Zij die onwetend zijn, of een goddeloos leven leiden, kunnen en behoren, ook al belijden ze hun geloof, van dat sacrament geweerd worden door de macht, die Christus Zijn Kerk gegeven heeft, totdat ze onderwezen zijn, of hun leven beteren.

35. Waarom moeten de onwetenden geweerd worden?

Omdat zij het lichaam des Heeren niet kunnen onderscheiden en het doel van dit sacrament niet verstaan en dus zichzelf niet anders dan een oordeel eten en drinken.

36. Waarom moeten zij, die een goddeloos leven leiden, van dit sacrament geweerd worden?

Omdat zij zich door hun aanhoudende goddeloze handel en wandel openbaren als degenen, die onder de heerschappij van de vorst der duisternis staan en omdat zij daardoor, zolang ze zo blijven, geen recht kunnen hebben op de voorrechten, die alleen de leden van Christus' huisgezin toekomen.

37. Wat wordt er van hen vereist, die aan het Avondmaal deelnemen, in de tijd, dat het bediend wordt?

Er wordt van hen geëist, dat zij met opmerkzaamheid het lichaam des Heeren onderscheiden, en vol liefde aan Zijn dood en lijden gedenken; dat ze daarbij zichzelf opwekken hun genade-gaven krachtig te oefenen, door te treuren over de zonde, door te hongeren en te dorsten naar Christus; dus zich in het geloof te voeden met Hem, en door hun verbond met God en de liefde tot alle heiligen te vernieuwen.

38. Wat betekent het, dat Gods volk aan Zijn tafel het verbond met Hem vernieuwt?

Het betekent, dat zij bij vernieuwing het verbond der genade, zoals het met Christus gemaakt is, inwilligen, en dat ze, door dit te doen, zich aan de Heere overgeven om volkomen de Zijne te zijn, in het vertrouwen, dat Hij ze door Zijn kracht zal bewaren, "door het geloof tot de zaligheid".

39. Wat houdt het in, dat ze bij die gelegenheid hun liefde tot alle heiligen vernieuwen?

Het houdt in, dat ze de gelegenheid, om aan de tafel des Heeren te zitten, aangrijpen om de stille begeerten hunner zielen voor Hem uit te storten, dat alle heiligen met hen overvloedig in de volheid van Christus mogen delen, en dat zij zichzelf "in de liefde Gods bewaren, verwachtende de barmhartigheid van onze Heere Jezus Christus ten eeuwigen leven".

40. Wat behoren de gelovigen te doen, nadat zij deelgenomen hebben aan het Avondmaal des Heeren?

Zij moeten ernstig onderzoeken, hoe zij zich daarbij gedragen hebben en wat de vrucht daarvan is; indien zij verlevendigd en getroost zijn, hebben zij God daarvoor te danken en te bidden om bestendiging ervan; tegen verachtering te waken, hun geloften te betalen en zich aan te moedigen deze inzetten veelvuldig te gebruiken.

41. Wat wil het zeggen: "onze geloften betalen?"

Het betekent, dat we ons, volgens onze verbintenis, toeleggen op het onderhouden van al Zijn geboden, en dat we tevens, om ze op de rechte wijze te vervullen, afhankelijk willen blijven, van de genade en volheid, die er in Christus Jezus is.

42. En wat behoren de gelovigen te doen, als ze, door aan het Avondmaal deel te nemen, daar geen dadelijk voordeel van hebben?

Dan behoren zij nauwkeuriger te onderzoeken, hoe hun voorbereiding en hun gedrag aan de tafel des Heeren geweest zijn; in welke beide gevallen zij behoren te wachten op des Heeren tijd om de zegen van het Avondmaal te ontvangen, mits ze voor God een goed geweten hebben.

43. En als zij zich niet recht hebben voorbereid en zich aan het Avondmaal niet recht hebben gedragen?

Dan behoren zij zich te verootmoedigen en te trachten er daarna met groter zorgvuldigheid en ijver aan deel te nemen.

44. Waarin komen het sacrament van de Doop en dat van het Avondmaal overeen?

Daarin, dat God ze beide heeft ingesteld; dat Christus en Zijn weldaden van beide de geestelijke inhoud zijn; dat ze beide zegelen van hetzelfde verbond zijn; en dat ze in de kerk bediend moeten worden, totdat Christus wederkomt.

45. Waarin verschillen ze?

De Doop mag maar éénmaal bediend worden, met water, en is een teken en zegel van onze wedergeboorte en inlijving in Christus en dat ook voor kinderen; terwijl het Avondmaal des Heeren dikwijls bediend moet worden met de tekenen van brood en wijn, die Christus als het geestelijk voedsel voor de ziel afbeelden en laten zien; ook om ons blijven en opwassen in Hem te bevestigen en dat alleen voor hen, die oud genoeg zijn om zich te kunnen onderzoeken.

HET GEBED

Vraag 98

Wat is het gebed?

Antwoord:

Het gebed is een bekend maken van onze begeerten aan God om datgene, wat met Zijn wil overeenkomt, in de Naam van Christus, met belijdenis van onze zonden en dankbare erkenning van Zijn barmhartigheden.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Moeten wij alleen tot God bidden?

Daar wij alleen in God moeten geloven en Hem aanbidden en dienen; moet het gebed, dat een bijzonder deel van Zijn dienst is, door allen tot Hem en tot niemand anders gedaan worden.

2. Waarom moeten wij allen tot God alleen, en tot niemand anders bidden?

Omdat God alleen de harten kan doorzoeken, de gebeden kan horen, de zonden kan vergeven en de begeerten van allen kan vervullen.

3. Mogen wij onze gebeden niet tot ieder van de Personen in de aanbiddelijke Drieëenheid richten?

Zeer zeker; want, daar de drieënige God het enige Voorwerp van aanbedding is, volgt daaruit, dat, als we ons wenden tot Eén van de drie Personen, daarbij vanzelfsprekend de andere twee Personen ingesloten zijn.

4. Waarom mogen wij niet tot engelen, of gestorven heiligen bidden?

Dit zou grove afgoderij zijn, omdat zij slechts schepselen zijn; ook kunnen zij de noden niet vervullen, of de ellende wegnemen, die de zonde over ons gebracht heeft.

5. Bidden wij tot God om Hem bekend te maken, wat Hij van te voren niet weet?

Geenszins, want Hij wist van eeuwigheid alle gedachten, die ooit in de tijd door ons heen zouden gaan.

6. Bid den wij tot Hem, opdat wij Zijn gezindheid mogen veranderen, of opdat wij Hem mogen neigen tot iets, dat Hij ons eerst niet wilde schenken?

Neen, want bij Hem is geen verandering, of schaduw van omkering, maar wij bidden tot Hem, opdat wij datgene mogen verkrijgen, waarvan wij weten en geloven, dat Hij gewillig is het te geven: "En dit is de vrijmoedigheid, die wij tot Hem hebben, dat, zo wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons verhoort".

7. Wat zijn de verschillende delen, van het gebed, die het antwoord noemt?

Deze drie: de bede, de belijdenis en de dankzegging.

8. Uit welke van deze bestaat het gebed eigenlijk?

Uit de bede, of de smeking.

9. Hoe beschrijft het antwoord onze beden of smekingen?

Het zegt, dat ze een bekend maken van onze begeerten aan God zijn.

10. Waarom worden onze beden "onze begeerten" genoemd?

Omdat de woorden van onze mond zonder de begeerten van ons hart, niets dan lege klanken in de oren van God zijn: "Dit volk nadert tot Mij met zijn mond ...doch zij doen hun hart verre van Mij".

11. Waarom moeten wij onze begeerten aan God bekend maken?

Omdat gebeden geestelijke offeranden zijn, en God heeft bepaald, dat alle offeranden aan Hem alleen gedaan moeten worden.

12. Waaruit komen de begeerten in ons hart voort?

Uit een gevoel van nood: wij kunnen geen ernstige begeerte hebben naar iets, welks gemis ons in geen enkel opzicht verontrust; want "een verzadigde ziel vertreedt het honingzeem".

13. Wat behoren wij in onze begeerten aan God voor te leggen?

Dat, wat met Zijn wil overeenkomt.

14. Op welke wil van God moeten wij acht geven, als we iets van Hem begeren?

Wij moeten niet op Zijn verborgen wil acht geven; maar op Zijn geopenbaarde wil.

15. Hoe kunnen wij weten, of we van Hem begeren, wat met Zijn geopenbaarde wil overeenkomt?

Als we vragen, wat Hij beloofd heeft, kunnen we er zeker van zijn, dat Hij het, overeenkomstig Zijn geopenbaarde wil, ons wil schenken, omdat ons de belofte toekomt.

16. Houdt het een beperking van onze gebeden in, als we alleen maar mogen vragen, wat de inhoud van de belofte is?

In geen geval; want de belofte bevat oneindig meer, dan wij kunnen vragen, of denken.

17. Mogen wij om tijdelijke weldaden bidden uit de hand van God?

Ja; want ze worden beloofd, in zover wij ze werkelijk nodig hebben.

18. Moeten tijdelijke, of geestelijke weldaden de eerste plaats hebben in onze gebeden?

Geestelijke weldaden behoren de eerste plaats te hebben: "Zoek eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid en al deze dingen zullen u toegeworpen worden".

19. Wat wordt er bedoeld met het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid?

Het werk der genade in de ziel en de toegerekende borggerechtigheid, als het fundament daarvan.

20. Waarom moeten deze allereerst gezocht worden?

Omdat ze volstrekt nodig zijn tot zaligheid.

21. In Wiens naam moeten wij dat vragen, wat met Gods wil overeenkomt?

In de Naam van Christus.

22. Wat betekent het: in de Naam van Christus bidden?

Het betekent, dat wij in gehoorzaamheid aan Zijn gebod en vertrouwend op Zijn belofte, weldaden afsmeaken om Zijnentwil.

23. Bid den wij in Christus' Naam, als we, zonder meer, alleen Zijn Naam maar noemen?

Neen; maar wèl, als we onze aanmoediging tot het gebed; onze vrijmoedigheid; sterkte en de hoop om verhoord te worden ontlenen aan Christus en Zijn middelaarswerk.

24. Waarom moeten wij in Christus' Naam bidden?

Omdat de zondigheid van de mens zo groot is, en derhalve ook zijn afstand van God, dat wij geen toegang tot Hem hebben zonder een Middelaar.

25. Is er, behalve Christus, nog een andere middelaar, in wiens naam wij tot God mogen naderen?

Neen; omdat er niemand in de hemel, of op de aarde aangewezen is, die bekwaam is voor dit heerlijke werk dan Christus alleen, moeten wij in geen andere naam bidden dan alleen in de Zijne.

26. Kunnen wij uit onszelf op de rechte wijze bidden?

Neen, tenzij de Geest der genade en der gebeden over ons wordt uitgestort om onze zwakheden mede te hulp te komen, "want wij weten niet, wat wij bidden zullen gelijk het behoort".

27. Hoe komt ons de Geest te hulp in het gebed?

Door ons in staat te stellen te verstaan, zowel voor wie en waarom, als hoe er gebeden moet worden.

28. Voor wie moeten wij bidden?

Voor de gehele Kerk van Christus op aarde; voor de overheden en de dienaren des Woords; voor onszelf; onze naasten; ja, zelfs voor onze vijanden en voor allerlei mensen, die leven, of hierna zullen leven.

29. Wat moeten wij bidden voor de gehele Kerk van Christus op aarde?

Dat zij allen één mogen zijn in Christus, het heerlijke Hoofd, en dat ze alleszins mogen opwassen in Hem, totdat zij allen zullen komen tot de enigheid des geloofs en der kennis van de Zoon Gods, tot een volkomen man, tot de mate van de grootte der volheid van Christus.

30. Wat moeten wij bidden voor de overheden?

Dat ze niet tot een vreze de goede werken; maar de kwade mogen zijn, en dat wij onder hen een stil en gerust leven mogen leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid.

31. Wat hebben wij voor de dienaren des Woords te bidden?

Dat zij het niet schuwen mogen de gehele raad Gods aan hen, die hen horen, te verkondigen, en dat zij waken mogen voor hunne zielen, als die rekenschap zullen geven.

32. Kunnen wij van harte bidden voor anderen, als we nalaten voor onszelf te bidden?

Neen; want als we onverschillig zijn over de staat van onze eigen zielen, is het onmogelijk, dat wij bezorgd zijn voor anderen, behalve dan voor zover ons belang en onze genegenheid ons verplichten.

33. Wie zijn onze naasten, voor wie wij behoren te bidden?

Het zijn niet alleen onze bloedverwanten; maar ook alle leden van de zichtbare kerk; zelfs al onze medeschepselen.

34. Wat moeten wij bidden voor onze vijanden?

Dat hun hart veranderd mag worden; dat hun toorn mag verdwijnen; dat zij tot Christus' vrienden mogen gaan behoren en door Hem de eeuwige zaligheid mogen deelachtig worden.

35. Als wij voor allerlei mensen moeten bidden, die in leven zijn, hoe moeten wij dan handelen ten opzichte van de roomse antichrist?

Uit liefde, die wij voor onze medeschepselen behoren te hebben, die onder het juk en de heerschappij van de roomse antichrist zuchten, behoren wij ten opzichte van hem niet anders te bidden dan dat de Heere hem verdoen zal door de Geest Zijnsmonds en te niet maken door de verschijning van Zijn toekomst.

36. Wat bedoelen we, als we voor hen bidden, die na ons zullen leven?

Wij wensen hierdoor, dat Christus' Koninkrijk en belang verkondigd en bevorderd mag worden in de wereld, totdat Hij wederkomt.

37. Voor wie moeten wij niet bidden?

Wij moeten niet voor de doden bidden, en ook niet voor hen, van wie we weten, dat ze gezondigd hebben "de zonde tot de dood".

38. Waarom behoren wij niet voor de doden te bidden?

Omdat na de dood, de staat van iedere man en vrouw onveranderlijk is vastgesteld.

39. Hoe kan men hen kennen, die tot de dood gezondigd hebben?

Zij verwerpen het Evangelie, dat ze eerst beleden hebben; zij zijn vijanden van Christus en van de weg der zaligheid door Hem; zij lasteren en verachten de overtuigende bewijzen van de waarheid der godsdienst en verwerpen de ware leer daarvan, en zij hebben een ingewortelde haat tegen de gehele godsdienst en haar belijders.

40. Waarom moeten wij voor hen, die zo gezondigd hebben, niet bidden?

Omdat de zonde tegen de Heilige Geest in de Heilige Schrift onvergeeflijk genoemd wordt. Het is een moedwillige en godslasterlijke tegenstand tegen het getuigenis van de Geest van God aangaande Christus als de enige Weg der zaligheid.

41. Waar behoren wij om te bidden?

Om alles wat God verheerlijkt; om de voorspoed van de Kerk; om ons eigen welzijn en dat van anderen; maar niet om iets, dat in strijd is met de wet van God.

42. Hoe behoren wij te bidden?

Wij behoren te bidden met verstand, in geloof, oprecht en vurig, met liefde en volharding.

43. Wat betekent het: te bidden met verstand?

Het betekent, dat wij enige kennis van God hebben, Die het Voorwerp van het gebed is, en van de beloften, die ons kunnen aanmoedigen tot het gebed.

44. Wat betekent het: te bidden in geloof?

Het betekent, dat wij geloven, dat we de beloofde zegeningen, waarom wij bidden, zullen ontvangen; omdat Hij gezegd heeft: "Alle dingen, die gij biddende begeert, gelooft, dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden".

45. Wat betekent het oprecht en vurig te bidden?

Het betekent, dat ons hart en onze genegenheden ernstig gericht zijn op dat, waarom wij bidden, "HEERE, merk op mijn geschrei, neem ter ore mijn gebed, met onbedriegelijke lippen gesproken".

46. Hoedanig is de liefde tot God, die in het gebed openbaar moet komen?

Het is een vurig verlangen naar Zijn tegenwoordigheid, en een ongeveinsde vreugde in Hem, als het Voorwerp, dat allerbeminlijkst is en onze ziel geheel verzadigt.

47. Wat betekent het: te bidden met volharding?

Het betekent aanhoudend te bidden, of tegen alle ontmoediging in te worstelen en het niet op te geven, ook al ontvangen wij niet terstond een antwoord.

48. Is er verschil tussen het bidden met volharding en het bidden zonder ophouden?

Het verschil kan hierin gelegen zijn: Het bidden met volharding is het niet moe worden, of het niet nalaten; hoewel wij niet terstond verkrijgen, waar wij om bidden. Het bidden zonder ophouden is de oefening om een biddende gestalte te behouden; ook om de gelegenheden tot het gebed niet te verwaarlozen, als deze zich aan ons voordoen.

49. Hoe worden de gebeden in de Heilige Schrift onderscheiden?

De Heilige Schrift spreekt gewoonlijk van het verborgen gebed; het gebed van enkele personen te zamen en het openbare gebed.

50. Wat is het verborgen gebed?

Het verborgen gebed wordt door iemand gedaan, die zich gedurende enige tijd aan het gezelschap van de anderen onttrekt, opdat hij vrij en gemeenzaam met God mag verkeren: "Maar gij, wanneer gij bidt, gaat in uw binnenkamer en uw deur gesloten hebbende, bidt uw Vader, Die in het verborgen is".

51. Behoort iedere Christen in het verborgen te bidden?

Ja; want iedere Christen heeft zijn eigen persoonlijke noden, die vervuld moeten worden, zijn eigen twijfelingen, die weggenomen moeten worden, en zijn moeilijkheden, die uit de weg geruimd moeten worden, wat niemand anders dan God Zelf kan doen.

52. Kan er een verborgen gebed zijn in het bijzijn van anderen?

Ja, dat noemt men gewoonlijk het uitschietend gebed.

53. Wat is een uitschietend gebed?

Het is een stille en plotselinge begeerte, of bede der ziel tot God, in geval van een nood, die door de voorzienigheid onverwacht over iemand komt.

54. Hoe kan dit soort gebed gedaan worden?

In een enkele gedachte, die opgezonden wordt tot God, zoals Nehemia scheen te doen; of door onuitgesproken woorden, zoals Hanna deed, wier stem niet gehoord werd.

55. Welk voordeel hebben deze uitschietende verzuchtingen der ziel in zulk een gebed?

Zij worden terstond en gunstig verhoord, zoals bij Mozes, die temidden van het murmurerende volk aan de Rode Zee, zijn begeerte ten hemel opzond in één of andere korte uitroep en waarop God meteen antwoordde: "Wat roept gij tot Mij? zeg de kinderen Israëls, dat zij voorttrekken". En de zonen van Ruben, toen zij tegen de Hagarenen streden: "Zij riepen tot God in de krijg en Hij liet zich van hen verbidden".

56. Wat is het nut van het uitschietend gebed?

Het onderhoudt de gemeenschap met God, zonder dat onze geoorloofde bezigheden onderbroken worden. Het is ook een middel om plotselinge verzoeken af te slaan. Voorts bereidt het ons hart voor om het verborgen gebed en het loven van God met meer ernst te doen.

57. Wat is het gebed van enkele personen te zamen?

Het is het gebed van enkele Christenen, die tot dat doel samengekomen zijn.

58. Hoe wordt het gewoonlijk onderscheiden?

In het gebed in het gezin en in het gemeenschappelijk gebed.

59. Wat is het gemeenschappelijk gebed?

Het is het bidden van een gezelschap gelovigen uit verscheidene families, onderbroken door geestelijke gesprekken over onderwerpen, die het geestelijk leven bevorderen; en dat op met elkaar afgesproken tijden.

60. Wat is het openbare gebed?

Het is het plechtige aanbidden van God door de kerk, in haar openbare samenkomsten. Hier is een predikant, of iemand, die gemachtigd is het Evangelie te prediken altijd de mond van het volk tot God.

61. Hoe behoren de anderen bij zulk een gebed te handelen?

Zij zenden hun begeerten, die de voorbidder uitspreekt, (omdat, wat overeenkomstig Gods wil is) mede op, alsof zij ze zelf uitspreken.

62. Welke plicht rust op hen, die in het gebed tot God de noden van anderen opdragen?

Zij worden geroepen er in het bijzonder zorg voor te dragen, dat hun gebeden geheel gericht zijn naar de geopenbaarde wil van God. Als dat het geval is, zullen alle aanwezigen aangemoedigd worden om in alles mee te bidden.

63. Wat wordt er vereist om op de juiste manier mee te bidden?

Het is te dien einde ten hoogste vereist, dat er voortdurende aandacht is, zonder dat de gedachten afzwerven: "en zij waren volhardende ... in de gebeden", dat er een levend geloof is zonder twijfeling, en dat er in stilte een aantal verzuchtingen zijn, die aansluiten op wat er gepredikt wordt.

64. Wat is het tweede deel van het gebed, waarvan in het hoofdantwoord gesproken wordt?

Dat is de belijdenis van onze zonden.

65. Waarom wordt er van de belijdenis van zonden als een deel van het gebed gesproken?

Omdat wij, die zondaren zijn, niet in het geloof om enige beloofde weldaad kunnen bidden, zonder onze onwaardigheid te erkennen; of zonder te erkennen, dat wij Zijn weldaden in geen enkel opzicht verdienen.

66. Wat veronderstelt men noodzakelijkerwijs bij de belijdenis der zonde?

Dat wij schuldige zondaren zijn en daarom straf verdienen.

67. Waarom is de belijdenis van zonde in het gebed nodig?

Omdat wij niet van ganser harte om vergeving van onze zonden kunnen smeken, als we niet op één of andere wijze getroffen zijn door een gevoel van onze zonden.

68. Tot welk doel behoren wij in het gebed onze zonden te belijden?

Opdat God gerechtvaardigd mag worden, zodat Hij rechtvaardig zij in Zijn spreken en rein zij in Zijn richten, en opdat wij vernederd mogen worden en zo gesteld mogen zijn, dat wij Gods onverdiende gunsten met dankbaarheid zullen ontvangen.

69. Hoe behoren wij onze zonden te belijden?

Met smart erover en haat ertegen, en met een oprecht voornemen om ze in de kracht der genade te verlaten.

70. Wat is het derde deel van het gebed, waarover in het antwoord gesproken wordt?

Het is een dankbare erkenning van Zijn barmhartigheden.

71. Worden bidden en danken in de Heilige Schrift samengevoegd?

Ja; Ps. 116: 17: "Ik zal U offeren een offerande van dankzegging, en de Naam des HEEREN aanroepen".

72. Waarover gaat de dankbaarheid?

Over de barmhartigheden, of weldaden, die ons aangeboden of geschonken zijn.

73. Waarom worden de zegeningen, die wij nodig hebben, barmhartigheden genoemd?

Omdat wij, die onszelf door de zonde ellendig gemaakt hebben, ze in het minst niet waardig zijn, of verdienen.

74. Waarom worden ze "Zijn" barmhartigheden genoemd?

Omdat ze uit God Zelf zijn, en ze Zijne vrije gift aan ons zijn.

75. Voor welke weldaden behoren wij dankbaar te zijn?

Zowel voor tijdelijke, als geestelijke weldaden, en voor algemene en bijzondere weldaden.

76. Waaruit blijkt onze dankbaarheid voor al Gods ontvangen weldaden het duidelijkst?

Als we het meest dankbaar zijn voor Zijn onuitsprekelijke Gave, namelijk Christus.

77. Wanneer behoren wij God onze dank te betuigen voor al Zijn weldaden?

Ten allen tijde en bij alle gelegenheden; want er is geen enkele omstandigheid, of toestand in het leven, of ze gaat gepaard met één of ander gunstbewijs, dat uit God is.

78. Zijn er ook redenen om dankbaar te zijn, als God verdrukkingen, of kastijdingen zendt?

Hoewel alle kastijding, als die tegenwoordig is, geen zaak van vreugde; maar van droefheid schijnt te zijn, is ze toch een reden om dankbaar te zijn, want daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid en is ze tot ons nut, opdat we Zijn heiligheid deelachtig zouden worden.

79. Waarom is bij het dankbaar erkennen van Gods barmhartigheden het gebed nog nodig?

Opdat de weldaden, die God ons geeft, zo gezegend mogen worden, dat wij ze recht gebruiken; en opdat wij door onze ondankbaarheid God niet zullen tergen; zodat Hij ons de weldaden, die wij voor het toekomende van Hem vragen, moet weigeren.

80. Hoe kunnen wij weten, of onze gebeden aanvaard en verhoord worden?

Als God ons verruiming en vrijmoedigheid in het gebed verleent en ons tevens een heilige onderwerping aan Zijn wil schenkt, wat betreft de zaak, waarom wij bidden. Dit is een goed bewijs, dat Hij de stem onzer smeking gehoord heeft.

81. Hoe kunnen wij weten, of Gods weldaden ons geschonken worden in de gewone loop der voorzienigheid, of als een antwoord op het gebed?

Dit kunnen wij weten uit de wijze waarop, en uit de tijd, waarin wij die weldaden ontvangen.

82. Hoe kunnen we weten uit de wijze, waarop wij die weldaden ontvangen, dat ze een antwoord op ons gebed zijn?

Dit kunnen we door twee dingen weten:

1. Als die weldaad met spoed en onverwacht geschonken wordt.
2. Als er nog andere weldaden, boven degene, waarom wij baden, bijgeschonken worden.

83. Hoe kunnen wij dat weten uit de tijd, waarin ze geschonken worden?

Als ze ons gegeven worden op het tijdstip, dat wij ze het meest nodig hebben; of in de tijd, waarin wij er met de grootste ernst en vrijmoedigheid om smeken. Zo werd Petrus uit de gevangenis bevrijd, juist in de nacht vóór de dag, waarop Herodes hem wilde doden en juist op het ogenblik, dat de gemeente samen vergaderd en biddende was.

84. Waarom stelt de Heere de verhoring van het gebed om zekere weldaden uit, die Hij voornemens is later te geven?

Hij stelt dit uit, opdat wij er dan des te dankbaarder voor zullen zijn, als Hij ze geeft, en opdat wij, vóórdat Hij ze geeft, er met meer vurigheid en naarstigheid om zullen smeken.

DE BESTURING IN HET GEBED

Vraag 99

Welke regel heeft God ons gegeven om ons in het gebed te besturen?

Antwoord:

Het gehele Woord van God is een richtsnoer om ons in het gebed te besturen; doch vooral worden wij onderwezen in hetgeen wij bidden zullen door de gebedsvorm, die Christus Zijn discipelen geleerd heeft en dat gewoonlijk: "Het gebed des Heeren" wordt genoemd.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom hebben wij in het gebed besturing nodig?

Omdat de mens van nature een vreemdeling van God en van zichzelf is, zodat hij de heerlijke volmaaktheden van God niet kent, en evenmin zijn eigen zonden en noden.

2. Waar kunnen wij onderwezen worden, hoe en wat wij bidden mogen?

Uit het gehele Woord van God, dat ons ook daartoe gegeven is om ons hierin te besturen.

3. Kan ieder gedeelte van het Woord ons dienstbaar zijn om ons de juiste wijze van bidden te leren?

Hoewel alle dingen in de Heilige Schrift niet alle even duidelijk in zichzelf en even helder voor allen zijn, is er toch geen gedeelte van het Woord, waaruit een verstandig mens, als hij de gewone middelen recht gebruikt, niet iets zou kunnen halen, dat hem stof geeft voor zijn bede, belijdenis, of dankzegging in het gebed.

4. Welk gebruik kunnen wij in het gebed maken van de zonden, waarvan wij in de Heilige Schrift lezen, dat andere kerken vóór ons er schuldig aan geweest zijn, en van de oordelen, die daardoor over hen gekomen zijn?

Ze dienen om ons te leren bidden, of de Heere Zijn kerk en volk in de dagen, waarin wij leven, zo bewaren wil, dat ze niet in dezelfde strikken vallen en zich daardoor aan dezelfde oordelen blootstellen.

5. Hoe kunnen de leerstellingen van het Woord in het algemeen dienstig zijn tot het gebed?

Zij dienen om ons te onderwijzen in de beginselen der godsdienst, of in de gouden keten der goddelijke waarheid. Zonder enige kennis daarvan, is het onmogelijk tot stichting van onszelf, of van anderen te bidden.

6. Welk nut heeft het leerstuk der gezegende Drieëenheid in het bijzonder, als het er om gaat ons in het gebed te besturen?

Dit leerstuk dient zeer bijzonder om aan te geven op welke wijze wij moeten hopen op de zegeningen, waarom wij bidden; namelijk: van de Vader, door Christus en door de Geest, overeenkomstig: "Want door Hem (dat is door Christus) hebben wij beiden de toegang door één Geest tot de Vader".

7. Hoe zijn de ambten van Christus dienstig voor dit doel?

Zij leren ons om te bidden, of Hij van God voor ons worden mag wijsheid als Profeet; rechtvaardigheid als Priester; heiligmaking als Koning, en volkomen verlossing in de drie ambten, die Hij in Zijn Persoon aangenomen en verenigd heeft.

8. Hoe zijn de beloften voor dit doel nuttig?

Zij bevatten datgene, waarom wij moeten bidden; en de juiste manier, waarop wij kunnen bidden, is, dat wij door het geloof op hen pleiten.

9. Wat kan ons in het bijzonder besturen in het gebed?

De gebedsvorm, die Christus aan Zijn discipelen heeft geleerd, en die gewoonlijk "het gebed des Heeren" wordt genoemd.

10. Waarom kan ons dat gebed in het bijzonder besturing geven?

Omdat er in de Heilige Schrift geen gedeelte gevonden wordt, waarin, hetgeen in het gebed gevraagd moet worden, zo volledig en welgeordend is samengevat, als in het gebed des Heeren.

11. Heeft Christus dit gebed ook voor Zichzelf kunnen bidden?

Neen, Hij kon de vijfde bede: "Vergeef ons onze zonden" niet uitspreken; want Hij had Zelf geen zonden, die vergeven moesten worden. Hij was afgescheiden van de zondaren.

12. Waarom wordt het dan het gebed des Heeren genoemd?

Omdat Hij het Zijn discipelen geleerd heeft in antwoord op hun verzoek: "Heere, leer ons bidden, gelijk ook Johannes zijn discipelen geleerd heeft".

13. Heeft Christus dit gebed gegeven om het letterlijk na te bidden, of is het een voorbeeld, dat ons in onze gebeden kan besturen?

Hij gaf het als een voorbeeld om ons in de plicht van het gebed te besturen: "Gij dan bidt aldus...".

14. Wat is het verschil tussen een gebedsformulier en een voorbeeld van een gebed?

Een gebedsformulier bevat een reeks van uitdrukkingen, die men zonder de minste verandering moet gebruiken; terwijl een voorbeeld alleen zaken aanwijst, waarom men moet bidden. De smekeling zelf kan deze begeerten uitdrukken in woorden, die het meest gepast zijn voor zijn tegenwoordige omstandigheden.

15. Waarom wordt het gebed des Heeren in het antwoord dan genoemd: "Die vorm van gebed, die Christus Zijn discipelen geleerd heeft"?

Omdat de woorden van dit gebed, evenals andere gedeelten der Heilige Schrift, als een gebed tot God gebruikt mogen worden; maar dan met verstand; in geloof; met eerbied en andere genade-gaven, die nodig zijn om op de rechte manier te bidden.

16. Waaruit blijkt, dat dit gebed niet bedoeld is als een formulier, waaraan Christus' discipelen en alle gelovigen na hen, zich strikt moeten houden?

Dit blijkt duidelijk hieruit, dat in dit gebed niet alles uitdrukkelijk in woorden gezegd wordt en dat het in Mattheüs en Lukas niet op dezelfde wijze is weergegeven.

17. Welke zaken worden in het gebed des Heeren niet met afzonderlijke woorden uitgedrukt?

De belijdenis van onze zonden en de dankbare erkentenis van Gods barmhartigheden worden er wel in gevonden; maar niet in afzonderlijke woorden tot uitdrukking gebracht.

18. Uit welk gedeelte van dit gebed kan de belijdenis van onze zonden afgeleid worden?

Uit de vijfde "bede", want als wij bidden: "Vergeef ons onze schulden", houdt dat in, dat wij belijden, dat we schulden heb-ben, die vergeven moeten worden.

19. In welke bede ligt de dankbare erkenning van Gods barmhartigheden opgesloten?

Wanneer wij bidden: "Uw Naam worde geheiligd", volgt daaruit, dat wij met dankbaarheid al die barmhartigheden erkennen, waarin Gods Naam verheerlijkt wordt, en als wij bidden: "Geef ons heden ons dagelijks brood", erkennen wij in feite de milddadigheid van Zijn voorzienigheid, die tot nu toe zo vriendelijk onze noden heeft vervuld.

20. Welk verschil is er in de woorden van dit gebed bij Mattheüs en Lukas?

Hoewel er tussen hen een volkomen overeenkomst is, wat betreft de betekenis en de inhoud van dit gebed, is er toch enig onderscheid, wat betreft de manier van uitdrukken, vooral in de vierde en vijfde bede.

21. Welk verschil is er in de vierde bede?

In Mattheüs staat: "Geef ons heden ons dagelijks brood"; in Lukas: "Geef ons elke dag ons dagelijks brood"

22. Wat betekent het: "Geef ons heden"?

Het is een bede om wat we in het heden nodig hebben.

23. Wat betekent het: "Geef ons elke dag..."?

Deze uitdrukking geeft te kennen, dat de behoeften, die vervuld moeten worden, dagelijks zullen terugkeren.

24. Hoe verschillen Mattheüs en Lukas in de woorden van de vijfde bede?

Mattheüs zegt: "En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren"; en Lukas: "En vergeef ons onze zonden; want ook wij vergeven aan een iegelijk, die ons schuldig is".

25. Hoe verschillen ze wat betreft het slot van dit gebed?

Mattheüs heeft dit opgetekend; Lukas laat het weg.

26. Welk bewijs ligt in dit alles, dat het gebed des Heeren niet bedoeld is als een vastgesteld formulier?

Dit bewijs, dat als het als een vastgesteld formulier bedoeld was, de twee evangelisten dit gebed in precies dezelfde bewoordingen" zonder de minste verandering, zouden hebben opgetekend.

27. Hoe bewijst de praktijk van de apostelen, dat een letterlijk gebruik van dit gebed niet uitdrukkelijk geëist wordt?

Hoewel er verscheidene van hun gebeden in het Nieuwe Testament opgetekend zijn, gebruiken zij niet precies de woorden van het gebed des Heeren.

28. Lijkt het niet, alsof de Heere Zelf geboden heeft, deze vorm letterlijk te gebruiken, als Hij zegt: "Wanneer gij bidt, zo zegt: Onze Vader..."?

Met deze uitdrukking in Lukas: "Wanneer gij bidt, zo zegt...", kan niet iets anders bedoeld worden dan in de woorden van Mattheüs: "Gij dan, bidt aldus...". Beide uitdrukkingen bedoelen, dat het gebed des Heeren gebruikt moet worden ter besturing; anders zou de vorm in Lukas en niet die van Mattheüs gebruikt moeten worden.

29. Mag niemand, in geen enkel geval, een gebedsformulier, dat op Gods Woord gegrond is, gebruiken?

Indien het gebedsformulier in zijn inhoud met Gods wil overeenkomt, mag het door kinderen gebruikt worden; of door hen, die geringe kennis hebben; totdat zij enig inzicht in de beginselen der waarheid verkrijgen. Dan behoren zij niet meer gebruikt te worden en vervangen te worden door gebeden, die uit hun eigen hart en met eigen woorden gevormd worden.

30. Maar mogen zij, die geringe kennis hebben, zulke formulier-gebeden niet lezen?

Neen, zij behoren ze uit het hoofd te leren; want dan maken de zaken, die in zulke gebeden genoemd worden, meer indruk op het hart, dan wanneer ze gelezen worden. Bovendien vinden we in de Heilige Schrift geen enkel voorbeeld, dat er een gebed tot God gelezen wordt.

31. Waarom is het niet verantwoord om steeds dezelfde formuliergebeden te gebruiken?

Omdat de omstandigheden en noden in de kerk in het algemeen en van een gelovige in het bijzonder zo onderscheiden kunnen zijn en zo vaak kunnen veranderen, dat er geen formuliergebed vastgesteld kan worden, dat daaraan ten volle beantwoordt. Bovendien is het voortdurend gebruik van een formuliergebed een aanmoediging tot traagheid en een over het hoofd zien van de hulp van de Heilige Geest, Wiens ambt het is onze zwakheden te hulp te komen; want wij weten niet, wat wij bidden zullen gelijk het behoort.

32. Uit hoeveel delen bestaat het gebed des Heeren?

Het gebed des Heeren bestaat uit drie delen:

1. een inleiding; 2. de beden; 3. het slot.

Vraag 100

Wat onderwijst ons de inleiding van het gebed des Heeren?

Antwoord:

De inleiding van het gebed des Heeren, die luidt: "Onze Vader, Die in de hemelen zijt", onderwijst ons, dat wij met heilige eerbied en vertrouwen tot God behoren te naderen, als kinderen tot een Vader, Die ons kan en wil helpen; ze leert ons ook, dat wij met en voor anderen behoren te bidden.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. In welke woorden is de inleiding van het gebed des Heeren vervat?

Ze is vervat in deze woorden: "Onze Vader, Die in de hemelen zijt".

2. Wat is het doel van deze inleiding?

Ze wil ons een besturing geven, hoe wij ons tot God hebben te wenden en Hem hebben aan te roepen.

3. Wat betekent het God aan te roepen in het gebed?

Het betekent, dat wij gelovig en met eerbied sommige van Zijn Namen, of eigenschappen uitspreken, die gepast zijn voor de aard van het gebed, dat wij doen.

4. Wie roepen wij aan, als wij ons tot de Vader wenden?

Wij roepen de Drieënige God aan; want, hoewel iedere Persoon van de Drieëenheid moet aanbeden worden, behoren wij toch, wanneer wij Eén van deze aanbidelijke Personen aanspreken, in onze geest de andere Twee in te sluiten, omdat in Hen allen dezelfde goddelijke natuur en hetzelfde goddelijke Wezen is.

5. Waarom wordt ons geleerd de Drieënige God aan te spreken als een Vader?

Om ons te onderwijzen, dat het Voorwerp van ware aanbidding een verzoend God is.

6. In welke opzichten wordt God met betrekking tot de mensen een Vader genoemd?

Hij wordt met betrekking tot hen een Vader genoemd ten opzichte van de schepping, of ten opzichte van de uitwendige verbondsbetrekking, of ten opzichte van de genade der aanneming tot kinderen.

7. Voor wie is Hij een Vader ten opzichte van de Schepping?

In dit opzicht is Hij een Vader van het gehele menselijke geslacht.

8. Voor wie is Hij een Vader ten opzichte van een uitwendige verbondsbetrekking?

Voor alle leden van de zichtbare kerk, of voor hen, die de ware godsdienst belijden en voor hun kinderen.

9. Voor wie is Hij een Vader ten opzichte van de genade der aanneming tot kinderen?

Alleen voor ware gelovigen, of voor hen, die kinderen Gods zijn door het geloof in Christus Jezus.

10. Mag, volgens Jer. 3 : 4, niet iedereen, die het Evangelie hoort, tot God: "Mijn Vader" roepen?

Ongetwijfeld is het naar het bevel van God hun plicht dit te doen; maar niemand zal het werkelijk in het geloof doen, als God in zijn hart de Geest van Zijn Zoon niet uitgezonden heeft.

11. Waarom bestuurt dit gebed ons om God in het gebed met de naam van Vader aan te roepen?

Wij worden hierdoor onderwezen om tot God te naderen als kinderen tot een vader.

12. Hoe behoren Gods kinderen tot Hem te naderen als hun Vader?

Met heilige eerbied en vertrouwen.

13. Waarom wordt er van "heilige" eerbied gesproken?

Omdat ze onderscheiden is van die natuurlijke eerbied, die kinderen aan hun ouders schuldig zijn.

14. Wat is het karakter van deze eerbied?

Ze bestaat in een zeer diepe innerlijke hoogachting voor God als Vader en gaat gepaard met een kinderlijke gesteldheid zoals die tegenover een vader betaamt.

15. Hoe openbaart die kinderlijke gesteldheid zich, die samengaat met de eerbied, waarmee Gods kinderen tot Hem naderen?

Onder andere door zich lijdzaam te gedragen onder Zijn kastijdingen, door Zijn geboden te gehoorzamen, en door een vurige ijver voor Zijn eer en heerlijkheid.

16. Wat is het vertrouwen, dat Gods kinderen in Hem hebben als hun Vader?

Het is een volkomen vertrouwen, waarmee zij rusten in Hem, Die hen kan en wil helpen.

17. Waaruit weten ze zeker, dat Hij hen kan en wil helpen?

Uit Zijn algenoegzaamheid, en uit Zijn onbegrensde milddadigheid, die beide ten behoeve van hen in de belofte geopenbaard worden.

18. Welke hulp geeft Hij hun?

Hij doet alles voor hen: "want het is God, Die in ons werkt, beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen".

19. Waarom wordt er bijgevoegd: "Die in de hemelen zijn"?

Om ons te leren met hemelse genegenheden, en met betamelijke indrukken van Zijn soevereine macht, majesteit en van Zijn neerbuigende goedheid tot Hem te naderen.

20. Wat onderwijst het ons in het bijzonder, dat Hij in de hemelen is?

Het leert ons, vanwaar we onze zegeningen en weldaden moeten verwachten, en ook hoe wij God behoren aan te spreken, als we erom bidden.

21. Vanwaar moeten we onze zegeningen verwachten?

Van boven, omdat ze in de hemel zijn.

22. Waarom zegt de Heilige Schrift, dat ze in de hemel zijn?

Omdat hun oorsprong dáár ligt en omdat ze dáár ten slotte ten volle genoten zullen worden.

23. Hoe behoren we tot Hem te naderen met onze smekingen, als we bedenken, dat Hij in de hemelen is?

Wij behoren met ootmoed, met bedachtzaamheid en bescheidenheid tot Hem te bidden en tevens te bedenken, dat Hij een God is, Wiens grootheid en heerlijke majesteit ondoorgroendelijk zijn: "Wees niet te snel met uw mond en uw hart haaste niet een woord voort te brengen voor Gods aangezicht; want God is in de hemel en gij zijt op de aarde; daarom laat uw woorden weinig zijn".

24. Waarop heeft het woord "onze" in de inleiding betrekking?

Het ziet zowel op onszelf, als op anderen.

25. Wat drukt het uit, als wij in betrekking tot onszelf zeggen "onze Vader"?

Het drukt het geloof en het vertrouwen uit, dat wij in Hem, Die in zulk een vriendelijke betrekking tot ons staat, mogen hebben.

26. Op welke gronden mogen wij ons geloof en vertrouwen in Hem uitdrukken, Die onze Vader is?

Op grond daarvan, dat Hij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus is, en op grond daarvan, dat ons Verbondshoofd Hem in naam van al Zijn geestelijk zaad Mijn Vader noemt: "Hij zal Mij noemen: Gij zijt Mijn Vader".

27. Wat houden de woorden "onze Vader" in, als we ze met het oog op anderen uitspreken?

Ze houden in, dat we met en voor anderen behoren te bidden.

28. Wat betekent het, dat we met anderen bidden?

Het betekent, dat wij voor anderen de mond tot God zijn, of dat wij in het gezin, of in een samenkomst met hen bidden.

29. Wat betekent het, dat wij vóór anderen bidden?

Het betekent, dat wij onze zorg over hen en ons medeleven met hen even oprecht voor God uitdrukken, als wij in dezelfde omstandigheden voor onszelf zouden doen.

30. Wie zijn die anderen, waarvoor we behoren te bidden?

Wij behoren voor alle mensen te bidden, zelfs voor hen, die ons kwalijk behandelen en ons vervolgen, maar vooral voor alle heiligen.

31. Waarom hebben alle heiligen een bijzonder recht op onze gebeden?

Omdat ze de bijzondere gunstelingen van de hemel zijn, en omdat zij daarom juist het doelwit zijn van de meest felle boosaardigheid der hel.

Vraag 101

Waar bidden wij om in de eerste bede?

Antwoord:

In de eerste bede: "Uw Naam worde geheiligd", bidden wij, of God ons en anderen de bekwaamheid wil geven om Hem in alles, waardoor Hij Zich bekend maakt, te verheerlijken, en of Hij alle dingen tot Zijn verheerlijking wil besturen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat betekent het woord "bede"?

Het betekent het vragen, of begeren van iets.

2. Hoeveel beden zijn er in het gebed des Heeren?

Er zijn er zes.

3. In welke volgorde zijn deze zes beden gesteld?

De eerste drie hebben rechtstreeks betrekking op God; de laatste drie op onszelf.

4. Wat valt er uit deze volgorde te leren?

Hieruit leren wij, eerst te bidden om dat, wat God verheerlijkt; want Hij is het allerhoogste en heerlijkste Doel; en dan om dat, wat tot ons eigen voordeel strekt als iets, dat daaraan slechts ondergeschikt is.

5. Wat is de eerste bede?

"Uw Naam worde geheiligd".

6. Wat duidt het woord "Naam" in deze bede aan?

Het antwoord zegt: "alles, waardoor Hij Zich bekend maakt".

7. Wat behoren wij te doen met betrekking tot die Naam?

Wij behoren te bidden, dat ze geheiligd mag worden.

8. Wat betekent het woord "geheiligd"?

Het antwoord zegt, dat het hetzelfde is als verheerlijkt. Als wij bidden: "Uw Naam worde geheiligd", bidden wij, of God Zelf verheerlijkt mag worden.

9. Wie hebben wij op het oog, als we dit bidden?

Wij behoren te vragen, of Zijn Naam verheerlijkt mag worden door Hemzelf; en eveneens, of Hij ons en anderen de bekwaamheid wil geven Hem te verheerlijken.

10. Wat bedoelen wij, als wij bidden, dat Gods Naam door Hemzelf verheerlijkt mag worden?

Wij bedoelen, of het Hem behagen mag het dagelijks meer en meer aan de wereld te openbaren, wat Zijn Naam wezenlijk is, namelijk allerheiligst en aller heerlijkst, zodat Hem die aanbidding en die hoogachting gegeven wordt, die Hem toekomen; want Hij zegt: "In degenen, die tot Mij naderen, zal Ik geheiligd worden en voor het aangezicht van al het volk zal Ik verheerlijkt worden".

11. Waar openbaart Hij op deze wijze de heerlijkheid van Zijn eigen Naam?

In Zijn Woord en door Zijn werken in de schepping en de voorzienigheid, en in het bijzonder door de heerlijke uitvinding van de weg der verlossing.

12. Wat erkennen wij, als wij bidden, of God ons en anderen, de bekwaamheid wil geven Hem te verheerlijken?

Wij erkennen daardoor, dat wij en alle mensen in onszelf volkomen onbekwaam en ongeschikt zijn om God recht te verheerlijken.

13. Wat is nodig voor ons om God recht te verheerlijken?

Daarvoor is nodig, dat wij met aandacht letten op de verscheidene manieren, waarop God Zich bekend maakt, zoals Zijn eigenschappen, Zijn instellingen, Zijn Woord en Zijn werken; ook, dat wij ons onderzoeken, of wij ons oefenen om Hem in die alle te verheerlijken.

14. Hoe verheerlijken wij Hem in Zijn eigenschappen, of volmaaktheden?

Als wij met gepaste eerbied daarover denken of spreken, en als wij trachten in het geloof Zijn wijsheid te bewonderen; van Zijn macht afhankelijk te zijn en op Zijn getrouwheid, waardoor Hij zal doen, zoals Hij gesproken heeft, te rusten.

15. Hoe verheerlijken wij Hem in Zijn instellingen?

Als wij die waarnemen en ze ons ten nutte maken tot onze geestelijke voeding en wasdom in de genade.

16. Hoe verheerlijken wij Hem in Zijn Woord?

Als we geloven, dat het Gods Woord is.

17. Hoe verheerlijken wij Hem in het werk van Zijn schepping?

Als we daarin Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid doorzien en bewonderen.

18. Hoe verheerlijken wij Hem in de werken van Zijn voorzienigheid?

Als we Zijn weldadigheden dankbaar erkennen, en voor Zijn oordelen beven.

19. Hoe eren wij Hem in Zijn heerlijk plan der verlossing?

Als we tot onze verlossing Christus aannemen en in Hem alleen rusten, zoals Hij ons in het Evangelie aangeboden wordt.

20. Wat bedoelen we, als wij bidden, of God anderen de bekwaamheid wil geven Hem te verheerlijken?

Wij bidden daardoor feitelijk, of de aarde vol van de kennis des HEEREN mag zijn, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken, en dat alzo van het uiterste einde der aarde psalmen gehoord mogen worden tot verheerlijking van de Rechtvaardige.

21. Wat behoren wij te bidden, opdat God zal voorkomen en wegnemen, hetgeen Zijn Naam onteert?

Wij behoren te bidden, of God wil voorkomen, of wegnemen, alle onkunde, godloochening, afgoderij en alle andere dingen, die Hem ontieren.

22. Wat behoren we te bidden, als we begeren, dat God in de loop van Zijn voorzienigheid Zijn eigen Naam zal verheerlijken?

Of Hij alle dingen tot Zijn eigen verheerlijking wil besturen.

23. Hoe bestuurt God alle dingen tot Zijn eigen verheerlijking?

Door te maken, dat alle dingen, zelfs die het meest tegen Zijn eer schijnen in te gaan, Hem eer toebrengen.

24. Uit welke schijnbaar tegengestelde dingen weet God Zichzelf eer te bereiden?

Onder andere uit vervolgingen en uit de struikelingen van de gelovigen.

25. Hoe bereidt Hij Zich eer uit vervolgingen?

Hij bestuurt ze zo, dat het Evangelie daardoor bevorderd wordt.

26. Hoe verkrijgt Hij Zijn eer uit de struikelingen der gelovigen?

Hij bestuurt hun struikelingen en misdragingen zo, dat de gelovigen zich in de toekomst met meer ootmoed, met meer waakzaamheid en met meer voorzichtigheid gedragen.

DE TWEEDE BEDE

Vraag 102

Waar bidden wij om in de tweede bede?

Antwoord:

In de tweede bede: "Uw Koninkrijk kome", bidden wij, of het koninkrijk van de satan vernietigd mag worden, en of het Koninkrijk der genade uitgebreid mag worden; wij en anderen daarin gebracht en bewaard mogen worden; en of het Koninkrijk der heerlijkheid spoedig mag komen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Hoe kan men Gods Koninkrijk in deze wereld onderscheiden?

In Zijn algemene, wezenlijke Koninkrijk, of het Koninkrijk van Zijn voorzienigheid, en in Zijn bijzondere Koninkrijk.

2. Wat is Zijn algemene Koninkrijk?

Het is de absolute macht en heerschappij, die Hij uitoefent over alle dingen in de hemel, de aarde en de hel, en waardoor Hij Zijn eigen heerlijkheid of verheerlijking beoogt: "Zijn Koninkrijk heerst over alles".

3. Wat is Zijn bijzondere Koninkrijk?

Het is de regering en zorg, die Hij uitoefent in en voor Zijn Kerk en volk, als een gemeenschap, die onderscheiden is van de rest van de wereld: "God is Heerser in Jakob; ja tot aan de einden der aarde".

4. In Wiens handen heeft God de regering van Zijn bijzondere Koninkrijk gelegd?

In de handen van Christus als de Middelaar.

5. Hoe wordt dit Koninkrijk, zoals het in Zijn handen gelegd is, gewoonlijk genoemd?

Zijn Middelaars- of geschonken Koninkrijk

6. Waarom heet het Zijn Middelaars-Koninkrijk?

Omdat Hij het als Middelaar bezit.

7. Waarom wordt het Zijn geschonken Koninkrijk genoemd?

Omdat het Hem van de Vader gegeven is, als een beloning voor Zijn verdienende gehoorzaamheid en lijden, en om het te onderscheiden van Zijn wezenlijke Koninkrijk.

8. Kan men zeggen, dat Zijn wezenlijke Koninkrijk ook aan Hem gegeven is?

In geen geval; want dit Koninkrijk behoort Hem vanzelf toe, omdat Hij als God gelijk is aan de Vader en het kan Hem evenmin gegeven zijn als dat Zijn goddelijke natuur en het Persoon-zijn Hem gegeven konden worden.

9. Wat moeten wij bidden met betrekking tot Gods Koninkrijk in het algemeen?

Dat het moge komen: "Uw Koninkrijk kome".

10. In welke zin mogen wij bidden, dat Zijn wezenlijke Koninkrijk kome?

Alleen in deze zin, dat Hij meer en meer Zijn opperste macht en heerschappij over alle dingen wil openbaren en dat deze macht en heerschappij meer en meer erkend mogen worden door de kinderen der mensen.

11. Zou het voor ons geoorloofd zijn te bidden, of Hij de wereld zou willen regeren, of, Zijn opperste macht werkelijk zou willen uitoefenen?

Het is evenmin geoorloofd hierom te bidden als te bidden, of Hij een oneindige Koning zou willen zijn; want Hij kan niet anders dan eeuwig Koning zijn. Ook behoren wij niet te vragen, of Hij wil handelen overeenkomstig Zijn natuur, want Hij kan niet anders dan zo doen.

12. Wordt de komst van Gods algemene Koninkrijk, of die van Zijn bijzondere Koninkrijk bedoeld in deze bede?

Het is de komst van Zijn bijzondere Koninkrijk der genade hier, en dat van Zijn heerlijkheid hierna, die in deze bede bedoeld worden.

13. Zijn het Koninkrijk der genade en dat der heerlijkheid twee verschillende koninkrijken?

Het zijn niet zo zeer verschillende koninkrijken; maar meer een verschillende staat in hetzelfde Koninkrijk, overeenkomstig de gewone stelregel: Genade is begonnen heerlijkheid en heerlijkheid is volkomen, of volmaakte genade.

14. Hoe kan het Koninkrijk der genade in deze wereld beschouwd worden?

Of wat betreft zijn uitwendige bediening, of wat betreft zijn inwendige werking.

15. Wat is het, wat betreft zijn uitwendige bediening?

Het is eenvoudig de prediking van het Evangelie: "Jezus kwam... predikende het Evangelie van het Koninkrijk Gods".

16. Wat is het, wat betreft zijn inwendige werking?

Het is het werk der zaligmakende genade in de ziel: "Ziet, het Koninkrijk Gods is binnen in ulieden".

17. Waarom wordt het het Koninkrijk der genade genoemd?

Omdat het vergaderen van zondaren in dit Koninkrijk tot hun zaligheid, uit genade is; zowel wat de middelen, als wat het einddoel betreft.

18. Wat bidden wij in betrekking tot het Koninkrijk der genade, als we zeggen: "Uw Koninkrijk kome"?

Wij bidden niet, of het als een nieuwe zaak gesticht mag worden in deze wereld; maar, of het daarin uitgebreid mag worden.

19. Waarom behoren wij niet te bidden, of Christus' Koninkrijk der genade gesticht mag worden als iets nieuws in deze wereld?

Omdat wij daardoor inderdaad zouden loochenen, dat Christus ooit een Kerk op deze aarde gehad heeft; terwijl het ontwijfelbaar vast staat, dat Hij vanaf de moederbelofte altijd een Kerk op de aarde heeft gehad en deze zal er zijn tot aan het einde der wereld.

20. Maar behoren wij niet te bidden, of het Koninkrijk der genade gesticht mag worden in die delen der wereld, waar het nog niet gevonden wordt?

Dat is ongetwijfeld waar; want wij behoren te bidden, of het Woord des Heeren zijn vrije loop mag hebben, en verheerlijkt worde, en dat de aarde vol van de kennis des HEEREN zal zijn, gelijk de wateren de bodem der zee bedek-ken. Dit is hetzelfde gebed als de bede, of het Koninkrijk der genade uitgebreid mag worden.

21. Wat is er in de eerste plaats vereist, als we om de uitbreiding van het Koninkrijk der genade bidden?

Wij behoren, met het oog hierop, te bidden, of het koninkrijk van de satan vernietigd mag worden.

22. Wat betekent de naam "satan"?

Het is een Hebreeuws woord, dat "tegenstander" betekent; want de duivel is inderdaad een onverzoenlijke tegenstander, die brandt van haat en vijandschap tegen God. Hij wordt daarom ook Zijn vijand genoemd. Ook is hij de vijand van de mens: "Uw tegenpartij de duivel, gaat om als een briesende leeuw, zoekende, wie hij zou mogen verslinden".

23. Wat verstaat ge onder het koninkrijk van de satan?

Die macht en heerschappij, die de zondaren met geweld overheerst, want ze zijn van nature zijn wettige gevangenen.

24. Als de zondaren van nature de wettige gevangenen van de satan zijn, hoe kan men dan zeggen, dat hij met geweld over hen heerst?

Ze zijn wel rechtvaardig in zijn handen overgeleverd als hun gevangenebewaarder; maar toch heeft hij geen recht om over hen te regeren als een vorst.

25. Onderwerpen zij zich vrijwillig aan zijn heerschappij?

Ja, en dat is zowel hun zonde als hun oordeel.

26. Waar zetelt het koninkrijk van de satan voornamelijk?

Van nature in het hart van iedere man en vrouw.

27. Wat is het fundament en bolwerk van dit koninkrijk?

De zonde, zowel de erf- als dadelijke zonde.

28. Wat behoren wij te bidden met betrekking tot dit koninkrijk van de satan?

Of het vernietigd mag worden.

29. Waarom behoren wij dit te bidden?

Omdat het werk der genade niet eerder kan beginnen, of voortgaan in de ziel, dan wanneer satan daarin overwonnen wordt.

30. Hoe wordt het koninkrijk van de satan dan in de wereld vernietigd?

Door de uitbreiding van het Koninkrijk der genade daarin.

31. Wanneer wordt het Koninkrijk der genade uitgebreid?

Als wijzelf en anderen daarin overgebracht en bewaard worden.

32. Hoe worden wij en anderen in dit Koninkrijk overgebracht?

Door de genadige invloeden van de Geest van God, die de bediening van het Evangelie met onweerstaanbare kracht vergezellen.

33. Hoe worden wij en anderen daarin bewaard?

Door de genade, die voortdurend uit de volheid van Christus toevloeit en waardoor het beginsel der genade verlevendigd, versterkt en bewaard blijft.

34. Om welke middelen, die de uitbreiding van dit Koninkrijk bevorderen, moeten wij bidden?

Wij behoren te bidden, dat het Evangelie door de gehele wereld verkondigd mag worden; dat de Joden geroepen zullen worden; dat de volheid der heidenen mag komen; en ook dat de inzetten van Christus zuiver gehouden en krachtdadig gemaakt mogen worden tot bekering van hen, die nog in hun zonden zijn.

35. Wat moeten wij bidden, opdat de gelovigen in dat Koninkrijk bewaard zullen worden?

Of de genoemde inzetten krachtdadig mogen zijn tot bevestiging, vertroosting en opbouw van hen, die reeds bekeerd zijn.

36. Kan er ook één onderdaan uit dit Koninkrijk uitvallen?

Neen; ze worden allen in de kracht Gods bewaard door het geloof tot de zaligheid.

37. Waarom moeten wij dan toch bidden, of wij daarin bewaard mogen worden?

Omdat de volharding een weldaad is, die beloofd is; behoren we er om die reden om te bidden: "Richt mij op naar Uw woord".

38. Welke zekerheid hebben de heiligen, dat zij in dit Koninkrijk bewaard zullen blijven?

Zij hebben tot hun zekerheid in deze zaak: de vastheid der belofte, de kracht van Christus' gehoorzaamheid tot in de dood in hun plaats, de kracht van Zijn voorbede, en de inwoning van Zijn Geest.

39. Wat is het Koninkrijk der heerlijkheid?

Het is die staat van onbegrijpelijke zaligheid, waarin de heiligen na hun dood gebracht zullen worden.

40. Waarin zal de heerlijkheid van dit Koninkrijk bestaan?

In een volkomen gelijkvormigheid aan en in het onmiddellijke aanschouwen en genieten van God tot in alle eeuwigheid.

41. Wanneer zal het Koninkrijk der heerlijkheid tot zijn volkomen openbaring komen?

Bij de tweede komst van Christus ten oordeel.

42. Wat moeten wij bidden met betrekking tot dit Koninkrijk?

Of het spoedig mag komen.

43. Als wij bidden, dat het spoedig mag komen, bedoelen we dan, dat de vastgestelde tijd van Christus' tweede komst verhaast mag worden, of spoediger mag komen dan Hij in Zijn oneindige wijsheid bepaald heeft?

Neen, wij begeren niet, dat het spoediger komt, maar drukken alleen maar onze vurige begeerte uit om ontbonden te mogen worden en met Christus te zijn, want dat is veel beter dan hier te blijven.

44. Waarom verlangen de heiligen zo ernstig om met Christus in de heerlijkheid te zijn?

Opdat er voor eeuwig een einde aan hun zondigen gemaakt zal worden, en opdat alles zal verdwijnen, dat aan de heerlijkheid van Zijn Koninkrijk en de zaligheid van Zijn onderdanen afbreuk zou kunnen doen. Daarom, als Christus zegt: "Ja, Ik kom haastig-lijk", dan bidden zij: "Amen. Ja, kom, Heere Jezus".

DE DERDE BEDE

Vraag 103

Waar bidden wij om in de derde bede?

Antwoord:

In de derde bede: "Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde", bidden wij, of God door Zijn genade, ons bekwaam en gewillig wil maken om Zijn wil in alle dingen te kennen, te gehoorzamen, en ons er aan te onderwerpen, gelijk de engelen in de hemel doen.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Hoe kunnen we de wil van God onderscheiden?

Tweeërlei: De wil van Zijn besluit, of Zijn beschikkende wil; en de wil van Zijn bevel, of Zijn geopenbaarde wil.

2. Wat is de wil van Zijn besluit?

Het is die wil, waardoor Hij Zichzelf voorstelt, wat er gedaan moet worden, opdat de afloop van alle dingen zij, zoals Hij uiteindelijk heeft vastgesteld: "Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen".

3. Hoe wordt die wil gewoonlijk genoemd?

Ze wordt genoemd de wil van Zijn voorzienigheid, omdat Hij ze onfeilbaar tot stand brengt, of vervult in de loop van Zijn aanbiddelijke voorzienigheid.

4. Wat is Gods geopenbaarde wil?

Ze is de regel voor onze plicht; ze schrijft voor wat Hij wil, dat we zullen doen, of niet zullen doen: "Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt".

5. Is de wil van Gods besluit, of die van Zijn bevel in deze bede bedoeld?

Zij zijn beide bedoeld, maar voornamelijk de wil van Zijn bevel.

6. Als wij zeggen: "Uw wil geschiede", waar bidden wij dan om met betrekking tot de wil van Gods besluit?

Wij bidden, of God, door Zijn genade, ons bekwaam en gewillig wil maken om ons eraan te onderwerpen en erin te berusten, zodra ze geopenbaard, of aan ons bekend gemaakt wordt: "En als hij zich niet liet afraden, hielden wij ons tevreden, zeggende: De wil des Heeren geschiede".

7. Wat is er noodzakelijkerwijze in begrepen, als wij vragen om onderwerping aan de wil van Gods besluit, of aan die van Zijn voorzienigheid?

Het sluit in, dat wij van nature geneigd zijn tegen Zijn voorzienigheid te murmureren en erover te klagen, vooral als Hij verdrukkingen over ons brengt.

8. Wanneer onderwerpen wij ons aan de verdrukkingen, die Hij over ons brengt?

Als we God daarin rechtvaardigen, en als wij erkennen, dat Hij ons minder gestraft heeft dan onze ongerechtigheden verdienen.

9. Waar bidden wij om, als we vragen, of de wil van Gods bevel geschieden mag?

Wij bidden, of God door Zijn genade ons bekwaam en gewillig wil maken die te kennen en te gehoorzamen.

10. Waarom bidden wij dit?

Omdat wij en alle mensen van nature niet alleen ten uiterste onbekwaam en onwillig zijn de wil van God te kennen en te doen; maar ook geneigd zijn tegen Zijn Woord in opstand te komen en geheel de wil van het vlees en van de duivel te doen.

11. Waarom bidden wij, of God ons door Zijn genade bekwaam en gewillig wil maken?

Omdat het enkel en alleen uit Zijn vrije liefde en soevereine genade is, dat Hij in ons het willen en het werken werkt: "Het is God, die in u werkt, beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen".

12. Om welke zaak bidden we dan, opdat we in dat opzicht bekwaam en gewillig gemaakt mogen worden?

Wij bidden dan, of Hij door Zijn Geest onze natuurlijke blindheid wil wegnemen en ons verstand wil openen, opdat wij de Schriften mogen verstaan.

13. Waar bidden wij om, als we vragen, of God ons bekwaam en gewillig wil maken om Zijn wil te gehoorzamen?

Wij bidden, of Hij de zwakheid, de ongeschiktheid en de verdorvenheid van ons hart wil wegnemen en ons door Zijn genade wil neigen om in de kracht van wat in de belofte is, iedere geboden plicht te doen en daarin te volharden: "Ik zal maken, dat ge in Mijn inzetten zult wandelen", "En Hij zeide tot mij: Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht".

14. Waarom wordt het "kennen" van de wil Gods vóór het "gehoorzamen" van die wil genoemd?

Omdat er geen ware gehoorzaamheid, die Gode aangenaam is, kan zijn, dan die welke uit die zaligmakende kennis, die onafscheidelijk met het geloof der werking Gods, verbonden is, voortkomt: "Als ge deze dingen weet, zalig zijt gij, zo gij ze doet".

15. Wat moeten we bidden betreffende de plaats, waar Gods wil zal geschieden?

Wij behoren te bidden, of ze op de aarde gehoorzaamd mag worden door alle mensen en in alle plaatsen.

16. Als we bidden, of de wil van God op aarde geschiede, wat moeten wij dan in het oog houden?

Wij behoren te bidden, of ze in alle dingen geschiede.

17. Waarom in alle dingen?

Omdat we er heel zeker van kunnen zijn, dat Gods wil in Zijn gebod en in Zijn voorzienigheid volmaakt en in alle opzichten rechtvaardig en recht is.

18. Op wie behoren wij in onze gehoorzaamheid te gelijken?

Op de heilige engelen; wij behoren te trachten Gods wil te doen als de engelen in de hemel.

19. Kunnen wij de wil van God even volmaakt kennen en gehoorzamen als de engelen in de hemel?

Neen, maar wij behoren hen na te volgen, wat betreft de manier waarop zij gehoorzamen.

20. Wat betekent dat?

Het betekent, dat wij met dezelfde ootmoed, blijmoedigheid, getrouwheid, ijver, oprechtheid en standvastigheid moeten trachten te gehoorzamen als de engelen in de hemel.

Vraag 104

Waar bidden wij om in de vierde bede?

Antwoord:

In de vierde bede: "Geef ons heden ons dagelijks brood", bidden wij, of wij als een vrije gave Gods een genoegzaam deel van de goede dingen in dit leven mogen ontvangen en daarbij Zijn zegen mogen genieten.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat verstaat onze Catechismus onder "brood" in deze bede?

Ze verklaart, dat dit de goede dingen in dit leven zijn.

2. Wat verstaat ge onder de goede dingen van dit leven?

Niet alleen voedsel en drank; maar ook kleding om aan te trekken, huizen om in te wonen, slaap om ons te verkwikken, en dergelijke. Ze worden in Jak. 2 : 16 "de nooddriftigheden van het lichaam" genoemd.

3. Kunnen onder dit brood ook niet geestelijke weldaden, of voedsel voor onze zielen verstaan worden?

Neen, de bede slaat op tijdelijke weldaden, of de goede dingen van dit tegenwoordige leven.

4. Hoe bewijzen we dit?

Uit de volmaaktheid en het allesomvattende van het gebed des Heeren; men kan immers niet veronderstellen, dat in zo'n volmaakt gebed de goede dingen van dit leven geheel weggelaten zouden worden; of, dat in zo'n allesomvattend gebed, de geestelijke weldaden zonder noodzaak in deze bede nog eens genoemd zouden worden, terwijl de andere beden daar reeds vol van zijn.

5. Waarom worden deze goede dingen met het woord "brood" aangeduid?

Omdat het brood, al is het de meest gewone zaak, toch het nuttigste en noodzakelijkste voor ons levensonderhoud is, en daarom wordt het de stok, of de staf des broods genoemd.

6. Waarom worden ze ons "dagelijks" brood genoemd?

Omdat onze behoeften aan het natuurlijke levensonderhoud dagelijks terugkeren; ook om ons te onderwijzen vergenoegd te zijn met wat de voorzienigheid ons voor het tegenwoordige schenkt.

7. Hoeveel dagelijks brood, of hoeveel goede dingen van dit leven is het ons geoorloofd te vragen?

Wat een genoegzaam deel voor ons is.

8. Wat wordt er bedoeld met een genoegzaam deel?

Zoveel van de tijdelijke weldaden als onze behoeften vereisen, of tot ons welzijn zullen strekken: "Armoede of rijkdom geef mij niet, voed mij met het brood mijns bescheiden deels".

9. Wat betekent het dat wij bidden, dat God ons dit genoegzaam deel wil geven?

Het sluit onze begeerte in het als "Gods vrije gave" te mogen ontvangen.

10. Wat belijden wij, als wij bidden, of wij de tijdelijke weldaden als Gods vrije gaven mogen ontvangen?

Wij belijden daardoor, dat wij, in Adam en door onze eigen zonde, ons recht op al de uitwendige zegeningen van dit leven verbeurd hebben en dat wij verdienen, dat God ze geheel van ons wegneemt.

11. Waaruit blijkt, dat wij door de zonde ons recht op de uitwendige zegeningen verbeurd hebben?

Dat blijkt hieruit, dat we daardoor het leven zelf verbeurd hebben, en daarom ook vanzelf alles, wat tot het onderhoud van het leven dient.

12. Waarom zeggen wij: "Geef ons heden"?

Omdat wij, als het God behaagt ons iedere dag de noodzakelijke levensbehoeften te geven, niet bezorgd behoren te zijn tegen de morgen.

13. Is het ons niet geoorloofd te bidden om wat betrekking heeft op de toekomstige staat van onszelf, of op die van ons gezin in deze wereld?

Ja; indien God ons, of ons gezin in het leven zal blijven houden, is het ons in dat geval geoorloofd van Hem af te smeken, dat noch wij, noch ons gezin ooit verstoken zullen zijn van wat nodig is om God te verheerlijken op de verschillende plaatsen, waarop Hij ons in dit leven gesteld heeft, of nog kan stellen.

14. Als God ons ons dagelijks brood geeft, sluit dit dan het gebruik van de middelen tot het verkrijgen ervan uit?

Neen, want: "Zo iemand de zijnen, en voornamelijk zijn huisgenoten, niet verzorgt, die heeft het geloof verloochend en is erger dan een ongelovige".

15. Mogen we dan ons dagelijks brood niet aan onze ijver en vlijt toeschrijven?

Neen, want het is God, die ons bekwaam maakt tot ons dagelijks beroep, en Hij zegent onze rechtmatige pogingen daartoe: "Gij zult gedenken de HEERE, uw God, dat Hij het is, die u kracht geeft om vermogen te verkrijgen".

16. Waarom noemen wij het dagelijks brood "het onze"?

Omdat de uitwendige zegeningen, die God in Zijn voorzienigheid gepast vindt ons te geven, hoe vele die ook mogen zijn, dus rechtmatig van ons zijn, of het nu veel of weinig is: "Maar als wij voedsel en deksel hebben, wij zullen daarmee vergenoegd zijn".

17. Daar de godzaligen en de goddelozen hun dagelijks onderhoud van God ontvangen, wat is er dan voor verschil, wat betreft de manier, waarop beiden hun uitwendige weldaden bezitten?

Er is een zeer groot onderscheid in de manier, waarop de godzaligen en de goddelozen hun uitwendige weldaden bezitten, als wij hun recht daarop, hun tegenwoordige genot daarvan, of hun toekomstige verwachting daarvan overwegen.

18. Wat is het verschil, wat betreft hun recht daarop?

De goddelozen hebben slechts een burgerlijk, of algemeen recht daarop; maar de godzaligen hebben, behalve dit, ook een geestelijk en verbondsrecht daarop.

19. Wat is het onderscheid, wat betreft hun tegenwoordige genot daarvan?

De godzaligen hebben Gods zegen over wat ze nu genieten, maar de goddelozen Zijn vloek. In dit opzicht "is het weinige, dat de rechtvaardige heeft, beter dan de overvloed van vele goddelozen".

20. Wat is het verschil, wat hun toekomstige verwachting daarvan betreft?

De godzaligen hebben de goede dingen van deze wereld als een onderpand van de veel betere dingen van de toekomstige wereld, maar de goddelozen bezitten ze als hun enige loon, want zij hebben hun deel in dit leven.

21. Waar behoren wij om te bidden, opdat wij de goede dingen van dit leven, die God ons verleent, met aangenaamheid zullen gebruiken?

Dat wij er Zijn zegen bij mogen ontvangen.

22. Waarom is de zegen van God noodzakelijk voor al onze uitwendige weldaden?

Omdat zonder die zegen, geen enkele daarvan aan het doel, waartoe ze gebruikt worden, zou kunnen beantwoorden: ons eten zou ons niet kunnen voeden; ook zouden onze kleren ons niet verwarmen en de geneesmiddelen, hoe goed ze ook mogen zijn, zouden ons geen verlichting, of beterschap kunnen geven.

23. Zal Gods zegen het geringste voedsel kunnen doen beantwoorden aan zijn doel?

Ja, dit blijkt uit het voorbeeld van Daniël en zijn drie vrienden in de ballingschap, die verzochten tien dagen alleen met het gezaaide en water beproefd te worden: "Ten einde nu der tien dagen, zag men, dat hun gedaanten schoner waren en zij vetter waren van vlees, dan al de jongelingen, die de stukken van de spijs des konings aten".

24. Waarom bidden wij in het meervoud: "Geef ons..."?

Om tot uitdrukking te brengen, dat wij niet alleen voor ons zelf belang hebben in de goede dingen van dit leven, maar ook wensen, dat onze naasten ze mogen ontvangen.

Vraag 105

Waar bidden wij om in de vijfde bede?

Antwoord:

In de vijfde bede: "En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren", bidden wij, of God ons uit vrije genade, om Christus' wil al onze zonden wil vergeven; tot het vragen daarvan worden wij te meer aangemoedigd, omdat wij door Zijn genade gewillig en bekwaam gemaakt worden om anderen van harte te vergeven.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Waarom wordt deze bede door het voegwoord "en" met de vorige bede verbonden?

Om ons te leren, dat wij geen uitwendige weldaden met Gods zegen kunnen hebben, tenzij onze zonden vergeven worden en wij zelf in Christus zijn aangenomen.

2. Wat moeten wij in deze bede onder schulden verstaan?

Onder schulden moeten wij onze zonden verstaan; hetzij de erf-of dadelijke zonden, hetzij de zonden van nalatigheid, of bedrijf.

3. Waarom worden deze "schulden" genoemd?

Omdat wij vanwege onze zonden naar het rechtvaardig oordeel van God aan de schuld der straf onderworpen zijn: "De bezoldiging der zonde is de dood".

4. Kunnen wij ook iets van deze schuld aan de rechtvaardigheid Gods betalen?

Neen; noch wij, noch enig ander schepsel kunnen in het minst aan deze schuld voldoen, of er de kleinste penning voor betalen.

5. Aan welke schuld zijn wij, behalve die der straf als overtreders, van nature ook onderworpen?

Wij liggen eveneens onder een schuld van gehoorzaamheid aan de wet als een verbond en we zijn eveneens volslagen machteloos om die te voldoen, omdat wij tot elk goed werk onbekwaam en daarvan afkerig zijn.

6. Waar moeten wij om bidden met betrekking tot onze zonden of schulden?

Of God ze alle, uit vrije genade, om Christus' wil, vergeven wil.

7. Wie heeft het recht om te vergeven?

Alleen God.

8. Uit welke bron, of fontein in God vloeit de vergeving?

Uit Zijn eigen genadige natuur, en uit Zijn soevereine wil.

9. Wat houdt het in, dat God ons vergeeft?

Hij scheldt ons dan niet alleen de schuld; maar ook de straf der zonden kwijt.

10. Om Wiens wil vergeeft Hij?

Alleen om Christus' wil.

11. Wat betekent het, dat God om Christus' wil vergeeft?

Hij schenkt Zijn vergevende genade door de gehoorzaamheid en voldoening van Christus, zoals deze door het geloof verstaan en toegepast worden.

12. Zou God de zonde kunnen vergeven zonder acht te geven op de gehoorzaamheid en voldoening van Christus?

Neen; want de rechtvaardigheid Gods moest voldaan worden, want "zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving".

13. Hoe ver strekt de vergevende genade zich uit?

Ze strekt zich uit over al onze zonden.

14. Op welke manier moeten wij verwachten, dat God al onze zonden zal vergeven?

Wij behoren te verwachten, dat Hij het uit vrije genade om Zijns eigen Naams wil doen wil.

15. Hoe kunnen wij zeggen, dat God onze zonden uit vrije genade vergeeft, daar Hij het toch doet om de borggerechtigheid van Christus, die ons toegerekend wordt?

Dat God Christus als onze Borg aanvaard heeft en Deze alle gerechtigheid in onze plaats vervuld heeft, waren beide, daden van rijke, vrije en soevereine genade. Hoewel de vergeving van onze zonden door Christus geëist kon worden, is zij een vrije genade voor ons.

16. Als een ware gelovige om de vergeving van zijn dagelijkse zonden bidt, bidt hij dan in wezen, of ze opnieuw vergeven mogen worden?

Hoe de praktijk van de gelovige in deze zaak op sommige tijden door de overheersing van duisternis en ongeloof ook moge zijn; toch is het zeker, dat de vergeving der zonden in de rechtvaardigmaking één volmaakte daad is, die ineens geschiedt en nooit meer herhaald behoeft te worden: "Gij zult al hun zonden in de diepte der zee werpen".

17. Als de dagelijkse zonden in de rechtvaardigmaking reeds vergeven zijn, in zover dat vast staat, dat ze daardoor niet meer toegerekend worden; waarom wordt de gelovige in deze bede dan geleerd om er nog vergeving voor te vragen?

Omdat de bewijzen van de vergeving herhaaldelijk verduisterd kunnen worden en wij door onze dagelijkse struikelingen het Vaderlijk ongenoegen over ons kunnen halen, moeten we om die reden bidden, of Gods Vaderlijke ongenoegen weggenomen en de vreugde van Zijn heil weer gegeven mogen worden door ons dagelijks meer en meer van de vergeving te verzekeren.

18. Op welke grond kunnen wij aangemoedigd worden om van God het getuigenis van de vergeving van onze dagelijkse zonden en struikelingen te vragen en te verwachten?

Omdat wij door Zijn genade bekwaam gemaakt worden anderen van harte te vergeven.

19. Wat vergeven wij in anderen?

Persoonlijke beledigingen, die ons aangedaan zijn.

20. Schuilt er in persoonlijke beledigingen ook onrecht, dat wij tegen God begaan?

Zeer zeker, en het is onze plicht te bidden, of God ze wil vergeven, Ps. 35 : 13.

21. Op welke manier behoren wij persoonlijke beledigingen te vergeven?

Wij behoren het "van harte" te doen.

22. Wat betekent dat?

Het wil zeggen, dat we niet alleen alle wrok tegen hen afleggen; maar ook, dat wij hen weer alle vriendelijkheid, zoveel als in ons vermogen ligt, bewijzen, alsof ze ons nooit beledigd hadden.

23. Leeft er van nature zo'n gesteldheid in ons?

Neen, God maakt er ons door Zijn genade toe bekwaam.

24. Waar zijn wij, wat betreft persoonlijke beledigingen, van nature toe geneigd?

We zijn van nature geneigd haat en boosheid wegens aangedane beledigingen in ons hart te koesteren en ze te wreken, als we kunnen; zoals dit het geval was met Ezaü tegen zijn broer Jakob.

25. Wat behoort ons aan te sporen, om persoonlijke beledigingen te vergeven?

De voorbeelden, die ons de Heilige Schrift van deze gesteldheid ter navolging verhaalt; zoals het voorbeeld van Jozef, van Stefanus, en van onze Heere Zelf.

26. Kan het ooit ontierend zijn een persoonlijke belediging te vergeven?

Neen, het sieraad van de mens is de overtreding voorbij te gaan.

27. Als we iemand iets vergeven, betekent dat dan, dat we zijn misdaad goedkeuren?

Neen, we kunnen iemand vergeven en hem toch zijn zonde scherp voor ogen stellen, zoals Jozef dat bij zijn broers deed.

28. En als onze vergevensgezindheid de kwaaddoener aanmoedigt om ons in de toekomst weer te beledigen?

De vrees hiervoor behoort geen verontschuldiging te zijn om nu na te laten hem te vergeven; want we behoren, wat later gebeuren kan, aan de Heere over te laten.

29. Als wij bidden: "Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren", bedoelen wij dan een vergelijking te maken tussen ons vergeven van anderen en Gods vergeven van ons?

Neen, er is een oneindige onevenredigheid tussen beide; de beledigingen van onze naasten jegens ons zijn maar weinige en klein in vergelijking met de ontelbare en zware misdaden, waaraan wij schuldig staan tegenover God.

30. Komt het overeen met de strekking van deze bede, wanneer wij ons vergeven van anderen tot een grond en reden maken, dat God ons vergeeft?

Neen; want dan zouden wij ons vergeven van anderen in de plaats van Christus' gerechtigheid stellen, terwijl die het toch alleen is, waarom God ons vergeeft.

31. Wat betekenen de woorden: "Gelijk wij vergeven onze schuldenaren" dan precies?

De betekenis is, dat wij aangemoedigd worden te hopen, dat God ons onze dagelijkse zonden wil vergeven, omdat wij het getuigenis in ons zelf gevoelen, dat wij anderen van harte hun overtredingen vergeven: "Want indien gij de mensen hun misdaden vergeeft, zo zal uw hemelse Vader ook u vergeven; maar indien gij de mensen hun misdaden niet vergeeft, zo zal ook uw Vader uw misdaden niet vergeven".

32. Wat kunnen wij uit deze aangehaalde verzen leren om de betekenis van deze bede te illustreren?

Wij kunnen er dit uit leren, dat ons vergeven van anderen een bewijs kan zijn, dat God ons vergeven heeft en dat onze onverzoenlijke en meedogenloze houding jegens onze naasten, die ons beledigd hebben, een droevig teken is, dat God ons onze eigen zonden niet vergeven heeft.

DE ZESDE BEDE

Vraag 106

Waar bidden wij om in de zesde bede?

Antwoord:

In de zesde bede: "En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze", bidden wij, of God ons ervoor bewaren wil door de zonde verleid te worden en of Hij ons wil ondersteunen en verlossen, als wij verzocht worden.

Toelichtende vragen en antwoorden

1. Wat veronderstelt deze bede noodzakelijkerwijs?

Ze veronderstelt, dat de hoogst wijze, rechtvaardige en genadige God om verschillende en rechtvaardige doeleinden, de dingen zo besturen kan, dat wij voor een tijd door verzoeken aan-gevallen, overrompeld en gevangen genomen worden.

2. Op hoeveel manieren kan men zeggen, dat God iemand in verzoeking leidt en dat Hij toch niet de Bewerker van de zonde is?

Op twee manieren: wat de omstandigheden betreft en wat de toelating betreft.

3. Hoe kan men zeggen, dat Hij "wat de omstandigheden betreft", in verzoeking leidt?

Als de leidingen van Zijn voorzienigheid, die in zichzelf heilig, rechtvaardig en goed zijn, aan ons de gelegenheden tot zondigen geven, of voorleggen.

4. Kunnen deze gelegenheden aansporingen, of beweegredenen tot zonde zijn?

Neen, alleen ons verdorven hart misbruikt ze daartoe; zo was Asaf nijdig, toen hij de vrede, of voorspoed der goddelozen zag.

5. Wanneer kan men zeggen, dat God Zijn volk "wat de toelating betreft" in verzoeking leidt?

Als Hij het toelaat, dat ze door de verzoeker aangevallen worden en tegelijkertijd de ondersteuning van Zijn genade die het inwilligen van de verzoeking zou voorkomen, inhoudt; zoals dit het geval was bij David, toen hij het volk telde.

6. Wat is het boze, waarvan wij bidden verlost te mogen worden en tegen welke verzoeken bidden wij?

Het kwaad der zonde en de verleidingen tot zonde.

7. Wat betekent het tot zonde verleid te worden?

Het betekent, dat wij daartoe zeer krachtig aangespoord, verlost en bekoord worden.

8. Kan God de werkende oorzaak van zulke prikkels of bekeringen zijn?

In geen geval: "want God kan niet verzocht worden met het kwade en Hij Zelf verzoekt niemand".

9. Waarom staat Hij dan toe, dat ze plaats vinden?

Opdat Hij ze zou kunnen besturen en beheersen tot de doeleinden, die Hem verheerlijken, zoals bij Petrus: "En de Heere zeide: Simon, Simon! ziet, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe, maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude".

10. Waar komen oorspronkelijk alle verleidingen tot zonde vandaan?

Ze komen alle van de satan, de wereld, en het vlees, die klaar staan om ons met kracht af te leiden en ons te verstrikken.

11. Kunnen wij ook door deze vijanden verleid en verstrikt worden, nadat we in een staat van genade gekomen zijn?

Ja, zelfs na de vergeving van onze zonden, zijn we door onze verdorvenheid, zwakheid en onwaakzaamheid, niet alleen onderworpen aan verzoeking, maar wij zijn ook geneigd om onszelf aan verzoeken bloot te stellen.

12. Kunnen we de verzoeken weerstaan, als we ermee worden aangevallen?

Neen, wij zijn uit onszelf onmachtig en onwillig om ze te weerstaan; om ons er uit te verlossen en om er voordeel uit te trekken.

13. Hoe wordt de satan met betrekking tot de verzoeken genoemd in de Heilige Schrift?

Hij wordt bij uitstek "de verzoeker" genoemd.

14. Waarom wordt hij zo genoemd?

Omdat hij krachtig en met geweld tot de zonde aanzet.

15. Wanneer is hij dit werk der verzoeking begonnen?

Hij is in het Paradijs begonnen, en heeft sindsdien zijn aanvallen gedaan op allerlei soort van mensen.

16. Kan de satan de wil dwingen om aan zijn verzoeken toe te geven?

Neen, anders zou er niet één van zijn verzoeken te weerstaan zijn.

17. Hoe weet ge, dat ze wél te weerstaan zijn?

Omdat de heiligen vermaand worden ze te weerstaan, en omdat ze inderdaad door genade bekwaam gemaakt zijn, ze te weerstaan.

18. Op hoeveel manieren bestuurt de satan zijn verzoeken?

Voornamelijk op twee manieren; of door sluwheid en dan gebruikt hij listen en kunstgrepen; daarom wordt hij genoemd de oude slang, die de gehele wereld verleidt, of door woedende aanvallen, zijn vurige pijlen afschietend. Om deze twee redenen wordt hij in het Grieks "Apollyon", dat is verwoester genoemd.

19. Waarom wordt hij een verwoester genoemd?

Omdat hij niets minder beoogt dan de eeuwige ondergang en verwoesting van het gehele menselijk geslacht: "Uw tegenpartij, de duivel gaat om als een briesende leeuw, zoekende, wie hij zou mogen verslinden".

20. Wat zijn sommige van zijn voornaamste listen, waarin hij zijn sluwheid openbaart?

Hij kiest de meest geschikte tijdstippen uit om te verzoeken; hij gebruikt de geschiktste instrumenten om zijn doel te bereiken; en soms verguldt hij de vuilste zonden met de schoonste namen.

21. Wanneer is de tijd het geschiktst voor de satan om iemand te verzoeken?

Als iemand in grote verdrukking, of nood verkeert, als het voorwerp, dat de verzoeking zal versterken, aanwezig is, en na één of andere bijzondere openbaring van Gods liefde.

22. Wie gebruikt de satan om iemand te verzoeken?

Mensen, die grote macht en invloed hebben, ook wel mensen, die als vroom en godzalig bekend staan: zo gebruikte hij de oude profeet om de man Gods door een leugen te verleiden.

23. Onder welke schone namen doet de satan de vuilste zonden onder de mensen voortleven?

Hij verleidt ze tot gierigheid onder de naam van zuinigheid, tot verkwisting onder de naam van vrijgevigheid, hij verleidt tot dronkenschap onder het mom van kameraadschap, en tot onpartijdigheid en onverschilligheid in de godsdienst onder de schijn van een verstandige en vredelievende geest.

24. Welke zijn die verzoeken, die de satan door woedende aanvallen in de ziel probeert te werpen?

Het zijn z'n verzoeken tot godslasterlijke en godloochenende gedachten.

25. Wat is zijn doel met het inwerpen van deze gedachten?

Hij wil in de ziel onbehoorlijke gedachten van God opwekken, of de vrede van een gelovige verstoren, of verhinderen.

26. Bereikt hij ook zijn doel, als hij in de ziel van een kind van God onbetamelijke gedachten over God opwekt?

Ja, dat blijkt hieruit, dat ze soms zeer onbedachtzaam met hun lippen spreken: "Houdt Zijn goedertierenheid in eeuwigheid op? Heeft de toezegging een einde van geslacht tot geslacht? Heeft God vergeten genadig te zijn?"

27. Blijven de heiligen lang zulke gedachten koesteren?

Neen; daar zulke woorden met hun gevestigd oordeel lang niet overeenkomen en slechts in het uur der verzoeking over hun lippen komen, zal de Heere door Zijn genade hen spoedig anders doen spreken, zoals uit de volgende verzen van Ps. 77 duidelijk blijkt, vers 11: "Daarna zeide ik: "Dit krenkt mij, maar de rechterhand van de Allerhoogste verandert".

28. Rrijven er in ons eigen hart ooit godslasterlijke en godloochenende gedachten op?

Dit gebeurt vaak, zoals onze Heere daarvan getuigt in Matth. 15: "Uit het hart komen voort... lasteringen".

29. Wanneer moeten wij onszelf beschuldigen, als zulke gedachten in onze harten oprijzen?

Als we ze niet tegenstaan, maar eraan toegeven en dat tegen Gods bevel: "Wederstaat de duivel en hij zal van u vlieden".

30. Kunnen Gods heiligen onderscheiden, of de satan godslasterlijke en godloochenende gedachten bij hen inwerpt, of dat hun eigen harten die opgeven?

Enigermate wel; anders zouden ze herhaaldelijk beroofd worden van het verkwikkende gebruik van die vertroosting, die vanuit het Woord hen toekomen.

31. Hoe kunnen zij ze van elkaar onderscheiden?

Als ze geweldig en plotseling als een bliksemstraal in hun hart geworpen worden, als hun ziel beeft over zulke gedachten en zij ze met de grootste afschuw tegenstaan, en als ze er veel smart over hebben, dat ze ermee aangevallen worden, dan mogen zij de gevolgtrekking maken, dat ze eerder door de satan ingeworpen zijn, dan dat ze in hun eigen hart oprijzen.

32. Tot welke twee uitersten wil de satan de zondaren door zijn verzoeking drijven?

Tot vermetelheid, of tot wanhoop.

33. Wat is vermetelheid?

Het is een vaste hoop, dat men Gods gunst deelachtig is en het eeuwige leven zal verkrijgen, zonder dat men voldoende grond heeft, waarop ze rust; zoals de dwaze maagden hadden.

34. Hoe gedraagt de satan zich met betrekking tot de vermetelheid?

Hij doet al wat hij kan om ze aan te kweken en hij zal ze zeker niet verstoren: "Wanneer een sterk gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede".

35. Wat is wanhoop?

Het is de zwaarmoedige gedachte van iemand, dat zijn geval totaal hopeloos is en dat er voor hem geen hulp bij God meer is.

36. Door welke kunstgrepen werkt de satan om mensen tot dit beklagenswaardige uiterste te drijven?

Door in hen de inbeelding te werken, dat hun zonden te menigvuldig zijn en dat ze zo afschuwelijk groot zijn, dat ze niet meer vergeven kunnen worden, of dat de tijd der vergeving voorbij is, of dat ze schuldig staan aan de zonde tegen de Heilige Geest.

37. Is het mogelijk, dat onze zonden zo talrijk en zo vreselijk zwaar kunnen zijn, dat ze niet vergeven kunnen worden?

Neen; want er kunnen geen grenzen gesteld worden aan de oneindige genade van God, die Hij door de plaatsbekledende gehoorzaamheid en voldoening van Jezus Christus schenkt; want Hij vergeeft menigvuldig (dit betekent: Hij zal het vergeven vermenigvuldigen), en Hij verklaart: "Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol".

38. Kan iemand er zeker van zijn, dat de tijd der vergeving, of dat de dag der genade voor hem voorbij is?

Neen, zolang het Evangelie aan hem gepredikt blijft, is het zijn onomstotelijke plicht te geloven, dat in de verkondiging daarvan in Christus voor hem zaligheid te verkrijgen is, zonder te behoeven in te dringen in de geheime raad van God: "Dit is de getuigenis, dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft en dit leven is in Zijn Zoon".

39. Hoe kan iemand weten dat hij niet schuldig staat aan de zonde tegen de Heilige Geest?

Als hij zeer verontrust en verslagen is over deze zaak en, na door genade verlost te zijn, voortdurend wenst, dat hij er in waarheid van overtuigd wordt, dat hij aan die zonde niet schuldig staat; want "die gezond zijn hebben de Medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn".

40. Wat is de tweede bron, waaruit onze verzoeking voortkomen?

De wereld.

41. Welke dingen van de wereld doen verzoeking ontstaan?

Zowel de goede, als de kwade dingen daarvan.

42. Welke goede dingen van de wereld blijken een strik en een gelegenheid tot zonde te zijn?

De voordelen, genoegens en eerbewijzen van de wereld, als men er op vertrouwt en er in rust.

43. Wat behoren we te bidden om van zulke verzoeken bevrijd te worden?

Dat God ons hart wil neigen tot Zijn getuigenissen, en niet tot gierigheid, en dat Hij onze genegenheden wil richten op de dingen, die boven zijn, en niet op die welke op de aarde zijn.

44. Welke kwade dingen van deze wereld blijken verzoeken te zijn?

De uitwendige moeiten en verdrukkingen, die ons daarin overkomen: "In de wereld zult gij verdrukking hebben".

45. Is God de Werkmeester van alle uitwendige verdrukkingen?

Ja: "Zal er een kwaad in de stad zijn, dat de HEERE niet doet?" Wel kunnen de mensen hun eigen moeiten en verdrukkingen door de zonde in de hand werken: "Doet gij u dit niet zelf, doordien ge de HEERE, uw God verlaat?"

46. Wanneer blijkt, dat de verdrukkingen verzoeken zijn?

Als wij de kastijding des Heeren klein achten, of als wij bezwijken, wanneer we van Hem bestraft worden.

47. Wat behoren we te bidden, als we door verdrukkingen beproefd worden?

Of het, als het de Heere behaagt ons te kastijden, tot ons nut mag zijn; opdat we Zijn heiligheid deelachtig zouden worden.

48. Wat is de derde bron van onze verzoeken?

Het vlees.

49. Wat verstaat ge onder het vlees?

Onze verdorven en ontaarde natuur: "Die in het vlees zijn, kunnen Gode niet behagen".

50. Hoe is het vlees, of onze verdorven natuur de bron der verzoeken?

Het verlokt tot zonde, en het laat de verzoeken van de satan en de wereld binnen.

51. Wat moeten wij bidden tegen de verzoeken, die uit onze verdorven natuur oprijzen?

Of God niet alleen de verderfelijke neigingen van onze natuurlijke gesteldheid wil beteugelen, maar ook, of Hij onze ziel door de krachtadige invloed van Zijn genade tegen al dit boze, waaraan wij van nature overgegeven zijn, wil versterken.

52. Mogen wij in absolute zin bidden tegen de verzoeken?

Neen; maar wij mogen dienaangaande de keus in Gods handen leggen.

53. Welke keuze mag dan aangaande de verzoeken in Gods handen gelegd worden?

Of Hij ons ervoor bewaren wil, dat wij tot zonde verzocht worden, of dat Hij ons wil ondersteunen en verlossen, wanneer wij verzocht worden.

54. Wat bedoelen wij, als wij bidden, of God ons ervoor bewaren wil, dat we tot zonde verleid worden?

Wij bedoelen er mee - omdat de afloop van een verzoeking, wat ons betreft, zo gevaarlijk en onzeker is, indien God ze niet voor één of ander genadig doel zendt - dat het Hem liever behagen mag de verzoeking door Zijn voorzienigheid te voorkomen dan toe te laten, dat wij er in vallen.

55. Wat bedoelen wij, als wij bidden, of God ons ondersteunen en verlossen wil, als wij verzocht worden?

Wij begeren daardoor, dat wij, indien we verzocht worden, door Zijn Geest met kracht bedeed mogen worden om in het uur der verzoeking staande te blijven, of dat we, als wij in verzoeking vallen, er weer uit verlost en van genezen mogen worden, en er een geheiligd gebruik van mogen maken.

56. Hoe bekwaamt de Heere Zijn volk om in het uur der verzoeking staande te blijven?

Door te maken, dat Zijn genade hun genoeg is, en door Zijn kracht in hun zwakheid te volbrengen.

57. Hoe herstelt Hij ze uit de verzoeking, als ze er in gevallen zijn?

Door hen aan de verdorven en natuurlijke neiging van hun hart jegens de verzoeking te ontdekken; door hen door de verzoeking en de belediging, die ze door hun toegeven eraan, God aandoen, te verootmoedigen; en door hun geloof te verlevendigen om tot een nieuwe bevestiging van hun vergeving kracht te halen uit de gerechtigheid van de Borg.

58. Wanneer hebben zij een geheiligd nut en gebruik van de verzoeken?

Als ze er voorzichtiger en waakzamer door gemaakt worden; voor het toekomstige meer van Christus afhankelijk worden, omdat ze gevoeliger zijn geworden van hun onbekwaamheid om zonder Hem de minste verzoeking te weerstaan, want Hij heeft gezegd: "Zonder Mij kunt ge niets doen".

59. **Wat behoort ons innerlijk en algemeen doel te zijn, als wij bidden: "Leid ons niet in verzoeking; maar verlos ons van den boze"?**

Ons doel behoort te zijn, dat onze heiligmaking en zaligheid tot volkomenheid gebracht zullen worden, dat de satan onder onze voeten verpletterd zal worden, en wij voor eeuwig volkomen van de zonde, de verzoeking en al het boze verlost zullen zijn.

HET SLOT VAN HET GEBED DES HEEREN

Vraag 107

Wat onderwijst ons het slot van het gebed des Heeren?

Antwoord:

Het slot van het gebed des Heeren: "Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen" leert ons, dat we onze aanmoediging om te bidden alleen uit God moeten nemen, en dat wij Hem in onze gebeden moeten loven, door aan Hem het Koninkrijk, de kracht en heerlijkheid toe te schrijven. En, als een getuigenis van onze begeerte en zekerheid, dat we verhoord zullen worden, zeggen wij: "Amen".

Toelichtende vragen en antwoorden

1. **Wat onderwijst ons het voegwoord "want", dat de inleiding van het slot van het gebed des Heeren vormt?**

Het leert ons, dat we onze beden met beweegredenen behoren te versterken.

2. **Waaruit behoren wij deze drangredenen te nemen?**

Niet uit enige waardigheid in onszelf, of in enig schepsel, maar uit God.

3. **Welke beweegredenen mogen wij bijvoorbeeld uit God halen om onze beden te versterken?**

Dat de goedertierenheid en waarheid elkaar ontmoet hebben en dat de gerechtigheid en vrede elkaar gekust hebben.

4. **Welke kracht ligt er in deze beweegredenen?**

Een zeer grote kracht; namelijk, dat al de volmaaktheden en uitnemendheden der goddelijke natuur volkomen met elkaar overeenstemmen om alle beloofde zegeningen aan zondaren te schenken wegens de plaatsbekledende gehoorzaamheid en voldoening van Christus, die hun toegerekend wordt: "Alles is uwe, doch gij zijt van Christus".

5. **Tot welk doel behoren wij in het gebed drangredenen tot God te gebruiken?**

Niet om Hem te bewegen ons te geven, wat Hij niet goed voor ons acht te zijn; maar om ons eigen geloof op te wekken en onze hoop aan te moedigen om de goede dingen in de belofte, die wij op Zijn tijd en in Zijn weg nodig hebben, te verwachten.

6. **Waarom behoren wij te trachten Hem in onze gebeden te prijzen?**

Omdat onze lof God verheerlijkt, en Hem beweegt onze gebeden te horen.

7. **Hoe behoren wij Hem in onze gebeden te prijzen?**

Door aan Hem het Koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid toe te schrijven.

8. **Wat wordt er onder Koninkrijk, kracht en heerlijkheid verstaan?**

Eeuwige soevereiniteit, almacht en uitnemende heerlijkheid, zoals ze alleen aan God toebehoren.

9. **Welk Koninkrijk schrijven wij aan God als het Zijne toe?**

Het Koninkrijk der natuur behoort Hem toe als God de Schep-per en het Koninkrijk der genade, als God de Zaligmaker.

10. **Welke aanmoediging hebben wij in ons gebed, dat het Koninkrijk der natuur en der genade van Hem zijn?**

Dat er geen enkele hinderpaal is, die de vervulling van de belofte zal kunnen verhinderen.

11. Wat bedoelen we, als we Hem de heerlijkheid toeschrijven?

Wij erkennen daardoor, dat Hij al die volmaaktheden bezit, die Hem heerlijk maken in de ogen van mensen en engelen; en dat de lof en eer van alles dat groot en uitnemend is, of dat onze hoogachting en bewondering opwekt, aan Hem te danken is.

12. Welke bemoediging hebben wij in het gebed, dat Zijne de heerlijkheid is?

Dat de uitvoering van Zijn heerlijk voornemen en de vervulling van Zijn genadige beloften Hem een schat van heerlijkheid en lof zullen toebrengen.

13. Hoe lang zullen het Koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid de Zijne zijn?

Van eeuwigheid tot eeuwigheid.

14. Wat is in dit opzicht het verschil tussen God en alle aardse koningen en machten?

Hun koninkrijk, macht en heerlijkheid duren slechts kort, terwijl de God met Wie we te doen hebben niet verandert, maar eeuwig Dezelfde is.

15. Waarom zeggen wij "Amen" op onze gebeden?

Wij behoren dit te doen als een getuigenis van onze begeerte en van onze verzekering, dat we gehoord zullen worden.

16. Hoe kunnen we weten, dat we Amen zeggen als een getuigenis van onze begeerte?

Als we door het geloof vrijmoedigheid verkrijgen om bij God te pleiten, dat Hij onze gebeden wil verhoren.

17. Wat betekent het woord Amen, als wij het zeggen als een getuigenis van onze begeerte?

In dit opzicht betekent het: Zo zij het, of, laat het zo zijn.

18. Wanneer zeggen wij Amen, als een getuigenis van onze verzekering, dat we verhoord zullen worden?

Als we door het geloof vrijmoedigheid hebben om rustig op Hem te vertrouwen, dat Hij onze gebeden zal verhoren.

19. Wat betekent het woord, als we het zeggen als een getuigenis van onze verzekering, dat we verhoord zullen worden?

In deze zin drukt het uit: Zo is het, of, zo zal het zijn.

20. In welke van deze betekenissen moet het woord Amen in dit gebed beschouwd worden?

In beide betekenissen, want het sluit een getuigenis van onze begeerte in en eveneens de verzekering, dat we verhoord zullen worden.

21. Waaruit blijkt dit?

Omdat er geen begeerte naar enige beloofde zegen in het geloof gedaan kan worden, of er moet ook enige zekerheid zijn, dat ze op Gods tijd en in Zijn weg vervuld zal worden.